

EUROPEJSKI
RZECZNIK

SPRAWOZDANIE
ROCZNE 2003

PL

© Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich 2004 r.

Wszystkie prawa zastrzeżone.

Reprodukcja dla celów edukacyjnych i niekomercyjnych jest dozwolona pod warunkiem powiadomienia o niej właściciela praw autorskich.

Prawa autorskie do zdjęć, jeśli nie zaznaczone inaczej, posiada Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich.

Pełny tekst sprawozdania zamieszczony jest na stronie internetowej pod adresem:
<http://www.euro-ombudsman.eu.int/report/pl/default.htm>

Podsumowanie 9

PODSUMOWANIE

1 Wprowadzenie 19

WPROWADZENIE

2 Skargi złożone do Rzecznika 25

SKARGI ZŁOŻONE DO RZECZNIKA

3 Decyzja po przeprowadzeniu
dochodzenia 39

DECYZJA PO PRZEPROWADZENIU
DOCHODZENIA

4 Stosunki z innymi instytucjami
Unii Europejskiej 219

STOSUNKI Z INNYMI
INSTYTUCJAMI UNII EUROPEJSKIEJ

5 Stosunki rzecznika z podobnymi
instytucjami 229

STOSUNKI RZECZNIKA Z
PODOBNYMI INSTYTUCJAMI

6 Kontakty z obywatelami 239

KONTAKTY Z OBYWATELAMI

Załączniki 275

ZAŁĄCZNIKI

EUROPEJSKI RZECZNIK

P. NIKIFOROS DIAMANDOUROS

Sz. P. Pat Cox
Przewodniczący
Parlamentu Europejskiego
Rue Wiertz
B - 1047 Bruksela

Strasburg, 19 kwietnia 2004 r.

Szanowny Panie Przewodniczący

Zgodnie z art. 195 ust. 1 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską oraz art. 3 ust. 8 decyzji Parlamentu Europejskiego w sprawie postanowień i ogólnych warunków wykonywania zadań przez Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich, niniejszym przedstawiam moje sprawozdanie za rok 2003.

Z poważaniem,

P. Nikiforos Diamandouros

	Podsumowanie	9
1	Wprowadzenie	19
2	Skargi złożone do Rzecznika	25
	2.1 PODSTAWY PRAWNE DZIAŁALNOŚCI RZECZNIKA	28
	2.2 MANDAT EUROPEJSKIEGO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH	28
	2.2.1 Niewłaściwe administrowanie (zła administracja)	29
	2.2.2 Kodeks Dobrej Praktyki Administracyjnej	29
	2.3 DOPUSZCZALNOŚĆ SKARG	31
	2.4 POWODY DO WSZCZĘCIA DOCHODZENIA	31
	2.5 ANALIZA SKARG	32
	2.6 UDZIELENIE PORADY ABY SKIEROWAĆ SKARGI DO INNYCH ORGANÓW. PRZEKAZYWANIE SKARG	33
	2.7 UPRAWNIENIA DOCHODZENIOWE RZECZNIKA	33
	2.7.1 Przesłuchanie świadków	33
	2.7.2 Badanie dokumentów	34
	2.8 DOCHODZENIA RZECZNIKA I ICH WYNIKI	35
	2.8.1 Dochodzenia wszczęte w wyniku skargi	35
	2.8.2 Ugody i zadośćuczynienia	35
	2.8.3 Uwagi krytyczne, propozycje zaleceń i sprawozdania specjalne	35
	2.8.4 Dochodzenia z inicjatywy Rzecznika	36
	2.8.5 Analiza dochodzeń	37
3	Decyzja po przeprowadzeniu dochodzenia	39
	3.1 SPRAWY W KTÓRYCH NIE NAPOTKANO NIEWŁAŚCIWEGO ADMINISTROWANIA	41
	3.1.1 Parlament Europejski	41
	ZARZUT BRAKU PRZYCHYLNIEGO NASTAWIENIA PODCZAS REKRUTACJI.....	41
	3.1.2 Rada Unii Europejskiej	43
	DOSTĘP DO AGEND I PROTOKOŁÓW KONWENTU EUROPEJSKIEGO	43
	3.1.3 Komisja Europejska	45
	PROGRAM LIFE: ODMOWA SFINALIZOWANIA PRZEZ KOMISJĘ PŁATNOŚCI ZA PROJEKT	45

ANULOWANIE PYTAŃ I ZARZUT NIE DOTRZYMANIA WARUNKÓW KONKURSOWYCH	51
ZARZUT DYSKRYMINACJI JĘZYKOWEJ	54
STATUS 'FILARA UE' W STRUKTURACH ADMINISTRACJI ONZ W KOSOWIE	57
KOSZTY PODRÓŻY I INNE WYDATKI KANDYDATÓW W RAMACH REKRUTACJI KONKURSOWEJ	59
ZARZUT DYSKRYMINACJI W ZASZEREgowANIU INSPEKTORA DOZORU JĄDROWEGO	61
ODRZUCENIE WNIOSKU POTWIERDZAJĄCEGO WYSTĄPIENIE O UDZIELENIE PUBLICZNEGO DOSTĘPU ZGODNIE Z ARTYKUŁEM 226 PROCEDURY	64
ZARZUT POŚREDNIEJ DYSKRYMINACJI ZE WZGLĘDU NA WIEK W KONKURSIE OTWARTYM	72
ODMOWA ZE STRONY KOMISJI UDZIELENIA DOSTĘPU DO DOKUMENTÓW PRZEKAZANYCH PRZEZ PAŃSTWO CZŁONKOWSKIE	74
POSTĘPOWANIE KOMISJI EUROPEJSKIEJ W STOSUNKU DO PODANIA O PRACĘ NA STANOWISKU ODDELEGOWANEGO EKSPERTA KRAJOWEGO	75
DOSTĘP DO OCENIONYCH PRAC EGZAMINACYJNYCH W KONKURSACH ORGANIZOWANYCH PRZEZ KOMISJĘ	79
3.1.4 Europejski Bank Centralny	82
DOSTĘP DO STATYSTYK DOTYCZĄCYCH REZERW I OBIEGU BANKNOTÓW EURO	82
3.1.5 Europejski Trybunał Obrachunkowy	87
TRYBUNAŁ OBRACHUNKOWY SKORYGOWAŁ NIESTOSOWANIE UREGULOWAŃ DOTYCZĄCYCH DOSTĘPU DO DOKUMENTÓW	87
3.1.6 Konwent Europejski	89
DOSTĘP DO PORZĄDKU OBRAD I PROTOKOŁÓW KONWENTU EUROPEJSKIEGO	89
3.1.7 Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych	95
ZARZUT NIEWŁĄCZIWEGO PRZEPROWADZENIA DOCHODZENIA	95
3.1.8 Europejska Agencja Odbudowy	99
USŁUGI DORADCZE DLA EUROPEJSKIEJ AGENCJI ODBUDOWY	99
3.2 SPRAWY ROZWIĄZANE PRZEZ INSTYTUCJĘ	103
3.2.1 Parlament Europejski	103
ZARZUT NIEPRZEDSTAWIENIA POWODÓW ODRZUCENIA OFERTY PRZETARGOWEJ W ZAKRESIE TŁUMACZEŃ	103
DOSTĘP DO TESTÓW EGZAMINACYJNYCH W KONKURSIE OTWARTYM	106
3.2.2 Komisja Europejska	108
SPRAWA OPÓZNIENIA W WYPŁACIE GRANTU NA PROJEKT ZWIĄZANY Z AIDS	108
ZAPŁATA NALEŻNEJ KWOTY WYNIKAJĄCEJ Z ZAMÓWIENIA	110
BRAK PŁATNOŚCI KOŃCOWEJ W PROJEKCIE BADAWCZYM	112
3.2.3 Europejski Trybunał Obrachunkowy	114
ZARZUT BRAKU INFORMACJI DOTYCZĄCEJ WYKLUCZENIA Z KONKURSU TRYBUNAŁU OBRACHUNKOWEGO	114
3.2.4 Komisja Europejska i Trybunał Obrachunkowy	116
3.3 ROZSTRZYGNIECIA POLUBOWNE UZYSKANE PRZEZ RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH	122
NIEWYPŁACENIE GRANTU POMIMO USTNYCH ZAPEWNIENI	122
KOMISJA ZGADZA SIĘ WYPŁACIĆ REKOMPENSATĘ BYŁEMU PRACOWNIKOWI POMOCNICZEMU	127
KOMISJA ZGADZA SIĘ NA DOSTARCZENIE INFORMACJI DZIENNIKARZOWI, PO PROPOZYCJI WYSUNIĘTEJ PRZEZ RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH DOTYCZĄCEJ POLUBOWNEGO ZAŁATWIENIA SPRAWY	130
3.4 SPRAWY ZAMKNIĘTE KRYTYCZNĄ UWAGĄ RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH	136
3.4.1 Parlament Europejski	136
NIEDOPEŁNIENIE OBOWIĄZKU UPRAJEDNIENEGO TRAKTOWANIA	136
3.4.2 Rada Unii Europejskiej	142
DOSTĘP DO DOKUMENTÓW	142
OBOWIĄZEK ZAPEWNIENIA PRZEZ PADĘ POSZANOWANIA PRAW PODSTAWOWYCH PRZEZ MISJĘ POLICYJNE UNII EUROPEJSKIEJ W SARAJEWIE	148

3.4.3 Komisja Europejska	152
BŁĘDNA INFORMACJA W PROCEDURZE PRZETARGOWEJ	152
FUNKCJONOWANIE PROGRAMU IST	158
ZARZUT BRAKU PODJĘCIA DECYZJI W SKARDZE O NARUSZENIE PRAWA (ART. 226 WE)	159
DYSKRYMINUJĄCY ZAPIS W OGŁOSZENIU O KONKURSIE	162
BRAK KONSEKWENCJI W PODEJŚCIU KOMISJI DO BADAŃ NAD FOKAMI.....	167
ZARZUT NIEUDZIELENIA ODPOWIEDZI NA PYTANIA DOTYCZĄCE SPECYFIKACJI PRZETARGOWEJ	174
3.4.4 Komitet Ekonomiczno- Społeczny	178
ZARZUT DOSTARCZENIA PRZEZ SKARŻĄCEGO „MYLNYCH INFORMACJI” W POSTĘPOWANIU REKRUTACYJNYM	178
3.4.5 Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych	182
BEZPODSTAWNE ZARZUTY ŁAPOWNICTWA W STOSUNKU DO DZIENNIKARZA	182
3.5 PROJEKTY ZALECEŃ PRZYJĘTE PRZEZ INSTYTUCJE	184
3.5.1 Rada Unii Europejskiej	184
RADA UDZIELA CZĘŚCIOWEGO DOSTĘPU DO ROCZNEGO SPRAWOZDANIA GRUPY DS. KODEKSU POSTĘPOWANIA	184
RADA UDOSTĘPNI KANDYDATOM ICH OCENIONE ARKUSZE EGZAMINACYJNE.....	185
3.5.2 Komisja Europejska	190
POPIERANIE PRZEZ KOMISJĘ DOBREJ ADMINISTRACJI SZKÓŁ EUROPEJSKICH	190
DYSKRYMINACJA ZE WZGLĘDU NA PRZYNALEŻNOŚĆ PAŃSTWOWĄ PRZEZ PRZEDSIĘBIORSTWO TELEKOMUNIKACJI ORAZ PRAWO KONKURENCJI UNII EUROPEJSKIEJ	197
3.6. SPRAWY ZAMKNIĘTE PO OTRZYMANIU SPECJALNEGO SPRAWOZDANIA	203
3.6.1 Parlament Europejski	203
PARLAMENT EUROPEJSKI GODZI SIĘ OPUBLIKOWAĆ NAZWISKA KANDYDATÓW, KTÓRZY WYGRALI NABÓR W DRODZE KONKURSU	203
3.6.2 Rada Unii Europejskiej	204
DOSTĘP DO DOKUMENTÓW RADY, W TYM DO OPINII JEJ DZIAŁU PRAWNEGO	204
3.7 DOCHODZENIA PODJĘTE Z WŁASNEJ INICJATYWY PRZEZ RZECZNIKA	210
DOSTĘPNE ŚRODKI ODWOŁAWCZE DOTYCZĄCE POSTĘPOWANIA PRZETARGOWEGO	210
REJESTRACJA ZGŁOSZENIA NA KONKURS DROGĄ ELEKTRONICZNĄ - SKARŻĄCY Z PAŃSTWA PRZYSTĘPUJĄCEGO DO UE	215
3.8 ZAPYTANIA REGIONALNEGO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH	216
PRZEPISY WSPÓLNOTOWE DOTYCZĄCE REHABILITACJI OSÓB DOTKNIĘTYCH STWARDNIENIEM ROZSIANYM.....	216
4 Stosunki z innymi instytucjami Unii Europejskiej	219
4.1 PARLAMENT EUROPEJSKI	221
4.2 KOMISJA EUROPEJSKA	223
4.3 KONWENT EUROPEJSKI	224
4.4 TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH	225
4.5 SĄD PIERWSZEJ INSTANCJI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH	226
4.6 TRYBUNAŁ OBRACHUNKOWY	226

4.7	EUROPEJSKI BANK INWESTYCYJNY	226
4.8	BIURO PUBLIKACJI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH	226
5	Stosunki rzecznika z podobnymi instytucjami	229
<hr/>		
5.1	STOSUNKI Z RZECZNIKAMI KRAJOWYMI, REGIONALNYMI I LOKALNYMI UE	231
5.2	SIEĆ WSPÓŁPRACY	235
5.3	STOSUNKI Z RZECZNIKAMI KRAJOWYMI W PAŃSTWACH PRZYSTĘPUJĄCYCH DO UE	237
6	Kontakty z obywatelami	239
<hr/>		
6.1	NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA ROKU	241
6.2	KONFERENCJE I SPOTKANIA	246
6.3	INNE SPOTKANIA	263
6.4	KONTAKTY Z MEDIAMI	266
6.5	INFORMACJA ON-LINE	272
	Załączniki	275
<hr/>		
A	DANE STATYSTYCZNE DOTYCZĄCE DZIAŁALNOŚCI EUROPEJSKIEGO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH W ROKU 2003	277
B	BUDŻET EUROPEJSKIEGO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH	285
C	PERSONEL	287
D	INDEKS DECYZJI	290
E	PROCEDURA WYBORU EUROPEJSKIEGO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH	295

Podsumowanie

1 Wprowadzenie

2 Skargi złożone do Rzecznika

3 Decyzja po przeprowadzeniu
dochodzenia

4 Stosunki z innymi instytucjami
Unii Europejskiej

5 Stosunki rzecznika z podobnymi
instytucjami

6 Kontakty z obywatelami

Załączniki

Dziewiąte roczne sprawozdanie Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich skierowane do Parlamentu Europejskiego podsumowuje działalność Rzecznika za rok 2003.

Jest to pierwsze roczne sprawozdanie przygotowane przez Nikiforosa Diamandourosa, wybranego przez Parlament Europejski na stanowisko Rzecznika w dniu 15 stycznia 2003 roku, po tym jak Jacob Söderman, pierwszy Europejski Rzecznik, zdecydował o przejściu na emeryturę. N. Diamandouros przejął biuro Rzecznika w dniu 1 kwietnia 2003 roku, w związku z czym sprawozdanie obejmuje działania J. Södermana od dnia 1 stycznia do 31 marca oraz prace N. Diamandourosa od dnia 1 kwietnia do końca 2003 r.

STRUKTURA SPRAWOZDANIA

Sprawozdanie składa się z sześciu rozdziałów i pięciu załączników. W rozdziale pierwszym Rzecznik dokonuje wprowadzenia - składa wyrazy uznania swemu poprzednikowi, podaje najważniejsze działania i osiągnięcia roku oraz wyjaśnia przyjęte cele.

W Rozdziale drugim opisano procedury stosowane przez Rzecznika przy analizie i przeprowadzaniu dochodzeń w sprawie skarg oraz dokonano przeglądu spraw z 2003 r.

Rozdział trzeci to największa część sprawozdania, zawierająca wybrane decyzje podjęte przez Rzecznika po przeprowadzeniu dochodzenia. W rozdziale tym przedstawiono decyzje podjęte w sprawie złożonych skarg, sklasyfikowane najpierw według wyniku dochodzenia a następnie według instytucji, której dotyczyły skargi. Decyzje wynikające z dochodzenia podjętego przez Rzecznika z własnej inicjatywy oraz zapytania rzeczników krajowych z państw członkowskich omówione zostały oddzielnie.

Rozdział czwarty opisuje stosunki z innymi instytucjami Unii Europejskiej oraz udział Rzecznika jako obserwatora w pracach Konwentu Europejskiego.

Rozdział piąty odnosi się do relacji Europejskiego Rzecznika z rzecznikami krajowymi, regionalnymi i lokalnymi w Europie, zarówno w obecnych jak i przyszłych państwach członkowskich.

Rozdział szósty dotyczy działań podjętych w sferze informacji i komunikacji. Rozdział ten podzielono na pięć podrozdziałów, poświęconych najważniejszym wydarzeniom roku, konferencjom i spotkaniom w obecnych i przyszłych państwach członkowskich oraz innym działaniom, jak na przykład wykładom wygłoszonym do grup odwiedzających, czy stosunkom z mediami i komunikacji przez internet.

Załącznik A zawiera dane statystyczne dotyczące działalności Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w 2003 r. Załączniki B i C omawiają odpowiednio kwestie związane z budżetem i polityką zatrudnienia. W załączniku D podano spis decyzji zamieszczonych w rozdziale trzecim, wraz z numerami spraw, przedmiotem i rodzajem zaskarżonych przypadków niewłaściwego administrowania. Załącznik E zawiera informacje dotyczące wyboru Rzecznika.

STRESZCZENIE

Misja Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich

Urząd Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich utworzony został na mocy Traktatu z Maastrich jako aspekt obywatelstwa Unii Europejskiej. Rzecznik rozpatruje przypadki niewłaściwego administrowania instytucji i organów wspólnotowych, z wyłączeniem Trybunału

Sprawiedliwości oraz Sądu Pierwszej Instancji wykonujących swe funkcje sądowe. Przy współpracy Parlamentu Europejskiego Rzecznik zdefiniował „niewłaściwe administrowanie” uwzględniające nieprzestrzeganie praw człowieka, rządów prawa i zasad dobrej administracji.

Rzecznik wszczyna postępowanie dochodzeniowe w odpowiedzi na skargę złożoną przez osoby fizyczne, przedsiębiorstwa, stowarzyszenia, jak również z własnej inicjatywy wychodząc w ten sposób naprzeciw obywatelom i informując tychże o ich prawach oraz możliwościach egzekwowania tych praw.

Skargi i dochodzenia w roku 2003

W roku 2003 złożono 2 436 skarg, co stanowi dziesięcioprocentowy wzrost w stosunku do roku poprzedniego i wynika częściowo ze wzmożonych starań o zapoznanie obywateli z ich prawami. Blisko połowa skarg przesłana została do Rzecznika drogą elektroniczną przez e-mail, albo przy wykorzystaniu formularzy umieszczonych na stronie internetowej Rzecznika.

W niemal siedemdziesięciu procentach spraw Rzecznik był w stanie pomóc skarżącym otwierając dochodzenie, przekazując sprawę do kompetentnej instytucji lub też udzielając właściwej porady, co do organu, do którego należy się zwrócić w celu szybkiego i skutecznego rozwiązania zaistniałego problemu.

Łącznie w czasie całego roku otwarte zostały 253 dochodzenia. Rzecznik zajął się również dużą ilością prośb o informacje, spośród których 2 538 zostało przesłanych drogą elektroniczną.

Wyniki dochodzeń Rzecznika

Po przeprowadzeniu dochodzenia Rzecznik podjął decyzje w 180 sprawach. W rozdziale trzecim sprawozdania rocznego przedstawiono niektóre z tych decyzji, ilustrujące różnorodność spraw w odniesieniu do przedmiotu skargi, rodzaju wyniku dochodzenia, instytucji i organów, których one dotyczyły. Ze względów praktycznych w sprawozdaniu zamieszczono tylko te decyzje, które odnoszą się do nowych kwestii prawnych, nowego materiału dotyczącego kompetencji lub procedur Rzecznika oraz te, które zawierają wyniki o szczególnym znaczeniu lub leżą w interesie ogólnym. Wszystkie decyzje Rzecznika, za wyjątkiem niewielkiej liczby spraw poufnych, których nie można było odpowiednio przedstawić w charakterze anonimowym, zamieszczono na stronie internetowej Rzecznika (<http://www.euro-ombudsman.eu.int>) w języku, w którym złożono skargę oraz w języku angielskim.

Sprawy w których nie stwierdzono niewłaściwego administrowania

W 87 sprawach, w wyniku dochodzenia Rzecznika nie stwierdzono niewłaściwego administrowania. Tego rodzaju wynik nie zawsze jest negatywny dla skarżącego, który otrzymuje przynajmniej możliwość zapoznania się z pełnym wyjaśnieniem sprawy przez daną instytucję lub organ. Przykładowo:

- Skarżący, który zwrócił się do Rady z prośbą o dostęp do dokumentów Konwentu Europejskiego, zaakceptował wyjaśnienie Rady, iż nie jest ona w posiadaniu przedmiotowych dokumentów. Skarżący przyznał również, iż pomocnym było jasne przedstawienie zależności instytucjonalnych pomiędzy Radą i Konwentem. Ponadto złożenie tej skargi doprowadziło do opublikowania na stronie internetowej, po zakończeniu prac Konwentu, agend i protokołów Prezydium Konwentu Europejskiego (1795/2002/IJH).
- Trybunał Obrachunkowy przyznał, iż prośba skarżącego o dostęp do dokumentów nie została potraktowana zgodnie z odnośnymi przepisami wewnętrznymi. Trybunał poprosił skarżącego o przedłożenie szczegółowego spisu potrzebnych mu informacji i dołożył starań do rozpatrzenia wniosku zgodnie z obowiązującymi przepisami (1117/2003GG).
- Jeden ze skarżących zwrócił się do Europejskiego Urzędu ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF), zarzucając nieprawidłowości w projektach finansowanych przez UE. OLAF przeprowadził odpowiednie śledztwo, jednak nie poinformował skarżącego o jego wynikach, w

związku z czym tenże złożył skargę do Rzecznika. OLAF poinformował skarżącego o wynikach śledztwa w czasie dochodzenia prowadzonego przez Rzecznika (1625/2002/IJH).

Sprawy rozwiązane przez instytucje

W 48 sprawach dochodzenie Rzecznika doprowadziło do rozwiązania sprawy przez samą instytucję lub organ ku pełnemu zadowoleniu skarżącego. Przykładowo:

- W rezultacie skargi złożonej do Rzecznika w imieniu Uniwersytetu Sztokholmskiego Komisja dokonała końcowej płatności związanej z projektem badawczym, przeprosiła za opóźnienie i zgodziła się na zapłatę odsetek. Komisja zapewniła również Rzecznika, iż procedury finansowe, w ramach których pojawiło się opóźnienie, działają obecnie w sposób zadawalający (1173/2003/(TN)IJH).
- Po interwencji Rzecznika podwykonawca otrzymał zeległą płatność. Komisja wyjaśniła, iż nie mogła dokonać płatności na rzecz głównego wykonawcy biorącego udział w projekcie, ponieważ pojawiły się problemy z przedłożonym przez niego sprawozdaniem końcowym. W chwili gdy główny wykonawca przedłożył prawidłowe sprawozdanie końcowe, Komisja dokonała płatności końcowej. Główny wykonawca zapłacił podwykonawcy, który to podziękował Rzecznikowi za udzieloną pomoc (1960/2002/JMA).

Rozwiązania polubowne

Od sądów odróżnia Rzecznika możliwość mediacji, która może doprowadzić do pozytywnego wyniku zadawalającego obie strony. Kiedy Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich stwierdza niewłaściwe administrowanie, dąży on, w miarę możliwości, do polubownego rozwiązania. Może nim być sugestia zaoferowania skarżącemu przez odpowiednią instytucję odszkodowania, bez konieczności określenia odpowiedzialności stron lub ustanowienia precedensu.

Siedem propozycji rozwiązań polubownych jest jeszcze rozpatrywanych, cztery zostały w roku 2003 przyjęte. Dotyczą one następujących skarg:

- Sprawa, w której Komisja zgodziła się zapłacić skarżącej odszkodowanie ex gratia ze względu na wyjątkową naturę odnośnej sprawy, choć stwierdziła, iż nie jest do tego prawnie zobowiązana. Skarżąca pracująca dla Komisji zarzuciła, iż ta nie wypłaciła jej pełnej kwoty dodatku sekretarskiego, do którego była uprawniona (1166/2002/(SM)IJH).
- Sprawa, w której Komisja zgodziła się na ponowne rozpatrzenie żądania zwrotu ponad 37 000 euro przyznanych w ramach subwencji dla jednego ze stowarzyszeń niemieckich. Komisja wyraziła wolę osiągnięcia pozasądowego rozwiązania końcowego i zgłosiła gotowość do rezygnacji ze swoich roszczeń, pod warunkiem, iż możliwe będzie wykazanie, iż fundusze te użyte zostały w ogólnym interesie końcowych beneficjentów projektu. Stowarzyszenie ponownie zaprzeczyło jakemukolwiek naruszeniu postanowień kontraktu, ale uznało jednocześnie, że umożliwione zostało rozwiązanie polubowne (0548/2002/GG).

Uwagi krytyczne

W przypadku gdy nie uda się osiągnąć rozwiązania polubownego, Rzecznik zamyka sprawę wystosowując uwagę krytyczną lub też sporządzając projekt zalecenia. Uwagi krytyczne stosuje się wówczas, gdy wydaje się, że stwierdzony przypadek niewłaściwego administrowania nie wywiera skutków na sprawy ogólne, instytucja nie jest już w stanie go wyeliminować, a dalsze działania ze strony Rzecznika nie wydają się konieczne. W roku 2003 sporządzono dwadzieścia uwag krytycznych. Przykładowo:

- Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF) opublikował notę prasową stawiając zarzut łapownictwa, który można było zrozumieć jako skierowany przeciwko konkretnemu dziennikarzowi. Dziennikarz złożył skargę do Rzecznika, który stwierdził, iż OLAF postąpił nieadekwatnie do wagi sprawy, jako że brak było wystarczających dowodów, by zarzut ten mógł zostać podany do publicznej wiadomości. Rzecznik uznał ostatecznie, iż uwaga krytyczna będzie mogła stanowić zadośćuczynienie dla skarżącego (1840/2002/GG).

- Pod zarzutem złego prowadzenia się rozwiązano kontrakt skarżącego z Misją Policyjną Unii Europejskiej (EUPM). Rzecznik przyjął stanowisko, iż Rada odpowiedzialna była zapewnić, by działania Misji odbywały się w zgodzie z uregulowaniami prawnymi i prawami podstawowymi. W tym przypadku naruszono podstawowe prawa skarżącego, ponieważ nie dano mu możliwości wypowiedzenia się w sprawie. Ze względu jednak na to, że kontrakt został zerwany ponad rok wcześniej, nie było możliwości przyjęcia rozwiązania polubownego. W związku z tym faktem Rzecznik zamknął sprawę przy jednoczesnym wystosowaniu uwagi krytycznej (1200/2003/OV).
- Rzecznik skrytykował Parlament Europejski za niestosowanie się do obowiązku uprzejmego stosunku do obywateli. Krytyka dotyczyła wiadomości elektronicznej wysłanej w odpowiedzi na zapytanie dotyczące przetargu. Skarżący zarzucił, iż ton odpowiedzi był nieodpowiedni i wywoływał wrażenie aroganckiego zachowania (1565/2002/GG).

Zalecenia wstępne

W sytuacji, gdy przypadek niewłaściwego administrowania jest szczególnie poważny, ma skutki na sprawę ogólne lub też ciągle jeszcze istnieją możliwości jego wyeliminowania przez daną instytucję Rzecznik sporządza zalecenia wstępne. Dana instytucja lub organ zobowiązane są udzielić Rzecznikowi szczegółowej odpowiedzi w terminie nieprzekraczającym trzech miesięcy.

W roku 2003 wystosowano dziewięć nowych zaleceń wstępnych. Co do czterech z nich pod koniec roku wynik końcowy nie był jeszcze znany. W przypadku trzech innych odpowiednie instytucje zalecenia przyjęły. Zaakceptowane zostały również dwa wcześniejsze zalecenia wydane w roku 2002. Przykładowo:

- Skarżąca nie uzyskała minimalnej wymaganej ilości punktów w testach pisemnych w konkursie organizowanym przez Radę. Kiedy Rada odmówiła kandydatce dostępu do jej własnych ocenionych arkuszy egzaminacyjnych, ta zwróciła się do Rzecznika. Po przeprowadzeniu dochodzenia Rzecznik wystosował zalecenie umożliwienia dostępu, co Rada zaakceptowała. Przyjęła ona tym samym rozwiązanie takie jak Komisja i Parlament, które zgodziły się, odpowiednio w roku 1999 i 2000, na udzielenie kandydatom dostępu do ich własnych ocenionych arkuszy egzaminacyjnych (2097/2002/GG).

Dochodzenia z inicjatywy Rzecznika

W roku 2003 zakończono pozytywnie dwa dochodzenia wszczęte z własnej inicjatywy Rzecznika:

- Biuro Doboru Kadr Wspólnot Europejskich wycofało swoją decyzję wykluczenia obywatela Cypru z konkursu ze względu na trudności techniczne elektronicznego systemu rejestracji. Rzecznik podjął tę sprawę z własnej inicjatywy, ponieważ skarżący nie był ani obywatelem Unii ani też nie zamieszkiwał na jej terenie (OI/4/2003/ADB).
- Komisja zgodziła się na przyjęcie nowej procedury, stwarzającej możliwość szybkiego poinformowania odrzuconych oferentów o podjętej decyzji oraz zapewnienia rozsądnego odstępu czasowego przed podpisaniem kontraktu. Pozwoli ona oferentom na zbadanie podstaw podjęcia niekorzystnej dla nich decyzji oraz na dochodzenie swoich roszczeń na drodze sądowej. Nowa procedura przedstawiona została w komunikacie Komisji z dnia 3 lipca 2003 r. Rzecznik stwierdził, iż jest ona zgodna z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości i zasugerował, by Komisja systematycznie informowała odrzuconych oferentów o ich prawie do odwołania się od decyzji w przetargu (OI/2/2002/IJH).

W roku 2003 otwarto pięć nowych dochodzeń z własnej inicjatywy, cztery z nich nie zostały zakończone przed końcem roku. Dwa z dochodzeń opierają się na skargach wskazujących na możliwość istnienia problemów proceduralnych. Pierwszy dotyczy sposobu rozwiązywania sporów wewnętrznych dostępnego ekspertom krajowym oddelegowanym do Komisji. Drugi dotyczy działalności Komisji mającej na celu promowanie dobrej administracji w Szkołach Europejskich.

Trzecie dochodzenie podjęte z własnej inicjatywy dotyczy integracji osób niepełnosprawnych, w szczególności środków podjętych przez Komisję dla zapewnienia, by osoby niepełnosprawne nie były dyskryminowane w kontaktach z tą instytucją.

Relacje z innymi instytucjami i organami Unii Europejskiej

W celu osiągnięcia pozytywnych wyników swojej działalności na rzecz obywateli, Rzecznik doprowadził do stworzenia konstruktywnej współpracy z instytucjami i organami UE. W roku 2003 Rzecznik spotkał się z członkami i urzędnikami ośmiu instytucji, w tym z Przewodniczącym Parlamentu, Prezesem Trybunału Sprawiedliwości, Europejskiego Banku Inwestycyjnego oraz Trybunału Obrachunkowego, z Komisarzami oraz Dyrektorami Generalnymi Komisji. Podczas spotkań Rzecznik podkreślał, iż jego rola jako mediatora i wypracowywanie rozwiązań polubownych mają pozytywnie skutki zarówno dla skarżącego jak i samej instytucji czy organu.

Aktywna współpraca instytucji i organów ma zatem zasadnicze znaczenie dla zapewnienia, by wszystkie osoby mające jakikolwiek powód wniesienia skargi do Rzecznika otrzymały odpowiednie informacje o przysługującym im prawie i sposobach jego egzekwowania. Komisja pozytywnie odpowiedziała na sugestie Rzecznika dotyczące szerszego udzielania tego rodzaju informacji ubiegającym się o dotacje lub subwencje oraz ich beneficjentom, poczynając od osób, których dotyczy ostatni komunikat¹.

Rzecznik ściśle i skutecznie współpracuje z Komisją Petycji Parlamentu Europejskiego, włączając w to wzajemne przekazywanie sobie odpowiednich spraw. Rzecznik udziela również często skarżącym rady, by zwrócili się oni z petycją do Parlamentu Europejskiego, w szczególności w przypadku gdy skarżący postuluje zmianę ustawodawstwa lub polityki europejskiej.

Rzecznik aktywnie uczestniczył w pracach Konwentu Europejskiego, w celu zapewnienia prawom obywatelskim centralnego miejsca w projekcie Traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy. W okresie wykonywania mandatu Rzecznik Söderman skutecznie wypowiadał się za włączeniem praw podstawowych do projektu konstytucji i obaj - zarówno on jak i N. Diamandouros - dążyli do wyraźnego uznania roli rzeczników i pozasądowych środków prawnych. Ostatniego postulatu nie udało się zrealizować w roku 2003. Rzecznik będzie jednak nadal nadawał tym pracom priorytetowe znaczenie i dołoży wszelkich starań, by zapis tego typu znalazł się w ostatecznym tekście konstytucji.

Współpraca z innymi rzecznikami praw obywatelskich z całej Europy

Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich współpracuje z rozbudowaną siecią rzeczników i podobnych instytucji w Europie. Sieć obejmuje obecnie 90 urzędów w 30 krajach i składa się z urzędów na poziomie krajowym i regionalnym w Unii Europejskiej oraz na poziomie krajowym w państwach kandydackich, Norwegii oraz Islandii.

Współpraca dotyczy zarówno rozpatrywania skarg jak i zapewnienia informacji obywatelom. Wielu skarżących zwraca się do Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich, w przypadku problemów z administracją krajową, regionalną lub lokalną. Skargi takie pozostają poza zakresem kompetencji Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich, jednak w wielu przypadkach rzecznik danego państwa może udzielić skutecznej pomocy. Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich przekazuje sprawy w miarę możliwości bezpośrednio do rzeczników krajowych lub regionalnych lub też udziela skarżącemu odpowiedniej porady. Rzecznicy sieci współpracy są również odpowiednio umocowni do informowania obywateli o ich prawach wynikających z ustawodawstwa europejskiego oraz o możliwościach ich egzekwowania i bronięcia.

W roku 2003 zintensyfikowano współpracę przy okazji spotkań rzeczników krajowych i regionalnych państw członkowskich i kandydackich. IV Konferencja Krajowych Rzeczników UE i podobnych Instytucji zatytułowana „Rzecznicy Praw Obywatelskich a ochrona praw w Unii Europejskiej”

¹ Komunikat dotyczący propozycji przyjęcia podstawowych aktów w zakresie subwencji, których przyznawanie wynika obecnie z autonomii administracyjnej Komisji lub jej uprawnień instytucjonalnych (COM (2003)274 ostateczny).

została zorganizowana wspólnie przez Europejskiego i Greckiego Rzecznika Praw Obywatelskich w kwietniu w Atenach. Parlament Europejski reprezentowany był przez Przewodniczącego Komisji Petycji, Vitaliano Gemelli. Również w kwietniu miało miejsce w Walencji IV Spotkanie Rzeczników Regionalnych i podobnych Instytucji UE, na którym urząd Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich był także reprezentowany, a które sponsorowane było przez Sindic de Greuges de Valencia (rzecznika regionalnego). Dyskutowano między innymi na następujące tematy: przyszłość Europy, sprawy dotyczące imigracji i azylu oraz ochrony środowiska. W maju Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich wziął udział w konferencji rzeczników krajowych z państw kandydackich zorganizowanej w Warszawie przez polskiego Rzecznika, Andrzeja Zolla. Spotkanie to nosiło tytuł „Rzecznik a prawo Unii Europejskiej”.

Do sieci współpracy europejskich rzeczników praw obywatelskich należą również urzędnicy łącznikowi, mianowani w każdym krajowym urzędzie rzecznika jako osoby pierwszego kontaktu dla innych członków sieci. W grudniu 2003 roku urzędnicy ci spotkali się w Strasburgu, by dyskutować na temat „Europejska Informacja, Porada i Sprawiedliwość dla Wszystkich”. Było to pierwsze tego typu spotkanie z udziałem urzędników z dziesięciu krajów przystępujących do Unii w 2004 roku.

W okresie między spotkaniami sieć działała w ramach trzech inicjatyw komunikacyjnych Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich: European Ombudsmen - Newsletter, biuletynu ukazującego się dwa razy w roku, wydawanego wspólnie z europejskim oddziałem Międzynarodowego Instytutu Rzecznika, Ombudsman Daily News - elektronicznego serwisu informacyjnego publikowanego przez instytucję Europejskiego Rzecznika - oraz interaktywnego forum internetowego.

Kontakty z obywatelami

Najważniejszą częścią pracy Rzecznika jest docieranie do obywateli i informowanie o przysługujących im prawach, w tym również o prawie do złożenia skargi do Europejskiego Rzecznika. W końcu maja 2003 roku Rzecznik zapowiedział, iż do 1 maja 2004 roku, tj. przed datą rozszerzenia UE, zamierza odwiedzić wszystkie dziesięć krajów przystępujących do UE oraz jak najwięcej państw członkowskich. Do końca roku 2003 Rzecznik odwiedził jedenaście obecnych oraz pięć przyszłych państw członkowskich, gdzie spotykał się z wysokimi urzędnikami oraz prezentował swoją pracę organizacjom pozarządowym, izbom handlowym, studentom uniwersytetów, dziennikarzom i zainteresowanym obywatelom. Współpraca z urzędami rzeczników krajowych w tych krajach, jak również z Parlamentem Europejskim i Komisją Europejską, wyraźnie przyczyniła się do sukcesu tych wizyt.

Rzecznik oraz jego pracownicy wzięli udział w roku 2003 w dokładnie 80 konferencjach i spotkaniach na całym obszarze Unii, odpowiadając aktywnie na zaproszenia urzędów regionalnych, grup interesów, instytucji europejskich, uniwersytetów i organizacji pozarządowych. Spotkania te umożliwiły zaprezentowanie pracy Rzecznika potencjalnym skarżącym i zainteresowanym obywatelom.

Materiały dotyczące pracy Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich były przez cały rok szeroko rozpowszechniane, w szczególności podczas Dni Otwartych Drzwi zorganizowanych przez Parlament Europejski w maju. Informacje dostępne są również na stronie internetowej Rzecznika, gdzie publikowane są decyzje, noty prasowe, dane statystyczne i szczegóły dotyczące jego kontaktów.

Rzecznik kontynuował konstruktywną współpracę z mediami, przeprowadzając sześć spotkań prasowych i osiem konferencji służących wyjaśnieniu i zilustrowaniu jego pracy. Łącznie 45 dziennikarzy przeprowadziło z Rzecznikiem wywiady w Strasburgu, Brukseli oraz w ramach oficjalnych wizyt w państwach członkowskich i kandydackich. Publikacje prasowe ukazywały się średnio co siedem dni zwracając uwagę na decyzje i działania komunikacyjne Rzecznika. Na zapytania dziennikarzy dotyczące pracy Rzecznika udzielano odpowiedzi w trybie natychmiastowym.

Zmiany wewnętrzne

Przez cały rok Rzecznik intensywnie przygotowywał się do rozszerzenia UE, tak by od 1 maja 2004 roku móc skutecznie służyć obywatelom z 25 państw członkowskich w 21 oficjalnych językach Unii.

Długookresowy plan budżetowy przyjęty w roku 2002 przewiduje stopniowe tworzenie nowych stanowisk związanych z rozszerzeniem w latach 2003-2005. Ich ilość w preliminarzu Rzecznika wzrosła z 27 w roku 2002 roku do 31 w roku 2003. Zgodnie z budżetem przyjętym w grudniu 2003 r., na rok 2004 przewiduje się 38 stanowisk.

W roku 2003 wprowadzono przegląd struktury urzędu i opracowano plan rozwoju zasobów ludzkich. Rzecznik rozpoczął również znaczącą aktualizację technologicznej infrastruktury informatycznej oraz bazy danych skarg. Działania te podjęto, by przygotować urząd do przewidywanego wzrostu liczby skarg oraz by zapewnić obywatelom właściwą jakość i skuteczność działań.

Podsumowanie

1 Wprowadzenie

2 Skargi złożone do Rzecznika

3 Decyzja po przeprowadzeniu
dochodzenia

4 Stosunki z innymi instytucjami
Unii Europejskiej

5 Stosunki rzecznika z podobnymi
instytucjami

6 Kontakty z obywatelami

Załączniki

Rok 2003 był niezwykle pasjonującym rokiem na stanowisku Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich. Znacząco wzrosła liczba nadsyłanych skarg, w głównej mierze dzięki skupieniu wysiłków zmierzających do informowania obywateli o ich prawach. Wzmogła się współpraca rzeczników w całej Europie, przyczyniając się do zagwarantowania tego, by obywatele znaleźli odpowiednie rozstrzygnięcie w odniesieniu do swych skarg. Weszliśmy wreszcie w ostatnią fazę przygotowań poprzedzających rozszerzenie Unii Europejskiej. Rzecznik aktywnie uczestniczył w pracach Konwentu dla Przyszłości Europy, aby dopilnować, by prawa obywateli uzyskały naczelne miejsce w projekcie Konstytucji dla Europy.

Ponadto, oczywiście, dokonała się zmiana na stanowisku Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich, kiedy to w kwietniu 2003 r. opuścił je jego twórca, Jacob Söderman. W imieniu obywateli europejskich chciałbym złożyć mu hołd i podziękować za jego liczne zasługi. Pierwsze miejsce wśród nich zajmuje samo powołanie urzędu Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich oraz dynamiczna ewolucja tego urzędustanowiska, pod jego wnikliwym kierownictwem, w skuteczną i cieszącą się poważaniem instytucję, zdolną do systematycznego i efektywnego propagowania otwartości, odpowiedzialności oraz dobrego administrowania. Podczas siedmiu i pół lat sprawowania swych funkcji Jacob Söderman pomógł przeszło 11 tysiącom obywateli znaleźć zadośćuczynienie dla ich krzywd, poprzez bezpośrednie rozwiązanie ich skargi lub radę co do tego, dokąd mają się z nią zwrócić. Jego zalecenia, sprawozdania i uwagi wystosowane do instytucji Unii Europejskiej doprowadziły do istotnych reform, które w rzeczywisty sposób przyczyniły się do poprawy jakości usług jakie obywatele obecnie otrzymują. Zamierzam dołożyć wszelkich starań, aby sprostać wysokim oczekiwaniom, wynikającym z poziomu jego osiągnięć.

Moje priorytety jako Rzecznika Praw Obywatelskich

Stojąc jako kandydat przed Komisją Petycji Parlamentu Europejskiego w listopadzie 2002 r., określiłem główne cele, których osiągnięciu poświęciłbym moje wysiłki, jeśli doszłoby do wyboru mnie na to stanowisko. Od objęcia stanowiska w kwietniu 2003 r. rozwinąłem te idee w program działań zmierzający do realizacji trzech celów.

Podniesienie efektywności urzędu Rzecznika

Pierwszym celem każdej instytucji rzecznika winno być zapewnienie, by wszyscy obywatele którzy do niej się zwracają, otrzymali pomoc lub radę na czas i w odpowiedni sposób. Liczba osób, które w 2003 r. zwróciły się do Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich ze swoimi skargami wzrosła o 10 %. W prawie 70 % przypadków udało nam się pomóc skarżącym, tak poprzez wszczęcie dochodzenia czy przekazanie sprawy do kompetentnego w jej przypadku organu, jak poprzez udzielenie skarżącym rady, dokąd powinni się zwrócić po szybkie i skuteczne rozwiązanie swego problemu.

Osiągnięcie takich wyników jest możliwe wyłącznie po warunkiem, że w sposób konstruktywny współpracuje się z instytucjami i organami, przeciwko którym wnoszone są skargi. W roku 2003 instytucje europejskie podtrzymywały swoją gotowość do rozwiązania skarg, na które Rzecznik zwrócił im uwagę, poprzez samodzielne wysuwanie propozycji rozwiązania lub akceptację i wdrożenie zaleceń proponowanych przez Rzecznika. Na przestrzeni roku spotykałem się z członkami i urzędnikami innych instytucji, w tym z Komisarzami, Przewodniczącymi Parlamentu, Trybunału Sprawiedliwości oraz Trybunału Obrachunkowego, jak również dyrektorami generalnymi Komisji, w celu wyjaśnienia mych oczekiwań oraz, w razie potrzeby, zwrócenia uwagi na te obszary ich administrowania, które wymagają poprawy.

Spotkania te napełniły mnie optymizmem, bowiem wykazały zrozumienie dla podwójnej roli pełnionej przez instytucję Rzecznika, jako niezależnego, zewnętrznego mechanizmu kontroli administracji oraz środka ku sprzyjającym mediacjom. Upowszechnienie tej ostatniej roli naszego urzędu pomogło wykazać doprowadziło do tego, iż instytucje UE istnienie doświadczyły dobroczynnych skutków wynikających z systematycznej współpracy z Rzecznikiem. Skłaniam się ku opinii, że w instytucjach wzrasta stopniowo przekonanie, że z rozwiązania głębokich przyczyn konfliktów i skarg wynika podwójna korzyść: nie tylko usunięta zostaje możliwość pojawienia się kolejnych skarg w tej samej sprawie w przyszłości, ale również instytucje uzyskują możliwość monitorowania własnej zdolności do reagowania we właściwy sposób na przypadki niewłaściwego administrowania po stronie ich służb. Rada udowodniła to w jasny sposób, gdy w następstwie mojego zalecenia w 2003 r., poprawiła przejrzystość własnej procedury rekrutacji.

Mając na uwadze rozszerzenie Unii Europejskiej oraz powinność Rzecznika służenia obywatelom najskuteczniej jak to możliwe, na przestrzeni roku 2003 poczyniono intensywne przygotowania, aby przystosować tak strukturę instytucji jak i liczbę jej personelu do nowych potrzeb. Zmiany te umożliwią Rzecznikowi w lepszy sposób stawić czoła wyzwaniu, jakim będzie, - począwszy od 1 maja 2004 r., - służenie obywatelom mówiącym 21 językami z obywatelom 25 Państw Członkowskich. Z satysfakcją informuję, że urząd zatrudnił lub podjął konkretne środki zmierzające do rekrutacji prawników-inspektorów, personelu administracyjnego oraz stażystów, aby sprostać tym wyzwaniom. Ponadto Rzecznik dołożył wszelkich starań zmierzających do istotnego uaktualnienia dostępnej infrastruktury informatycznej oraz bazy danych, aby biuro zdołało podołać spodziewanemu wzrostowi zapotrzebowania na jego usługi.

Propagowanie rządów prawa, dobrej administracji oraz poszanowania praw człowieka

Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich odgrywa kluczową rolę we wzmocnieniu demokracji w obrębie Unii. W dążeniu do sprostania temu zadaniu Europejski Rzecznik powinien uzupełnić obszar swoje ych zainteresowań, do tej pory skupiony na kwestiach rządamiów prawa i dobrej administracji, i - tradycyjnie identyfikowanenych jako najistotniejsze zadania rzecznika, - o pogłębioną wrażliwość na ochronę praw człowieka. Takie przełożenie punktów ciężkości obszaru działalności tej instytucji okazuje się odpowiadać aktualnym międzynarodowym trendom, wyrażanym między innymi poprzez wyraźne włączenie obrony praw człowieka w zakres mandatu Rzecznika Finlandii (1999) i Norwegii (2003) oraz poprzez poruszenie tego tematu przez Przewodniczącego Międzynarodowego Instytutu Ombudsmana w jego niedawnym przemówieniu. Poza tym Rzecznik zamierza kontynuować realizację nowych potrzeb i wyzwań wynikających z największego do tej pory w historii Unii rozszerzenia. W dążeniu do sprostania tym wyzwaniom, Rzecznik dysponuje dwutorową strategią: może reagować na otrzymane skargi, ale również inicjować działań proaktywnie, dzięki uprawnieniu do wszczynania dochodzeń z własnej inicjatywy. Możliwość podjęcia takich dochodzeń jest bardzo cenną szansą, głównie w przypadku ewentualnego rozwiązywania systematycznie powracających problemów, ujawnionych przez serię skarg dotyczących pojedynczej kwestii. Jesienią 2003 r. wszcząłem trzy takie dochodzenia, w tym jedno dotyczące integracji osób niepełnosprawnych w Komisji Europejskiej.

Jednakże proaktywna rola Rzecznika jako inicjatora dochodzenia wybiega daleko poza powyższy opis. Na Rzeczniku spoczywa obowiązek korzystania z instrumentów będących do jego dyspozycji w taki sposób, by obywatele byli informowani o swych prawach oraz o dostępnych środkach, które służą do zapewnienia poszanowania tych praw. Oto klucz do udzielania obywatelom uprawnień, by egzekwowanie przez nich praw mających swe źródła w Unii stało się rzeczywistością. W ramach każdej z wizyt odbytych w roku 2003 do Państw Członkowskich oraz krajów kandydujących do członkostwa, Europejski Rzecznik wygłaszał wykłady, udzielał wywiadów mediom oraz korzystał z materiałów informacyjnych w dla celów propagowania wiedzy o prawach obywateli oraz o jak najlepszym z nich wykorzystaniu tych praw.

Ponadto, Rzecznik ponadto w działał proaktywnie w celu zapewnieniaaktywny sposób dopilnował, by dobro obywateli zajęło centralne miejsce wśród rozważań Konwentu Europejskiego. Panu Södermanowi udało się przekonać gremium, by włączyć Kartę Praw Podstawowych do projektu Traktatu Konstytucyjnego i obaj - poprzedni Rzecznik wraz ze mną - naciskaliśmy, by wyraźnie docenić w jego tekście rolę rzeczników i innych środków pozasądowych. Chociaż tego ostatniego

postulatu nie udało się zrealizować w roku 2003, pozostaje on dla mnie kwestią priorytetowej wagi i zamierzam dołożyć wszelkich starań, by znalazł się on w ostatecznym tekście Konstytucji.

Krajowi i regionalni rzecznicy dostarczają skutecznego zadośćuczynienia rozwiązań obywatelom, których prawa zostały pogwałcone. W tym kontekście odgrywają oni pierwszoplanową rolę w zapewnieniu należytego respektowania prawa Unii przez administrację publiczną w swych krajach. Aby sprostać temu zadaniu, sprawą nadrzędnej wagi jest osiągnięcie ścisłej współpracy pomiędzy Europejskim Rzecznikiem, a rzecznikami w Państwach Członkowskich. W 2003 roku ta współpraca weszła w nową fazę. W kwietniu doszło do spotkania rzeczników krajowych z całej Unii Europejskiej w Atenach, a rzecznicy regionalni spotkali się w Walencji. W maju, rzecznicy krajowi Państw Kandydujących zebrali się na podobnym, ostatnim przed rozszerzeniem Unii, spotkaniu odbywającym się w Warszawie. W grudniu 2003 r. urzędnicy łącznikowi ze wszystkich biur rzeczników krajowych z 26 państw zebrali się w Strasburgu. Wszystkie cztery spotkania przyczyniły się do wzrostu wiedzy o prawie wspólnotowym wśród uczestników spotkań oraz umożliwiły im podzielenie się swymi doświadczeniami oraz wymianą najlepszych metod działań rozwiązań. Te osoby również w konkretny sposób uzupełniły codzienną wymianę informacji pomiędzy biurami, zapewnianą przez trzy inicjatywy informacyjne urzędu Europejskiego Rzecznika: European Ombudsmen - Newsletter, biuletyn ukazujący się co dwa miesiące, wydawany wspólnie z europejskim oddziałem Międzynarodowego Instytutu Ombudsmana, Ombudsman Daily News - elektroniczny serwis informacyjny wydawany przez instytucję Europejskiego Rzecznika oraz interaktywne forum internetowe. Owo forum stanowi narzędzie dostępne dla rzeczników oraz ich personelu z całej Europy, pozwalające im na prowadzenie dyskusji w stanowiących przedmiotach wspólnego zainteresowania, wymianę dokumentów oraz wzajemne adresowanie zapytań wątpliwości pod ocenę grona rzeczników.

Dotarcie do wszystkich - aktualnych i przyszłych - obywateli Unii

Spśród trzech priorytetów, jakie postawiłem przed sobą obejmując ten urząd, prawdopodobnie najbardziej widocznym było poszerzenie działalności informacyjnej oraz zasięgu działania Rzecznika. Pod koniec maja ubiegłego roku ogłosiłem, że odwiedzę każde z dziesięciu państw kandydujących jeszcze przed ich przystąpieniem oraz najwięcej jak to możliwe Państw Członkowskich, w celu prowadzenia kampanii informującej obywateli o ich prawach, łącznie z prawem wnoszenia skarg do Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich. Sześć tygodni później wyruszyłem w pierwszą taką podróż informacyjną, by do końca roku przemierzyć obszar rozciągający się od Irlandii na zachodzie, po Estonię na wschodzie, od Finlandii na północy, po Maltę na południu, łącznie odwiedziwszy 16 państw - 11 krajów Unii w obecnym, oraz 5 - w jej przyszłym kształcie.

Jak w przypadku wszystkich urzędów rzeczników, spora liczba otrzymanych skarg dotyczy obszarów, które wykraczają poza uprawnienia Europejskiego Rzecznika. W przypadku instytucji Europejskiego Rzecznika jest to nie do uniknięcia, zważywszy, że zaledwie niewielka liczba obywateli Unii Europejskiej ma powody, by zetknąć się bezpośrednio z instytucjami lub organami wspólnotowymi, których to wyłącznie dotyczy mandat Rzecznika. Biorąc pod uwagę to, że obywatele krajów kandydujących mają bardzo wysokie oczekiwania względem Unii, tendencja ta może się zwiększyć. Świadomy tego faktu, tym bardziej zachęcałem moje biuro, by wzmocniono wysiłki, zmierzające do wyłonienia potencjalnych użytkowników usług Rzecznika.

Jednym ze sposobów, w jaki starałem się osiągnąć ten cel, była współpraca z samymi instytucjami i organami wspólnotowymi. Zwróciłem się z propozycją do Komisji, by systematycznie przekazywano informację podmiotom ubiegającym się o subwencje i dotacje oraz otrzymującym je, o możliwości zaskarżenia przypadku niewłaściwego administrowania dou Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich. Komisja odpowiedziała pozytywnie na tę propozycję i obiecała przedsięwziąć kroki w celu jej wdrożenia, a jej przyjęcie oznaczałoby uzupełnienie podobnego istniejącego już przepisu, dotyczącego obywateli biorących udział w konkursach na stanowisko w instytucjach i organach wspólnotowych.

Ponadto dokładałem wszelkich starań, by dotrzeć do potencjalnych skarżących poprzez swoje przemawiając ówienaw ramach seminariów, wykładów i konferencji. Spotkania z organizacjami

pozarządowymi, izbami handlowymi, wydziałami prawa i administracji publicznej świata akademickiego oraz innymi grupami interesów dały mi okazję do zaprezentowania mojej pracy, a te grupy z kolei oraz zagwarantowały przekazały informację i o niej z kolei swoim członkom. Mam nadzieję, że w ten sposób wzrasta świadomość obywateli i organizacji które weszły w konflikt z administracją UE, na temat rodzaju usług świadczonych przez Rzecznika.

Podsumowanie

Podsumowując, rok 2003 był okresem przejściowym dla instytucji Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich. Jestem przekonany, że powstały silne fundamenty, by nasza instytucja zdolna była opuścić wczesny okres założycielski, którym tak świetnie zawiadywał mój poprzednik i , aby wkroczyć w okres łączący konsolidację ugruntowanie pozycji ze wzrostem. W znamienym momencie rozwoju Unii to do Rzecznika właśnie należy ustawiczne poszukiwanie nowych sposobów służenia obywatelom, informowanie ich o należnych im prawach oraz zachęcanie ich do korzystania z tych prawnych, poprzez dążenie do poszanowania rządów prawa, systematyczne zwalczanie przypadków niewłaściwej administracji oraz poprzez uwrażliwienie na problematykę ochrony praw człowieka.

Nie umniejszam chęć lekceważyć znaczenia tego zadaniapowyższych obowiązków, ale i zamierzam wyjść im naprzeciw i sprostac jemu im z energią i zapalem, w głębokim przekonaniu o rozmiarze i ciężarze odpowiedzialności, jakai się z nim wiążeą. Tym bardziej jestem pomny tego, że z obejmowania z pełnienia urzędu Rzecznika wynikają nie tylko prawne, lecz również moralne obowiązki służenia obywatelowi, a tym samym przyczyniania się do poprawy jakości demokracji w przekształcającej się Unii Europejskiej.

P. Nikiforos Diamandouros

Podsumowanie

1 Wprowadzenie

2 Skargi złożone do Rzecznika

3 Decyzja po przeprowadzeniu
dochodzenia

4 Stosunki z innymi instytucjami
Unii Europejskiej

5 Stosunki rzecznika z podobnymi
instytucjami

6 Kontakty z obywatelami

Załączniki

Najważniejszym zadaniem Europejskiego Rzecznika jest rozpatrywanie przypadków niewłaściwego administrowania w działaniach instytucji i organów wspólnotowych, z wyłączeniem Trybunału Sprawiedliwości oraz Sądu Pierwszej Instancji wykonujących swe funkcje sądowe. Ewentualne przypadki zaistnienia niewłaściwego administrowania zostają zasygnalizowane Rzecznikowi głównie za sprawą skarg składanych przez obywateli. Rzecznik dysponuje również możliwością wszczynania dochodzenia z własnej inicjatywy.

Każdy obywatel kraju Unii Europejskiej lub osoba nie będąca jej obywatelem lecz zamieszkała w Państwie Członkowskim jest uprawniona do wniesienia skargi do Rzecznika. Przedsiębiorstwa, stowarzyszenia lub inne organy mające swe statutowe siedziby na terenie Unii mogą również wnieść taką skargę. Można ją złożyć bezpośrednio do Rzecznika lub za pośrednictwem członka Parlamentu Europejskiego.

Dążeniem Rzecznika jest dopilnowanie, by każdy, kto ma powody do wniesienia skargi, otrzymał informacje o przysługującym mu do tego prawie oraz możliwości egzekwowania go. W osiągnięciu tego celu równie ważna - jak prowadzona przez Rzecznika kampania informacyjna - wydaje się współpraca między samymi instytucjami i organami.

Komisja Europejska systematycznie informuje kandydatów w konkursach na rekrutację, osoby domagające się udzielenia publicznego dostępu do dokumentów oraz tych, którzy zwracają się do niej jako do instytucji stojącej na straży Traktatów, o prawie wnoszenia skargi do Europejskiego Rzecznika. W liście przesłanym Wice-przewodniczącej Komisji Europejskiej, Loyoli de PALACIO, z dnia 27 maja 2003 r., Rzecznik sugeruje, by Komisja rozpatrzyła również propozycję przekazywania takiej informacji podmiotom ubiegającym się o subwencje i dotacje oraz otrzymującym je. W liście z 27 października 2003 r. pani PALACIO poinformowała Rzecznika, iż Komisja zamierza podjąć działanie w celu wprowadzenia w życie propozycji Rzecznika, rozpoczynając od specjalnych subwencji i dotacji, których dotyczy niedawny komunikat Komisji².

Skargi skierowane do Rzecznika rozpatrywane są publicznie, chyba że skarżący zwrócił się o zachowanie poufności. Istotnym jest, by Rzecznik mógł działać w jak najbardziej jawny sposób, aby obywatele Unii Europejskiej śledzili i zrozumieli postępy w jego pracy oraz by dać dobry przykład innym.

Na przestrzeni 2003 roku Rzecznik rozpatrzył 2 611 spraw, z czego 2 436 wpłynęło w 2003 r. W 268 przypadkach skargi nadesłali indywidualni obywatele, a 168 skarg wniosły stowarzyszenia i przedsiębiorstwa. Liczba spraw przeniesionych z roku 2002 wyniosła 170, natomiast Rzecznik z własnej inicjatywy wszczął dochodzenie w pięciu sprawach.

Jak stwierdzono w Rocznym Raporcie Rzecznika za rok 1995, Komitet Petycji Parlamentu Europejskiego wraz z Rzecznikiem uzgodnili wzajemne przekazywanie sobie skarg i petycji dotyczących odpowiednich spraw. Na przestrzeni 2003 r. za zgodą skarżącego przesłano sześć skarg do Parlamentu Europejskiego, aby rozpatrywano je jako petycje. W 143 przypadkach Rzecznik doradził skarżącemu, by złożył petycję do Parlamentu Europejskiego. (Zobacz Załącznik A, Statystyka)

² Komunikat dotyczący propozycji przyjęcia podstawowych aktów w zakresie subwencji, których przyznawanie wynika obecnie z autonomii administracyjnej Komisji lub jej uprawnień instytucjonalnych (COM (2003)274 końcowy).

2.1 PODSTAWY PRAWNE DZIAŁALNOŚCI RZECZNIKA

Rzecznik prowadzi działalność zgodnie z art. 195 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, ze Statutem Rzecznika³ oraz z przepisami wykonawczymi przyjętymi przez Rzecznika według art. 14 Statutu. Przepisy wykonawcze oraz Statut Rzecznika Praw Obywatelskich opublikowane są na oficjalnej stronie Rzecznika (<http://www.euro-ombudsman.eu.int>) we wszystkich językach urzędowych Unii.

W biurze Rzecznika teksty te są również dostępne w formie wydruku.

Przepisy wykonawcze dotyczą wewnętrznego funkcjonowania biura Rzecznika. Jednakże, aby stanowiły dokument zrozumiały oraz przydatny obywatelom, uzupełniono je również o pewne materiały, odnoszące się do innych instytucji oraz organów i, oraz które zawarte są już w Statucie Rzecznika.

Na podstawie W świetle swego doświadczeń ww prowadzeniu swego biura, rzecznika, dnia 8 lipca 2002 r. Rzecznik Praw Obywatelskich przyjął nowe przepisy wykonawcze, które zaczęły obowiązywać od 1 stycznia 2003 r. Nowe przepisy wykonawcze są dostępne we wszystkich językach urzędowych na oficjalnej stronie Rzecznika. Odpowiednia informacja o tym została ogłoszona w Dzienniku Urzędowym dnia 19 października 2002 r. (Dz. U. 254/24).

2.2 MANDAT EUROPEJSKIEGO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH

Wszystkie skargi nadesłane do Rzecznika są rejestrowane, a ich odbiór - potwierdzony. Pismo List potwierdzający przyjęcie odbiór skargi zawiera informację e skarżącego o procedurze rozpatrywania jego skargi i zawiera nazwisko oraz numer telefonu prawnika zajmującego się skargą inspektora. Kolejny krok polega na sprawdzeniu i stwierdzeniu, czy rozpatrywanie danej skargi nie wykracza poza kompetencje Rzecznika.

Mandat Rzecznika ustanowiony na podstawie art. 195 Traktatu WE wyposaża go w prawo przyjmowania skarg od każdego obywatela Unii, od każdej osoby fizycznej i prawnej mającej miejsce zamieszkania lub mającej swą siedzibę statutową w Państwie Członkowskim skarg, które dotyczą przypadków niewłaściwego administrowania w działaniach instytucji i organów wspólnotowych, z wyłączeniem Trybunału Sprawiedliwości i Sądu Pierwszej Instancji wykonujących swoje funkcje sądowe. Tym samym skarga wykracza poza mandat jeśli:

- 1 skarżący jest osobą nieuprawnioną do wnoszenia skargi (ale zobacz także punkt 2.8.4 poniżej)
- 2 skarga nie dotyczy instytucji lub organu wspólnotowego
- 3 skarga dotyczy Trybunału Sprawiedliwości lub Trybunału Pierwszej Instancji wykonujących swe funkcje sądowe lub
- 4 nie dotyczy ewentualnego przypadku niewłaściwego administrowania.

³ Decyzja Parlamentu Europejskiego 94/262 z dnia 9 marca 1994 r. w sprawie postanowień i ogólnych warunków wykonywania zadań przez Rzecznika Praw Obywatelskich, Dz. U. L 113/15, 1994 r.

Przykład skargi wykraczającej poza mandat Rzecznika

ZGON NIELEGALNYCH IMIGRANTÓW U BRZEGÓW HISZPANII

Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich otrzymał ogromną liczbę skarg dotyczących śmierci nielegalnie przewożonych imigrantów z wybrzeża Afryki Północnej na południe Hiszpanii. Skarżący najczęściej wskazywali powoływali się na odpowiedzialność władz Hiszpanii i Maroka za śmierć ofiar spowodowaną, wynikającą z ich nielegalnej imigracji.

Skarżący sugerowali, że rządy te władze, a szerzej i Unia Europejska, winny ustosunkować się do problemu nielegalnej imigracji oraz przyjąć odpowiednie środki zaradcze.

Do zadań Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich należy prowadzenie dochodzenia w sprawach niewłaściwego administrowania w działaniach instytucji i organów wspólnotowych. Nie jest w jego gestii rozpatrywanie skarg dotyczących administracji szczebla krajowego, regionalnego czy lokalnego Państw Członkowskich. Skargi dotyczące zapotrzebowania na regulacje wspólnotowopotrzeb lub strony merytorycznejosiągnięć prawodawstwa wspólnotowego również wychodzą poza obszar jego kompetencji.

Zatem w tym przypadku Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich zaproponował skarżącym zwrócenie się do rzecznika krajowego Hiszpanii w sprawie działania hiszpańskiej administracji. Jeśli chodzi o sugestie skarżących, by Unia Europejska ustosunkowała się do tej sprawy, Rzecznik poradził skarżącym, by złożyli petycję do Parlamentu Europejskiego, który dysponuje jednocześnie uprawnieniami pozwalającymi na wszczęcie dochodzenia oraz uprawnieniami legislacyjnymi, z których mógłby skorzystać w odniesieniu do tej sprawy skorzystać.

2.2.1 Niewłaściwe administrowanie (zła administracja)

W odpowiedzi na telefoniczne zapytanie z Parlamentu Europejskiego o sprecyzowanie znaczenia wyrażenia niewłaściwe administrowanie (złaniewłaściw administrowanie), w Rocznym Raporcie za rok 1997 Rzecznik zaproponował następującą definicję:

Do przypadku niewłaściwego złej administracjirowania dochodzi wtedy, gdy organ publiczny nie postępuje zgodnie z przepisami lub zasadami dla niego wiążącymi.

W 1998 r. Parlament Europejski uchwalił rezolucję przyjmującą tę definicję.

Z wymiany korespondencji między Rzecznikiem a Komisją na przestrzeni roku 1999 wynika, że również Komisja uznała taką definicję.

2.2.2 Kodeks Dobrej Praktyki Administracyjnej

Źródła Kodeksu

W listopadzie 1998 roku Rzecznik wszczął z własnej inicjatywy dochodzenie w sprawie stworzenia możliwości publicznego konsultowania przez różne instytucje oraz organy wspólnotowe Kodeksu Dobrej Praktyki Administracyjnej w odniesieniu do dla ich personelu tych organów lub instytucji w jego kontaktach z obywatelami. W ramach dochodzenia podjętego z własnej inicjatywy zapytano dziewiętnaście instytucji oraz organów wspólnotowych, czy przyjęły lub zamierzają przyjąć Kodeks regulujący kontakty swych urzędników z obywatelami.

Dnia 28 czerwca 1999 r. Rzecznik przedstawił projekt Kodeksu Dobrej Praktyki Administracyjnej w formie zaleceń kierowanych do Komisji, Parlamentu Europejskiego oraz Rady. Podobny projekt zaleceń został sporządzony we wrześniu 1999 roku odnośnie innych instytucji i organów wspólnotowych.

Prawo do dobrej administracji zawarte w Karcie Praw Podstawowych

Dnia 2 lutego 2000 r., podczas publicznych obrad zorganizowanych przez Konwent odpowiedzialny za sporządzenie Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej, Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich wezwał do umieszczenia w Karcie prawa do dobrej administracji jako jednego z praw podstawowych.

W dniu 7 grudnia 2000 r., Przewodniczący Parlamentu Europejskiego, Rady oraz Komisji uroczystie ogłosili Kartę Praw Podstawowych Unii Europejskiej podczas obrad szczytu Rady Unii Europejskiej w Nicei. Karta zawiera prawo do dobrego administrowania w artykule 41.

Zmierzając do europejskiego prawa administracyjnego

Dnia 6 września 2001 r. Parlament Europejski uchwalił rezolucję przyjmującą Kodeks Dobrej Praktyki Administracyjnej, który zobowiązuje kierownictwo administracji oraz urzędnicy instytucji i organów wspólnotowych w swych kontaktach z obywatelami. Rezolucja Parlamentu dotycząca Kodeksu opiera się na zaproponowanej przez Rzecznika wersji Kodeksu z dnia 28 lipca 1999 r., z kilkoma poprawkami autorstwa pana Roya PERRY'EGO, sprawozdawcy Komitetu Petycji Parlamentu Europejskiego.

Wraz z przyjęciem Kodeksu, Parlament Europejski przyjął również rezolucję wzywającą Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich do stosowania Kodeksu przy dochodzeniu przypadków niewłaściwego administrowania, w celu wprowadzenia w życie ukonkretnienia prawa obywateli do dobrego administrowania, zawartego w art. 41 Karty Praw Podstawowych UE.

Tym samym Rzecznik stosuje definicję niewłaściwego administrowania, uwzględniając zasady i przepisy zawarte w Kodeksie.

Zgodnie z pierwotną sugestią pana Jean-Maurice'a DEHOUSSE'A, sprawozdawcy Komisji Prawnej i Rynku Wewnętrznego, rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 6 września 2001 r. na temat Kodeksu wzywała również Komisję Europejską, by przedłożyła projekt rozporządzenia obejmującego treść Kodeksu Dobrej Praktyki Administracyjnej w oparciu o art. 308 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską.

Dnia 25 września 2003 r. pani PALACIO, vice-przewodnicząca Komisji Europejskiej nawiązała w debacie parlamentarnej na temat sprawozdania rocznego Rzecznika za rok 2002 do faktu, że projekt Konstytucji dla Europy zawiera podstawy prawne przyszłej prawaustawy o dobrym administrowaniu, która powinna być konsekwentnie obowiązująca dla wszystkich instytucji i organów Unii.

W liście z dnia 24 listopada 2003 r. adresowanym do Przewodniczącego Komisji pana R. PRODI, Europejski Rzecznik proponuje, by natychmiast rozpocząć prace przygotowawcze, w celu zapewnienia, by takie przyszłe prawo zostało jak najszybciej przyjęte po wejściu w życie Konstytucji.

2.3 DOPUSZCZALNOŚĆ SKARG

Skarga wchodząca w obszar kompetencji Rzecznika musi spełnić dalsze kryteria dopuszczalności, aby Rzecznik mógł wszcząć postępowanie. Statut Rzecznika wylicza następujące kryteria dopuszczalności:

- 1 z treści skargi powinien wynikać jej przedmiot oraz tożsamość skarżącego (art. 2.3 Statutu)
- 2 Rzecznik nie może interweniować w postępowaniach sądowych, ani podważać decyzji podjętych przez sąd (art. 1.3)
- 3 skarga musi zostać wniesiona najpóźniej w ciągu dwóch lat licząc od daty, kiedy fakty będące podstawą oskarżenia zwróciły uwagę skarżącego (art. 2.4)
- 4 wniesienie skargi powinno poprzedzać wyczerpanie odpowiednich kroków administracyjnych podjętych wobec zainteresowanych instytucji i organów (art. 2.4)
- 5 skargi odnośnie stosunków służbowych pomiędzy instytucjami i organami Wspólnot a ich urzędnikami lub innymi pracownikami mogą być złożone u Rzecznika, jeśli skarżący wyczerpał już wszelkie wewnętrzne możliwości złożenia wniosków i skarg (art. 2.8).

Przykład skargi, która nie została poprzedzona podjęciem odpowiednich kroków administracyjnych

Obywatel Wielkiej Brytanii złożył skargę przeciwko Parlamentowi Europejskiemu, ponieważ na oficjalnej stronie internetowej Parlamentu nie zdołał znaleźć nazwiska oraz informacji kontaktowych dotyczących reprezentującego go deputowanego.

Biuro Rzecznika niezwłocznie przesłało skarżącemu e-mail z adresem strony internetowej brytyjskiego biura Parlamentu Europejskiego, zawierającej istotne informacje dotyczące brytyjskich deputowanych.

Skarżący podziękował pracownikom biura Rzecznika za otrzymane informacje i oświadczył, że chętnie wycofałby swoją skargę, gdyby wyszukiwarka na stronie Parlamentu Europejskiego podała tego typu informacje.

Zdaniem Rzecznika skarżący winien zwrócić się ze swymi zastrzeżeniami bezpośrednio do administratora strony Parlamentu Europejskiego. Rzecznik poinformował o tym skarżącego.

Skarga nr 761/2003/FA

2.4 POWODY DO WSZCZĘCIA DOCHODZENIA

Rzecznik może rozpatrywać skargi mieszczące się w ramach jego mandatu i spełniające kryteria dopuszczalności. Art. 195 Traktatu o WE stanowi, że będzie on „prowadził dochodzenia, które uzna za zasadne”. W niektórych przypadkach, mimo spełnienia kryterium dopuszczalności, Rzecznik może uznać, że brak jest wystarczających podstaw do wszczęcia dochodzenia. Jeśli skargę rozpatrywała już Komisja Petycji Parlamentu Europejskiego, Rzecznik zazwyczaj uznaje, że nie ma podstaw do rozpoczęcia dochodzenia, chyba że przedłożone zostaną nowe dowody.

Przykład skargi, która nie dawała podstaw do wszczęcia dochodzenia

Skarżącymi byli niemieccy małżonkowie małżeństwo niemieckie, oboje niepełnosprawnie w wyniku poważnego wypadku. Uważali, że zostali nieuczciwie potraktowani przez ubezpieczenie społeczne w związku z przysługującym im prawem do dalszego leczenia.

Bezskutecznie zwracali się do licznych niemieckich ministerstw i innych urzędów, do niemieckich sądów, do Komisji Petycji niemieckiego parlamentu (Bundestagu) oraz do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka.

Komisja Petycji Parlamentu Europejskiego, do której również się zwrócili, odpowiedziała, że nie jest kompetentna do rozpatrywania ich skargi, ponieważ nie dotyczy ona spraw związanych z Unią Europejską. Skarżący zwrócili się również do Komisji Europejskiej, która dwukrotnie odpowiedziała pisemnie, że nie jest w stanie im pomóc.

Skarga niemieckiego małżeństwa do Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich kwestionowała decyzję Komisji Petycji Parlamentu Europejskiego i odpowiedzi Komisji.

Rzecznik uznał, że skarga na decyzję Komisji Petycji nie mogła dotyczyć niewłaściwego administrowania, ponieważ praca Komisji jest częścią działalności politycznej Parlamentu Europejskiego.

Odnosnie Komisji Europejskiej Rzecznik stwierdził, że jej stanowisko Komisji było uzasadnione i nie daje podstaw do wszczęcia dochodzenia.

Skarga nr 526/2003/GG

2.5 ANALIZA SKARG

Spośród 13 533 skarg otrzymanych przez Rzecznika od początku jego działalności, 17% pochodziło z Niemiec, 14% z Hiszpanii, 13% z Francji, 10% z Włoch i 7% ze Zjednoczonego Królestwa. Pełna analiza pochodzenia geograficznego skarg zarejestrowanych w roku 2003 znajduje się w Załączniku A, Statystyka.

W odniesieniu do przypadku 95% skarg otrzymanych w ciągu roku 2003, w tym samym roku zakończono proces sprawdzania czy spełniają kryteria dopuszczalności tych skarg, tzn. iczy, mieszczą się w mandacie Rzecznika je obejmuje i czy istnieją dają podstawy do wszczęcia dochodzenia. Mandat Rzecznika obejmował 25% zbadanych skarg. mieściło się w mandacie Rzecznika. Wśród nich, 338 skarg spełniało kryteria dopuszczalności, ale 90 nie dawało podstaw do wszczęcia dochodzenia. W związku z tym dochodzenie rozpoczęto w 248 sprawach.

Większość skarg (66%), w sprawie których rozpoczęto dochodzenie, dotyczyła Komisji Europejskiej. Ponieważ Komisja jest głównym organem Wspólnoty podejmującym decyzje mające bezpośredni wpływ na obywateli, rzeczą normalną jest to, że obywatele głównie na nią się skarżą. 29 skarg dotyczyło Parlamentu Europejskiego, 25 Europejskiego Biura Naboru Kadr (EPSO), a 11 Rady Unii Europejskiej.

Główne zarzuty złego administrowania dotyczyły braku przejrzystości (90 skarg), niesprawiedliwego traktowania i nadużycia władzy (48 skarg), dyskryminacji (39 skarg), niezadawalającego trybu postępowania (33 skargi), nieuzasadnionej zwłoki (33 skargi), zaniedbania (16 skarg), niewypełnienia przez Komisję Europejską roli strażnika Traktatów wobec Państw Członkowskich (15 skarg) i błędów co do prawapomyłek prawnych (15 skarg).

2.6 UDZIELENIE PORADY ABY SKIEROWAĆ SKARGI DO INNYCH ORGANÓW. PRZEKAZYWANIE SKARG

Jeśli przedmiot skargi wykracza poza ramy mandatu, lub nie spełnia kryteriów dopuszczalności, Rzecznik zawsze stara się podradzić, aby zwrócić się ze skargą do innego organu, który mógłby ją rozpatrzyć. Jeśli skarga wydaje się być uzasadniona, Rzecznik przesyła ją za zgodą skarżącego bezpośrednio do innego kompetentnego organu.

W ciągu 2003 roku udzielono 1289 porad, z których większość dotyczyła prawa wspólnotowego. W 616 przypadkach podradzono skarżącym skierowanie skargi do krajowego lub regionalnego rzecznika lub podobnej instytucji. Rzecznik doradził 143 skarżącym zwrócić się z petycją do Parlamentu Europejskiego, a w 6 innych przypadkach - za zgodą skarżących - przekazał za zgodą skarżących sprawy w formie petycji do Parlamentu Europejskiego w celu rozpatrzenia ich jako petycje. Siedem spraw przekazano Komisji Europejskiej, a 25 do rzeczników narodowych lub regionalnych. W 189 przypadkach Rzecznik doradził zwrócić się do Komisji Europejskiej. Wśród nich znalazło się kilka skarg na Komisję Europejską, które - ze względu na niewyczerpanie administracyjnych możliwości bezpośredniego kontaktu z Komisją - uznane zostały za niespełniające kryterium niedopuszczalności ze względu na niewyczerpanie drogi administracyjnej wobec Komisji. W 341 przypadkach Rzecznik doradził zwrócić się do innych instytucji.

Przykład skargi przekazanej do innej instytucji lub organu

W marcu 2003 roku A. złożył Rzecznikowi skargę na swój bank, który nie zwrócił mu kwoty pomyłkowo pobranej z jego konta.

Rzecznik nie mógł zająć się tą skargą, ponieważ nie dotyczyła ona żadnej instytucji lub organu UE. Sprawa została przekazana włoskiemu rzecznikowi zajmującemu się sprawami spornymi między bankami i ich klientami, o czym Rzecznik poinformował skarżącego.

W kwietniu 2003 roku włoski rzecznik poinformował Rzecznika Europejskiego, że sprawa została rozwiązana i skarżący otrzymał pełną satysfakcję.

Skarga nr 427/2003/IP

2.7 UPRAWNIENIA DOCHODZENIOWE RZECZNIKA

2.7.1 Przesłuchanie świadków

Zgodnie z art. 3.23 Statutu Rzecznika:

“Urzednicy i inni pracownicy instytucji i organów Wspólnoty zobowiązani są składać zeznania zeznawać na żądanie Rzecznika. : Wypowiadają się oni w imieniu i zgodnie z zaleceniami swoich jednostek administracyjnych i zobowiązani są nadal związani do przestrzegania obowiązku zachowania tajemnicą służbową”.

Ogólna procedura przesłuchiwania świadków jest następująca:

- 1 Datę, godzinę i miejsce przesłuchania świadka ustala Rzecznik w porozumieniu z Sekretariatem Generalnym, który informuje świadka (świadków). Przesłuchanie odbywa się w biurze Rzecznika, na ogół w Brukseli.
- 2 Każdy świadek przesłuchiwany jest osobno i bez osób towarzyszących.
- 3 Biuro Rzecznika i Sekretariat Generalny uzgadniają język lub języki, w jakiktorzym języku lub językachch odbędzie się przesłuchanie. Jeśli świadek wyrazi z góry odpowiednie życzenie, przesłuchanie odbywa się w jego języku ojczystym.
- 4 Pytania i odpowiedzi są nagrywane i zapisywane przez obsługę pracowników Biura Rzecznika.
- 5 Protokół przesłuchania wysyłany jest świadkowi do podpisu. Świadek ma prawo zaproponować poprawki językowe do zmiany lingwistyczne w swoich odpowiedziach. Jeśli świadek życzy sobie skorygować lub uzupełnić odpowiedź, skorygowana odpowiedź wraz z uzasadnieniem jej zmiany zapisywana jest w osobnym dokumencie-załączniku do protokołu.
- 6 Podpisany protokół wraz ze wszelkimi załącznikami stanowi część akt Rzecznika dotyczących danej sprawy.

Punkt 6 przewiduje również, że skarżący otrzymuje kopię podpisanego protokołu i ma prawo poczynić uwagi.

W roku 2003 Rzecznik raz skorzystał z prawa do przesłuchania świadka (skarga 1889/2002/GG).

2.7.2 Badanie dokumentów

W roku 2003 Rzecznik w przypadku 10 skarg skorzystał z prawa wglądu do związanych ze sprawą dokumentów.

Zgodnie z art. 3.2 Statutu Rzecznika:

“Instytucje i organy Wspólnoty zobowiązane są dostarczyć Rzecznikowi wszelkich żądanych informacji i udostępnić akta związane z daną sprawą. Odmowa możliwa jest jedynie w przypadkach należycie uzasadnionych koniecznością zachowania tajności.

Dokumenty powstałe w Państwie Członkowskim i opatrzone klauzulą tajności z tytułu prawa lub rozporządzenia udostępnione być mogą jedynie za uprzednią zgodą danego Państwa Członkowskiego.

Inne dokumenty powstałe w Państwie Członkowskim udostępniane są po poinformowaniu o tym zainteresowanego Państwa Członkowskiego”.

Instrukcja Rzecznika dla prawników badających dokumenty zawiera następujące punkty:

PrawnikInspektor nie podpisuje żadnych zobowiązań ani oświadczeń innych niż zwykła lista zbadanych lub skopiowanych dokumentów. Jeśli pracownicy komórka danej instytucji występują z taką propozycją, prawnikinspektor przekazuje jej kopię Rzecznikowi.

Jeśli pracownicy komórka danej instytucji usiłują nie dopuścić do wglądu do któregośkolwiek dokumentu lub uzależnić je od spełnienia nieuzasadnionych warunków, prawnik zobowiązany jest poinformować ją ich, że postępowanie takie uważane jest za odmowę.

W razie odmowy udostępnienia jakiegokolwiek dokumentu, prawnikinspektor prosi odnośną instytucję lub organ o podanie należycie uzasadnionych podstawwymogów zachowania tajności tłumaczących odmowę.

Punkt pierwszy został dodany w związku z przypadkiem propozycji Komisję złożonej prawnikowi z Biura Rzecznika, aby podpisał on zobowiązanie do pokrycia wszelkich szkód, jakie ujawnienie informacji zawartej w dokumencie mogłoby wyrządzić osobom trzecim.

2.8 DOCHODZENIA RZECZNIKA I ICH WYNIKI

2.8.1 Dochodzenia wszczęte w wyniku skargi

Jeśli Rzecznik postanowi rozpocząć dochodzenie, jego pierwszym krokiem jest wysłanie skargi z ewentualnymi załącznikami i prośbą o opinię do instytucji lub organu Wspólnoty, którego skarga dotyczy. Opinię tę przesyła się następnie skarżącemu z prośbą o uwagi.

W niektórych przypadkach sama instytucja lub organ, którego skarga dotyczy, podejmuje kroki w celu satysfakcjonującego dla skarżącego rozwiązania sprawy. Jeśli opinia i uwagi potwierdzają takie zakończenie sprawy, sprawa zostaje zamknięta z adnotacją „załatwiona przez instytucję”. Zdarzają się przypadki, że skarżący wycofuje skargę, co również skutkuje zamknięciem sprawy.

Jeśli ani instytucja nie rozwiąże sprawy, ani skarżący jej nie wycofa, Rzecznik kontynuuje dochodzenie. Jeśli dochodzenie nie wykaże faktu złego administrowania, Rzecznik zamyka sprawę informując o tym skarżącego oraz instytucję lub organ, którego skarga dotyczy.

2.8.2 Ugody i zadośćuczynienia

Jedną z cech odróżniających instytucję rzecznika od sądu jest możliwość mediacji, która może doprowadzić do polubownego załatwienia sprawy satysfakcjonującego zarówno skarżącego, jak i instytucję, na którą złożona została skarga.

Jeśli dochodzenie prowadzone przez Rzecznika wykaże zaistnienie przypadku niewłaściwego administrowania, poszukuje on - w miarę możliwości - rozwiązania polubownego. W niektórych przypadkach prowadzi to do zasugerowania instytucji lub organowi, którego dotyczy skarga, złożenia skarżącemu propozycji zadośćuczynienia. Wszystkie takie oferty ze strony instytucji traktowane są *ex gratia*: nie stanowią aktu uznania odpowiedzialności prawnej i nie stwarzają precedensu.

2.8.3 Uwagi krytyczne, propozycje zaleceń i sprawozdania specjalne

Jeśli rozwiązanie polubowne jest niemożliwe lub jego poszukiwania nie odniesiadają skutku, Rzecznik zamyka sprawę wystosowując krytyczną uwagę lub projekt zalecenia do instytucji lub organu, którego dotyczyła skarga.

Krytyczna uwaga uważana jest za wskazaną, gdy zainteresowana instytucja nie ma już możliwości usunięcia przypadku niewłaściwego administrowania, gdy przypadek ten wydaje się nie mieć szerszych negatywnych implikacji i dalsze działania Rzecznika w danej sprawie nie wydają się niezbędne.

Odpowiadając na sugestie Parlamentu Europejskiego dotyczące sprawozdania rocznego z działań Rzecznika Europejskiego w roku 2002, Rzecznik założył rejestr uwag krytycznych wysłanych od początku roku 2002 i poinformował instytucje i organy Wspólnoty o zamiarze domagania się co pewien czas informacji o ewentualnych krokach podjętych zez nie w wyniku uwag.

W styczniu 2003 roku Rzecznik zwrócił się do Komisji o informacje o wszelkich krokach podjętych w związku z 21 krytycznymi uwagami z roku 2002, w sprawie których nie otrzymał jeszcze informacji. W piśmie z 26 marca 2003 Komisja wyraziła ubolewanie z powodu zwłoki lub braku odpowiedzi na 15 uwag krytycznych. Ponadto Komisja poinformowała Rzecznika, że przypomniała swym wydziałom o konieczności ścisłego przestrzegania kodeksu postępowania oraz wymieniła szereg dziedzin, w których usprawniła wewnętrzne procedury celem uniknięcia w przyszłości podobnych przypadków niewłaściwego administrowania.

W przypadkach, gdy dalsze kroki Rzecznika wydają się uzasadnione (jeśli instytucja, której dotyczy skarga, może jeszcze usunąć przypadek niewłaściwego administrowania, lub w szczególnie jaskrawych przypadkach niewłaściwego administrowania, lub jeśli przypadek ten ma implikacje ogólne), wysyła on projekt zalecenia do odnośnej instytucji lub organu. Zgodnie z art. 3 (6) Statutu Rzecznika, instytucja ta lub organ ma trzy miesiące na nadesłanie szczegółowej opinii.

Jeśli instytucja lub organ Wspólnoty nie da zadowalającej odpowiedzi na projekt zalecenia, art. 3 (7) Statutu stanowi, że Rzecznik wysyła sprawozdanie do Parlamentu Europejskiego i odnośnej instytucji lub organu. Sprawozdanie to może zawierać zalecenia.

2.8.4 Dochodzenia z inicjatywy Rzecznika

Art. 195 Traktatu o WE nadaje Rzecznikowi prawo do wszczynania dochodzeń z własnej inicjatywy. Celem tych dochodzeń są przede wszystkim ewentualne problemy systemowe ujawniane przez liczne skargi. Jedno z takich dochodzeń (OI/2/2002/IJH - patrz rozdział 3 poniżej) spowodowało, że w 2003 roku Komisja zmieniła tryb postępowania przetargowego, dając odrzuconym oferentom czas na podważenie decyzji o przyznaniu kontraktu na drodze prawnej. Nowa procedura opisana jest w komunikacie Oświadczeniu Komisji z dnia 3 lipca 2003 r.⁴

W roku 2003 Rzecznik wszczął trzy nowe dochodzenia tego typu. Nowa procedura opisana jest w Oświadczeniu Komisji z dnia 3 lipca 2003 r. Dochodzenie OI/1/2003 dotyczy zajmuje się sposobem rozwiązywania wewnętrznych sporów dostępnego ekspertom krajowym oddelegowanym do Komisji. Dochodzenie OI/3/2003 dotyczy integracji pracowników niepełnosprawnych, w szczególności środków podjętych przez Komisję dla zapewnienia, że osoby niepełnosprawne nie będą dyskryminowane w ich kontaktach z instytucją. Dochodzenie OI/5/2003 dotyczy działalności Komisji w celu popierania dobrej administracji w Szkołach Europejskich.

Oprócz tego Rzecznik może skorzystać z prawa do wszczęcia dochodzenia z własnej inicjatywy w odpowiedzi na skargi złożone przez osoby nie będące obywatelami ani nie zamieszkujące rezydentami UE. Dwa dochodzenia tego typu zostały wszczęte w 2003 roku, przy czym jedno z nich zostało w tym samym roku zakończone.

⁴ Komunikat Komisji COM(2003)395, końcowy (03.07.03). Procedura informowania kandydatów i oferentów, po przyznaniu zamówienia a przed podpisaniem samego kontraktu, w sprawie przyznania zamówień publicznych na drodze przetargu przez Komisję, zgodnie z art. 105 rozporządzenia finansowego.

Przykład skorzystania z prawa do wszczęcia dochodzenia z własnej inicjatywy

Obywatel Cypru złożył wniosek o dopuszczenie do konkursu organizowanego przez Europejskie Biuro Naboru Kadr w celu stworzenia rezerwowej listy cypryjskich asystentów administratora. W przedłożonej Rzecznikowi skardze informował, że problemy techniczne z serwerem EPSO spowodowały, że niemożliwe było elektroniczne zarejestrowanie zgłoszenia na krótko przed upływem ostatecznego terminu podanego w ogłoszeniu o konkursie.

Rzecznik nie mógł zająć się tą skargą, ponieważ skarżący nie był ani obywatelem UE, ani nie miał miejsca zamieszkania w UE. Jednakże, biorąc pod uwagę ważkość kwestii podniesionej przez skarżącego, Rzecznik postanowił wszcząć dochodzenie z własnej inicjatywy.

EPSO stanęło na stanowisku, że kandydaci mieli dość czasu, aby zgłosić się do konkursu, a ze względu na możliwe trudności techniczne zostali wyraźnie pouczeni, by nie czekać ze zgłoszeniem do ostatnich dni przed ostatecznym terminem. Po interwencji Rzecznika stanowisko to uległo zmianie i kandydat został zaproszony do udziału w testach wstępnych.

Skarga nr OI/4/2003/AD

2.8.5 Analiza dochodzeń

W roku 2003 Rzecznik wszczął 253 dochodzenia - 248 w wyniku skarg i 5 z własnej inicjatywy (więcej informacji w załączniku A, Statystyka).

W ciągu omawianego roku, 48 skarg zostało załatwionych przez instytucje lub organy, których dotyczyły. W 34 z powyższych przypadków interwencja Rzecznika spowodowała, że skarżący otrzymał odpowiedź, której się domagał (więcej informacji o procedurze stosowanej w takich przypadkach zawiera sprawozdanie roczne za rok 1998, sekcja 2.9) Pięć skarg zostało wycofanych przez skarżących. W 87 przypadkach dochodzenia Rzecznika nie wykazały niewłaściwego administrowania.

W 20 przypadkach do instytucji lub organu, którego dotyczyła skarga, wysłane zostały uwagi krytyczne. Cztery skargi udało się rozwiązać polubownie. W roku 2003 pięć propozycji zmian zostało przyjętych przez instytucje, a dwie sprawy zakończyły się wysłaniem specjalnego sprawozdania do Parlamentu Europejskiego w roku 2002 (patrz sekcja 3.6).

Pełne teksty sprawozdań specjalnych we wszystkich językach urzędowych dostępne są na stronie internetowej Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich:

Podsumowanie

1 Wprowadzenie

2 Skargi złożone do Rzecznika

3 Decyzja po przeprowadzeniu
dochodzenia

4 Stosunki z innymi instytucjami
Unii Europejskiej

5 Stosunki rzecznika z podobnymi
instytucjami

6 Kontakty z obywatelami

Załączniki

3.1 SPRAWY W KTÓRYCH NIE NAPOTKANO NIEWŁAŚCIWEGO ADMINISTROWANIA

3.1.1 Parlament Europejski

ZARZUT BRAKU PRZYCHYLNEGO NASTAWIENIA PODCZAS REKRUTACJI

Decyzja w sprawie skargi 406/2003/(PB)IJH (poufne) przeciwko Parlamentowi Europejskiemu

SKARGA

Do Rzecznika Praw Obywatelskich złożona została skarga dotycząca procedur stosowanych przez Parlament Europejski podczas rekrutacji na wysokie stanowiska w służbach parlamentarnych.

Na prośbę skarżącego skargę zaklasyfikowano jako poufną, zgodnie z art. 2 ust. 3 Statutu Rzecznika.

Skarżący przedstawia istotne dla sprawy fakty, w skrócie, w następujący sposób:

Skarżący złożył do Parlamentu Europejskiego, na długo przed ostatecznym terminem, podanie o pracę na wysokim stanowisku, które opublikowane zostało w ogłoszeniu rekrutacyjnym. Otrzymał odpowiedź od Parlamentu z informacją, że Komitet Doradczy nie będzie rozpatrywał jego podania, ponieważ nie można dokonać należytej oceny ze względu na brak dokumentów poświadczających, między innymi, kwalifikacje podane w ogłoszeniu rekrutacyjnym.

Skarżący rozumie, iż Parlament stosuje określone zasady w odniesieniu do podań. Pomimo to jest zdania, iż Parlament powinien go poinformować, że potrzebne są dodatkowe dokumenty.

Skarżący zarzuca, iż Parlament Europejski nie wykazał wystarczająco przychylnego nastawienia w odniesieniu do jego podania w ramach rekrutacji zgodnie z ogłoszeniem kontraktowym, jako że nie skontaktował się z nim, by zażądać dodatkowych dokumentów.

Skarżący występuje o ponowne rozpatrzenie jego podania.

DOCHODZENIE

Opinia Parlamentu Europejskiego

Opinia Parlamentu Europejskiego brzmi, w skrócie, następująco:

Podczas sprawdzania podań Komitet Doradczy stosuje się do tekstu ogłoszenia rekrutacyjnego, które w przedmiotowej sprawie zobowiązywało kandydatów do załączenia do podania szczegółowego życiorysu oraz zaświadczeń potwierdzających ich wykształcenie, doświadczenie zawodowe i obecnie zajmowane stanowisko. Podczas sprawdzania podania skarżącego Komitet Doradczy nie znalazł dokumentów potwierdzających podane w życiorysie dane. W związku z

powyższym nie był on w stanie ocenić podania skarżącego. Obowiązkiem składającego podanie na stanowisko podane w ogłoszeniu rekrutacyjnym jest dostarczenie Komitetowi wszystkich informacji koniecznych do sprawdzenia, czy spełnia on wymogi wymienione w ogłoszeniu. Zgodnie z jednoznacznie ustanowionym orzecznictwem, ani administracja, ani też Komitet nie są zobowiązane do przeprowadzenia dochodzenia, by ocenić, czy składający podanie spełnia warunki przewidziane w ogłoszeniu.

Skarżący został powiadomiony o możliwości przedstawienia swoich uwag do opinii Parlamentu Europejskiego. Skarżący nie przedłożył żadnych uwag.

DECYZJA

1 Zarzut braku dobrej woli

1.1 Skarżący zarzuca, iż Parlament Europejski nie był dostatecznie przychylnie nastawiony, jako że nie skontaktował się z nim, by zażądać dodatkowych dokumentów.

1.2 Parlament Europejski argumentuje, iż podczas sprawdzania podań Komitet Doradczy stosuje się do tekstu ogłoszenia rekrutacyjnego, które w przedmiotowej sprawie zobowiązywało kandydatów do załączenia do podania zaświadczeń potwierdzających ich wykształcenie, doświadczenie zawodowe i obecnie zajmowane stanowisko. Parlament zaznacza również, iż w nawiązaniu do jednoznacznie ustanowionego orzecznictwa, nie jest zobowiązany do przeprowadzenia dochodzenia mającego na celu sprawdzenie, czy kandydaci spełniają warunki podane w ogłoszeniu.

1.3 Rzecznik zauważa, iż prawo do dobrej administracji jest jednym z fundamentalnych praw wywodzących się z obywatelstwa europejskiego⁵ oraz, że dobra administracja obejmuje - tak jak zaznacza to skarżący - wykazywanie się przychylnym nastawieniem⁶. W nawiązaniu do zastosowania zasad dobrego administrowania w przedmiotowej sprawie, Rzecznik zauważa, że podczas rekrutacji do instytucji wspólnotowych stosuje się odpowiednie uregulowania określone przez Regulamin Pracowniczy oraz orzecznictwo sądów wspólnotowych, zapewniające równe traktowanie kandydatów.

1.4 W nawiązaniu do orzecznictwa kandydat biorący udział w konkursie jest zobowiązany do przedłożenia Komisji Egzaminacyjnej wszystkich informacji i dokumentów koniecznych do stwierdzenia, iż spełnia on podane w ogłoszeniu o konkursie warunki⁷. Nie można wymagać od Komisji Egzaminacyjnej, by prowadziła dochodzenie potwierdzające, iż kandydat spełnia powyższe warunki⁸. Co więcej, Komisja Egzaminacyjna zobowiązana jest stosować się do zawartych w ogłoszeniu o konkursie⁹ wymagań. W przedmiotowej sprawie w opublikowanym ogłoszeniu podano, iż kandydaci zobowiązani są do przedłożenia w wyznaczonym terminie wszystkich potrzebnych dokumentów potwierdzających wykształcenie i/lub doświadczenie zawodowe. W związku z powyższym, jeżeli Parlament zwróciłby się z prośbą o uzupełnienie dokumentów, mogłoby to oznaczać nierówne traktowanie kandydatów, w stosunku do tych, którzy dostarczyli komplet dokumentów, zgodnie z ogłoszeniem o konkursie. Rzecznik stwierdza zatem, iż w niniejszej sprawie Parlament Europejski przestrzegał zasad dobrej administracji i nie stwierdza niewłaściwego administrowania. W związku z tym skargi nie można uwzględnić.

⁵ Artykuł 41 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej.

⁶ Artykuł 12 ust.1 Europejskiego Kodeksu Dobrej Praktyki Administracyjnej, przyjętego przez Parlament Europejski w rezolucji C5- 0438/2000 z 6 września 2001 (dostępny na stronie internetowej Rzecznika: <http://www.euro-ombudsman.eu.int>)

⁷ Patrz np. sprawa 225/87, Patricia Belardinelli i inni przeciwko Trybunałowi Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich [1989] ECR 2353, paragraf 24, oraz sprawa T- 133/89, Jean-Louis Burban przeciwko Parlamentowi Europejskiemu [1990] ECR II- 245, paragraf 34.

⁸ Patrz np. sprawa T- 133/89, Jean- Luis Burban przeciwko Parlamentowi Europejskiemu [1990] ECR II- 245, paragraf 34.

⁹ Patrz np. sprawa T- 54/91, Nicole Almeida Antunes przeciwko Parlamentowi Europejskiemu [1992] ECR II- 1739, paragraf 39.

2 Wnioski końcowe

Na podstawie dochodzenia Rzecznika Praw Obywatelskich w sprawie niniejszej skargi wydaje się, że nie doszło do niewłaściwego administrowania po stronie Parlamentu Europejskiego. W związku z powyższym Rzecznik zamyka sprawę.

3.1.2 Rada Unii Europejskiej

DOSTĘP DO AGEND I PROTOKOŁÓW KONWENTU EUROPEJSKIEGO

Decyzja dotycząca skargi 1795/2002/IJH odnoszącej się do Rady Unii Europejskiej

SKARGA

W październiku 2002 r. pan V. złożył skargę do Rzecznika Praw Obywatelskich w imieniu Europejskiej Akcji Obywatelskiej (ECAS) przeciwko Konwentowi Europejskiemu i Radzie Unii Europejskiej.

Niniejsza decyzja dotyczy jedynie skargi skierowanej przeciwko Radzie. Dochodzenie w sprawie skargi skierowanej przeciwko Konwentowi Europejskiemu jest przedmiotem oddzielnej decyzji Rzecznika (patrz punkt 3.1.5).

Skarżący przedstawia w skrócie fakty w następujący sposób:

W maju 2002 roku skarżący złożył wniosek do Rady o uzyskanie dostępu do agend i protokołów Prezydium Konwentu Europejskiego. Rada nie odpowiedziała w ciągu 15 dni, czyli terminie ustalonym w rozporządzeniu 1049/2001. Dnia 19 czerwca 2002 roku zainteresowany przedłożył ponowny, potwierdzający wniosek, na który Rada odpowiedziała 12 lipca 2002 roku. W odpowiedzi oświadczone między innymi, iż Konwent Europejski jest odrębną instytucją; że dokumenty Konwentu są poza zakresem obowiązywania rozporządzenia 1049/2001; oraz że Sekretariat Generalny przekazał wniosek do Sekretariatu Generalnego Konwentu Europejskiego.

Skarżący składa skargę do Rzecznika Praw Obywatelskich w formie wniosków o przeprowadzenie dochodzenia i ustalenie lub sprecyzowanie prawidłowej wykładni. Podsumowując, skarga zawiera następujące zarzuty przeciwko Radzie:

- Rada nie odpowiedziała na pierwszy wniosek zainteresowanego o udostępnienie agend i protokołów Prezydium Konwentu Europejskiego w terminie 15 dni, jak przewiduje rozporządzenie 1049/2001 i nie poinformowała go o prawie do wniesienia odwołania;
- Przedmiotowe dokumenty są w posiadaniu Rady, w związku z czym Rada powinna je udostępnić zgodnie z rozporządzeniem 1049/2001.

DOCHODZENIE

Opinia Rady

Podsumowując w opinii Rady przytoczono następujące argumenty:

Konwent utworzony został raczej z inicjatywy Rady Europejskiej niż Rady, która w Konwencie nie jest reprezentowana jako instytucja. Rada udostępnia Konwentowi pewne środki, takie jak pomieszczenia biurowe oraz, podobnie jak Parlament Europejski i Komisja, oddelegowała

tymczasowo pracowników. Prezydium Konwentu działa absolutnie niezależnie od Rady i jej Sekretariatu Generalnego.

Fakt, iż Sekretariat Konwentu mieści się na terenie Rady, nie oznacza, że dokumenty tworzone przez Konwent są dokumentami Rady, czy też pozostają w jej kompetencji. Sekretariat Konwentu jest niezależny od Sekretariatu Generalnego Rady. Jest on pod wyłącznym kierownictwem Sekretarza Generalnego, który nie należy do zespołu Rady i podlega Prezydentowi Konwentu.

Rada nie posiada dokumentów wnioskowanych przez skarżącego. Pomimo iż Rada informowana jest na bieżąco o pracach Konwentu, to jednak agendy i protokoły Prezydium nie są dostępne dla Rady czy jej Sekretariatu Generalnego.

W odniesieniu do zarzutu dotyczącego opóźnienia w odpowiedzi na skargę oraz braku informacji o prawie do odwołania, Rada wskazuje na fakt, iż pierwsza skarga przesłana została emailem 29 kwietnia 2002 roku. Zamiast ograniczyć się tylko do poinformowania skarżącego, iż Rada nie posiada przedmiotowych dokumentów, co wymagałoby od niego przesłania wniosku do Konwentu i spowodowałoby niepotrzebne wydłużenie procedury, Sekretariat Generalny Rady podszedł pragmatycznie do sprawy i przesłał, tak szybko jak to możliwe, wniosek emailem do Sekretariatu Konwentu.

System komputerowy Sekretariatu Generalnego wysłał do skarżącego po otrzymaniu jego emaila automatyczne potwierdzenie odbioru. W komputerowej odpowiedzi nie było informacji o prawie do złożenia wniosku potwierdzającego. W niniejszym przypadku informacja taka nie miałaby sensu, gdyż skarżący był już poinformowany, iż Rada nie posiada przedmiotowych dokumentów. Sugerowanie, iż wniosek potwierdzający mógłby ewentualnie spowodować inne skutki, wprowadziłoby go w błąd.

W odpowiedzi na wniosek potwierdzający Rada rzeczywiście nie poinformowała skarżącego o istniejących środkach prawnych. Sekretariat Generalny Rady przedsięwziął kroki mające zapobiec powtórzeniu się zaniedbań administracyjnych tego rodzaju.

Uwagi skarżącego

Skarżący uważa, iż Rada w swojej opinii przedstawiła w sposób zrozumiały stosunki między nią a Konwentem Europejskim wyjaśniając, iż nie posiada przedmiotowych dokumentów. W związku z powyższym skarżący uznaje, iż skarga jest w tym punkcie bezpodstawna.

Skarżący przyznaje, iż Rada podeszła pragmatycznie do sprawy przekazując skargę do Sekretariatu Konwentu oraz, że Sekretariat Rady odpowiedział bezzwłocznie zgodnie z art. 7 ust. 1 rozporządzenia 1049/2001. Pomocne dla sprawy byłoby jednak wysłanie przez Radę kopii do skarżącego. W odniesieniu do braku informacji o dostępnych środkach prawnych skarżący oświadcza, iż uznaje i docenia wysiłki Sekretariatu Generalnego Rady mające zapobiec powtórzeniu się tego rodzaju przypadków. Jako organizacja udzielająca porad i reprezentująca interesy zarówno organizacji pozarządowych jak i osób fizycznych w sprawach dotyczących instytucji unijnych, ECAS kładzie szczególny nacisk na ogromne znaczenie informowania obywateli o przysługujących im prawach. W rozmowie telefonicznej z dnia 7 marca 2003 roku z pracownikami Rzecznika Praw Obywatelskich ECAS oświadczył w imieniu skarżącego, że jest usatysfakcjonowany odpowiedzią Rady.

DECYZJA

1 Zarzut dotyczący opóźnionej odpowiedzi na wniosek o udostępnienie dokumentów oraz braku informacji o przysługujących środkach prawnych

1.1 Skarżący zarzuca, iż Rada nie odpowiedziała na pierwszy wniosek zainteresowanego o udostępnienie agend i protokołów Prezydium Konwentu Europejskiego w terminie 15 dni, jak przewiduje rozporządzenie 1049/2001 oraz nie poinformowała go o przysługującym mu prawie do wniesienia odwołania.

1.2 Zgodnie z oświadczeniem Rady Sekretariat Generalny Rady przyjął pragmatyczne rozwiązanie i przesłał, możliwie jak najszybciej, email skarżącego do Sekretariatu Konwentu. W odpowiedzi na wniosek potwierdzający Rada rzeczywiście nie poinformowała skarżącego o dostępnych środkach odwoławczych. Sekretariat Generalny Rady podjął kroki mające zapobiec powtórzeniu się tego rodzaju administracyjnych uchybień.

1.3 Rzecznik Praw Obywatelskich stwierdza na podstawie dostępnych materiałów, iż Rada podjęła należyte działania, by szybko i skutecznie rozpatrzyć wniosek skarżącego. Rada przyznała, iż nie udzielono skarżącemu informacji o przysługujących mu środkach prawnych i podjęła kroki zapobiegające powtarzaniu się tego rodzaju przypadków w przyszłości. Rzecznik stwierdza, iż skarżący jest usatysfakcjonowany odpowiedzią Rady. Rzecznik przyjmuje zatem, iż ten aspekt skargi został rozwiązany przez samą instytucję.

2 Zarzut, iż dokumenty są w posiadaniu Rady

2.1 Skarżący utrzymuje, iż agendy i protokoły Prezydium Konwentu Europejskiego są w posiadaniu Rady i że w związku z tym Rada powinna udostępnić te dokumenty zgodnie z rozporządzeniem 1049/2001.

2.2 Rada oświadcza, iż Prezydium Konwentu działa zupełnie niezależnie od Rady i jej Sekretariatu Generalnego oraz, że Rada nie posiada dokumentów, o które wnioskował skarżący. Pomimo iż Rada informowana jest na bieżąco o pracach Konwentu, to jednak agendy i protokoły Prezydium nie są dostępne dla Rady ani jej Sekretariatu Generalnego.

2.3 Rzecznikowi nie są znane jakiegokolwiek fakty, które mogłyby poddać w wątpliwość oświadczenie Rady dotyczące jej stosunków z Prezydium Konwentu Europejskiego. Rzecznik stwierdza, iż skarżący akceptuje oświadczenie Rady i uznaje ten aspekt skargi za bezpodstawny. Tym samym Rzecznik nie znajduje niewłaściwego administrowania w odniesieniu do tego aspektu z niniejszej skargi.

3 Wnioski końcowe

Na podstawie dochodzenia Rzecznika Praw Obywatelskich w sprawie niniejszej skargi wydaje się, że nie było niewłaściwego administrowania po stronie Rady. W związku z powyższym Rzecznik zamyka sprawę.

3.1.3 Komisja Europejska

PROGRAM LIFE: ODMOWA SFINALIZOWANIA PRZEZ KOMISJĘ PŁATNOŚCI ZA PROJEKT

Decyzja dotycząca skargi 1826/2001/JMA przeciwko Komisji Europejskiej

SKARGA

W czerwcu 1996 roku organizacja skarżącego (CTFC) przedłożyła Komisji wniosek o realizację projektu w ramach programu LIFE dotyczącego hodowli grzybów jadalnych w ramach inicjatyw zalesiania (ref.: LIFE/ ENV/E/512). CTFC miała realizować powyższy projekt we współpracy z indywidualnymi właścicielami lasów. W grudniu 1996 roku Komisja zatwierdziła wniosek. CTFC otrzymała następnie pomoc wspólnotową w wysokości 208.749,58 euro.

W październiku i listopadzie 1997 roku skarżący prowadził wielokrotnie rozmowy z pracownikami Komisji dotyczące budżetu projektu oraz tego, w jaki sposób ma on odzwierciedlać wydatki ponoszone przez indywidualnych właścicieli lasów. W rezultacie zdecydowano zdefiniować stosunki między CTFC a stroną trzecią - właścicielami lasów - przez indywidualne porozumienia, zawierane na podstawie wzoru porozumienia typowego. Porozumienia te miały precyzować zarówno kwestię współpracy pomiędzy stronami jak i odpowiedni zapis budżetowy. Dnia 30 października 1997 roku skarżący wysłał faksem wzór porozumienia typowego do urzędnika Komisji zajmującego się finansowymi aspektami projektu. W dniu 4 listopada 1997 roku kontrakt wysłany został również do pana dB, urzędnika Komisji odpowiedzialnego za nadzorowanie i ocenę projektu.

W odpowiedzi pan dB zadzwonił do skarżącego i zatwierdził treść porozumienia typowego. W trakcie rozmowy pan dB nalegał, by w przyszłości, ze względu na skuteczność, kontaktować się bezpośrednio z nim i to zawsze telefonicznie.

W lutym 1999 roku skarżący przedłożył raport śródkresowy, w którym zapis budżetowy prac wykonywanych przez właścicieli lasów zgodny był z modelem przedyskutowanym w październiku i listopadzie 1997 roku z pracownikami Komisji. W czerwcu 1999 r. pan dB zadzwonił do skarżącego i zażądał, by wydatki związane z pracami właścicieli lasów były skonsolidowane i potraktowane jako pomoc zewnętrzna. Mimo początkowej niechęci skarżącego do zmiany uzgodnionych kryteriów finansowych, został on zobligowany do zaakceptowania poprawek jako warunku płatności śródkresowej. W październiku 1999 r. skarżący wręczył Komisji nową wersję raportu. Komisja dokonała płatności śródkresowej w kwietniu 2000 r.

W lutym 2000 roku skarżący przedłożył raport końcowy, w którym zapis budżetowy prac wykonanych przez właścicieli lasów przedstawiony był w ten sam sposób jak w raporcie śródkresowym. Komisja zażądała dodatkowych informacji w październiku 2000 roku. Po otrzymaniu odpowiedzi skarżącego instytucja wysłała w dniu 30 stycznia 2001 r. faks, w którym zakwestionowała sposób przedstawienia kosztów poniesionych przez właścicieli lasów oraz zażądała ich zwrotu. Według skarżącego żądanie Komisji nie uwzględniło prawa skarżącego do obrony, ponieważ nie umożliwiono mu złożenia zeznań, jak przewiduje art. 11 ust. 2 rozporządzenia 1973/92 w odniesieniu do programu LIFE.

W odniesieniu do zaistniałej kontrowersji pan dB odmówił przejęcia jakiegokolwiek odpowiedzialności, a służby finansowe Komisji nie chciały spotkać się ze skarżącym.

W związku z powyższym skarżący zarzuca, iż (i) służby Komisji wprowadziły go w błąd i nie udzieliły mu koniecznej pomocy, oraz (ii) procedury stosowane przez Komisję przy realizacji omawianego projektu były niejasne i niezgodne z obowiązującymi zasadami. Skarżący wnioskuje ponadto (iii) o wycofanie przez Komisję żądania zwrotu oraz o przekazanie ostatniej płatności za projekt wraz z odsetkami.

Opinia Komisji

Decyzja Komisji przyznająca pomoc finansową dla projektu (C896)/3058/final/0037 [zwana dalej 'decyzją'], ani proponowany budżet, nie przewidywały udziału strony trzeciej - właścicieli lasów. Włączenie ich do projektu wymagałoby uprzedniej zmiany decyzji oraz zgody Komisji na nowe warunki.

Pomimo iż skarżący dnia 30 października 1997 roku wysłał faksem projekt porozumienia regulującego stosunki między CTFC oraz właścicielami lasów, dokument ten nie został nigdy formalnie przedłożony do zatwierdzenia przez Komisję, jak wymagała tego decyzja.

W lutym 1999 roku, przedkładając raport śródkresowy, skarżący wyraził wolę ujęcia kosztów poniesionych przez osoby trzecie - właścicieli lasów - w budżecie projektu. Komisja oświadczyła, że jej pracownicy wyjaśnili skarżącemu, iż wymagałoby to zarówno wcześniejszej zmiany decyzji jak i zgody Komisji na nowe warunki. Przy tej okazji przypominano skarżącemu, iż tego rodzaju poprawki nie mogą zmieniać warunków finansowych pomocy LIFE, tak jak zdefiniowano to w art. 2 i 3 w załączniku 2 do decyzji.

W maju 2000 roku Komisja dokonała płatności śródkresowej. Podkreśliła, iż powyższa operacja finansowa odnosi się jedynie do poziomu wydatków i nie oznacza ostatecznego uznania wydatków.

Raport końcowy dostarczono 19 maja 2000 roku. Pomimo iż cele projektu zostały osiągnięte, struktura budżetu oraz jego treść, w szczególności włączenie kosztów poniesionych przez właścicieli lasów, nie spełniały warunków sformułowanych w decyzji.

Komisja stwierdziła, iż skarżący nie jest w stanie wykazać, że wydatki poniesione przez osoby trzecie - właścicieli lasów - (147.867 euro) zostały faktycznie wniesione do projektu, jak wymaga tego art. 3 ust. 4 i art. 4 ust. 1 decyzji. Nie przedstawiono dowodów przepływu środków pieniężnych między CTFT i stroną trzecią. Komisja podkreśliła, że postanowienia art. 3 ust. 3 decyzji są jednoznaczne i bezwarunkowe. Dodała, iż jej pracownicy nie mogli sugerować skarżącemu, że można pominąć tego rodzaju prawne postanowienia.

25 października 2000 roku Komisja zażądała dodatkowych informacji, które skarżący dostarczył 13 listopada 2000 roku. Komisja stwierdziła, że informacje te nie wniosły nowych elementów, w związku z czym przekazała skarżącemu faksem 30 stycznia 2001 roku, iż nie zostanie wypłacona kwota pomocy odpowiadająca tym wydatkom i zażądała zwrotu część subwencji już wypłaconej (37.040 euro). Instytucja udzieliła skarżącemu krótkiego okresu czasu na wysłuchanie jego opinii. Na podstawie informacji przekazanych przez skarżącego 8 lutego 2001 roku, Komisja zredukowała żądanie zwrotu do kwoty 30.429 euro i 6 marca 2001 wydała nakaz jej zwrotu. Komisja stwierdziła, że procedury stosowane przez jej pracowników w niniejszej operacji odpowiadały kryteriom art. 7 załącznika 2 do decyzji.

Skarżący spotkał się z pracownikami Komisji 4 kwietnia 2001 roku. Ponieważ nie potrafił przedstawić żadnych dodatkowych dowodów, Komisja potwierdziła 26 kwietnia 2001 roku poprzednie stanowisko. Ostateczne żądanie zwrotu zostało wystosowane 30 sierpnia 2001 roku, z informacją o przysługującym skarżącemu prawie do odwołania.

Uwagi skarżącego

W uwagach skarżącego z 30 lipca 2002 roku powtórzył on zarzuty sformułowane w skardze. Podkreślał, iż stosunki z właścicielami lasów, jak i zapis odpowiednich wydatków, były dokładnie przedyskutowane z pracownikami Komisji.

Skarżący wyjaśnia, iż konieczność włączenia właścicieli lasów w realizację projektu zaznaczona została w trzech różnych rozdziałach pierwszego projektu CTFC, mianowicie w A13/4 (ponowne zalesienie w podsumowaniu projektu); A14/7 (hodowla roślin) oraz w różnych rozdziałach dotyczących kwestii ekonomicznych (A5, A6, A9 i A11).

Opisał on negocjacje prowadzone od lipca 1997 roku z kompetentnymi pracownikami Komisji w kwestii ujęcia kosztów ponoszonych przez strony trzecie - właścicieli lasów - w budżecie projektu. Rozważano dwa różne modele: pierwszy, według którego właściciele lasów płaciliby bezpośrednio za poszczególne, zrealizowane punkty; drugi, który opierałby się na indywidualnych umowach. W uzgodnieniu z odpowiednimi, kompetentnymi służbami Komisji przyjęto drugą opcję, w której nie przedstawia się przepływu środków pieniężnych. Faksy wysłane 30 października 1997 roku oraz 4 listopada 1997 roku potwierdzają ten fakt. Skarżący podkreśla, iż struktura finansowa raportu śródkresowego, w szczególności metodologii rozliczania partnerów - strony trzeciej, została zmieniona w odpowiedzi na sugestie Komisji.

16, 22, 29, 30 i 31 października 2002 roku skarżący przekazał dodatkowe informacje odnoszące się do spotkania z pracownikami Komisji, które, w jego opinii, potwierdzają zarzuty.

DOCHODZENIE UZUPEŁNIAJĄCE

W nawiązaniu do uwag przedłożonych przez skarżącego, Rzecznik wystosował 31 października 2002 pismo do Komisji. W piśmie Rzecznik odnosi się do szczegółowych faktów opisanych przez

skarżącego, które zdają się potwierdzać jego zarzuty i zażądał od Komisji ustosunkowania się do tych kwestii.

Druga opinia Komisji

Komisja zaznaczyła w odpowiedzi, iż uwagi skarżącego nie wniosły nowych elementów do sprawy. Podkreśliła, iż pracownicy Komisji nie udzielili żadnych wytycznych mówiących o wprowadzeniu poprawek do warunków finansowych umowy. Wyjaśniła, iż skarżący nie przedłożył żadnych dowodów na to, iż pracownicy Komisji dokonali zmiany wytycznych dotyczących tego projektu. Brak jest również jakichkolwiek tego typu wytycznych w dokumentacji Komisji (ani w formie elektronicznej ani na papierze). Komisja odniosła się do faksów wysłanych przez skarżącego w dniach 30 października oraz 4 listopada 1997 roku sugerujących zmianę zasad finansowania. Podkreśliła, iż korespondencja ta nie miała wartości dla celów umowy i była przesłana jedynie dla informacji. Pomimo iż wielokrotnie i jasno informowano skarżącego o konieczności złożenia oficjalnego wniosku, nigdy nie został on przedstawiony Komisji. W tych okolicznościach Komisja uważała, iż skarżący nie miał innej możliwości, jak respektować umowę we wszystkich jej punktach.

Instytucja ta zauważyła również, iż skarżący korzystał już w przeszłości z programu LIFE i że znał jego zasady finansowania. Zdaniem Komisji powinien on być więc wiedzieć, że wszelkie finansowe korekty mają miejsce w ostatniej fazie projektu. W związku z tym nie mógł zakładać, iż dokonanie śródkresowej płatności przez Komisję oznacza aprobatę zmian finansowych.

Komisja podkreśliła gotowość rozważenia kwestii zapłaty za zaskarżone koszty, a więc wstrzymania decyzji o zwrocie, o ile skarżący dostarczy dowody na to, iż koszty te zostały rzeczywiście poniesione. Komisja podkreśliła, iż zażądała wielokrotnie dowodów płatności uiszczanych przez beneficjenta organizacjom wykonującym prace. Pomimo to informacje te nie zostały dostarczone. Z tego powodu Komisja postanowiła wydać decyzję o zwrocie 30.429 euro, zgodnie z art. 3.3c decyzji o przyznaniu subwencji. Dodała, iż jeżeli skarżący nie przedłoży dowodów, Komisja przystąpi do egzekwowania żądanej kwoty.

Uwagi skarżącego do drugiej opinii Komisji

W uwagach dotyczących drugiej opinii Komisji z dnia 20 grudnia 2002 r. oraz 10 stycznia 2003 r. skarżący utrzymywał, iż forma części finansowych raportów wynika z sugestii pracowników Komisji oraz, że nie wyrażali oni później formalnego sprzeciwu. Skarżący nie może przedłożyć żadnych pisemnych dowodów, jednak powołuje się na wiele formalnych oświadczeń złożonych przez biorących udział w projekcie i potwierdzających jego opinię. Skarżący wyraził gotowość do złożenia zeznań przed Rzecznikiem Praw Obywatelskich, jeżeli będzie to konieczne.

Skarżący dołączył różne dokumenty wykazujące, że Komisja zaakceptowała, przynajmniej w odniesieniu do projektu LIFE 97/ENV/E/260, bilateralne porozumienia beneficjanta z podwykonawcami, w których nie było przepływu środków pieniężnych.

Podsumowując skarżący oświadczył, że CTFC może zmienić część finansową projektu, tak jak wymaga tego Komisja, jeżeli będzie to konieczne. Zwrócił się do Rzecznika Praw Obywatelskich o nadzorowanie procedury, by zapewnić wypracowanie sprawiedliwego rozwiązania, tak aby CTFC nie było niesprawiedliwie karane.

DECYZJA

1 Stosunek odpowiedzialnych służb Komisji do skarżącego

1.1 Skarżący zarzuca, iż służby Komisji wprowadziły go w błąd i nie służyły mu konieczną pomocą. Argumentuje, iż stosunki z właścicielami lasów, jak i zapis finansowy odpowiednich wydatków, były szczegółowo przedyskutowane z pracownikami Komisji.

1.2 Komisja twierdzi, iż jej służby nie mogły sugerować skarżącemu, że może pominąć zasady dotyczące projektu. Oświadcza, iż skarżący nie przedstawił żadnych dowodów, że pracownicy Komisji wydali przedmiotowe zalecenia w stosunku do projektu oraz, że nie ma tego rodzaju zaleceń w dokumentacji Komisji.

1.3 Rzecznik stwierdza, iż skarżący przedłożył dużą ilość dowodów odzwierciedlających stałą wymianę informacji z odpowiednimi służbami Komisji. Przedłożone dokumenty wskazują, iż odpowiedzialni urzędnicy byli dobrze zorientowani w pracach skarżącego oraz powinni byli znać kryteria finansowe stosowane w odniesieniu do strony trzeciej w umowie. Pomimo to Rzecznik jest zdania, iż nie ma bezpośrednich dowodów, które pozwalałyby wnioskować, że Komisja wprowadziła skarżącego w błąd.

W związku z tym Rzecznik stwierdza, iż nie było niewłaściwego administrowania w odniesieniu do tego aspektu sprawy.

2 Procedury Komisji dotyczące kwestii zwrotu części środków pomocowych

2.1 Skarżący zarzuca, iż procedury stosowane przez Komisję w odniesieniu do jego projektu były niejasne i niezgodne z odpowiednimi zasadami. Utrzymuje, że nie jest respektowane jego prawo do obrony oraz, że przy żądaniu przez Komisję zwrotu części środków pomocowych, nie stworzono możliwości przesłuchania, jak przewiduje art. 11 ust. 2 rozporządzenia 1973/92 w odniesieniu do programu LIFE.

2.2 Komisja argumentuje, że procedura stosowana przez służby w tym procesie była zgodna z odpowiednimi zasadami (art.7 załącznika 2 decyzji o udzieleniu pomocy finansowej dla projektu [Decyzja]). Wyjaśniła, iż pierwszy wniosek z 30 stycznia 2001 roku umożliwił wysłuchanie skarżącego przed podjęciem ostatecznej decyzji, jak również, iż ostateczny wniosek z 30 sierpnia 2001 roku zawierał informacje dotyczące prawa do odwołania.

2.3 Rzecznik stwierdza, iż zasady zarządzania projektami finansowanymi z programu LIFE sformułowane zostały w rozporządzeniu Rady 1973/92¹⁰, jak również w decyzji Komisji przyznającej środki pomocowe dla indywidualnych projektów.

Procedury postępowania w przypadku nadpłaty określa dla Komisji art. 11 ust. 2 rozporządzenia 1973/92, jak następuje:

[...] jeżeli w trakcie realizacji projektu jedynie część przydzielonych środków pomocowych zostaje uzasadniona, Komisja żąda od beneficjenta przedłożenia odpowiednich informacji w określonym terminie. Jeżeli beneficjent nie udzieli zadawalającej odpowiedzi, Komisja może wycofać pozostałe środki pomocowe i zażądać zwrotu wypłaconej już kwoty.

Art. 7 załącznika 2 do decyzji powtarza identyczne procedury zwrotu kosztów.

2.4 Rzecznik stwierdza również, iż pierwsze żądanie zwrotu płatności wystawione przez Komisję 30 stycznia 2001 roku, sygnalizuje w ostatnim akapicie, iż przedłożone zostanie skarżącemu oświadczenie wcześniejszej zgody na kontrolę finansową 9 lutego 2001 r., to znaczy, że skarżący mógł wysłać swoje uwagi jak przewiduje art. 11. ust. 2 rozporządzenia LIFE. Ostateczna nota debetowa wysłana została do skarżącego 6 marca 2001 roku. Pomimo iż nie wspominała ona o możliwości odwołania, Komisja odniosła się do tej kwestii w późniejszej korespondencji ze skarżącym z dnia 30 sierpnia 2001 r.

2.5 Na podstawie powyższych informacji, Rzecznik nie stwierdza naruszenia przez Komisję prawa skarżącego do obrony w sprawie żądania zwrotu części wypłaconych środków pomocowych. W tej sytuacji Rzecznik stwierdza, iż procedury stosowane przez Komisję przy realizacji projektu nie wydawały się niejasne oraz, że w związku z powyższym instytucja ta działała zgodnie z

¹⁰ Rozporządzenie Rady (EWG) nr 1973/92 z 21 maja 1992 ustalające instrumenty finansowe dla środowiska (LIFE); Dz.U. L 206, 22/07/1992 str.1.

obowiązującymi przepisami. W związku z tym Rzecznik stwierdza, iż nie było niewłaściwego administrowania w odniesieniu do tego aspektu przedmiotowej sprawy.

3 Żądanie Komisji zwrotu części płatności funduszu

3.1 Skarżący wnioskuje, by Komisja wycofała żądanie zwrotu i przekazała ostatnią płatność należną do projektu wraz z odsetkami.

3.2 W pierwszej opinii Komisja uzasadniła żądanie zwrotu płatności tym, iż skarżący nigdy formalnie nie przedłożył wniosku o taką zmianę decyzji, aby wyrazić zgodę na udział strony trzeciej - właścicieli - w projekcie. Instytucja podkreśliła, iż skarżący nie był w stanie wykazać, że wydatki poniesione przez osoby trzecie - właścicieli lasów - faktycznie zostały wniesione.

3.3 W odniesieniu do udziału strony trzeciej - właścicieli lasów - Rzecznik zauważa, iż techniczny opis projektu, zawarty w propozycji beneficjenta, przewidywał ich współpracę. 30 października i 4 listopada 1997 r. skarżący formalnie poinformował służby Komisji o przyszłym udziale strony trzeciej - właścicieli lasów - w realizacji projektu. Rzecznik zauważa, iż Komisja nie dostarczyła żadnych dowodów na to, iż jej służby wniosły jakiegokolwiek zastrzeżenia w stosunku do inicjatywy skarżącego.

W stosunku do wyjaśnień dotyczących zapisów księgowych wydatków poniesionych przez stronę trzecią - właścicieli lasów - Rzecznik stwierdza, iż Komisja nie wydawała się być w pełni nieświadoma kryteriów stosowanych przez skarżącego, czego dowodzą teksty faksów z dnia 30 października i 4 listopada 1997¹¹ roku. Rzecznik zwraca uwagę na fakt, iż schemat zapisu księgowego stosowany przez skarżącego w jego raporcie końcowym jest zgodny ze wzorem raportu śródk okresowego. W odniesieniu do otrzymanego raportu śródk okresowego, Komisja nie tylko nie zgłosiła uwag co do treści, ale kontynuowała płatności śródk okresowe. Postępując w ten sposób, zgodnie z art. 3 ust. 2 załącznika 2 do decyzji, Komisja pozornie zaakceptowała treść oświadczenia finansowego oraz przedłożony przez beneficjenta raport śródk okresowy¹².

3.4 W odpowiedzi na dalsze dochodzenie Rzecznika Komisja podkreśliła gotowość rozważenia płatności zaskarżonych kosztów, oraz tym samym wstrzymania decyzji o zwrocie, o ile skarżący przedłoży dowody, iż koszty strony trzeciej - właścicieli - były faktycznie poniesione. W ostatnich uwagach skarżący wyraził gotowość zmiany części finansowej projektu zgodnie z żądaniami Komisji i zwrócił się do Rzecznika z prośbą o nadzorowanie procedury w celu zapewnienia sprawiedliwego rozwiązania. W związku z powyższym Rzecznik stwierdza, iż nie ma powodów do prowadzenia dalszego dochodzenia dotyczącego tego aspektu sprawy.

3.5 Skarżący zwrócił się do Rzecznika z prośbą o nadzorowanie procedury. Rzecznik wskazuje na fakt, iż Komisja jest odpowiedzialna za stronę administracyjną przedmiotowych umów w ramach procedur finansowych Wspólnoty. Skarżący ma jednak możliwość złożenia nowej skargi do Rzecznika, jeżeli uzna to za konieczne.

4 Wnioski końcowe

Na podstawie dochodzenia Rzecznika Praw Obywatelskich w sprawie niniejszej skargi wydaje się, że nie było niewłaściwego administrowania po stronie Komisji Europejskiej. W związku z powyższym Rzecznik zamyka sprawę.

¹¹ Treść faksu wysłanego przez skarżącego do pracownika Komisji odnosząca się do aspektów finansowych projektu z dnia 30 października 1997 roku jest w pełni zrozumiała.

»Byłbym wdzięczny, gdyby mógł mnie Pan poinformować, jakiego rodzaju dokumenty, jeżeli jest to konieczne, powinniśmy posiadać oraz z jakimi ograniczeniami, jeśli są takowe, powinniśmy się liczyć. [...]«.

¹² »[...] płatność śródk okresowa wypłacana jest, jeżeli Komisja zaakceptuje oświadczenie finansowe oraz odpowiedni przedłożony przez beneficjenta sprawozdanie [...]«.

ANULOWANIE PYTAŃ I ZARZUT NIE DOTRZYMANIA WARUNKÓW KONKURSOWYCH

Decyzja dotycząca skargi 647/2002/OV przeciwko Komisji Europejskiej

SKARGA

Skarżący przedstawia istotne dla sprawy fakty w następujący sposób:

Skarżący brał udział w otwartym konkursie COM/A/6/01, jednak nie przeszedł selekcji wstępnej testu b), w którym uzyskał jedynie 16,842/40. Skarżący złożył dwa odwołania do komisji egzaminacyjnej: 10 stycznia 2002 r. z prośbą o ponowne sprawdzenie testu b), oraz 11 lutego 2002 r., kwestionując metodę korekty. Komisja egzaminacyjna zdecydowała anulować trzy pytania z testu selekcji wstępnej. Skarżący zakwestionował tę decyzję, jednak komisja egzaminacyjna odpowiedziała, iż pytania te zostały anulowane dla wszystkich, w związku z czym zachowano zasadę równości. Ponadto komisja wysłała skarżącemu w odpowiedzi na odwołanie kopię listy pytań wielokrotnego wyboru wraz z prawidłowymi odpowiedziami oraz odpowiedziami skarżącego. Skarżący uważa, iż pięć z jego odpowiedzi z testu b) jest również prawidłowych i mógłby w związku z tym otrzymać 22.105/40 a nie 16.842/40 punktów.

Po odrzuceniu odwołania przez komisję egzaminacyjną, skarżący złożył 25 marca 2002 roku skargę do Rzecznika Praw Obywatelskich. Skarżący stawia trzy zarzuty:

- 1 anulując pytania 9 i 37 z testu b) komisja egzaminacyjna naruszyła zasadę równości kandydatów;
- 2 komisja egzaminacyjna nie ustosunkowała się do zarzutu, iż odpowiedzi skarżącego na pytania 5, 8, 11, 13 i 25 z testu b) mogły również wynikać z tekstu przedłożonego kandydatom;
- 3 skarżący zarzuca, iż komisja egzaminacyjna nie dotrzymała warunków konkursu zapisanych w punkcie VI.D, ponieważ otrzymał informacje, iż niektórzy z kandydatów nie uzyskali minimum punktów w teście wstępnej selekcji, a mimo to zostali włączeni do liczby 600 kandydatów przewidzianych w regulaminie konkursu.

DOCHODZENIE

Opinia Komisji

W piśmie z dnia 14 grudnia 2001 r. dział administracyjny A.2 poinformował skarżącego o wynikach testu wstępnej selekcji. Skarżący otrzymał 16,842 z 40 punktów w teście b) dotyczącym rozumienia tekstu i danych liczbowych. Minimalna ilość punktów wynosiła jednak 20, w związku z czym komisja nie sprawdzała dalej testu pisemnego, zgodnie z punktem VI.D regulaminu konkursu, iż każdy rezultat poniżej podanego minimum powoduje odrzucenie kandydata.

Skarżący został również poinformowany, iż komisja egzaminacyjna zdecydowała anulować jedno pytanie z testu a) oraz pytania 9 i 37 z testu b), ponieważ po przeprowadzeniu testu znaleziono błędy. Aby zachować równe warunki dla wszystkich kandydatów, pytania te skreślono we wszystkich wersjach językowych.

W odpowiedzi na wniosek z 18 grudnia 2001 r. skarżący otrzymał również kopię formularza z jego odpowiedziami oraz z odpowiedziami prawidłowymi.

W piśmie z dnia 10 stycznia 2002 r. skarżący zakwestionował poprawność testu b) oraz decyzję o anulowaniu pytań, uważając, iż doprowadziło to do powstania nierównych szans, co z kolei uzasadnia jego stanowisko. W odpowiedzi komisja egzaminacyjna wyjaśniła skarżącemu cel testu na rozumienie tekstu i danych liczbowych oraz powody skreślenia pytań.

W odniesieniu do zarzutów skarżącego dotyczących skreślenia pytań Komisja powołała się na sprawę rozpatrywaną w Sądzie Pierwszej Instancji¹³ i Trybunale Sprawiedliwości¹⁴. Powołując się na powyższe wyroki kandydaci winni odpowiedzieć na wszystkie pytania a nie tylko na wybrane przez siebie. Ilość i treść pytań, na które trzeba odpowiedzieć musi być taka sama dla wszystkich kandydatów. Szanse kandydatów pozostają niezmienione, jeżeli w późniejszym terminie skreślone zostanie któreś z pytań.

Komisja zaznaczyła, iż wszystkie pytania traktowane były w ten sam sposób, ponieważ za każde pytanie przysługiwała taka sama ilość punktów.

W odniesieniu do zarzutu, że komisja egzaminacyjna nie uwzględniła, iż odpowiedzi skarżącego na pytania 5, 8, 11, 13 i 25 mogły również wynikać z treści testu b), Komisja zauważyła, że komisja egzaminacyjna sprawdziła je i nie znalazła uzasadnienia dla zmiany decyzji.

W odpowiedzi na zarzut, że komisja egzaminacyjna naruszyła postanowienia pkt. VI.D regulaminu konkursu, Komisja stwierdziła, że wszystkie warunki regulaminu zostały spełnione i po sprawdzeniu testów wstępnych, sprawdzane były testy tylko tych kandydatów, którzy otrzymali minimum punktów w każdym z testów i najlepsze oceny w całym teście. Ilość kandydatów, którzy uzyskali minimum wymaganych punktów z testu wstępnego 02 konkursu była wyższa niż 600, przewidzianych w regulaminie.

Uwagi skarżącego

W odniesieniu do skreślenia pytań 9 i 37 testu b) skarżący zauważa, że naruszono zasadę równości, ponieważ skreślenie pytań postawiło w korzystniejszej sytuacji tych kandydatów, którzy odpowiedzieli na nie źle natomiast ukarani zostali ci, którzy odpowiedzieli dobrze.

W odniesieniu do zarzutu drugiego, skarżący podaje przykład swojej odpowiedzi na pytanie 13, która może wynikać, jego zdaniem, również z tekstu i jest w związku z tym prawidłowa. Skarżący wybrał odpowiedź b), mianowicie „en faisant attention à sa technique de respiration, il est possible de réduire sa tension artérielle”. Wybrał odpowiedź (b) ze względu na następujące informacje w tekście „il est possible d’obtenir des résultats remarquables par la simple application de techniques respiratoires: diminution de la tension artérielle”. Skarżący chce się dowiedzieć, dlaczego jego odpowiedź nie była prawidłowa.

Odnosnie trzeciego zarzutu, skarżący wnioskuję, by Rzecznik sprawdził, czy komisja egzaminacyjna dopełniła postanowień punktu VI.D regulaminu konkursu, zwracając się do Komisji Europejskiej o udostępnienie listy kandydatów (i ich wyników), którzy zaliczyli wstępny test.

DOCHODZENIE UZUPEŁNIAJĄCE

Po rozpatrzeniu opinii Komisji i uwag skarżącego, koniecznym okazało się przeprowadzenie dalszego dochodzenia, by móc podjąć decyzję dotyczącą trzeciego zarzutu. Według tego zarzutu komisja egzaminacyjna naruszyła warunki regulaminu konkursu w punkcie VI.D, jeżeli, zgodnie z informacjami posiadanymi przez skarżącego, pewna grupa kandydatów, którzy nie uzyskali minimalnej ilości punktów we wstępnym teście konkursu 02, została mimo to dopuszczona do grupy 600 kandydatów zakwalifikowanych do dalszego postępowania konkursowego.

Sprawdzenie akt

Rzecznik zwrócił się do Komisji z prośbą o udostępnienie akt do sprawdzenia, w szczególności listy dopuszczonych do dalszego postępowania kandydatów, którzy przeszli wstępny test konkursu 02. Rzecznik przeprowadził kontrolę 24 stycznia 2003 r. w siedzibie Komisji w Brukseli (DG ADMIN).

¹³ Wyrok z dnia 17 stycznia 2001 r. T- 189/99, Gerochristos.

¹⁴ Nakaz P. Giuliotti C- 263/01 z 13 grudnia 2001 r. (pkt 35 i 36).

DECYZJA

1 Anulowanie pytań we wstępnym teście

1.1 Skarżący zarzuca, iż anulując pytania 9 i 37 z testu b) komisja egzaminacyjna naruszyła zasadę równości kandydatów. Stwierdza, iż anulowanie tych dwóch pytań doprowadziło do nierówności między tymi, którzy odpowiedzieli na nie poprawnie i tymi, którzy odpowiedzieli błędnie.

1.2 Komisja powołuje się na opinię prawną Sądu Pierwszej Instancji oraz Trybunału Sprawiedliwości, zgodnie z którą kandydaci powinni odpowiedzieć na wszystkie pytania, a szanse kandydatów pozostają niezmiennione, jeżeli w późniejszym terminie któreś z pytań zostanie skreślone.

1.3 W poprzednich decyzjach dotyczących spraw 761/99/BB oraz 729/2000/OV uwzględniających opinie prawne Trybunału, Rzecznik zdecydował, iż w przypadku, gdy pytanie z testu okaże się wieloznaczne, decyzja o skreśleniu pytania jest uzasadniona, zakładając, iż skreślenie następuje w sposób nie wpływający negatywnie na interesy kandydatów. Na podstawie przedstawionych faktów Rzecznik stwierdza, iż brak jest jakichkolwiek przesłanek sugerujących, iż warunek ten nie został spełniony w omawianym przypadku, jako że Komisja anulowała pytania 9 i 37 z testu b) dla wszystkich kandydatów.

1.4 W związku z powyższym nie stwierdzono niewłaściwego administrowania po stronie Komisji odnośnie niniejszego zarzutu.

2 Zarzut braku uzasadnienia w odpowiedzi na odwołanie skarżącego

2.1 Skarżący twierdzi, iż komisja egzaminacyjna nie podała uzasadnienia dotyczącego zarzutu, iż odpowiedzi skarżącego na pytania 5, 8, 11, 13 i 25 z testu b) mogły również wynikać z tekstu przedłożonego kandydatom;

2.2 Komisja zauważa, iż komisja egzaminacyjna sprawdziła odpowiedzi skarżącego, jednak nie pozwoliło to na zmianę decyzji dotyczącej oceny.

2.3 Rzecznik stwierdza, iż spór między skarżącym a Komisją dotyczy tego, czy z przedłożonego kandydatom tekstu można wywnioskować kilka różnych prawidłowych odpowiedzi. Dyskusja dotyczy zatem kwestii interpretacji przedmiotowego tekstu. Kwestia ta - odnosząca się do treści samego testu - leży w gestii komisji egzaminacyjnej.

2.4 Uwzględniając ponadto, iż ilość otrzymanych punktów w różnych testach znajduje adekwatne odzwierciedlenie w podjętej przez komisję egzaminacyjnej decyzji¹⁵, zgodnie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości, Rzecznik stwierdza, iż komisja egzaminacyjna działała w ramach swoich kompetencji. W związku z powyższym nie stwierdza się niewłaściwego administrowania w niniejszym aspekcie sprawy.

3 Zarzut naruszenia regulaminu konkursowego

3.1 Skarżący zarzuca, iż komisja egzaminacyjna nie dotrzymała warunków konkursu zapisanych w punkcie VI.D, jako że otrzymał informacje, iż niektórzy z kandydatów nie uzyskali minimum wymaganych punktów w teście wstępnej selekcji, a mimo to zostali włączeni do liczby 600 kandydatów przewidzianych w regulaminie.

3.2 Komisja stwierdziła, że liczba kandydatów, którzy uzyskali minimum wymaganych punktów z testu wstępnego 02 konkursu była wyższa od 600 przewidzianych w regulaminie.

3.3 W związku z powyższym zarzutem Rzecznik sprawdził w dniu 24 stycznia 2003 r. akta Komisji. Podczas kontroli urzędnicy Komisji poinformował biuro Rzecznika, iż odpowiednia

¹⁵

Sprawa C- 245/95 P, Parlament przeciwko. Innamorati, ECR [1996] I- 3423, paragraf 31.

informacja o korekcie regulaminu konkursu została opublikowana w Dzienniku Urzędowym w dniu 17 października 2001 r. (C291 A), w którym zmieniono ilość dopuszczonych kandydatów. W nawiązaniu do pkt. VI.D.1 regulaminu konkursu ilość ta została zwiększona z 510 do 600 kandydatów, którzy otrzymali najlepsze wyniki w teście wstępnym a), b), c) i d).

3.4 Podczas kontroli stwierdzono, iż ponad 600 kandydatów otrzymało minimum punktów z testów wstępnych a), b), c) i d). Na przedłożonej do kontroli liście 600 najlepszych kandydatów wszyscy uzyskali wymaganą minimalną ilość punktów. Ponadto istniała również lista kandydatów, którzy mimo uzyskania wymaganego minimum punktów nie znaleźli się wśród 600 najlepszych kandydatów.

3.5 Na podstawie powyższych faktów Rzecznik może potwierdzić wiarygodność informacji przedłożonych przez Komisję. W związku z powyższym nie stwierdza się niewłaściwego administrowania w niniejszym aspekcie sprawy.

4 Wnioski końcowe

Na podstawie dochodzenia Rzecznika Praw Obywatelskich w sprawie niniejszej skargi wydaje się, że nie było niewłaściwego administrowania po stronie Komisji. W związku z powyższym Rzecznik zamyka sprawę.

ZARZUT DYSKRYMINACJI JĘZYKOWEJ

Decyzja w sprawie skargi 659/2002/IP przeciwko Komisji Europejskiej

SKARGA

W kwietniu 2002 roku pan C. złożył skargę w imieniu Uniwersala Esperanto- Asocio (zwanej dalej UEA), zawierającą zarzut dyskryminacji językowej stosowanej w wielu organizacjach europejskich, finansowanych częściowo lub w całości przez Komisję Europejską, które to w swoich ogłoszeniach o pracy poszukują „osoby z językiem angielskim jako językiem ojczystym” lub „osoby anglojęzycznej - native speaker”. Skarżący jest zdania, iż w konsekwencji powyższego faktu, tysiące ludzi jest dyskryminowanych ponieważ, pomimo że posiadają dobrą znajomość języka angielskiego, nie mogą ubiegać się o te stanowiska.

W skardze skierowanej do Rzecznika Praw Obywatelskich skarżący wnioskuję, iż Komisja powinna: (i) uznać dyskryminujący charakter ogłoszeń o pracę na stanowiska skierowane oficjalnie do wszystkich obywateli, które jednak nieoficjalnie zarezerwowane są dla osób anglojęzycznych; (ii) zapewnić, iż nie będzie dłużej finansować przedsiębiorstw lub organizacji stosujących dyskryminację w stosunku do osób, dla których angielski nie jest językiem ojczystym; (iii) zbadać środki i rozwiązania zapobiegające dyskryminacji językowej stosowanej przez organizacje finansowane częściowo lub w całości przez Komisję.

DOCHODZENIE

Opinia Komisji

Komisja Europejska ustosunkowała się do skargi, w skrócie, w następujący sposób:

W nawiązaniu do pierwszego zarzutu skarżącego, wszelka rekrutacja na stanowiska, które oficjalnie lub nieoficjalnie są zarezerwowane dla osób „władających danym językiem jako językiem ojczystym”, jest sprzeczna z zasadami Wspólnoty dotyczącymi swobodnego przepływu pracowników i jest dyskryminująca. To, czy dane stanowisko zostało nieoficjalnie zarezerwowane dla „native speakerów”, musi być ocenione w każdym konkretnym przypadku przez właściwy sąd.

Z drugiej strony, wymóg „perfekcyjnej znajomości” nie może być zasadniczo postrzegany jako niezgodny z prawem Wspólnotowym¹⁶. W takim przypadku pracodawca winien uzasadnić potrzebę biegłej znajomości określonego języka wymaganego na danym stanowisku.

Służby Komisji przekazywały powyższe informacje wielokrotnie i bezpośrednio do UEA, za pośrednictwem swoich przedstawicieli (w piśmie z 14 maja 2001 roku, 20 lipca 2001 roku, 5 października 2001 r., 24 stycznia 2002 r. oraz podczas spotkania w dniu 11 marca 2002 r.). Ponadto podczas spotkania w dniu 24 maja 2002 roku Komisja poinformowała członków Komitetu Doradczego ds. Swobodnego Przepływu Pracowników o konieczności unikania wszelkiej dyskryminacji w projektach ogłoszeń o pracy. Zobowiązała ich do poinformowania wszystkich zainteresowanych stron, zarówno w sektorze prywatnym jak i publicznym.

W nawiązaniu do drugiego zarzutu skarżącego, Komisja stwierdziła, iż reguły i zasady zarządzania przydziałem subwencji, zawarte w wydanym przez nią wademekum na temat zarządzania subwencjami, zostały zabezpieczone w nowym rozporządzeniu finansowym¹⁷, które weszło w życie 1 stycznia 2003 r. Artykuł 109 stanowi, że „przyznanie subwencji musi odbywać się zgodnie z zasadami przejrzystości i równego traktowania. (...)”. W odniesieniu do finansowania agencji wykonawczych, przewidzianych w art. 55 nowego rozporządzenia finansowego, Komisja podkreśliła, iż pracowników tych agencji obowiązywać będzie Regulamin Pracowniczy. Przepisy, które będą ich dotyczyć, obejmują również zasady niedyskryminowania.

W odniesieniu do trzeciego zarzutu skarżącego, walka z wszelkiego rodzaju dyskryminacją jest priorytetem polityki Komisji. W przypadkach ewentualnej dyskryminacji spowodowanej rekrutacją „native speakerów” określonego języka, w ogłoszeniach publikowanych przez pracodawców z sektora prywatnego lub organizacji pozarządowych, Komisja nie może interweniować i przypadki te podlegają właściwościom sądów krajowych.

Ponadto Komisja poinformowała Rzecznika o uznaniu za formalną skargę informacji przesłanych przez UEA w lipcu 2002 r. Informacje te dotyczyły ogłoszeń rekrutacyjnych związanych z państwem belgijskim, które wydawały się być dyskryminujące. Komisja powiadomiła Rzecznika, że zwróci się w tej sprawie do władz belgijskich.

Komisja podkreśliła, iż ilekroć jej służby były informowane o ewentualnej dyskryminacji w ogłoszeniach o pracy zamieszczanych przez instytucje częściowo lub całkowicie finansowane przez Komisję, interweniowała, zwracając się do nich o podjęcie koniecznych kroków w celu poprawienia treści ogłoszeń. Dyrekcje Generalne wysłały pisma do organizacji ściśle związanych z Komisją, w których zalecają surowe przestrzeganie następujących zasad: (i) umiejętności językowe muszą być zgodne, dla każdego stanowiska, z poziomem wiedzy wymaganej do wykonywania danej pracy; (ii) tam, gdzie na danym stanowisku konieczna jest perfekcyjna znajomość któregoś z języków, zaleca się stosowanie sformułowań takich jak „perfekcyjna znajomość języka” lub „gruntowana znajomość” zamiast „native speaker” lub „języka ojczystego”; (iii) stosowanie polityki równych szans bez niesprawiedliwej stronniczości w stosunku do jakiejkolwiek grupy językowej lub narodowej. Ponadto Komisja przypomniała, iż Dyrekcja Generalna ds. Zatrudnienia i Spraw Społecznych będzie dołączać do wszystkich ogłoszeń o przetargach na oferty i projekty klauzulę zwracającą uwagę potencjalnemu partnerowi na nielegalność sformułowania „native speaker”. Komisja zwróciła również uwagę na fakt, iż Eurostat rozpatrywał możliwość włączenia do standardowych specyfikacji ofert klauzuli mającej na celu „przypomnienie oferentom, iż uregulowania Wspólnoty dotyczące swobodnego przepływu pracowników zabraniają

¹⁶ Komisja określiła już uprzednio swoją opinię dotyczącą tego problemu w odpowiedzi na pisemne zapytania, między innymi w odpowiedzi z dnia 21 lutego 2002 roku na pisemne zapytanie E- 4100/00: „Wspólnotowa zasada swobodnego przepływu pracowników zakazuje nie tylko dyskryminacji ze względu na przynależność państwową, ale również dyskryminacji ukrytej, która stosując pozornie neutralne kryteria, powoduje faktycznie takie same skutki. Jednakże do dyskryminacji nie dochodzi w przypadku warunków dotyczących wiedzy językowej, której wymaga się ze względu na istotę proponowanego stanowiska (...)”. Odpowiedź Komisji została opublikowana w Dz.U. 174 E z 19 czerwca 2001 roku, str.233.

¹⁷ Rozporządzenie Rady (WE/Euratom), nr 1605/2002 z 25 czerwca 2002 dotyczące Rozporządzenia Finansowego stosowanego w budżecie ogólnym Wspólnot Europejskich, Dz.U. 248 z 16 września 2002r., str.1.

dyskryminacji ze względu na przynależność państwową oraz, że dyskryminacją jest wymóg języka ojczystego jako jednego z warunków ubiegania się o dane stanowisko.”

Uwagi skarżącego

W uwagach skarżący stwierdza, iż wyjaśnienia Komisji są niezadowolające i podtrzymuje pierwotną skargę.

DECYZJA

1 Zarzut dyskryminacji językowej

1.1 Skarga opierała się na zarzucie dyskryminacji językowej w wielu organizacjach europejskich, finansowanych częściowo lub w całości przez Komisję Europejską, które to w ogłoszeniach o pracy wymagały „angielskiego jako języka ojczystego” lub poszukiwały „angielskich native speaker’ów”. Skarżący stwierdza, iż Komisja powinna: (i) uznać dyskryminujący charakter ogłoszeń o pracę na stanowiska skierowane oficjalnie do wszystkich obywateli, które jednak nieoficjalnie zarezerwowane są dla osób anglojęzycznych; (ii) zapewnić, iż nie będzie dłużej finansować przedsiębiorstw lub organizacji stosujących dyskryminację w stosunku do obywateli europejskich nie będących osobami anglojęzycznymi; (iii) zbadać środki i rozwiązania zapobiegające dyskryminacji językowej stosowanej przez organizacje finansowane częściowo lub w całości przez Komisję.

1.2 Komisja zauważa w swojej opinii, iż wszelkie ogłoszenia rekrutacyjne na stanowiska, które oficjalnie lub nieoficjalnie są zarezerwowane dla „władających danym językiem jako ojczystym” naruszają zasady Wspólnoty dotyczące swobodnego przepływu pracowników i są dyskryminujące. Jednakże rekrutacja osób posiadających „perfekcyjną znajomość” języków, nie może być zasadniczo postrzegana jako niezgodna z prawem Wspólnotowym, przy czym pracodawca powinien uzasadnić konieczność bardzo wysokich wymagań dotyczących znajomości języka jako koniecznych dla danego stanowiska.

W nawiązaniu do drugiego zarzutu skarżącego Komisja stwierdza, iż reguły i zasady zarządzania procedurami przyznawania subwencji, zawarte w wademekum na temat zarządzania subwencjami, zostały zabezpieczone w nowym rozporządzeniu finansowym¹⁸, które weszło w życie 1 stycznia 2003 r. Artykuł 109 stanowi, że „przyznanie subwencji musi odbywać zgodnie z zasadami przejrzystości i równego traktowania. (...)”. W odniesieniu do finansowania agencji wykonawczych, przewidzianych w art. 55 nowego rozporządzenia finansowego, Komisja podkreśliła, iż pracowników tych agencji obowiązywać będzie Regulamin Pracowniczy. Przepisy, które będą ich dotyczyć, obejmują również zasady niedyskryminowania.

W odniesieniu do trzeciego zarzutu postawionego przez skarżącego, Komisja podała szczegółowe wyjaśnienia dotyczące instrumentów stosowanych w tej kwestii. Do wyjaśnień tych załączono kopie istotnych dla sprawy dokumentów obrazujących działania podjęte przez Komisję.

1.3 Rzecznik Praw Obywatelskich stwierdza, iż Komisja spełniła przedłożone przez skarżącego żądania oraz, że odpowiedź udzielona przez tę instytucję wydaje się właściwa. Rzecznik przyjął z zadowoleniem fakt, iż Komisja podjęła działania zapobiegające w przyszłości dyskryminacji językowej w ogłoszeniach o pracy. Ponadto zachęcił instytucję do kontynuowania działań idących w tym kierunku i zwiększenia wysiłków w walce z dyskryminacją ze względów językowych i przeszkodami stojącymi na drodze do stosowania zasady swobodnego przepływu pracowników.

¹⁸ Rozporządzenie Rady (WE/Euratom), nr 1605/2002 z 25 czerwca 2002 dotyczące Rozporządzenia Finansowego stosowanego w budżecie ogólnym Wspólnot Europejskich, Dz.U. 248 z 16 września 2002r., str. 1.

2 Wnioski końcowe

Na podstawie dochodzenia Rzecznika Praw Obywatelskich w sprawie niniejszej skargi wydaje się, że nie doszło do niewłaściwego administrowania po stronie Komisji Europejskiej. W związku z powyższym Rzecznik zamyka sprawę.

STATUS 'FILARA UE' W STRUKTURACH ADMINISTRACJI ONZ W KOSOWIE

Decyzja dotycząca skargi 1256/2002/GG (poufne) przeciwko Komisji Europejskiej

SKARGA

Zgodnie ze skargą wniesioną w czerwcu 2002 roku skarżący, obywatel narodowości niemieckiej, pracował jako konsultant w Kosowie, najpierw dla Europejskiej Agencji Odbudowy (na podstawie dwóch kontraktów) a następnie dla 'Filara UE' misji ONZ w Kosowie.

Skarżący zarzuca, iż nie otrzymał od 'Filara UE' kontraktu ani zapłaty za wysłaną fakturę. Faktura, wystawiona 7 maja 2002 r. na kwotę 55.936 euro, wysłana została do pana Andy Bearparka, Specjalnego Przedstawiciela Sekretariatu Generalnego Misji ONZ w Kosowie.

Pierwszą skargę (1010/2002/GG) odrzucono z powodu niewystarczająco precyzyjnego podania danych strony oskarżonej (art. 2 ust. 3 Statutu Rzecznika).

Skarżący przedłożył wówczas nową skargę (1141/2002/GG) skierowaną zarówno przeciwko Europejskiej Agencji Odbudowy jak i 'Filarowi UE' oraz dokumenty przesłane w dwóch faksach: w dniu 17 czerwca (odnoszące się do Agencji) i 18 czerwca 2002 r. (dotyczące 'Filara UE'). Skarga przekazana została Agencji celem ustosunkowania się. Ponieważ sprawa dotyczyła również 'Filara UE' poinformowano skarżącego, iż nadal nie sprecyzowano jednoznacznie danych strony oskarżonej.

W odpowiedzi skarżący poinformował Rzecznika, iż skarga dotycząca 'Filara UE' skierowana została przeciwko Komisji. By uniknąć komplikacji, pismo to zostało zarejestrowane jako nowa skarga pod podanym powyżej numerem.

DOCHODZENIE

Opinia Komisji

Opinia Komisji zawierała następujące uwagi:

'Filar UE' jest integralną częścią Misji Tymczasowej Administracji Organizacji Narodów Zjednoczonych w Kosowie (UNMIK), ustanowionej na mocy rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 1244 z 10 czerwca 1999 r. UNMIK kierowana jest przez Specjalnego Przedstawiciela Sekretariatu Generalnego ONZ i składa się z czterech części (filarów) kierowanych przez odrębne międzynarodowe jednostki ekspertów.

Czterema filarami są:

- Filar I: Sprawy Humanitarne, pod kierownictwem Wysokiego Komisarza ds. Uchodźców (UNHCR). Filar I zakończył działalność pod koniec 2000 roku i został zastąpiony przez działania operacyjne w zakresie wymiaru sprawiedliwości i policji kierowane przez Organizację Narodów Zjednoczonych;
- Filar II: Administracja cywilna, kierowana przez Organizację Narodów Zjednoczonych;

- Filary III: Demokracja i odbudowa instytucji, kierowane przez OBWE;
- Filary IV: Odbudowa gospodarcza, przywrócenie ładu i bezpieczeństwa oraz rozwój, pod kierownictwem UE. Filary IV znany jest jako 'Filary UE'.

Filary UE, kierowany przez p. A. Bearparka, Specjalnego Przedstawiciela Sekretariatu Generalnego ONZ, zajmuje się tworzeniem prawnych, administracyjnych i politycznych warunków odbudowy, ładu i bezpieczeństwa oraz rozwoju gospodarczego w Kosowie.

Zastępca Specjalnego Przedstawiciela Sekretarza Generalnego ONZ jest odpowiedzialny za wdrażanie proponowanych przez Filary UE działań poprzez administrowanie jego budżetem operacyjnym finansowanym przez Wspólnotę.

W rozporządzeniu Rady (WE) nr 1080/2000 zastrzeżono w art. 1, że Wspólnota wnosi udział finansowy potrzebny do utworzenia i funkcjonowania UNMIK. Zgodnie z powyższym udział Wspólnoty polega na pokryciu kosztów operacyjnych Filara UE wraz z kosztami personalnymi pracowników miejscowych i międzynarodowych.

Porozumienie o dotacji zawarte między Komisją Europejską a Filarem UE UNMIK określa udział UE, ich wykorzystanie i mechanizmy kontrolne. Porozumienia o dotacji są podpisywane każdego roku począwszy od roku 2000.

Zgodnie z postanowieniami art. 1 ust. 3 Specjalnych Warunków Porozumienia „Organizacja akceptuje dotacje i przejmuje realizację operacji.” Ponadto art. 1 ust. 1 Warunków Ogólnych obowiązujących dla powyższych porozumień zastrzega, iż „Wspólnota nie uznaje żadnych kontraktowych powiązań między nią, a partnerami Organizacji lub między nią, a podwykonawcami.”

Art. 3 ust. 2 Warunków Ogólnych postanawia ponadto, że „Organizacja przejmuje wyłączną odpowiedzialność w stosunku do osób trzecich” oraz, że „Organizacja zwalnia Wspólnotę z wszelkiej odpowiedzialności w stosunku do jakichkolwiek skarg lub działań wynikających z naruszenia przez Organizację lub pracowników Organizacji lub osób, za które pracownicy ci są odpowiedzialni, postanowień lub rozporządzeń oraz z wszelkiej odpowiedzialności w stosunku do skarg lub działań wynikających z naruszenia praw osób trzecich.”

Zgodnie z powyższym Komisja przyjęła, że opierające się na kontrakcie stosunki pomiędzy skarżącym a Filarem UE UNMIK nie obejmują swoim zakresem jej służb, które pokrywają bieżące koszty jednej z czterech części Misji Tymczasowej Administracji ONZ w Kosowie, ale nie są odpowiedzialne za realizację działań Filara UE.

Uwagi skarżącego

Skarżący nie przedłożył żadnych uwag.

DECYZJA

1 Zarzut przeciwko Filarowi UE dotyczący braku umowy i niezapłacenia faktury.

1.1 Skarżący, niemiecki konsultant, zarzuca, iż nie otrzymał od 'Filara UE' umowy ani zapłaty za wysłaną fakturę. Sugeruje, iż Komisja Europejska powinna być odpowiedzialna za działania Filara UE.

1.2 Komisja wyjaśnia, iż Filary UE kierowany przez p. A. Bearparka, zastępcę Specjalnego Przedstawiciela Sekretarza Generalnego ONZ, jest integralną częścią Misji Tymczasowej Administracji ONZ w Kosowie (UNMIK), ustanowionej Rezolucją Rady Bezpieczeństwa Narodów Zjednoczonych nr 1244 z dnia 10 czerwca 1999 r. Dodaje, iż zastępca Specjalnego Przedstawiciela Sekretarza Generalnego ONZ jest odpowiedzialny za realizację proponowanych działań przez Filary UE, wykonywanych przez jego administrację i opłacanych z budżetu operacyjnego Filara UE finansowanego przez Wspólnotę. Komisja podkreśla, iż porozumienie o dotacji podpisane między Komisją Europejską a Filarem UE UNMIK, zgodnie z którym Filary UE obejmuje wyłączną

odpowiedzialność w stosunku do osób trzecich, nie przewiduje jakichkolwiek kontraktowych powiązań między nią a partnerami czy podwykonawcami Filara UE. Opierając się na powyższych faktach Komisja jest zdania, iż wynikający z umowy między skarżącym a Filarem UE w ramach UNMIK stosunek nie obejmuje jej służb, które nie są odpowiedzialne za realizację działań Filara UE.

1.3 Rzecznik stwierdza, iż w świetle wyjaśnień złożonych przez Komisję, jej ostatnie stanowisko wydaje się uzasadnione.

2 Wnioski końcowe

Na podstawie dochodzenia Rzecznika Praw Obywatelskich w sprawie niniejszej skargi wydaje się, że nie było niewłaściwej administracji po stronie Komisji Europejskiej. W związku z powyższym Rzecznik zamyka sprawę.

KOSZTY PODRÓŻY I INNE WYDATKI KANDYDATÓW W RAMACH REKRUTACJI KONKURSOWEJ

Decyzja w sprawie skargi 1358/2002/IP przeciwko Komisji Europejskiej

SKARGA

W lipcu 2002 roku pani C. złożyła skargę do Rzecznika Praw Obywatelskich przeciwko Komisji Europejskiej, zarzucając, że uregulowania przyjęte przez Komisję dotyczące zwrotu kosztów podróży dla kandydatów w ramach otwartych konkursów dyskryminują kandydatów z odległych Państw Członkowskich. Według skarżącej kandydaci ci stawiani są w niekorzystnej sytuacji w porównaniu z osobami mieszkającymi w pobliżu miejsca konkursu, to jest z reguły w Brukseli. Żąda ona, by Komisja przyjęła nowe zasady zwrotu kosztów podróży, tak by zapewnić rzeczywistą równość szans potencjalnym kandydatom w konkursach otwartych.

DOCHODZENIE

Opinia Komisji Europejskiej

Komisja przypomniała, iż skarżąca brała udział w konkursie otwartym COM/A/9/01, mającym na celu stworzenie rezerwowej listy administratorów ze specjalnością ekonomia i statystyka. Po testach selekcji wstępnej skarżąca znalazła się wśród 500 najlepszych kandydatów. Zgodnie z punktem I.5 ogłoszenia o konkursie, otrzymała pocztą formularz do wypełnienia. Komisja Egzaminacyjna sprawdziła następnie akta skarżącej i poinformowała ją, że została dopuszczona do testów pisemnych, przewidzianych na 19 lipca 2002 roku. Skarżąca nie wzięła udziału w tych testach.

W nawiązaniu do zwrotu kosztów podróży przedmiotowe uregulowania zostały ustanowione we wniosku 211/95 przyjętym przez dyrektorów administracyjnych na płaszczyźnie międzyinstytucjonalnej w dniu 28 marca 1996 roku i weszły w życie 1 kwietnia 1996 roku. Komisja Europejska wdrożyła wniosek 211/95 wewnętrzną dyrektywą z dnia 15 kwietnia 1996 r. Oba teksty ustalają ogólne zasady zwrotu kosztów podróży i innych wydatków dla kandydatów z zewnątrz, przyznawanych na udział w testach pisemnych w ramach rekrutacji konkursowej. W przypadku, gdy odległość między miejscem zamieszkania kandydata i miejscem, w którym odbywa się konkurs, jest większa niż 300 kilometrów, kandydat otrzyma kwotę wyrównawczą skalkulowaną na podstawie odległości. Jeżeli odległość ta jest równa lub większa niż 1500 kilometrów, kandydat otrzyma 180 euro. W tej fazie konkursu udział finansowy jest jedynie częścią stawki wyrównawczej, a nie pełnym zwrotem kosztów, przewidzianym tylko dla kandydatów biorących udział w egzaminie ustnym.

Powyższe informacje zawarte były w piśmie wysłanym skarżącej wraz z zaproszeniem na testy pisemne. Była zatem o nich poinformowana.

Uwagi skarżącej

W uwagach do opinii Komisji skarżąca podkreśla, iż Komisja nie odniosła się do zarzutu dotyczącego zasad zwrotu poniesionych kosztów kandydatom w otwartych konkursach, dyskryminujących kandydatów z odległych Państw Członkowskich i faworyzujących tych, którzy mieszkają niedaleko miejsca konkursu, a więc z reguły w Brukseli.

DOCHODZENIE UZUPEŁNIAJĄCE

Po uważnym rozpatrzeniu opinii Komisji oraz uwag skarżącej uznano, iż konieczne jest przeprowadzenie dochodzenia uzupełniającego. W związku z tym w dniu 29 stycznia 2003 roku Rzecznik zwrócił się pisemnie do Komisji. W piśmie wnosi on o ustosunkowanie się do uwag skarżącej dotyczących tego, iż Komisja nie odniosła się do jej zarzutu, jakoby przedmiotowe uregulowania dyskryminowały kandydatów z odległych Państw Członkowskich.

Druga opinia Komisji

Komisja przypomniała, iż pomoc finansowa na wydatki związane z podróżą kandydatów dopuszczonych do testów pisemnych w ramach konkursów otwartych obliczana jest na podstawie odległości między miejscem zamieszkania kandydata a miejscem, w którym odbywa się konkurs, o ile odległość ta wynosi przynajmniej 300 kilometrów. Pomoc finansowa wzrasta wraz z odległością (przy odległości między 301 a 800 kilometrów kandydaci otrzymują 60 euro, jeżeli odległość ta wynosi między 801 a 1500 kilometrów otrzymują 120 euro, jeżeli zaś powyżej 1500 kilometrów - 180 euro).

Istnieje obiektywne kryterium stosowane dla wszystkich kandydatów w identyczny sposób, a mianowicie wyłącznie odległość, bez uwzględniania jakichkolwiek innych zmiennych parametrów, takich jak koszty utrzymania w różnych krajach lub połączenia komunikacyjne między miejscem zamieszkania kandydatów a miejscem konkursu.

Na tej podstawie Komisja odrzuca zarzut skarżącej dotyczący dyskryminującego charakteru powyżej opisanych uregulowań.

DECYZJA

1 Koszty podróży i inne wydatki kandydatów w ramach rekrutacji konkursowej

1.1 Skarżąca, biorąca udział w konkursie COM/A/9/01, zarzuciła, iż uregulowania przyjęte przez Komisję dotyczące zwrotu kosztów podróży kandydatów w otwartych konkursach dyskryminują kandydatów z odległych Państw Członkowskich. Według skarżącej kandydaci ci znajdują się w niekorzystnej sytuacji w porównaniu z osobami mieszkającymi w pobliżu miejsca konkursu, to jest z reguły w Brukseli.

1.2 W przedłożonej opinii Komisja wyjaśniła, iż przedmiotowe uregulowania zostały ustanowione we wniosku 211/95 przyjętym przez dyrektorów administracyjnych na płaszczyźnie międzyinstytucjonalnej w dniu 28 marca 1996 roku i weszły w życie 1 kwietnia 1996 roku. Komisja Europejska wdrożyła wniosek 211/95 wewnętrzną dyrektywą z dnia 15 kwietnia 1996 r. Oba teksty ustalają ogólne zasady zwrotu kosztów podróży i innych wydatków kandydatów z zewnątrz, przyznawanych na udział w testach pisemnych w ramach rekrutacji konkursowej. W przypadku, gdy odległość między miejscem zamieszkania kandydata i miejscem, w którym odbywa się konkurs jest większa niż 300 kilometrów, kandydat otrzyma kwotę wyrównawczą skalkulowaną na podstawie odległości. Jeżeli odległość ta jest równa lub większa niż 1500 kilometrów, kandydat otrzyma 180 euro. W tym stadium konkursu udział finansowy jest jedynie częścią stawki wyrównawczej a nie

pełnym zwrotem kosztów. Skarżąca powinna być świadoma tego faktu, jako że informacje owe podane były w piśmie wysłanym wraz z zaproszeniem na testy pisemne.

1.3 W drugiej opinii Komisja przypomniła uregulowania dotyczące pomocy finansowej dotyczącej kosztów podróży dla kandydatów dopuszczonych do testów pisemnych w ramach konkursu otwartego. Podkreśliła, iż bazują one na obiektywnym kryterium stosowanym dla wszystkich kandydatów w identyczny sposób, a mianowicie wyłącznie na odległości, bez uwzględniania jakichkolwiek innych zmiennych parametrów, takich jak koszty utrzymania w różnych krajach lub połączenia komunikacyjne między miejscem zamieszkania kandydatów a miejscem konkursu.

1.4 Rzecznikowi Praw Obywatelskich nie są znane żadne uregulowania prawne czy też przepisy wspólnotowe, które nakładałyby na Komisję obowiązek zwrotu kosztów podróży i innych wydatków kandydatom w ramach konkursów otwartych. Jeżeli jednak Komisja decyduje się na pokrycie takich wydatków, to musi zapewnić respektowanie zasady równości. Kryteria przyjęte przez Komisję dotyczące udziału w pokryciu kosztów podróży i innych związanych z tym wydatków kandydatów wydają się być stosowane dla wszystkich kandydatów w ten sam sposób i bazują na obiektywnych parametrach, tzn. odległości pomiędzy miejscem zamieszkania i miejscem egzaminów. Przyjęty przez Komisję system dotyczący pomocy finansowej wydaje się być właściwy i nie dyskryminuje żadnych kandydatów.

1.5 W związku z powyższym wydaje się, iż nie doszło do niewłaściwego administrowania po stronie Komisji w odniesieniu do tego aspektu niniejszej sprawy.

2 Roszczenia skarżącej

2.1 Skarżąca żąda, by Komisja przyjęła nowe uregulowania dotyczące zwrotu kosztów podróży, tak by zapewnić rzeczywistą równość szans potencjalnym kandydatom w konkursach otwartych.

2.2 W odniesieniu do ustanowionych w punkcie 1.5 niniejszej decyzji wniosków, Rzecznik nie stwierdza konieczności zajmowania się tą kwestią.

3 Wnioski końcowe

Na podstawie dochodzenia Rzecznika Praw Obywatelskich w sprawie niniejszej skargi wydaje się, iż nie doszło do niewłaściwego administrowania po stronie Komisji Europejskiej. Tym samym Rzecznik zamyka sprawę.

ZARZUT DYSKRYMINACJI W ZASZEREGOWANIU INSPEKTORA DOZORU JĄDROWEGO

Decyzja dotycząca skargi 1365/2002/OV (poufne) przeciwko Komisji Europejskiej

SKARGA

Skarżący przedstawia istotne dla sprawy fakty w następujący sposób:

Skarżący uczestniczył w otwartym konkursie COM/B/1015 (B5/B4 inspektor dozoru jądrowego Euratom) organizowanym w 1996 r. przez Komisję dla obywateli nowych Państw Członkowskich. W momencie mianowania, w maju 2000 r., skarżący otrzymał kategorię B4, tzn. maksymalną przewidywaną w konkursie. Skarżący posiada bardzo długi staż pracy i uniwersyteckie wykształcenie inżynierskie, tym samym wykształcenie wyższe niż wymagane na danym stanowisku.

W opinii skarżącego mianowanie go na stanowisko grupy B4 było dyskryminacją z następujących powodów:

Po pierwsze, Komisja zastosowała w przedmiotowym konkursie limit wieku wyższy niż w innych konkursach organizowanych dla nowych Państw Członkowskich. Skarżący zauważa, iż w takim przypadku należało podać większą rozpiętość grup zaszerogowania (B5 - B1), by uwzględnić również osoby o dłuższym stażu pracy.

Po drugie, około rok wcześniej były zorganizowane trzy otwarte konkursy dla obywateli nowych Państw Członkowskich (ze znajomością ekonomii/administracji lub praktyczną znajomością komputerów - COM/B/951, COM/B/952 i EUR/B/72), w którym możliwe było zaszerogowanie od B1 do B5. Wiosną 2002 Euratom zatrudnił z listy COM/B/951 urzędnika z grupą B1. Jeżeli skarżący wzięby udział w tym konkursie, zostałby zapewne zaszerogowany do grupy B1 ze względu na staż pracy.

W skardze o otrzymanie wyższej grupy, skarżący powołuje się na decyzję Rzecznika Praw Obywatelskich w sprawie 109/98/ME, w której Komisja zaakceptowała zalecenie Rzecznika odnoszące się do podobnego przypadku zarzutu dyskryminacji w zaszerogowaniu inspektorów rybołówstwa w ramach kilku różnych konkursów.

Skarżący złożył skargę do Komisji powołując się na art. 90 Regulaminu Pracowniczego. Dnia 25 maja został poinformowany, że Komisja odrzuciła jego wniosek o zmianę zaszerogowania. W odpowiedzi Komisja oświadczyła, iż sprawa 109/98/ME dotyczyła umów na czas określony, oraz że nie było żadnej potrzeby zatrudnienia w konkursie Euratomu urzędników z kategorią B3/B2 lub B1. W związku z tym skarżący wniósł niniejszą skargę do Rzecznika zarzucając, iż ze względu na zasadę równego traktowania, powinien otrzymać wyższą kategorię.

DOCHODZENIE

Opinia Komisji

W przedłożonej opinii Komisja powtórzyła fakty dotyczące sprawy. Skarżący przeszedł pozytywnie konkurs COM/B/1015 (OJ C 179 A z 22 czerwca 1996 r.) organizowany dla inspektorów dozoru jądowego kategorii B 5/4 i skierowany do obywateli Austrii, Finlandii i Szwecji. Lista rezerwowa kandydatów, którzy pozytywnie ukończyli konkurs została ogłoszona 17 lipca 1997 r. Skarżący został zatrudniony w maju 2000 r., na koniec fazy rozszerzenia, a ze względu na staż pracy zakwalifikowany do kategorii B4 trzeciego stopnia, tzn. statutowo najwyższej grupy zaszerogowania.

W skardze skarżący powołuje się na inne konkursy organizowane w ramach rozszerzenia na poziomie B1 oraz B3/2 oraz na decyzję 109/98/ME odnoszącą się do trzech zatrudnionych na czas określony inspektorów rybołówstwa. Wspomina również o konkursach organizowanych w czasie rozszerzenia Unii o Hiszpanię i Portugalię.

W czasie rozszerzenia Komisja musi znaleźć kompromis między koniecznością zwiększenia liczby pracowników a wymogiem zatrudnienia obywateli nowych Państw Członkowskich na różnych poziomach i z różnym stażem. Z tego powodu Komisja organizowała konkursy na poziomie B1, B3/2 oraz B5/4 obejmując nimi różne dziedziny (administracja ogólna, technologie informatyczne, księgowość, finanse publiczne i audyt oraz archiwa, dokumentacja i biblioteki). Generalnie zastosowanym kryterium była wyższa granica wieku dla obywateli Austrii, Finlandii i Szwecji w konkursach w ramach rozszerzenia. Organizując konkursy przewidywano, iż większość kandydatów, którzy zakończą testy pozytywnie, będzie wyłoniona z konkursów B5/4. Poza tymi konkursami, organizowany był konkurs specjalistyczny kategorii B5/4 dla techników laboratoryjnych, pielęgniarek i inspektorów dozoru jądowego. Należy zauważyć, iż takie same procedury zastosowano podczas rozszerzenia Unii o Hiszpanię i Portugalię.

Wspomniana przez skarżącego sprawa trzech inspektorów rybołówstwa nie może być brana pod uwagę jako porównywalna. W tym przypadku Komisja, pozostając na stanowisku, iż działała w

absolutnej zgodności z prawem, wyjątkowo zaakceptowała, zważając na różne poziomy wyboru inspektorów rybołówstwa, ugodowe rozwiązanie zaproponowane przez Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich. Ponadto Komisja zauważa, iż skarżący nie wspomniał, czy kiedykolwiek zgłosił udział w bardziej ogólnych konkursach kategorii B1 lub B3/2. Komisja stwierdza, iż zaszeregowanie skarżącego odpowiadało założeniom konkursu.

Uwagi skarżącego

Skarżący przyznał, iż wymóg, na który powołuje się Komisja, rekrutacji pracowników z nowych Państw Członkowskich na różne poziomy zaszeregowania i z różną strukturą stażu, służy zapewnieniu doświadczonym pracownikom z nowych państw odpowiedniej kategorii zgodnej z ich stażem zdobytym przed przystąpieniem danego państwa do Unii, zanim dana osoba mogła otrzymać stanowisko w UE.

Skarżący zauważył, iż Komisja stosując tę zasadę do ośmiu konkursów i w przypadku trzech ograniczając jej zasięg do poziomu B5/B4 uzasadniła decyzję tym, że w ogólniejszych dziedzinach potrzebny jest szeroki zakres zaszeregowania, a z kolei w bardziej specjalistycznych, takich jak w przypadku skarżącego, tzn. inspektora dozoru jądrowego, węższy. Skarżący stwierdza, iż wyjaśnienia te są niekonsekwentne i brak jest istotnych obiektywnych powodów, by uzasadnić różnicę w traktowaniu tych dziedzin. W związku z powyższym naruszona została zasada równości.

Skarżący zauważa ponadto, iż wspomniana przez Komisję „potrzeba zatrudnienia pracowników” ograniczona do kategorii B5/B4 dla niektórych konkursów związanych z rozszerzeniem nie może być rozpatrywana jako istotny, obiektywny powód uzasadniający różnice w traktowaniu. Skarżący stwierdził, iż Euratom stale zatrudnia doświadczonych inspektorów kategorii B1/B2 i że wszystkie służby korzystają z doświadczonych pracowników. Nie można jednak utrzymywać, iż w innych służbach potrzeba zatrudnienia urzędników kategorii B1/B2 była większa niż w Euratomie.

Skarżący stwierdził ponadto, iż Komisja zaakceptowała ugodowe rozwiązanie Rzecznika w sprawie 109/98/ME i zgodziła się na zmianę kategorii dla inspektorów rybołówstwa ze względu na ich szczególnie długi staż pracy. W związku z tym skarżący zwrócił się z prośbą do Komisji, by i w jego przypadku uczynić podobnie, ponieważ także i on ma szczególnie długi staż pracy. Zważywszy jego wiek, zaszeregowanie go na wyjątkowo niskim szczeblu stanowi dyskryminację w polityce zaszeregowania prowadzonej przez Komisję.

DECYZJA

1 Żądanie wyższego zaszeregowania niż B4

1.1 Skarżący zarzuca, iż zgodnie z zasadą równego traktowania, powinien on otrzymać wyższą kategorię niż B4. Dla uzasadnienia swojego zarzutu skarżący wskazuje na fakt, iż Komisja podała w przedmiotowym konkursie wyższą granicę wieku, niż w innych konkursach organizowanych dla obywateli nowych Państw Członkowskich, oraz że około rok wcześniej przeprowadzono również trzy otwarte konkursy dla obywateli nowych Państw Członkowskich (ze znajomością ekonomii/ zarządzania oraz praktyczną znajomością komputerów - COM/B/951, COM/B/952 oraz EUR/B/72) dla kategorii w przedziale od B1 do B5. Skarżący powołuje się również na decyzję Rzecznika nr 109/98/ME.

1.2 Komisja stwierdziła, iż w czasie rozszerzenia musi znaleźć kompromis między koniecznością zwiększenia liczby pracowników a wymogiem zatrudnienia obywateli nowych Państw Członkowskich na różnych poziomach i w różnych grupach zaszeregowania. Dla obywateli z nowych Państw Członkowskich Komisja organizowała konkursy na poziomie B1, B3/2 oraz B5/4 obejmując nimi różne dziedziny (administracja ogólna, technologie informatyczne, księgowość, finanse publiczne i audyt oraz archiwa, dokumentacja i biblioteki). Poza tymi konkursami, organizowany był konkurs specjalistyczny kategorii B5/4 dla techników laboratoryjnych, pielęgniarek i inspektorów dozoru jądrowego. Komisja zauważyła ponadto, iż wspomniana przez

skarżącego sprawa trzech inspektorów rybołówstwa nie może być brana pod uwagę, jako że jest nieporównywalna.

1.3 Rzecznik stwierdza, że zasada równości traktowania ustalona w art. 5 ust. 3 Regulaminu Pracowników jest postanowieniem ogólnym z zakresu prawa właściwego dla służb cywilnych Wspólnoty. Dyskryminacja w odniesieniu do tej zasady zachodzi w przypadku, gdy identyczne lub podobne sytuacje traktowane są w inny sposób, obiektywnie nieuzasadniony¹⁹.

1.4 W sprawie 109/98/ME, na którą powołuje się skarżący, Rzecznik stwierdził, że naruszono zasadę równego traktowania, ponieważ inspektorzy rybołówstwa zatrudnieni zostali w kategorii B5/B4, kiedy a) inni inspektorzy zatrudnieni już przez Komisję w ramach wcześniejszego konkursu zakwalifikowani zostali do kategorii B3, B2 i B1 oraz b) niedawno ogłoszony konkurs przewidywał zatrudnienie inspektorów rybołówstwa w kategorii B3/B2. Skarżący wnioskuję, iż stanowisko Rzecznika powinno być zastosowane analogicznie w jego przypadku.

1.5 Rzecznik stwierdza, iż wyjaśnienia Komisji dotyczące różnych kategorii przewidywanych dla konkursów kategorii B w dziedzinach ogólnych i specjalistycznych są zrozumiałe. Informacje dostępne Rzecznikowi pozwalają wnioskować, iż nie traktowano odmiennie inspektorów dozoru jądrowego w różnych konkursach. Skarżący porównuje zatrudnienie inspektorów dozoru jądrowego w kategorii B z zatrudnieniem urzędników ze znajomością ekonomii/zarządzania lub komputerów (COM/B/951, COM/B/952 i EUR/B/72). Wydaje się, iż te dwie sytuacje są nieporównywalne i nie można ich przyjąć jako podstawy oceny zachowania zasady równego traktowania.

1.6 W tej sytuacji Rzecznik nie stwierdza w przedmiotowym zaszeregowaniu skarżącego naruszenia przez Komisję zasady równego traktowania. W związku z powyższym Rzecznik nie znajduje niewłaściwego administrowania.

2 Wnioski końcowe

Na podstawie dochodzenia Rzecznika Praw Obywatelskich w sprawie niniejszej skargi wydaje się, że nie było niewłaściwego administrowania po stronie Komisji. W związku z powyższym Rzecznik zamyka sprawę.

ODRZUCENIE WNIOSKU POTWIERDZAJĄCEGO WYSTĄPIENIE O UDZIELENIE PUBLICZNEGO DOSTĘPU ZGODNIE Z ARTYKUŁEM 226 PROCEDURY

Decyzja dotycząca skargi nr 1437/2002/IJH przeciwko Komisji Europejskiej

SKARGA

W lipcu 2002 r. do Rzecznika Praw Obywatelskich wpłynęła skarga przeciwko Komisji Europejskiej, która odmówiła wydania wniosku potwierdzającego wystąpienie o udzielenie publicznego dostępu do dokumentu.

Skarżący poniósł straty finansowe na rynku ubezpieczeniowym firmy Lloyd's w Wielkiej Brytanii. Następnie złożył do Komisji Europejskiej skargę na brytyjski rząd, zarzucając mu nieprawidłowe zastosowanie dyrektywy 73/239.

Komisja rozpatrzyła sprawę skarżącego, uznając jej fundamentalne znaczenie w związku z wypełnianiem postanowień Traktatów. Dnia 20 grudnia 2001 r. Komisja wysłała do brytyjskiego rządu oficjalne ostrzeżenie, zgodnie z procedurą przewidzianą artykułem 226 WE.

¹⁹ Sprawa T- 92/96, Monaco przeciwko Parlamentowi, [1997] ECR- SC IA195, II- 573, paragraf 54, sprawa T- 109/92, [1994] ECR- SC, II- 105, paragraf 87.

Skarżący złożył wniosek o upublicznienie treści oficjalnego ostrzeżenia, zgodnie z rozporządzeniem 1049/2001. Komisja odrzuciła ten wniosek, uzasadniając iż ujawnienie treści ostrzeżenia mogłoby negatywnie wpłynąć na prawidłowe stosowanie procedur w sprawach o naruszenie, przewidzianych artykułem 226 TWE.

Skarżący wniósł skargę do Rzecznika, w której zakwestionował odmowne rozpatrzenie przez Komisję Europejską wniosku o ujawnienie treści oficjalnego ostrzeżenia oraz stwierdził, że brytyjskie Ministerstwo Skarbu oświadczyło, iż nie jest przeciwne ujawnieniu treści ostrzeżenia.

Skarżący podkreślił, że jego skarga złożona do Rzecznika dotyczy jedynie kwestii upowszechnienia dokumentu, nie dotyczy natomiast rozpatrzenia skargi złożonej w Komisji przeciwko brytyjskiemu rządowi.

Rzecznik odnotował, iż skarżący złożył również petycję dotyczącą brytyjskiego rządu oraz firmy Lloyd's do Parlamentu Europejskiego.

DOCHODZENIE

Opinia Komisji

Opinia Komisji w skrócie brzmiała następująco:

Skarżący jest jednym z prywatnych inwestorów na rynku ubezpieczeniowym firmy Lloyd's (angielski termin fachowy „Names”), którzy ponieśli znaczne straty finansowe oraz wnieśli skargę na władze brytyjskie, dotyczącą nieprawidłowego stosowania dyrektywy 73/239/EWG w sprawie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie.

Dnia 11 stycznia 2002 r. skarżący wysłał pismo wyrażając zadowolenie z rozpoczęcia przez Komisję oficjalnego postępowania o naruszenie prawa (wspólnotowego) w stosunku do Wielkiej Brytanii. Zapytał również, które przepisy dyrektywy 73/239 zostały uznane za sporne oraz czy treść oficjalnego ostrzeżenia wystosowanego przez Komisję do władz brytyjskich rządu może zostać ujawniona.

W odpowiedzi na w/w pismo Dyrektor Generalny Dyrekcji Generalnej ds. Rynku Wewnętrznego przesłał skarżącemu kopię publikacji prasowej odnoszącej się do sprawy i wyjaśnił, że ujawnienie treści oficjalnego ostrzeżenia mogłoby wpłynąć negatywnie na prawidłowy przebieg postępowania o naruszenie. Takie odstępstwo od stosowanej zasady dostępu do dokumentów zostało przewidziane w trzecim punkcie artykułu 4, ustęp 2 rozporządzenia 1049/2001.

W dniu 5 lutego 2002 r. skarżący złożył wniosek potwierdzający, argumentując, iż ujawnienie dokumentu leży w interesie publicznym. Na tym etapie Komisja nie otrzymała jeszcze odpowiedzi od władz brytyjskich na swoje oficjalne ostrzeżenie. Sekretarz Generalny podtrzymał początkową decyzję.

Sprawa firmy Lloyd's jest bardzo skomplikowana i drażliwa. Postępowanie prowadzone przez Komisję i dotyczące prawdopodobnego naruszenia przepisów przez Wielką Brytanię jeszcze nie zostało zakończone. Ujawnienie dokumentów stanowiących część korespondencji z władzami brytyjskimi doprowadziłoby do rezultatów odwrotnych do zamierzonych w postępowaniu. Komisja bada obecnie nowe ustawodawstwo przyjęte w ramach ogólnej reformy finansów wprowadzonej w Wielkiej Brytanii pod nazwą Financial Services and Markets Act 2000. Zadaniem Komisji jest nie tylko sprawdzenie, czy dyrektywa została odpowiednio implementowana do krajowego ustawodawstwa, ale, co ważniejsze, czy prawo krajowe jest prawidłowo stosowane. Nadrzędnym celem jest zapewnienie pełnej zgodności z prawodawstwem Wspólnoty. Proces ten wymaga obopólnego zaufania, które mogłoby zostać zaprzepaszczone w chwili ujawnienia dokumentów dotyczących postępowania.

Argument wysunięty przez skarżącego jakoby brytyjskie Ministerstwo Skarbu nie było przeciwne upublicznieniu treści oficjalnego ostrzeżenia jest nieprawdziwy. Skarżący przesłał notatkę opublikowaną 10 marca 2002 r. w gazecie The Mail on Sunday, o następującej treści: „Ministerstwo

Skarbu oświadczyło, iż odpowie na zarzuty Komisji pod koniec kwietnia oraz zdementowało pogłoski, według których miało przekazać swoją odpowiedź Komisji pod warunkiem zagwarantowania jej tajności". Tekst ten wyraźnie odnosi się do odpowiedzi brytyjskiego rządu, a nie do ostrzeżenia wysłanego przez Komisję. Co więcej, Komisja zwróciła się do brytyjskiego rządu o zniesienie wymogu tajności w stosunku do innych wniosków o udostępnienie dokumentów związanych z w/w postępowaniem o naruszenie. Tak się jednak nie stało. W wielu orzeczeniach sąd pierwszej instancji uznał wymóg tajności za słuszny w postępowaniach o naruszenie (prawa wspólnotowego) i tym samym uzasadnił odmowę dostępu do dokumentów odnoszących się do takich postępowań.²⁰ Mimo iż to orzeczenie odnosi się do decyzji Komisji nr 94/90, stało się wiążące wraz z utrzymaniem brzmienia tego przepisu w rozporządzeniu 1049/2001. Jedyną nową cechą przepisu jest potrzeba zrównoważenia strat i korzyści wynikających z ujawnienia dokumentu.

Zgodność z prawem Wspólnoty jest szczególnie ważna dla interesu publicznego, a tym samym ma większe znaczenie niż publiczny dostęp do dokumentów powstałych i przesyłanych w trakcie postępowania. Opinia publiczna jest informowana o podjęciu działań związanych z postępowaniem o naruszenie oraz o jego kluczowych etapach poprzez publikacje prasowe.

Zainteresowanie inwestorów prywatnych (Names) lub innych stron zainteresowanych uzyskaniem dostępu do dokumentów związanych z postępowaniem o naruszenie nie jest równoznaczne z interesem publicznym w przypadku ujawnienia tych dokumentów. Skarżący ma prawo być poinformowany o działaniach podjętych w postępowaniu rozpoczętym na skutek jego skargi, zgodnie z kodeksem postępowania przyjętym przez Komisję w stosunku do obsługi skarg.²¹

Aby skarżący i inni inwestorzy prywatni (Names) mogli otrzymać rekompensatę za poniesione straty, powinni wystąpić na drogę sądową w Wielkiej Brytanii. Komisja może jedynie starać się zapewnić, aby działania rządu brytyjskiego były zgodne z prawem Wspólnoty i w ostateczności wnieść pozew przeciwko Wielkiej Brytanii do Trybunału Sprawiedliwości. Trybunał może uznać, że działania Wielkiej Brytanii naruszyły przepisy Traktatu. Wyrok Trybunału stwierdzający takie naruszenie wzmocniłby pozew skarżącego złożony do sądu brytyjskiego. W międzyczasie Komisja wyraźnie dała do zrozumienia, iż zamierza w pełni współpracować z brytyjskimi sądami, jeżeli zostanie wezwana na świadka lub poproszona o dostarczenie dowodów.

Uwagi skarżącego

Streszczając, skarżący podał w swojej opinii następujące argumenty:

Do Komisji złożono już wiele skarg, a do Parlamentu petycji, których tematem było ewentualne naruszenie dyrektywy 73/239. Odmawiając przejrzystości postępowania Komisja uniemożliwia skarżącym i petentom dalsze postępowanie w ich sprawach, ponieważ nie wiedzą oni, jaką strategię obrony przyjął rząd brytyjski, a co za tym idzie, nie są w stanie przedstawić kontrargumentów ani sprostować mylących oświadczeń.

Odpowiedź, którą rząd brytyjski przedstawi Komisji, będzie nieuchronnie opierać się w głównej mierze na informacjach przekazanych przez Lloyd'sa. Ma to ogromne znaczenie dla skarżących i petentów, ponieważ Lloyd's w przeszłości rozmiął się z prawdą.

Stałe utajnianie korespondencji wzbudza podejrzenia o działania niemożliwe do zaakceptowania przez opinię publiczną. Jeżeli doszło do naruszenia prawa, jak to możliwe, że trwało to (i wciąż trwa) tak długo? Opublikowanie korespondencji zatarłoby wrażenie, że poszkodowani Names byli umyślnie narażeni na szkody.

Co więcej, korespondencja z lat 1977-78 prowadzona między Komisją i brytyjskim rządem, dotycząca przyjęcia dyrektywy 73/239 ma już 25 lat i z trudnością może być uznana obecnie za tajną.

²⁰ Sprawa T- 105/95, WWF UK przeciwko Komisji, [1997] ECR II- 313, punkt 63; Sprawa T- 309/97 Bavarian Lager przeciwko Komisji, [1999] ECR II- 3677, punkt 68.

²¹ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego i Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w sprawie stosunków ze skarżącym w zakresie naruszeń prawa wspólnotowego COM (2002) 141 tekst ostateczny z 20 marca 2002 roku, DZ.U. C 244/5, 2002.

Zdaniem skarżącego, uzyskanie rekompensaty na drodze sądowej w Wielkiej Brytanii nie jest możliwe przed ogłoszeniem przez Trybunał Sprawiedliwości korzystnego dla inwestorów prywatnych (Names) wyroku. Zarzut naruszenia wymienionej dyrektywy został już podniesiony w brytyjskich sądach i oddalony jako bezpodstawny. Sprawa ta korzysta z powagi rzeczy osądzonej (*res judicata*), co oznacza, że tylko wyrok Trybunału Sprawiedliwości może uchylić postanowienie sądu.

Dodatkowy list skarżącego

Dnia 18 lutego 2003 r. skarżący zwrócił się do Rzecznika Praw Obywatelskich z prośbą o uwzględnienie co następuje:

Podczas przesłuchania w Komisji ds. Petycji, Komisarz Bolkestein oświadczył, iż Komisja zajmuje się wyłącznie aktualnymi przypadkami naruszenia dyrektywy 73/239, a dawne uchybienia nie są brane pod uwagę. Liczne skargi i petycje adresowane do komisji i Parlamentu Europejskiego od pokrzywdzonych finansowo inwestorów firmy Lloyd's należą do zadawnionych uchybień. Inwestorzy firmy Lloyd's nie mogą otrzymać zadośćuczynienia w brytyjskich sądach bez poprzedniego orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości stwierdzającego winę rządu brytyjskiego.

DOCHODZENIE UZUPEŁNIAJĄCE

Po wnikliwym rozpatrzeniu opinii Komisji oraz zastrzeżeń skarżącego okazało się, iż konieczne było przeprowadzenie dalszego dochodzenia.

Rzecznik Praw Obywatelskich wystosował do Komisji list, w którym przytoczył argument skarżącego, zgodnie z którym odpowiedź, którą rząd brytyjski przedstawi Komisji, będzie nieuchronnie opierać się w głównej mierze na informacjach przekazanych przez firmę Lloyd's. Rzecznik zauważył, że jeśli okaże się to prawdą, utrzymanie tajności może wpłynąć w sposób odwrotny do zamierzonego na postępowanie prowadzone zgodnie z procedurą przewidzianą artykułem 226, gdyż informacja przekazana Komisji przez rząd brytyjski nie będzie przedmiotem krytycznej analizy.

W związku z tym Rzecznik wezwał Komisję do dostarczenia dalszych informacji na temat procedur używanych do weryfikacji dokładności informacji otrzymywanych przez Komisję zgodnie z procedurą przewidzianą artykułem 226.

W liście do Komisji z dnia 6 marca 2003 r. Rzecznik poprosił dodatkowo o odpowiedź na list skarżącego z dnia 18 lutego 2003 r.

Odpowiedź Komisji

Odpowiedź Komisji w skrócie brzmiała następująco:

Sprawy ogólne

W kwestii natury ogólnej, takiej jak umożliwienie skarżącym opiniowania argumentów wysuwanych przez Państwa Członkowskie, Komisja chciałaby przypomnieć, iż orzeczenie Trybunału²² wyraźnie stwierdza, że osoby indywidualne nie są stronami w postępowaniu prowadzonym zgodnie z artykułem 226 WE i z tej przyczyny nie mogą domagać się prawa do bezstronnego przesłuchania, pociągającego za sobą zastosowanie zasady *audi alteram partem*.

W ramach postępowania prowadzonego na mocy artykułu 226, pracownicy Komisji oceniają nie tylko informacje przekazywane przez Państwa Członkowskie. Sprawdzają też inne źródła informacji, w tym te podane przez skarżącego, dzięki czemu instytucja może podjąć decyzję, czy sytuacja jest rzeczywiście zgodna z prawem Wspólnoty.

Według orzecznictwa Trybunału dotyczącego w/w sprawy, instytucje Wspólnoty przed podjęciem decyzji korzystają z dokumentów pochodzących od osób trzecich, pod warunkiem, że przejrzystość procesu podejmowania decyzji i zaufanie, którym obywatele darzą administrację Wspólnoty, będą zachowane poprzez właściwe rozważenie tych decyzji. Właściwe rozważenie oznacza, że opierając

²²

Sprawa T- 191/99, *Petrie and Others* przeciwko Komisji, [2001] ECR II- 3677.

się na dokumencie pochodzącym od osoby trzeciej, instytucja musi wyjaśnić, jaką rolę odegrał ów dokument w procesie podejmowania decyzji oraz uzasadnić, dlaczego oparła się na tym akurat dokumencie.

Komisja stoi na stanowisku, iż tajność, której Państwa Członkowskie mają prawo się spodziewać ze strony Komisji w przypadku prowadzonych postępowań o naruszenie, nie może być bezpodstawna i dlatego odpowiednia równowaga powinna być zachowana przy ujawnianiu informacji, stosując się do w/w obowiązku.

Sprawa skarżącego

Początkowa sprawa o naruszenie, z którą związana jest sprawa skarżącego, dotyczy domniemanego zaniechania właściwego zastosowania przepisów dyrektywy 73/239 do regulacji i nadzoru firmy Lloyd's, szczególnie w kwestii audytu i weryfikacji zdolności płatniczej.

Ten rodzaj sprawy jest znacznie trudniejszy do rozpatrzenia niż sprawa dotycząca implementacji dyrektywy, ponieważ problem nie dotyczy prostego ustalenia, czy akt prawny został odpowiednio promulgowany, ale raczej tego, czy prawo krajowe wdrażające wymogi UE zostało odpowiednio zastosowane przez właściwe władze krajowe.

Komisja wyraziła swoje obawy w stosunku do władz brytyjskich początkowo w formie dwóch szczegółowych kwestionariuszy, a potem oficjalnego ostrzeżenia, a także poprzez dodatkowe ostrzeżenie wystosowane w styczniu 2002 r. Mimo iż to władze brytyjskie, a nie firma Lloyd's, przekazują informacje Komisji, Komisja rozumie zaniepokojenie skarżącego związane z opieraniem tych informacji głównie na informacjach przekazanych przez firmę Lloyd's.

Mimo iż Komisja nie ma powodów, by wątpić w dokładność informacji przekazanych przez brytyjski rząd, jest w stanie sprawdzić ich dokładność w następujący sposób:

- Pracownicy Komisji mogą prosić skarżącego o więcej informacji i wyjaśnień. Przekazywanie tych informacji odbywa się najczęściej drogą elektroniczną (email) lub telefonicznie, a także faksem. Zdarzało się, że pracownicy Komisji spotykali się ze skarżącymi.
- Komisja otrzymała skargi od wielu stron. Mimo iż w większości skarg powtarzały się te same zarzuty, niektórzy skarżący byli lepiej poinformowani o pewnych kwestiach niż inni. Mając na uwadze ograniczone zasoby i konieczność ich jak najefektywniejszego wykorzystania, Komisja często zawężyła konsultacje dotyczące weryfikacji i wyjaśnienia pewnych szczegółowych kwestii do tych skarżących, których wiedza na określone tematy jest najszersza. Pracownicy Komisji spotykali się też z innymi skarżącymi, w tym z ich wyspecjalizowanymi doradcami, aby omówić szczegółowe sprawy. Poszukując informacji, pracownik Komisji zazwyczaj prowadził długie rozmowy telefoniczne lub szeroką korespondencję elektroniczną. Co więcej, fakt, iż informacje pochodzą z wielu źródeł oznacza, że Komisja często posiada większą wiedzę niż każdy skarżący indywidualnie.
- Istnieją inne źródła pomocne w weryfikacji dokładności informacji. Jednymi z najważniejszych są orzeczenia brytyjskich sądów w sprawach dotyczących firmy Lloyd's. Mimo iż sprawy te dotyczą różnych stron i różnych zarzutów, orzeczenia mogą mimo wszystko dostarczyć wielu ważnych rzeczowych informacji. Należy też wspomnieć o petycjach w sprawie firmy Lloyd's adresowanych do Parlamentu Europejskiego. Niektóre z nich są bardzo obszerne: np. jedna petycja liczy siedem segregatorów formatu A4.
- Komisja zbadała również lub odwołała się do wielu innych dokumentów, w tym oficjalnych raportów przygotowanych przez brytyjski parlament, raportów zamówionych w firmie Lloyd's przez rząd brytyjski, raportów przygotowanych na zlecenie firmy Lloyd's, raportów z postępowań dyscyplinarnych w firmie Lloyd's, publikacji ekspertów, a także artykułów w prasie i czasopiśmie.
- Komisja uzyskała również dostęp do wewnętrznych ekspertyz dotyczących spraw technicznych, takich jak rozwiązania audytorskie oraz kwestie prawne.

Tym samym, mimo obowiązku respektowania tajności podczas postępowania prowadzonego na podstawie artykułu 226 WE i braku oficjalnych możliwości wzywania świadków i żądania przedkładania dokumentów, Komisja była w stanie w znacznym stopniu potwierdzić dokładność otrzymanych informacji.

Sprawa dawnych uchybień

Komisja uznaje, iż wraz z wejściem w życie Financial Services and Markets Act 2000, co nastąpiło 1 grudnia 2001 r., nastąpiła poprawa w regulacji ramowej i nadzoru w firmie Lloyd's.

Postępowania o naruszenie prawa UE mają na celu ustanowienie bądź przywrócenie zgodności prawa krajowego z prawem Unii Europejskiej, a nie orzekanie o uprzedniej zgodności lub sprzeczności. Konsekwentnie, istota obecnego dochodzenia prowadzonego przez Komisję wiąże się ze zbadaniem i zanalizowaniem nowych ram przyjętych wraz z Financial Services and Markets Act 2000.

Występując przed Komitetem ds. Petycji 22 stycznia 2003 r. Komisarz Bolkestein podkreślił, że działania mające na celu uzyskanie odszkodowania mogą być prowadzone wyłącznie na szczeblu krajowym. Co więcej, orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości potwierdza, że procedury o naruszenie wynikające z artykułu 226 WE mają na celu wyłącznie uniemożliwienie uchybień w stosowaniu prawa wspólnotowego przez Państwo Członkowskie, a nie stwierdzenie in abstracto, że uchybienie miało w przeszłości miejsce.

Uwagi skarżącego

Uwagi skarżącego w skrócie brzmią następująco:

Brak przejrzystości oznacza, że skarżący nie może bronić się przed błędnymi oświadczeniami, które rząd brytyjski mógłby przedstawić Komisji.

Uznanie przez Komisję, że Financial Services and Markets Act 2000 poprawił strukturę regulacji i nadzoru jest w istocie nieśmiałym uznaniem faktu, że dyrektywa 73/239 była wcześniej naruszana.

W artykule 226 WE znajduje się postanowienie obowiązujące: „Jeśli Komisja uzna, że Państwo Członkowskie nie zastosowało się do zobowiązań nałożonych niniejszym Traktatem, Komisja może wystosować opinię.” Mimo iż skarżący nie stara się o finansowe zadośćuczynienie ze strony Komisji, Komisja jest w pełni odpowiedzialna za opóźnienie w egzekwowaniu zgodności z prawem Wspólnoty. Komisja powinna wystosować opinię, stwierdzającą, iż rząd brytyjski nie stosował się do prawa Wspólnoty przez okres prawie 30 lat.

DECYZJA

1 Uwagi wstępne

1.1 Końcowe uwagi skarżącego zawierają nowy zarzut, jakoby Komisja była odpowiedzialna za opóźnienie w egzekwowaniu postanowień dyrektywy 73/239 w stosunku do rynku ubezpieczeniowego firmy Lloyd's. Skarżący domaga się wydania przez Komisję opinii stwierdzającej, iż rząd brytyjski nie stosował się do prawa Wspólnoty przez okres prawie 30 lat.

1.2 Rzecznik uznaje, że nie jest słuszne opóźnianie decyzji w niniejszej sprawie z powodu rozpatrywania tego nowego zarzutu i roszczenia. Skarżący ma prawo złożyć nową skargę do Rzecznika.

2 Odmowa dostępu do oficjalnego ostrzeżenia z dnia 20 grudnia 2001 r.

2.1 Skarżący złożył wniosek o publiczne udostępnienie treści oficjalnego ostrzeżenia wysłanego przez Komisję do brytyjskiego rządu 20 grudnia 2001 r. i dotyczącego naruszenia dyrektywy 73/239 w stosunku do rynku ubezpieczeniowego firmy Lloyd's. Skarżący kwestionuje odmowne

rozpatrzenie przez Komisję Europejską wniosku o udostępnienie ostrzeżenia i twierdzi, że brytyjskie Ministerstwo Skarbu oświadczyło, iż nie jest przeciwne upublicznieniu treści ostrzeżenia.

Skarżący twierdzi też, że odpowiedź, którą rząd brytyjski przedstawi Komisji, będzie nieuchronnie opierać się w głównej mierze na informacjach przekazanych przez firmę Lloyd's, która w przeszłości różniła się z prawdą.

2.2 Zdaniem Komisji ujawnienie treści oficjalnego ostrzeżenia mogłoby wpłynąć negatywnie na prawidłowy przebieg prowadzonego przez nią postępowania o domniemane naruszenie. Stosuje się w tym przypadku odstępstwo od zasady dostępu do dokumentów przewidziane w trzecim punkcie artykułu 4 ustęp 2 rozporządzenia 1049/2001²³.

Zdaniem Komisji sprawa firmy Lloyd's jest bardzo skomplikowana i drażliwa, a postępowanie prowadzone przez Komisję, dotyczące prawdopodobnego naruszenia przepisów przez Wielką Brytanię, jeszcze nie zostało zakończone. Ujawnienie dokumentów stanowiących część korespondencji z rządem brytyjskim doprowadziłoby do rezultatów odwrotnych do zamierzonych w postępowaniu. Nadrzędnym celem jest zapewnienie pełnej zgodności z prawem Wspólnoty. Proces ten wymaga obopólnego zaufania, które mogłoby zostać zaprzepaszczone w chwili ujawnienia dokumentów dotyczących postępowania. Argument wysunięty przez skarżącego, jakoby brytyjskie Ministerstwo Skarbu nie było przeciwne upublicznieniu treści oficjalnego ostrzeżenia, jest nieprawdziwy. Komisja zwróciła się do brytyjskich władz o zniesienie wymogu tajności w stosunku do innych wniosków o udostępnienie dokumentów związanych z w/w postępowaniem o naruszenie, ale one tego nie uczyniły.

Komisja twierdzi też, że sprawdziła dokładność informacji przekazanych przez władze brytyjskie, wykorzystując wiele zidentyfikowanych źródeł zewnętrznych oraz wewnętrznych ekspertyz dotyczących spraw technicznych.

2.3 Rzecznik Praw Obywatelskich zauważa, iż artykuł 4 ustęp 2 rozporządzenia 1049/2001 stanowi, że instytucje mogą odmówić dostępu do dokumentu, gdyby jego ujawnienie mogło wpłynąć negatywnie na prawidłowy przebieg „inspekcji, dochodzeń i audytu”, chyba że ujawnienie dokumentu leży w interesie publicznym. W orzeczeniu dotyczącym decyzji Komisji 94/90 (która została zastąpiona rozporządzeniem 1049/2001) sąd pierwszej instancji uznał, iż ochrona celu polubownego rozwiązania sporu między Komisją i Państwem Członkowskim może stanowić uzasadnienie odmowy dostępu do oficjalnego ostrzeżenia wystosowanego w związku z postępowaniem przewidzianym artykułem 226.²⁴ Co do kwestii interesu publicznego, do którego komentarz znajduje się w punkcie 2.5 poniżej, Rzecznik jest zdania, iż w świetle wspomnianego orzecznictwa Komisja mogła dojść do wniosku, że odmowa udostępnienia treści oficjalnego ostrzeżenia była uzasadniona. Rzecznik przypomina jednak, że Trybunał Sprawiedliwości jest najwyższą instancją w kwestii prawa wspólnotowego.

2.4 W stosunku do argumentu dotyczącego postawy władz brytyjskich, Rzecznik uważa, iż mimo że zastosowanie odnośnego wyjątku przewidzianego rozporządzeniem 1049/2001 leży w gestii Komisji, wydaje się mało prawdopodobne, by ochrona celu, jakim jest polubowne rozwiązanie sporu, mogła stanowić uzasadnienie odmowy dostępu, jeśli Państwo Członkowskie, którego sprawa dotyczy, nie sprzeciwiało się ujawnieniu dokumentów. Jednakże Rzecznik nie znalazł podstaw, by zakwestionować argument Komisji, iż władze brytyjskie nie życzyły sobie ujawnienia.

2.5 Ponieważ skarżący nie jest w stanie skorygować ewentualnych mylących informacji przekazanych Komisji, Rzecznik po pierwsze stwierdza, iż zgodnie z orzeczeniem sądu pierwszej instancji, osoby fizyczne nie mogą być stroną w postępowaniu prowadzonym na mocy artykułu 226 WE i z tej też przyczyny nie mogą powoływać się na prawo do bezstronnego przesłuchania, pociągającego za sobą zastosowanie zasady audi alteram partem.²⁵

²³ Rozporządzenie 1949/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z 30 maja 2001 dotyczące publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji, DZU L 145/43, 2001.

²⁴ Sprawa T- 191/99 Petrie and Others, przeciwko Komisji, [2001] ECR II- 3677, paragraf 68.

Rzecznik zauważa jednakże, że odnośny wyjątek przewidziany rozporządzeniem 1049/2001 stosuje się, „gdy ujawnienie leży w interesie publicznym.” Rzecznik Praw Obywatelskich stoi na stanowisku, iż skarżący wykazał, że ujawnienie jest istotne dla interesu publicznego, bowiem umożliwiłoby obywatelom sprawdzenie dokładności informacji przekazywanych Komisji i tym samym poprawiło efektywność procedury przewidzianej w artykule 226. Rzecznik uważa też, iż zgodnie z aktualnym stanem prawa wspólnotowego i biorąc pod uwagę inne możliwości weryfikacji informacji przedstawione przez Komisję, mogła ona słusznie dojść do wniosku, że w danym przypadku ujawnienie nie jest wyjątkowo istotne z punktu widzenia interesu publicznego. Rzecznik Praw Obywatelskich przypomina jednak, że Trybunał Sprawiedliwości jest najwyższą instancją w kwestii prawa wspólnotowego.

2.6 Mając na uwadze powyższe, Rzecznik nie znajduje niewłaściwego administrowania w związku z tym aspektem skargi.

2.7 Rzecznik przypomina, iż skarżący wnioskował o upublicznienie wyłącznie oficjalnego ostrzeżenia wydanego przez Komisję dnia 20 grudnia 2001 r. oraz że Komisja wyjaśniła, że istota aktualnego postępowania prowadzonego na mocy artykułu 226 wiąże się z sytuacją zaistniałą po wejściu w życie Financial Services and Markets Act 2000.

Rzecznik stwierdza, iż skarżący ma możliwość zwrócenia się do Komisji, zgodnie z rozporządzeniem 1049/2001, o udostępnienie dokumentów, które, jako odnoszące się do sytuacji przed wejściem w życie Financial Services and Markets Act 2000, mogą nie być już istotne dla postępowania prowadzonego na mocy artykułu 226.

3 Zakres postępowania prowadzonego przez Komisję na mocy artykułu 226

3.1 W dodatkowym liście wysłanym w trakcie prowadzenia dochodzenia skarżący utrzymuje, iż postępowanie prowadzone przez Komisję na mocy artykułu 226 powinno dotyczyć zarówno dawnych uchybień jak i obecnych naruszeń dyrektywy.

3.2 Komisja utrzymuje, iż postępowanie o naruszenie prowadzone na mocy artykułu 226 WE ma na celu ustanowienie bądź przywrócenie zgodności prawa krajowego z prawem Unii Europejskiej, a nie orzekanie o dawnej zgodności lub jej braku.

3.3 Rzecznik stwierdza, iż według Trybunału Sprawiedliwości, celem niniejszej procedury przedspornej prowadzonej na mocy artykułu 226 WE jest umożliwienie Państwu Członkowskiemu dobrowolnego przestrzegania wymogów Traktatu lub, jeśli będzie to właściwe, umożliwienie uzasadnienia swojego stanowiska.²⁵ Niniejszym Rzecznik Praw Obywatelskich uznaje, że Komisja jest uprawniona do skoncentrowania swojego dochodzenia prowadzonego na podstawie artykułu 226 na ewentualnych naruszeniach prawa Wspólnoty, które nastąpiły po wejściu w życie Financial Services and Markets Act 2000. Tym samym Rzecznik nie stwierdza niewłaściwego administrowania w związku z tym aspektem skargi.

4 Wnioski końcowe

Na podstawie dochodzenia Rzecznika Praw Obywatelskich wydaje się, że nie było niewłaściwego administrowania po stronie Komisji. Tym samym Rzecznik zamyka sprawę.

²⁵ Ibidem, paragraf 70.

²⁶ Sprawa C- 191/95, Komisja przeciwko RFN [1998] ECR I- 5449, paragraf 44.

ZARZUT POŚREDNIEJ DISKRYMINACJI ZE WZGLĘDU NA WIEK W KONKURSIE OTWARTYM

Decyzja dotycząca skargi nr 1536/2002/OV (Poufna) przeciwko Komisji Europejskiej

SKARGA

Skarżący przedstawia istotne dla sprawy fakty w następujący sposób:

Skarżący chciał wziąć udział w otwartym konkursie COM/A/2/02 organizowanym przez Komisję (Dyrekcję Generalną ds. Rolnictwa, Rybołówstwa i Środowiska Naturalnego) na stanowiska asystentów - administratorów (A8). W zawiadomieniu o konkursie kandydatom postawiono wymóg otrzymania dyplomu ukończenia wymaganej szkoły wyższej nie wcześniej niż we wrześniu 1997 r. Skarżący stwierdził, iż jest to dyskryminacja ze względu na wiek, ponieważ swój dyplom otrzymał on w 1994 r. i tym samym nie mógł wziąć udziału w konkursie.

28 sierpnia 2002 r. skarżący wniósł skargę do Rzecznika Praw Obywatelskich zarzucając, iż wymóg określony w zawiadomieniu o konkursie, dotyczący otrzymania dyplomu szkoły wyższej nie wcześniej niż we wrześniu 1997 r., stanowi dyskryminację ze względu na wiek.

DOCHODZENIE

Opinia Komisji

W swojej opinii Komisja wskazała na fakt, iż konkurs otwarty COM/A/2/02 opublikowany w Dzienniku Urzędowym dnia 25 lipca 2002 r. został zorganizowany w celu rekrutacji asystentów-administratorów stopnia A8. Datą końcową przyjmowania wniosków o udział w konkursie był dzień 27 września 2002 r. Zgodnie z punktem II.2 zawiadomienia o konkursie, doświadczenie zawodowe nie było wymagane, jednak warunkiem przystąpienia do konkursu było otrzymanie przez kandydatów dyplomu szkoły wyższej nie wcześniej niż 27 września 1997 r., lub dyplomu ukończenia studiów podyplomowych, bezpośrednio związanych z sektorem działalności, nie wcześniej niż 27 sierpnia 1999 r.

Komisja zauważyła, że w kwestii ujęcia klauzuli „nowych dyplomów” w konkursie na stopień A8, postanowienia niniejszego zawiadomienia o konkursie dają więcej możliwości niż poprzednio przeprowadzane konkursy. Chodzi w szczególności o obowiązek uzyskania dyplomu dopuszczającego do konkursu (to jest dyplomu ukończenia studiów bezpośrednio związanych z sektorami działalności wymienionymi w zawiadomieniu o konkursie) w ciągu ostatnich 5 lat. Wcześniej okres ten wynosił 3 lata. Co więcej, niniejsze zawiadomienie o konkursie przewiduje rozwiązanie alternatywne, polegające na uzyskaniu dyplomu studiów podyplomowych ze specjalizacją, w ciągu ostatnich 3 lat. Uzyskanie dyplomu studiów podyplomowych ze specjalizacją nie musi nastąpić zaraz po uzyskaniu pierwszego dyplomu ukończenia studiów wyższych. Może stanowić ono część dodatkowego kształcenia w ramach kariery zawodowej kandydata.

Komisja pragnie również przypomnieć, iż celem wspomnianego konkursu była rekrutacja asystentów-administratorów stopnia A8, który jest najniższym stopniem w kategorii A. Wymóg „nowego dyplomu” jest uwarunkowany charakterem stanowiska, jak wskazał Rzecznik w punkcie 1.4 swojego podsumowania decyzji w sprawie grupowej skargi 428/98/JMA oraz 464/98/JMA. Zatrudniając na niższych stanowiskach, Komisja poszukuje pracowników z „nową”, dopiero co nabytą wiedzą.

Wypowiadając się w kwestii zarzucanej dyskryminacji ze względu na wiek, wynikającej z wymogu „nowego” dyplomu, Komisja pragnie podkreślić, iż nie tylko młode osoby, ale też i te starsze, które rozpoczęły studia w późniejszym okresie życia, spełniają warunki przystąpienia do konkursu, jeśli tylko otrzymały dyplom w ciągu ostatnich pięciu lat.

Co więcej, rzeczony konkurs został ogłoszony równoległe do konkursu COM/A/1/02, dzięki czemu każdy, kto nie uzyskał dyplomu ukończenia szkoły wyższej w ciągu ostatnich 5 lat lub dyplomu ukończenia studiów podyplomowych ze specjalizacją w ciągu ostatnich 3 lat, mógł zgłosić kandydaturę do konkursu COM/A/1/02. Tu wymóg doświadczenia zawodowego, który w tym przypadku wynosił 3 lata, był związany ze stanowiskiem. Nie określono granicy dopuszczalnego wieku, dlatego nie było tu mowy o dyskryminacji ze względu na wiek. Jedyne ograniczenia wynikały z charakteru pełnionej funkcji.

Uwagi skarżącego

Nie otrzymano żadnych uwag ze strony skarżącego.

DECYZJA

1 Zarzut dyskryminacji ze względu na wiek

1.1 Skarżący zarzucił, iż wymóg określony w zawiadomieniu o konkursie, dotyczący dopuszczenia do konkursu wyłącznie w przypadku otrzymania dyplomu szkoły wyższej nie wcześniej niż we wrześniu 1997 r., stanowi dyskryminację ze względu na wiek.

1.2 Komisja stwierdziła, że konkurs otwarty COM/A/2/02 miał na celu rekrutację asystentów-administratorów stopnia A8. Komisja zauważyła też, że klauzula „nowego dyplomu” wynika z charakteru stanowiska do obsadzenia. W kwestii zarzucanej dyskryminacji ze względu na wiek, wynikającej z wymogu konkursowego, Komisja zauważyła, iż nie tylko młode osoby, ale też i te starsze, które rozpoczęły studia w późniejszym okresie życia, spełniają warunki przystąpienia do konkursu, jeśli tylko otrzymały dyplom w ciągu ostatnich pięciu lat. Komisja stwierdziła też, że osoby, które nie uzyskały dyplomu w ciągu ostatnich 5 lat, ani dyplomu studiów podyplomowych w ciągu ostatnich 3 lat, mogły zgłosić kandydaturę do konkursu równoległego COM/A/1/02, w którym wymogiem było posiadanie doświadczenia zawodowego.

1.3 Sądy Wspólnoty konsekwentnie stwierdzają, iż jedną z podstawowych zasad prawa WE jest zasada równości, która powinna być respektowana podczas rekrutacji na stanowiska urzędników Wspólnoty. Zasada ta oznacza, że porównywalne sytuacje nie mogą być traktowane różnie, chyba że, takie zróżnicowane traktowanie jest obiektywnie uzasadnione. Tym samym kandydaci w podobnej sytuacji nie mogą być inaczej traktowani, chyba że istnieją ku temu uzasadnione przesłanki²⁷.

1.4 Zastosowanie przez Komisję domniemanej, pośrednio dyskryminującej klauzuli w warunkach dopuszczenia do konkursu COM/A/2/02, to znaczy daty, po której kandydaci na stanowisko A8 mieli otrzymać dyplom ukończenia studiów lub dyplom ukończenia studiów podyplomowych, powinno opierać się na obiektywnych powodach. Takie rozumowanie powinno pozwolić Rzecznikowi na stwierdzenie, czy Komisja nie przekroczyła swoich kompetencji narzucając tego typu warunek.

1.5 Komisja uzasadniła zastosowanie takiej klauzuli charakterem pracy przyszłych asystentów-administratorów. Ponieważ w stosunku do urzędników A8 nie określono wymogu posiadania odpowiedniego doświadczenia zawodowego przed zatrudnieniem w strukturach Komisji, instytucja ustaliła datę ukończenia studiów lub studiów podyplomowych. „Nowy” dyplom jest zatem szczególnym wymogiem, wynikającym z charakteru stanowiska do obsadzenia.

1.6 Okazuje się, że również starsi kandydaci, którzy niedawno otrzymali dyplomy ukończenia studiów lub studiów podyplomowych, mogą uczestniczyć w konkursie. Co więcej, kandydaci którzy nie otrzymali dyplomu ukończenia studiów lub studiów podyplomowych w ciągu ostatnich 5 lub 3 lat, mogą zgłosić się do równoległego konkursu COM/A/1/02, w którym doświadczenie zawodowe jest wymagane. Rzecznik Praw Obywatelskich uznaje niniejszym, iż argumenty przedstawione przez Komisję są słuszne. Dodatkowo, ograniczenia nałożone przez klauzulę wydają

²⁷ Sprawa T- 42/91, Hoyer przeciwko Komisji [1994], ECR- SC II- 297; sprawa T- 44/91, Smets przeciwko Komisji [1994] ECR- SC II- 319.

się odpowiadać założonemu celowi, to jest umożliwieniu instytucji sprawniejszego wyłonienia przyszłych kandydatów do stopnia A8.

1.7 Rzecznik stwierdza, że nakładając wymóg posiadania „nowego dyplomu” przez kandydatów na stanowisko stopnia A8, Komisja nie przekroczyła swoich kompetencji. Niniejszym Rzecznik Praw Obywatelskich uznaje, że nie ma dowodów na błędy administracyjne Komisji.

2 Wnioski końcowe

Na podstawie dochodzenia Rzecznika Praw Obywatelskich wydaje się, że w niniejszej sprawie nie było niewłaściwego administrowania po stronie Komisji. Tym samym Rzecznik zamyka sprawę.

ODMOWA ZE STRONY KOMISJI UDZIELENIA DOSTĘPU DO DOKUMENTÓW PRZEKAZANYCH PRZEZ PAŃSTWO CZŁONKOWSKIE

Decyzja dotycząca skargi 1753/2002/GG (poufne) przeciwko Komisji Europejskiej

Jest to krótkie streszczenie decyzji, która nie mogła zostać opublikowana w całości z powodu jej rozmiarów. Pełny tekst decyzji w języku niemieckim i angielskim dostępny jest na stronie Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich: <http://www.euro-ombudsman.eu.int/decision/en/021753.htm>

W marcu 2002 roku skarżący, obywatel Irlandii, zwrócił się do Komisji z wnioskiem o dostęp do dokumentów, powołując się na rozporządzenie (WE) nr 1049/2001 dotyczące publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady oraz Komisji²⁸.

Dokumenty zostały dostarczone za wyjątkiem dwóch pism przesłanych przez Irlandię do Komisji, w nawiązaniu do artykułu 27 ust. 1 Szóstej Dyrektywy oraz za wyjątkiem oświadczenia Irlandii, w nawiązaniu do art. 27 ust. 5 powyższej dyrektywy. Komisja poinformowała skarżącego, iż dokumentów tych nie można udostępnić, ponieważ irlandzkie urzędy podatkowe zażądały, by nie były one ujawniane.

Skarżący zarzuca, iż Komisja nie miała racji odmawiając dostępu do tych dokumentów, jako że ich ujawnienie nie zaszkodziłoby żadnym interesom wymienionym w rozporządzeniu 1049/2001 oraz że Komisja nie postąpiła zgodnie z zasadami procedur ustalonych w decyzji 2001/937²⁹. Skarżący żąda, by Komisja zrewidowała swą decyzję.

Podczas dochodzenia Rzecznika Komisja wyraziła opinię, iż przestrzegала właściwych procedur oraz że jest nie tylko upoważniona do konsultowania właściwych władz krajowych, ale była wręcz do tego zobligowana. Ponadto dodała, iż jeżeli sama uznałaby, że ujawnienie dokumentów mogłoby okazać się szkodliwe, nie musiałaby konsultować się z władzami irlandzkimi, lecz sama odmówiłaby do nich dostępu. Prawo Państw Członkowskich do odmowy ujawnienia przez instytucje europejskie dokumentów pochodzących z tych państw, nie ma na celu całkowitego ograniczania dostępu do nich, lecz ograniczenie dostępu przy uwzględnieniu zasad wspólnotowych. Ograniczenie to uzgodnione zostało celem uwzględnienia statusu dokumentów w świetle prawa i polityki poszczególnych Państw Członkowskich oraz by uniknąć rozbieżności między Wspólnotą a poszczególnymi systemami państwowymi.

Rzecznik podejmując decyzję w niniejszej sprawie zauważył najpierw, iż skarżącemu nie udało się wykazać, że decyzja Komisji - odmowy dostępu do dokumentów - była nieprawidłowa oraz nie stwierdził niewłaściwego administrowania w niniejszym aspekcie przedmiotowej sprawy.

²⁸ Dz. U.145/43 z 31 maja 2001r.

²⁹ Decyzja 2001/937/WE, EWWiS, Euratom z 5 grudnia 2001 roku, przyjmująca szczegółowe zasady stosowania przez Komisję rozporządzenia 1049/2001, Dz.U. 2001 nr L 345, str.94.

Rzecznik zauważył również, iż Komisja, mimo niezastosowania własnych zasad postępowania proceduralnego ustanowionych w decyzji 2001/937, postąpiła prawidłowo w odniesieniu do istoty przedmiotowej sprawy. Jako potwierdzenie tego faktu, stwierdzić można, iż Komisja stosując własne zasady proceduralne, naraziłaby się na zarzut niewłaściwego administrowania. W związku z powyższym Rzecznik stwierdza, iż nie wydaje się, by w przedmiotowej sprawie Komisja w wyniku naruszenia własnych zasad proceduralnych dopuściła się niewłaściwego administrowania. By uniknąć w przyszłości podobnych sytuacji, Rzecznik poczynił następujące uwagi:

Na podstawie dochodzenia Rzecznika Praw Obywatelskich, wydaje się, iż zasady proceduralne przyjęte przez Komisję w decyzji 2001/937/WE, EWWiS, Euratom, z dnia 5 grudnia 2001 roku, zmieniającej zasady proceduralne, w szczególności art. 5 ust. 4, nie zostały zapisane z konieczną dokładnością odzwierciedlającą podstawowe zabezpieczenia uchwalone w rozporządzeniu (WE) nr 1049/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 maja 2001 roku, a dotyczące publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji. W związku z powyższym odpowiednie uregulowania przyjęte przez Radę w decyzji z dnia 29 listopada 2001 roku zmieniające Regulamin Rady³⁰ (w szczególności art. 2 ust.1 aneksu III dołączonego do Regulaminu Rady na mocy tej decyzji) mogą posłużyć jako przydatne wskazówki w tej kwestii.

POSTĘPOWANIE KOMISJI EUROPEJSKIEJ W STOSUNKU DO PODANIA O PRACĘ NA STANOWISKU ODDELEGOWANEGO EKSPERTA KRAJOWEGO

Decyzja dotycząca skargi 172/2003/IP przeciwko Komisji Europejskiej

SKARGA

Skarga dotyczy postępowania Komisji w stosunku do podania o pracę na stanowisku Oddelegowanego Eksperta Krajowego. We wrześniu 2001 roku Dyrekcja Generalna Komisji Europejskiej ds. Rynku Wewnętrznego (zwana dalej DG RYNEK) wystosowała do stałych przedstawicieli Komisji w Państwach Członkowskich informacje o czterech wolnych stanowiskach Oddelegowanych Ekspertów Krajowych (Seconded National Expert, zwany dalej SNE) w czterech różnych dziedzinach. Skarżący ubiegał się o jedno z tych stanowisk w Dziale D/1, „Swobodny Przepływ Towarów”.

W piśmie z 16 stycznia 2002 roku skarżący został poinformowany, iż jego podanie nie zostało przyjęte. W piśmie oświadczono: „rozesłaliśmy Pana życiorys w ramach Dyrekcji, jednak z przykrością musimy poinformować, iż podanie nie zostało przez nie przyjęte. Dane Pana zostaną jednak zachowane na okres jednego roku.”

W dniu 11 lutego 2002 roku, skarżący zwrócił się pisemnie do Komisji pytając o: (i) przyczyny podjęcia decyzji o niewybraniu jego podania, (ii) podanie nazwisk wybranych kandydatów oraz (iii) przesłanie kopii wszystkich istotnych dokumentów.

W odpowiedzi z dnia 13 marca 2002 roku Komisja oświadczyła, iż pismo z dnia 16 stycznia wysłane zostało celem poinformowania o zachowaniu danych na okres jednego roku. Instytucja podkreśliła, iż dotąd nie dokonano wyboru oraz, że ze względu na wewnętrzną restrukturyzację, nie ma pewności, czy stanowisko SNE zostanie w najbliższym czasie obsadzone. Ponadto, Komisja oświadczyła, iż publikacja dotycząca wolnego etatu nie jest dla Komisji wiążąca oraz, że może ona zdecydować o nieobsadzeniu danego stanowiska.

W dniu 2 kwietnia 2002 r. skarżący wystosował kolejne pismo do Komisji. Podkreślił, iż pismo z dnia 16 stycznia 2002 roku jasno podawało, iż jego podanie nie zostało przyjęte. Z punktu widzenia skarżącego, oznaczało to, iż zakończona została procedura selekcji. Ponadto był on zdania, iż Komisja powinna informować kandydatów o wszystkich decyzjach podejmowanych w ramach

przedmiotowej procedury. W odpowiedzi z dnia 8 maja 2002 roku Komisja powtórzyła uwagi poczynione w piśmie z dnia 13 marca 2002 r.

W piśmie z dnia 4 września 2002 roku, w odpowiedzi na kolejne pismo skarżącego z dnia 18 czerwca, Komisja oświadczyła, iż: (i) o stanowisko w dziale D/1 wpłynęły, wraz z podaniem skarżącego, trzy podania; (ii) po zmianach struktur wewnętrznych w DG RYNEK i zrewidowaniu zasobów ludzkich, zdecydowano nie kontynuować procedury rekrutacyjnej na stanowiska SNE w dziale D/1; (iii) w następstwie ogłoszenia o wolnym etacie nie przyjęto żadnego eksperta SNE; (iv) ponieważ nie było pisemnej decyzji o nieobsadzeniu przedmiotowego stanowiska, nie ma możliwości przesłania skarżącemu dokumentów, o które prosi w piśmie z dnia 11 lutego 2002. Ponadto DG RYNEK ubolewa, iż wysłane w styczniu 2002 roku pismo było standardowym pismem powiadającym kandydatów, iż ich podanie nie zostało przyjęte. W rozważanym przypadku lepiej byłoby wyjaśnić, iż Komisja zdecydowała nie obsadzać przedmiotowego stanowiska i podać przyczyny takiej decyzji.

W skardze złożonej do Rzecznika skarżący zarzuca, iż Komisja Europejska nie przestrzegала zasad dobrego administrowania, wysyłając mu pismo z 16 stycznia 2002 r., ponieważ informacje zawarte w tym piśmie były nieprawidłowe. Ponadto Komisja nie udzieliła dostępu do dokumentów dotyczących decyzji Komisji o nieobsadzeniu stanowiska SNE.

Skarżący żąda również rekompensaty w wysokości 100.000 euro za szkody materialne i moralne, na które, jak utrzymuje, został narażony.

DOCHODZENIE

Opinia Komisji Europejskiej

W swojej opinii Komisja przypomniała fakty dotyczące skargi oraz przytoczyła następujące punkty:

Skarżący był jedną z trzech osób ubiegających się o stanowisko SNE w związku z opublikowaniem przez DG RYNEK wiadomości o wolnym etacie we wrześniu 2001 roku. Wszyscy kandydaci, którzy ubiegali się o to stanowisko zostali powiadomieni standardowym listem o nieprzyjęciu ich podania. Komisja przyznała, iż informacje podane w tym piśmie wprowadziły skarżącego w błąd, mógł bowiem wywnioskować, iż przyjęci zostali inni kandydaci.

Jednakże w piśmie z dnia 13 marca 2002 roku, w odpowiedzi na pismo skarżącego z dnia 11 lutego 2002 roku, służby Komisji przekazały skarżącemu szczegółowe wyjaśnienia dotyczące decyzji o nieobsadzeniu stanowiska SNE.

Skarżący wystosował kolejne pismo w dniu 2 kwietnia 2002 roku, w którym oświadczył, iż ogłoszenie o wolnych etatach wywołało zrozumiałe oczekiwania, iż zostanie się wybranym na to stanowisko. Oświadczył również, iż został poinformowany, że wybrani zostali inni kandydaci. W związku z tym zwrócił się ponownie o dostęp do dokumentów dotyczących decyzji o nieobsadzeniu stanowiska SNE.

Dnia 8 maja 2002 roku właściwe służby Komisji odpowiedziały skarżącemu potwierdzając informacje z pisma z dnia 13 marca 2002 r. Ponadto dodano, iż ogłoszenie wolnych etatów nie jest dla Komisji wiążące.

Dnia 18 czerwca 2002 roku skarżący złożył skargę do Komisji powołując się na Kodeks Dobrej Praktyki Administracyjnej. Odbiór skargi potwierdzony został przez Sekretarza Generalnego a skargę zarejestrowano pod numerem A/330162. Dyrektor Generalny DG RYNEK odpowiedział na skargę w dniu 4 września 2002 roku. Potwierdził informacje podane w piśmie z dnia 13 marca 2002 roku i podkreślił, iż w następstwie ogłoszenia o wolnym etacie z września 2001 r. nie przyjęto żadnego SNE do pracy w dziale D/1. Dyrektor Generalny ponownie przeprosił za wysłanie do skarżącego standardowego listu informującego, iż jego podanie nie zostało przyjęte. Podkreślił

jednak, iż informacje o tym, że dane skarżącego zostaną zachowane w bazie danych DG RYNEK na okres jednego roku były prawidłowe.

W piśmie z dnia 7 października 2002 roku, skarżący wniósł o ponowną odpowiedź na jego skargę (A/330162) i zażądał dostępu do właściwych dokumentów.

W odpowiedzi z dnia 12 listopada 2002, Sekretarz Generalny Komisji oświadczył iż, pomimo że zgadza się, że doszło do pewnych niedociągnięć w ramach przedmiotowej procedury, to jednak zostały one naprawione przez wyjaśnienie udzielone skarżącemu.

Dnia 15 listopada 2002 roku DG RYNEK przekazała skarżącemu następujące dokumenty: kopię notatki pana M., Dyrektora Generalnego DG RYNEK, do pana R., Dyrektora Generalnego Dyrekcji Generalnej ds. Personelu i Administracji (DG ADMIN), z dnia 24 października, dotyczącą zmiany struktury DG RYNEK, której skutkiem było połączenie działów D/1 i D/2, kopię notatki od DG ADMIN do DG RYNEK z dnia 19 listopada 2001 roku, przekazującą trzy podania o pracę na stanowisko SNE w dziale D/1 oraz kopię pisma do pozostałych dwóch kandydatów na SNE, z wykreślonymi nazwiskami, identyczne z pismem wysłanym do skarżącego w dniu 16 stycznia 2002 r.

Ogólnie rzecz biorąc Komisja przyznała, iż odpowiedź przesłana do kandydata w dniu 16 stycznia 2002 roku nie poinformowała go w pełni i dokładnie, dlaczego nie został przyjęty. Komisja przeprosiła już w piśmie z dnia 13 marca 2002 roku. Podkreśliła jednakże, iż opublikowanie informacji o wolnym stanowisku SNE nie może wywoływać u kandydatów oczekiwań, mających skutki prawne, iż zostaną przyjęci. SNE opłacani są z budżetu A- 7003. Każda Dyrekcja Generalna ma przydzieloną pewną kwotę budżetową, którą zarządza decentralnie. Decyzje o stworzeniu lub przesunięciu SNE nie wymagają żadnych specjalnych formalności. Decyzja o rekrutacji eksperta podejmowana jest z reguły na wniosek DG skierowany do Dyrekcji Generalnej ds. Personalnych i Administracji. W przedmiotowej sprawie nie sfinalizowano powyższego wniosku, jako że podjęto decyzję o wstrzymaniu procedury rekrutacyjnej.

Na koniec Komisja stwierdziła, iż odnośnie numeru rejestracji pism wysłanych do nieprzyjętych kandydatów na stanowisko SNE w dniu 16 stycznia 2002 roku, nie była w stanie wyjaśnić istnienia identycznych numerów rejestracyjnych (238) dla dwóch takich pism. Zdaniem Komisji najbardziej prawdopodobne jest, iż dwa z nich przedstawiono do podpisu w tych samych aktach a trzeci (z numerem rejestracyjnym 240) w oddzielnych.

Uwagi skarżącego

W uwagach skarżący podtrzymał skargę.

Ponadto zauważył, iż nie można zaakceptować faktu, że Komisja nie jest w stanie w zrozumiały sposób wyjaśnić przyczyny, dlaczego dwa z listów wysłanych kandydatom z dnia 16 stycznia 2002 r. mają taki sam numer rejestracyjny a trzeci inny. Skarżący jest zdania, iż można by to wytłumaczyć różną zawartością tych listów.

Powtórzył zarzuty postawione w skardze i podtrzymał żądanie rekompensaty.

DOCHODZENIE UZUPEŁNIAJĄCE

Po uważnym rozpatrzeniu opinii Komisji oraz uwag skarżącego uznano, iż konieczne jest przeprowadzenie dochodzenia uzupełniającego. Pismem z dnia 10 września 2003 r. Rzecznik zwrócił się do Komisji z prośbą o udostępnienie odpowiednich akt.

Dnia 25 listopada 2003 r. służby Rzecznika zapoznały się z dokumentacją Komisji. Akta Komisji zawierały przedmiotowe dokumenty dotyczące modyfikacji diagramu organizacyjnego DG RYNEK, dokumentacji odnoszącej się do stanowisk SNE w DG RYNEK, wewnętrznej korespondencji dotyczącej niniejszej sprawy między różnymi służbami Komisji i korespondencji między Komisją a skarżącym. Służby Komisji przedłożyły również pracownikom Rzecznika listę

stanowisk SNE od roku 2000, pomimo że dokument ten nie należał do powyższych akt. Z listy tej wynikało, iż nie zatrudniono żadnego SNE w dziale D/1. Pracownicy Rzecznika otrzymali również kopię wszystkich wychodzących z DG RYNEK pism z 16 stycznia 2002 roku, wraz z pismami o numerach 238, 239, 240. W odniesieniu do tych dokumentów, które zgodnie z żądaniem Komisji mają zostać potraktowane jako poufne, przedstawiciele Komisji wyjaśnili, iż wszystkie wychodzące dokumenty sporządzane są według tego samego standardu, z użyciem tych samych sformułowań i tych samych numerów rejestracyjnych. Może się jednak zdarzyć, iż „przeskoczony” zostanie numer w korespondencji jednego działu czy nawet jednego urzędnika. Przyczyną jest fakt, iż cała DG korzysta z tego samego systemu numerów rejestracyjnych ADONIS. To z kolei oznacza, iż ktokolwiek rejestruje wychodzące pismo, nadaje mu kolejny wolny numer.

DECYZJA

1 Postępowanie Komisji w stosunku do podania skarżącego

1.1 Skarżący ubiegał się o stanowisko Oddelegowanego Eksperta Krajowego w DG RYNEK, dział D/1 „Swobodny Przepływ Towarów”, w związku z ogłoszeniem o wolnym etacie opublikowanym przez DG RYNEK i przekazanym do stałych przedstawicielstw Komisji we wrześniu 2001 r. W piśmie z dnia 16 stycznia 2002 r., poinformowano skarżącego, iż jego podanie nie zostało przyjęte.

Skarżący zarzuca w skardze, iż Komisja Europejska naruszyła zasady dobrej administracji, wysyłając mu pismo z 16 stycznia 2002 r., ponieważ informacje zawarte w tym piśmie były nieprawidłowe.

1.2 Komisja przyznała w swoich uwagach, iż informacje podane w piśmie z dnia 16 stycznia 2002 roku wprowadzały w błąd oraz że skarżący mógł wywnioskować z tego pisma, że na stanowisko SNE wybrani zostali inni kandydaci.

1.3 Zasady dobrej administracji wymagają, by instytucje podawały jasne i precyzyjne powody podejmowanych decyzji. W nawiązaniu do przedmiotowej sprawy Komisja przyznała, iż pismo z dnia 16 stycznia 2002 roku wprowadzało skarżącego w błąd.

Rzecznik stwierdził jednak, iż w piśmie z dnia 4 września 2002 roku, oraz w uwagach przekazanych Rzecznikowi, Komisja wyjaśniła skarżącemu, dlaczego podjęto decyzję o nieobsadzeniu stanowiska SNE i przeprosiła za wprowadzenie w błąd pismem z dnia 16 stycznia 2002 r.

1.4 Przeprowadzona przez służby Rzecznika Praw Obywatelskich kontrola dokumentów Komisji nie wykazała żadnych elementów, które podawałyby w wątpliwość wyjaśnienia Komisji.

1.5 Biorąc powyższe pod uwagę Rzecznik stwierdza, iż nie ma konieczności prowadzenia dalszego dochodzenia dotyczącego niniejszego aspektu sprawy.

2 Żądanie skarżącego dostępu do dokumentów

2.1 W skardze skarżący zarzuca, iż Komisja nie udzieliła dostępu do dokumentów dotyczących decyzji o nieobsadzeniu stanowiska SNE.

2.2 Komisja oświadczyła w uwagach, iż 15 listopada 2002 roku DG RYNEK przekazała skarżącemu wszystkie istniejące dokumenty dotyczące przedmiotowej procedury, tj. kopię notatki pana M., Dyrektora Generalnego DG RYNEK, do pana R., Dyrektora Generalnego Dyrekcji Generalnej ds. Administracji (DG ADMIN), dotyczącą zmian w strukturze DG RYNEK i wynikającego stąd połączenia działów D/1 i D/2, kopię notatki DG ADMIN do DG RYNEK z dnia 19 listopada 2001 roku, przekazującą trzy podania na stanowisko SNE w dziale D/3 oraz pisma do pozostałych dwóch kandydatów na stanowisko SNE, z wykreślonymi nazwiskami zainteresowanych, identyczne z pismem wysłanym do skarżącego w dniu 16 stycznia 2002 r.

2.3 Służby Rzecznika przeprowadziły kontrolę dokumentów Komisji. W dokumentacji Komisji nie znaleziono żadnych pisemnych decyzji dotyczących nieobsadzenia stanowiska SNE. Ponadto wydaje się, iż nie istnieją inne dokumenty dotyczące tej decyzji za wyjątkiem dokumentów

przekazanych przez Komisję skarżącemu. Kontrola pokazała również, iż kopie dwóch pism, z wykreślonymi nazwiskami, które otrzymał skarżący, dotyczą pism wysłanych przez Komisję do pozostałych dwóch kandydatów.

2.4 Na tej podstawie Rzecznik stwierdza, iż nie doszło do niewłaściwego administrowania po stronie Komisji w niniejszym aspekcie przedmiotowej sprawy.

3 Roszczenie rekompensaty

3.1 Skarżący żąda rekompensaty w wysokości 100 000 euro za szkody materialne i moralne.

3.2 Komisja podkreśliła w uwagach, iż opublikowanie wiadomości o wolnym stanowisku SNE nie może prowadzić do oczekiwań, mających skutki prawne, po stronie składających podanie, iż zostaną przyjęci.

3.3 W związku z powyższym wnioskiem dotyczącym roszczeń skarżącego, Rzecznik stwierdza, iż skarżący nie przedstawił żadnych dowodów na potwierdzenie swoich domniemych szkód, spowodowanych pismem z dnia 16 stycznia 2002 roku, które wprowadziło go w błąd.

4 Wnioski końcowe

Na podstawie dochodzenia Rzecznika Praw Obywatelskich w sprawie niniejszej skargi wydaje się, że nie doszło do niewłaściwego administrowania po stronie Komisji Europejskiej. Wobec powyższego Rzecznik zamyka sprawę.

DOSTĘP DO OCENIONYCH PRAC EGZAMINACYJNYCH W KONKURSACH ORGANIZOWANYCH PRZEZ KOMISJĘ

Decyzja w sprawie skargi 324/2003/MF przeciwko Komisji Europejskiej

SKARGA

W dniu 7 lutego 2003 roku skarżący wniósł skargę do Rzecznika Praw Obywatelskich.

Skarżący przedstawia istotne dla sprawy fakty w następujący sposób:

Skarżący jest urzędnikiem Komisji Europejskiej. Brał udział w konkursie COM/C/1/01 opublikowanym w Dzienniku Urzędowym nr C 251A z 11 września 2001 roku, organizowanym przez Komisję Europejską celem stworzenia rezerwowej listy asystentów urzędników w dziedzinie zarządzania finansowego i rachunkowości. Zdał testy wstępne i wziął udział w testach pisemnych. W piśmie z dnia 13 grudnia 2002 roku Komisja poinformowała skarżącego, iż nie został dopuszczony do egzaminu ustnego, ponieważ otrzymał tylko 17 z 40 możliwych punktów w teście d), a wymagana minimalna ilość punktów wynosiła 20.

W piśmie przesłanym drogą elektroniczną w dniu 18 grudnia 2002 roku skarżący zwrócił się o przekazanie mu kopii ocenionej pracy egzaminacyjnej oraz poprawionej wersji egzaminu pisemnego, by mógł zobaczyć, jakie popełnił błędy. W dniu 10 stycznia 2003 roku Komisja wysłała skarżącemu kopię jego pisemnej pracy egzaminacyjnej, bez korekty, wraz z formularzem oceny.

W e-mailu z dnia 16 stycznia 2003 roku skarżący poinformował Komisję, że żądał kopii ocenionej pracy egzaminacyjnej, a otrzymał jedynie kopię swoich testów pisemnych bez korekty. W piśmie z dnia 29 stycznia 2003 roku Komisja odpowiedziała, iż przekazała do wglądu wszystkie dostępne dla kandydatów informacje dotyczące testu pisemnego.

W dniu 7 lutego 2003 roku skarżący wniósł skargę do Rzecznika Praw Obywatelskich. Zarzuca, iż Komisja Europejska nie udostępniła mu do wglądu jego własnej, ocenionej pracy egzaminacyjnej

z konkursu COM/C/1/01. Ponadto zarzuca, że dokumenty wysłane przez Komisję Europejską, to znaczy formularz ocen i praca egzaminacyjna bez jakiegokolwiek korekty, nie pozwalają mu na stwierdzenie, jakie popełnił błędy.

DOCHODZENIE

Opinia Komisji Europejskiej

Opinia Komisji Europejskiej brzmi, w skrócie, następująco:

Komisja przyznała, iż w piśmie Przewodniczącego Komisji R. Prodiego z dnia 7 grudnia 1999 roku wysłanym do Rzecznika Praw Obywatelskich zadeklarowała udostępnianie na żądanie kandydatów ich ocenionych prac egzaminacyjnych w ramach konkursów ogłaszanych po 1 lipca 2000 roku³¹. Argumentowała, iż dostęp do formularzy z zaznaczonymi odpowiedziami możliwy był dopiero po przyjęciu odpowiednich rozwiązań prawnych i administracyjnych.

Przyjęta procedura polegała na sporządzeniu projektu tymczasowego formularza oceny zawierającego uwagi i proponowane spostrzeżenia każdego egzaminatora dla każdej części testów. Komisja Egzaminacyjna wystawia następnie końcową ocenę, dodaje swoją własną ocenę na formularzu i podpisuje go. Tego rodzaju formularze oceny mogą być udostępnione do wglądu na żądanie kandydatów.

Test d) konkursu COM/C/1/01 polegał na przeprowadzeniu studium przypadku sprawdzającego wiedzę specjalistyczną oraz umiejętności organizacyjne i administracyjne kandydatów w dziedzinie zarządzania finansowego i rachunkowości. Wszystkie testy pisemne sprawdzane były anonimowo przez przynajmniej dwóch egzaminatorów, zgodnie z kryteriami ustanowionymi poprzednio przez Komisję Egzaminacyjną. Komisja Egzaminacyjna sprawdzała właściwe zastosowanie tych kryteriów oraz przeglądała uwagi i oceny wystawione przez egzaminatorów. Następnie wystawiała ocenę końcową, która przekazywana była kandydatom.

W nawiązaniu do zarzutu skarżącego, iż dokumenty przesłane przez Komisję, to znaczy formularz ocen i praca egzaminacyjna bez korekty, nie pozwalają mu na stwierdzenie, jakie popełnił błędy, należy zauważyć, że prace egzaminacyjne kandydatów, piszących test pisemny, nie zawierały żadnych adnotacji. Tego rodzaju adnotacje egzaminatorów zapisywane były w tymczasowych formularzach oceny zgodnie z powyżej opisaną procedurą. Komisja Egzaminacyjna może odwołać się do tymczasowego formularza oceny podczas przygotowywania końcowej oceny kandydata. Ze względu na to, że ów tymczasowy formularz nie zawierał oceny Komisji Egzaminacyjnej, lecz był jedynie brany przez nią pod uwagę podczas dalszych ustaleń, nie jest on podawany do wiadomości kandydatów.

Ocena Komisji Egzaminacyjnej pojawia się jedynie na formularzu oceny przekazanym skarżącemu. Do oceny skarżącego Komisja Egzaminacyjna dodała również uwagi na formularzu oceny. Celem tych uwag było poinformowanie skarżącego o przyczynach, dla których Komisja Egzaminacyjna zdecydowała o wystawieniu mu oceny niższej niż minimalnie wymagana, tak by pomóc skarżącemu, jeżeli zdecydowałby się w przyszłości na udział w innym konkursie.

Uwagi skarżącego

Rzecznik Praw Obywatelski przedłożył opinię Komisji skarżącemu z informacją o możliwości ustosunkowania się do niej. Nie otrzymano żadnych uwag ze strony skarżącego.

³¹

Serwis prasowy nr 16/99 Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich z dnia 15 grudnia 1999 roku.

DECYZJA

1 Zarzut niedostępienia przez Komisję skarżącemu jego ocenionej pracy egzaminacyjnej

1.1 Skarżący zarzuca, iż Komisja Europejska nie udostępniła mu do wglądu jego własnej, ocenionej pracy egzaminacyjnej z konkursu COM/C/1/01.

1.2 Komisja odpowiedziała, iż ujawniła wszystkie dostępne dla kandydatów informacje dotyczące testów pisemnych. Zaznaczyła również, iż prace egzaminacyjne kandydatów, którzy przystąpili do testów pisemnych nie zawierają żadnych adnotacji. Tego rodzaju adnotacje egzaminatorów zapisywane były w tymczasowych formularzach oceny zgodnie z obowiązującą procedurą. Komisja Egzaminacyjna może odwołać się do tymczasowego formularza podczas przygotowywania oceny końcowej kandydata. Ze względu na to, że ów tymczasowy formularz nie zawierał oceny Komisji Egzaminacyjnej, lecz był jedynie brany przez nią pod uwagę podczas dalszych ustaleń, nie jest on podawany do wiadomości kandydatów.

1.3 W dniu 18 października 1999 roku Rzecznik Praw Obywatelskich przesłał Parlamentowi Europejskiemu specjalne sprawozdanie z przeprowadzonego z własnej inicjatywy dochodzenia dotyczącego poufności danych będącej częścią procedur rekrutacyjnych prowadzonych przez Komisję³². W raporcie specjalnym zawarte jest formalne zalecenie, by w przyszłości, w ramach konkursów rekrutacyjnych, Komisja udostępniła na żądanie kandydatów ich własne ocenione prace egzaminacyjne. W dniu 7 grudnia 1999 roku Przewodniczący Komisji Europejskiej zwrócił się pisemnie do Rzecznika, informując go, iż:

„Komisja z zadowoleniem przyjęła zalecenia Rzecznika ujęte w niniejszym raporcie i zaproponuje konieczne uregulowania prawne i organizacyjne umożliwiające, od dnia 1 lipca 2000 roku,„ dostęp na żądanie kandydatów do ich własnych, ocenionych prac egzaminacyjnych.”³³

1.4 Rzecznik Praw Obywatelskich zauważa, iż skarżący zwrócił się z prośbą do Komisji o udostępnienie do wglądu jego własnej, ocenionej pracy egzaminacyjnej. W dniu 10 stycznia 2003 roku Komisja wysłała skarżącemu kopie jego pisemnej pracy egzaminacyjnej oraz formularza oceny. Komisja Egzaminacyjna zapisała swoje uwagi dotyczące oceny pracy egzaminacyjnej skarżącego na formularzu oceny. Rzecznik nie zna uregulowań, które obligowałyby Komisję Egzaminacyjną do zapisywania swoich uwag dotyczących oceny kandydata na pracy egzaminacyjnej. W związku z powyższym Rzecznik stwierdza, iż stanowisko przyjęte przez Komisję jest uzasadnione.

1.5 W tych okolicznościach Rzecznik Europejski stwierdza, iż wydaje się, że nie doszło do niewłaściwego administrowania po stronie Komisji.

2 Zarzut, iż dokumenty przesłane przez Komisję, to znaczy formularz oceny oraz praca egzaminacyjna bez korekty, nie pozwalają skarżącemu stwierdzić, jakie popełnił błędy.

2.1 Skarżący zarzuca, iż dokumenty przesłane przez Komisję, to znaczy formularz oceny oraz praca egzaminacyjna bez korekty, nie pozwalają stwierdzić, jakie popełnił błędy.

2.2 Komisja Europejska stwierdza, iż ocena Komisji Egzaminacyjnej pojawia się jedynie na formularzu oceny przekazanym skarżącemu. Poza oceną Komisja Egzaminacyjna zapisała również na formularzu dodatkowe uwagi.

2.3 Rzecznik Praw Obywatelskich zauważa, iż z kopii formularza oceny przedłożonego mu przez Komisję, wynika, iż formularz ten zawiera uwagi dotyczące oceny pracy egzaminacyjnej skarżącego dokonanej przez Komisję Egzaminacyjną w ramach testu d) konkursu. Na formularzu oceny Komisja Egzaminacyjna zaznaczyła również najważniejsze punkty dotyczące błędów lub słabych stron pracy egzaminacyjnej. Rzecznik Praw Obywatelskich stwierdza zatem, iż

³² Sprawozdanie Specjalny Rzecznika Praw Obywatelskich z przeprowadzonego z własnej inicjatywy dochodzenia dotyczącego poufności danych będącej częścią prowadzonych przez Komisję procedur rekrutacyjnych. <http://www.euro-ombudsman.eu.int/special/en/default.htm>.

³³ Serwis prasowy nr 16/99 Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich z dnia 15 grudnia 1999 roku.

informacje przekazane skarżącemu wydają się być wystarczająco szczegółowe, by pozwoliły mu na zrozumienie popełnionych błędów.

2.4 W związku z powyższym Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich stwierdza, iż wydaje się, że nie doszło do niewłaściwego administrowania po stronie Komisji w odniesieniu do tego aspektu niniejszej sprawy.

3 Wnioski końcowe

Na podstawie dochodzenia Rzecznika Praw Obywatelskich w sprawie niniejszej skargi wydaje się, że nie doszło do niewłaściwego administrowania po stronie Komisji Europejskiej. Wobec powyższego Rzecznik zamyka sprawę.

3.1.4 Europejski Bank Centralny

DOSTĘP DO STATYSTYK DOTYCZĄCYCH REZERW I OBIEGU BANKNOTÓW EURO

Decyzja dotycząca skargi nr 1939/2002/IJH przeciwko Europejskiemu Bankowi Centralnemu

SKARGA

W listopadzie 2002 r. skarżący ponowił swoją skargę do Rzecznika Praw Obywatelskich przeciwko Europejskiemu Bankowi Centralnemu (EBC) dotyczącą odmownego rozpatrzenia przez bank prośby o udostępnienie skarżącemu statystyk rezerw i obiegu banknotów euro. Wcześniejsza skarga, złożona w lipcu 2002 r. i powołująca się na artykuł 2 ustęp 4 Statusu Rzecznika Praw Obywatelskich, została uznana za niedopuszczalną, ponieważ skarżący nie dopełnił wymogów proceduralnych określonych w regulaminie udostępniania dokumentów EBC³⁴, a w szczególności nie złożył wniosku potwierdzającego i nie odczekał określonego czasu na odpowiedź.

W następstwie powyższej decyzji skarżący złożył wniosek potwierdzający, który został odrzucony przez Zarząd EBC w piśmie z dnia 5 listopada 2002 r. EBC uzasadnił swoją decyzję, powołując się na wyjątki przewidziane w pierwszym i czwartym punkcie artykułu 4 decyzji EBC/1998/12, które zezwalają na nieujawnienie administracyjnego dokumentu, jeżeli mogłoby to być szkodliwe dla:

- interesu publicznego, a szczególnie dla bezpieczeństwa publicznego, stosunków międzynarodowych, stabilności monetarnej i kursu wymiany, postępowań sądowych, inspekcji i dochodzeń.

(...)

- ochrony interesów finansowych EBC.

W skardze do Rzecznika Praw Obywatelskich skarżący kwestionuje odrzucenie przez EBC jego wniosku potwierdzającego. Skarżący twierdzi, iż żaden z wyjątków przewidzianych artykułem 4 decyzji EBC/1998/12 nie odnosi się do statystyk, do których skarżący domaga się dostępu.

³⁴

Decyzja Europejskiego Banku Centralnego z dnia 3 listopada 1998 (EBC/1998/12), dotycząca publicznego dostępu do dokumentacji i archiwów Europejskiego Banku Centralnego Dz.U. L110/30, 1999.

DOCHODZENIE

Opinia Europejskiego Banku Centralnego

Podsumowując, w opinii EBC przytoczono następujące punkty:

EBC udostępnił skarżącemu najnowsze informacje dotyczące łącznej ilości banknotów euro w obiegu i w rezerwach, w podziale na nominały. Dodatkowo, roczne statystyki na temat liczby dodrukowanych banknotów figurują na stronie internetowej EBC. Na żądanie są również dostępne miesięczne statystyki dotyczące liczby banknotów euro zwracanych do krajowych banków centralnych państw strefy euro.

Odrzucając wniosek skarżącego o udostępnienie informacji, EBC działał na podstawie i zgodnie z artykułem 4 decyzji EBC/1998/12, który przewiduje, że ujawnienie informacji mogłoby wpłynąć negatywnie na interesy określone we wspomnianym artykule.

Gdyby informacja dotycząca rezerw i cyrkulacji banknotów na terytorium państw strefy euro miała być przekazana opinii publicznej, mogłoby to naruszyć bezpieczeństwo zarówno przechowywania banknotów jak i ich przewozu między krajowymi bankami centralnymi. Transporty pieniędzy mają zapobiec (ewentualnym) niedoborom gotówki. Co więcej, takie informacje mogłyby zagrozić bezpieczeństwu osób odpowiedzialnych za nadzorowanie rezerw i/lub biorących udział w transporcie banknotów. Nawet jeżeli informacja miałaby zostać upubliczniona po wykonaniu operacji transferu banknotów, bezpieczeństwo wciąż byłoby naruszone, gdyż pozwoliłoby to ustalić pewne cechy wspólne wszystkich transportów. Sprawa ta jest szczególnie istotna dla mniejszych Państw Członkowskich, które mogą dysponować ograniczoną liczbą miejsc przystosowanych do przechowywania banknotów.

Nadzorowanie rezerw oraz transport banknotów to kwestie delikatne ze względu na bezpieczeństwo z racji dużych kwot, które mogą być przechowywane lub przewożone. Zarząd EBC szczegółowo rozważył znaczenie, jakie dla interesu publicznego ma dostęp do takich informacji oraz wagę ochrony dobra publicznego, w tym szczególnie kwestię bezpieczeństwa publicznego. Na podstawie tych rozważań Zarząd stwierdził, iż informacje dotyczące rezerw oraz transportu banknotów nie powinny zostać ujawniane. Decyzja ta odnosi się również do transportów dokonanych w przeszłości, ponieważ ten rodzaj informacji mógłby zwrócić uwagę świata przestępczego.

W świetle powyższych kwestii bezpieczeństwa, krajowe banki centralne państw strefy euro, które w praktyce zarządzają rezerwami i obiegiem banknotów euro, a także inne strony odpowiedzialne za i/lub biorące udział w nadzorowaniu rezerw i w transporcie waluty (czyli policja i wojsko w Państwach Członkowskich systemu euro) zwróciły się do EBC z prośbą o utrzymanie tajności tych informacji.

EBC przykłada wielką wagę do zapewnienia obywatelom jak najszerszego dostępu do informacji, wzmacniając w ten sposób demokratyczny mandat władz publicznych i przyczyniając się do wzrostu zaufania do administracji. Jednak EBC uznał, że ryzyko błędnej interpretacji informacji przez strony trzecie, czego następstwem byłaby błędna ocena dostępności niektórych nominałów, jest ważnym powodem odmowy dostępu do informacji na temat rezerw i obiegu banknotów euro w różnych Państwach Członkowskich. Mogłoby to spowodować magazynowanie przez obywateli oraz podmioty gospodarcze pewnych nominałów i doprowadzić do ich braku (stwarzając w efekcie „samospełniającą się przepowiednię”). Argument ten jest ważny również w przypadku publikacji specyficznych statystyk krajowych, ponieważ pewne trendy wciąż mogłyby zostać zidentyfikowane. Opierając się na doświadczeniach krajowych banków centralnych państw strefy euro EBC stwierdził, iż takie informacje mogłyby niepotrzebnie niepokoić obywateli i prowadzić do ich irracjonalnych zachowań. Co więcej, EBC stwierdził, iż informacje statystyczne dotyczące indywidualnych Państw Członkowskich stały się mniej istotne z chwilą nadania euro statusu jedyne obowiązującego środka płatniczego w obszarze unii walutowej oraz po wprowadzeniu euro jako środka płatniczego w transakcjach zagranicznych. Europejski System Banków Centralnych (ESBC) ustanowił mechanizmy kompensacyjne dla regionalnych niedoborów gotówki polegające na tworzeniu dodatkowych rezerw.

W tym kontekście Zarząd EBC szczegółowo rozważył znaczenie, jakie dla interesów ogółu publiczności ma dostęp do tego typu informacji wobec znaczenia ochrony interesu publicznego. Zarząd EBC stwierdził, że doświadczenie wskazuje, iż wyżej wspomniane niebezpieczeństwa są wystarczająco ważne, aby uzasadnić odmowę dostępu do żądanych informacji.

Uwagi skarżącego

Uwagi strony skarżącej do ogłoszonej opinii EBC sprowadzały się do następujących wniosków:

Aby uniknąć wszelkich wątpliwości, skarżący poszukiwał informacji dotyczących rezerw krajowych, to znaczy ilości banknotów euro będących w obiegu od czasu do czasu na terytorium każdego z Państw Członkowskich strefy euro, wyrażonych w wartościach całkowitych lub względnych, jako proporcje łącznej wartości banknotów euro będących w obiegu w obszarze strefy euro.

Skarżący nie poszukiwał informacji na temat transferów banknotów euro z obszaru jednego Państwa Członkowskiego do drugiego, ani informacji dotyczących decyzji EBC w sprawie kryteriów takich transferów.

Odrzucając wniosek potwierdzający skarżącego, EBC powołał się na pierwszy i czwarty ustęp artykułu 4 decyzji EBC/1998/12. Ustęp czwarty dotyczy ochrony interesów finansowych EBC. Jednakże z opinii EBC wynika, że bank zamierzał powołać się na piąty, a nie czwarty ustęp. To właśnie ten ustęp dotyczy „ochrony tajności wnioskowanej przez każdą osobę fizyczną lub prawną, która dostarczyła informację zawartą w dokumencie lub wymaganej przepisami prawa mającymi zastosowanie do takiej osoby.”

W opinii EBC wspomina się o innych stronach odpowiedzialnych za lub biorących udział w nadzorowaniu rezerw i w transporcie pieniędzy (czyli o policji i wojsku w Państwach Członkowskich systemu euro), które zwróciły się do EBC z prośbą o utrzymanie tajności tych informacji. Niemniej jednak wspomniana policja i wojsko nie są „osobami, które dostarczyły informację”. Niniejszym piąty ustęp nie może mieć do nich zastosowania.

Co więcej, klauzula tajności nie zostaje nadana na podstawie żądania konkretnej osoby. Musi istnieć prawdziwa tajność, w rozumieniu artykułu 8 rozporządzenia 2533/98.³⁵ Dla tych celów, krajowe banki centralne (KBC) nie są „podmiotami raportującymi”, ale zbierającymi informacje, zgodnie z obowiązkami nałożonymi na nie artykułami 5.1 oraz 5.2 Statusu ESBC i EBC. Niniejszym, mimo iż dostarczona informacja z racji swojej natury pozwoliłaby na identyfikację KBC, nie byłaby informacją tajną.

W kwestii bezpieczeństwa skarżący zwrócił uwagę na fakt, iż zmiany ilości banknotów euro w krajowych rezerwach rzeczywiście doprowadziłyby do transferu banknotów między krajowymi bankami centralnymi i że artykuł 3 ustęp 4 decyzji EBC/2001/15 wyraźnie stanowi, że takie transfery są wyjątkiem, a nie regułą.³⁶ Dlatego też nie można wnioskować, na podstawie danych dotyczących krajowych rezerw lub zmian w nich, czy takie transfery miały miejsce, lub czy zaistniały szczególne okoliczności dające podstawy do przyszłych transferów pieniędzy. Nawet jeśli takie wnioski mogłyby zostać wyciągnięte, nie doszłoby do identyfikacji żadnych trendów, ponieważ sytuacje wyjątkowe, z definicji, nie podlegają trendom.

Argument EBC, zgodnie z którym „takie informacje mogłyby niepotrzebnie niepokoić obywateli i prowadzić do ich irracjonalnych zachowań” jest wyjątkowo niebezpieczny. Jeżeli zostałby uznany za słuszny, nie byłoby ograniczeń w jego stosowaniu i w ogromnym stopniu podważyłby Deklarację w sprawie dostępu do informacji, stanowiącą część Aktu końcowego Traktatu o Unii Europejskiej.

³⁵ Rozporządzenie Rady (WE) nr 2533/98 z dnia 23 listopada 1998 dotyczące zbierania danych statystycznych przez Europejski Bank Centralny, Dz.U. L318/8, 1998.

³⁶ Decyzja Europejskiego Banku Centralnego z dnia 6 grudnia 2001 dotycząca emisji banknotów euro (ECB/2001/15) Dz.U. L 337/52, 2001: «KBC nie powinny przekazywać zatwierdzonych przez nie banknotów euro innym KBC i powinny zachowywać takowe euro banknoty w celach reemisji. W ramach wyjątku oraz zgodnie z zasadami ustalonymi przez Zarząd EBC: (...) banknoty euro przetrzymywane przez KBC mogą, z przyczyn logistycznych, podlegać redystrybucji luzem w ramach Eurosystemu»

DECYZJA

1 Statystyki dotyczące rezerw i obiegu banknotów euro

1.1 Skarżący kwestionuje odrzucenie przez Europejski Bank Centralny (EBC) jego wniosku potwierdzającego w sprawie dostępu do statystyk dotyczących rezerw i obiegu banknotów euro. Skarżący twierdzi, iż żaden z wyjątków przewidzianych artykułem 4 decyzji EBC/1998/12³⁷ nie odnosi się do statystyk, do których skarżący domaga się dostępu.

1.2 EBC oświadcza, że udostępnił skarżącemu najnowsze informacje dotyczące łącznej ilości banknotów euro w obiegu i w rezerwach, w podziale na nominały. Ujawnienie statystyk dotyczących rezerw i obiegu banknotów euro na obszarze różnych Państw Członkowskich mogłoby podważyć interesy określone w artykule 4 decyzji EBC/1998/12, ponieważ mogłoby naruszyć bezpieczeństwo zarówno przechowywania banknotów jak i ich transferu między krajowymi bankami centralnymi. Co więcej, takie informacje mogłyby zagrozić bezpieczeństwu osób odpowiedzialnych za nadzorowanie rezerw i/lub biorących udział w transporcie banknotów. Decyzja ta odnosi się również do transportów dokonanych w przeszłości, ponieważ ten rodzaj informacji mógłby zwrócić uwagę świata przestępczego. W świetle powyższych kwestii bezpieczeństwa, krajowe banki centralne oraz inne strony, takie jak policja i wojsko, zwróciły się do EBC z prośbą o utrzymanie tajności tych informacji.

Co więcej, zgodnie z opinią EBC, informacje dotyczące rezerw i obiegu banknotów euro w różnych Państwach Członkowskich mogłyby zostać błędnie zinterpretowane i w następstwie doprowadzić do błędnej oceny dostępności pewnych nominałów. Mogłoby to spowodować magazynowanie przez obywateli oraz podmioty gospodarcze pewnych nominałów i doprowadzić do ich braku, stwarzając w efekcie samospełniającą się przepowiednię. Argument ten zachowuje swoją ważność również w przypadku publikacji specyficznych statystyk krajowych, ponieważ pewne trendy wciąż mogłyby zostać zidentyfikowane.

Ponadto zgodnie z opinią EBC, opierającego się na doświadczeniach krajowych banków centralnych strefy euro taka informacja mogłaby niepotrzebnie niepokoić obywateli i prowadzić do ich irracjonalnych zachowań.

1.3 W odpowiedzi na opinię EBC skarżący wyjaśnił, że poszukiwał informacji dotyczących rezerw krajowych, to znaczy ilości banknotów euro będących w obiegu od czasu do czasu na terytorium każdego z Państw Członkowskich, wyrażonych w wartościach całkowitych lub względnych, jako proporcje łącznej wartości banknotów euro będących w obiegu w strefie euro.

Zgodnie z opinią skarżącego, EBC nie jest upoważniony do uzasadniania tajności wyjątkiem przewidzianym ustępem piątym artykułu 4 decyzji EBC/1998/12 i dotyczącym wniosku o utajnienie. W kwestii bezpieczeństwa, żadna informacja dotycząca transferu banknotów euro nie może zostać uzyskana z krajowych danych statystycznych dotyczących rezerw i zmian w nich. Jeżeli argument EBC, zgodnie z którym takie informacje mogłyby niepotrzebnie niepokoić obywateli i prowadzić do ich irracjonalnych zachowań zostałby uznany za słuszny, w ogromnym stopniu podważyłby Deklarację w sprawie dostępu do informacji, stanowiącą część Aktu Końcowego Traktatu o Unii Europejskiej.

1.4 Rzecznik stwierdza na wstępie, że uwagi skarżącego wyjaśniły, jakiego typu informacje chciał on uzyskać od EBC. Rzecznik stwierdza jednakże, iż interpretacja wniosku skarżącego przez EBC była słuszna. Niniejsza decyzja odnosi się do stwierdzenia, czy EBC miał prawo odmówić dostarczenia informacji, których zgodnie z interpretacją EBC poszukiwał skarżący.

Rzecznik zauważa, iż skarżący może złożyć nowy wniosek do EBC zgodnie z decyzją EBC/1998/12, określając szczegółowo rodzaj informacji, które pragnie otrzymać.

³⁷

Decyzja Europejskiego Banku Centralnego z 3 listopada 1998 (EBC/1998/12), dotycząca publicznego dostępu do dokumentacji i archiwów Europejskiego Banku Centralnego, Dz.U. L110/30,1999.

1.5 Rzecznik uznaje, że odniesienie w opinii EBC do prośby o utrzymanie tajności, wysuniętej przez krajowe banki centralne, policję i wojsko, miało na celu dostarczenie dowodów uzasadniających zastosowanie wyjątku dla zapewnienia bezpieczeństwa publicznego zgodnie z ustępem pierwszym artykułu 4 decyzji EBC/1998/12,³⁸ a nie jako powołanie się na piąty ustęp tego artykułu.³⁹ Rzecznik uznaje, że argumenty wysunięte przez EBC i dotyczące bezpieczeństwa publicznego są słuszne i uzasadniają decyzję EBC odmowy dostępu do informacji, których zgodnie z interpretacją EBC poszukiwał skarżący.

1.6 W kwestii argumentu EBC dotyczącego niebezpieczeństwa samospełniającej się przepowiedni, prowadzącej do niedoboru pewnych nominałów, Rzecznik na wstępie zauważa, iż artykuł 106 WE przyznaje EBC wyłączne prawo do decydowania o emisji banknotów wewnątrz Wspólnoty oraz że artykuł 12 ustęp 1 Statusu ESBC i EBC stanowi, iż Zarząd EBC wdraża politykę monetarną zgodnie z wytycznymi i decyzjami Rady Nadzorczej EBC. Rzecznik zdaje sobie sprawę, że pojęcie samospełniającej się przepowiedni jest używane w literaturze ekonomicznej. Rzecznik zauważa, iż wypełniając wyżej wymienione obowiązki, EBC jest upoważniony do brania pod uwagę ekonomicznych analiz możliwych efektów samospełniających się przepowiedni i ich wpływu na rozwój polityki monetarnej. Rzecznik stwierdza niniejszym, że takie analizy również odnoszą się do sytuacji wyjątkowych wynikających z ochrony interesu publicznego, określonych w pierwszym ustępie artykułu 4 decyzji EBC/1998/12. Jednakże Rzecznik nie uznaje słuszności argumentu EBC, zgodnie z którym informacje o krajowych rezerwach mogłyby niepotrzebnie niepokoić obywateli i prowadzić do ich irracjonalnych zachowań. Rzecznik stwierdza, że EBC nie przedstawia żadnych dowodów na poparcie tego argumentu, który co więcej nie odnosi się do żadnego z wyjątków określonych w artykule 4 decyzji EBC/1998/12.

1.7 Z przyczyn przedstawionych w punkcie 1.5 powyżej Rzecznik stwierdza, że EBC miał prawo odmówić dostępu do informacji, których zgodnie z interpretacją EBC poszukiwał skarżący. Niniejszym Rzecznik nie znajduje błędów administracyjnych w odrzuceniu przez EBC wniosku potwierdzającego złożonego przez skarżącego.

2 Wnioski końcowe

Na podstawie dochodzenia Rzecznika w sprawie niniejszej skargi wydaje się, że nie było niewłaściwego administrowania po stronie Europejskiego Banku Centralnego. W związku z powyższym Rzecznik zamyka sprawę.

³⁸ »ochrona interesu publicznego, a zwłaszcza bezpieczeństwa publicznego, stosunków międzynarodowych, stabilności współczynnika wymiany monetarnej, postępowania przed sądem, śledztwa i dochodzenia«.

³⁹ »zachowanie poufności, jeśli o to wystąpiła osoba fizyczna lub prawna, która dostarczyła jakiegokolwiek spośród informacji zawartych w dokumencie albo jeśli tego wymaga prawo właściwe dla tych osób«.

3.1.5 Europejski Trybunał Obrachunkowy

TRYBUNAŁ OBRACHUNKOWY SKORYGOWAŁ NIESTOSOWANIE UREGULOWAŃ DOTYCZĄCYCH DOSTĘPU DO DOKUMENTÓW

Decyzja w sprawie skargi 1117/2003/GG przeciwko Europejskiemu Trybunałowi Obrachunkowemu

SKARGA

W czerwcu 2003 roku skarżący, obywatel Zjednoczonego Królestwa, zwrócił się pisemnie do pana R., członka Trybunału Obrachunkowego, z wnioskiem o dostęp do dokumentów związanych z audytem przeprowadzonym w 2001 roku w Nigerze. Skarżący zauważa, iż jego wniosek postawiony został na podstawie „przepisów o dostępie do informacji w UE”.

Dostęp do dokumentów znajdujących się w gestii Trybunału uregulowany jest decyzją nr 18/97 ustalającą wewnętrzne przepisy dotyczące wniosków o dostęp do dokumentów będących w posiadaniu Trybunału (Dz.U. 1998 nr C 295 strona 1). Zgodnie z artykułem 2 decyzji wszystkie wnioski należy przedłożyć dyrektorowi Departamentu Kontaktów Zewnętrznych i Służb Prawnych, który decyduje o ich zasadności. Jeżeli konieczne, wnioskodawca może być poproszony o uszczegółowienie wniosku. Trybunał może odmówić udzielenia dostępu na podstawie kryteriów ustanowionych w artykule 4 ust. 3 decyzji. Wnioskodawcy zostają poinformowani o decyzji Trybunału w terminie do jednego miesiąca od otrzymania wniosku.

Zgodnie z artykułem 3 ust.1 decyzji nr 18/97 wszystkie odwołania należy przedłożyć Prezesowi Trybunału Obrachunkowego, a wnioskodawcę należy poinformować o decyzji dotyczącej odwołania w okresie do dwóch miesięcy. W decyzji należy podać powód odmowy i poinformować skarżącego o istniejących możliwościach odwołania.

W wiadomości z dnia 17 czerwca 2003 roku wysłanej drogą elektroniczną przez panią L. w imieniu pana R., poinformowano skarżącego, że rzeczywiście przeprowadzono audyt w Nigerze w czerwcu roku 2001. Jednakże nadawca zaznaczał, iż uregulowania Trybunału zabraniają mu ujawniania wewnętrznych dokumentów dotyczących audytów. Wskazano tu na punkt 6 Polityki i Standardów w Komunikacji, dokumentu przyjętego przez Trybunał na posiedzeniu w dniach 25 i 26 września 2001 roku, sformułowany w sposób następujący: „Celem ochrony stosunków służbowych między audytorem i audytowanym Trybunał nie może udostępniać osobom z zewnątrz większego zakresu specyficznych informacji niż jest to podane w przyjętym raporcie.” Pan R. dodał do powyższego, iż interesujące dla skarżącego informacje można znaleźć na stronie internetowej Trybunału, gdzie opublikowany jest raport specjalny nr 2/2002 dotyczący wdrażania finansowanej przez budżet ogólny UE polityki bezpieczeństwa żywności w krajach rozwijających się. Raport ten opracowany został w określonym zakresie na podstawie przedmiotowego audytu.

W skardze złożonej do Rzecznika skarżący podaje następujące zarzuty:

- (1) Odmowa Trybunału udzielenia dostępu do przedmiotowych dokumentów narusza istotne uregulowania, mianowicie rozporządzenie nr 1049/2001 oraz artykuł 23 Kodeksu Dobrej Praktyki Administracyjnej.
- (2) Naruszono artykuł 19 Kodeksu Dobrej Praktyki Administracyjnej, ponieważ nie przekazano informacji o zasadach składania odwołania.

DOCHODZENIE

Opinia Europejskiego Trybunału Obrachunkowego

W swojej opinii Trybunał zaznacza, iż wniosek skarżącego niewątpliwie nie został potraktowany zgodnie z procedurami ustalonymi w decyzji nr 18/97. Prezes Trybunału zdecydował w związku z tym, by skontaktować się ponownie ze skarżącym oraz zaproponować mu przedłożenie Trybunałowi szczegółowych informacji na temat wszelkich dodatkowych danych, których potrzebuje, tak by pozwoliły one pracownikom Trybunału sprawdzić wniosek, co do zgodności z wewnętrznymi uregulowaniami.

Trybunał przedłożył kopię listu skierowanego do skarżącego z dnia 17 lipca 2003 roku, w którym przeprosza za pierwszą wiadomość przesłaną drogą elektroniczną w dniu 17 czerwca 2003 roku.

Uwagi skarżącego

Nie otrzymano żadnych uwag ze strony skarżącego.

DECYZJA

1 Nieudzielenie dostępu do dokumentów i brak informacji o zasadach składania odwołania

1.1 W dniu 6 czerwca 2003 roku skarżący, obywatel Zjednoczonego Królestwa, zwrócił się pisemnie do pana R., członka Trybunału Obrachunkowego, z wnioskiem o udostępnienie dokumentów związanych z audytem przeprowadzonym w czerwcu 2001 roku w Nigerze. W wiadomości z dnia 17 czerwca 2003 roku, wysłanej drogą elektroniczną przez panią L. w imieniu pana R., poinformowano skarżącego, że rzeczywiście przeprowadzono audyt w Nigerze w roku 2001, jednak uregulowania Trybunału zabraniają ujawniania wewnętrznych dokumentów dotyczących audytów. W skardze do Rzecznika skarżący zarzuca, iż Trybunał Obrachunkowy postąpił nieprawidłowo nie udostępniając mu przedmiotowych dokumentów i nie informując go o drodze złożenia odwołania przeciwko decyzji odrzucającej jego wniosek.

1.2 W swojej opinii Europejski Trybunał Obrachunkowy zauważa, iż wniosek skarżącego niewątpliwie nie został rozpatrzony zgodnie z procedurami ustanowionymi w decyzji nr 18/97 ustalającymi wewnętrzne uregulowania dotyczące wniosków o dostęp do dokumentów Trybunału Obrachunkowego⁴⁰. Prezes Trybunału zdecydował w związku z tym, by skontaktować się ponownie ze skarżącym i zaproponować mu przedłożenie do Trybunału szczegółowych informacji, których potrzebuje, tak by umożliwić pracownikom Trybunału właściwe rozpatrzenie wniosku, zgodnie z uregulowaniami wewnętrznymi.

1.3 Rzecznik Praw Obywatelskich stwierdza, iż Trybunał Obrachunkowy podjął zatem właściwe kroki w odpowiedzi na wniosek skarżącego.

2 Wnioski końcowe

Na podstawie dochodzenia Rzecznika Praw Obywatelskich dotyczącego skargi oraz uwzględniając kroki podjęte przez tę instytucję po poinformowaniu jej o skardze, wydaje się, że nie doszło do niewłaściwego administrowania po stronie Trybunału Obrachunkowego. Wobec powyższego Rzecznik zamyka sprawę. Skarżący może złożyć oczywiście kolejną skargę, jeżeli Trybunał po ponownym rozpatrzeniu pierwszej, odmówi udzielenia dostępu do przedmiotowych dokumentów.

⁴⁰

Dz. U. 1998 nr C 295, str. 1.

E 3.1.6 Konwent Europejski

DOSTĘP DO PORZĄDKU OBRAD I PROTOKOŁÓW KONWENTU EUROPEJSKIEGO

Decyzja dotycząca skargi nr 1795/2002/IJH w części dotyczącej Konwentu Europejskiego

SKARGA

W październiku 2002 r. w imieniu Europejskiej Akcji Obywatelskiej (ECAS) złożono do Rzecznika Praw Obywatelskich skargę przeciwko Konwentowi Europejskiemu i Radzie Unii Europejskiej.

Niniejsza decyzja dotyczy jedynie skargi przeciwko Konwentowi. Dochodzenie Rzecznika w sprawie skargi przeciwko Radzie jest przedmiotem oddzielnej decyzji Rzecznika (patrz dział 3.1.2).

Skarżący przedstawia fakty w następujący sposób (w skrócie):

Skarżący złożył wniosek do Rady o udzielenie dostępu do porządku obrad i protokołów Prezydium Konwentu Europejskiego. W lipcu 2002 r. Rada odpowiedziała skarżącemu stwierdzając, między innymi, iż Konwent Europejski jest ciałem niezależnym od Rady i że Sekretariat Generalny Rady przesłał wniosek skarżącego dalej, do Sekretariatu Konwentu Europejskiego.

Następnie skarżący skierował pismo do Sekretarza Generalnego Konwentu John'a KERR'a nawiązując do wyżej wymienionego wniosku do Rady o udostępnienie porządków obrad i protokołów Prezydium Konwentu. Sekretarz Generalny odpowiedział skarżącemu 18 września 2002 r., stwierdzając między innymi, iż w jego przekonaniu „opublikowanie materiałów roboczych opracowanych przez Sekretariat i nie zatwierdzonych lub jeszcze nie zatwierdzonych przez Prezydium lub opublikowanie instrukcji Prezydium dla Sekretariatu w sprawie poprawek jest kwestią problematyczną. Konwent stwierdza, iż aby dobrze wypełniać swoje zadania Prezydium musi mieć zapewniony pewien stopień tajności ex- ante; mimo iż rezultat prac Konwentu jest publiczny, proces tworzenia go musi być do pewnego stopnia poufny.”

Skarżący składa skargę do Rzecznika Praw Obywatelskich w formie wniosku o przeprowadzenie dochodzenia i ustalenie lub sprecyzowanie pewnych kwestii. Skarżący wyjaśnia również, że wniosek o udostępnienie porządku obrad i protokołów posiedzeń Prezydium złożony został w celu dostarczenia organizacjom pozarządowym informacji o obradach Konwentu z odpowiednim wyprzedzeniem.

Reasumując, wydaje się, że skarga zawiera następujący zarzut przeciwko Konwentowi Europejskiemu :

Sekretariat Konwentu Europejskiego nie odpowiedział prawidłowo na wniosek skarżącego o udostępnienie porządku obrad i protokołów posiedzeń Prezydium.

DOCHODZENIE

Rzecznik na wstępie zbadał dopuszczalność skargi. Z przyczyn określonych w dziale 1 poniższej decyzji Rzecznik doszedł do wstępnego wniosku, iż Konwent Europejski jest instytucją Wspólnoty w rozumieniu artykułu 195 WE i tym samym może być podmiotem dochodzenia Rzecznika Praw Obywatelskich w zakresie niewłaściwego administrowania w trakcie pełnienia swoich funkcji.

W związku z tym Rzecznik przekazał skargę Przewodniczącemu Konwentu Europejskiego, Valéry'emu GISCARD D'ESTAING, do zaopiniowania. Rzecznik poprosił Przewodniczącego o wyrażenie swojej opinii w kwestii dopuszczalności skargi oraz wyraził nadzieję, że w każdym razie Przewodniczący odpowie na zarzuty przedstawione przez skarżącego.

Opinia Przewodniczącego Konwentu Europejskiego

Streszczając, Przewodniczący Konwentu Europejskiego przedstawił następującą opinię:

Rozporządzenie 1049/2001 w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji nie obejmuje swoim zakresem dokumentów Konwentu. Tym niemniej, Konwent przyjął zasadę publicznego udostępniania jak największej ilości materiałów (w tym wszystkich oficjalnych dokumentów Konwentu), głównie poprzez ich bezzwłoczne publikowanie na swojej stronie internetowej.

Zadaniem Prezydium jest przygotowanie pracy Konwentu. Swoje zadanie Prezydium może dobrze spełniać wyłącznie wtedy, gdy zapewniona jest poufność jego obrad. Wszelkie dokumenty powstałe w wyniku obrad Prezydium są niezwłocznie udostępniane publicznie poprzez ich publikację na stronie internetowej. Jeżeli porządek obrad i protokoły posiedzeń Prezydium miałyby również zostać udostępnione, mogłoby to doprowadzić do uczynienia z nich przedmiotu debat Konwentu, zamiast bodźca do debat. Dotychczasowe doświadczenie pokazuje, że członkowie Konwentu w pełni rozumieją i akceptują brak dostępu, również dla nich samych, do porządku obrad i protokołów posiedzeń Prezydium.

Skarżący stwierdza też, że bez dostępu do porządku obrad i protokołów posiedzeń Prezydium organizacje pozarządowe z trudem mogą zdobyć wiedzę na temat tego, co będzie przedmiotem obrad Konwentu. Przewodniczący nie zgadza się z tym. Niezmiennie ogłasza on, na zakończenie każdej sesji plenarnej, najważniejsze tematy następnej (a czasem kilku następnych) sesji. Są one zamieszczane w streszczeniach przygotowywanych przez Sekretariat i publikowanych na stronie internetowej. Co więcej, szczegółowy porządek obrad każdej sesji plenarnej jest publikowany, gdy tylko zostanie przyjęty przez Prezydium. Opinia publiczna jest zatem tak samo dobrze poinformowana o terminach i przedmiocie przyszłych sesji plenarnych, jak sami członkowie Konwentu.

Uwagi skarżącego

W swoich uwagach do opinii Przewodniczącego Konwentu skarżący zawarł, w streszczeniu, następujące spostrzeżenia:

Konwent Europejski jest organem objętym postanowieniami Traktatu i rozporządzenie 1049/2001 powinno mieć do niego zastosowanie. Mimo iż artykuł 255 WE ogranicza się do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady oraz Komisji, należy rozumieć to w kontekście historycznym, to znaczy założyć, że zasady postępowania w kwestii dostępu do dokumentów zostały rozszerzone, przy wsparciu Rzecznika, z trzech Instytucji także na agencje przez nie powołane. Rada i Parlament zadbały o to, aby prawodawstwo oparte na artykule 255 WE wykroczało swoim zasięgiem poza te trzy Instytucje.

Ustęp 8 preambuły do rozporządzenia 1049/2001 stanowi, iż „aby zapewnić pełne stosowanie niniejszego rozporządzenia do wszystkich działań Unii, wszystkie agencje powołane przez Instytucje są zobowiązane do przestrzegania zasad określonych niniejszym rozporządzeniem.” Tekst ten uwypukla zamysł Rady i Parlamentu zapewnienia jak najszerszego dostępu do dokumentów poprzez rozszerzenie zakresu rozporządzenia na wszystkie działania Wspólnoty.

Zamysł ten znalazł potwierdzenie w ustępie drugim Wspólnej Deklaracji z dnia 30 maja 2001 r., który jasno stwierdza, iż za cel należy przyjąć objęcie rozporządzeniem wszystkich instytucji i organów Wspólnoty, a więc także i Konwentu.

W kwestii zdolności organizacji pozarządowych do uzyskania z wyprzedzeniem informacji o sprawach omawianych przez Konwent, skarżący przyjmuje do wiadomości i docenia fakt, że

Przewodniczący ogłasza, na koniec każdej sesji plenarnej, główne tematy na następną (lub następne) sesje, jednak wciąż twierdzi on, że otrzymanie z wyprzedzeniem informacji o pracach Konwentu może być niezwykle trudne. Ogłaszanie tematów na tylko kolejną sesję jest niewystarczające. Problem ten powinien być rozważany z uwzględnieniem organizacji pozarządowych działających poza Brukselą oraz w Krajach Kandydujących. Jeżeli organizacje te pragnęłyby uczestniczyć w sesji Konwentu, wskazane byłoby znacznie wcześniejsze informowanie o planowanych tematach obrad.

Skarżący rozumie fakt, iż Prezydium jest w stanie przygotować prace Konwentu i działać sprawnie wyłącznie wtedy, gdy zachowa możliwość tajnych obrad. Skarżący rozumie też potrzebę tajności w pierwszym etapie tworzenia tekstów. Jest natomiast trudniej zrozumieć, dlaczego porządek obrad Prezydium miałby być aż tak kontrowersyjny, żeby opublikowanie go mogło zakłócić pracę Konwentu. To raczej protokoły wydają się w większym stopniu budzić kontrowersje. Tym niemniej problem ten mógłby zostać usunięty poprzez częściowe udostępnianie dokumentów. Skarżący nie stara się ustalić poglądów poszczególnych członków Prezydium, a jedynie odpowiednio wcześniej uzyskać informacje, co będzie kolejnym tematem obrad.

Jasno widać, że pewna liczba członków Konwentu nie jest zadowolona z sytuacji dotyczącej dostępu do dokumentów i z tajności posiedzeń Prezydium. Pewna liczba członków Konwentu, którzy należą do czterech najmniejszych partii w Konwencie i nie mają swoich przedstawicieli w Prezydium, wystosowała skargę dotyczącą dostępu do dokumentów Prezydium.

W świetle powyższego, skarżący wnioskuje do Rzecznika Praw Obywatelskich o:

- stwierdzenie, że Konwent objęty jest postanowieniami Traktatów i zbadanie, czy rozporządzenie 1049/2001 ma do niego zastosowanie;
- rozpatrzenie wniosku skarżącego o pełen dostęp do porządków obrad Prezydium oraz sugestii skarżącego dotyczących dostępu do protokołów lub sprawozdań z posiedzeń Prezydium;
- stwierdzenie, że po zakończeniu prac Konwentu w czerwcu bieżącego roku powinien zostać zapewniony pełny dostęp do wszystkich dokumentów nie zamieszczonych obecnie w domenie publicznej. Będzie to przydatne dla wielu osób, a szczególnie dla znaczącej liczby wykładowców i naukowców, którzy śledzą prace Konwentu.

DOCHODZENIE UZUPEŁNIAJĄCE

Po uważnym rozpatrzeniu opinii przedstawionej przez Przewodniczącego Konwentu Europejskiego oraz uwag skarżącego Rzecznik Praw Obywatelskich uznał za niezbędne kontynuowanie dochodzenia. W związku z tym zwrócił się do Przewodniczącego Konwentu Europejskiego o komentarz do uwag skarżącego dotyczących trudności, jakie mogą mieć organizacje pozarządowe z uzyskaniem informacji o pracach Konwentu z wyprzedzeniem pozwalającym na zaplanowanie ich działania. Rzecznik Praw Obywatelskich poprosił także o informację, czy porządki obrad i protokoły Prezydium Konwentu będą publicznie dostępne po zakończeniu prac Konwentu.

Odpowiedź Konwentu Europejskiego

Sekretarz Generalny Konwentu, John KERR, odpowiedział na prośbę rzecznika dotyczącą udzielenia dalszych informacji.

W kwestii uzyskiwania przez organizacje pozarządowe wcześniejszych informacji, w swojej odpowiedzi Sekretarz Generalny zwraca uwagę na fakt, iż skarżący wyraźnie potwierdza znajomość stosowanej przez Przewodniczącego Konwentu praktyki systematycznego ogłaszania pod koniec każdej sesji plenarnej głównych kwestii do omówienia podczas następnej, lub następnych, sesji. Charakter Konwentu utrudnia planowanie pracy przez Prezydium z dużym wyprzedzeniem (konieczność odbycia debaty plenarnej dotyczącej konkretnej kwestii poruszonej w dokumentach Konwentu bądź podniesionej przez jedną z grup roboczych lub w propozycji Prezydium zależy od tego, jak Konwent ustosunkuje się do danej kwestii). Jednak jeżeli tylko takie zaplanowanie

było możliwe, Konwent był o tym informowany, a wszelkie takie informacje były publicznie udostępniane na stronie internetowej Konwentu.

W kwestii publicznego udostępnienia porządków obrad i protokołów Prezydium pod koniec pracy Konwentu Sekretarz Generalny stwierdził, że nie widzi żadnych powodów, dla których dokumenty te nie miałyby być udostępnione na tym etapie. Jest to jednak kwestia, której Prezydium będzie musiało się przyjrzeć pod koniec prac Konwentu, kiedy będzie podejmować decyzję, w jaki sposób zapewnić, aby obrady Konwentu, które cechował wysoki stopień przejrzystości dla ich uczestników i osób obecnie zainteresowanych, pozostały dostępne i zrozumiałe dla naszych następców oraz dla historyków, którzy oceniają, jak wywiązaliśmy się z postawionych przed nami zadań.

Uwagi skarżącego

Streszczając, skarżący przedstawił następujące argumenty:

Skarżący w pełni uznaje otwartość prac Konwentu, w tym publikowanie dokumentów Prezydium bezpośrednio po zakończeniu prac. Skarga ograniczona jest do kwestii poufności porządków obrad i protokołów posiedzeń Prezydium.

Skarżący z zadowoleniem przyjmuje sugestię Sekretarza Generalnego, iż porządki obrad i protokoły Prezydium, zależnie od decyzji tego ostatniego, mogą zostać publicznie udostępnione pod koniec pracy Konwentu.

Skarżący zwraca się do Rzecznika z prośbą o zalecenie Prezydium Konwentu, aby po zakończeniu prac Konwentu wszystkie dokumenty zostały sklasyfikowane i posegregowane w sposób ułatwiający publiczny dostęp. Należałoby więc, na przykład, podać do wiadomości publicznej informację o centralnej bibliotece i rejestrach dokumentów, przez które można uzyskać dostęp do dokumentów Konwentu w formie papierowej lub elektronicznej. Skarżący wyraża także obawę, że w końcowej fazie negocjacji w Konwencie, ta ważna kwestia może nie znaleźć zadowalającego rozwiązania.

DECYZJA

1 Dopuszczalność skargi przeciwko Konwentowi Europejskiemu

1.1 Niniejsza sprawa dotyczy skargi złożonej w imieniu Europejskiej Akcji Obywatelskiej (ECAS) dotyczącej braku publicznego dostępu do porządków obrad i protokołów Prezydium Konwentu Europejskiego.

1.2 Badając dopuszczalność skargi Rzecznik Praw Obywatelskich zauważył, iż podstawą Konwentu Europejskiego jest Deklaracja Rady Europejskiej z Laeken i że najwyraźniej nie istnieją żadne akty prawa krajowego, międzynarodowego czy wspólnotowego, które formalnie powoływałyby Konwent. Konwent posiada jednak swoją własną strukturę i funkcje, a więc powinien być traktowany jako oddzielna jednostka w stosunku do Rady Europejskiej oraz Rady Unii Europejskiej. Co więcej, Konwent wydaje się być finansowany, przynajmniej pośrednio, z budżetu Wspólnoty. W związku z tym Rzecznik Praw Obywatelskich doszedł do wstępnego wniosku, że Konwent jest organem wspólnotowym w rozumieniu art. 195 WE, a więc objęty jest zakresem kompetencji Rzecznika w odniesieniu do przypadków ewentualnego niewłaściwego administrowania.

1.3 Rzecznik Praw Obywatelskich uznaje jednak, że Konwent, podobnie jak Parlament Europejski, zaangażowany jest w działania o wymiarze politycznym, a więc skarga w sprawie takich jego działań nie oznaczałaby postawienia kwestii ewentualnego niewłaściwego administrowania. Niniejsza sprawa dotyczy odpowiedzi Sekretariatu na wniosek o dostęp do dokumentów, co jest kwestią administracyjną.

1.4 Rzecznik poinformował Przewodniczącego Konwentu Europejskiego o powyższej analizie i poprosił o wyrażenie swojej opinii w sprawie dopuszczalności skargi. Przewodniczący nie

poruszył powyższego tematu w swojej odpowiedzi. Dlatego Rzecznik uznał, że nie widzi podstaw dla zmiany swojego wstępnego wniosku, że Konwent jest organem wspólnotowym w rozumieniu art. 195 WE, a więc objęty jest zakresem kompetencji Rzecznika w odniesieniu do ewentualnego niewłaściwego administrowania w swojej działalności.

2 Wniosek skarżącego o udostępnienie porządków obrad i protokołów Prezydium Konwentu Europejskiego

2.1 Skarżący zarzuca Sekretariatowi Konwentu Europejskiego brak właściwej odpowiedzi na jego wniosek o udostępnienie porządków obrad i protokołów Prezydium. Skarżący motywuje swój wniosek zamiarem poinformowania organizacji pozarządowych z odpowiednim wyprzedzeniem o kwestiach omawianych przez Konwent.

2.2 W swoich uwagach skarżący twierdzi, iż celem Wspólnej Deklaracji z 30 maja 2001 r. jest zapewnienie objęcia rozporządzeniem 1049/2001 wszystkich instytucji i organów, a więc również Konwentu. Skarżący wnioskuje, aby pod koniec pracy Konwentu zapewniony został pełny dostęp do wszystkich dokumentów, które nie są obecnie zamieszczone w domenie publicznej.

2.3 Zdaniem Przewodniczącego Konwentu dokumenty Konwentu nie są objęte rozporządzeniem 1049/2001. Tym niemniej, Konwent przyjął zasadę publicznego udostępniania jak największej ilości materiałów. Zadaniem Prezydium jest przygotowanie pracy Konwentu. Swoje zadanie Prezydium może spełniać dobrze wyłącznie wtedy, gdy zapewniona jest poufność jego obrad. Jeżeli porządek obrad i protokoły posiedzeń Prezydium miałyby zostać udostępnione, mogłoby to doprowadzić do uczynienia z nich przedmiotu debat Konwentu, zamiast bodźca do debat. Opinia publiczna jest tak samo dobrze poinformowana o terminach i przedmiocie przyszłych sesji plenarnych, jak sami członkowie Konwentu.

W kwestii publicznego udostępnienia porządków obrad i protokołów Prezydium pod koniec pracy Konwentu, Sekretarz Generalny nie widzi żadnych powodów, dla których dokumenty te nie miałyby być udostępnione na tym etapie. Jest to jednak kwestia, której Prezydium będzie musiało się przyjrzeć pod koniec prac Konwentu.

2.4 Rzecznik Praw Obywatelskich zauważa, że rozporządzenie 1049/2001⁴¹ ma zastosowanie do dokumentów będących w posiadaniu Parlamentu Europejskiego, Rady oraz Komisji oraz iż rozporządzenie 58/2003 rozszerza jego postanowienia na agencje wykonawcze.⁴² Konwent nie jest częścią Parlamentu Europejskiego, Rady czy Komisji, ani agencją w rozumieniu rozporządzenia 58/2003. Rzecznik Praw Obywatelskich uznaje więc, że rozporządzenie 1049/2001 jako takie nie ma zastosowania do dokumentów będących w posiadaniu Konwentu.

2.5 Rzecznik Praw Obywatelskich przypomina jednak, iż w następstwie dwóch dochodzeń podjętych z własnej inicjatywy, instytucjom i organom wspólnotowym zostały przedstawione projekty zaleceń w sprawie przyjęcia przepisów dotyczących publicznego dostępu do dokumentów jako zasady dobrej administracji.⁴³ Niemal wszystkie z nich zastosowały się do zaleceń.⁴⁴

2.6 Rzecznik Praw Obywatelskich zauważa, że zadeklarowana polityka Konwentu obejmuje publiczne udostępnienie możliwie największej ilości materiałów. Rzecznik wskazuje na fakt, iż

⁴¹ Rozporządzenie 1049/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 maja 2001 roku w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji, Dz. U. L 145/43, 2001.

⁴² Rozporządzenie Rady 58/2003 z 19 grudnia 2002 ustanawiające statut dla agencji wykonawczych, którym powierza się zadania zarządzania programami wspólnotowymi, Dz. U. L 11/1, 2003.

⁴³ Zob. Sprawozdanie Specjalny Rzecznika Praw Obywatelskich Parlamentu Europejskiego z dochodzenia z własnej inicjatywy w sprawie publicznego dostępu do dokumentów z dnia 15 grudnia 1997, a także decyzje dotyczące Europejskiego Banku Centralnego, Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa i Higieny Pracy, Wspólnotowego Urzędu Odmiany Roślin i Europolu podjęte w wyniku dochodzenia z własnej inicjatywy OI/1/99/IJH.

⁴⁴ Na przykład: Trybunał Obrachunkowy, Dz.U. C 295/1, 1998; Europejski Bank Centralny, Dz.U. L110/30, 1999; Europejski Bank Inwestycyjny, Dz.U. C 243/13, 1997; Europejski Komitet Społeczno- Ekonomiczny, Dz.U. L 339/18, 1997 oraz Komitet Regionów, Dz.U. L 351/70, 1997.

polityka ta jest zgodna z celem rozporządzenia 1049/2001, którym jest zapewnienie możliwie najszerzego dostępu do dokumentów. W powyższym kontekście Rzecznik zauważył, że Wspólna Deklaracja Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji z dnia 30 maja 2001 roku⁴⁵ wzywa instytucje i organy do przyjęcia wewnętrznych przepisów w sprawie publicznego dostępu do dokumentów, które uwzględniałyby zasady i ograniczenia rozporządzenia 1049/2001.

W świetle powyższego, Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich uważa, iż badając sprawę zaistnienia niewłaściwego administrowania we wprowadzaniu w życie deklarowanej polityki Konwentu dotyczącej publicznego udostępniania jak największego zakresu materiałów, warto odnieść się, przez analogię, do wyjątków zawartych w rozporządzeniu 1049/2001.

2.7 Zgodnie z pierwszym akapitem art. 4 ust. 3 rozporządzenia 1049/2001 dokumenty sporządzone przez instytucję do użytku wewnętrznego, a odnoszące się do sprawy, co do której instytucja nie podjęła jeszcze decyzji, nie powinny być udostępniane, jeśli ujawnienie takiego dokumentu poważnie naruszyłoby proces podejmowania decyzji przez tę instytucję, chyba że za ujawnieniem przemawia interes publiczny.

Rzecznik Praw Obywatelskich uważa, że Przewodniczący Konwentu podał rozsądne wyjaśnienie co do powodów, dla których ujawnienie porządków obrad i protokołów Prezydium przed zakończeniem pracy Konwentu poważnie naruszyłoby proces decyzyjny Konwentu. Dalej, Rzecznik nie stwierdza, aby argumenty skarżącego dowodziły istnienia interesu publicznego przemawiającego za ujawnieniem dokumentów. Rzecznik nie uznaje w związku z tym odmowy publicznego dostępu do porządków obrad i protokołów Prezydium przed zakończeniem prac Konwentu za niewłaściwe administrowanie.

Rzecznik Praw Obywatelskich wskazuje na fakt, że powyższe wnioski odnoszą się jedynie do odmowy publicznego dostępu do porządków obrad i protokołów Prezydium. Rzecznik nie zajmuje stanowiska w sprawie omawianych kwestii otwartości w stosunkach pomiędzy Prezydium a członkami Konwentu, gdyż pytania te odnoszą się do działalności o wymiarze politycznym.

2.8 W kwestii pytania, czy pod koniec pracy Konwentu porządki posiedzeń i protokoły Prezydium powinny być publicznie udostępnione, Rzecznik zauważył, że zgodnie z drugim akapitem art. 4 ust. 3 rozporządzenia 1049/2001 dokumenty zawierające opinie przeznaczone do użytku wewnętrznego, będące częścią dyskusji i wstępnych konsultacji wewnątrz danej instytucji nie powinny być udostępniane nawet w przypadku już podjętej decyzji, jeżeli ujawnienie dokumentu poważnie naruszyłoby proces decyzyjny instytucji, chyba że interes publiczny przemawia za jego ujawnieniem.

Nie wydaje się możliwe, aby proces decyzyjny Konwentu mógł być naruszony po zakończeniu jego prac. Rzecznik zgadza się więc z Sekretarzem Generalnym Konwentu co do braku powodów, dla których przedmiotowe dokumenty nie miałyby być publicznie dostępne na tym etapie.

2.9 W końcowych uwagach skarżący wyraża obawę, iż w ostatniej fazie negocjacji w Konwencie ta ważna kwestia może nie znaleźć wystarczającego rozwiązania.

Rzecznik zakłada, że zakończenie prac Konwentu przewidywane jest do końca czerwca 2003 r. Z tego powodu jest on zdania, że opóźnienie decyzji celem zbadania obaw skarżącego nie byłoby użyteczne.

Pismo Rzecznika do Prezydenta Konwentu informujące go o niniejszej decyzji zawierać będzie stanowisko wyrażone w drugim akapicie punktu 2.8 powyżej, które dotyczy publicznego dostępu do dokumentów Konwentu po zakończeniu jego prac. Pismo będzie również zawierało opinię Rzecznika, według której podjęcie przez Konwent możliwie najszybciej właściwych ustaleń celem zapewnienia omawianego dostępu byłoby w zgodzie z zasadami dobrej administracji. Rzecznik

⁴⁵

Wspólna deklaracja odnosząca się do rozporządzenia (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady 1049/2001 z dnia 30 maja 2001 w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji (Dz. U. 145 z dnia 31 maja 2001, str. 43), Dz. U. L 173/5, 2001.

przekazać także Prezydentowi Konwentu praktyczne sugestie skarżącego, zawarte w końcowych uwagach i dotyczące przyszłego publicznego dostępu do dokumentów Konwentu.

3 Wniosek

Z powodów wymienionych w akapitach punktów 2.7 oraz 2.9 powyżej Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich stoi na stanowisku, iż nie było niewłaściwego administrowania po stronie Konwentu Europejskiego, oraz że dalsze dochodzenie dotyczące tej skargi byłoby bezzasadne. Tym samym Rzecznik zamyka sprawę.

Uwaga: Po zakończeniu prac Konwentu z dniem 10 lipca 2003 porządki obrad i streszczenia posiedzeń Prezydium zostały umieszczone na stronie internetowej Konwentu, pod następującym adresem: <http://european-convention.eu.int/docspraes.asp?lang=EN>

3.1.7 Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych

ZARZUT NIEWŁAŚCIWEGO PRZEPROWADZENIA DOCHODZENIA

Decyzja dotycząca skargi 1625/2002/IJH przeciwko Europejskiemu Urzędowi ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych

SKARGA

We wrześniu 2002r. była urzędniczka Komisji Europejskiej złożyła do Rzecznika Praw Obywatelskich skargę na Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF).

Skarżąca przedstawiła fakty w następujący sposób (w skrócie):

Dnia 3 listopada 2000r., pracując jako szef działu w Dyrekcji Generalnej ds. Badań Komisji Europejskiej, skarżąca zwróciła uwagę OLAF- u na pewne nieprawidłowości w finansowaniu jednego z projektów.

Dnia 23 lipca 2001r. skarżąca została przesłuchana przez dwóch pracowników OLAF- u i podpisała protokół z tego przesłuchania. Skarżąca nie została poinformowana przez OLAF o wynikach dochodzenia. Dowiedziała się ona następnie, że pracownicy przesłuchujący ją opuścili OLAF, osoba nadzorująca projekt od strony naukowej nie była przesłuchiwana oraz że umowa w sprawie projektu została podpisana na początku roku 2002, po istotnych zmianach wprowadzonych do załącznika technicznego. Skarżąca wyraziła przypuszczenie, że jednostka OLAF- u odpowiedzialna za wewnętrzne konsultacje w sprawie projektu nie wiedziała o jej skardze z nim związanej.

Skarżąca zarzuca, iż OLAF nie przeprowadził odpowiedniego dochodzenia w przedmiotowej sprawie i nie poinformował jej o wynikach dochodzenia. Skarżąca utrzymuje, że OLAF powinien był poinformować ją o tym, czy przeprowadził dochodzenie, jakie były jego wyniki oraz czy jednostka OLAF- u odpowiedzialna za wewnętrzne konsultacje w sprawie projektu przed jego przyjęciem na początku roku 2002 wiedziała o jej skardze.

DOCHODZENIE

Opinia Europejskiego Urzędu ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych

Odpowiedź OLAF- u zawierała następujące punkty (w skrócie):

Zarzut niewłaściwego przeprowadzenia dochodzenia przez OLAF

Zgodnie z pismem skarżącej z dnia 3 listopada 2000r. skierowanym do OLAFu, naukowo-techniczna ocena proponowanego projektu z dnia 24 lipca 2000r. była negatywna.

Pismem z dnia 25 października 2000r. Dyrektor Generalny Dyrekcyj Generalnej ds. Badań Komisji Europejskiej (DG RTD) poinformował właściwego szefa gabinetu o tym, że negocjacje prowadzone pod nadzorem skarżącej we wrześniu 1999r. nie doprowadziły do satysfakcjonujących wyników. Dlatego też Dyrektor Generalny postanowił poprosić Pana B., doradcę Dyrektora, o włączenie się do sprawy w celu osiągnięcia porozumienia z koordynatorem projektu, tak aby projekt mógł zostać zamknięty w sposób satysfakcjonujący pod koniec listopada 2000r.

W swoim piśmie skarżąca stwierdziła, iż złożyła skargę ze względu na sprzeczność dwóch wyżej wymienionych stwierdzeń, zgodnie z artykułem 20 ustępem 2 Regulaminu Pracowniczego.

Dyrektor Generalny OLAF- u potwierdził otrzymanie skargi pismem z dnia 11 grudnia 2000r. oraz poprosił skarżącą o dostarczenie wszelkich informacji dotyczących domniemych nieprawidłowości, znajdujących się w jej posiadaniu. Dnia 22 stycznia 2001r. skarżąca przedłożyła liczne dodatkowe dokumenty dotyczące negocjacji i dyskusji w ramach projektu. Informacje te nie pozwalały jednak na stwierdzenie, czy nieprawidłowości rzeczywiście miały miejsce. Następstwem powyższego było rozpoczęcie przez OLAF wewnętrznego dochodzenia, dnia 27 lutego 2001r. W jego trakcie zebrano następujące informacje:

- Dnia 24 marca 2001r. Dyrektor Generalny DG RTD wysłał obszerne pismo informacyjne do OLAF- u;
- Dnia 23 lipca 2001r. pracownicy OLAF- u przesłuchali skarżącą. Potwierdziła ona, że zgodnie z jej wiedzą nadużycie finansowe nie miało miejsca, jednak projekt został zaakceptowany, niezależnie od braków przedstawionych w ocenie naukowej ;
- Dnia 27 sierpnia 2001r. skarżąca przesłała pisemne uzupełnienie do swojego przesłuchania;
- Na podstawie tych informacji, dnia 1 lutego 2002r. przyjęto końcowe sprawozdanie w sprawie, zalecające jej zamknięcie i zaniechanie dalszego dochodzenia. Dyrektor Generalny OLAF- u przyjął to zalecenie. Tym samym w następstwie zarzutów skarżącej OLAF przeprowadził całkowicie prawidłowe dochodzenie, po którym stwierdził, że żadne nieprawidłowości nie miały miejsca, a dalsze dochodzenie uznał za niepotrzebne.

Zarzut nieinformowania skarżącej o wynikach dochodzenia przeprowadzonego przez OLAF

Rozporządzenie 1073/1999 określa, kto powinien zostać poinformowany o wynikach dochodzenia prowadzonego przez OLAF. Artykuł 8 stanowi, że informacja uzyskana w trakcie wewnętrznego dochodzenia jest uznawana za tajemnicę służbową i powinna być udostępniona wyłącznie tym osobom, będącym pracownikami instytucji Wspólnot Europejskich lub Państw Członkowskich, których stanowisko tego wymaga. Artykuł 9 stanowi, że końcowe sprawozdanie w sprawie, zawierające streszczenie informacji zebranych w trakcie dochodzenia, powinno zostać przesłane władzom sądowniczym zainteresowanego Państwa Członkowskiego oraz instytucji, organowi, biuru lub agencji odpowiedzialnej za dalsze działania nadzorujące.

Dnia 12 lipca 2002r. skarżąca wysłała do OLAF- u pismo, domagając się informacji na temat wyniku dochodzenia. Dnia 5 sierpnia OLAF przygotował odpowiedź na tę prośbę, która jednakże nie została wysłana, ponieważ skarżąca odeszła na emeryturę dnia 1 sierpnia 2002r. Dnia 9 sierpnia 2002r. OLAF wysłał pismo przedstawiające wyniki dochodzenia do szefa działu w Dyrekcyj Generalnej RTD.

Konsultacje wewnętrzne

OLAF nie przypomina sobie, by był kiedykolwiek stroną konsultowaną w ramach wewnętrznych konsultacji nad rzeczonym projektem. Istnieje jednak korespondencja między Dyrektorem Generalnym DG RTD i Dyrektorem Generalnym OLAF- u, której tematem było dalsze finansowanie projektu bądź jego wstrzymanie ze względu na prowadzone dochodzenie. Dnia 14 maja 2001r.

Dyrektor Generalny DG RTD wysłał do Dyrektora Generalnego OLAF- u list, w którym wyjaśnił, że zamierza zaproponować Komisji dalsze finansowanie projektu, w przypadku nieotrzymania przeciwnego zalecenia. Dnia 20 maja 2001r. Dyrektor Generalny OLAF- u odpowiedział, że dochodzenie co prawda wciąż trwa, jednak informacje zebrane do tego czasu przez OLAF nie sugerowały istnienia powodów do odradzania dalszego finansowania projektu.

OLAF dołączył do swojej opinii kopie wspomnianych dokumentów.

Uwagi skarżące

Uwagi skarżące do opinii OLAF- u zawierały następujące punkty (w skrócie):

Pracownik OLAF- u odpowiedzialny za przedmiotowe dochodzenie utrzymuje, że żadna informacja w posiadaniu OLAF- u nie jest dowodem na istnienie nieprawidłowości, których ściganie leży w kompetencjach Urzędu. Trzy fakty, ujęte w aktach i wsparte dowodami, nie zostały wzięte pod uwagę w trakcie dochodzenia:

- (a) Ocena projektu była przeprowadzona nieprawidłowo, ponieważ:
 - nie przestrzegano obowiązującej procedury;
 - w kwestii wniosku dotyczącego wybieralności, w którym wyraźnie określono wymóg anonimowości propozycji, dwóch z czterech ekspertów negatywnie oceniło jedno z merytorycznych kryteriów wybieralności, a ekspert z kraju- beneficjenta nie podpisał formularza zapewniającego anonimowość;
 - ekspert z kraju- beneficjenta brał udział w obu etapach oceny, zarówno naukowej jak i regionalnej.
- (b) Instrukcja dotycząca pozytywnego zamknięcia sprawy jest również nieprawidłowa, a być może nawet niezgodna z prawem.
- (c) Jest zadziwiające, a może nawet i nieprawidłowe, że przyznanie dotacji zależy wyłącznie od decyzji tymczasowego pracownika. W istocie osoba ta, odpowiedzialna za dokumentację na etapie ewaluacji, do której nawiązano w punkcie (a) powyżej, nadzorowała projekt dalej, mimo późniejszej zmiany jej obowiązków w ramach działu i na szkodę obowiązków skarżącej jako byłego szefa działu. Obecnie ta sama osoba (pracownik tymczasowy) jest ponownie odpowiedzialna za operacyjną stronę projektu, mimo iż dział, do którego jest przydzielona, nie zajmuje się działaniami operacyjnymi i nie powinien zarządzać projektami.

DECYZJA

1 Zarzut niewłaściwego przeprowadzenia dochodzenia przez OLAF

1.1 Skarżąca zajmowała stanowisko szefa działu w Dyrekcji Generalnej ds. Badań Komisji Europejskiej. W listopadzie 2000r. skarżąca zwróciła uwagę Europejskiego Urzędu ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF- u) na pewne nieprawidłowości w finansowaniu jednego z projektów. Skarżąca zarzuca, iż OLAF niewłaściwie przeprowadził dochodzenie w tej sprawie i wymienia trzy fakty, które w jej ocenie nie zostały wzięte pod uwagę, mimo iż były ujęte w aktach i wsparte dowodami.

1.2 Zgodnie z opinią OLAF- u, jego Dyrektor Generalny zwrócił się do skarżącej z prośbą o dostarczenie wszelkich informacji jej dostępnych, dotyczących domniemyanych nieprawidłowości. Ponieważ dostarczone informacje nie pozwalały na stwierdzenie, czy nieprawidłowości rzeczywiście miały miejsce, OLAF rozpoczął wewnętrzne dochodzenie. W trakcie dochodzenia zebrano informacje od Dyrektora Generalnego DG RTD oraz od skarżącej. Dyrektor Generalny DG RTD wysłał obszernie pismo informacyjne. Pracownicy OLAF- u przesłuchali skarżącą, która potwierdziła, że zgodnie z jej wiedzą nadużycie finansowe nie miało miejsca, jednak projekt został zaakceptowany, niezależnie od braków przedstawionych w naukowej ewaluacji. Skarżąca

przesłała następnie pisemne uzupełnienie do swojego przesłuchania. Na podstawie tych informacji, 1 lutego 2002r. przyjęto końcowe sprawozdanie w sprawie, zalecające jej zamknięcie bez dalszego dochodzenia. Dyrektor Generalny OLAF- u przyjął to zalecenie. OLAF dołączył do swojej opinii kopie wspomnianych dokumentów.

1.3 Rzecznik Praw Obywatelskich zwraca uwagę na fakt, iż niniejsza skarga została wniesiona przeciwko OLAF- owi. Dlatego też dochodzenie prowadzone przez Rzecznika nie dotyczy nadzorowania rzeczonoego projektu przez Komisję Europejską. Dotyczy ono wyłącznie ustalenia, czy doszło do niewłaściwego administrowania po stronie OLAF- u w trakcie prowadzenia dochodzenia administracyjnego, wszczętego na skutek informacji przekazanych przez skarżącą.

1.4 Rzecznik zauważa, że artykuł 1 ustęp 3 rozporządzenia 1073/1999⁴⁶ stwierdza, że OLAF prowadzi dochodzenia administracyjne do celów:

- zwalczania nadużyć finansowych, korupcji i każdej innej nielegalnej działalności przynoszącej szkody interesom finansowym Wspólnoty Europejskiej,
- badania istotnych faktów związanych z działalnością zawodową, mogących stanowić zaniedbanie obowiązków urzędników i innych pracowników Wspólnot, w wyniku czego może zostać wszczęte postępowanie dyscyplinarne i, w zależności od przypadku, karne (...)"

1.5 Rzecznik uznaje, że zasady dobrej administracji wymagają, by OLAF prowadził dochodzenia rozważnie, bezstronnie i obiektywnie. Rzecznik nie znajduje w dowodach dokumentowych dostarczonych przez skarżącą oraz OLAF niczego, co sugerowałoby, że w niniejszej sprawie OLAF przeprowadził dochodzenie w sposób niezgodny z zasadami dobrej administracji. Co więcej, Rzecznik uważa, że OLAF postąpił rozsądnie stwierdzając, że dostępne mu informacje nie dowodzą istnienia nieprawidłowości, których ściganie leży w kompetencjach OLAF- u. Niniejszym Rzecznik nie stwierdza niewłaściwego administrowania w związku z tym aspektem skargi.

2 Zarzut niepoinformowania skarżącej przez OLAF

2.1 Skarżąca stawia zarzut, iż OLAF nie poinformował jej o wynikach prowadzonego przez siebie dochodzenia. Skarżąca utrzymuje, że OLAF powinien był poinformować ją o tym, czy wszczęto dochodzenie oraz jakie były jego wyniki.

2.2 OLAF utrzymuje, iż rozporządzenie nr 1073/1999 określa, kto powinien zostać poinformowany o wynikach dochodzenia prowadzonego przez OLAF. Artykuł 8 stanowi, że informacja uzyskana w trakcie wewnętrznego dochodzenia jest uznawana za tajemnicę służbową i powinna być udostępniona wyłącznie tym osobom, będącym pracownikami instytucji Wspólnot Europejskich lub Państw Członkowskich, których stanowisko tego wymaga. Artykuł 9 stanowi, że końcowe sprawozdanie w sprawie, zawierające streszczenie informacji zebranych w trakcie dochodzenia, powinno zostać przesłane władzom sądowiczym zainteresowanego Państwa Członkowskiego oraz instytucji, organowi, biuru lub agencji odpowiedzialnej za dalsze działania nadzorujące. Dnia 12 lipca 2002r. skarżąca wysłała do OLAF- u pismo, domagając się informacji na temat wyniku dochodzenia. Dnia 5 sierpnia OLAF przygotował odpowiedź, która jednakże nie została wysłana, ponieważ skarżąca odeszła na emeryturę dnia 1 sierpnia 2002r. Dnia 9 sierpnia OLAF wysłał pismo przedstawiające wyniki dochodzenia do szefa działu w Dyrekcji Generalnej RTD.

2.3 Rzecznik zauważa, że OLAF dołączył kopię końcowego sprawozdania w sprawie do swojej opinii na temat skargi, wiedząc, iż opinia ta wraz z towarzyszącymi jej załącznikami zostanie przekazana skarżącej, zgodnie z normalną procedurą obsługi skarg przez Rzecznika Praw Obywatelskich. Rzecznik nie rozumie zatem, dlaczego OLAF powołuje się na zapisy rozporządzenia nr 1073/1999 i twierdzi, że to one nie pozwoliły mu na poinformowanie skarżącej o wynikach dochodzenia. Rzecznik stwierdza, że OLAF podjął odpowiednie kroki, aby uregulować tę stronę skargi, informując skarżącą o wynikach dochodzenia poprzez dochodzenie prowadzone

⁴⁶ Rozporządzenie (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1073/1999 z dnia 25 maja 1999r. dotyczące dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) Dz.U. L 136, 31.05.1999, str. 1.

przez Rzecznika. Niniejszym dalsze dochodzenie Rzecznika w związku z tym aspektem skargi nie jest konieczne.

3 Żądanie informacji dotyczących wewnętrznych konsultacji

3.1 Skarżąca twierdzi, że OLAF powinien być poinformować ją, czy jednostka OLAF- u odpowiedzialna za wewnętrzne konsultacje w sprawie projektu, prowadzone przed jego przyjęciem na początku roku 2002, wiedziała o jej skardze.

3.2 OLAF nie przypomina sobie, by był kiedykolwiek stroną konsultowaną w ramach wewnętrznych konsultacji nad rzeszonym projektem. Jednakże Dyrektor Generalny DG RTD wysłał do Dyrektora Generalnego OLAF- u list, w którym wyjaśnił, że w przypadku nieotrzymania przeciwnego zalecenia, zamierza zaproponować Komisji dalsze finansowanie projektu. Dyrektor Generalny OLAF- u odpowiedział, że dochodzenie co prawda wciąż trwa, jednak informacje zebrane do tego czasu przez OLAF nie sugerowały istnienia powodów do odradzania dalszego finansowania projektu.

3.3 Rzecznik stwierdza, że opinia przedstawiona przez OLAF dostarcza informacji, których domagała się skarżąca i niniejszym dalsze dochodzenie Rzecznika w związku z tym aspektem skargi nie jest konieczne.

4 Wnioski końcowe

Na podstawie dochodzenia Rzecznika Praw Obywatelskich w sprawie niniejszej skargi wydaje się, że nie było niewłaściwego administrowania po stronie Europejskiego Urzędu ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych. Niniejszym Rzecznik zamyka sprawę.

3.1.8 Europejska Agencja Odbudowy

USŁUGI DORADCZE DLA EUROPEJSKIEJ AGENCJI ODBUDOWY

Decyzja w sprawie skargi 1141/2002/GG (poufne) przeciwko Europejskiej Agencji Odbudowy

SKARGA

Zgodnie ze skargą złożoną w czerwcu 2002 roku skarżący, obywatel niemiecki, pracował w Kosowie jako konsultant na podstawie dwóch umów.

Pierwsza umowa (Kontrakt na usługi OBNOVA nr 99/KOS04/03/001) dotyczyła projektu pt.: „Pomoc administracyjna i techniczna dla eksperta w sprawie zarządzania projektem dotyczącym odpadów, wody i instalacji sanitarnych”. Została ona podpisana przez skarżącego i Komisję Europejską 26 stycznia 2000 roku. Zgodnie z art. 5 umowy skarżący miał otrzymać za swoje usługi wynagrodzenie w wysokości do 196 970 euro. Art. 6 ust. 1 umowy przewidywał, że płatności będą dokonane „po wykonaniu usług w stopniu zadowalającym zleceniodawcę”. Art. 6 ust. 2 zastrzegł, iż wynagrodzenie będzie wypłacone w kwartalnych ratach „po przekazaniu faktury i zatwierdzeniu raportów oraz wykonanej pracy przez zleceniodawcę, zgodnie z Warunkami umowy. Ostatnia zapłata (wyrównanie) będzie uiszczona w ciągu 60 dni od zatwierdzenia raportu końcowego przez zleceniodawcę”.

Zgodnie z Aneksem nr 1 do niniejszego kontraktu, podpisanym przez skarżącego oraz Europejską Agencję Odbudowy (która najwyraźniej przejęła kontrakt od Komisji), maksymalna kwota wynagrodzenia została podniesiona do wysokości 268 090 euro.

W dniu 12 lipca 2001 roku skarżący złożył w Agencji prośbę o końcową wpłatę wynoszącą 59 387 euro. Według oświadczenia skarżącego rozpoczęła się wówczas dyskusja co do tego, kto i w jaki sposób miałby zapłacić jednemu z asystentów skarżącego sumę wynoszącą około 5000 euro. Skarżący zarzucił, że z nieprzedstawionych mu powodów Agencja podjęła decyzję o powiadomieniu o sprawie Europejskiego Urzędu ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF), posługując się tą procedurą celem wstrzymania pozostałej, bezspornie należnej płatności w wysokości około 50 000 euro.

Druga umowa („Ekspert Rady Nadzorczej w Pristinie - 99/KOS04/03/016”) została podpisana przez skarżącego i Agencję dnia 1 sierpnia 2001 roku. Zgodnie z art. 3 umowy maksymalna jej wartość mogła wynosić 70 500 euro.

Dnia 28 lutego 2002 roku skarżący zwrócił się do Agencji z prośbą o dokonanie drugiej wpłaty częściowej w wysokości 19 387 euro oraz końcowej wpłaty 7050 euro. Według skarżącego wywiązała się wówczas dyskusja na temat ilości przepracowanych dni, która dotyczyła kwoty około 8000 euro.

Skarżący wnosi, by Agencja szybko zakończyła przegląd jego faktur i dokonała odpowiednich wpłat.

DOCHODZENIE

Opinia Agencji

Opinia Europejskiej Agencji Odbudowy zawiera następujące uwagi:

Agencja zawiesiła płatności dotyczące obu wymienionych umów w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami dotyczącymi sposobu przedstawienia faktur. Dotychczas Agencja nie otrzymała zadowolających odpowiedzi ze strony skarżącego na zadane pytania. Przeciwnie, otrzymała ona od Misji Tymczasowej Administracji Organizacji Narodów Zjednoczonych w Kosowie (UNMIK), a dokładniej od unijnego filaru tej administracji (sekcja administracji ONZ, w której skarżący był zatrudniony) informację mogącą wskazywać na zamiar dokonania nadużyć finansowych przez skarżącego. Informacja odnosiła się do nieprawidłowości, których charakter skłonił Agencję do przekazania tej sprawy Urzędowi OLAF. Kopię listu Agencji do OLAF z dnia 12 grudnia 2001 (bez załączników), który streszcza pytania dotyczące stwierdzonych nieprawidłowości, załączono do opinii Agencji.

W trakcie swojego dochodzenia OLAF wykrył jeszcze inne nieprawidłowości, które mogły odnosić się do działań skarżącego w Kosowie oraz mieć miejsce podczas wykonywania przez niego obowiązków wynikających z umowy z Agencją. Nieprawidłowości te wiązały się z przelewem w wysokości około 4 500 000 euro na konto bankowe w Gibraltarze. Przelew dotyczył dokonanej płatności za przesył energii elektrycznej z Kosowa do Serbii. Skarżący zarządzał procesem przesyłu w imieniu UNMIK.

Istniały też pewne wątpliwości co do kwalifikacji akademickich skarżącego, które były jednocześnie sprawdzane przez OLAF współpracujący z UNMIK.

Inspektor Finansowy Komisji Europejskiej, wyznaczony do pracy w Agencji w pełnym wymiarze czasu, dnia 14 lipca 2002 roku⁴⁷ podjął decyzję o zawieszeniu płatności w odniesieniu do obu kontraktów. Należne kwoty zostały wówczas wstrzymane do momentu otrzymania przez Agencję i

⁴⁷ „Lipiec” powinien być prawdopodobnie zamieniony na „czerwiec”, ponieważ dokument, do którego odnosiła się Agencja w tym kontekście, datowany jest na 14 czerwca 2002 roku.

Inspektora Finansowego wniosków OLAF, który rozpoczął zewnętrzne dochodzenie w odniesieniu do wyżej omówionych umów z dniem 1 lutego 2002.

Skarżący został poinformowany pocztą elektroniczną dnia 12 grudnia 2001, że płatność jego faktury została wstrzymana do momentu rozwiązania kwestii spornych. Następnie dnia 10 lipca 2002 otrzymał on informację w sprawie wniosku Agencji o wszczęcie dochodzenia przez OLAF.

Kolejne pismo Agencji

W dniu 6 grudnia 2002 Agencja przesłała Rzecznikowi Praw Obywatelskich notatkę prasową opublikowaną 5 grudnia 2002 przez Andy'ego Bearparka z UNMIK. Notatka zawiadamiała, że skarżący został zaarrestowany w Niemczech 4 grudnia 2002, po czym rozpoczęto proces sądowy.

Uwagi skarżącego

Nie otrzymano żadnych uwag ze strony skarżącego.

DECYZJA

1 Uwagi wstępne

1.1 Europejska Agencja Odbudowy załączyła do swojej opinii pięć dokumentów dotyczących omawianej sprawy. Poinformowała następnie Rzecznika, że przed ujawnieniem tych dokumentów należy zasięgnąć opinii Europejskiego Urzędu ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF), który jest autorem dokumentów zawartych w załącznikach 3 i 4 do opinii.

1.2 Rzecznik wystosował następnie pismo do Agencji, w którym poprosił o wyjaśnienie tej kwestii do dnia 23 listopada 2002 r., zaznaczając, że jeżeli dokumenty te miałyby być traktowane jako poufne, to zostaną one zwrócone Agencji i nie będą mogły być wykorzystane w niniejszej sprawie. W dniu 20 listopada 2002 Agencja poinformowała Rzecznika, że zabiegała o potwierdzenie ze strony OLAF, iż odpowiednie dokumenty mają charakter wrażliwy i nie powinny podlegać ujawnieniu dokąd dochodzenie prowadzone przez OLAF nie zostanie zakończone.

1.3 W tych okolicznościach Rzecznik Praw Obywatelskich podjął decyzję o zwrocie właściwych dokumentów do Agencji. Dokumenty te nie będą w związku z tym brane pod uwagę w niniejszym dochodzeniu.

2 Uchylenie się od obowiązku przyjęcia faktur i zapłacenia zaległych kwot

2.1 Skarżący, niemiecki doradca, wykonał pracę w Kosowie dla Europejskiej Agencji Odbudowy na podstawie dwóch umów podpisanych odpowiednio w 2000 (Umowa nr 99/KOS04/03/001) i w 2001 roku (Umowa nr 99/KOS04/03/016). Według skarżącego Agencja nie dopełniła obowiązku sprawdzenia jego faktur (z dnia 12 lipca 2001 r. i 28 lutego 2002 r.) oraz wpłaty zaległych sum. Skarżący zarzucił, że Agencja nadal zalegała mu z kwotą 80 000 euro.

2.2 Agencja wskazała, że płatności dotyczące obu umów zostały zwieszona ze względu na wykryte nieprawidłowości w sposobie przedstawienia faktur oraz, że nie otrzymała zadowolających odpowiedzi skarżącego na swoje pytania. Według Agencji otrzymała ona ponadto od Misji Tymczasowej Administracji Organizacji Narodów Zjednoczonych w Kosowie (UNMIK) informacje, które dały powód do podejrzeń o prowadzące do obejścia prawa zamiary skarżącego. Informacje te miałyby być według Agencji związane z nieprawidłowościami, których charakter skłonił Agencję do podjęcia decyzji o przekazaniu sprawy do Europejskiego Urzędu ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF). W dniu 1 lutego 2002 r. OLAF podjął decyzję o rozpoczęciu zewnętrznego dochodzenia w odniesieniu do wyżej omawianych umów. Agencja podkreśliła, iż podczas swojego dochodzenia OLAF wykrył poważne nieprawidłowości, które mogły wiązać się z działaniami skarżącego w Kosowie. Wspomniane kolejne nieprawidłowości odnosiły się do przelewu w wysokości około 4 500 000 euro na konto bankowe w Gibraltarze. Według Agencji, w zaistniałych

okolicznościach właściwy inspektor finansowy podjął decyzję o zawieszeniu płatności w stosunku do obu umów do czasu otrzymania wyników dochodzenia OLAF.

2.3 Obecna skarga dotyczy zobowiązań wynikających z umów zawartych pomiędzy Agencją⁴⁸ i skarżącym.

2.4 Zgodnie z art. 195 Traktatu ustanawiającego WE, Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich uprawniony jest do przyjmowania skarg „dotyczących przypadków niewłaściwego administrowania w działaniach instytucji lub organów wspólnotowych”. Rzecznik uważa, że niewłaściwe administrowanie ma miejsce wówczas, kiedy instytucja publiczna nie działa w zgodzie z obowiązującymi ją przepisami lub zasadami⁴⁹. Niewłaściwe administrowanie zachodzi więc w przypadku niewłaściwego wypełniania obowiązków wynikających z umów zawartych przez instytucje lub organy wspólnotowe.

2.5 Rzecznik stwierdza jednak, że zakres dochodzenia, które może przeprowadzić w takich przypadkach, jest z konieczności ograniczony. W szczególności uważa on, iż nie leży w jego gestii określanie, czy nastąpiło naruszenie umowy przez którąś ze stron, jeżeli tego dotyczy spór. Skarga ta mogłaby być skutecznie rozpatrzona jedynie przez sąd właściwej jurysdykcji, który miałby możliwość wysłuchania argumentów stron w odniesieniu do odpowiedniego prawa krajowego i ocenić przeciwstawne dowody co do spornych kwestii lub okoliczności.

2.6 Rzecznik jest więc zdania, że w przypadkach dotyczących sporów wynikających z umowy uzasadnione jest ograniczenie jego dochodzenia do zbadania, czy instytucja lub organ wspólnotowy dostarczyły mu spójne i rozsądne wyjaśnienie co do podstaw prawnych swojego działania i dlaczego uważają swoje stanowisko jako strony umowy za uzasadnione. Jeżeli powyższe wyjaśnienia zostaną przedstawione, wówczas Rzecznik uzna, iż jego dochodzenie nie ujawniło przypadku niewłaściwego administrowania. Taka konkluzja Rzecznika nie będzie miała wpływu na prawo stron do wystąpienia do właściwego sądu w celu rozpatrzenia i miarodajnego osądzenia sporów wynikających z umowy.

2.7 W niniejszej sprawie w swoim sprawozdaniu Agencja przedstawiła spójne i rozsądne powody, dla których uznaje, że roszczenia skarżącego nie mogą być w tej chwili spełnione.

2.8 W powyższych okolicznościach wydaje się, że nie było niewłaściwego administrowania po stronie Agencji.

3 Wniosek

W wyniku dochodzenia przeprowadzonego przez Rzecznika Praw Obywatelskich w sprawie niniejszej skargi wydaje się, że nie było niewłaściwego administrowania po stronie Europejskiej Agencji Odbudowy. W związku z tym Rzecznik zamyka sprawę.

⁴⁸ Pierwsza umowa została pierwotnie zawarta przez Komisję Europejską, a następnie przejęta przez Agencję.

⁴⁹ Zob.: Sprawozdanie Roczny z 1997 roku, str. 22 i następne.

3.2 SPRAWY ROZWIĄZANE PRZEZ INSTYTUCJĘ

3.2.1 Parlament Europejski

ZARZUT NIEPRZEDSTAWIENIA POWODÓW ODRZUCENIA OFERTY PRZETARGOWEJ W ZAKRESIE TŁUMACZEŃ

Decyzja w sprawie skargi nr 2024/2002/OV przeciwko Parlamentowi Europejskiemu

SKARGA

W listopadzie 2002r. Pani J., w imieniu firmy mającej swoją siedzibę w Brukseli, wniosła do Rzecznika Praw Obywatelskich skargę dotyczącą odrzucenia przez Parlament Europejski kilku ofert przetargowych w zakresie tłumaczeń. Skarżąca przedstawiła istotne dla sprawy fakty w następujący sposób:

W kwietniu 2002r. skarżąca wysłała 11 ofert w odpowiedzi na różne ogłoszenia przetargowe na tłumaczenia opublikowane przez Parlament Europejski. Kilka ofert skarżącej zostało odrzuconych.

W lipcu 2002r. Parlament poinformował skarżącą, że w ofercie dotyczącej języków szwedzkiego i francuskiego znalazło się zbyt dużo błędów językowych. Ponieważ w specyfikacji przetargu określono, że oferta jest odrzucona w przypadku znalezienia w niej więcej niż 5 błędów językowych, skarżąca wysłała do Parlamentu pocztą elektroniczną list, w dniu 7 sierpnia 2002r., z prośbą o przedstawienie popełnionych błędów. W odpowiedzi wysłanej 3 października 2002r. Parlament podsumował błędy, jednakże nie wskazał szczegółowo na czym one polegały.

Oferta przetargowa dotycząca języka włoskiego została początkowo odrzucona z powodów finansowych. Gdy skarżąca skierowała do Parlamentu kolejny list, Parlament odpowiedział, dnia 3 października 2002r., że oferta skarżącej została ponownie rozpatrzona, ale tym razem odrzucono ją z powodu błędów językowych, to jest: błędów w pisowni, gramatyce i interpunkcji. Nie określono jednak szczegółowo jakiego rodzaju były to błędy.

Oferta przetargowa dotycząca języka greckiego została odrzucona bez podania żadnego konkretnego powodu. W istocie do przetargu tego zgłoszonych zostało 5 ofert, a trzy z nich przeszły selekcję. Skarżąca otrzymała wiadomość, że pierwszy wybrany oferent nie zaakceptował warunków przetargu. Skarżąca nie ma jednak informacji na temat oferentów, którzy zajęli trzecie i czwarte miejsce. Skarżąca napisała w tej sprawie do Parlamentu dnia 7 października 2002r., a także wysłała monit w dniu 31 października 2002r., ale nie otrzymała na nie odpowiedzi.

W dniu 19 listopada 2003r. skarżąca wniosła skargę do Rzecznika Praw Obywatelskich, stawiając trzy następujące zarzuty:

- 1 Parlament nie wyjaśnił szczegółowo, ze względu na jakie błędy językowe zostały odrzucone oferty przetargowe skarżącej dotyczące języków szwedzkiego oraz francuskiego.
- 2 Parlament przedstawił nowy powód odrzucenia oferty przetargowej dotyczącej języka włoskiego, ale nie przedstawił szczegółowo, jakie błędy językowe były powodem odrzucenia oferty.
- 3 Parlament nie przedstawił żadnego konkretnego powodu odrzucenia oferty przetargowej dotyczącej języka greckiego.

Dnia 29 stycznia 2003r. skarżąca napisała do Rzecznika informując go, że od momentu wniesienia skargi Parlament przekazał jej więcej informacji na temat błędów językowych w złożonych przez nią ofertach przetargowych.

W odniesieniu do ofert z zakresu języków szwedzkiego i francuskiego, skarżąca przyjęła do wiadomości błędy wyszczególnione przez Parlament.

W odniesieniu do oferty z zakresu języka włoskiego, skarżąca zauważyła, że może zgodzić się z pewnymi poprawkami, mimo iż część z nich jest kwestią stylu. Jednakże w przypadku tej oferty Parlament podał dwa różne powody odrzucenia jej.

W odniesieniu do oferty z zakresu języka greckiego, skarżącej wciąż nie przedstawiono powodów jej odrzucenia.

DOCHODZENIE

Opinia Parlamentu Europejskiego

W kwestii pierwszego zarzutu Parlament stwierdził, iż poinformował skarżącą pismem z dnia 22 lipca 2002r. o tym, że jej oferty przetargowe (nr ref. CRE- 0207- FR- EP oraz CRE- 0211- SV- EP) zostały odrzucone na etapie selekcji ze względu na słabą jakość językową oferty. Parlament powołał się na art. 2.2 Specyfikacji Ogólnej, zgodnie z którym „oferta przetargowa, która zawiera więcej niż pięć błędów w pisowni, interpunkcji lub gramatyce, będzie odrzucona”. W następstwie prośby o bardziej szczegółowe informacje dotyczące podjętej decyzji, Parlament poinformował skarżącą listem z dnia 30 września 2002r. o dokładnej liczbie oraz rodzaju błędów zawartych w dwóch ofertach przetargowych. Po otrzymaniu listu elektronicznego od skarżącej w dniu 19 listopada 2002r., w którym domagała się ona wyszczególnienia popełnionych błędów, Parlament przedstawił propozycję przesłania skarżącej kserokopii tych stron ofert przetargowych, na których błędy były wyraźnie zaznaczone. W odpowiedzi na prośbę skarżącej, strony te zostały przesłane do niej listem poleconym dnia 13 grudnia 2002r. List do Rzecznika Praw Obywatelskich jest datowany na dzień 19 listopada 2002r., tak samo jak list z prośbą o wyszczególnienie konkretnych błędów w ofertach przetargowych.

W kwestii drugiego zarzutu Parlament stwierdził, iż w następstwie zakwestionowania przez skarżącą wykluczenia z przetargu dwóch jej ofert (nr ref. CRE- 0205- ES- EP oraz CRE- 0208- IT- EP) ze względu na nieodpowiedni obrót, obydwie oferty przeszły ponowną weryfikację.

Listem z dnia 30 września 2002r. Parlament przesłał skarżącej informację, że jej oferta dotycząca języka włoskiego została odrzucona omyłkowo na etapie selekcji, jako że przedstawiony obrót był rzeczywiście odpowiedni. W tym samym liście Parlament poinformował skarżącą o wyniku ponownej oceny tej oferty, a dokładnie o jej odrzuceniu ze względu na słabą jakość językową oferty, to jest w sumie 15 błędów w pisowni i gramatyce. Zarzut skarżącej, jakoby nie przedstawiono jej szczegółów dotyczących rodzaju błędów, jest zatem nieuzasadniony. Parlament zaproponował następnie przesłanie skarżącej kserokopii tych stron oferty przetargowej dotyczącej języka włoskiego, na których zaznaczono błędy. Oferta przetargowa skarżącej dotycząca języka włoskiego została wykluczona na etapie selekcji, zgodnie z kryteriami selekcji (to jest art. 2.2 Specyfikacji Ogólnej).

W kwestii trzeciego zarzutu Parlament stwierdził, iż poinformował skarżącą listem poleconym z dnia 22 października 2002r., iż jej oferta przetargowa (nr ref. CRE- 0203- EL- EP) została odrzucona na etapie rozstrzygania wyników, ponieważ proponowany stosunek jakości do ceny nie był wystarczająco korzystny. Wszyscy oferenci startujący w przetargu, których oferty zostały odrzucone, otrzymali list informujący o powodach odrzucenia ich oferty. Dodatkowo, zgodnie z wymogami prawnymi, Parlament opublikował zawiadomienie o wynikach przetargu w Dzienniku Urzędowym J 2002/S 178- 140831 oraz na swojej stronie internetowej. Z zawiadomienia wynika bez żadnych wątpliwości, że w wyniku przetargu zawarto jedną główną umowę oraz dwie umowy rezerwowe. Komisja rozstrzygająca przetarg zdecydowała się zawrzeć tylko 2 rezerwowe umowy

z 4 możliwych, o których była mowa w specyfikacji przetargowej. Decyzja ta jest całkowicie zgodna z obowiązującym prawem, ponieważ nie narzuca ono obowiązku zawarcia umowy po rozstrzygnięciu przetargu. Po zasięgnięciu opinii w swoim dziale prawnym, Parlament zdecydował się nie zawierać umowy z pierwszym oferentem.

Uwagi skarżące

Skarżąca nie zgłosiła uwag do opinii Parlamentu Europejskiego.

DECYZJA

1 Zarzut niepoinformowania skarżącej o powodach odrzucenia jej oferty przetargowej dotyczącej języków szwedzkiego i francuskiego

1.1 Skarżąca jako przedstawiciel firmy mającej swoją siedzibę w Brukseli, wysłała 11 ofert przetargowych w odpowiedzi na różne przetargi w zakresie tłumaczeń ogłoszone przez Parlament Europejski. Skarżąca zarzuca, że Parlament nie wyjaśnił szczegółowo, ze względu na jakie błędy językowe zostały odrzucone oferty przetargowe skarżącej dotyczące języków szwedzkiego oraz francuskiego.

1.2 W swojej opinii Parlament stwierdził, że po otrzymaniu listu elektronicznego od skarżącej, w którym domagała się ona wyszczególnienia popełnionych błędów, Parlament zaproponował skarżącej przesłanie kserokopii tych stron ofert przetargowych, na których zaznaczono błędy. Dowód ten został wysłany listem poleconym w dniu 13 grudnia 2002r., w następstwie prośby skarżącej, złożonej tego samego dnia, co jej skarga do Rzecznika Praw Obywatelskich.

1.3 W swoim liście z dnia 29 stycznia 2002r. skarżąca stwierdziła, że przyjmuje do wiadomości błędy wyszczególnione przez Parlament. Wydaje się więc, że ten aspekt skargi został przez Parlament uregulowany.

2 Zarzut niepoinformowania skarżącej o powodach odrzucenia jej oferty przetargowej dotyczącej języka włoskiego

2.1 Skarżąca zarzuca, iż Parlament przedstawił nowy powód odrzucenia oferty przetargowej dotyczącej języka włoskiego, ale nie przedstawił konkretnych błędów językowych, które były powodem odrzucenia oferty.

2.2 Listem z dnia 30 września 2002r. Parlament przesłał skarżącej informację, że jej oferta dotycząca języka włoskiego została odrzucona omyłkowo na etapie selekcji, jako że obrót był istotnie odpowiedni. W tym samym liście Parlament poinformował skarżącą o wyniku ponownej oceny tej oferty, a dokładnie o jej odrzuceniu ze względu na słabą jakość językową oferty, to jest w sumie 15 błędów w pisowni i gramatyce. Parlament zaproponował następnie przesłanie skarżącej kserokopii tych stron oferty przetargowej dotyczącej języka włoskiego, na których zaznaczono błędy.

2.3 Rzecznik wnioskuje z powyższego, że Parlament przedstawił skarżącej wyjaśnienie, z jakiego nowego powodu jej oferta została odrzucona: Parlament wyjaśnił skarżącej, że jej oferta została początkowo odrzucona niesłusznie, a także zaproponował przesłanie konkretnych informacji dotyczących popełnionych błędów, których listę, jak wynika ze sprawy, skarżąca istotnie otrzymała. W swoim liście z dnia 29 stycznia 2003r. skarżąca zauważyła, że zgadza się z pewnymi poprawkami. Ponieważ wydaje się, że Parlament podjął odpowiednie działania naprawcze w stosunku do popełnionego przez siebie błędu, dalsze dochodzenie związane z tym aspektem sprawy jest niepotrzebne.

3 Zarzut niepoinformowania skarżącej o powodach odrzucenia jej oferty przetargowej dotyczącej języka greckiego

3.1 Skarżąca zarzuca, iż Parlament nie przedstawił żadnego konkretnego powodu odrzucenia oferty przetargowej dotyczącej języka greckiego. W swoim liście z dnia 29 stycznia 2002r. skarżąca zauważyła, iż wciąż nie otrzymała szczegółowych powodów odrzucenia tej oferty.

3.2 Parlament zauważył, że poinformował skarżącą listem poleconym z dnia 22 października 2002r., iż jej oferta przetargowa została odrzucona na etapie rozstrzygnięcia wyników, ponieważ proponowany stosunek jakości do ceny nie był wystarczająco korzystny. Co więcej, w Dzienniku Urzędowym zostało opublikowane zawiadomienie o wynikach przetargu, w którym oświadczone, że zawarto jedną główną umowę oraz dwie umowy rezerwowe. Parlament wyjaśnił też, że na podstawie opinii swojego działu prawnego zdecydował się nie zawierać umowy z pierwszym oferentem.

3.3 Z powyższego wynika, że Parlament zrobił to, co do niego należało, aby poinformować skarżącą o powodach odrzucenia jej oferty przetargowej. Parlament dostarczył też dodatkowych informacji w swojej opinii przekazanej Rzecznikowi. W związku z powyższym nie stwierdza się niewłaściwego administrowania w związku z tym aspektem sprawy.

4 Wnioski końcowe

Z komentarza Parlamentu i uwag skarżącej wynika, iż Parlament podjął kroki mające na celu uregulowanie pierwszej części skargi i tym samym zadośćuczynił roszczeniu skarżącej.

Dalsze dochodzenie w związku z drugą częścią skargi nie jest konieczne.

Na podstawie dochodzenia Rzecznika Praw Obywatelskich w związku z trzecią częścią skargi wydaje się, iż nie doszło do niewłaściwego administrowania po stronie Parlamentu Europejskiego. Niniejszym Rzecznik zamyka sprawę.

DOSTĘP DO TESTÓW EGZAMINACYJNYCH W KONKURSIE OTWARTYM

Decyzja w sprawie skargi 342/2003/IP przeciwko Parlamentowi Europejskiemu

W styczniu 2003r. Pan M. złożył do Rzecznika Praw Obywatelskich skargę przeciwko Parlamentowi Europejskiemu, dotyczącą udziału skarżącego w konkursie otwartym EUR/A/158/2000. Skarga ta została przesłana Rzecznikowi za pośrednictwem deputowanego do Parlamentu Europejskiego.

Skarżący nie zdał testu 1.A.d) i został wykluczony z konkursu. Listem z dnia 17 lipca 2002r. dział Parlamentu odpowiedzialny za rekrutację poinformował skarżącego o wykluczeniu z konkursu.

Dnia 23 lipca 2002r. skarżący zwrócił się do Komisji Egzaminacyjnej z prośbą o ponowne sprawdzenie jego testu. Listem z dnia 21 października 2002r. Komisja Egzaminacyjna poinformowała skarżącego o przeprowadzeniu ponownej korekty jego testu 1.A.d) na spotkaniu komisji w dniu 11 października oraz o utrzymaniu swojej początkowej decyzji wykluczenia skarżącego z następnych testów.

Dnia 28 października 2002r. skarżący zwrócił się do Komisji Egzaminacyjnej z kolejnym listem, prosząc o kopie obydwóch niezaliczonych testów oraz kopię szablonu odpowiedzi. Dnia 12 listopada 2002r. Komisja Egzaminacyjna odpowiedziała na list skarżącego, odmawiając udostępnienia mu kopii wnioskowanych dokumentów, ponieważ prośba skarżącego nie została złożona w przepisowym terminie. Zgodnie z odpowiedzią Parlamentu, powinien on być złożyć taką prośbę w terminie 30 dni od ogłoszenia przez Komisję Egzaminacyjną decyzji o wykluczeniu skarżącego z konkursu.

Dnia 19 listopada 2002r. skarżący wysłał do Komisji Egzaminacyjnej kolejny list, w którym zakwestionował powyższą decyzję. Skarżący zwrócił uwagę na fakt, że dnia 23 lipca 2002r. zwrócił się do Komisji Egzaminacyjnej z prośbą o ponowne sprawdzenie jego niezaliczonego testu. Prośba o udostępnienie rzeczonych testów była wtedy jeszcze nieuzasadniona, ponieważ Komisja Egzaminacyjna mogła jeszcze wówczas zmienić swoją decyzję. W opinii skarżącego termin 30 dni przewidzianych na złożenie prośby o udostępnienie dokumentów zaczął biec od dnia 21 października 2002r., kiedy to Komisja Egzaminacyjna podjęła ostateczną decyzję potwierdzającą wykluczenie skarżącego z konkursu. Skarżący nie otrzymał odpowiedzi na swój list z dnia 19 listopada 2002r.

W liście do Rzecznika Praw Obywatelskich skarżący zarzuca, iż odrzucenie przez Komisję Egzaminacyjną jego prośby o udostępnienie wnioskowanych dokumentów było niesprawiedliwe oraz że Parlament nie odpowiedział na jego list z dnia 19 listopada 2002r.

Skarżący utrzymuje, że powinien móc zapoznać się z niezaliczonym testem A.1.d) oraz z szablonem odpowiedzi.

DOCHODZENIE

Opinia Parlamentu Europejskiego

W kwestii zarzutu skarżącego, zgodnie z którym Parlament nie odpowiedział na jego list z dnia 19 listopada 2002r., Parlament wyraził żal i wyjaśnił, że stało się tak na skutek nieszczęśliwego zbiegu okoliczności, ponieważ dział odpowiedzialny za rekrutację został przeniesiony w inne miejsce i okazało się, że list skarżącego nie dotarł do adresata.

W kwestii prośby skarżącego o udostępnienie testu 1.A.d) oraz szablonu odpowiedzi Parlament przypomniał, że zgodnie z zasadami dotyczącymi dostępu kandydatów do ich ocenionych prac (testów, które zostały rozdane wszystkim kandydatom w trakcie egzaminów pisemnych), kandydaci mogli złożyć odnośną prośbę na piśmie i w terminie jednego miesiąca od daty ogłoszenia ostatecznych wyników. Skarżący został poinformowany o wynikach swojego testu dnia 17 lipca 2002r., a o udostępnienie dokumentów zwrócił się dnia 28 października 2002r. W związku z tym prośba skarżącego nie została złożona zgodnie z zasadami niniejszego konkursu. Niemniej jednak Parlament postanowił przesłać Rzecznikowi dokumenty, których domagał się skarżący.

Uwagi skarżącego

W swoich uwagach skarżący poinformował Rzecznika, że Parlament przesłał mu wnioskowane dokumenty już dnia 26 maja 2003r., wraz z listem wyjaśniającym powody braku odpowiedzi na jego list z dnia 19 listopada 2002r. Skarżący wyraził zadowolenie z rezultatu dochodzenia i podziękował Rzecznikowi oraz jego współpracownikom za wysiłek, jaki włożyli w rozwiązanie sprawy.

DECYZJA

1 Zarzuty i żądania skarżącego

1.1 Skarżący wziął udział w konkursie otwartym EUR/A/158/2000. W swojej skardze zarzuca on, że odrzucenie przez Komisję Egzaminacyjną jego prośby o udostępnienie testu A.1.d) oraz szablonu odpowiedzi było niesprawiedliwe oraz że Parlament nie odpowiedział na jego list z dnia 19 listopada 2002r. Skarżący utrzymuje, że powinien móc zapoznać się z niezaliczonym testem A.1.d) oraz szablonem odpowiedzi.

1.2 W swojej opinii Parlament wyraził żal z powodu braku odpowiedzi na list skarżącego z dnia 19 listopada 2002r. Wyjaśnił również, że z powodu nieszczęśliwego zbiegu okoliczności związanego z przeniesieniem działu odpowiedzialnego za rekrutację w inne miejsce okazało się, że list skarżącego nie trafił do adresata.

W kwestii prośby skarżącego o udostępnienie testu 1.A.d) oraz szablonu odpowiedzi Parlament przypomniał, że zgodnie z zasadami dotyczącymi dostępu kandydatów do ich ocenionych prac (testów, które zostały rozdane wszystkim kandydatom w trakcie egzaminów pisemnych), kandydaci mogli złożyć odnośną prośbę na piśmie i w terminie jednego miesiąca od daty ogłoszenia ostatecznych wyników. Skarżący został poinformowany o wynikach swojego testu dnia 17 lipca 2002r., a o udostępnienie rzeczonych dokumentów zwrócił się dnia 28 października 2002r. W związku z tym prośba skarżącego nie została złożona zgodnie z zasadami niniejszego konkursu. Niemniej jednak Parlament postanowił przesłać Rzecznikowi dokumenty, których domagał się skarżący.

1.3 W swoich uwagach skarżący potwierdził, że Parlament przesłał mu wnioskowane dokumenty już dnia 26 maja 2003r., wraz z listem wyjaśniającym powody braku odpowiedzi na jego list z dnia 19 listopada 2002r. Skarżący wyraził też zadowolenie z rezultatu dochodzenia i podziękował Rzecznikowi oraz jego współpracownikom za wysiłek, jaki włożyli w rozwiązanie sprawy.

2 Wnioski końcowe

Na podstawie opinii Parlamentu uwag skarżącego wydaje się, że Parlament podjął odpowiednie kroki mające na celu uregulowanie sprawy i tym samym zadośćuczynił roszczeniom skarżącego. Niniejszym Rzecznik zamyka sprawę.

3.2.2 Komisja Europejska

SPRAWA OPÓŹNIENIA W WYPŁACIE GRANTU NA PROJEKT ZWIĄZANY Z AIDS

Decyzja dotycząca skargi 1960/2002/JMA przeciwko Komisji Europejskiej

SKARGA

W listopadzie 2002 roku złożono do Rzecznika Praw Obywatelskich skargę w imieniu Colectivo de Lesbianas, Gays, Transexuales y Bisexuales de Madrid (COGAM). Według skarżącego istotne fakty przedstawiają się w sposób następujący:

W latach 1996 i 1997 skarżący, wraz z innymi uczestnikami, brał udział w związanym z AIDS projekcie pod nazwą EUROVITHA, który był koordynowany przez Departament Psychologii Uniwersytetu w Tybindze.

W dniu 7 października 1997 roku Komisja zgodziła się na sfinansowanie części projektu (Umowa SOC 97 20113505F02 „Ocena programów prowadzonych grupowo dla osób z HIV/AIDS, Stworzenie sieci terapeutów w D.E.I.). Stronami umowy były Komisja i Departament Psychologii Uniwersytetu w Tybindze, podczas gdy COGAM występował jako trzecia strona.

Pomimo faktu, iż udział COGAM w umowie zakończony został w lutym 1999 r., nie otrzymał on płatności wynoszącej 8200 euro. W odpowiedzi na prośbę COGAM skierowaną do głównego wykonawcy projektu COGAM został poinformowany, że sytuacja była rezultatem niedotrzymania przez Komisję swoich zobowiązań finansowych.

Pismo skarżącego do Komisji z dnia 7 czerwca 2002 roku zawierało prośbę o przekazanie informacji na temat bieżącej sytuacji oraz o płatność zaległych kwot. COGAM nie otrzymał odpowiedzi na pismo.

Na podstawie powyższego, podsumowując, skarżący zarzucił Komisji, iż nie odpowiedziała ona na prośbę COGAM z dnia 7 czerwca 2002 roku dotyczącą udzielenia informacji. Ponieważ projekt został zakończony w lutym 1999 COGAM twierdzi, że Komisja powinna była dokonać końcowej wpłaty, aby należności dotarły do wszystkich podwykonawców.

DOCHODZENIE

Opinia Komisji Europejskiej

Opinia Komisji zawierała następujące uwagi:

W dniu 7 października 1997 roku skarżący, będący podwykonawcą, oraz Eberhard Karls Universität, będący głównym wykonawcą, zawarł umowę z Komisją na wdrożenie projektu dotyczącego „Oceny programów prowadzonych grupowo dla osób z HIV/AIDS”. Projekt wspierany był przez Komisję za pośrednictwem wspólnotowego programu EUROVITHA do walki z AIDS. Profesor H. z Eberhard Karls Universität jako główny koordynator projektu odpowiedzialny był za wybór podwykonawców poszczególnych części projektu i zawieranie z nimi umów indywidualnych. Komisja podkreśliła, iż COGAM był jednym z tych podwykonawców, z którymi instytucji nie wiązał bezpośredni stosunek umowny.

Finansowy wkład Komisji miał być wpłacony na rzecz głównego wykonawcy, tj. Eberhard Karls Universität, po przedłożeniu niezbędnych sprawozdań. Pierwsze sprawozdanie dotyczące technicznej i finansowej strony projektu zostało przedstawione Komisji w październiku 1999 roku. Jednak końcowe sprawozdanie zostało przesłane dopiero trzy lata później, w listopadzie 2002 roku. Techniczne aspekty sprawozdania końcowego wydawały się zadowalające, natomiast rozdział dotyczący finansów nie mógł być zatwierdzony przez służby Komisji z powodu braku odpowiednich dokumentów.

W dniu 27 marca 2002 r. w liście do Profesora H. Komisja poprosiła o złożenie sprawozdania końcowego, które byłoby podstawą do wypłaty całości kwoty wsparcia Komisji. W piśmie tym Komisja zasugerowała, by wykonawca powiadomił wszystkich podwykonawców o bieżącym stanie sprawy. W dniu 7 czerwca 2002 roku Komisja otrzymała prośbę od COGAM o zapłatę zaległych kwot. Z prośby tej wynikało, iż koordynator projektu nie informował podwykonawców o sytuacji, jak zaleciła Komisja.

Ponieważ Komisja nie mogła dokonać żadnej wpłaty na rzecz stron, z którymi nie wiązał jej bezpośredni stosunek umowny, ponagliła Eberhard Karls Universität pismem z dnia 15 października 2002 r. do złożenia odpowiednich dokumentów wymaganych przed dokonaniem końcowej wpłaty.

W dniu 14 listopada 2002 roku Komisja otrzymała sprawozdanie końcowe z Eberhard Karls Universität. W dniu 20 grudnia 2002 roku instytucja przystąpiła do dokonania końcowej wpłaty na rzecz wykonawcy w kwocie 59 859,30 euro.

Uwagi skarżącego

W dniu 5 maja 2003 roku Rzecznik Praw Obywatelskich otrzymał uwagi skarżącego.

COGAM wyjaśnił, że zgodnie z informacją zawartą w opinii Komisji skontaktował się z koordynatorem projektu. W rezultacie Eberhard Karls Universität przystąpił do zapłaty na rzecz COGAM należności za jego udział w projekcie w wysokości 8200 euro.

Skarżący podsumowując wyraził wdzięczność COGAMu dla Rzecznika za pomoc w znalezieniu rozwiązania zaistniałego problemu.

DECYZJA

Komentarz Komisji i uwagi skarżącego wskazują, iż Komisja podjęła kroki celem rozwiązania omawianej kwestii i w ten sposób usatysfakcjonowała skarżącego. Tym samym Rzecznik zamyka sprawę.

ZAPŁATA NALEŻNEJ KWOTY WYNIKAJĄCEJ Z ZAMÓWIENIA

Decyzja dotycząca skargi 205/2003/IJH przeciwko Komisji Europejskiej

SKARGA

Skarżący jest Dyrektorem Zarządzającym spółki WWP Ltd. Skarga została złożona przeciwko Komisji Europejskiej, Dyrekcji Generalnej ds. Rolnictwa.

Skarżący przedstawił w skrócie następujące fakty:

W okresie od stycznia 1998 do grudnia 2001 r., WWP Ltd. produkowała miesięczny program telewizyjny pt.: „CONTACT Europe”. Każde wydanie zawierało cztery reportaże, finansowane przez Dyrekcje Generalne Komisji na mocy specjalnych zamówień, opłacanych w całości lub współfinansowanych przez Państwa Członkowskie. W kwietniu 2000 r. WWP Ltd. przedstawiła reportaż o rolnictwie organicznym. Budżet wynosił 25036 euro i finansowany był w połowie przez Dyrekcję Generalną ds. Rolnictwa, a w połowie przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych Zjednoczonego Królestwa. Ministerstwo Spraw Zagranicznych Zjednoczonego Królestwa zapłaciło należną część. Jednak, jak się to już często zdarzało, Komisja wykazywała opieszałość w realizowaniu postanowień zamówień specjalnych. W tym przypadku zamówienie nie zostało przyznane aż do czerwca 2000 r., a z chwilą jego podpisania Komisja uiszczała 60% należnej kwoty. WWP Ltd. wystawiła więc Komisji fakturę na pozostałe 40% kwoty i zażądała uiszczenia pozostałej części należnej kwoty w latach 2001 i 2002. 8 lutego 2002 r. Komisja poinformowała WWP Ltd., iż rozporządzenie finansowe UE zostało naruszone, ponieważ WWP Ltd. sporządziła program przed przyznaniem zamówienia, w związku z czym pozostałe 40% kwoty nie zostanie uiszczone oraz, że WWP Ltd. będzie musiała zwrócić już otrzymane 60%.

WWP Ltd. spotkała się z Dyrekcją Generalną ds. Rolnictwa i jednocześnie poprosiła o spotkanie z właściwymi służbami prawnymi i finansowymi celem przeanalizowania przedmiotowego rozporządzenia. Dyrekcja Generalna ds. Rolnictwa zobowiązała się dostarczyć firmie WWP Ltd. kopię rozporządzenia oraz zorganizować spotkanie, jeżeli tylko WWP Ltd. uznałaby dalsze wyjaśnienia za konieczne. Jednak pomimo licznych kolejnych próśb, WWP Ltd. nie otrzymała informacji w sprawie rozporządzenia ani odpowiedzi na ostatnie pytania.

Z etapu przed- kontraktowego jasno wynikało, iż WWP Ltd. będzie musiało wykonać pracę, a administracja dotrzymać terminów. Sytuacja taka utrzymywała się przez trzy lata i była akceptowana przez odpowiedzialnych za projekty urzędników w różnych Dyrekcjach Generalnych Komisji.

Na podstawie powyższego skarżący zarzuca, iż wprowadzono wsteczną zmianę we właściwym rozporządzeniu UE albo doszło do naruszenia rozporządzenia przez odpowiedzialnych za projekty urzędników Komisji, jeżeli naruszenie takie rzeczywiście miało miejsce.

Skarżący twierdzi, iż Komisja powinna zmienić swoje stanowisko i uiszczyć pozostałe 40% należnej kwoty wraz z odsetkami, a także zapłacić odszkodowanie za czas skarżącego poświęcony na rozwiązanie tej kwestii.

DOCHODZENIE

Rzecznik Praw Obywatelskich przekazał skargę Komisji celem uzyskania jej opinii.

W świetle stwierdzenia skarżącego, iż Ministerstwo Spraw Zagranicznych Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej oraz Brytyjskiej Wspólnoty Narodów zapłaciło swoją część należnej kwoty na przedmiotowy projekt, Rzecznik zaprosił także Zjednoczone Królestwo do przedstawienia, zgodnie z art. 3 ust. 3 Statutu Rzecznika Praw Obywatelskich⁵⁰ wszelkich informacji, które mogłyby być użyteczne w jego dochodzeniu. Nie otrzymano żadnej odpowiedzi.

Opinia Komisji

W maju 2003 r. Komisja uznała, iż po ponownej analizie przypadku w świetle skargi złożonej Rzecznikowi, właściwe działy Komisji zdecydowały o zapłaceniu żądanej sumy, a także o podjęciu koniecznych kroków administracyjnych w jak najkrótszym czasie.

W lipcu 2003 r. Komisja przekazała kopię pisma wysłanego do skarżącego, potwierdzając przelanie kwestionowanej sumy na jego konto bankowe.

Uwagi skarżącego

Skarżący potwierdził telefonicznie służbom Rzecznika otrzymanie należnej kwoty, wraz z odsetkami, a także uznał, iż został usatysfakcjonowany. Podziękował także Rzecznikowi za jego wsparcie. Skarżący przesłał kopię swojego pisma z 2 września 2003 do kierownika jednostki AII.1 Dyrekcji Generalnej Komisji ds. Rolnictwa, dziękując mu za zapłatę 5008 euro oraz należnych odsetek w wysokości 659,83 euro, uznając sprawę za uregulowaną.

DECYZJA

1 Niezapłacenie należnej kwoty wynikającej z zamówienia

1.1 Skarżący jest Dyrektorem Zarządzającym firmy, która przygotowała raportaż współfinansowany przez Komisję. Według skarżącego Dyrekcja Generalna Komisji ds. Rolnictwa poinformowała firmę o naruszeniu rozporządzenia finansowego UE z powodu przygotowania raportażu przez firmę przed przyznaniem właściwego zamówienia oraz że pozostałe 40% kwoty nie będzie zapłacone, a firma będzie musiała zwrócić wpłacone już 60%. Skarżący twierdzi, iż Komisja powinna zmienić swoje stanowisko i zapłacić pozostałe 40% należnej kwoty wraz z odsetkami, a także odszkodowanie za czas skarżącego poświęcony na rozwiązanie tej kwestii.

1.2 Opinia Komisji stanowi, iż po ponownej analizie przypadku w świetle skargi złożonej Rzecznikowi, właściwe działy Komisji zdecydowały o zapłaceniu żądanej sumy, a także o podjęciu koniecznych kroków administracyjnych w jak najkrótszym czasie. Komisja następnie przesłała kopię pisma potwierdzającego przelanie zakwestionowanej kwoty na konto bankowe skarżącego.

1.3 Skarżący potwierdza, iż jest usatysfakcjonowany zapłatą kwoty 5 008 euro oraz odsetek wynoszących 659,83 euro, które otrzymał od Komisji i uznał sprawę za uregulowaną.

1.4 W świetle powyższego Rzecznik uznał, że Komisja podjęła odpowiednie kroki celem rozpatrzenia skargi i tym samym zadośćuczyniła roszczeniu.

2 Wnioski końcowe

Na podstawie uwag Komisji i skarżącego wydaje się, że, iż Komisja podjęła kroki celem uregulowania omawianej kwestii i tym samym usatysfakcjonowała skarżącego. W związku z powyższym Rzecznik zamyka sprawę.

⁵⁰

“Władze państw członkowskich zobowiązane są do przedstawienia Rzecznikowi Praw Obywatelskich, na jego prośbę, za pośrednictwem Stałych Przedstawicieli państw członkowskich WE, wszelkich informacji, które mogą być przydatne celem wyjaśnienia przypadków niewłaściwej administracji w ramach instytucji lub organów Wspólnoty, chyba, że informacja taka objęta jest przepisami lub uregulowaniami o informacjach niejawnych albo też zapisem chroniącym ją przed ujawnieniem. Pomimo to, w tym ostatnim przypadku, odnośnie państwa członkowskie mogą zezwolić Rzecznikowi na dostęp do tych informacji, po warunkiem zobowiązania się do ich nieujawniania.”

BRAK PŁATNOŚCI KOŃCOWEJ W PROJEKCIE BADAWCZYM

Decyzja dotycząca skargi nr 1173/2003/(TN)IJH przeciwko Komisji Europejskiej

W czerwcu 2003 roku złożono skargę do Rzecznika Praw Obywatelskich w imieniu Uniwersytetu Sztokholmskiego. Skarga odnosi się do zarzutu niedokonania przez Komisję płatności końcowej w projekcie badawczym o numerze umowy ERBBIO 4 CTT 960158.

Skarżący przedstawił istotne dla sprawy fakty, w skrócie, w następujący sposób:

Uniwersytet Sztokholmski brał udział w projekcie badawczym, koordynowanym przez przedsiębiorstwo włoskie CHIRON i finansowanym przez Komisję. W dniu składania skargi, CHIRON czekał sześć miesięcy na końcową płatność od Komisji dotyczącą projektu. Część wzmiankowanej końcowej płatności firma dłużna była Uniwersytetowi Sztokholmskiemu. Kwota całkowita należna firmie CHIRON wynosiła 195 528 euro, z czego 60 000 euro przeznaczonych było dla Uniwersytetu Sztokholmskiego.

W czerwcu 2002 roku, skarżący próbował się dowiedzieć, dlaczego nie dokonano płatności końcowej. W grudniu 2002 roku Uniwersytet Sztokholmski przesłał Komisji dodatkową dokumentację, a Komisja potwierdziła następnie, iż przekaże płatność firmie CHIRON w ciągu kilku tygodni. Płatności nie dokonano i skarżący kontaktował się następnie telefonicznie z Komisją w przedmiotowej sprawie około dziesięć razy. Komisja poinformowała go, iż ze względu na reorganizację wewnętrzną nie dokonano „weryfikacji operacyjnej”, w związku z czym można dokonać płatności. W maju 2003 roku skarżący zwrócił się pisemnie do Komisji w przedmiotowej sprawie, jednak nie otrzymał odpowiedzi.

Skarżący zarzuca, iż Komisja nie dokonała płatności końcowej w projekcie badawczym o numerze umowy ERBBIO 4 CTT 960158.

Skarżący żąda przekazania końcowej płatności koordynatorowi projektu, firmie CHIRON z Włoch, wraz z odsetkami za zwłokę.

DOCHODZENIE

Opinia Komisji

Opinia Komisji zawierała następujące uwagi:

Odnosna umowa jest nadzorowana przez Dyрекję Generalną ds. Badań Komisji Europejskiej (DG RTD). Wyniki badań naukowych będące rezultatem umowy zaakceptowano dnia 29 lipca 2002 r., po czym dokumentacja została przekazana Dyrekcji odpowiedzialnej za odnośny budżet. Dnia 31 lipca 2002 r. urzędnik inicjujący płatność (finansial initiator) tej ostatniej skontaktował się z koordynatorem z firmy CHIRON, prosząc o korektę rozliczenia kosztów. Żądana korekta nadeszła dopiero dnia 5 grudnia 2002 r. Zainicjowanie płatności nastąpiło dnia 19 grudnia 2002 r., jednak wtedy budżet na rok 2002 został już zamknięty. Po otwarciu budżetu na rok 2003, urzędnik inicjujący płatność (finansial initiator) ponownie zainicjował ją dnia 28 lutego 2003r. Jednak ze względu na problemy organizacyjne wewnątrz Dyrekcji Generalnej DG RTD, niemożliwe było uzyskanie niezbędnych podpisów, w tym podpisu kontrolera finansowego (finansial verifactor) oraz urzędnika zatwierdzającego (authorising officer), wcześniej niż 11 lipca 2003 roku. Po uzyskaniu podpisów płatność została przekazana na konto firmy CHIRON, dnia 21 lipca 2003 r.

Komisja przyznaje, że dnia 5 grudnia 2002 roku płatność była należna, a jej wypłata powinna była nastąpić w ciągu 60 dni, to jest do dnia 5 lutego 2003 r. Z tego względu Komisja postanowiła wypłacić odsetki za okres od dnia 6 lutego 2003 do dnia 21 lipca 2003 r., po otrzymaniu od skarżącego bezpośredniego żądania, niezbędnego do zlecenia wypłaty. W tej sprawie skontaktowano się już ze skarżącym.

Komisja przeprasza za opóźnioną płatność i zapewnia Rzecznika, że obieg finansowy w Komisji funkcjonuje obecnie dobrze.

Uwagi skarżącego

W rozmowie telefonicznej z pracownikiem biura Rzecznika skarżący potwierdził, że Uniwersytet Sztokholmski otrzymał płatność końcową oraz że płatność odsetek właśnie trwa, a może nawet już zostały one przekazane na konto firmy CHIRON. Niniejszym skarżący wyraził zadowolenie z obrotu sprawy i podziękował Rzecznikowi za pomoc.

DECYZJA

1 Niedokonanie płatności końcowej w projekcie badawczym

1.1 Skarga odnosi się do zarzutu niedokonania przez Komisję płatności końcowej na rzecz koordynatora projektu badawczego o numerze umowy ERBBIO 4 CTT 960158, w której jedną ze stron był Uniwersytet Sztokholmski. Skarżący, składający skargę w imieniu Uniwersytetu Sztokholmskiego, domaga się wypłacenia koordynatorowi płatności końcowej wraz z odsetkami za zwłokę.

1.2 Komisja przyznaje, że dnia 5 grudnia 2002 r. płatność była należna i jej wypłata powinna była nastąpić w ciągu 60 dni. Jednakże ze względu na problemy organizacyjne wewnątrz Dyrekcji Generalnej RTD płatność nie mogła być przekazana na konto bankowe firmy CHIRON przed dniem 21 lipca 2003 r. Komisja przeprosiła za opóźnioną płatność i zapewniła Rzecznika, że obieg finansowy funkcjonuje obecnie dobrze. Komisja poczyniła kroki mające na celu zainicjowanie wypłaty odsetek za okres od dnia 6 lutego 2003 do dnia 21 lipca 2003 r.

1.3 Skarżący potwierdza otrzymanie przez Uniwersytet Sztokholmski końcowej płatności, rozpoczęcie wypłaty odsetek i oświadcza, że jest zadowolony z obrotu sprawy.

1.4 W świetle powyższego Rzecznik uznaje, że Komisja podjęła odpowiednie kroki celem uregulowania skargi i tym samym zadośćuczyniła roszczeniu skarżącego.

2 Wnioski końcowe

Z uwag Komisji i skarżącego wynika, iż Komisja podjęła kroki celem uregulowania omawianej kwestii i tym samym zadośćuczyniła roszczeniu skarżącego. Wobec powyższego Rzecznik zamyka sprawę.

3.2.3 Europejski Trybunał Obrachunkowy

ZARZUT BRAKU INFORMACJI DOTYCZĄCEJ WYKLUCZENIA Z KONKURSU TRYBUNAŁU OBRACHUNKOWEGO

Decyzja w sprawie skargi 207/2003/OV przeciwko Europejskiemu Trybunałowi Obrachunkowemu

SKARGA

Skarżący przedstawia istotne dla sprawy fakty w następujący sposób:

Skarżący jest kandydatem w otwartym konkursie CC/A/12/02 organizowanym przez Trybunał Obrachunkowy celem rekrutacji administratorów (poziom A7/A6) w dziedzinie technologii informatycznych (Dz.U. C 145 A z 18 czerwca 2002 roku).

W piśmie z dnia 29 listopada 2002 roku Sekretariat Komisji Egzaminacyjnej poinformował skarżącego, iż niestety nie może zaakceptować dalszego udziału skarżącego, ponieważ „po sprawdzeniu i porównaniu tytułów, stopni i doświadczenia zawodowego wszystkich kandydatów, nazwisko Pana nie znajduje się wśród najlepszych kandydatów, do których zwrócono się o dalszy udział, zgodnie z punktem VII ogłoszenia o konkursie” (tłumaczenie na język angielski wykonane przez służby Rzecznika).

Część VII ogłoszenia konkursowego podaje, iż „po ocenieniu kwalifikacji do testów pisemnych dopuszczonych zostanie 50 najwyżej ocenionych kandydatów”. Część VI ogłoszenia konkursowego podaje, iż za kwalifikacje kandydaci mogą otrzymać maksymalnie 40 punktów (10 punktów za dyplomy lub stopnie wyższe od wymaganych w konkursie, oraz 30 punktów za doświadczenie zawodowe dłuższe od opisanego w punkcie III(B) ust. 3 ogłoszenia konkursowego).

W dniu 8 grudnia 2002 roku skarżący zwrócił się pisemnie do Komisji Egzaminacyjnej o ponowne sprawdzenie jego kandydatury. Pytał o informacje na temat a) kryteriów stosowanych podczas oceny (kwalifikowania) tytułów, stopni i doświadczenia zawodowego, b) jego oceny, oraz c) oceny ostatniego dopuszczonego do testów pisemnych kandydata. Skarżący nie otrzymał odpowiedzi.

W dniu 29 stycznia 2003 roku skarżący wniósł skargę do Rzecznika Praw Obywatelskich, zarzucając, że

- 1 Trybunał Obrachunkowy powinien poinformować go odnośnie a) kryteriów stosowanych podczas oceny (kwalifikowania) tytułów, stopni i doświadczenia zawodowego, b) jego oceny, oraz c) oceny ostatniego dopuszczonego do testów pisemnych kandydata.
- 2 jego kandydatura powinna zostać ponownie rozpatrzona.

W dniu 14 lutego 2003 roku skarżący dosłał dodatkowe informacje dotyczące skargi. Otrzymał odpowiedź od Komisji Egzaminacyjnej z informacją o ocenach, które otrzymał (0/10 za stopnie naukowe oraz 14,64/30 za doświadczenie zawodowe). Jednak Komisja Egzaminacyjna nie poinformowała ani o specyficznych kryteriach stosowanych przy ocenie stopni i doświadczenia zawodowego kandydata, ani o ocenach ostatniego dopuszczonego do dalszych testów kandydata.

Komisja Egzaminacyjna przyznała, iż kandydaci, którzy uzyskali lepsze oceny posiadali przynajmniej jeden stopień więcej niż ten, który był minimalnie wymagany do udziału w konkursie. Skarżący z kolei podkreślał, iż oba stopnie, które uzyskał, umożliwiają mu podjęcie studiów doktoranckich i są istotne dla charakteru danego stanowiska.

W kwestii doświadczenia zawodowego skarżący stwierdza, iż Komisja Egzaminacyjna odpowiedziała, że kandydaci z lepszymi ocenami mieli około dziesięcioletnie i dłuższe doświadczenie. Punkt III.B.3 ogłoszenia konkursowego podaje jednak, iż wymaga się przynajmniej trzyletniego doświadczenia. Skarżący posiada siedmioletnie doświadczenie, otrzymał jednak tylko 14,64/30 punkty.

Ponadto skarżący wskazał, iż słyszał o kandydacie bez dodatkowych dyplomów i nie posiadającym dziesięcioletniego doświadczenia, który został dopuszczony do egzaminów pisemnych. Ze względu na fakt, iż egzaminy pisemne mają się odbyć 28 lutego 2003 roku, skarżący zwrócił się z prośbą o jak najszybsze rozpatrzenie jego skargi.

DOCHODZENIE

Opinia Europejskiego Trybunału Obrachunkowego

W swojej opinii Trybunał Obrachunkowy zauważa, iż w piśmie z dnia 8 grudnia 2002 roku, skarżący zwrócił się do Przewodniczącego Komisji Egzaminacyjnej o informacje na temat a) kryteriów stosowanych podczas oceny (kwalifikowania) tytułów, stopni i doświadczenia zawodowego, b) jego oceny, oraz c) oceny ostatniego dopuszczonego do testów pisemnych kandydata. W piśmie z dnia 30 stycznia 2003 roku, odpowiadając na zapytanie skarżącego, Przewodniczący Komisji Egzaminacyjnej przesłał informacje ogólne i jego własną ocenę.

Po dalszym rozpatrzeniu sprawy Trybunał zdecydował przekazać skarżącemu dodatkowe informacje, o które pyta w punktach a) i c). W piśmie z dnia 2 maja 2003 roku Przewodniczący Komisji Egzaminacyjnej nakreślił skarżącemu szczegółowe kryteria oceny tytułów, stopni i doświadczenia zawodowego oraz poinformował go, iż otrzymał on 14,64/30 punkty na podstawie takich właśnie kalkulacji. Ponadto skarżący został poinformowany, iż ostatni dopuszczony do dalszego etapu kandydat otrzymał 32 punkty. Trybunał dołączył do opinii korespondencję między Przewodniczącym Komisji Egzaminacyjnej a skarżącym.

Przewodniczący Komisji Egzaminacyjnej ponownie przeliczył punkty otrzymane przez skarżącego i potwierdził, iż nie popełniono błędu. Ze względu na to, iż skarżący uzyskał mniej niż połowę punktów uzyskanych przez ostatniego kandydata dopuszczonego do dalszego etapu, podtrzymano decyzję o niedopuszczeniu go do egzaminów pisemnych. Skarżący otrzymał teraz wszystkie informacje, o które prosił.

Uwagi skarżącego

Skarżący nie przedłożył żadnych uwag do opinii Trybunału Obrachunkowego.

DECYZJA

1 Informacje dotyczące procedur rekrutacji

1.1 Skarżący zarzuca, iż Trybunał Obrachunkowy powinien poinformować go o: a) kryteriach stosowanych podczas oceny (kwalifikowania) tytułów, stopni i doświadczenia zawodowego, b) jego ocenie, oraz c) ocenie ostatniego dopuszczonego do testów pisemnych kandydata.

1.2 W swojej opinii Trybunał Obrachunkowy zauważa, iż w piśmie z dnia 30 stycznia 2003 roku Przewodniczący Komisji Egzaminacyjnej przesłał, odpowiadając na zapytanie skarżącego, informacje ogólne i ocenę skarżącego. W dodatkowym piśmie z dnia 2 maja 2003 roku Przewodniczący przekazał ponadto informacje, o które skarżący pytał w punktach a) i c), mianowicie szczegółowe kryteria oceny tytułów, stopni i doświadczenia zawodowego oraz ilość punktów, które otrzymał skarżący, mianowicie 14,64/40. Skarżący został również poinformowany, iż ostatni kandydat, który przeszedł do dalszej części egzaminu uzyskał 32/40 punktów.

1.3 Wydaje się zatem, iż skarżący otrzymał wszystkie informacje, o które prosił. Stąd wydaje się, iż ten aspekt skargi został rozwiązany przez Trybunał Obrachunkowy ku zadowoleniu skarżącego.

2 Żądanie ponownego rozpatrzenia kandydatury skarżącego

2.1 Skarżący żąda, by jego kandydatura została ponownie rozpatrzona.

2.2 Trybunał Obrachunkowy zauważa, iż Komisja Egzaminacyjna ponownie przeliczyła punkty otrzymane przez skarżącego i potwierdziła, iż nie popełniono błędu. Ponieważ skarżący uzyskał mniej niż połowę punktów uzyskanych przez ostatniego dopuszczonego do dalszego etapu kandydata, podtrzymano decyzję o niedopuszczeniu go do egzaminów pisemnych.

2.3 Rzecznik zauważa, iż w piśmie z dnia 2 maja 2003 roku Komisja Egzaminacyjna wyjaśniła skarżącemu, w jaki sposób obliczano oceny dotyczące zarówno dodatkowych dyplomów jak i

dodatkowego doświadczenia zawodowego. W kwestii doświadczenia zawodowego, Komisja Egzaminacyjna wyjaśniła, iż za każdy okres przyznawano ilość punktów równą ilości miesięcy przemnożoną przez wskaźnik istotności, zgodnie z odpowiednimi dziedzinami doświadczenia.

2.4 Rzecznik Praw Obywatelskich stwierdza, iż wyjaśnienia złożone skarżącemu przez Komisję Egzaminacyjną wydają się zadawalające. Tym samym Rzecznik nie stwierdza niewłaściwego administrowania w odniesieniu do niniejszej skargi.

3 Wnioski końcowe

Na podstawie uwag Trybunału Obrachunkowego wydaje się, iż podjął on kroki, by rozwiązać część 1 skargi i tym samym usatysfakcjonował skarżącego.

Na podstawie dochodzenia Rzecznika Praw Obywatelskich w sprawie części 2 niniejszej skargi wydaje się, że nie było niewłaściwego administrowania po stronie Trybunału Obrachunkowego. W związku z powyższym Rzecznik zamyka sprawę.

3.2.4 Komisja Europejska i Trybunał Obrachunkowy

Komisja zgadza się na dokonanie końcowej płatności

Decyzja w sprawie skargi 1915/2002/BB przeciwko Komisji Europejskiej i Europejskiemu Trybunałowi Obrachunkowemu

SKARGA

Komisja Europejska oraz Interdyscyplinarne Centrum Badań Porównawczych w Naukach Społecznych (zwane dalej ICCR), jako jeden z głównych wykonawców, podpisały w dniu 22 grudnia 1999 r. umowę nr 1999- TN.10869 „TRANS- TALK” w sprawie sieci tematycznej, w ramach Piątego Programu Ramowego. Okres trwania umowy wynosił 18 miesięcy, od stycznia 2000 do końca czerwca 2001 r. Całkowity szacunkowy koszt umowy wynosił 601 015 euro, a kwota pierwszej zaliczki w wysokości 180 305 euro miała być rozdzielona między pięciu głównych wykonawców. ICCR przedkładało rozliczenia kosztów regularnie, co sześć miesięcy.

Dnia 31 października 2001 r. ICCR zostało poinformowane o audycie projektu, który miał być przeprowadzony przez Trybunał Obrachunkowy. Audyt odbył się w dniach 16- 18 stycznia 2002 r. Według opinii skarżących, audytorzy stwierdzili, że pod koniec stycznia 2002 r. przedłożą swoje sprawozdanie Komisji.

ICCR przedłożyło Komisji końcowe rozliczenie kosztów w sierpniu 2001 r. Dnia 11 grudnia 2001 r. zostało ono zatwierdzone przez Dyрекcję Generalną TREN. Ponieważ ICCR nie otrzymało dalszych informacji ze strony Komisji, koordynatorka projektu wysłała do inspektora finansowego (financial officer) Komisji list elektroniczny w dniu 26 lutego 2002 r., z zapytaniem o końcową płatność. Listem elektronicznym z dnia 28 lutego 2002 r. poinformowano ją, że końcowa płatność nie może być dokonana przed otrzymaniem sprawozdania Trybunału Obrachunkowego.

Dnia 13 czerwca 2002 r. inspektor finansowy (financial officer) Komisji przesłał drogą elektroniczną sprawozdanie audytorów, z prośbą o pewne wyjaśnienia. Sprawozdanie audytorów było datowane na dzień 15 kwietnia 2002 r. Dnia 14 czerwca 2002 r. ICCR przedłożyło Komisji drogą elektroniczną informację, o które prosiła. Dnia 8 lipca 2002 r. ICCR z własnej inicjatywy przesłało inspektorowi finansowemu (financial officer) Komisji obszerną opinię na temat sprawozdania Trybunału Obrachunkowego.

W liście adresowanym do Komisji z dnia 12 lipca 2002 r. ICCR zażądało oficjalnych wyjaśnień w sprawie płatności końcowej w ramach umowy. Komisja wysłała niedatowaną odpowiedź w sierpniu 2002 r., w której stwierdziła, że płatność jest wstrzymana i powołała się na art. 3 ust. 2 załącznika II do umowy. Dnia 29 sierpnia 2002 r. ICCR poinformowało Komisję, że nie może zaakceptować art. 3 ust. 2 jako powodu wstrzymania końcowej płatności. Według skarżących Komisja nie udzieliła odpowiedzi na ten list.

Dnia 24 października 2002 r. skarżący w imieniu ICCR złożyli u Rzecznika Praw Obywatelskich skargę na Komisję Europejską i Trybunał Obrachunkowy. Skarga dotyczy nieuregulowanej płatności końcowej w kwocie 80 671,61 euro należnej w ramach umowy nr 1999- TN.10869 „TRANS- TALK” w sprawie sieci tematycznej oraz audytu przeprowadzonego przez Trybunał Obrachunkowy.

Wobec Komisji Europejskiej skarżący wysunęli następujące zarzuty:

- 1) Brak informacji w sprawie audytu oraz płatności końcowej;
- 2) Nieuregulowanie płatności końcowej w kwocie 80 671,61 euro.

Skarżący domagali się uregulowania płatności końcowej wraz z odsetkami oraz zajęcia przez Komisję Europejską oficjalnego stanowiska w sprawie audytu przeprowadzonego przez Trybunał Obrachunkowy, a także w sprawie procedur stosowanych przez obie instytucje.

Trybunałowi Obrachunkowemu skarżący zarzucali, że w raporcie wyciągnięto błędne wnioski, nie wzięto pod uwagę wkładu wniesionego przez ICCR oraz że okres przedłożenia Komisji sprawozdania przez Trybunał Obrachunkowy był bezpodstawnie długi.

DOCHODZENIE

Opinia Komisji

Opinia Komisji zawierała następujące uwagi:

W kontekście nadzorowania działań Dyrekcji Generalnej RTD w Piątym Programie Ramowym Trybunał Obrachunkowy przeprowadził audyt umowy nr 1999- TN.10869 „TRANS- TALK” w sprawie sieci tematycznej w siedzibie ICCR w Wiedniu. Sprawozdanie audytorów zwróciło uwagę na pewne złożone i ważne sprawy, które wymagały wnikliwego rozpatrzenia przez służby finansowe Komisji.

Trybunał Obrachunkowy doszedł do wniosku, że niektóre zadeklarowane koszty były niewłaściwe i nie miały oparcia w dokumentach. Chodzi przede wszystkim o: zawyżanie przez beneficjenta kosztów w rozliczeniach; przyjmowanie przez beneficjenta niezgodnych z umową stawek budżetowych; zatrudnienie konsultanta jako podwykonawcy i jednocześnie zgłoszenie go jako stałego pracownika.

Na podstawie sprawozdania Trybunału Obrachunkowego Komisja zdecydowała się wstrzymać płatność na rzecz beneficjenta do czasu rozpatrzenia dodatkowych dokumentów przez niego przedstawionych.

Dnia 28 lutego 2002 r. Komisja poinformowała ICCR o sytuacji zaistniałej w związku z końcową płatnością i o rozpatrywaniu jej w kontekście przeprowadzonego audytu. Rozmowy prowadzone z ICCR rozpoczęły się w lecie 2002 r. W międzyczasie, jesienią 2002 r., zakończono rozmowy między Komisją a Trybunałem Obrachunkowym. Rozpoczynając dodatkowe rozpatrzenie sprawy, Komisja poinformowała ICCR w sierpniu 2002 r. o wstrzymaniu wszelkich płatności. W liście z dnia 5 grudnia 2002 r. zażądała też dodatkowych informacji. Po otrzymaniu od ICCR odpowiedzi z dnia 24 stycznia Komisja poinformowała ICCR, że jego odpowiedź jest rozpatrywana w perspektywie szybkiego dokonania końcowej płatności.

Dnia 13 maja 2003 r. Komisja poinformowała ICCR, że końcowa płatność w kwocie 50 821,03 euro została dokonana. Zgodnie z opinią Komisji, kwota 29 799,63 euro nie mogła zostać uwzględniona,

ponieważ wymagałoby to przesunięć środków między kategoriami kosztów, co z kolei wymaga uprzedniej zgody.

Uwagi skarżącego dotyczące opinii Komisji

Skarżący przedstawił następujące uwagi (w skrócie):

Obecna sprawa porusza ogólną kwestię opóźnień w odpowiadaniu na wielokrotnie ponawiane prośby o informacje i wolnego tempa działań instytucji Wspólnoty. Zgodnie z opinią skarżących, zasada przejrzystości wymaga omówienia tych kwestii.

Po odpowiedzi skarżących z dnia 27 maja 2003 r. wysłanej do Komisji, przystąpiła ona do wypłaty pozostałej kwoty w wysokości 20 447,79 euro.

Opinia Europejskiego Trybunału Obrachunkowego

Trybunał Obrachunkowy przedstawił następujące uwagi (w skrócie):

Dokument, na którym oparto niniejszą skargę, nie jest sprawozdaniem przyjętym przez Trybunał Obrachunkowy, lecz listem sektorowym. Celem listu sektorowego jest przedstawienie audytowanemu wstępnych wniosków zebranych w trakcie audytu. W sprawach dotyczących polityki wewnętrznej audytowanym jest Komisja. Wnioski z dalszej analizy odpowiedzi Komisji na informacje faktyczne oraz uwagi zawarte w liście sektorowym mogą stać się podstawą do sformułowania spostrzeżeń przedstawianych w sprawozdaniach Trybunału Obrachunkowego. W pewnych przypadkach takie wnioski mogą wywierać na Komisji działania korygujące. Ponieważ na etapie listu sektorowego wnioski i uwagi są wstępne i w zasadzie stanowią przedmiot dalszych działań weryfikacyjnych, pozostają one informacjami poufnymi między Trybunałem Obrachunkowym a Komisją.

W niniejszej sprawie list sektorowy nr 740/02 przedstawiający ustalenia z audytu realizacji umowy „TRANS- TALK” został wysłany do komisarza Dyrekcji Generalnej ds. Energii i Transportu (TREN). Zgodnie ze zwykłą procedurą, elektroniczna wersja rzeczowego listu sektorowego została następnie wysłana do urzędnika łącznikowego (liaison officer) Dyrekcji Generalnej TREN. Wydaje się jednak, że elektroniczna kopia poufnego listu sektorowego została następnie przesłana przez urzędnika Komisji do ICCR.

W kwestii zarzutu wyciągnięcia błędnych wniosków, audytorzy Trybunału Obrachunkowego działali zgodnie z CAPS (Strategią i Standardami Kontroli Trybunału) oraz uznanymi międzynarodowo standardami prowadzenia audytu, które stosuje INTOSAI (Międzynarodowa Organizacja Najwyższych Organów Kontroli). Ponadto procedury stosowane przez Trybunał Obrachunkowy przewidują rozległą kontrolę jakości, zanim wnioski i uwagi zostaną przedstawione audytowanemu. Tych właśnie standardów i procedur przestrzegano w niniejszej sprawie. W kwestii zarzutu dotyczącego zignorowania wkładu wniesionego przez ICCR, audytorzy wzięli pod uwagę wszystkie informacje dostarczone przez skarżących w zakresie uznanym za stosowny dla potrzeb audytu. Wszelkie wnioski zawarte w liście sektorowym adresowanym do Komisji są poparte wystarczającymi i odpowiednimi dowodami, opartymi zarówno na informacjach zebranych i otrzymanych w siedzibie ICCR podczas audytu oraz po jego zakończeniu, jak i pochodzących z Komisji.

W kwestii zarzutu bezpodstawnie długiego okresu przedłożenia sprawozdania, podręcznik kontroli Trybunału Obrachunkowego stanowi, iż list sektorowy powinien zostać wysłany w terminie dwóch miesięcy od zakończenia audytu. Ta zasada nie ma jednakże mocy wiążącej dla Trybunału Obrachunkowego w stosunku do skarżących. Co więcej, fakt, że list sektorowy został w niniejszej sprawie wysłany z nieznacznym opóźnieniem, które w żadnym przypadku nie może zostać uznane za bezpodstawne, nie narusza w żaden sposób interesów skarżących.

Uwagi skarżącego dotyczące opinii Trybunału Obrachunkowego

Skarżący przedstawił następujące uwagi (w skrócie):

Zgodnie z opinią skarżących, audytor Trybunału Obrachunkowego poinformował przedstawicieli ICCR, że od decyzji Komisji zależy, czy sprawozdanie zostanie im przekazane.

Skarżący podtrzymują zarzut, według którego poglądy ICCR nie zostały wzięte pod uwagę przez audytorów.

Skarżący podkreślają, iż ICCR nigdy nie twierdziło, że opóźnienie w prowadzeniu ich sprawy było wyłączną winą Trybunału Obrachunkowego, ale raczej skumulowanym efektem nieprzejrzystych procedur stosowanych przez Komisję i Trybunał Obrachunkowy oraz ich sposobów wzajemnej komunikacji. Skarżący utrzymują, iż opóźnienie naruszyło interesy ICCR, ponieważ rok po zakończeniu audytu niniejsza sprawa wciąż nie została uregulowana.

DOCHODZENIE UZUPEŁNIAJĄCE

Dnia 14 października oraz 5 listopada 2003 r. Biuro Rzecznika skontaktowało się telefonicznie z jednym ze skarżących, który reprezentował obydwu skarżących w kwestii uwag otrzymanych dnia 29 września 2003 r. Skarżący potwierdzili wypłatę nieuregulowanej przez Komisję płatności końcowej. Skarżący zgodzili się też z wysuniętą przez Komisję interpretacją przesunięć między kategoriami kosztów, które zgodnie z art. 7 ust. 4 Warunków Ogólnych wymagały uprzedniego zatwierdzenia. Tym samym kwota blisko 9 000 euro nie mogła zostać ujęta w płatności końcowej. Skarżący poinformowali Biuro Rzecznika, iż ICCR nie wysłało żadnego komentarza w odpowiedzi na list Komisji z dnia 14 lipca 2003 r., w którym Komisja zaproponowała uregulowanie sprawy i poinformowała, że projekt zostanie oficjalnie zamknięty i dalsze żądania zwrotu kosztów będą niemożliwe, jeśli w terminie jednego miesiąca do Komisji nie wpłyną od skarżących żadne uwagi. Skarżący potwierdzili, że nie komentując propozycji uregulowania sprawy wysuniętej przez Komisję, ICCR de facto zaaprobowало niewypłacenie odsetek za wstrzymaną płatność końcową. Skarżący wyrazili zadowolenie z uregulowania płatności końcowej.

DECYZJA

1 Uwagi wstępne

1.1 W swoich uwagach skarżący twierdzą, że ich sprawa porusza ogólną kwestię opóźnień dwóch instytucji Wspólnoty w odpowiadaniu na wielokrotnie ponawiane prośby o informacje oraz wolnego tempa ich działań.

1.2 Rzecznik rozumie, że skarżący wyrazili zaniepokojenie ogólnie stosowanymi procedurami, w których dwie lub więcej instytucji Wspólnoty prowadzą jednocześnie dochodzenia lub działania, mające wpływ na prowadzenie sprawy. Rzecznik uznaje, że ta kwestia natury ogólnej nie może być efektywnie rozpatrzona w ramach niniejszego dochodzenia. Skarżący mają możliwość złożenia nowej skargi do Rzecznika, jeżeli taka będzie ich wola.

2 Zarzut braku informacji ze strony Komisji w sprawie audytu oraz płatności końcowej

2.1 Skarżący stawiają zarzut braku informacji ze strony Komisji w sprawie audytu oraz płatności końcowej.

2.2 Zgodnie z opinią Komisji, po otrzymaniu od skarżących listu elektronicznego z dnia 26 lutego 2002 r., poinformowała ona skarżących w dniu 28 lutego 2002 r. o sytuacji zaistniałej w związku z końcową płatnością i o rozpatrywaniu jej w kontekście przeprowadzonego audytu. Rozmowy prowadzone z ICCR rozpoczęły się w lecie 2002 r. Dnia 12 lipca 2002 r. skarżący zażądali informacji o płatności końcowej. W sierpniu 2002 r. Komisja potwierdziła, że wszelkie płatności zostały wstrzymane z powodu audytu Trybunału Obrachunkowego. Dnia 29 sierpnia 2002 r. skarżący złożyli do Komisji wnioski o ponowne rozpatrzenie ich sprawy. Dnia 5 grudnia 2002 r. Komisja zażądała od skarżących dodatkowych informacji. Dnia 11 lutego 2003 r., po otrzymaniu żądanych dodatkowych informacji, Komisja wysłała potwierdzenie odbioru wraz z pismem informacyjnym.

Dnia 13 maja 2003 r. Komisja poinformowała skarżących o rozpoczęciu procedury płatności końcowej.

2.3 Rzecznik uznaje, że stwierdzenie Komisji, zgodnie z którym audyt wpłynął na procedurę uregulowania płatności końcowej, jest równoznaczne z udzieleniem skarżącym informacji w sprawie audytu. Co więcej, wydaje się, że Komisja w sposób odpowiedni poinformowała skarżących o wstrzymaniu płatności końcowej. Tym samym Rzecznik nie stwierdza niewłaściwego administrowania po stronie Komisji w związku z tym zarzutem.

3 Zarzut niedokonania płatności końcowej wraz z odsetkami oraz żądanie uregulowania sprawy

3.1 Skarżący stawiają Komisji zarzut nieuregulowania płatności końcowej w kwocie 80 671,61 euro należnej w ramach umowy nr 1999- TN.10869 „TRANS- TALK” w sprawie sieci tematycznej, w ramach Piątego Programu Ramowego.

3.2 Komisja stwierdza, że płatność końcowa w kwocie 50 821,03 euro została dokonana dnia 13 maja 2003 r. Zgodnie z opinią Komisji, kwota 29 799,63 euro nie mogła zostać uwzględniona, ponieważ wymagałoby to przesunięć środków między kategoriami kosztów, co z kolei wymaga uprzedniej zgody.

3.3 W swoich uwagach skarżący poinformowali Rzecznika, że po przesłaniu Komisji odpowiedzi z dnia 27 maja 2002 r., przystąpiła ona do wypłacenia kwoty 20 447,79 euro.

3.4 Biuro Rzecznika skontaktowało się telefonicznie z jednym ze skarżących, który reprezentował obydwu skarżących w kwestii otrzymanych uwag. Skarżący zgodzili się z wysuniętą przez Komisję interpretacją przesunięć między kategoriami kosztów, które zgodnie z art. 7 ust. 4 Warunków Ogólnych wymagały uprzedniego zatwierdzenia. Tym samym kwota blisko 9 000 euro nie mogła zostać ujęta w płatności końcowej. Skarżący poinformowali Rzecznika, że nie komentując propozycji uregulowania sprawy wysuniętej przez Komisję, ICCR de facto zaaprobowało niewypłacenie odsetek za wstrzymaną płatność końcową. Skarżący wyrazili zadowolenie z uregulowania sprawy.

3.5 Na podstawie informacji dostarczonych przez Komisję Europejską i skarżących Rzecznik stwierdza, że Komisja uregulowała sprawę i tym samym zadośćuczyniła roszczeniom skarżących.

4 Żądanie zajęcia przez Komisję oficjalnego stanowiska w sprawie audytu i stosowanych procedur

4.1 Skarżący żądają od Komisji zajęcia oficjalnego stanowiska w sprawie audytu i stosowanych procedur.

4.2 Rzecznik uznaje, że ten aspekt sprawy jest uregulowany poprzez działania opisane w części 3 niniejszej decyzji.

5 Zarzuty przeciwko sprawozdaniu przedstawionemu przez Trybunał Obrachunkowy

5.1 Skarżący stawiają zarzut wyciągnięcia błędnych wniosków oraz nie wzięcia pod uwagę w raporcie Trybunału Obrachunkowego wkładu wniesionego przez ICCR .

5.2 Trybunał Obrachunkowy argumentuje, że wziął pod uwagę wszystkie informacje dostarczone przez skarżących, w zakresie uznanym za stosowny dla potrzeb audytu oraz że wszelkie wnioski przedstawione w liście sektorowym są poparte wystarczającymi i odpowiednimi dowodami. Trybunał Obrachunkowy utrzymuje też, że wyciągnięte przez niego wnioski nie są błędne.

5.3 Rzecznik uznaje, że nie stwierdzono istnienia dowodów na zignorowanie przez Trybunał Obrachunkowy wkładu skarżących. Co więcej, nic nie sugeruje, że wnioski wyciągnięte przez Trybunał Obrachunkowy były błędne lub niewłaściwe. Niniejszym nie stwierdza się niewłaściwego administrowania w związku z tym aspektem sprawy.

6 Zarzut bezpodstawnego opóźnienia w przedstawieniu sprawozdania przez Trybunał Obrachunkowy

6.1 Skarżący stawiają zarzut bezpodstawnie długiego okresu przedłożenia sprawozdania Komisji przez Trybunał Obrachunkowy. Zgodnie z uwagami skarżących, audyt został zakończony dnia 18 stycznia 2002 r., a sprawozdanie audytorów przedstawiono dnia 15 kwietnia 2002 r.

6.2 W swojej opinii Trybunał Obrachunkowy stwierdził, że jego podręcznik kontroli stanowi, iż list sektorowy powinien zostać wysłany w terminie dwóch miesięcy od zakończenia audytu. Trybunał Obrachunkowy uznaje, że w niniejszym przypadku list sektorowy został wysłany z nieznacznym opóźnieniem, ale okres ten nie może zostać uznany za bezpodstawnie długi.

6.3 Rzecznik zauważa, że podręcznik kontroli Trybunału Obrachunkowego jest nieopublikowanym i wewnętrznym dokumentem, który nie ma na celu ustanowienia żadnych uprawnień dla stron trzecich. Ze względu na wymienione okoliczności Rzecznik stwierdza, iż nieznaczne opóźnienie do którego przyznaje się Trybunał Obrachunkowy nie jest równoznaczne z niewłaściwym administrowaniem.

6.4 Wobec powyższego Rzecznik nie stwierdza niewłaściwego administrowania w związku z tym aspektem sprawy.

7 Wnioski końcowe

Rzecznik nie stwierdza niewłaściwego administrowania po stronie Komisji Europejskiej w związku z pierwszym zarzutem postawionym przez skarżących. W kwestii drugiego zarzutu i żądania skarżących, z informacji dostarczonych przez Komisję Europejską oraz skarżących wynika, że Komisja uregulowała sprawę i zadośćuczyniła żądaniom skarżących. Co więcej, Rzecznik nie stwierdza niewłaściwego administrowania po stronie Trybunału Obrachunkowego. Wobec powyższego Rzecznik zamyka sprawę.

3.3 ROZSTRZYGNIĘCIA POLUBOWNE UZYSKANE PRZEZ RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH

NIEWYPŁACENIE GRANTU POMIMO USTNYCH ZAPEWNIENIŃ

Decyzja w sprawie skargi 548/2002/GG przeciwko Komisji Europejskiej

SKARGA

Skarżący jest dyrektorem „Europäisches Kultur- und Informationszentrum in Thüringen”, stowarzyszenia z siedzibą w Niemczech („stowarzyszenie”).

W dniu 31 maja 1998 roku stowarzyszenie złożyło wniosek do Komisji Europejskiej o przyznanie grantu wynoszącego 90 000 ECU. Liczne działania, które miały być sfinansowane przez ten grant, zaplanowane były na wrzesień i październik 1998 roku. Osobą odpowiedzialną za tę sprawę ze strony Komisji był H., doradca w Dyrekcji Generalnej X (obecnie DG ds. Edukacji i Kultury).

Według skarżącego począwszy od lipca 1998 roku stowarzyszenie starało się o otrzymanie decyzji Komisji w sprawie wniosku, w związku z faktem, że w przypadku braku funduszy zaproponowane działania musiałyby zostać odwołane. Skarżący zarzucił, że H. kilkakrotnie zapewniał telefonicznie stowarzyszenie o przyznaniu grantu w kwocie, o którą się ubiegało. Dalej, według skarżącego, H.

poinformował stowarzyszenie pod koniec lipca 1998 roku (ostateczna data, do której działania mogły być odwołane), iż wniosek został przyjęty, a właściwe dokumenty zostaną podpisane podczas pierwszego posiedzenia Komisji po przerwie letniej. Skarżący stwierdził, że H. doradził stowarzyszeniu rozpoczęcie wdrażania projektu. Twierdził także, że we wrześniu 1998 r. H. poinformował stowarzyszenie, iż ze względu na obciążenie pracą Komisji nie było dotąd możliwe podpisanie omawianego dokumentu, ale że zostanie to uczynione w ciągu najbliższych dwóch tygodni. Według skarżącego stowarzyszenie rozpoczęło realizację projektu na podstawie wyżej wspomnianych zapewnień.

Skarżący twierdził dalej, że od tego czasu kontakt z H. utrzymywany był niemal codziennie, a ten za każdym razem potwierdzał rychłe przesłanie listu przyznającego środki finansowe. W listopadzie 1998 roku stowarzyszenie złożyło wniosek do banku o udzielenie kredytu. Wszystko wskazuje na fakt, iż bank należał na otrzymanie pisemnego potwierdzenia potwierdzającego przekazanie grantu przez Komisję. Skarżący zwrócił się więc do przedstawicielstwa Komisji w Niemczech. W piśmie z dnia 25 listopada 1998 r. dr B. (wówczas pełniący obowiązki szefa Przedstawicielstwa Komisji w Niemczech) potwierdził, że Komisja zatwierdziła udzielenie grantu w wysokości 90 000 ECU oraz iż właściwe formalności zostaną dopełnione przed końcem roku.

Jednak w piśmie z datą 23 grudnia 1998 r. Komisja poinformowała skarżącego, że zatwierdziła grant jedynie w wysokości 20 000 ECU.

Według skarżącego w tej sytuacji H. doradził stowarzyszeniu złożenie nowego wniosku na 1999 rok o udzielenie grantu, który pokryłby różnicę 70 000 ECU. Wniosek ten został złożony w lutym 1999 roku. Jednak decyzją z dnia 28 stycznia 2000 r. Komisja odrzuciła wniosek. Wydaje się, że decyzja ta opierała się na założeniu, że fundusze przyznane w roku 1999 nie mogą być wykorzystane do finansowania działań wykonanych w roku 1998.

Następnie kilkakrotnie nawiązywany był kontakt pomiędzy skarżącym, deputowanym do PE z jego okręgu wyborczego, właściwym Komisarzem oraz służbami Komisji. W dniu 30 czerwca 2000 r. Dyrektor Generalny DG X poinformował skarżącego, iż przyjmując, że pismo dr B. z dnia 25 listopada 1998 r. dało powody do uzasadnionych oczekiwań, Komisja gotowa jest pokryć wydatki poniesione pomiędzy tą datą a dniem 5 stycznia 1999 r. (data otrzymania pisma Komisji z dnia 23 grudnia 1998 r.). Komisja stwierdziła jednak, że dotyczyłoby to jedynie wydatków związanych z umowami, które zawierały „klauzulę ryzyka”, tj. klauzulę stanowiącą, iż płatność będzie należna dopiero w momencie podjęcia decyzji o przyznaniu grantu przez Komisję. Komisja zgodziła się również pokryć zaległości płatnicze dotyczące wynagrodzeń pracowników stowarzyszenia, pod warunkiem, że płatność została dokonana w określonym powyżej okresie. Na tej podstawie Komisja wyliczyła, że może zapłacić na rzecz skarżącego sumę 21 988,54 euro z racji dodatkowych zobowiązań umownych, których podstawą było pismo z dnia 25 listopada 1998 r. Z sumy tej miało zostać potrąconych 20 000 euro.

Skarżący nie zgodził się na tę propozycję i nalegał na wypłatę pełnej sumy w wysokości 70 000 euro. Jednak żadna z kolejnych prób przekonania Komisji do zmiany zdania nie powiodła się. Skarżący zwrócił się wówczas do innego deputowanego do PE, który przekazał tę skargę do Rzecznika Praw Obywatelskich.

Skarga do Rzecznika złożona w marcu 2002 roku wskazywała na fakt, iż wszystkie granty, które skarżący otrzymał dotąd z UE, bazowały na zasadzie zaufania. Skarżący stwierdził, że gdy stowarzyszenie po raz pierwszy ubiegało się o grant na projekt w roku 1995, zostało poinformowane o przyznaniu funduszy wyłącznie ustnie i że w związku z tym zaczęło już realizować swoje zobowiązania, a dopiero wiele miesięcy później, kiedy projekt już dawno był zakończony, otrzymało pisemne potwierdzenie. Według skarżącego przyjęto tę samą zasadę działania w stosunku do kolejnych wniosków o granty.

Skarżący wysunął więc zarzut, że Komisja nie wypełniła zobowiązania wypłaty grantu, który w jego mniemaniu zaakceptowała do wypłaty na rzecz stowarzyszenia. Zasadniczo zarzucał on, że stowarzyszenie miało prawo polegać na zapewnieniach, które - jak twierdził - otrzymało od H. ze służb Komisji.

Skarżący dodał ponadto, iż stowarzyszenie nie posiada żadnych innych funduszy i jeśli sprawa nie znajdzie rozwiązania, będzie ono musiało zakończyć swoją działalność.

DOCHODZENIE

Opinia Komisji

W swojej opinii Komisja podała szczegółowy opis zaistniałych wydarzeń i powziętych działań, w szczególności jeśli chodzi o okres po otrzymaniu pisma z dnia 23 grudnia 1998 r. Mając na uwadze zarzuty skarżącego, Komisja przedstawiła następujące uwagi:

W dniu 31 maja 1998 r. stowarzyszenie złożyło wnioski o udzielenie grantu w wysokości 90 000 euro z linii budżetowej A- 3024. Jesienią 1998 r. projekt przeszedł pomyślnie przeprowadzony przez właściwą komisję etap wstępnej selekcji do udzielenia grantu w wysokości 20 000 euro. W tym okresie skarżący pozostawał w częstym kontakcie telefonicznym z urzędnikiem odpowiedzialnym za tę linię budżetową, H. Według skarżącego H. obiecał telefonicznie przyznanie grantu w wysokości 90 000 euro. Biorąc pod uwagę, że H. zmarł w listopadzie 1999 roku, niestety nie było już możliwe zweryfikowanie prawdziwości powyższego stwierdzenia. Jednak akta DG X nie wykazały żadnych śladów takich obietnic.

Po konsultacji z Działem Prawnym Komisji, DG ds. Edukacji i Kultury przyjęła stanowisko, iż, zgodnie z prawem, Komisja zobowiązana była do pokrycia jedynie tych zobowiązań ponad wypłaconą już kwotę 20 000 euro, które zostały podjęte przez stowarzyszenie pomiędzy 25 listopada 1998 r. a 5 stycznia 1999 r. W dniu 22 czerwca 2000 r. Dyrektor Generalny DG ds. Edukacji i Kultury przyjął skarżącego i wyjaśnił mu, że DG pokryje wydatki poniesione pomiędzy 25 listopada 1998 r. a 5 stycznia 1999 r. W piśmie z dnia 30 czerwca 2000 r. Dyrektor Generalny wyjaśnił, iż suma, która będzie mogła zostać zwrócona wynosi 1988,54 euro.

DOCHODZENIE UZUPEŁNIAJĄCE

Analiza akt Komisji

W świetle opinii Komisji Rzecznik Praw Obywatelskich zdecydował, że aby zająć się wniesioną skargą potrzebuje więcej informacji. W związku z tym w piśmie do Komisji z dnia 15 lipca 2002 r. zwrócił się z prośbą o dostęp do akt Komisji. W dniu 19 września 2002 r. służby Rzecznika zbadały akta DG X, a także akta Przedstawicielstwa Komisji w Niemczech.

Okazało się, że akta DG X nie zawierały żadnych oryginałów dokumentów z okresu do 23 grudnia 1998 roku. Jedynym dostępnym dokumentem z tego okresu była kopia wniosku z dnia 31 maja 1998 r.

Akta Przedstawicielstwa Komisji w Niemczech sprawiały wrażenie uporządkowanych i kompletnych. Zawierały korespondencję pomiędzy Przedstawicielstwem i skarżącym, w tym pismo od skarżącego z dnia 2 lipca 1998 r. oraz kopię pisma z 25 listopada 1998 r. Kopia ta zawierała odręczną notatkę autora, zgodnie z którą brzmienie pisma zostało: „uzgodnione z [H.]” („mit H. [H.] abgestimmt“).

Prośba o dalsze informacje

W piśmie z dnia 26 września 2002 r. Rzecznik poinformował Komisję, iż akta DG X wydawały się być niekompletne. W związku z tym zwrócił się do Komisji z prośbą o ujawnienie miejsca przechowywania brakujących części akt i o udzielenie mu dostępu do kompletnego zbioru dokumentów. W przypadku niemożności odnalezienia brakujących części akt przez Komisję, Rzecznik prosił o przesłanie mu pisemnego potwierdzenia tego faktu.

W dniu 8 listopada 2002 r. Komisja poinformowała Rzecznika, że niestety nie była w stanie odnaleźć żadnych innych dokumentów odnoszących się do wniosku skarżącego. Komisja zwróciła się do Rzecznika z prośbą o pobłażliwe potraktowanie tej godnej ubolewania sprawy.

Uwagi skarżącego

W swoich uwagach dotyczących opinii Komisji oraz jej pisma z dnia 8 listopada 2002 r. skarżący podtrzymał swoją skargę i przedstawił, między innymi, następujące uwagi:

Początkowo Komisja zauważyła w swojej opinii, iż DG ds. Edukacji i Kultury przyjęła stanowisko, że w świetle prawa zobowiązana jest do pokrycia jedynie tych zobowiązań finansowych, które zostały podjęte przez stowarzyszenie pomiędzy 25 listopada 1998 r. a 5 stycznia 1999 r. Następnie potwierdziła jednak, że Dyrektor Generalny DG ds. Edukacji i Kultury poinformował skarżącego, że DG pokryje wydatki poniesione pomiędzy 25 listopada 1998 r. a 5 stycznia 1999 r. Oświadczenia te były sprzeczne. W wyniku dyskusji z Dyrektorem Generalnym 22 czerwca 2000 roku ten ostatni przyjął, że Komisja powinna pokryć koszty poniesione pomiędzy 25 listopada 1998 r. a 5 stycznia 1999 r.

W 1998 roku stowarzyszenie złożyło wniosek o pozwolenie na prowadzenie działalności w charakterze punktu informacyjnego Komisji. W dniu 20 lutego 1998 r. złożyło ono deklarację, w której zobowiązało się do spełnienia swoich umownych zobowiązań pomimo faktu, że wówczas nie zawarto jeszcze pisemnych umów, a jedynie ustne ustalenia. Stowarzyszenie zaufało jednak ustnym zapewnieniom, iż kontrakt zostanie podpisany. W dniu 26 czerwca 1998 r. stowarzyszenie zostało poinformowane przez Komisję, że akta w Brukseli uznano za zagubione i dlatego przez pewien czas wniosek nie był rozpatrywany. Z uwagi na dylemat, przed jakim zostało postawione stowarzyszenie, podobny do niniejszej sprawy, stowarzyszenie poprosiło służby Komisji odpowiedzialne za kwestie związane z punktami informacyjnymi o przedstawienie wcześniejszego potwierdzenia umowy, która miała być zawarta. Potwierdzenie to zostało przekazane 17 września 1998 r. Właściwa umowa została podpisana 16 września 1998 r., a formalne zawiadomienie o niej dotarło do stowarzyszenia 5 października 1998 r. W tej sytuacji stowarzyszenie nie miało powodu do wątpliwości co do zapewnień, które otrzymało w obu przypadkach.

STARANIA RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH DOPROWADZENIA DO POLUBOWNEGO ROZWIĄZANIA

Po należyтым rozważeniu powyższych opinii i uwag Rzecznik nie uznał odpowiedzi Komisji na zarzuty skarżącego za satysfakcjonujące.

Propozycja polubownego rozwiązania

Zgodnie z art. 3 ust. 5 Statutu Rzecznik Praw Obywatelskich zaproponował Komisji następujące rozwiązanie polubowne:

Komisja Europejska powinna ponownie rozważyć swoją decyzję o odmowie zapłaty pełnej sumy 90 000 euro na rzecz Europäisches Kultur- und Informationszentrum w Turynii.

Propozycja ta opierała się na następujących przesłankach:

1 Skarżący był dyrektorem niemieckiego stowarzyszenia, które złożyło wniosek do Komisji o przyznanie grantu w wysokości 90 000 euro. Ostatecznie, przyznano jedynie kwotę wynoszącą 21 988,54 euro. Skarżący twierdzi więc, że Komisja nie wypełniła zobowiązania wypłaty grantu, który w jego mniemaniu zaakceptowała. Zasadniczo zarzucał on, iż stowarzyszenie miało prawo polegać na zapewnieniach, które jak twierdził otrzymano od H. ze służb Komisji, zgodnie z którymi miała zostać przyznana pełna suma 90 000 euro. Skarżący podkreślał, że to na tej podstawie stowarzyszenie rozpoczęło realizację projektu i poniosło wydatki lub podjęło zobowiązania finansowe.

2 Komisja potwierdziła fakt, że skarżący często kontaktował się z H. w omawianym okresie. Jednak według jej stanowiska biorąc pod uwagę, iż pan H. zmarł w listopadzie 1999 roku, nie było

już możliwe stwierdzenie faktycznej treści rozmów. Komisja dodała, że akta DG X nie zawierały żadnego śladu obietnic, do których odnosił się skarżący.

3 Rzecznik przywołał twierdzenia skarżącego dotyczące faktu odmowy Komisji przyznania stowarzyszeniu pełnej kwoty 90 000 euro, o którą się ubiegało, chociaż poniosło ono już koszty lub podjęło zobowiązania finansowe na podstawie zapewnień o przyznaniu tej sumy. Skarżący polegał więc na zasadzie ochrony uzasadnionych oczekiwań. Jednak zgodnie z orzecnictwem sądów wspólnotowych na zasadę tę można się powoływać tylko wówczas, jeżeli administracja przekazała zainteresowanej osobie wyraźne zapewnienie⁵¹. W niniejszej sprawie skarżący zeznał, iż jednostka Komisji zajmująca się tego rodzaju sprawami zapewniła go o przyznaniu pełnej sumy grantu, tj. 90 000 euro, o którą wnosiło stowarzyszenie. Wydawało się, że jest to wyraźne zapewnienie. Należy jednak zauważyć, że Rzecznik nie był w stanie zweryfikować niniejszego zarzutu w ramach prawnień, które przyznaje mu Statut Rzecznika Praw Obywatelskich⁵². Akta Komisji, które zostały przeanalizowane przez służby Rzecznika nie zawierają żadnych śladów takich zapewnień. Jedyna osoba, która mogłaby rozwiać wątpliwości w tej sprawie i mogłaby być przesłuchana przez Rzecznika jako świadek, a mianowicie sam H., już nie żyła.

4 Rzecznik uznał jednak, że brak tego dowodu nie mógł stanowić w tej sprawie argumentu przeciwko skarżącemu. Komisja potwierdziła fakt, iż pomiędzy skarżącym a H. miały miejsce liczne kontakty telefoniczne. Dlatego byłoby właściwe, aby wspomniany urzędnik zarejestrował przeprowadzone rozmowy albo przynajmniej najważniejsze punkty, które podczas nich omawiano. Rzecznik uznał, że z braku takiego zapisu należało zmniejszyć wymagania w odniesieniu do zarzutów skarżącego.

5 Rzecznik uznał, iż istniały przynajmniej trzy elementy, które wydawały się podtrzymywać twierdzenia skarżącego. Po pierwsze, biorąc pod uwagę, że realizacja projektu miała się zacząć we wrześniu 1998 r., z pewnością leżało w interesie stowarzyszenia, aby wystarczająco wcześniej (najpóźniej na początku września 1998 r.) dowiedzieć się, czy Komisja przyznała wnioskowany grant. Wskazuje na to pismo skarżącego do Przedstawicielstwa Komisji w Niemczech z dnia 2 lipca 1998 r. Skarżący zauważył w nim, że w razie negatywnej odpowiedzi stowarzyszenie będzie musiało zrezygnować z projektu, gdyż nie będzie w stanie sfinansować go z innych źródeł. Ponieważ jednak projekt nie został odwołany, ale był kontynuowany, twierdzenie skarżącego o otrzymaniu zadowalających zapewnień ze strony H. wydawało się być wiarygodne. Po drugie skarżący wyjaśnił, iż stowarzyszenie wdrażało (i było zmuszone do wdrażania) już w przeszłości projekty na podstawie jedynie ustnych zapewnień. Rzecznik zauważył, że Komisja nie przedstawiła żadnych komentarzy na temat tego aspektu omawianej sprawy. Po trzecie, fakt, iż skarżący otrzymał zapewnienia ze strony H. i polegał na nich, dodatkowo potwierdza okoliczność, że także inni pracownicy Komisji uważali słowo H. za wiarygodne. Pismo z dnia 25 listopada 1998 r. wysłane przez Przedstawicielstwo Komisji w Niemczech opierało się, jak wynika z analizy akt, na informacji otrzymanej od H.

6 Rzecznik zauważył, że Komisja nie przedstawiła żadnych argumentów, z których wynikałoby, że skarżący nie miał prawa opierać się na omawianych zapewnieniach osoby odpowiedzialnej za rozpatrywanie takich spraw w Komisji.

7 W powyższych okolicznościach Rzecznik uznał, że odmowa Komisji wypłacenia stowarzyszeniu pełnej kwoty 90 000 euro, o którą ubiegało się we wniosku z dnia 31 maja 1998 r., może być przypadkiem niewłaściwego administrowania.

Opinia Komisji

Komisja w swojej opinii wskazała na okoliczność, iż wnioski Rzecznika nie były oparte na faktach, potwierdzonych przez namacalne dowody, ale jedynie na przypuszczeniach i wnioskowaniu na

⁵¹ Zobacz np.: sprawa T- 72/99 Meyer przeciwko Komisji [ECR] 2000, II- 2521 ustęp 53.

⁵² Decyzja Parlamentu Europejskiego nr 94/262 z dnia 9 marca 1994 w sprawie Zasad i Ogólnych Warunków Wykonywania Obowiązków Rzecznika Praw Obywatelskich, Dz.U. L 113/15, 1994.

podstawie analogii do podobnych sytuacji. Komisja podkreśliła także, że stanowisko, którego dotąd broniła, odzwierciedlało jedynie jej obowiązek działania w zgodzie z zasadami rozsądnego zarządzania finansami. W tym kontekście należy raz jeszcze przypomnieć, iż Komisja zobowiązuje się do wypłaty wsparcia finansowego jedynie poprzez pisemne zobowiązanie wobec przyszłego beneficjenta, sporządzone według odpowiednich zasad.

Komisja dodała jednak, że w celu zachowania dobrego wizerunku instytucji europejskich w oczach obywateli oraz aby beneficjent nie został poszkodowany w obecnym przypadku gotowa jest w drodze wyjątku przyjąć propozycję Rzecznika.

W związku z tym Komisja sprawdzi zestawienie wydatków związanych z omawianym projektem w najkrótszym możliwym terminie, aby zatwierdzić te, do których stowarzyszenie miało prawo w związku z projektem, a następnie wpłacić należne kwoty na rzecz beneficjenta. Komisja wskazała jednak, iż skarżący powinien być świadomy faktu, że ostateczna kwota subwencji nie musi odpowiadać sumie 90 000 euro, której dotyczyły roszczenia.

Uwagi skarżącego

W dniu 20 marca 2003 r. skarżący poinformował telefonicznie służby Rzecznika o znalezieniu polubownego rozwiązania sporu.

DECYZJA

1 Uchylenie się od wypłaty końcowej kwoty grantu

1.1 Skarżący był dyrektorem niemieckiego stowarzyszenia, które złożyło wnioski do Komisji o przyznanie grantu w wysokości 90 000 euro. Ostatecznie, przyznano jedynie kwotę 21 988,54 euro. Skarżący twierdzi, że Komisja nie wypełniła zobowiązania wypłaty grantu, który w jego mniemaniu przyznała stowarzyszeniu. Zasadniczo zarzucał on, że stowarzyszenie miało prawo polegać na zapewnieniach, które jak twierdził otrzymało od H. ze służb Komisji, zgodnie z którymi miała zostać przyznana pełna suma 90 000 euro.

1.2 Komisja w swojej opinii stanęła na stanowisku, że brak jest jakichkolwiek dowodów na potwierdzenie roszczenia skarżącego.

1.3 Po dokładnej analizie wszystkich istotnych okoliczności i argumentów Rzecznik przedstawił Komisji propozycję polubownego rozwiązania, zgodnie z którym Komisja powinna ponownie rozważyć swoją decyzję odmowy wypłacenia pełnej kwoty 90 000 euro.

1.4 W swoich uwagach Komisja poinformowała Rzecznika że, w drodze wyjątku, gotowa jest do przyjęcia propozycji Rzecznika. Stąd w możliwie najkrótszym terminie miałyby sprawdzić zasadność wydatków zadeklarowanych przez skarżącego. Komisja wskazała jednak, iż skarżący powinien być świadomy faktu, że ostateczna kwota subwencji nie musi odpowiadać sumie 90 000 euro, której dotyczyły roszczenia.

2 Wniosek

Wydaje się, że w następstwie inicjatywy Rzecznika uzgodniono polubowne rozwiązanie sprawy pomiędzy Komisją Europejską a skarżącym. W związku z tym Rzecznik zamyka sprawę.

KOMISJA ZGADZA SIĘ WYPŁACIĆ REKOMPENSATĘ BYŁEMU PRACOWNIKOWI POMOCNICZEMU

Decyzja Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w sprawie skargi 1166/2002/(SM)IJH przeciwko Komisji Europejskiej

SKARGA

Skarga wniesiona została przez byłą pracownicę Komisji. Zatrudniona była ona jako pracownik pomocniczy (auxiliary staff) od 1 maja 1995 r. do 30 kwietnia 1998 r. Następnie pracowała jako pracownik czasowy (temporary staff) od 15 maja 1998 r. do 15 maja 2001 r. W okresie zatrudnienia jako pracownik pomocniczy otrzymywała ona dodatek sekretarski zgodnie z art. 4a załącznika VII do Regulaminu Pracowniczego oraz art. 21 Warunków Zatrudnienia Innych Pracowników Wspólnot Europejskich. Z chwilą rozpoczęcia przez nią pracy w charakterze pracownika czasowego Komisja zaprzestała płatności tego dodatku. Skarżąca nie zauważyła tego przeoczenia.

Na około miesiąc przed zakończeniem umowy o pracę na umowie czasowej skarżąca otrzymała oficjalne pismo informujące, że powinna była otrzymywać dodatek sekretarski podczas całego okresu obowiązywania umowy. W rzeczywistości dodatek ten został przyznany skarżącej jedynie za okres od 1 stycznia 2001 r. do 15 maja 2001 r.

Skarżąca złożyła zgodnie z art. 90 Regulaminu Pracowniczego odwołanie od decyzji zapłacenia jej dodatku sekretarskiego jedynie od 1 stycznia 2001 r. zamiast od początku trwania umowy o pracę czasową, tj. od 15 maja 1998 r. W odpowiedzi Komisja zgodziła się wypłacić skarżącej połowę dodatku sekretarskiego za okres od 15 maja 1998 r. do 31 grudnia 2000 r.

W dniu 17 czerwca 2002 r. skarżąca złożyła skargę do Rzecznika Praw Obywatelskich przeciwko odmowie Komisji zapłacenia całości kwoty dodatku sekretarskiego, do którego była upoważniona od 15 maja 1998 r. do 13 grudnia 2000 r. Skarżąca zażądała od Komisji należnej sumy za miniony okres.

DOCHODZENIE

Opinia Komisji

W swojej opinii Komisja Europejska zawarła w skrócie następujące uwagi:

Zadania skarżącej w latach 1995-2001 pozostawały niezmiennione. Otrzymywała dodatek sekretarski jako pracownik pomocniczy (1995-1998), ale nie jako pracownik czasowy (1998-2000). W kwietniu 2001 r. Dyrektor Generalny, któremu podlegała, złożył wniosek o wypłacenie jej dodatku, który następnie został jej za rok 2001 wypłacony.

Skarżąca miała określony czas na zakwestionowanie decyzji, o której wyraźnie ją poinformowano w dokumencie, który podpisała w maju 1998 r., o zaprzestaniu wypłacania jej dodatku sekretarskiego z chwilą rozpoczęcia pracy jako pracownik czasowy. Co więcej, wydruki z wyliczeniem wynagrodzenia, które otrzymywała począwszy od czerwca 1998 r. różniły się w tym względzie od wydruku z kwietnia 1998 r.

Ponadto, uwzględnwszy stopień rozsądku i przezorności, jakiego można byłoby racjonalnie oczekiwać, należy uznać, że skarżąca sama przyczyniła się do niewypłacenia jej należnych kwot w odpowiednim czasie w tym sensie, że ponosi ona osobistą odpowiedzialność za swoją niedbałość wykazaną poprzez niezaznajomienie się z treścią określającego jej prawa dokumentu, który podpisała w maju 1998 r., oraz niedostrzeżenie zmian w wyliczeniach jej wynagrodzenia ani zmniejszenia jej dochodów.

Mimo to, decyzją przesłaną jej 29 kwietnia 2002 r. w odpowiedzi na skargę, skarżącej przyznano połowę wartości dodatku wzięwszy pod uwagę, że chociaż ze względu na odpowiedzialność,

jaką ponosi za swoje zaniedbanie sama przyczyniła się do własnej straty, służby Komisji ponosiły część odpowiedzialności, ponieważ nie zapewniły skarżącej należnego jej dodatku we właściwym czasie.

Uwagi skarżącej

Skarżąca podała w swojej opinii następujące argumenty:

W przypadku pierwszej umowy wszystkie kroki zostały należycie podjęte celem zapewnienia jej należnych dodatków. Skarżąca nie miała więc żadnych wątpliwości co do prawdziwości jej zarejestrowanych danych, kiedy podpisywała umowę o pracę jako pracownik czasowy. Szczerze wierzyła, iż wszelkie informacje podane odpowiedzialnemu urzędnikowi będą wzięte pod uwagę, w szczególności fakt, że miała wykonywać te same obowiązki, które wykonywała wcześniej, że kontynuowałaby pracę w tej samej jednostce, a jedyną zmianą dotycząła umowy.

STARANIA RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH DOPROWADZENIA DO POLUBOWNEGO ROZWIĄZANIA

Po uważnej analizie opinii Komisji i uwag skarżącej Rzecznik Praw Obywatelskich uznał, iż Komisja nie odpowiedziała właściwie na roszczenie skarżącej. Na podstawie art. 3 ust. 5 Statutu⁵³ wystosował do Przewodniczącego Komisji pismo, w którym zaproponował polubowne rozwiązanie sytuacji na podstawie następującej analizy kwestii spornych pomiędzy skarżącą a Komisją.

1 Roszczenie wstecznej płatności dodatku sekretarskiego

1.1 Skarżąca zarzuca, że Komisja nie zapłaciła jej całości kwoty dodatku sekretarskiego, do którego była ona upoważniona od 15 maja 1998 r. do 31 grudnia 2000 r. Skarżąca jest zdania, iż Komisja powinna zapłacić jej tę kwotę za cały okres.

1.2 Komisja przyznaje, że obowiązki skarżącej pozostały niezmienione po zmianie umowy o pracę jako pracownik pomocniczy na umowę o pracę jako pracownik czasowy. Komisja twierdzi, iż skarżąca miała określony czas na zakwestionowanie decyzji o niezapłaceniu jej dodatku sekretarskiego jako pracownikowi czasowemu oraz że ze względu na odpowiedzialność, jaką ponosi za własne zaniedbanie, sama przyczyniła się do własnej straty, ponieważ podpisała dokument, który stwierdzał, że dodatek sekretarski nie będzie jej wypłacany. Otrzymywała także wydruki z wyliczeniem wynagrodzeń, które nie zawierały tego dodatku. Ponieważ jednak służby Komisji ponoszą część odpowiedzialności, Komisja uznała za słuszne przyznanie skarżącej połowy wartości dodatku.

1.3 Rzecznik Praw Obywatelskich zauważa, że Komisja przyznaje, iż skarżąca była uprawniona do otrzymywania dodatku sekretarskiego podczas całego omawianego okresu oraz że Komisja nie twierdzi, by istniała jakakolwiek zasada czy przepis, który nie zezwalałby Komisji na wypłacenie wstecz całej sumy dodatku, do którego skarżąca była upoważniona.

1.4 Rzecznik przyjmuje także do wiadomości argument Komisji, że skarżąca była współwinna zaniedbania. Komisja nie twierdzi jednak, by skarżąca zaniedbywała wykonywanie powierzonych jej zadań jako pracownik kontraktowy lub czasowy albo też nie spełniała swoich obowiązków wynikających z Regulaminu Pracowniczego. Z dostępnych dowodów wynika, iż to Komisja zainicjowała zmianę statusu skarżącej z pozycji pracownika kontraktowego na pracownika czasowego. Ostatecznie Rzecznik zauważył, że skarżąca nie domagała się odsetek. Tak więc nawet jeżeli Komisja zapłaciłaby na rzecz skarżącej, zgodnie z jej roszczeniem, pełną kwotę dodatku, skarżąca i tak poniosłaby stratę finansową w wyniku swojego niedopatrzania, aby wcześniej sprostować błąd Komisji.

⁵³

„Na ile to tylko możliwe, Rzecznik Praw Obywatelskich szuka takiego rozwiązania z daną instytucją lub organem, aby wyeliminować przypadki niewłaściwego administrowania i usatysfakcjonować stronę skarżącą.”

1.5 W świetle powyższego Rzecznik wstępnie wywnioskował, iż decyzja Komisji o przyznaniu skarżącej jedynie połowy dodatku mogłaby się wydawać arbitralna i niesprawiedliwa. W związku z tym Komisja powinna ponownie rozważyć swoją decyzję, biorąc pod uwagę specyficzne okoliczności niniejszej sprawy.

Propozycja polubownego rozwiązania

Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich zasugerował, że Komisja powinna podjąć działania celem wyeliminowania wrażenia arbitralności i niesprawiedliwego traktowania poprzez ponowne rozważenie, z uwzględnieniem specyficznych okoliczności niniejszej sprawy, czy powinna zapłacić pełną sumę dodatku sekretarskiego za wspomniany okres.

Odpowiedź Komisji

W odpowiedzi na propozycję Rzecznika Komisja wskazuje, że nie ma żadnych prawnych zobowiązań wobec skarżącej, która nie zakwestionowała decyzji w wyznaczonym czasie. Komisja uważa jednak, że w świetle uwag Rzecznika obecna sprawa jest wyjątkowa i uzasadnia przyznanie dodatkowej kompensaty ex gratia.

Uwagi skarżącego

W dniu 2 czerwca 2003 r. skarżąca poinformowała telefonicznie służby Rzecznika o osiągnięciu polubownego rozwiązania.

DECYZJA

1 Roszczenie wstecznej płatności dodatku sekretarskiego

1.1 Skarżąca zarzuca, iż Komisja nie zapłaciła jej całości sumy dodatku sekretarskiego, do którego była ona uprawniona. Skarżąca zażądała od Komisji zapłaty pozostałej części należnej sumy.

1.2 Po uważnym rozpatrzeniu opinii Komisji i uwag skarżącej w piśmie do Przewodniczącego Komisji Rzecznik zaproponował polubowne rozwiązanie, zgodnie z art. 3 ust. 5 Statutu.

1.3 W odpowiedzi na propozycję Rzecznika Komisja wskazuje, że nie ma żadnych prawnych zobowiązań wobec skarżącej, która nie zakwestionowała decyzji w wyznaczonym czasie. Komisja uważa jednak, że w świetle uwag Rzecznika obecna sprawa jest wyjątkowa i uzasadnia przyznanie dodatkowej kompensaty ex gratia.

1.4 Skarżąca poinformowała Rzecznika o osiągnięciu polubownego rozwiązania.

2 Wniosek

Wydaje się, że w następstwie inicjatywy Rzecznika znaleziono polubowne rozwiązanie sprawy pomiędzy Komisją a skarżącą. Tym samym Rzecznik zamyka sprawę.

KOMISJA ZGADZA SIĘ NA DOSTARCZENIE INFORMACJI DZIENNIKARZOWI, PO PROPOZYCJI WYSUNIĘTEJ PRZEZ RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH DOTYCZĄCEJ POLUBOWNEGO ZAŁATWIENIA SPRAWY

Decyzja w sprawie skargi 1402/2002/GG przeciwko Komisji Europejskiej

SKARGA

Skarżący jest brukselskim korespondentem niemieckiego tygodnika „Stern”. Publikacje tygodnika, od lutego 2002 r., dotyczyły zarzutów nieprawidłowości finansowych odnoszących się do Komisji Europejskiej, a w szczególności Eurostatu (Biura Statystycznego Wspólnot Europejskich, będącego jedną z Dyrekcji Generalnych Komisji). Skarżący przedstawił kopie pisemnych zapytań oraz listów, które wysłał do Komisji w dniach: 12 marca, 26 marca, 28 marca, 5 kwietnia, 8 lipca, 22 lipca, 26 lipca i 7 sierpnia 2002 r., a także kopie kilku odpowiedzi przesłanych przez Komisję. Niektóre z wyżej wymienionych pytań dotyczyły umów zawartych pomiędzy firmą Eurogramme i Eurostatem.

Skarżący zarzuca, iż Komisja uporczywie odmawiała udzielenia informacji, motywując to prowadzonymi równocześnie przez OLAF (Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych) dochodzeniami, które dotyczyły przedmiotowych pytań dziennikarza. Zdaniem skarżącego, Komisja w pewnych wypadkach odmówiła nawet udzielenia tak podstawowych informacji, jak rodzaj umów zawartych pomiędzy konkretną firmą a Komisją. Skarżący uznał działania Komisji za niewłaściwe i utrudniające wydawcy poinformowanie obywateli o przedmiotowych sprawach.

Skarżący przedstawił kilka argumentów na poparcie swojej skargi. Po pierwsze, stanął on na stanowisku, iż Komisja nie przedstawiła żadnych wyjaśnień dotyczących sposobu, w jaki udzielenie wnioskowanych informacji mogłoby wpłynąć na dochodzenia prowadzone przez OLAF. Zdaniem skarżącego publikacja prasowa spowodowałaby raczej przyspieszenie dochodzeń. Po drugie, skarżący twierdzi, że nie istniały dowody sugerujące, iż OLAF zwrócił się do Komisji z prośbą o nieujawnianie przedmiotowych informacji. Po trzecie, skarżący zaznaczył, że dochodzenia prowadzone przez OLAF niejednokrotnie trwały wyjątkowo długo. Zgodnie z opinią skarżącego, pewne zarzuty dotyczące Eurostatu były badane od roku 1998. Skarżący podkreślił, że tym samym Komisja mogła od kilku lat nie udzielać podstawowych informacji, nie wspominając o kolejnych dochodzeniach, karnych bądź administracyjnych, które mogłyby również zostać wykorzystane jako motywy nieujawniania informacji. Po czwarte, skarżący zaznaczył, że Komisja działała w sposób arbitralny, ponieważ czasem odpowiadała na pytania będące jednocześnie powodem wszczęcia przez OLAF dochodzenia, innym razem nie udzielała na takie pytania odpowiedzi. Po piąte, skarżący zauważył, że Komisja niejednokrotnie i w sposób arbitralny zmieniała motywy, na podstawie których odmawiała udzielenia wnioskowanych informacji. Jak twierdzi skarżący, w jednym przypadku Komisja poinformowała go najpierw, że przedmiotowe kwestie były sprawdzane, następnie skierowała do niego list, w którym oznajmiła, że „obecnie” nie może przedstawić odpowiedzi na przedmiotowe pytania, by wreszcie poinformować go, że nie może udzielić przedmiotowych informacji, „ponieważ częściowo odnoszą się one do prowadzonego przez OLAF dochodzenia”.

Skarżący domagał się od Komisji odpowiedzi na pytania, z którymi bezskutecznie zwracał się do niej od marca 2002 roku.

DOCHODZENIE

Opinia Komisji

Opinia Komisji zawierała następujące uwagi:

Kodeks Dobrej Praktyki Administracyjnej stosowany przez Komisję traktuje w taki sam sposób prośby o udzielenie informacji złożone przez zwykłego obywatela, jak i przez przedstawiciela mediów. Zgodnie ze wspomnianym Kodeksem, przedstawiciele mediów (to jest dziennikarze) nie

mają żadnych szczególnych i/lub dodatkowych praw poza tymi przewidzianymi w Kodeksie w części odnoszącej się do obsługi zapytań pochodzących od obywateli.

Dział Prasowy i Komunikacji skrupulatnie przestrzegał ustanowionych tam terminów, zgodnie z którymi odpowiedź musi zostać wysłana w terminie piętnastu dni roboczych od dnia otrzymania zapytania. Komisja stwierdziła też, że na list skarżącego z dnia 5 kwietnia 2002 r. nie udzielono odpowiedzi i przeprosiła za to niedopatrzenie.

Wrażenie arbitralności decyzji Komisji dotyczących pytań o problematyczne kwestie może wynikać z faktu, iż każda sprawa była rozpatrywana oddzielnie. Komisja prawidłowo odpowiedziała na pytania skarżącego o rzeczowe informacje. Należy zauważyć, że większość pytań przywołanych w skardze nie odnosiła się do bezpośrednio istniejących informacji, ale wymagała od Komisji zajęcia oficjalnego stanowiska w pewnych szczegółowych sprawach. W związku z powyższym należy stwierdzić, że od decyzji Komisji zależy, jakie stanowisko i kiedy zajmie. Komisja zastrzega sobie również prawo nie wydawania oświadczeń na temat danej konkretnej sprawy.

W związku z zarzutem jakoby Komisja odmówiła odpowiedzi na pytania, motywując swoją odmowę tym, że wnioskowane informacje odnosiły się do dochodzenia prowadzonego przez OLAF, Komisja pragnie zauważyć, że pytania dotyczące spraw, w których prowadzone jest takie dochodzenie, powinny być kierowane do OLAF- u.

Wszystkie prośby o dokumenty zostały rozpatrzone w oparciu o rozporządzenie nr 1049/2001 w sprawie publicznego dostępu do dokumentów. Komisja uznała, że właśnie to rozporządzenie ma zastosowanie do konkretnych pytań skarżącego - żądania przedstawienia listy wszystkich umów zawartych z konkretną firmą. Nie istniała baza danych zawierająca wyczerpującą listę umów. Istniała jednakże lista „zobowiązań umownych” w stosunku do firm nazywanych „Eurogramme” i to ona została wykorzystana do zredagowania listy umów, dzięki współpracy kilku Dyrekcji Generalnych. Komisja uznała, że w tym konkretnym przypadku żądana lista nie była dokumentem, do którego miałyby zastosowanie którykolwiek z wyjątków przewidzianych rozporządzeniem, dlatego też mogła zostać udostępniona skarżącemu. Kopia listy umów zawartych z Eurogrammem została załączona do opinii Komisji.

Uwagi skarżącego

W swych uwagach skarżący podtrzymał zarzuty skargi i zawarł następujące dalsze spostrzeżenia:

Obowiązek udzielania informacji przez władze publiczne został ustanowiony prawem prasowym Państw Członkowskich, a jego podstawy znajdują się również w ogólnie uznanej na terenie UE zasadzie wolności prasy. Karta Praw Podstawowych także wymienia prawo do „wolności informacji”.

Komisja miała oczywiście prawo do swobodnego decydowania o tym, jakie i kiedy zajmie stanowisko. Pytania skierowane do Komisji nie dotyczyły jednak w żaden sposób zajęcia stanowiska przez Komisję, a wyłącznie faktów, takich jak decyzje Komisji, akty administracyjne, czy zarzuty stawiane publicznie lub pisemnie w dokumentach - i w stosunku do nich pytano o potwierdzenie lub zaprzeczenie. Celem pytania o wnioski, jakie Komisja wyciągnęła z przypadków niewłaściwego zarządzania funduszami Wspólnoty, nie było zajęcie przez nią stanowiska, ale stwierdzenie, co w rzeczywistości w tej sprawie zrobiła. Jeżeli Komisja nic nie uczyniła, to również stanowiło istotny fakt, o którym obywatele powinni się dowiedzieć.

Sugestia Komisji dotycząca możliwości kierowania pytań bezpośrednio do OLAF- u jest myląca. OLAF praktycznie zawsze odmawiał udzielenia informacji związanych z aktualnie toczącymi się dochodzeniami. Co więcej, przedmiotowe pytania nie odnosiły się do dochodzeń prowadzonych przez OLAF, tylko do faktów wynikających z działań Komisji.

Stwierdzenie jakoby Komisja zawsze stosowała się do Kodeksu Dobrego Administrowania, poza jednym wyjątkiem, jest również mylące. W rzeczywistości Komisja często nie odpowiadała na pytania dotyczące drażliwych kwestii (takich jak metody księgowania obowiązujące w Komisji, czy składowe uposażenia członków Komisji, w stosunku do których istnieją prawne wątpliwości).

Powyższe stwierdzenie odnosi się w całości do zapytań z dnia 7 czerwca, 16 czerwca oraz 22 lipca 2002 roku (dotyczących złożenia sprawozdania), a w części do zapytania z dnia 2 czerwca 2002 roku.

Skarżący domagał się zmiany sposobu administrowania przez Komisję oraz odpowiedzi na postawione przez siebie pytania.

Kopie pytań z dnia 2 czerwca, 7 czerwca, 16 czerwca oraz 22 lipca 2002 roku⁵⁴ zostały dołączone do uwag skarżącego.

DOCHODZENIE UZUPEŁNIAJĄCE

Po uważnym rozpatrzeniu opinii Komisji oraz uwag skarżącego uznano, iż konieczne jest przeprowadzenie dochodzenia uzupełniającego. W świetle powyższego Rzecznik wystąpił do Komisji o ustosunkowanie się do uwag skarżącego.

Druga opinia Komisji

Druga opinia Komisji zawierała następujące uwagi:

Skarżący nie sprecyzował, do którego artykułu Karty nawiązał, powołując się na prawo „wolności informacji”. Komisja domniemuje, że skarżący powołał się na artykuł 11 („Wolność wypowiedzi i informacji”) oraz artykuł 42 („Prawo dostępu do dokumentów”) Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej.

Artykuł 42 Karty ma dokładnie takie samo brzmienie jak artykuł 255 Traktatu ustanawiającego WE. Zasady i granice prawa dostępu obywateli do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji zostały ustanowione w rozporządzeniu nr 1049/2001.

Kodeks Dobrej Praktyki Administracyjnej Komisji zawiera zobowiązanie udzielenia odpowiedzi na pytania w sposób jak najbardziej odpowiedni i jak najszybciej. Nie zobowiązuje on pracowników Komisji do udzielania wszystkich informacji, o które wystąpiono. Zgodnie z Kodeksem, pracownik Komisji może uznać ujawnienie pewnych informacji za niezgodne z interesem Wspólnoty. W takim przypadku odmowa udzielenia informacji powinna być uzasadniona.

W kwestii zarzucanego braku argumentacji uzasadniającej odmowę udzielenia informacji Komisja była zdania, iż zarówno dochodzenie prowadzone przez OLAF jak i wewnętrzne toczące się dochodzenie Komisji stanowiły wystarczające uzasadnienie odmowy.

Wszelkie pytania skarżącego o informacje faktyczne uzyskały prawidłową odpowiedź, lub w odpowiedzi na nie stwierdzono, że sprawy owe są obecnie przedmiotem dochodzenia, przez co Komisja nie może w bieżącej chwili udzielić na nie odpowiedzi.

Pytania odnoszące się do kwestii badanych przez OLAF powinny być skierowane do OLAF- u. Niemniej jednak należy stwierdzić, że OLAF istotnie stosuje zasadę niekomentowania toczących się spraw. Analogicznie do powyższego Komisja uznała, że udzielenie informacji, które mogłyby negatywnie wpłynąć na prawidłowy przebieg dochodzenia, jest niewłaściwe. Co więcej, ochrona prawidłowego przebiegu dochodzeń stanowi wyjątek w dostępie do dokumentów na mocy rozporządzenia nr 1049/2001.

Nawiązując do pytań z dnia 2 czerwca, 7 czerwca, 16 czerwca i 22 lipca 2002 roku, na pierwsze z nich odpowiedziano na piśmie, dnia 5 czerwca 2002 r. Odpowiedzi na pytania zawarte w pismach z dnia 7 czerwca i 22 lipca przekazano ustnie, przez telefon. W odniesieniu do pisma z dnia 16 czerwca 2002 r., poproszono skarżącego o skierowanie pytań o współczynniki korygujące do Pana M., pełniącego obowiązki rzecznika. Pan M. nie otrzymał pytań i nie wiedział o ich istnieniu. To właśnie jest powodem braku odpowiedzi. Komisja zauważyła też, że pytania skarżącego były prawie identyczne z tymi wniesionymi przez Panią Gabriele Stauner, deputowaną do Parlamentu Europejskiego, w pytaniach P- 1805/02 i E- 2807/02.

⁵⁴

Należy zauważyć, że pismo to nie jest identyczne z pismem datowanym na ten sam dzień i wymienionym w skardze.

Wypisy z odpowiedzi Komisji udzielonej na pytania Pani Stauner zostały załączone do drugiej opinii Komisji.

Uwagi skarżącego

W swych uwagach do drugiej opinii Komisji skarżący zawarł następujące spostrzeżenia:

Jeżeli Komisja stałaby na stanowisku, iż na poziomie Wspólnoty nie ma obowiązku udzielania informacji dziennikarzom, stanowiłoby to poważną lukę we wspólnotowym prawie, w następstwie czego Komisja zostałaby wezwana do przedłożenia propozycji aktu prawnego przeciwdziałającego temu zjawisku. Z drugiej strony przyjęcie takiego stanowiska nie zwalniałoby Komisji z obowiązku działania na podstawie przejrzystych i spójnych zasad w przypadkach, w których udzielałaby informacji.

W niniejszej sprawie nie miało to miejsca. Komisja powołała się w sposób arbitralny na dochodzenia prowadzone przez OLAF. W pewnych przypadkach Komisja udzieliła informacji, w innych nie. Stało się tak nie ze względu na dochodzenia w toku prowadzone przez OLAF, ale z przyczyn niewyjaśnionych.

Komisja mogła oczywiście odmówić udzielenia informacji w pewnych jasno określonych przypadkach (na przykład przy postępowaniach dyscyplinarnych), mając na celu ochronę praw osobistych. Niemniej jednak w takim przypadku Komisja powinna szczegółowo uzasadnić powód odmowy, zamiast mgliście powoływać się na dochodzenie prowadzone przez OLAF.

Odpowiedź udzielona na jedno z pytań - dotyczące Eurogrammu - została przyjęta z zadowoleniem. Jednak fakt, że aby to osiągnąć, niezbędna była interwencja Rzecznika Praw Obywatelskich, można odebrać wyłącznie krytycznie.

Nie udzielono odpowiedzi (ani pisemnej, ani ustnej) zarówno na pytania z dnia 7 czerwca, jak i na te z dnia 22 lipca 2002 roku. Zgodnie z uwagami skarżącego Komisja nie przedstawiła żadnych dowodów na poparcie twierdzenia, jakoby odpowiedziała na wymienione pytania. Nie przedstawiła też nazwiska osoby, która została wyznaczona do odpowiedzi na nie, ani dnia, w którym miało to nastąpić. W swoim piśmie z dnia 22 lipca 2002 roku skarżący odniósł się do faktu, iż nie uzyskał jeszcze odpowiedzi na pytania z dnia 7 czerwca 2002 r. Komisja nie zaprzeczyła wówczas temu stwierdzeniu.

W kwestii pytań z dnia 16 czerwca 2002 r. skarżący założył, że przedmiotowe pytania zostaną przekazane Panu M.

Na pytania z dnia 2 czerwca 2002 r. w istocie udzielono odpowiedzi. Niemniej jednak nie odniesiono się w niej do istoty większości spraw. Skarżący zaznaczył to w swoich listach z dnia 7 czerwca oraz 22 lipca 2002 r.

Skarżący w podsumowaniu swoich uwag stwierdził, że na przedmiotowe pytania powinien otrzymać odpowiedź na piśmie.

STARANIA RZECZNIKA O OSIĄGNIĘCIE POLUBOWNEGO ROZWIĄZANIA

Po wnikliwym rozpatrzeniu opinii i wniosków, Rzecznik nie uznał za satysfakcjonujące odpowiedzi udzielone przez Komisji na wszystkie zarzuty skarżącego.

Propozycja rozwiązania polubownego

Artykuł 3 ustęp 5 Statutu Rzecznika⁵⁵ poleca Rzecznikowi dołożyć wszelkich starań, by osiągnąć rozwiązanie sporu z zainteresowaną instytucją, w celu wyeliminowania przypadku niewłaściwego administrowania i zadośćuczynić prośbie skarżącego. Wstępny wniosek Rzecznika brzmiał, że odmowa udzielenia odpowiedzi na pytania skarżącego, który zwrócił się do Komisji o udzielenie mu informacji, stanowi przykład niewłaściwego administrowania po jej stronie.

W związku z powyższym Rzecznik przedstawił Komisji następującą propozycję polubownego rozwiązania sprawy:

Komisja Europejska powinna rozpatrzyć udzielenie informacji o którą ubiegał się skarżący, chyba że istnieją wyraźne powody, by tego nie zrobić.

Zalecenie to opierało się na następujących przesłankach:

1 Wnioskując z uwag skarżącego i opinii Komisji Rzecznik zakłada, że skarżący nadal pragnie otrzymać odpowiedź na zapytania nr 6- 9 z listu z dnia 12 marca 2002 r., pytania nr 1- 8 i nr 10 z listu z dnia 26 marca 2002 r., pytania nr 1- 4 z listu z 28 marca 2002 r., pytania nr 2- 8 zawarte w liście z 2 czerwca 2002 r., na zapytanie z dnia 7 czerwca 2002 r. oraz na zapytanie (dotyczące przedłożenia sprawozdania) z dnia 22 lipca 2002 r.

2 Rzecznik uważa, że do zasad dobrej administracji należy udzielenie przez instytucję informacji, o którą ubiegają się obywatele, chyba że istnieją wyraźne powody, by tego odmówić. Wydaje się pożądanym przypomnienie, iż art. 1 Traktatu o Unii Europejskiej stanowi, że decyzje podejmowane są w niej z możliwie najwyższym poszanowaniem zasady otwartości i jak najbliższej obywateli. Według Rzecznika jedynie administrowanie w poszanowaniu zasady przejrzystości i charakteryzujące się dobrą wolą może zadośćuczynić temu wymaganiu. Ponadto należy wziąć pod uwagę zasadniczą rolę, jaką odgrywają media w informowaniu obywateli o działaniach UE, a tym samym umożliwianiu obywatelom rozliczania jej instytucji i organów z tychże działań.

3 Rzecznik jest zdania, że w tym kontekście należy dokonać rozróżnienia pomiędzy prośbą o udzielenie informacji, a prośbą o zajęcie stanowiska w jakiejś sprawie. Biorąc pod uwagę, że skarżący uznaje prawo Komisji do samodzielnego decydowania kiedy i w jakich sprawach powinna ona zająć stanowisko, jedynie zarzucane Komisji uchybienie co do udzielenia informacji o którą proszono powinno stanowić przedmiot dalszej dyskusji. Zdaniem Komisji wiele pytań nie odnosiło się do bezpośrednio istniejących informacji, ale wymagało zajęcia stanowiska w pewnych szczegółowych sprawach. Analiza przedłożonych przez skarżącego dokumentów wskazuje, że ten argument Komisji nie jest bezpodstawny. Rzecznik zauważa jednakże, że liczne pytania odnoszą się do bezpośrednio zaistniałych faktów, na przykład pytanie nr 10 zawarte w liście z dnia 26 marca 2002 (w którym skarżący pyta, czy prawdą jest, że zadania poprzednio realizowane przez pewną spółkę w zamian za 1,5 mln euro rocznie, obecnie zostały powierzone innej firmie za 500 tys. euro na rok) lub pytanie nr 3 zawarte w liście z 28 marca 2002 r. (w którym skarżący pyta, w jaki sposób Komisja odzyskała dług, który winna jej była pewna firma).

4 Jeśli obywatel zadaje pytanie na które, zdaniem administracji, nie można udzielić odpowiedzi, do zasad dobrego administrowania należy poinformowanie petenta o przyczynach, dla których niemożliwym jest udzielenie mu informacji, o którą się ubiegał. W przypadku niniejszej sprawy Komisja ograniczyła się do stwierdzenia, iż nie może udzielić przedmiotowych informacji, ponieważ odnoszą się one do dochodzenia prowadzonego przez OLAF.

5 Rzecznik uważa, że jest zasadnym odmówienie przez administrację udzielenia informacji, która mogłaby zaszkodzić prawidłowemu prowadzeniu dochodzeń, niezależnie od tego, czy byłoby one prowadzone przez OLAF czy też przez samą Komisję. Jednakże na podstawie tych rozważań, Rzecznik nie podziela przekonania, iż Komisja udowodniła, że jej odmowa udzielenia wszystkich informacji o które prosił skarżący była zasadna. Aby przytoczyć jeszcze tylko jeden przykład do wspomnianych w punkcie 1.5 powyżej, w pytaniu nr 8 zawartym w piśmie z dnia 2 czerwca 2002 r., skarżący prosi Komisję o sprecyzowanie, ile osób uprawnionych było do korzystania z systemu Sincom, i o ujawnienie ich nazwisk. Nie wyjaśniono, w jaki sposób odpowiedź na to pytanie mogłaby zaszkodzić prawidłowemu prowadzeniu dochodzenia przez OLAF. Rzecznik przyznaje, że zdarzają się przypadki, iż administracja nie może dostarczyć bardziej szczegółowych wyjaśnień, gdyż tym samym zaprzepaściłaby sama cel, który uzasadnia jej odmowę udzielenia informacji. Nie wydaje się jednak, że wszystkie podania o udzielenie informacji skarżącemu w niniejszej sprawie stanowią taki przypadek.

55

Decyzja 94/262 Parlamentu Europejskiego z dnia 9 marca 1994 r. w sprawie postanowień i ogólnych warunków wykonywania zadań przez Rzecznika Praw Obywatelskich, Dz. U. L 113/z roku 1994.

6 W swych uwagach do drugiej opinii Komisji skarżący uznał, że mogłyby zaistnieć inne powody uzasadniające odmowę udzielenia mu informacji. Rzecznik zauważył jednak, że Komisja nie odpowiedziała na sugestię o zaistnieniu innych powodów uzasadniających jej odmowę udzielenia informacji, o które ubiegał się skarżący.

Odpowiedź Komisji

W swej odpowiedzi Komisja stwierdziła, że docenia propozycję polubownego rozwiązania sprawy. Komisja dodała, że jeszcze raz zapoznała się z wszystkimi pytaniami zadanyymi przez skarżącego, i że niniejszym załącza pełną listę swoich odpowiedzi na nie.

Uwagi skarżącego

W swych uwagach skarżący wyraził ubolewanie, że dopiero teraz otrzymuje odpowiedź na wiele ze swoich pytań. Skarżący podkreślił, że takie opóźnienie poważnie utrudniło jego pracę jako dziennikarza. Ponadto wymienił szereg pytań, które, jego zdaniem, nadal pozostawiono bez odpowiedzi.

DOCHODZENIE UZUPEŁNIAJĄCE

Po uważnym rozpatrzeniu opinii Komisji oraz uwag skarżącego uznano, iż konieczne jest przeprowadzenie dochodzenia uzupełniającego. Rzecznik zwrócił się zatem do Komisji z prośbą o ustosunkowanie się do uwagi skarżącego, że na niektóre z jego pytań nadal nie udzielono odpowiedzi.

Odpowiedź Komisji

W odpowiedzi na pismo Rzecznika, Komisja przedłożyła uzupełnioną listę swych odpowiedzi na pytania skarżącego.

Uwagi skarżącego

Nie wpłynęły żadne uwagi na piśmie, w których skarżący ustosunkowywałby się do odpowiedzi Komisji. W rozmowie telefonicznej z biurem Rzecznika z dnia 17 listopada 2003 r. skarżący podkreślił swoje ubolewanie z faktu, że zmuszony był zwrócić się do Rzecznika, aby uzyskać potrzebne informacje. Skarżący potwierdził jednakże, że osiągnięto polubowne rozwiązanie sprawy.

DECYZJA

1 Uchybienie dostarczenia informacji, o którą prosił skarżący

1.1 Skarżący, brukselski korespondent niemieckiego tygodnika „Stern”, zarzucił, że Komisja Europejska odmówiła udzielenia mu informacji, o które wielokrotnie prosił, motywując swą odmowę tym, że przedmiotowe pytania dotyczyły prowadzonych przez OLAF (Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych) dochodzeń. W swych uwagach do opinii Komisji skarżący podtrzymał swój zarzut, iż kilka z jego zapytań pozostawiono bez odpowiedzi.

1.2 Komisja uznała, że przestrzegano zasad wewnętrznego Kodeksu Dobrej Praktyki Administracyjnej, oraz że jej Dział Prasowy i Komunikacji, odpowiedzialny za kontakty z mediami, skrupulatnie przestrzegał ustanowionych terminów, zgodnie z którymi odpowiedź musi zostać wysłana w ciągu piętnastu dni roboczych od dnia otrzymania zapytania. Przyznała jednak, że na list skarżącego z dnia 5 kwietnia 2002 r. nie udzielono żadnej odpowiedzi i przeprosiła za to niedopatrzenie. Następnie Komisja dostarczyła skarżącemu listę umów, podpisanych z firmą Eurogramme, o którą prosił.

1.3 Rzecznik doszedł do wniosku, że odmowa udzielenia odpowiedzi na pytania skarżącego, który zwrócił się o udzielenie mu informacji, stanowi przykład niewłaściwego administrowania po

stronie Komisji. Zatem dnia 21 maja 2003 r. Rzecznik przedstawił Komisji propozycję polubownego rozwiązania sprawy, według której powinna ona rozpatrzyć udzielenie informacji, o którą ubiegał się skarżący, chyba że istnieją wyraźne powody, by tego nie zrobić.

1.4 W odpowiedzi na tę propozycję oraz w odpowiedzi na kolejną prośbę o udzielenie informacji, Komisja przedłożyła uzupełnioną listę odpowiedzi na pytania skarżącego.

1.5 W rozmowie telefonicznej z biurem Rzecznika z dnia 17 listopada 2003 r. skarżący podkreślił swoje ubolewanie z faktu, że zmuszony był zwrócić się do Rzecznika, aby uzyskać potrzebne informacje. Skarżący potwierdził jednakże, że osiągnięto polubowne rozwiązanie sprawy.

2 Wnioski końcowe

W następstwie podjętej przez Rzecznika inicjatywy wydaje się, że osiągnięto polubowne rozstrzygnięcie skargi złożonej przez skarżącego przeciwko Komisji. Wobec powyższego Rzecznik zamyka sprawę.

3.4 SPRAWY ZAMKNIĘTE KRYTYCZNĄ UWAGĄ RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH

3.4.1 Parlament Europejski

NIEDOPEŁNIENIE OBOWIĄZKU UPRZEJMEGO TRAKTOWANIA

Decyzja dotycząca skargi nr 1565/2002/GG przeciwko Parlamentowi Europejskiemu

SKARGA

Na początku 2002 roku Parlament Europejski opublikował zaproszenie do składania ofert przetargowych (CRE- 0203- EL- EP) na tłumaczenia stenogramów z sesji Parlamentu Europejskiego („CRE”) na język grecki. Odpowiednie zaproszenia do przetargu zostały ogłoszone również dla pozostałych 10 języków urzędowych. Do przetargu zgłosiło się 10 kandydatów, z których 5 było członkami strony skarżącej, stowarzyszenia greckich biur tłumaczeń.

W dniu 2 lipca 2002 r. oferenci zostali poinformowani poprzez e- mail wysłany przez T., urzędniczkę PE, że zaproszenie do przetargu zostało odwołane „z przyczyn technicznych” i zostanie opublikowane na nowo. Nie podano jednakże żadnej konkretnej daty ani przedziału czasowego.

Kilku członków strony skarżącej zwróciło się w związku z tym do Parlamentu z prośbą o wyjaśnienia. W dniu 3 lipca 2002 r. wiadomość następującej treści została wysłana pocztą elektroniczną w imieniu Wydziału Planowania Tłumaczeń Parlamentu: „Nie zamierzamy wyjaśniać szczegółowo powodów anulowania zaproszenia do składania ofert przetargowych, ponieważ nie mamy takiego obowiązku.”

W kolejnym e- mailu, wysłanym 5 lipca 2002 r., T. poinformowała adresatów, że oficjalne wyniki 9 przetargów na tłumaczenia zostaną opublikowane w Dzienniku Urzędowym w następnym tygodniu. Dodała również, że zaproszenie do przetargu na tłumaczenie stenogramów z sesji

Parlamentu na język niemiecki (CRE- 0203- DE- EP) zostało odwołane z powodu rozbieżności w wymogach przy udzielaniu zamówienia pomiędzy ogłoszeniem opublikowanym w Dzienniku Urzędowym a dokumentacją przetargu zamieszczoną na stronie internetowej Parlamentu Europejskiego. Na końcu T. zaznaczyła, że zaproszenie do przetargu CRE- 0203- EL- EP zostało odwołane „z przyczyn technicznych.”

W skardze wniesionej do Rzecznika Praw Obywatelskich na początku września strona skarżąca zajęła stanowisko, że odwołanie zaproszenia do przetargu nie jest sprawą błahą. Wskazała na fakt, że kandydaci chcący przystąpić do przetargu poświęcili znaczną liczbę roboczogodzin, aby przygotować swoje oferty przetargowe. Strona skarżąca podniosła również, że ważną kwestią jest określenie momentu, w którym zaproszenie do przetargu zostało anulowane, tj. przed czy już po rozpatrzeniu ofert, ponieważ w drugim przypadku oferty cenowe kandydatów do przetargu byłyby już znane dużej liczbie osób. To z kolei oznaczałoby, że naruszona została zasada poufności informacji, oraz że oferty przetargowe narażone zostały na niebezpieczeństwo ich przebiccia.

Strona skarżąca stanęła więc na stanowisku, że Parlament powinien poinformować ją i innych kandydatów do przetargu o powodach jego odwołania i odpowiedzieć na wszelkie pytania z tym związane.

Następnie podniesiono, że ton odpowiedzi kierownika Wydziału Planowania Tłumaczeń PE był nieodpowiedni i sprawiał wrażenie aroganckiego.

Strona skarżąca postawiła więc w tej sprawie następujące zarzuty:

- 1 PE nie wyjaśnił przyczyn anulowania omawianego zaproszenia do przetargu.
- 2 Ton wiadomości przesłanej pocztą elektroniczną 3 lipca 2002 r. przez kierownika Wydziału Planowania Tłumaczeń PE był nieodpowiedni i sprawiał wrażenie aroganckiego.

DOCHODZENIE

Opinia Parlamentu Europejskiego

W swojej opinii Parlament Europejski zawarł następujące uwagi:

Dnia 2 lipca 2002 r. kandydaci, którzy odpowiedzieli na rzezone zaproszenie do składania ofert przetargowych, zostali błędnie poinformowani pocztą elektroniczną, że zaproszenie to zostało odwołane z przyczyn technicznych. Wiadomość ta nie została wysłana przez żadnego z odpowiedzialnych za przetargi urzędników, lecz przez jednego z ich podwładnych, który działał nieco nadgorliwie. W rzeczywistości w międzyczasie, po konsultacji z Działem Prawnym, zdecydowano, że nie było potrzeby odwoływania zaproszenia do składania ofert przetargowych. Oferenci nigdy nie zostali oficjalnie poinformowani o odwołaniu zaproszenia, nie opublikowano również żadnej noty na takie odwołanie wskazującej.

Konsultacje z Działem Prawnym były jeszcze w trakcie, kiedy otrzymano e- mail z prośbą o wyjaśnienie powodów odwołania zaproszenia do przetargu. Kierownik Wydziału Planowania Tłumaczeń Parlamentu zalecił, aby nie udzielać żadnych informacji. Następnie, po opublikowaniu ogłoszenia o przyznaniu zamówienia, właściwy urzędnik wysłał do wszystkich oferentów oficjalne przeprosiny za e- mail z 2 lipca 2002 r., zawierający błędną informację.

Jeśli natomiast chodzi o ton e- maila wysłanego 3 lipca 2002 r., to kierownik Wydziału Planowania Tłumaczeń Parlamentu przebywał na posiedzeniu plenarnym w Strasburgu, kiedy jeden z pracowników Wydziału zwrócił się do niego z zapytaniem, jak odpowiedzieć na otrzymaną właśnie wiadomość. Zapytanie to miało miejsce o 12.15, w chwili szczególnie wytężonej pracy, jako że ostatecznym terminem na przedłożenie pilnych rezolucji była godzina 13.00. Instrukcje kierownika Wydziału Planowania Tłumaczeń były więc z konieczności dosyć lakoniczne. Wiadomość wysłana na podstawie tych instrukcji nie została więc zredagowana przez niego osobiście, lecz była

wynikiem interpretacji tych instrukcji, zredagowanym w języku angielskim przez osobę, dla której nie był to język ojczysty. Nie chciano nikogo obrazić czy też wywołać wrażenia arogancji.

Parlament Europejski załączył kopię e-maila z 26 września 2002 r., w którym kandydaci do omawianego przetargu zostali poinformowani, że ogłoszenie o przyznaniu zamówienia zostało opublikowane 13 września 2002 roku. Wiadomość zawierała również przeprosiny za wszelkie niedogodności, które mogły wynikać z błędnych informacji, podanych w wiadomości z 2 lipca 2002 r.

Uwagi strony skarżącej

W swoich uwagach strona skarżąca wyraziła pogląd, że jest rzeczą nie do przyjęcia, by służba UE udzielała obywatelom „błędnych informacji”. Strona skarżąca dodała, że pracownik Wydziału, który według Parlamentu nie był urzędnikiem odpowiedzialnym za przetargi, to dokładnie ta sama osoba, która zawsze do tej pory informowała kandydatów o sprawach dotyczących zaproszenia do przetargu. Uznano również za dosyć niepospolity fakt, że instrukcje kierownika Wydziału Planowania Tłumaczeń zostały źle zinterpretowane, oraz że służba PE odpowiedzialna za tłumaczenia nie potrafiła zapewnić odpowiedniego poziomu językowego pisemnych wiadomości wysłanych do oferentów.

Strona skarżąca wyjaśniła, że jej krytyczne uwagi co do tonu e-maila z 2 lipca 2002 r. nie były skierowane do kierownika Wydziału Planowania Tłumaczeń Parlamentu osobiście. Podniesiono, że wiadomości w podobnym tonie były już wcześniej wysyłane przez jego podwładnych. Strona skarżąca zaznaczyła, że chciałaby otrzymać od Parlamentu zapewnienie, że będzie on w przyszłości postępował rozważniej w sprawach tak delikatnych oraz w kontaktach ze współpracownikami z zewnątrz, na których pomoc liczy.

Strona skarżąca wyraziła na końcu życzenie, aby poinformowano ją o naturze „technicznego” problemu, który stanowił przeszkodę dla przetargu, oraz o odnośnej opinii Działu Prawnego. Dodała również, że jeden z jej członków, który został wykluczony z przetargu, zwrócił się z prośbą o podanie mu powodów wykluczenia, jednak nie otrzymał wciąż jeszcze odpowiedzi obiecanej mu przez Dział Prawny. Według strony skarżącej opóźnienie takie wywołuje wątpliwości co do przejrzystości postępowania przetargowego.

DOCHODZENIE UZUPEŁNIAJĄCE

Prośba o dodatkowe informacje

W świetle uwag strony skarżącej Rzecznik Praw Obywatelskich doszedł do wniosku, że do rozpatrzenia sprawy konieczne mu są dodatkowe informacje. Przesłał więc kopię uwag strony skarżącej do Parlamentu, w celu uzyskania komentarza. Rzecznik zwrócił się również do Parlamentu z prośbą o wyjaśnienie, dlaczego błędna informacja, zawarta w e-mailu z 2 lipca 2002 r., nie została skorygowana natychmiast po wykryciu błędu przez odpowiedzialnego urzędnika.

Odpowiedź Parlamentu

W swojej odpowiedzi Parlament zawarł następujące uwagi:

Dnia 2 lipca 2002 roku, kiedy wspomniany e-mail został wysłany, konsultacje z Działem Prawnym jeszcze trwały. Jako że zajmujący się tą sprawą urzędnicy początkowo zostali nieformalnie poinformowani, że zaproszenie do przetargu prawdopodobnie zostanie odwołane, a następnie, również nieformalnie, uzyskali informację, że jednak odwołania nie będzie, w żadnym wypadku nie można było uznać, że wyniki konsultacji są przesądzone. W obliczu faktu, że wysłana wcześniej wiadomość nie miała żadnej wartości prawnej, urzędnicy ci postanowili, że lepiej będzie poczekać na oficjalny wynik konsultacji z Działem Prawnym, aniżeli podejmować ryzyko informowania oferentów, że e-mail z 2 lipca 2002 roku zawierał błędną informację i że postępowanie przetargowe jest wciąż w toku, tylko po to, by parę tygodni później być zmuszonym zawiadomić ich, że przetarg

został mimo wszystko anulowany. Sprawa doczekała się rozwiązania dopiero 12 sierpnia 2002 roku.

Urzednicy odpowiedzialni za przeprowadzenie przetargu zostali wymienieni zgodnie z wymogami w zaproszeniu do składania ofert przetargowych. W dodatku w dokumentacji przetargu wyraźnie zaznaczono, że jedyną osobą pośredniczącą w kontaktach jest W. Osoba, która wysłała e-mail z błędną informacją, była zatrudniona jako pracownik sekretariatu działu zlecającego tłumaczenia wykonawcom zewnętrznym i regularnie korespondowała z kontrahentami. Jej nazwisko nie zostało jednak wymienione w dokumentacji przetargu.

Służba tłumaczeń Parlamentu jest wprawdzie odpowiedzialna za pisemną korespondencję instytucji, jednak ten e-mail nie stanowił w żadnym wypadku dokumentu urzędowego. Dział zlecający tłumaczenia wykonawcom zewnętrznym podporządkowany Wydziałowi Planowania Tłumaczeń spełnia wyłącznie funkcje administracyjne. Jego pracownicy, głównie kategorii C, wymieniali z kontrahentami przeciętnie 50 e-maili dziennie. Aby zapewnić językową kontrolę tej czysto administracyjnej korespondencji konieczne byłoby zatrudnienie co najmniej dwóch samodzielnych tłumaczy dla każdego z 11, a już wkrótce 20, języków urzędowych.

Parlament przyznaje zamówienia w drodze przetargu publicznego, wysoce sformalizowanej procedury prawnej, z jasno sformułowanymi zasadami co do dozwolonych form komunikacji. Niefortunnie się stało, jeśli te wymogi formalne uznane zostały przez stronę skarżącą za stwarzanie złej atmosfery, ale urzędnik odpowiedzialny za to postępowanie był zobowiązany do przestrzegania obowiązujących w tym zakresie uregulowań.

Opinia Działu Prawnego w tej sprawie została przekazana Sekretarzowi Generalnemu jako poufna i nie przeznaczona do obiegu publicznego, co jest standardową procedurą w przypadku opinii Działu Prawnego Parlamentu. Ponadto, zgodnie z uregulowaniami dotyczącymi zamówień publicznych, Parlament nie mógł udzielić informacji dotyczących omawianego przetargu nikomu poza licytantem.

Uwagi strony skarżącej

W swojej opinii strona skarżąca podziękowała Rzecznikowi za jego wkład w wyjaśnienie sprawy i poinformowała, że rozesłała opinię Parlamentu swoim członkom, zachęcając ich do osobistego składania zapytań dotyczących przetargu. Według strony skarżącej jeden z jej członków, który zwrócił się już z prośbą o wyjaśnienia i wciąż nie otrzymał odpowiedzi, miał zamiar przekazać sprawę Rzecznikowi. Strona skarżąca stwierdziła, że bez wątpliwości mamy do czynienia ze złą komunikacją i brakiem przejrzystości, skrywanymi pod płaszczykiem biurokracji i „wymogów formalnych.”

DECYZJA

1 Brak wyjaśnienia powodu odwołania zaproszenia do składania ofert przetargowych

1.1 Na początku 2002 roku Parlament Europejski opublikował zaproszenie do składania ofert przetargowych na tłumaczenie stenogramów z sesji Parlamentu na język grecki. Pięciu z oferentów, którzy odpowiedzieli na to zaproszenie, było członkami strony skarżącej, stowarzyszenia greckich biur tłumaczeń. Dnia 2 lipca 2002 r. licytanci zostali poinformowani przez Parlament, że zaproszenie do składania ofert przetargowych zostało odwołane „z przyczyn technicznych.” W skardze wniesionej na początku września 2002 r. strona skarżąca podniosła, że Parlament nie poinformował jej o powodach odwołania przetargu.

1.2 W swojej opinii Parlament Europejski wyjaśnił, że informacja zawarta w e-mailu z 2 lipca 2002 r. była błędna, a zaproszenie do składania ofert przetargowych nie zostało w rzeczywistości odwołane. W dniu 26 września 2002 r. Parlament poinformował oferentów w omawianym przetargu, że ogłoszenie o przyznaniu zamówienia opublikowane zostało 13 września 2002 r., przeprosił ich także za wszelkie niedogodności, jakie mogły wyniknąć z błędnego e-maila z 2 lipca 2002 r..

1.3 Rzecznik zaznaczył, że zarzut strony skarżącej oparty był na przesłance, że zaproszenie do składania ofert przetargowych zostało odwołane. Skoro przetarg nie został w rzeczywistości anulowany, zarzut ten stał się bezprzedmiotowy, nie ma więc potrzeby prowadzenia w tym zakresie dalszego dochodzenia.

2 Nieodpowiedni i arogancki ton korespondencji

2.1 Strona skarżąca uważa, że ton e- maila, w którym Parlament odpowiedział 3 lipca 2002 r. na zapytania kilku członków strony skarżącej dotyczące powodów domniemanego odwołania zaproszenia do przetargu, był nieodpowiedni i wywoływał wrażenie arogancji.

2.2 Parlament wyjaśnił, że kierownik Wydziału Planowania Tłumaczeń przebywał na posiedzeniu plenarnym w Strasburgu, kiedy jeden z pracowników jego działu zwrócił się do niego z zapytaniem, jakiej odpowiedzi ma udzielić stronie skarżącej. Zapytanie to skierowano do niego w czasie szczególnie wypełnionym zajęciami, dlatego też jego instrukcje z konieczności były dosyć lakoniczne. Powstały na ich podstawie e- mail nie został więc zredagowany przez niego osobiście, lecz był interpretacją jego wskazówek, sformułowaną w języku angielskim przez osobę, dla której nie był to język ojczysty. Nie chciano nikogo obrazić ani sprawić wrażenia arogancji.

2.3 W swoich uwagach strona skarżąca podniosła, że już wcześniej otrzymywano od pracowników Wydziału Planowania Tłumaczeń Parlamentu e- maile w podobnym tonie. Rzecznik zauważył jednakże, że wspomniane wiadomości nie zostały mu przedłożone. Prowadzone przez niego dochodzenie ograniczało się więc do e- maila z 3 lipca 2002 r.

2.4 Jedną z zasad dobrej administracji jest uprzejmość urzędników w kontaktach z obywatelami⁵⁶. E- mail z 3 lipca 2002 r. brzmi: „Nie zamierzamy wyjaśniać szczegółowo powodów odwołania zaproszenia do składania ofert przetargowych, ponieważ nie mamy takiego obowiązku.” Wiadomość ta została wysłana w odpowiedzi na prośbę kilku członków strony skarżącej o wyjaśnienia, a jej nadawca najwyraźniej uważał, iż Parlament nie miał obowiązku udzielenia informacji, o jaką go poproszono. Jednakże nie podano, na czym opierało się takie przekonanie, a sama odpowiedź ograniczona jest do jednego lapidarnego zdania. Rzecznik uznał więc za usprawiedliwione, że strona skarżąca i jej członkowie poczuli się urażeni takim e- mailem. Rzecznik stwierdził, że wiadomość została wysłana w imieniu kierownika Wydziału Planowania Tłumaczeń Parlamentu, i najwyraźniej zarówno ten ostatni jak i W. otrzymali jej kopie. Jeżeli rzeczywiście nie było zamiarem odpowiedzialnego za tę sprawę urzędnika obrażać kogokolwiek, czy sprawić wrażenia arogancji, jak to podkreśla w swojej opinii Parlament, to zainteresowani mieli jeszcze dość czasu, by naprawić złe wrażenie, jakie ta wiadomość musiała wywołać. Najwyraźniej nie podjęto jednak żadnych działań w tym kierunku.

2.5 Wobec powyższego Ombudsman uznaje, że poprzez wysłanie pocztą elektroniczną i nie skorygowanie wiadomości z 3 lipca 2002 roku Parlament nie dopełnił obowiązku uprzejmości w kontaktach z obywatelami. Jest to przypadek niewłaściwego administrowania i w tym zakresie wydana zostanie uwaga krytyczna.

3 Pozostałe kwestie

3.1 W swych uwagach do opinii Parlamentu strona skarżąca zaznaczyła, że pragnie otrzymać wyjaśnienia co do natury „problemu technicznego”, który się pojawił, oraz wgląd w opinię Działu Prawnego. Strona skarżąca następnie podniosła, że jeden z jej członków, który został wykluczony z rzonego przetargu, zwrócił się z prośbą o wyjaśnienie powodów wykluczenia go, jednak wciąż jeszcze nie otrzymał odpowiedzi, obiecanej mu przez Dział Prawny. Według strony skarżącej, opóźnienie to wywołuje wątpliwości co do przejrzystości procedur przetargowych.

⁵⁶

Zob. art. 12, ust. 1 Europejskiego Kodeksu Dobrej Praktyki Administracyjnej, projekt którego przedłożony został przez Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich, a zatwierdzony przez Parlament. Kodeks jest dostępny na stronie internetowej Rzecznika (<http://www.euro-ombudsman.eu.int>).

3.2 Rzecznik przesłał w związku z tym uwagi strony skarżącej Parlamentowi, który z kolei w swojej odpowiedzi przekazał Rzecznikowi dodatkowe informacje. W uwagach do tej odpowiedzi strona skarżąca podziękowała Rzecznikowi za jego wkład w wyjaśnienie sprawy i poinformowała, że rozesłała opinię Parlamentu swoim członkom, zachęcając ich do osobistego składania zapytań dotyczących przetargu. Strona skarżąca podała również, że jeden z jej członków, który zwrócił się już z prośbą o wyjaśnienia i nie otrzymał odpowiedzi, ma zamiar przekazać sprawę Rzecznikowi.

3.3 Wobec powyższego Rzecznik uznał, że nie ma potrzeby rozpatrywania przez niego w obecnym stanie sprawy pozostałych kwestii podniesionych przez stronę skarżącą w jej uwagach do opinii Parlamentu.

4 Wniosek

Na podstawie dochodzenia przeprowadzonego przez Rzecznika Praw Obywatelskich w następstwie rzeczony skargi konieczna jest następująca uwaga krytyczna:

Do zasad dobrej administracji należy obowiązek uprzejmości w kontaktach z obywatelami⁵⁷. Rzecznik Praw Obywatelskich uznał, że poprzez wysłanie pocztą elektroniczną i nie skorygowanie wiadomości z 3 lipca 2002 roku Parlament nie dopełnił tego obowiązku. Jest to przypadek niewłaściwego administrowania.

Ponieważ ten aspekt sprawy dotyczy procedur związanych z określonymi wydarzeniami w przeszłości, niewłaściwe jest nakłanianie stron do ugody. Rzecznik zamyka zatem sprawę.

3.4.2 Rada Unii Europejskiej

DOSTĘP DO DOKUMENTÓW

Decyzja dotycząca skargi 648/2002/IJH przeciwko Radzie Unii Europejskiej

SKARGA

28 lutego 2002 skarżąca złożyła w Radzie wniosek potwierdzający, zgodnie z rozporządzeniem 1049/2001⁵⁸, o dostęp do pewnej liczby dokumentów dotyczących modernizacji zasad konkurencji w UE. 18 marca 2002 r. Rada odpowiedziała na otrzymany wniosek potwierdzający, umożliwiając jedynie częściowy dostęp.

Uzasadniła swoją decyzję odmowy dostępu do niektórych części dokumentów powołując się na pierwszy akapit art. 4 ust. 3 rozporządzenia 1049/2001⁵⁹. Według Rady ochrona procesu decyzyjnego zdecydowanie przewyższa możliwe pozytywne skutki jego ujawnienia ze względu na interes publiczny, zgodnie z opiniami delegacji zapisanymi w dokumentach. Rada uzasadniła swoje wnioski następująco:

„W kontekście wstępnych dyskusji i negocjacji w organach przygotowawczych Rady, możliwość swobodnego wyrażenia swoich opinii przez delegacje nawet w kwestiach politycznie drażliwych stanowi zasadniczy warunek wstępny zdolności Rady do osiągnięcia kompromisu w decyzjach oraz postępu w trudnych kwestiach. Ujawnienie na obecnym etapie fragmentów dokumentów, umożliwiających zidentyfikowanie opinii poszczególnych delegacji na dany temat, będący jeszcze w fazie dyskusji, zagroziłoby wspomnianej zdolności Rady, ponieważ znacznie zmniejszyłoby elastyczność delegacji względem ponownego rozpatrywania

⁵⁷

Zob. art. 12, ust. 1 Europejskiego Kodeksu Dobrej Praktyki Administracyjnej, projekt którego przedłożony został przez Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich, a zatwierdzony przez Parlament. Kodeks jest dostępny na stronie internetowej Rzecznika (<http://www.euro-ombudsman.eu.int>).

własnych opinii w świetle argumentów wymienionych podczas debaty. W opinii Rady sytuacja taka poważnie naruszyłaby jej proces decyzyjny.”

Rada uznała, iż częściowy dostęp umożliwi wnioskodawczyni dostęp do większości informacji związanych z argumentami wymienionymi w trakcie debaty nad projektem legislacyjnym, nad którym trwają obecnie prace w Radzie.

W swojej skardze do Rzecznika skarżąca przyjęła uzasadnienie Rady w kwestii ukrycia tożsamości poszczególnych delegacji, bez szkody dla ewentualnej przyszłej debaty nad ujawnianiem zarówno tożsamości, jak i argumentacji delegacji. Według skarżącej, w większości przypadków jednak Rada w całości usunęła wszystkie kolejne stanowiska przyjęte przez konkretne delegacje. Skarżąca argumentuje, iż skreślenia dokonane przez Radę są nadmierne, przez co niektóre dokumenty straciły na znaczeniu. W szczególności, inaczej niż to stwierdziła Rada w swojej odpowiedzi, nie poinformowała ona odbiorcy o większości argumentów, które zostały przedstawione podczas debaty. Według skarżącej Rada powinna ujawnić wszystkie argumenty, idee i propozycje zawarte w dokumencie, wprowadzając puste miejsca zamiast konkretnych nazw delegacji, jeśli zajdzie taka konieczność.

Ponadto skarżąca wskazuje na fakt, iż dwa z dokumentów, do których otrzymała częściowy dostęp, są roboczymi dokumentami Komisji, złożonymi w Roboczej Grupie Rady ds. Konkurencji, dotyczącymi projektu rozporządzenia Rady w sprawie wdrożenia zasad konkurencji. Według skarżącej ostatnie sekcje obu dokumentów zostały usunięte w całości. Skarżąca argumentuje, iż nawet jeśli Komisja przygotowała przedmiotowe dokumenty jako ogólną podstawę projektu, poufność debat Rady nie musi mieć związku z ich całkowitym ujawnieniem. Podobnie, gdyby dokumenty zostały przygotowane po rozpoczęciu debat Rady w odpowiedzi na stanowisko zajęte przez jedną lub więcej delegacji, powinny być one mimo to ujawnione.

Według skarżącej z opublikowanym projektem Komisji związanych jest wystarczająco dużo formalności legislacyjnych, by uzasadnić ujawnienie pozycji negocjacyjnych kolejnych etapów dyskusji pomiędzy Radą a Komisją. Przy ujawnianiu treści projektu, ważne jest unaocznienie trudności pojawiających się w procesie legislacyjnym aż do momentu uchwalenia. Jeżeli tekst pochodzący z Rady zawiera niewyjaśnione zmiany merytoryczne, zaufanie publiczne do końcowej wersji będzie podważone i pojawią się podejrzenia co do metod pracy Rady.

W końcu, skarżąca zarzuca, iż w internetowym spisie dokumentów Rady brakuje szczegółów niezbędnych do stwierdzenia, czy istnieje prawdopodobieństwo, że dany dokument będzie się cieszył zainteresowaniem, co prowadzi do nadmiernej ilości próśb o ujawnienie oraz straty czasu zarówno dla Rady, jak i dla wnioskującego. Jako przykład skarżąca podaje fakt, iż wszystkie sprawozdania grup roboczych w tym przypadku noszą jedynie nazwę projektu Komisji.

Podsumowując, skarżąca zarzuca, co następuje:

- (i) Przyznając jedynie częściowy dostęp do dokumentów Rada usunęła więcej tekstu aniżeli jest to uzasadnione koniecznością zachowania poufności stanowisk poszczególnych delegacji w konkretnych kwestiach, będących nadal tematem debat;
- (ii) Sposób rozumowania Rady nie uzasadnia skreśleń, których dokonała ona w niektórych roboczych dokumentach Komisji;
- (iii) Internetowy rejestr dokumentów Rady nie zawiera wyczerpujących informacji.

⁵⁸ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1049/2001 z dnia 30 maja 2001 w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji, Dz.U. L 145/43, 2001.

⁵⁹ “Dokument, sporządzony przez instytucję do użytku wewnętrznego lub otrzymany od instytucji, odnoszący się do sprawy, co do której instytucja nie podjęła jeszcze decyzji, nie będzie udostępniony, jeśli ujawnienie takiego dokumentu poważnie naruszyłoby proces podejmowania decyzji przez tę instytucję, chyba, że za ujawnieniem przemawia interes publiczny.”

Skarżąca składa wnioski o pełen - lub większy niż dotychczas - dostęp do następujących 13 dokumentów: 12241/00, 10022/01, 13798/00, 13563/01, 5158/01, 12290/00, 12856/00, 13385/00, 5843/01, 6024/01, 6622/01, 6834/01, 7692/01.

DOCHODZENIE

Opinia Rady

Podsumowując, Rada podała w swojej opinii następujące argumenty:

W kwestii pierwszego zarzutu, Rada zgadza się z zasadą możliwie jak największego dostępu do dokumentów, które są przedmiotem trwającej debaty, a które dotyczą projektów uchwał oraz, że jedyną drogą osiągnięcia tego celu jest ujawnienie większości lub wszystkich argumentów, wyrażonych i wymienianych w trakcie debaty, jednak z zachowaniem zasady poufności jedynie w stosunku do tych fragmentów dokumentów, które zezwoliłyby na identyfikację delegacji, broniących danego stanowiska. Umożliwia to zainteresowanym delegacjom niezbędną elastyczność co do zmian swoich stanowisk w związku z trwającą dyskusją i stanowi wstępny warunek osiągnięcia postępu w kwestiach trudnych. Od chwili wejścia w życie rozporządzenia 1049/2001 Rada zastosowała się do tej praktyki w licznych przypadkach.

Jednak specyficzne okoliczności pojawiające się w tym przypadku uzasadniają ostrożne podejście do sprawy. Przedmiotowy projekt wywołał wiele wyjątkowo delikatnych i kontrowersyjnych kwestii, które nadal są przedmiotem trudnych negocjacji wewnątrz Rady, na poziomie politycznym. Wobec powyższych okoliczności, przedwczesne ujawnienie treści wstępnych stanowisk przedstawionych na zebraniach przez obecnych na nich delegatów członków Rady oraz przedstawicieli Komisji, które dla ekspertów mogą być łatwo rozpoznawalne nawet w przypadku braku jasnych elementów identyfikacyjnych, może stanowić element szkodliwy dla zdolności instytucji do stosowania rozwiązań kompromisowych i przez to krzyżować jej plany osiągnięcia ogólnego porozumienia co do istotnych tekstów legislacyjnych.

Dokument 13563/01 zawiera kompromisowy tekst Prezydencji w sprawie proponowanego rozporządzenia. Część tego tekstu została ujawniona, natomiast inne części, dotyczące kwestii szczególnie spornych i kontrowersyjnych, zostały zatajone z powodów podobnych do omówionych powyżej. Szansa na przyjęcie projektu kompromisu istnieje, gdy każda delegacja jest przygotowana na ustępstwa w stosunku do swoich pierwotnych stanowisk. Ujawnienie projektu kompromisu dotyczącego szczególnie wrażliwych kwestii, podczas gdy jest on cały czas tematem analizy członków Rady i ich delegatów oraz Komisji, pokrzyżowałoby zupełnie jego cel.

Co do drugiego zarzutu, Rada wysunęła argument, iż odnośne dokumenty Komisji dostępne są tylko w wersji elektronicznej i zostały przygotowane przez służby Komisji celem dyskusji w ramach grup roboczych Rady. Mają one na celu wyjaśnienie pewnych kwestii odnoszących się do projektu Komisji, które nie zostały przez nią zatwierdzone na poziomie kolegium, ani też nie zamierzano ich w ten sposób zatwierdzać. Skreślenia w tych dokumentach są uzasadnione tym samym tokiem rozumowania, jaki towarzyszył skreśleniom dokonany przez Radę w odnośnych dokumentach.

W związku z trzecim zarzutem, Rada argumentowała, iż poprzez kliknięcie na ikonę „informacja o dokumencie” w ogólnodostępnym internetowym rejestrze dokumentów, użytkownik otrzymuje wszystkie informacje pojawiające się w nagłówku dokumentu, w tym jego autora, odbiorców oraz opis kategorii dokumentu, a także jego temat. Jednak Rada gotowa jest do przeanalizowania usprawienia użyteczności wspomnianego rejestru.

Rada przedstawiła również Rzecznikowi kopię dokumentów przekazanych skarżącej.

Uwagi skarżącej

W kwestii pierwszego zarzutu skarżąca argumentowała, iż w swojej opinii Rada traktuje proces legislacyjny UE niczym negocjowanie międzynarodowego traktatu, kiedy to następuje wymiana ustępstw na sprawy ważne dla interesu narodowego. Według skarżącej podejście to jest niewłaściwe

w procesie uchwalania aktów, mających bezpośredni wpływ na społeczeństwo. Co więcej, debata Rady nie jest równa debacie na poziomie ministerialnym czy rządowym, podczas których niejednokrotnie dziwne i wręcz niedopuszczalne pomysły są przedstawiane przez ich uczestników. Zanim projekt przejdzie do Rady, Komisja dokonuje jego publicznej prezentacji, a Rada pełni tu rolę ustawodawcy. Utrzymywanie w tajemnicy tekstu o charakterze prawa ogólnego aż do momentu ustalenia jego końcowej wersji wydaje się być ekstremalnym rozwiązaniem dla problemu, który mógłby być rozwiązany przez zwykłe usunięcie nazw delegacji.

W odniesieniu do drugiego zarzutu, skarżąca uznała, iż gotowa jest przyjąć konieczność jednakowego traktowania dokumentów Rady i dokumentów roboczych Komisji przygotowanych jako wkład do debaty Rady.

W związku z trzecim zarzutem, skarżąca stwierdziła, iż celem jej uwag była pomoc oraz, że nie zamierzała występować w tej kwestii z formalną skargą. Poczyniła także kilka sugestii celem ulepszenia, jak sama to określiła, „wyjątkowo cennego źródła informacji”.

DOCHODZENIE UZUPEŁNIAJĄCE

Po wnikliwym rozważeniu opinii Rady i uwag skarżącej, Rzecznik Praw Obywatelskich uznał za stosowne przeprowadzenie inspekcji odnośnych dokumentów w celu dokonania oceny zakresu i charakteru skreśleń.

Analiza

Inspekcja została przeprowadzona przez służby Rzecznika Praw Obywatelskich 9 października 2002 r. Rzecznik sporządził następnie pismo, w którym podziękował Radzie za owocną współpracę podczas przeprowadzania inspekcji i poinformował o uzyskanym rezultacie.

Rzecznik przypomniał najpierw stanowiska Rady i skarżącej w formie przedstawionej w opinii Rady i uwagach skarżącej. Rzecznik zauważył, że uzasadnienie Rady w kwestii skreśleń stanowi, iż ujawnienie usuniętych części dokumentów mogłoby umożliwić osobie trzeciej, przypuszczalnie ekspertowi, zidentyfikowanie stanowisk poszczególnych delegacji lub przedstawiciela Komisji w kwestiach, które są jeszcze tematem dyskusji w Radzie. Skarżąca przyjmuje, iż Rada może utrzymać nazwy delegacji w tajemnicy, a także, że robocze dokumenty Komisji przygotowane jako wkład do debaty Rady, powinny być traktowane w ten sam sposób. W trakcie inspekcji dokumentów Rzecznik szukał więc potwierdzenia, czy materiał usunięty przez Radę mógł umożliwić osobie trzeciej, przypuszczalnie ekspertowi, zidentyfikowanie stanowisk delegacji lub przedstawicieli Komisji w kwestiach podlegających jeszcze dyskusji w Radzie.

Rzecznik przedstawił zatem następujące wyniki swojej inspekcji:

Odniesienia do konkretnych delegacji lub przedstawiciela Komisji

W przeanalizowanych dokumentach odniesienia do konkretnych delegacji lub przedstawiciela Komisji zazwyczaj przyjmują jedną z trzech form: (i) przypisu (ii) odniesienia w nawiasach w tekście ciągłym lub (iii) wstępnego sformułowania, np.: „Delegacja (xx) wyraziła pogląd, iż...”, lub „Delegacja (xx) uznała, że...”.

Wydaje się, iż wszystkie odniesienia do konkretnych delegacji zostały usunięte z przypisów, natomiast w większości przypadków odpowiadający im tekst został udostępniony. Ogólnie rzecz biorąc, usunięte przypisy nie zawierały innych informacji aniżeli nazwa delegacji oraz fakt, iż proponowała ona, wyrażała lub nie wyrażała zgody, ewentualnie zgłaszała zastrzeżenia dotyczące stanowiska określonego w tekście. Wyjątek stanowi przypis na stronie 3 dokumentu 12241/01. Poza tym jedynym przypadkiem, skreślenia przypisów przez Radę stanowią minimalny wymóg konieczny do skutecznego zachowania w tajemnicy tożsamości delegacji.

W większości przypadków, w których odniesienia do konkretnych delegacji występują w formie (ii) lub (iii), usunięto cały przedmiotowy akapit. Jednakże w dokumencie 13385/00 akapity 19, 33, 44,

50- 51 i 69 zostały ujawnione w całości bez usuwania odnośników do konkretnych delegacji i/lub przedstawiciela Komisji. Wydaje się natomiast, iż nie ma przypadków, w których Rada usunęłaby jedynie odnośnik do delegacji i/lub przedstawiciela Komisji, a pozostawiła resztę tekstu.

Istnieje tylko jeden przypadek, w którym Rzecznik jest w stanie potwierdzić, iż tekst, który pozostał po usunięciu akapitu w tej kategorii mógł umożliwić identyfikację odnośnej delegacji: ustęp 36 w dokumencie 13385/00.

Usunięty materiał nie zawierający odniesień do konkretnych delegacji lub przedstawicieli Komisji.

Rada usunęła pewne fragmenty dokumentów, ustępów i części ustępów, które nie zawierały odniesień do konkretnych delegacji lub przedstawicieli Komisji. Niektóre z tych ustępów, choć nie wszystkie, zawierały sformułowania takie jak: „niektóre delegacje wyraziły pogląd, iż...” lub „delegacje były zdania, że...”. W niektórych innych przypadkach usunięty materiał zawierał projekty kompromisu Prezydencji.

Rzecznik nie może potwierdzić, że którykolwiek z usuniętych fragmentów w tej kategorii mógłby umożliwić identyfikację poglądów poszczególnych delegacji lub przedstawiciela Komisji. Chociaż Rada odwołuje się do możliwości takiej identyfikacji przez eksperta, wydaje się to mało prawdopodobne, biorąc pod uwagę charakter usuniętego materiału.

Wnioski

Na podstawie inspekcji Rzecznik uznał, że przynajmniej usunięcie fragmentów przedstawionych poniżej nie wydaje się być uzasadnione rozumowaniem, iż ich ujawnienie mogłoby umożliwić osobie trzeciej, przypuszczalnie ekspertowi, identyfikację stanowiska delegacji lub przedstawiciela Komisji, w sprawach, które są jeszcze tematem dyskusji w Radzie:

Dokument 12241/01: przypis na stronie 3 (za wyjątkiem nazwy delegacji), ustępy 17- 21, 23- 27.

Dokument 10022/01: strony 29- 36 (tabele zawierające rzeczowe porównanie najważniejszych zapisów prawa o konkurencji obowiązujących w Państwach Członkowskich oraz art. 81 i 82 WE).

Dokument 13798/00: ustępy 5- 8, 9- 10 (częściowe skreślenia), 14- 15.

Dokument 12856/00: ustępy 2, 3 (częściowe skreślenie).

Dokument 13385/00: ustęp 2.

Dokument 5843/01: ustępy 4, 5.

Dokument 6024/01: ustępy 4, 5.

Dokument 6622/01: ustępy 3, 10, 11.

Dokument 7692/01: ustępy 12- 18 oraz załącznik.

Dokument 6834/01: ustępy 3 (częściowe skreślenie), 6, 8, 10.

Dokument 13563/01 dzieli się na dwie części: sprawozdanie dotyczące zaawansowania prac oraz załączniki. Na podstawie analizy Rzecznik uznał, iż akapity 6, 8, 10- 12, 19- 20 i 22 mogłyby również zostać ujawnione bez ryzyka umożliwienia w ten sposób dostępu do identyfikacji poglądów poszczególnych delegacji lub przedstawicieli Komisji. W Załączniku II Dokumentu 13563/01 (zaproponowany przez Prezydencję kompromisowy tekst rozporządzenia) nie stwierdza się żadnych innych podstaw dla odróżnienia tych części tekstu (za wyjątkiem przypisów), które zostały ujawnione od tych, które usunięto, aniżeli fakt, iż te ostatnie dotyczą tematów uważanych za politycznie bardziej drażliwe. Ujawnienie usuniętego tekstu (za wyjątkiem przypisów) nie mogło, zdaniem Rzecznika, umożliwić nikomu, nawet ekspertowi, zidentyfikowania poglądów poszczególnych delegacji lub przedstawicieli Komisji. Podobne wnioski dotyczą również skreśleń dokonanych w Dokumencie 5158/01, zawierającym wcześniejszy projekt treści rozporządzenia.

Prośba o dalsze informacje

W świetle powyższego Rzecznik zawrócił się z uprzejmą prośbą do Rady o ponowne przeanalizowanie swojego stanowiska w związku z wyżej wspomnianym usuniętym materiałem oraz o poinformowanie go, czy Rada byłaby skłonna ujawnić skarżącej tę część materiału.

Odpowiedź Rady

W swojej odpowiedzi Rada stwierdziła, iż polityczny konsensus w kwestii projektu rozporządzenia osiągnięto podczas zebrania 26 listopada 2002. W związku z takim postępowaniem prac Rada uznała, iż skarżąca może otrzymać pełen dostęp do przedmiotowych dokumentów.

Uwagi skarżące

W swoich uwagach skarżąca uznała, iż Rada odeszła od podstaw skargi przez przyznanie pełnego dostępu do odnośnych dokumentów. Skarżąca dała jednak wyraz swojemu niezadowoleniu z braku tego dostępu przed przyjęciem rozporządzenia. Skarżąca podziękowała Rzecznikowi za zajęcie się sprawą w jej imieniu.

DECYZJA

1 Odmowa pełnego dostępu do pewnych dokumentów

1.1 Rada umożliwiła skarżącej jedynie częściowy dostęp do pewnych dokumentów dotyczących modernizacji zasad konkurencji w UE. Skarżąca zarzuciła, iż Rada usunęła więcej tekstu, aniżeli było to uzasadnione koniecznością zachowania poufności stanowisk poszczególnych delegacji w konkretnych kwestiach, będących jeszcze tematem debat. Skarżąca przyjęła fakt, że Rada ma prawo nieujawniania nazw delegacji, jednak argumentowała, iż treść przyjętych poglądów powinna być ujawniana, wraz z innymi fragmentami odnośnych dokumentów.

1.2 Rada uzasadniła swoją decyzję odmowy dostępu do pewnych części dokumentów odnosząc się do pierwszego akapitu art. 4 ust.3 rozporządzenia 1049/2001⁶⁰. Według Rady omawiany projekt podnosi pewną ilość wyjątkowo drażliwych i kontrowersyjnych kwestii, które w danej chwili były przedmiotem trudnych negocjacji wewnątrz Rady na poziomie politycznym. Wobec powyższych okoliczności, przedwczesne ujawnienie treści wstępnych stanowisk przedstawionych na zebraniach przez obecnych na nich delegatów członków Rady oraz przedstawicieli Komisji, które dla ekspertów mogą być łatwo rozpoznawalne nawet w przypadku braku jasnych elementów identyfikacyjnych, może stanowić element szkodliwy dla zdolności instytucji do stosowania rozwiązań kompromisowych i przez to krzyżować jej plany osiągnięcia ogólnego porozumienia co do istotnych tekstów legislacyjnych.

1.3 W świetle przyjęcia przez skarżącą faktu, iż Rada ma prawo utrzymywania w tajemnicy nazw delegacji, Rzecznik skoncentrował swoje dochodzenie na pytaniu, czy Rada usunęła więcej materiału niż było to konieczne dla określonego celu.

1.4 Po analizie odnośnych dokumentów Rzecznik sformułował pogląd, iż pewne skreślenia nie mogą być uzasadnione tokiem rozumowania Rady. Rzecznik poinformował Radę o swojej szczegółowej analizie i zwrócił się z prośbą o ponowne rozpatrzenie swojego stanowiska.

1.5 W swojej odpowiedzi Rada stwierdziła, iż osiągnięto polityczny kompromis w kwestii projektu rozporządzenia⁶¹ podczas zebrania 26 listopada 2002. W związku z takim postępowaniem prac Rada uznała, iż skarżąca może otrzymać pełen dostęp do odnośnych dokumentów.

1.6 W uwagach dotyczących odpowiedzi Rady skarżąca wyraziła niezadowolenie z braku dostępu do odnośnych dokumentów przez przyjęciem rozporządzenia. Dlatego też Rzecznik uznał, iż konieczna jest analiza zarzutów skarżającej przeciwko Radzie dotyczących niewłaściwego administrowania.

1.7 Rzecznik poddał analizie dokumenty, do których Rada umożliwiła skarżącej jedynie częściowy dostęp. Rzecznik uważa, iż rozumowanie Rady, jakoby ujawnienie usuniętego materiału mogłoby umożliwić osobie trzeciej identyfikację stanowisk delegacji lub przedstawiciela Komisji w kwestiach, będących tematem debat Rady, nie uzasadnia wielu dokonanych skreśleń. Był to więc przypadek niewłaściwego administrowania, w związku z czym Rzecznik poczynił stosowną uwagę krytyczną.

1.8 Rzecznik nie uważa za konieczne podejmowania dalszych działań, ponieważ obecnie Rada umożliwiła całkowity dostęp do odnośnych dokumentów, w następstwie porozumienia w sprawie rozporządzenia osiągniętego podczas spotkania 26 listopada 2002 r.

2 Dostęp do dokumentów roboczych Komisji

2.1 Skarżąca zarzuciła, iż sposób rozumowania Rady nie uzasadnia skreśleń, których dokonano w niektórych dokumentach roboczych Komisji. Rzecznik przypomina, iż poczynił stosowną uwagę krytyczną dotyczącą zakresu skreśleń dokonanych w odnośnych dokumentach. Ten aspekt niniejszej skargi dotyczy więc jedynie faktu, czy rozumowanie Rady mogło mieć jakiegokolwiek implikacje odnośnie dokumentów roboczych Komisji.

2.2 Rada argumentowała, iż odnośne dokumenty Komisji dostępne są jedynie w formie elektronicznej i przygotowane zostały dla celów dyskusji w grupie roboczej Rady, a więc nie zostały one ani zatwierdzone przez Komisję na poziomie kolegium, ani też nie zamierzano ich w ten sposób zatwierdzać.

2.3 W swoich uwagach skarżąca uznała, iż gotowa jest przyjąć konieczność jednakowego traktowania dokumentów Rady i dokumentów roboczych Komisji przygotowanych jako wkład do debaty Rady. W związku z tym wydaje się, iż skarżąca zaniecha tego aspektu skargi.

3 Internetowy rejestr dokumentów Rady

3.1 Skarżąca zarzuciła, że internetowy rejestr dokumentów Rady zawiera niewłaściwe informacje.

3.2 Rada argumentowała, iż informacje dotyczące autora i odbiorcy każdego dokumentu, a także opis jego kategorii, są łatwo dostępne poprzez internetowy rejestr dokumentów. Jednak Rada gotowa jest do przeanalizowania możliwości usprawnienia użyteczności wspomnianego rejestru.

3.3 W swoich uwagach skarżąca stwierdziła, iż celem jej uwag była pomoc oraz, że nie zamierzała występować w tej kwestii z formalną skargą. Poczyniła także kilka sugestii celem ulepszenia, jak sama to określiła, „wyjątkowo cennego źródła informacji”. Rzecznik przekazał sugestie skarżącej do wiadomości Rady.

3.4 Mając na uwadze powyższe, Rzecznik nie stwierdza niewłaściwego administrowania w związku z tym aspektem skargi.

4 Wnioski końcowe

Na podstawie dochodzenia Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w przedmiotowej sprawie konieczne stało się wystosowanie następującej uwagi krytycznej:

Rzecznik poddał analizie dokumenty, do których Rada umożliwiła skarżącej jedynie częściowy dostęp. Rzecznik uważa, iż rozumowanie Rady, jakoby ujawnienie usuniętego materiału mogłoby umożliwić osobie trzeciej

⁶⁰ „Dokument, sporządzony przez instytucję do użytku wewnętrznego lub otrzymany od instytucji, odnoszący się do sprawy, co do której instytucja nie podjęła jeszcze decyzji, nie będzie udostępniony, jeśli ujawnienie takiego dokumentu poważnie naruszyłoby proces podejmowania decyzji przez tę instytucję, chyba, że za ujawnieniem przemawia interes publiczny.”

⁶¹ Rada przyjęła Rozporządzenie 16 grudnia 2002. Rozporządzenie Rady (WE) nr 1/2003 z dnia 16 grudnia 2002 w sprawie wdrożenia zasad konkurencji, określonych w art. 81 i 82 Traktatu, Dz.U. L 1/1, 2003.

identyfikację stanowisk delegacji lub przedstawiciela Komisji w kwestiach będących wciąż tematem debat Rady, nie uzasadnia wielu dokonanych skreśleń. Stanowi to przypadek niewłaściwego administrowania.

Rzecznik nie uważa za konieczne podejmowanie dalszego postępowania, ponieważ obecnie Rada umożliwiła całkowity dostęp do odnośnych dokumentów, w następstwie porozumienia w sprawie rozporządzenia osiągniętego podczas spotkania 26 listopada 2002 r. W związku z tym Rzecznik zamyka sprawę.

OBOWIĄZEK ZAPEWNIENIA PRZEZ PADĘ POSZANOWANIA PRAW PODSTAWOWYCH PRZEZ MISJE POLICYJNE UNII EUROPEJSKIEJ W SARAJEWIE

Decyzja dotycząca skargi 1200/2003/OV (poufne) przeciwko Radzie Unii Europejskiej

SKARGA

Skarżący przedstawił następująco istotne dla sprawy fakty:

Administracja Zespołu Planowania Misji Policyjnych Unii Europejskiej w Sarajewie (EUPM) nie podając skarżącemu żadnych przyczyn oraz w oparciu o bezpodstawne zarzuty wypowiedziała mu umowę o pracę. Dokonując tego, naruszono prawo skarżącego do obrony.

Skarżący zaprotestował przeciwko takiej procedurze, przesyłając do Zespołu Planowania list z dnia 19 listopada 2002 r. W swej odpowiedzi z dnia 26 listopada 2002 r. szef Zespołu Planowania EUPM zaznaczył, że zerwano ze skarżącym umowę o pracę ze względu na jego niewłaściwe zachowanie, uwłaczające etosowi Zespołu Planowania EUPM oraz jego obowiązkowi jako profesjonalnego członka misji.

W dniu 7 grudnia 2002 roku skarżący wniósł skargę do Rzecznika Praw Obywatelskich nr (ref. 2188/2002/OV). Jednakże skargę tę uznano za niedopuszczalną, gdyż skarżący nie podjął uprzednio żadnych kroków administracyjnych w celu wyjaśnienia przedmiotu swojej skargi przed Radą. Rzecznik poradził skarżącemu skontaktować się z Radą pisemnie. Skarżący utrzymywał, że skierował już do Rady dwa listy poleczone, jednak nie otrzymał na nie żadnej odpowiedzi.

Dnia 26 czerwca 2003 roku skarżący wniósł niniejszą skargę do Rzecznika Praw Obywatelskich. Skarżący zarzucał, że jego umowa z EUPM została zerwana bez żadnych przyczyn oraz w oparciu o bezpodstawne zarzuty, oraz że Rada nie opowiedziała na żaden z jego listów polecanych dotyczących sprawy. Twierdził on, że Rada powinna oczyścić go z zarzutów, oraz że powinien otrzymać wynagrodzenie za cały miesiąc grudzień 2002 r.

DOCHODZENIE

Opinia Rady

W swej krótkiej opinii Rada odpowiedziała, że jej Sekretariat Generalny nie ingerował ani przy mianowaniu skarżącego na stanowisko ani przy jego zwolnieniu. Skarżący został bezpośrednio zatrudniony przez Zespół Planowania, zgodnie z uprawnieniami udzielonymi misji przez Wspólne Działanie Rady z dnia 11 marca 2002 dotyczące Europejskiej Misji Policyjnej⁶². Został on zaś zwolniony z przyczyn nieznanych Sekretariatowi Generalnemu Rady.

Artykuł 2 pkt. 1 Wspólnego Działania Rady stanowi, że „w skład Zespołu Planowania wchodzi: szef misji policyjnej / szef Zespołu Planowania i personel niezbędny do pełnienia funkcji wynikających z potrzeb misji.” EUPM może zatrudniać międzynarodowy personel cywilny na podstawie umowy,

według swoich potrzeb⁶³ Jednakże do zadań szefa misji policyjnej / komisarza policji należy sprawowanie operacyjnego dowodzenia EUPM, odpowiadanie za bieżące zarządzanie operacjami⁶⁴ oraz korzystanie z wynikających z nich uprawnień. Do uprawnień tych w nieunikniony sposób należy rekrutacja oraz ewentualne zwolnienie personelu zatrudnionego na podstawie umowy, jak miało to miejsce w przypadku skarżącego.

Wydaje się zatem, że do zadań Sekretariatu Generalnego Rady nie należy zatrudnianie (i ewentualne zwolnienie) personelu kontraktowego EUPM.

Uwagi skarżącego

Skarżący podtrzymał swoją skargę. Dodał również, że zamierza listownie skontaktować się w swojej sprawie z prawnikami w Brukseli.

DECYZJA

1 Zakres dochodzenia Rzecznika

1.1 Zajmując się skargami, których przedmiotem jest wynikający z umowy stosunek z instytucjami lub organami wspólnotowymi, Rzecznik ogranicza swoje dochodzenie do zbadania, na ile instytucja lub organ wspólnotowy dostarczyły mu spójnego i zasadnego umotywowania podstaw prawnych swoich działań, oraz z jakich przyczyn uznają, iż ich ocena pozycji wynikającej z umowy jest uzasadniona. Jeśli ma to miejsce, Rzecznik stwierdza, że jego dochodzenie nie ujawniło przypadku niewłaściwego administrowania po stronie instytucji.

1.2 Decyzja Rzecznika w sprawie, której przedmiotem sporu jest umowa, nie umniejsza prawa stron do tego, by następnie oddać ją pod ocenę oraz do kompetentnego rozstrzygnięcia przez sąd odpowiedniej instancji.

2 Rozwiązanie umowy bez przyczyny i w oparciu o bezpodstawne zarzuty

2.1 Skarżący zarzucił, że jego umowa z Misją Policyjną Unii Europejskiej (EUPM) w Sarajewie została rozwiązana bez przyczyny i w oparciu o bezpodstawne zarzuty. Zdaniem skarżącego, naruszono tym samym jego prawo do obrony.

2.2 Rada odpowiedziała, że jej Sekretariat Generalny nie ingerował ani przy mianowaniu skarżącego na stanowisko ani przy jego zwolnieniu. Skarżący został bezpośrednio zatrudniony przez Zespół Planowania, zgodnie z uprawnieniami udzielonymi misji przez Wspólne Działanie Rady z dnia 11 marca 2002 dotyczące Europejskiej Misji Policyjnej. Został on zwolniony z przyczyn nieznanych Sekretariatowi Generalnemu Rady.

2.3 Rzecznik stwierdza, że Misja Policyjna Unii Europejskiej została ustanowiona przez Wspólne Działanie Rady z dnia 11 marca 2002 r.⁶⁵ Artykuł 4.1 Wspólnego Działania przewiduje, że mianowany przez Radę szef misji / komisarz policji winien sprawować dowodzenie operacyjne nad EUPM oraz odpowiadać za bieżące zarządzanie jej operacjami. Z kolei art. 4.4 przewiduje, że szef misji / komisarz policji jest odpowiedzialny za kontrolę dyscyplinarną kadry pracowniczej. Artykuł 3.2 Porozumienia pomiędzy UE a Bośnią i Hercegowiną (BiH) co do działań EUPM w BiH⁶⁶ przewiduje, że szef misji / komisarz policji jest odpowiedzialny przed Sekretarzem Generalnym / Wysokim Przedstawicielem ds. Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa za pośrednictwem Specjalnego Przedstawiciela Unii Europejskiej w BiH.

⁶² Dz. U. 70/1 z dnia 13 marca 2002 r.

⁶³ Wspólne Działanie Rady z dnia 11 marca 2002 r. w sprawie Misji Policyjnej Unii Europejskiej, art. 5 ust. 3.

⁶⁴ Wspólne Działanie Rady z dnia 11 marca 2002 r. w sprawie Misji Policyjnej Unii Europejskiej, art. 4 ust. 1 oraz ust. 7 tiret 3.

2.4 W świetle powyższych przepisów, Rzecznik uważa, że Rada jest zobowiązana zapewnić, by działania EUPM odbywały się zgodnie z poszanowaniem zasady rządów prawa oraz praw podstawowych uznawanych przez Unię Europejską.

2.5 Rzecznik z uwagą zapoznał się z dokumentami przedłożonymi mu przez skarżącego oraz Radę. Z przedłożonych materiałów można wyłonić następujące fakty sprawy:

- (i) Umowa o pracy między skarżącym a Zespołem Planowania EUPM została podpisana 26 czerwca 2002 r., zgodnie z art. 5.3 Wspólnego Działania Rady z dnia 11 marca 2002 r. w sprawie EUPM, który stanowi, że „EUPM zatrudnia według potrzeb międzynarodowy personel cywilny i personel miejscowy, na podstawie umowy”. Umowa miała obowiązywać od 1 lipca do 31 grudnia 2002 r.
- (ii) Rozwiązanie umowy ze skarżącym podjęto jako środek dyscyplinarny. Materiały przesłane przez skarżącego zawierają notatkę z dnia 12 listopada 2002 r. sporządzoną przez radcę prawnego Zespołu Planowania EUPM i zatytułowaną: „Zalecenie w postępowaniu dyscyplinarnym”. Notatka wzmiankuje, że na podstawie wewnętrznego dochodzenia Zastępca Komisarza Policji sporządził sprawozdanie na temat złego prowadzenia się, zarzucanego skarżącemu. Zarzucane złe prowadzenie się dotyczyło rzekomego związku skarżącego z przebywającą nielegalnie w Bośni i Hercegowinie obywatelką Mołdawii, pracującą jako tancerka w dwóch miejscowych barach, której skarżący rzekomo płacił za „usługi”. Z notatki, która również powołuje się na „kupowanie usług seksualnych”, wynikało, że „(..) będąc członkiem Zespołu Planowania EUPM, a tym samym będąc zobowiązanym do niesprzyjania jakimkolwiek nielegalnym działaniom, [skarżący] powinien zachowywać się bardziej powściągliwie i nie dopuścić do zawiązania jakichkolwiek stosunków natury emocjonalnej czy miłosnej z panią X. Zignorowawszy zasady obyczajowego i powściągliwego zachowania w tym względzie [skarżący] naraził na szwank nieposzlakowaną reputację Zespołu Planowania EUPM”.
- (iii) Wniosek i zalecenie radcy prawnego brzmiało, iż „zachowanie [skarżącego] poważnie odbiegało od obowiązków wynikających z jego umowy o zatrudnieniu. [Skarżący] poważnie zaszkodził reputacji Zespołu Planowania EUPM. Jego zachowanie w tym względzie stanowiło poważny przypadek złego prowadzenia się. Radzi się Komisarzowi Zespołu Planowania EUPM, by rozwiązał umowę o pracę [ze skarżącym] ze skutkiem natychmiastowym”. Jako podstawę prawną rozwiązania stosunku o pracę, radca prawny powołał się na paragraf 15 umowy, który stanowi, że „w poważnym przypadku złego prowadzenia się, Pracodawca zastrzega sobie prawo rozwiązania umowy z Zatrudnionym bez obowiązku pisemnego uprzedzenia go o tym.” Szef Misji Policijnej zdecydował się rozwiązać umowę ze skarżącym począwszy od dnia 8 grudnia 2002 r.

2.6 Artykuł 41 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej (prawo do dobrej administracji) obejmuje prawo każdej osoby do bycia wysłuchanym, zanim zostaną podjęte jakiekolwiek indywidualne działania, które mogą na nią negatywnie wpłynąć. Na podstawie dostępnych materiałów Rzecznik ustalił, iż nie umożliwiono skarżącemu wyrażenia jego opinii na temat zarzucanych czynów, które posłużyły jako podstawa do podjęcia przeciwko niemu kroków dyscyplinarnych. Stanowi to przypadek niewłaściwego administrowania. Biorąc pod uwagę, że umowa ze skarżącym została rozwiązana przeszło rok wcześniej, nie wydaje się właściwym proponowanie polubownego rozwiązania sprawy. Rzecznik Praw Obywatelskich czuje się więc zobowiązany poczynić poniższą uwagę krytyczną.

3 Roszczenia skarżącego

3.1 Skarżący twierdzi, że Rada powinna oczyścić go z zarzutów, oraz że powinien otrzymać wynagrodzenia za cały miesiąc grudzień 2002 r.

⁶⁵ DZU 70/1 z 13 marca 2002

⁶⁶ Dz. U. 293/2 z dnia 29 października 2002 r.

3.2 Rzecznik stwierdza, że najkorzystniej dla skarżącego byłoby, gdyby przedłożył powyższe roszczenia bezpośrednio Radzie, która mogłaby rozpatrzyć je w świetle stanowiska Rzecznika oraz jego wniosku zawartego powyżej w punkcie 2.6. W przypadku niesatysfakcjonującej odpowiedzi ze strony Rady, skarżący mógłby następnie wnieść sprawę do sądu odpowiedniej instancji albo ponownie wnieść skargę do Rzecznika Praw Obywatelskich.

4 Brak odpowiedzi

4.1 Skarżący zarzucał, że Rada nie odpowiedziała na dwa listy polecane, które wysłał w sprawie swojego zwolnienia. Rada nie ustosunkowała się do tego zarzutu, ograniczyła się jedynie do stwierdzenia, że nie ingerowała w zatrudnienie czy zwolnienie skarżącego.

4.2 Biuro Rzecznika poprosiło skarżącego o kopię dwóch listów polecanych wysłanych do Rady. Skarżący nie posiadał kopii jednego z listów. Ustalono, że drugi list, datowany na 18 marca 2003 r., został wysłany pocztą poleconą dnia 19 marca 2003 r. na adres szefa jednostki DG A (personel i administracja) Sekretariatu Generalnego Rady.

4.3 Do zasad dobrej administracji należy odpowiadanie przez instytucje na listy adresowane do nich przez obywateli⁶⁷. W przypadku niniejszej sprawy Rada nie odpowiedziała na list skarżącego, ani nie wyjaśniła powodów nieudzielenia tej odpowiedzi. Stanowi to przypadek niewłaściwego administrowania, w związku z czym Rzecznik uczynił poniższą uwagę krytyczną.

5 Wnioski końcowe

Na podstawie dochodzenia Rzecznika w części 2 i 4 rzeczonyj sprawy, koniecznym stało się wystosowanie następującej uwagi krytycznej:

Artykuł 41 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej (prawo do dobrej administracji) obejmuje prawo każdej osoby do bycia wysłuchanym, zanim zostaną podjęte jakiegokolwiek indywidualne działania, które mogą na nią negatywnie wpłynąć. Na podstawie dostępnych materiałów Rzecznik ustalił, iż nigdy nie umożliwiono skarżącemu wyrażenia jego opinii na temat zarzucanych czynów, które posłużyły za podstawę do podjęcia przeciwko niemu kroków dyscyplinarnych. Stanowi to przykład niewłaściwego administrowania.

Do zasad dobrej administracji należy odpowiadanie przez instytucje na listy obywateli.⁶⁸ W przypadku niniejszej sprawy Rada nie odpowiedziała na list skarżącego, ani nie wyjaśniła powodów nieudzielenia tej odpowiedzi. Stanowi to przykład niewłaściwego administrowania.

Biorąc pod uwagę, że ten aspekt sprawy dotyczył postępowania odnoszącego się do zdarzeń z przeszłości, nie uznano za właściwe dążenia do polubownego rozwiązania sprawy. Wobec powyższego Rzecznik zamyka sprawę.

⁶⁷ Artykuł 13 Europejskiego Kodeksu Dobrej Praktyki Administracyjnej.

3.4.3 Komisja Europejska

BŁĘDNA INFORMACJA W PROCEDURZE PRZETARGOWEJ

Decyzja w sprawie skargi 1351/2001/(ME)(MF)BB przeciwko Komisji Europejskiej

SKARGA

W skardze wniesionej na początku września 2001 roku w sprawie przetargu EuropeAid/112404/C/SV (przetarg 1) na monitoring wdrażania projektów Tacis i Balkans jako skarżący występował kierownik projektu konsorcjum Integration GmbH. Wniósł on skargę w imieniu konsorcjum.

Dnia 5 lipca 2001 r. Komisja Europejska ogłosiła przetarg na monitoring wdrażania projektów Tacis i Balkans oraz cztery inne przetargi. W dniu 9 lipca 2001 r. konsorcjum Integration GmbH zgłosiło Komisji, do Biura Współpracy EuropeAid, ofertę przetargową będącą odpowiedzią na zaproszenie do przetargu nr Europeaid.112404/C/SV (1).

W dniu 18 czerwca 2001 r., jeszcze przed zgłoszeniem oferty przetargowej, strona skarżąca razem z innymi oferentami zwróciła się do Komisji z prośbą o wyjaśnienie niektórych punktów związanych z przetargiem. Jedno z pytań postawionych Komisji przez skarżącego dotyczyło ewaluacji kosztów. Skarżący chciał wiedzieć, czy odbywa się ona na podstawie cen jednostkowych czy też kosztu całkowitego. Dnia 20 lipca 2001 r. Komisja odpowiedziała skarżącemu, iż „ocena finansowej strony oferty odbywa się na podstawie cen jednostkowych/kosztów stałych i honorariów” (punkt B w piśmie wyjaśniającym, zatytułowany „Podział kosztów a oferta finansowa”). Skarżący oparł w związku z tym swą ofertę na założeniu, że ewaluacja kosztów odbywać się będzie na podstawie cen jednostkowych. Oferta skarżącego zawierała dużą liczbę dni roboczych przypadającą na eksperta, ponieważ uznał on, iż większa liczba dni roboczych na eksperta niekoniecznie musi działać na szkodę oferty licytanta, jeśli przetarg opiera się na cenach jednostkowych.

W dniu 7 września 2001 r. do skarżącego dotarły pogłoski, jakoby miał przegrać przetarg ze względu na koszt całkowity oraz że kontrakt przyznany został innemu licytantowi, ponieważ jego oferta przewidywała zdecydowanie mniejszy wkład „dni roboczych na eksperta”. Skarżący zwrócił się w związku z tym 11 września 2001 r. do Komisji z prośbą o wyjaśnienie sposobu ewaluacji kosztów. Podczas rozmowy telefonicznej z urzędnikiem Komisji skarżący został poinformowany, iż na swoje drugie pismo nie uzyska odpowiedzi. Zamówienie zostało przyznane innemu licytantowi na okres 6 miesięcy.

W swojej skardze do Rzecznika Praw Obywatelskich skarżący postawił zarzut możliwych uchybień przy przeprowadzaniu przetargu.

Zarzuty skarżącego ujęte zostały w następujące punkty:

- (i) Skarżący chciałby się dowiedzieć, czy ewaluacja finansowa ofert rzeczywiście odbyła się na podstawie cen jednostkowych.
- (ii) Jeśli ewaluacja kosztów nastąpiła na podstawie kosztu całkowitego Komisja powinna zawiesić postępowanie i zbadać, czy użycie niewłaściwej metody ewaluacji nie doprowadziło do błędnego rankingu licytantów. Jeżeli faktycznie tak się stało, oferty powinny zostać oszacowane na nowo na podstawie cen jednostkowych.

DOCHODZENIE

Opinia Komisji

W swojej opinii Komisja Europejska zawarła, w skrócie, następujące uwagi:

Skarżący kontaktował się z departamentami Komisji kilka razy podczas trwania przetargu. Komisja uważa, że zachowanie skarżącego można uznać za próbę uzyskania dostępu do poufnych informacji dotyczących postępowania przetargowego. Co więcej, Komisja wyraziła swoją „dezaprobatę wobec sposobu, w jaki strona skarżąca wykorzystwała procedurę arbitrażową (...) Wydaje się, że skarżący wniósł skargę do Rzecznika tylko po to, by wpłynąć na departamenty Komisji podczas postępowania przetargowego.”

Zamówienie przyznano zgodnie z obowiązującymi uregulowaniami, w szczególności z rozdziałem 4 Regulaminu Postępowania Przetargowego. Oferta przetargowa skarżącego została odrzucona, ponieważ cechowała się niższą efektywnością wykorzystania nakładów.

Jeśli chodzi o kryteria przyznawania zamówienia, zaproszenie do składania ofert przetargowych zastrzeża, że „oferta finansowa musi zawierać: całkowity budżet, obejmujący koszty usług w odniesieniu do jednego, pierwszego, roku. Budżet ten będzie podstawą oceny oferty.” Rozdział 11.10.02 Regulaminu Procedur Przetargowych określa zasady finansowej oceny oferty przetargowej.

Punkt B pisma wyjaśniającego wysłanego do skarżącego 20 czerwca 2001 r., nie powinien być przytaczany bez kontekstu i w oderwaniu od założeń pisma zapraszającego do składania ofert przetargowych oraz dokumentacji samego przetargu. Mimo iż pismo wyjaśniające wysłane zostało do wszystkich licytantów, skarżący jako jedyny wykorzystał ten punkt do podważenia postępowania przetargowego, co dowodzi braku logiki w jego interpretacji.

W przypadku przetargów na monitoring ewaluacja finansowa dokonywana jest zawsze na podstawie kosztu całościowego. Kwestia ta nie była jeszcze nigdy dotąd przedmiotem dyskusji przy zaproszeniach do składania ofert przetargowych. Biorąc pod uwagę fakt, że strona skarżąca startowała z sukcesem we wcześniejszych przetargach na systemy monitoringu, powinna ona być dobrze zaznajomiona z zasadami postępowania przetargowego.

Komitet Doradczy Komisji Europejskiej ds. zamówień publicznych (ACPC) wydał przychylną opinię w sprawie wyboru Komisji z 19 września 2001 r. Opinia ta poświadczala, że techniczna i finansowa ewaluacja ofert przetargowych była zgodna z informacjami zawartymi w Regulaminie Postępowania Przetargowego, warunkami zaproszenia do przetargu i wysłanym do licytantów pismem wyjaśniającym.

Uwagi skarżącego

W swych uwagach skarżący podał, w skrócie, następujące wyjaśnienia:

Skarżący wniósł skargę do Rzecznika w przekonaniu, że wybrał właściwą drogę postępowania.

Skarżący kontaktował się z departamentami Komisji kilka razy podczas trwania postępowania przetargowego. Miało to na celu zwrócenie uwagi Komisji na możliwość niewłaściwego administrowania, spowodowanego niejasnymi informacjami, wprowadzającym w błąd pismem wyjaśniającym oraz naruszeniem powszechnie stosowanych metod monitoringu Tacis. Skarżący nie nawiązywał kontaktu z Komisją w celu uzyskania dostępu do poufnych informacji. Przeciwnie, konsorcjum otrzymało wiadomość o skierowanym przez Komisję wniosku do ACPC z różnych innych źródeł.

To właśnie doświadczenie pięciu należących do konsorcjum spółek, które zgłosiły się do przetargu, spowodowało, że zwróciły się one z prośbą o pismo wyjaśniające. Świadomość podstawowych różnic pomiędzy Monitoringiem Tacis a Monitoringiem Globalnym spowodowała, że zdecydowały się one skontaktować z Komisją. Skarżący wiedział, że dla Monitoringu Globalnego (przetarg 2- 5)

coroczne wizyty monitorujące były dokładnie określone i że ewaluacja finansowa opierać się będzie na koszcie całościowym. Natomiast dla Monitoringu Tacis (przetarg 1) czynności kontrolne zostały określone w dokumencie tylko w zarysie („częstotliwość wizyt monitorujących w roku zostanie określona... kiedy znane będą indywidualne wymagania menedżerów projektu...”). Wiedząc, że w takich przypadkach ewaluacja finansowa opierałaby się na cenach jednostkowych, zgodnie ze sprawozdaniem specjalnym Trybunału Obrachunkowego nr 16/2000, skarżący poprosił Komisję o wyjaśnienia.

Skarżący dodał, że stwierdzenie „Ocena finansowej strony oferty przeprowadzana jest na podstawie cen jednostkowych/kosztów stałych” z pisma wyjaśniającego Komisji nie pojawia się w żadnym innym dostępnym mu dokumencie. Kierując się interpretacją Trybunału Obrachunkowego co do metod, jakimi należy się posłużyć w takich niejasnych przypadkach, skarżący przygotował swoją ofertę zgodnie z powyższą informacją.

Skarżący w pełni zgodził się z Komisją, iż omawiane stwierdzenie z pisma wyjaśniającego powinno być rozpatrywane w kontekście całego tekstu, łącznie z zaproszeniem do składania ofert przetargowych i dokumentacją przetargu. Jednakże skarga nie obejmowała swym zakresem tylko pisma wyjaśniającego, ale nawiązywała również do odnośnych akapitów w dokumentacji przetargu.

W opinii dotyczącej skargi Komisja przytoczyła inną definicję zasad oceny finansowej ofert niż ta, którą podano w piśmie wyjaśniającym. Dokumentacja dostępna spółkom zgłaszającym swe oferty do przetargu na stronach internetowych EuropeAid nie zawiera wspomnianego Regulaminu Postępowania. Skarżący oparł swoją ofertę na „Praktycznym przewodniku postępowania w zamówieniach publicznych Komisji Europejskiej dotyczących pomocy zewnętrznej” ze stycznia 2001 r., w którym rozdział 11.10.02 nie istnieje. Zdaniem skarżącego przewodnik ten opiera się na dokumencie „Podręcznik Instrukcji”, przyjętym 10.11.1999 przez Wspólne Biuro ds. Stosunków Zewnętrznych. Skarżący doszedł do wniosku, że Komisja albo cytuje jakiś wewnętrzny dokument, albo wcześniejszą wersję Podręcznika Instrukcji.

W uwagach końcowych skarżący wyraził nadzieję, że uda się zakończyć tę sprawę „ugodą stron”.

Uwagi uzupełniające skarżącego

Dnia 30 maja 2002 r. skarżący przesłał Rzecznikowi uwagi uzupełniające. Zwrócił w nich uwagę na potrzebę pilnego rozpatrzenia jego skargi, ponieważ Komisja przyznała omawiane zamówienie na sześć miesięcy, z datą upływu 15 czerwca 2002 r. Podkreślił ponownie, że chciałby, by cała sprawa znalazła polubowne rozwiązanie.

STARANIA RZECZNIKA W CELU OSIĄGNIĘCIA ROZWIĄZANIA POLUBOWNEGO

Możliwość rozwiązania polubownego

Po wnikliwym rozważeniu opinii Komisji i uwag skarżącego Rzecznik doszedł wstępnie do wniosku, że mógł zająć przypadek niewłaściwego administrowania przez Komisję. Za takim wnioskiem przemawiało, w streszczeniu, co następuje:

Rzecznik Unii Europejskiej stwierdził, że w piśmie wyjaśniającym, wysłanym do wszystkich licytantów, Komisja podała, że ocena finansowa ofert będzie przeprowadzona na podstawie cen jednostkowych. Zgodnie z uregulowaniami postępowania przetargowego pismo wyjaśniające, przesłane wszystkim licytantom, jest dla Komisji wiążące. Jednakże w swej późniejszej opinii Komisja poinformowała, że w przypadku zamówień na monitoring, a o takie zamówienie chodziło w sprawie, ocena ofert odbywa się zawsze za podstawie kosztu całościowego. Rzecznik doszedł do wniosku, że stwierdzając, iż zastosowane zostaną ceny jednostkowe, a następnie stosując jako kryterium oceny koszt całościowy, Komisja nie dopełniła obowiązku przestrzegania przepisów postępowania przetargowego.

W związku z tym, 15 lipca 2002 Rzecznik zaproponował Komisji rozwiązanie polubowne, zgodnie z art. 3 (5) Statutu Rzecznika Praw Obywatelskich Unii Europejskiej. W swym piśmie Rzecznik zalecił Komisji rozważenie podjęcia kroków w celu zaspokojenia roszczeń skarżącego i dzięki temu uzyskania polubownego rozwiązania, które unieważniłoby możliwy przypadek niewłaściwego administrowania.

Odpowiedź Komisji

W swojej odpowiedzi z 18 listopada 2002 r. Komisja powiadomiła Rzecznika, że jej stanowisko nie pozwala na przyjęcie zaproponowanego przez niego rozwiązania. Komisja zdecydowanie nie zgodziła się z uwagami skarżącego i odrzuciła zarzut, iż to jej służby są odpowiedzialne za jego błędną interpretację. Według Komisji jej służby dopełniły obowiązku przestrzegania przepisów i zasad postępowania przetargowego.

Komisja zaznaczyła, że w swoich uwagach skierowanych do Rzecznika skarżący stwierdził, że zbudował swoją ofertę w oparciu o „Praktyczny przewodnik po postępowaniu w zamówieniach publicznych Komisji Europejskiej dotyczących pomocy z zewnątrz”. Jednakże wbrew twierdzeniom skarżącego „Praktyczny przewodnik” przewiduje tylko dwa rodzaje zamówień zawieranych przez Komisję, w których stosuje się dwa różne sposoby oceny finansowej.

W przypadku pierwszego rodzaju zamówienia, opartego na koszcie całkowitym, w ofercie finansowej, składającej się z pojedynczej kartki papieru, musi zostać podany koszt całkowity wykonania zamówienia zgodnie ze specyfikacją techniczną oferty.

Drugi rodzaj zamówienia opiera się na honorariach, a porównywanie ofert odbywa się na podstawie sumy całkowitej, otrzymanej po pomnożeniu wysokości honorariów przez odpowiednią liczbę dni roboczych. Oferta finansowa musi zawierać budżet i prognozę płynności finansowej. Wysokość honorariów dla ekspertów, zatrudnionych przez konsultanta w celu realizacji zamówienia, razem z zabezpieczeniem na nieprzewidziane wydatki, muszą być uwzględnione w budżecie.

Mimo oparcia swojej oferty na „Praktycznym przewodniku”, skarżący oczekiwał od służb Komisji użycia trzeciej, nieprzewidzianej w przewodniku metody, polegającej na porównywaniu ofert na podstawie uśrednionych cen jednostkowych. Komisja podkreśliła, że sprawozdanie Trybunału Obrachunkowego nr 16/2000, przywołane przez skarżącego dla podbudowy interpretacji, stwierdza, że porzucono już metodę oceny ofert na podstawie uśrednionych cen jednostkowych.

Według Komisji, uwzględniając metody przewidziane w „Praktycznym przewodniku” oraz biorąc pod uwagę fakt, że nie było to zamówienie ryczałtowe, w wyjaśnieniach udzielonych przez służby Komisji podkreślono, iż spośród tych dwóch metod oceny, ocena oferty w rzeczonym postępowaniu opierać się będzie na porównaniu cen jednostkowych/ stałych kosztów i honorariów, i że koszt całkowity nie będzie stosowany jako kryterium oceny. Dlatego też Komisja uznała, że wyjaśnienia udzielone zostały licytantom zgodnie z obowiązującymi przepisami, oraz że ocena finansowa odbyła się w myśl uregulowań dotyczących postępowania w przetargu.

Komisja podkreśliła, że na 26 licytantów, którzy otrzymali rzecone pismo wyjaśniające, skarżący był jedynym, który je błędnie zinterpretował. Zdaniem Komisji wyjaśnienia udzielone przez jej służby co do postępowania w przyznawaniu zamówienia można było zastosować również do pozostałych przetargów, a skarżący zgłosił swoją ofertę także w czterech innych przetargach, nie podważając w nich jednak sposobu oceny finansowej.

Uwagi skarżącego do odpowiedzi Komisji

Streszczając, w swych uwagach do opinii Komisji skarżący zawarł następujące spostrzeżenia:

Argumenty Komisji ukazały zamęt panujący w zakresie metod oceny ofert. Komisja powoływała się w swojej odpowiedzi na dokumenty, których dokumentacja przetargu nie zawierała. Jeśli Komisja zamierzała zastosować metodę oceny oferty opartą na honorariach, to w takim razie nie podporządkowała się własnym, powtarzanym wielokrotnie uregulowaniom.

Pismo wyjaśniające było dla Komisji wiążące, zgodnie z przepisami postępowania przetargowego. Jednakże „wyjaśnienia” udzielone przez Komisję wprowadzały w błąd i nie opierały się na jej własnych instrukcjach. Skarżący zakwestionował argument, że porzucono już sposób oceny oparty na cenach jednostkowych.

Według skarżącego, Komisja usiłowała go zdyskredytować i podważyć jego wiarygodność i uczciwość stwierdzając, że konsorcjum skarżącego było jedynym z 26 licytantów, który wniósł skargę. Jednakże tylko dwie oferty zgłoszone do przetargu nr 1 zostały poddane ocenie. Konsorcjum, które wygrało przetarg, nie miało oczywiście powodów do złożenia skargi.

Niewłaściwe postępowanie Komisji spowodowało bezpośrednio i pośrednio następujące szkody:

(a) Szkody materialne

- utrata zamówienia obejmującego 3 lata;
- rekompensaty i „honoraria pomostowe”, wypłacone kluczowym pracownikom, by zatrzymać ich w firmie na wypadek szybkiego rozwiązania konfliktu;
- utrata dziewięciu wysoko wykwalifikowanych, kluczowych pracowników monitoringu na rzecz zwycięskiego konsorcjum;
- koszty porady prawnej i znacznej ilości czasu, poświęconego na ustosunkowywanie się do uwag Komisji.

(b) Szkody niematerialne

- Narażenie na szwank reputacji skarżącego oraz podważanie jego uczciwości poprzez zarzuty Komisji, skierowane do niego niemal osobiście.

Skarżący zakończył swe uwagi życzeniem szybkiego zawarcia ugody w celu uniknięcia długiego sporu prawnego.

DECYZJA

1 Krytyka Komisji wobec skarżącego za uciekanie się do skargi do Rzecznika

1.1 W swojej opinii dotyczącej skargi Komisja wyraziła „głęboką dezaprobatę wobec sposobu, w jaki skarżący wykorzystał procedurę arbitrażową. Wydaje się, że wniósł on skargę jedynie w celu wpłynięcia na sekcję Komisji podczas postępowania przetargowego”. Rzecznik Praw Obywatelskich UE zinterpretował tę krytykę jako nawiązanie do faktu, że skarżący wniósł do niego skargę przed zakończeniem postępowania przetargowego.

W związku z powyższym Rzecznik uznał za konieczne poczynienie następujących uwag do opinii Komisji.

1.2 Prawo wnoszenia skargi do Rzecznika Praw Obywatelskich UE zostało zagwarantowane w Traktacie o Wspólnotach Europejskich oraz w Karcie Praw Podstawowych Unii Europejskiej. Rzecznik uznał za niewłaściwe, że instytucja, przeciwko której wniesiono skargę, spekuluje na temat powodów, dla których obywatel zdecydował się na skorzystanie ze swojego podstawowego prawa do wniesienia skargi.

1.3 Rzecznik podkreślił, że prowadzone przez niego dochodzenie nie ma mocy zawieszania postępowania administracyjnego, a on sam nie może również unieważnić decyzji o przyznaniu zamówienia. Skarga do Rzecznika nie jest więc przykładem rodzaju postępowania przewidzianym przez Trybunał Sprawiedliwości w sprawie Alcatela, w którym to oferent w postępowaniu przetargowym może jeszcze przed przyznaniem zamówienia wnosić o rewizję decyzji organu ogłaszającego przetarg. Jednakże licytant, który nie chce wstępować na drogę sądową, ma możliwość wniesienia skargi do Rzecznika, dotyczącej niewłaściwego administrowania w postępowaniu przetargowym.

1.4 Wobec powyższego Rzecznik uznał za stosowne przypomnieć, że obecna sprawa stanowi częściowo tło dla wszczętego z jego własnej inicjatywy dochodzenia (OI/2/2002/IJH) w sprawie dostępnych oferentom środków prawnych w przypadku organizowanych przez Komisję przetargów. Przedmiotem wciąż toczącego się dochodzenia nie jest jednak niniejsza sprawa.

2 Zarzut nieprawidłowości w postępowaniu przetargowym

2.1 Skarżący postawił zarzut możliwych nieprawidłowości przy przeprowadzaniu postępowania przetargowego. Pragnął on zostać poinformowany, czy ocena odbyła się rzeczywiście na podstawie cen jednostkowych.

2.2 Komisja argumentowała, że zamówienie przyznano zgodnie z obowiązującymi regułami postępowania, oraz że Komitet Doradczy ds. Zamówień Publicznych wydał opinię pozytywną.

2.3 Jeśli chodzi o podstawę oceny, w opinii Komisji stwierdzono, że przy zamówieniach na monitoring szacowanie kosztów zawsze odbywa się na podstawie kosztu całkowitego. Rzecznik stwierdził zatem, że zadośćuczyniono prośbie skarżącego o informacje.

2.4 Rzecznik zauważył, że w odpowiedzi na propozycję Rzecznika dotyczącą rozwiązania polubownego Komisja przyznała, że jej odpowiedź na prośbę skarżącego o wyjaśnienia dotyczące przetargu zawierała informację, że sposób oceny oparty na koszcie całkowitym nie będzie stosowany. Skoro w opinii Komisji stwierdzono, że przy zamówieniach na monitoring zawsze używa się metody opartej na koszcie całkowitym, to Komisja najwyraźniej udzieliła błędnych informacji w odpowiedzi na prośbę skarżącego o wyjaśnienia dotyczące przetargu, a tym samym nie dopełniła obowiązku przestrzegania uregulowań dotyczących postępowania w przetargu. Mamy więc do czynienia z przypadkiem niewłaściwego administrowania, w związku z czym Rzecznik uczynił poniżej uwagę krytyczną.

3 Roszczenia skarżącego

3.1 Pierwotnym roszczeniem skarżącego było, iż jeśli ocena finansowa nastąpiła na podstawie kosztu całkowitego, Komisja powinna zawiesić postępowanie i zbadać, czy użycie takiej metody oceny nie doprowadziło do błędnego rankingu licytantów. Jeżeli faktycznie tak się stało, oferty powinny zostać przeanalizowane jeszcze raz, przy zastosowaniu cen jednostkowych.

W swoich uwagach do odpowiedzi Komisji na propozycję rozwiązania polubownego przedstawioną przez Rzecznika skarżący podniósł kolejne roszczenie o odszkodowanie.

3.2 W związku z pierwotnym roszczeniem skarżącego Rzecznik przypomniał, że, jak już wspomniano powyżej w pkt. 1.3, skarga do niego nie ma mocy zawieszania postępowania administracyjnego, a on sam nie może również unieważnić decyzji o przyznaniu zamówienia. Co więcej, Rzecznik zauważył, że omawiane postępowanie przetargowe zakończyło się przyznaniem zamówienia, które wygasło 15 czerwca 2002 r. Tak więc Rzecznik doszedł do wniosku, że nie jest już możliwe spełnienie roszczenia skarżącego o zawieszenie postępowania i rewizję oceny.

3.3 W kwestii kolejnego roszczenia skarżącego o odszkodowanie, Rzecznik zauważył, że skarżący sam naciskał na polubowne rozwiązanie sprawy. Rzecznik stwierdził jednakże, że nie był w stanie doprowadzić w tej sprawie do polubownego rozwiązania, ponieważ Komisja już wcześniej odrzuciła jego propozycję zakończenia sprawy w ten sposób. Rzecznik doszedł więc do wniosku, że sprawę należy zamknąć krytyczną uwagą dotyczącą przypadku niewłaściwego administrowania, opisanego w ust. 2.4 powyżej, a skarżącemu zalecić zwrócenie się bezpośrednio do Komisji z nowymi roszczeniami o odszkodowanie. Rzecznik zauważył, że skarżący był świadomy możliwości wstąpienia na drogę sądową w celu wyegzekwowania swego roszczenia.

4 Wnioski

Na podstawie dochodzenia Rzecznika Praw Obywatelskich UE w rzeczonyj sprawie, konieczne jest poczynienie następującej uwagi krytycznej:

Rzecznik zauważył, że w odpowiedzi na jego propozycję dotyczącą polubownego rozwiązania Komisja przyznała, że jej odpowiedź na prośbę skarżącego o wyjaśnienia dotyczące przetargu zawierała informację, że sposób oceny oparty na koszcie całkowitym nie będzie stosowany. Skoro w opinii Komisji stwierdzono, że przy zamówieniach na monitoring zawsze dokonuje się oceny opartej na koszcie całkowitym, to Komisja najwyraźniej udzieliła błędnych informacji w odpowiedzi na prośbę skarżącego o wyjaśnienia dotyczące przetargu, a tym samym nie dopełniła obowiązku przestrzegania uregulowań dotyczących postępowania w przetargu. Stanowi to przykład niewłaściwego administrowania.

Z przyczyn podanych w pkt. 3.3 swojej decyzji Rzecznik uznał za niemożliwe osiągnięcie przez siebie rozwiązania polubownego w tej sprawie. Biorąc pod uwagę, że uwaga krytyczna dotyczy postępowania obejmującego zdarzenia z przeszłości, dalsze rozpatrywanie sprawy uznano za bezcelowe. W związku z powyższym Rzecznik zamyka sprawę.

FUNKCJONOWANIE PROGRAMU IST

Decyzja w sprawie skargi 221/2002/ME przeciwko Komisji Europejskiej

W lutym 2002 roku do Rzecznika Praw Obywatelskich UE wniesiono skargę w imieniu MRA Consultants Limited przeciwko Komisji Europejskiej, dotyczącą funkcjonowania programu IST w ramach Piątego Programu Ramowego. Streszczając, skarżący zarzucił złe funkcjonowanie Programu IST, jak również stosowanie błędnych kryteriów oceny w 2000 r. Skarżący zaznaczył szczególnie, że ocena przeprowadzona w 2000 r. opierała się na wkładzie kapitału liczonemu na każdego partnera, zamiast na użytkownika, jak to przewiduje „Przewodnik dla projektodawców” w programie IST. Skarżący domagał się poprawy administrowania i efektywności w obrębie programu IST i użycia właściwych kryteriów oceny.

Komisja argumentowała, że zarzuty skarżącego potraktowała bardzo poważnie, sprawdziła sposób oceny i przy wielu okazjach wyjaśniała skarżącemu swoje stanowisko. Oceny dokonano na podstawie tekstu zaproszenia do składania projektów i Regulaminu Oceny, zatem zastosowano właściwe kryteria oceny. Według Komisji, pojęcia „partner” i „użytkownik” mogą być używane zamiennie.

Rzecznik uznał, że według końcowego sprawozdania z Oceny Projektów, najlepszy projekt nie odpowiadał progom trzech z pięciu zastosowanych kryteriów. Wspomniane kryteria były identyczne z wymienionymi w Regulaminie Oceny, stosowanym w konkursie. Co więcej, Rzecznik zauważył, że w zaproszeniu do składania projektów nie wymieniono „Przewodnika dla projektodawców”, oraz że sam „Przewodnik” informuje, że jego treść nie narusza stosownych uregulowań i warunków. W tych okolicznościach Rzecznik uznał, że nie wykazano, iż Komisja zastosowała niewłaściwe kryteria oceny.

Rzecznik uważał jednak za konieczne poczynienie uwagi krytycznej w związku z używaniem przez Komisję pojęć „użytkownik” i „partner”. Rzecznik przypomniał, że zasady dobrej administracji nakładają na Komisję obowiązek dostarczania obywatelom dokładnych informacji. Komisja powinna więc unikać podawania informacji w formie, która może wprowadzić w błąd lub jest niepotrzebnie zagmatwana. Rzecznik zauważył, że w języku potocznym pojęcia „użytkownik” i „partner” nie są synonimami oraz dodał, że rzeczony program uregulowany był dużą liczbą dokumentów o różnym statusie prawnym i z wieloma odnośnikami. Zważywszy powyższe, Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich stwierdził, że wymienne użycie przez Komisję pojęć „użytkownik” i „partner” było dodatkową i niepotrzebną przeszkodą w komunikacji z obywatelami.

ZARZUT BRAKU PODJĘCIA DECYZJI W SKARDZE O NARUSZENIE PRAWA (ART. 226 WE)

Decyzja dotycząca skargi 1237/2002/(PB)OV przeciwko Komisji Europejskiej

SKARGA

Źródłem tej skargi jest wcześniejsza skarga wniesiona przez skarżącego do Rzecznika Praw Obywatelskich UE (801/2000/(ME)PB), dotycząca tej samej kwestii, a zamknięta 8 czerwca 2001 r. W skardze tej skarżący zarzucił Komisji Europejskiej, że niewłaściwie postąpiła z jego skargą o naruszenie prawa przez Danię. Skarga o naruszenie prawa została przedłożona Komisji i zarejestrowana przez jej Sekretariat Generalny w styczniu 1998 r. Streszczając, skarżący zarzucił w niej władzom duńskim, że nałożony przez nie podatek na używane samochody, importowane z innych Państw Członkowskich UE, jest sprzeczny z przepisami Traktatu WE o swobodnym przepływie. W odpowiedzi na ten zarzut Komisja stwierdziła, że przyczyną opóźnienia w zajęciu przez nią ostatecznego stanowiska w sprawie skargi o naruszenie prawa było toczące się postępowanie sądowe, na którego wynik czekano. Rzecznik uznał wyjaśnienia Komisji i dodał, że Komisja zobowiązała się do podjęcia decyzji w sprawie odnośnej skargi o naruszenie prawa w październiku 2001 r., o czym zarówno skarżący, jak i Rzecznik, mieli zostać powiadomieni.

15 lutego 2002 r. skarżący poinformował Rzecznika, że nie otrzymał od Komisji żadnej wiadomości dotyczącej jego skargi. Rzecznik wezwał Komisję do odniesienia się do tego zarzutu. Komisja odpowiedziała, że opóźnienie spowodowane jest nowym postępowaniem sądowym i brakiem odpowiedzi kilku Państw Członkowskich na prośbę o wydanie opinii w tej sprawie. Komisja zapewniła ponownie, że powiadomi skarżącego o wyniku dochodzenia w sprawie jego skargi o naruszenie prawa, lecz tym razem nie podała żadnego planowanego terminu podjęcia ostatecznej decyzji.

W czerwcu 2002 r. skarżący wciąż jeszcze nie otrzymał żadnej informacji o decyzji Komisji w sprawie jego skargi o naruszenie prawa. Dlatego też wniósł do Rzecznika kolejną skargę przeciwko Komisji.

W skardze tej, wniesionej w czerwcu 2002 r., skarżący zarzucił Komisji, że nie zajmując stanowiska w kwestii podniesionej przez niego w skardze o naruszenie prawa działała wbrew zasadom dobrej administracji, oraz domagał się, aby Komisja niezwłocznie takie stanowisko zajęła.

DOCHODZENIE

Opinia Komisji

W swojej opinii Komisja przyznała, że trzy kwestie podniesione przez skarżącego oczekują na swe rozwiązanie:

1 Pierwsza dotyczy transgranicznego długoterminowego leasingu samochodów, które są zarejestrowane w Niemczech, ale z przeznaczeniem do użytkowania w Danii. Komisja poinformowała skarżącego, że chciała poznać wynik postępowania przed Trybunałem Sprawiedliwości w sprawie C-451/99 Cura Anlagen GmbH przed podjęciem jakiegokolwiek inicjatywy w sprawie transgranicznego długoterminowego leasingu samochodów. Trybunał Sprawiedliwości ogłosił orzeczenie 21 marca 2002 r. Komisja wkrótce zamierzała zwrócić się do wszystkich Państw Członkowskich z zapytaniem, czy ich przepisy prawne są zgodne z tym orzeczeniem.

2 Drugą kwestię stanowi duński podatek na używane samochody, importowane do Danii z innego kraju UE. Komisja powiadomiła skarżącego, że chce wstrzymać się z decyzją do czasu poznania wyniku sprawy C-393/98 Gomes Valente, toczącej się przed Trybunałem. Dodatkowo Komisja zdecydowała się poczekać również na wynik sprawy C-101/00 Antti Siilin. Wyrok w ostatniej sprawie ogłoszono dopiero niedawno, 19 września 2002 r. Ponadto 1 czerwca 2001 r. Komisja wydała komunikat do wszystkich Państw Członkowskich, aby zapoznać je z konsekwencjami orzeczenia

Trybunału w sprawie Gomes Valente. W odpowiedzi na ten komunikat Dania zapewniła Komisję, że jej uregulowania prawne pozostają w zgodzie z wynikiem sprawy Gomes Valente. Jednakże niektóre z Państw Członkowskich do tej pory nie odpowiedziały na komunikat. Według Komisji kwestia ta musi być rozpatrywana jako część całościowej strategii, dlatego też Komisja w dalszym ciągu nie mogła podjąć decyzji dotyczącej zarzutu odnośnie naruszenie prawa.

3 Trzecie zagadnienie dotyczy kwalifikacji osób odpowiedzialnych za wycenę używanych silników samochodów importowanych do Danii. Wycena ta jest podstawą do naliczenia duńskiego podatku rejestracyjnego, nakładanego na używane samochody z importu. Skarżący nie sprecyzował, czy chodzi mu o osoby prywatne czy urzędników. Komisja skontaktuje się ze skarżącym w celu wyjaśnienia tej kwestii. Należy jednak zaznaczyć, że Komisja dowiedziała się o niej dopiero z dokumentów przesłanych przez skarżącego do Rzecznika. Gdyby skarżący zwrócił się bezpośrednio do Komisji, mogłaby ona zająć się tą sprawą wcześniej.

W podsumowaniu swojej opinii Komisja stanęła na stanowisku, że nie zaniedbała swoich obowiązków w sprawie skarżącego. Skarżący zostanie osobiście poinformowany o dalszych krokach Komisji w sprawie jego skargi. Przyjęto jednak strategię rozwiązywania problemu równocześnie we wszystkich Państwach Członkowskich, poprzez współpracę i wydanie komunikatu, sporządzonego w jasnym i prostym języku.

Komisja zaznaczyła również, że z powodu braków personalnych jest zmuszona skoncentrować się na sprawach, które pociągają za sobą ważne konsekwencje finansowe i prawne. Wskazała również na fakt, że rozpatrywana sprawa jest bardzo złożona i należy do obszaru prawa jeszcze niezharmonizowanego, w którym orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości są jedynym istniejącym odnośnikiem prawnym.

Uwagi skarżącego

Skarżący został powiadomiony o możliwości przedstawienia swoich uwag do opinii Komisji. W odpowiedzi przesłał on trzystronicowe pismo z załącznikami, w którym zawarł w skrócie następujące punkty:

1 W sprawie duńskiego podatku od transgranicznego długoterminowego leasingu samochodów Trybunał Sprawiedliwości wydał wyrok i obowiązkiem Komisji jest sprawienie, by Dania się do niego zastosowała.

2 W sprawie duńskiego podatku od używanych samochodów, importowanych do Danii z innych Państw Członkowskich, istnieje obecnie tyle jednoznacznych orzeczeń Trybunału Sprawiedliwości, że Komisja nie może dłużej zwlekać z wyegzekwowaniem od Danii ich przestrzegania. Obecnie Dania ich nie przestrzega. Gdy do Danii importuje się używany samochód, jego wartość zawsze jest zawyżana, co prowadzi do wyższego podatku na samochody używane z importu niż na te, które sprzedawano jako nowe w Danii.

3 Jeśli chodzi o kwalifikacje osób odpowiedzialnych za wycenę używanych silników samochodowych importowanych do Danii, skarżący kilkakrotnie zwracał się w tej sprawie bezpośrednio do Komisji.

Wreszcie skarżący wyraził zdziwienie, że Komisja nie uważa jego skargi za wystarczająco ważną, skoro najwyraźniej za taką uznały ją władze duńskie, zwalniając skarżącego ze spornego podatku do końca 2003 r.

DECYZJA

1 Zarzut braku podjęcia decyzji w wyniku skargi o naruszenie prawa

1.1 Skarżący zarzucił Komisji, że nie zajmując stanowiska w kwestii podniesionej przez niego w skardze o naruszenie prawa Komisja działała wbrew zasadom właściwego administrowania. Skarżący domagał się, aby Komisja niezwłocznie zajęła stanowisko w tej kwestii.

1.2 Zdaniem Komisji nie zaniedbała ona swych obowiązków w sprawie skarżącego. Ponieważ Komisja przyjęła strategię rozwiązania kwestii podatku od samochodów równocześnie we wszystkich Państwach Członkowskich, dlatego też do tej pory nie mogła podjąć decyzji dotyczącej zarzutu skarżącego o naruszenie prawa. Skarżący zostanie jednakże osobiście poinformowany o dalszych krokach Komisji w sprawie jego skargi. Komisja podkreśliła również, że rzeczona sprawa jest bardzo złożona i należy do obszaru prawa jeszcze niezharmonizowanego.

1.3 Rzecznik przypomniał, że omawiana skarga do Komisji o naruszenie prawa została zarejestrowana w jej Sekretariacie Generalnym w styczniu 1998 r. W ramach dochodzenia Rzecznika, wszczętego z jego własnej inicjatywy, w sprawie praktyk administracyjnych związanych z rozpatrywaniem skarg dotyczących naruszenia prawa wspólnotowego przez Państwa Członkowskie (303/97/PD)⁶⁹, Komisja postanowiła podjąć decyzję, albo zamknąć sprawę, albo wszcząć z urzędu postępowanie w sprawie naruszenia prawa w ciągu co najwyżej jednego roku od daty rejestracji skargi, za wyjątkiem przypadków szczególnych, których przyczyna musi zostać podana⁷⁰.

1.4 W decyzji dotyczącej wcześniejszej skargi skarżącego (801/2000/(ME)PB) o brak odpowiedzi ze strony Komisji w związku z jego skargą o naruszenie prawa, Rzecznik uznał, że nie mamy do czynienia z niewłaściwym administrowaniem, ponieważ przyjął wyjaśnienia Komisji, że wstrzymała się ona z udzieleniem skarżącemu ostatecznej odpowiedzi do czasu ogłoszenia wyroków w postępowaniach sądowych przed Trybunałem Sprawiedliwości. Zauważył następnie, że Komisja zadeklarowała, iż podejmie decyzję w sprawie omawianej skargi o naruszenie prawa w październiku 2001 r. oraz że powiadomi o niej skarżącego.

1.5 Trybunał Sprawiedliwości wydał już wyrok w sprawach, na których rozwiązanie oczekiwała Komisja. Pomimo to, Komisja wciąż nie podjęła decyzji co do zarzutu o naruszenie prawa, mimo własnej deklaracji w tej sprawie w październiku 2001 r. Komisja tłumaczyła niewypełnienie swojej deklaracji zamiarem podejścia do problemu podatku od samochodów kompleksowo i rozwiązania go jednocześnie we wszystkich Państwach Członkowskich, poprzez współpracę i wydanie napisanego jasnym i prostym językiem komunikatu. Komisja zaznaczyła następnie, że rzeczona sprawa należy do niezharmonizowanego dotąd obszaru prawa.

1.6 Do dobrej administracji należy poszanowanie zasadnych i rozsądnych oczekiwań, jakie w świetle jej dotychczasowych działań mają wobec Komisji obywatele⁷¹. Rzecznik uznaje, że wyjaśnienie Komisji, dlaczego do października 2001 r. nie wydała ona decyzji, mimo swojej deklaracji o jej podjęciu, nie jest bezpodstawne, jednakże skarżący mógł zasadnie oczekiwać, że Komisja powiadomi go w październiku 2001 r. o tym, że nie jest w stanie spełnić swej deklaracji i poda powody. Komisja jednak tego nie uczyniła, co jest przykładem niewłaściwego administrowania. Rzecznik Praw Obywatelskich czuje się więc zobowiązany poczynić poniższą uwagę krytyczną.

1.7 Rzecznik poucza również skarżącego, że ma on możliwość wniesienia do niego nowej skargi, jeśli nastąpi dalsze opóźnienie w podjęciu przez Komisję decyzji w sprawie skargi o naruszenie prawa.

2 Wnioski

Na podstawie dochodzenia Rzecznika Praw Obywatelskich UE w rzeczonej sprawie, konieczne jest wystosowanie następującej uwagi krytycznej:

Do zasad dobrej administracji należy poszanowanie zasadnych i rozsądnych oczekiwań, jakie obywatele mają wobec instytucji, w świetle jej dotychczasowych działań⁷². Rzecznik uznaje, że wyjaśnienie Komisji, dlaczego do października 2001 r. nie wydała ona decyzji, mimo swojej deklaracji o jej podjęciu, nie jest bezpodstawne. Jednakże, skarżący mógł zasadnie oczekiwać, że Komisja powiadomi go w październiku 2001 r. o tym, że

⁶⁹ Zob. Sprawozdanie Roczny Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich za rok 1997, str. 270.

⁷⁰ Rzecznik podaje, że reguła jednego roku ustanowiona została w pkt. 8 załącznika do Komunikatu Komisji do Parlamentu Europejskiego i Rzecznika Praw Obywatelskich Unii Europejskiej w sprawie stosunków ze skarżącym w zakresie naruszeń prawa wspólnotowego (COM(2002)141 tekst ostateczny), Dz. U. C 244/5, 2002 r.

nie spełni swej deklaracji i wyjaśni taki stan rzeczy. Komisja jednak tego nie uczyniła, co jest przykładem niewłaściwego administrowania.

Biorąc pod uwagę złożone przez Komisję wyjaśnienia dotyczące opóźnionego dochodzenia w sprawie skargi skarżącego oraz jej ponowioną obietnicę powiadomienia skarżącego o wyniku sprawy, nie jest właściwe dążenie do polubownego rozwiązania sprawy. W związku z tym Rzecznik zamyka sprawę.

DYSKRYMINUJĄCY ZAPIS W OGŁOSZENIU O KONKURSIE

Decyzja w sprawie skargi 1523/2002/GG przeciwko Komisji Europejskiej

SKARGA

Latem 2002 r. Komisja ogłosiła dwa konkursy otwarte, jeden na administratorów (COM/A/1/02) a drugi na asystentów administratorów (COM/A/2/02) do spraw rolnictwa, rybołówstwa i ochrony środowiska⁷³.

Według ogłoszenia dotyczącego drugiego konkursu kandydaci musieli mieć ukończone studia wyższe, nie wymagano natomiast doświadczenia zawodowego. Jednakże ogłoszenie zawierało następujący wymóg (pkt A.II.2.b): „Udział w konkursie może wziąć każdy, kto uzyskał wymagany dyplom ukończenia studiów wyższych po 27 września 1997 r.”.

We wniesionej w sierpniu 2002 r. do Rzecznika skardze skarżący (urzędnik Komisji) podniósł, iż warunek wymieniony w pkt. A.II.2.b ogłoszenia o konkursie stanowi wyraźny przykład dyskryminacji ze względu na wiek. Skarżący sądził, że kwestia ta została już rozstrzygnięta.

Najwyraźniej nawiązywał tym pośrednio do decyzji Rzecznika z 27 czerwca 2002 r. nr OI/2/2001/(BB)/OV. W decyzji tej Rzecznik stwierdził, że Przewodniczący Komisji powiadomił go o uchwalonej przez Komisję 10 kwietnia 2002 r. decyzji o „odstąpieniu ze skutkiem natychmiastowym od wszelkich ograniczeń wiekowych we wszystkich konkursach ogłaszanych przez Komisję”.

DOCHODZENIE

Opinia Komisji

W swojej opinii Komisja przedstawiła następujące uwagi główne:

Konkursy COM/A/1/02 na administratorów oraz COM/A/2/02 na asystentów administratorów powinny być rozpatrywane jako całość. Od uczestników omawianego konkursu COM/A/2/02 nie wymagano doświadczenia zawodowego, lecz kandydaci musieli posiadać dyplom ukończenia studiów wyższych, uzyskany po 27 września 1997 r. lub dyplom studiów podyplomowych z dziedzin wymienionych w ogłoszeniu, uzyskany po 27 września 1999 r. W konkursie COM/A/1/02 data uzyskania dyplomu nie była ważna, a jedynym wymogiem było, by kandydat do 27 września 2002 r. (ostateczna data składania podań) mógł wykazać się przynajmniej trzyletnim doświadczeniem zawodowym, odpowiadającym przewidzianym na tym stanowisku obowiązkom.

⁷¹ Zob. art. 10 ust. 2 Europejskiego Kodeksu Dobrej Praktyki Administracyjnej, przyjętego przez Parlament Europejski w rezolucji C5- 0438/2000 z 6 września 2001 r. (dostępny na stronie internetowej Rzecznika: <http://www.euro-ombudsman.eu.int>).

⁷² Zob. art. 10 ust. 2 Europejskiego Kodeksu Dobrej Praktyki Administracyjnej, przyjętego przez Parlament Europejski w rezolucji C5- 0438/2000 z 6 września 2001 (dostępny na stronie internetowej Rzecznika: <http://www.euro-ombudsman.eu.int>).

Dotyczący rzeczony konkursu zapis o „niedawno uzyskanym dyplomie” obejmował i tak większą liczbę kandydatów, niż to miało miejsce w poprzednich konkursach, w tym sensie, że dyplom wymagany do przystąpienia do konkursu trzeba było uzyskać na mniej niż pięć lat przed ostatecznym terminem składania podań (a nie na trzy lata, jak tego wymagano wcześniej). Po drugie, ogłoszenie o konkursie zawierało alternatywny warunek kwalifikacji, tzn. uzyskanie dyplomu ukończenia studiów pomagisterskich na mniej niż trzy lata wcześniej. Dyplomu tego nie trzeba było uzyskać zaraz po ukończeniu studiów magisterskich, lecz mógł on być również wynikiem dodatkowych szkoleń w czasie kariery zawodowej kandydata (mogło to nastąpić nawet w 5, 10 czy 15 lat po rozpoczęciu pracy zawodowej).

Rzeczony konkurs dotyczył stanowiska w grupie A8 (asystent administratora), która jest grupą podstawową w kategorii A. Wymóg niedawno uzyskanego dyplomu był podyktowany charakterem stanowiska do obsadzenia, jak stwierdził Rzecznik w pkt. 1.4 swojej decyzji w sprawie łącznych skarg 428/98/JMA i 464/98/JMA⁷⁴. W przypadku rekrutacji na stanowisko w grupie podstawowej danej kategorii Komisja wymagała niedawno uzyskanej lub „świeżej” wiedzy.

Argument, że wymóg „niedawnego uzyskania dyplomu” jest przejawem dyskryminacji ze względu na wiek opierał się na założeniu, że tylko młodzi ludzie studiuje. Jednakże osoby nieco starsze, lecz łączące studia z pracą zawodową, odpowiadały równie dobrze wymogom jak ludzie młodzi.

Co więcej, równocześnie z omawianym konkursem ogłoszono konkurs COM/A/1/02, a więc jeśli ktoś uzyskał dyplom ukończenia studiów więcej niż pięć lat wcześniej, mógł startować w tym konkursie.

Urzednicy odpowiedzialni za konkurs mogli więc, w interesie służby i mając na uwadze rodzaj stanowisk do obsadzenia, zgodnie z prawem i w pełni zasadnie postawić taki wymóg.

Uwagi skarżącego

W swoich uwagach skarżący podtrzymał swe zarzuty. Zakwestionował fakt, iż kandydat, który uzyskał swój dyplom cztery i pół roku wcześniej uważany był za posiadacza „świeżego tytułu”, podczas gdy ktoś, kto ukończył studia pięć i pół roku wcześniej, nie mógł wziąć udziału w konkursie. Skarżący zgodził się następnie ze stanowiskiem, że w dobie szybkiego rozwoju technologii i nauki okres, przez jaki uzyskanie dyplomu można określić jako „niedawne”, powinien być raczej skrócony, niż wydłużony. Według skarżącego powinno się ogólnie zaprzestać stawiania takich wymogów, za to „świeżą wiedzę” należałoby sprawdzić testami podczas samego konkursu.

Zdaniem skarżącego studiuje wprawdzie nie wyłącznie, ale przede wszystkim ludzie młodzi. W konsekwencji wymogi takie, jak ten omawiany w niniejszej sprawie, wykluczają większość osób starszych i dlatego z punktu widzenia skarżącego stanowią przykład dyskryminacji na tle wiekowym.

Skarżący dodał, że fakt, iż rzeczony konkurs ogłoszony został równocześnie z konkursem COM/A/1/02, nie zmienia stanu rzeczy, gdyż konkurs ten stawiał warunek trzyletniego doświadczenia zawodowego, wykluczał więc wielu absolwentów.

Zdaniem skarżącego wspomniany wymóg był przejawem dyskryminacji także ze względu na płeć. Argumentował on, iż kobieta, która uzyskała swój dyplom sześć lub więcej lat przed obowiązującą datą, a która w tym czasie urodziła dzieci, była niejako karana wykluczeniem z konkursu. Skarżący

⁷³ Dz. U. C 177A/13,2002 r.

⁷⁴ Pkt 1.4 tej decyzji (wydanej 21 lipca 2000) brzmi: „Komisja uzasadniła zastosowanie takiego wymogu charakterem pracy wykonywanej przez asystenta administratora. Skoro od urzędników kategorii A8 nie oczekuje się doświadczenia zawodowego przed rozpoczęciem pracy w Komisji, instytucja ta ustaliła datę - zazwyczaj nieobejmującą więcej niż 2, 3 lata przed konkursem - ukończenia przez nich studiów. „Świeżość” dyplomu wydaje się więc być szczególnym wymogiem, spowodowanym charakterem stanowiska do obsadzenia.” Pkt 1.5 brzmi: „Biorąc pod uwagę charakter obowiązków powierzanych asystentowi administratora, jak również uwzględniając fakt, że rekrutacja odbywała się tradycyjnie wśród niedawnych absolwentów, Rzecznik uznaje, że argumenty przedłożone przez Komisję wydają się zasadne. Ponadto

zwrócił uwagę, że we wcześniejszych konkursach (COM/LA/9/99) Komisja chroniła kobiety w podobnej sytuacji.

DOCHODZENIE UZUPEŁNIAJĄCE

Po uważnym rozpatrzeniu opinii Komisji oraz uwag skarżącego okazało się, iż konieczne jest przeprowadzenie dochodzenia uzupełniającego. W tym celu Rzecznik przekazał Komisji egzemplarz uwag skarżącego, aby ta wyraziła opinię o jego kolejnych zarzutach, według których niniejszy przypadek stanowił również przykład dyskryminacji ze względu na płeć.

Druga opinia Komisji

Druga opinia Komisji zawierała następujące uwagi:

Celem ogłoszonych przez Komisję konkursów COM/A/1/02 na administratora oraz konkursu COM/A/2/02 na asystenta administratora było zapewnienie równowagi pomiędzy liczbą zatrudnionych urzędników (mężczyzn i kobiet) z potwierdzonym doświadczeniem zawodowym, a liczbą urzędników (mężczyzn i kobiet) dysponujących niedawno nabytą wiedzą. Niewątpliwie prawdą było, iż pewna liczba osób (mężczyzn i kobiet) nie uzyskała swego stopnia po dacie zastrzeżonej w regulaminie konkursu lub nie zdobyła wymaganego doświadczenia zawodowego, co nie daje jednak podstawy do oskarżenia o dyskryminację, tak ze względu na wiek, jak i różnicę płci. Konkursy te nie były adresowane do wszystkich kandydatów, którzy uzyskali swój stopień od czasu ostatnio organizowanego powszechnego konkursu. Komisja oraz inne instytucje organizowały swoje konkursy na urzędników w zależności od potrzeb swych służb. Kierowały się przy tym sporą dowolnością, jednakże przy zachowaniu postanowień ogólnych Regulaminu Pracowników. Normalnym więc było, że ogłoszenia o konkursach różniły się od siebie, w zależności od profilu urzędników, jakich Komisja pragnęła zatrudnić.

Ogłoszony w 1999 r. konkurs COM/LA/9/99. przewidywał, że odstępstwo od zasady uzyskania odpowiedniego stopnia co do ściśle wyznaczonej daty było możliwe w przypadku kandydatów, którzy dopełnili obowiązku służby wojskowej, którzy od przynajmniej jednego roku nieprzerwanie nie byli zatrudnieni na płatnym stanowisku w celu opieki nad dzieckiem, będącym na ich utrzymaniu (o ten przypadek prawdopodobnie chodziło skarżącemu) lub dla kandydatów fizycznie niepełnosprawnych. Podczas gdy takie odstępstwa od warunków nie zostały opublikowane w konkursie ogłoszonym przez Komisję, faktem jest, iż również kryteria dopuszczenia do konkursu zmieniły się w porównaniu do poprzednio ogłoszonych konkursów. Na przykład, ogłoszenie o konkursie, do którego odnosi się skarżący, nadal zawiera limit wieku (45 lat).

Różnice w sformułowaniu ogłoszeń o konkursach nie stanowią podstawy do oskarżenia o dyskryminację lub nieprzestrzeganie zasady równości szans. Kryteria i warunki konkursu COM/A/2/02 stosowały się jednakowo do wszystkich kandydatów będących w tym samym położeniu, niezależnie od ich płci.

Uwagi skarżącego

Nie otrzymano żadnych uwag ze strony skarżącego.

DECYZJA

1 Zarzut dyskryminacji ze względu na wiek w konkursie COM/A/2/02

1.1 W lecie 2002 r. Komisja ogłosiła otwarty konkurs na asystenta administratora (COM/A/2/02) do spraw rolnictwa, rybołówstwa i ochrony środowiska. Kandydaci musieli mieć wyższe wykształcenie, natomiast nie wymagano od nich doświadczenia zawodowego. Ogłoszenie o konkursie zawierało jednakże następujący zapis (pkt A.II.2.b): „Udział w konkursie może wziąć każdy, kto uzyskał wymagany dyplom ukończenia studiów wyższych po 27 września 1997 r.”.

Skarżący, urzędnik Komisji, uznał, że ten warunek sprowadza się do dyskryminacji ze względu na wiek.

1.2 Komisja zwróciła uwagę, że do konkursu dopuszczano kandydatów, którzy po 27 września 1999 r. ukończyli studia podyplomowe z dziedzin bezpośrednio związanych z konkursem. Według Komisji niniejszy konkurs oraz konkurs COM/A/1/02 na administratorów opublikowany wspólnie z niniejszym konkursem winny być rozpatrywane łącznie. W przypadku konkursu COM/A/1/02 data uzyskania dyplomu była nieistotna, a jedynym wymogiem było, by do 27 września 2002 r. (daty zamknięcia przyjmowania zgłoszeń) kandydaci zdobyli trzy lata doświadczenia zawodowego odpowiadającego przewidzianym na tym stanowisku obowiązkom. Ponieważ niniejszy konkurs odbywał się równolegle z konkursem COM/A/1/02, każdy, kto uzyskał swój pierwszy dyplom ponad pięć lat wcześniej, mógł wziąć udział w konkursie. Według Komisji, wymóg niedawno uzyskanego dyplomu był uwarunkowany charakterem obsadzanych stanowisk, natomiast w przypadku rekrutacji na podstawową kategorię zawodową Komisja wymagała niedawnej lub „świeżo nabytej” wiedzy. Komisja zwróciła również uwagę, że zastosowany w niniejszym konkursie wymóg „niedawno uzyskanego dyplomu” był pojęciem szerszym niż w poprzednich konkursach, w tym sensie, że dyplom będący warunkiem dopuszczenia do konkursu należało uzyskać mniej niż pięć lat przed datą zamknięcia przyjmowania zgłoszeń kandydatów (zamiast trzech lat, jak wcześniej).

1.3 Rzecznik zwraca uwagę, że niniejszy konkurs dotyczył kategorii A8 (asystent administratora), stanowiącej podstawowy stopień (A) kategorii zawodowych, dla której nie wymaga się doświadczenia zawodowego. Poza tym zauważa, że instytucje i organy UE organizują konkursy rekrutacyjne w zależności od potrzeb swoich służb kierując się przy tym dużą dowolnością, pod warunkiem, że zachowują przepisy Regulaminu Pracowniczego oraz inne wiążące je przepisy prawne. Rzecznik przyjmuje punkt widzenia, że wymagając od kandydatów na stanowisko kategorii A8 niedawno uzyskanego wykształcenia uniwersyteckiego Komisja nie naruszyła granic swoich uprawnień⁷⁵. Ten sam wniosek odnosi się do decyzji Komisji na temat ustalenia daty, do której należy uzyskać tytuł, w obrębie pięciu lat przed zamknięciem przyjmowania zgłoszeń na konkurs.

1.4 Rzecznik dalej stwierdza, że zapis o „niedawno uzyskanym dyplomie” w ogłoszeniu niniejszego konkursu był szerszy od odpowiadających mu zapisów w poprzednich konkursach, oraz że równolegle z rzeczoną konkursem Komisja zorganizowała konkurs COM/A/1/02 na administratorów. Kandydaci, którzy uzyskali swoje tytuły uniwersyteckie przed lub w dniu 27 września 1997 r. oraz posiadali doświadczenie zawodowe odpowiadające wymaganym na tym stanowisku obowiązkom, byli również brani pod uwagę w konkursie COM/A/1/02.

1.5 Rzecznik uważa zatem, iż nie było niewłaściwego administrowania po stronie Komisji, jeśli chodzi o pierwotny zarzut skarżącego.

2 Zarzut dyskryminacji ze względu na płeć w konkursie COM/A/2/02

2.1 W swych uwagach do opinii Komisji skarżący przyjął stanowisko, że odnośny zapis o w ogłoszeniu o konkursie COM/A/2/02 stanowił również przykład dyskryminacji ze względu na płeć⁷⁶. Jego zdaniem kobieta, która uzyskała swój tytuł sześć lub więcej lat przed datą, o której mowa, i która następnie miała dzieci, była karana poprzez niedopuszczenie jej do konkursu. Skarżący zwrócił uwagę, że we wcześniejszych konkursach (COM/LA/9/99) Komisja przewidywała wyjątkowe uregulowania dla kobiet w takim położeniu.

2.2 Komisja przyznała, że w ogłoszeniu o konkursie COM/LA/9/99 przewidziano możliwość odstępstwa od wymogu uzyskania stosownego wykształcenia do ściśle wyznaczonej daty, zwłaszcza dla tych kandydatów, którzy od przynajmniej jednego roku nieprzerwanie nie byli zatrudnieni na płatnym stanowisku ze względu na opiekę nad będącym na ich utrzymaniu dzieckiem, oraz że

ograniczenia spowodowane tym wymogiem wydają się być odpowiednie do celu, w jakim je ustanowiono, tzn. aby umożliwić instytucji sprawniejszy wybór ewentualnych kandydatów kategorii A8.”

ogłoszenie o konkursie COM/A/2/02 nie zawierało żadnego zapisu tego typu. Jednakże Komisja przyjęła stanowisko, że różnice w sformułowaniu konkursów nie stanowią podstawy do oskarżenia o dyskryminację lub niedotrzymanie zasady równości szans. Poza tym Komisja zwróciła uwagę na fakt, że zmieniły się również kryteria dopuszczenia do konkursu i że konkurs, do którego odnosi się skarżący, zawierał limit wieku (45 lat), podczas gdy ogłoszenie o konkursie, o którym mowa, nie zawierało żadnego takiego zapisu.

2.3 Do zasad dobrej administracji należy zapewnienie równych szans kobietom i mężczyznom przy decydowaniu o warunkach, które kandydaci muszą spełnić w konkursach organizowanych przez instytucje i organy Wspólnoty. Biorąc pod uwagę, że obecnie nadal w większości przypadków to kobiety zajmują się małoletnimi dziećmi, warunki konkursu powinny uwzględniać problemy mogące wyniknąć z tego faktu. Komisja zwraca uwagę, że istnieje zasadnicza różnica w tym aspekcie pomiędzy konkursem będącym przedmiotem niniejszej skargi, a poprzednim konkursem organizowanym przez Komisję. Ogłoszenie o konkursie COM/LA/9/99 uwzględniało, że w takich przypadkach ostateczna data (tj. data, do której trzeba było uzyskać wymagany dyplom ukończenia studiów wyższych) może zostać odłożona w czasie o okres do dwóch lat na każde dziecko, jednak nie więcej niż pięć lat łącznie. Chociaż jest prawdą, że same różnice w sformułowaniach o konkursach nie stanowią dowodu dyskryminacji, pozostaje faktem, iż nie wydaje się, by Komisja podjęła jakiegokolwiek środka w celu ułatwienia udziału w nich kobiet będących w podobnym położeniu. W rezultacie prawdopodobnym było, iż kobieta, która uzyskała swój stopień nieznacznie przed lub w dniu 27 września 1997 r., i która następnie zwolniła się z pracy, aby opiekować się swymi dziećmi, znalazła się w bardziej niekorzystnej sytuacji w porównaniu do kandydatów- mężczyzn. Nie byłaby ona bowiem w stanie przystąpić do konkursu, o którym mowa, ani do konkursu COM/A/1/02 (chyba że rzeczywiście dysponowała trzyletnim doświadczeniem zawodowym).

2.4 Rzecznik uważa, że Komisja nie dostarczyła zadowalającej odpowiedzi na pytanie, dlaczego nie wzięto pod uwagę specyficznych problemów w rzeczoną konkursie, pomimo tego, iż była ich świadoma, jak dowodzi ogłoszenie o konkursie COM/LA/9/99. Fakt, iż rzeczoną konkurs różni się od poprzedniego tym, że nie zawiera już limitu wieku (co samo w sobie jest chwalebna różnica), nie zadośćuczyni temu przeoczeniu.

2.5 W świetle powyższego Rzecznik uznaje, że zaniehbując uwzględnienia w stopniu dostatecznym położenia kobiet wychowujących dzieci w ogłoszeniu o konkursie COM/A/1/02, Komisja nie zapewniła kobietom i mężczyznom równych szans. Stanowi to przykład niewłaściwego administrowania i podstawę do wystosowania krytycznej uwagi.

3 Wnioski

Na podstawie dochodzenia Rzecznika Praw Obywatelskich UE w rzeczonej sprawie konieczne stało się wystosowanie następującej uwagi krytycznej:

Do zasad dobrej administracji należy zapewnienie kobietom i mężczyznom równych szans przy decydowaniu o warunkach, które kandydaci muszą spełnić w konkursach organizowanych przez instytucje i organy Wspólnoty. W świetle niniejszego, Rzecznik uznaje, że zaniehbując przy publikacji ogłoszenia o konkursie COM/A/1/02 uwzględnienia w stopniu dostatecznym położenia kobiet wychowujących dzieci, Komisja nie zapewniła kobietom i mężczyznom równych szans. Jest to przykład niewłaściwego administrowania.

Biorąc pod uwagę, że ten aspekt sprawy dotyczył procedur odnoszących się do zdarzeń z przeszłości, próba polubownego rozwiązania problemu nie wydaje się stosowna. Przyjmując za prawdopodobne, iż większość konkursów w przyszłości organizowanych będzie nie przez Komisję, ale Europejskie Biuro Naboru Kadr, Rzecznik był również zdania, iż niestosownym byłoby sporządzanie projektu zalecenia. W związku z tym Rzecznik zamknął sprawę.

BRAK KONSEKWENCJI W PODEJŚCIU KOMISJI DO BADAŃ NAD FOKAMI

Decyzja w sprawie skargi 754/2003/GG przeciwko Komisji Europejskiej

SKARGA

Historia sprawy

Obecna skarga jest kolejną w tej sprawie, po skargach 836/2002/GG i 1574/2002/GG, wniesionych w 2002 roku.

U podstaw tych dwóch skarg leżały następujące fakty:

Skarżący był w tym czasie pracownikiem Irlandzkiej Rady Rybołówstwa Morskiego (zwanej dalej Radą). Rada ta podpisała z XIV Dyrekcją Generalną Komisji Europejskiej (Rybołówstwo) umowę (numer referencyjny PEM/93/06), w której podjęła się przeprowadzenia badań nad „Fizyczną współzależnością fok szarych i osprzętu rybackiego”. Skarżący był naukowcem odpowiedzialnym za przeprowadzenie badań wynikających z umowy.

Zgodnie z artykułem 3 umowy („Sprawozdania i dokumentacja”), zadania wykonywane przez zleceniobiorcę w ramach umowy miały być dokumentowane w sprawozdaniach przygotowywanych zgodnie z aneksem nr III. Aneks ten zawierał szczegółowe wskazówki co do tego, jak należy opracować sprawozdanie końcowe, między innymi, iż projekt sprawozdania końcowego musi zostać przedłożony Komisji w określonym terminie. Wyszczególniono również, iż: „Po otrzymaniu projektu sprawozdania Komisja powiadomi zleceniobiorcę o jego akceptacji, bądź też prześle mu swoje uwagi. W ciągu miesiąca od otrzymania uwag Komisji zleceniobiorca jest obowiązany do dostarczenia jej ostatecznego sprawozdania końcowego, w którym albo uwagi Komisji zostaną uwzględnione albo przedstawione zostanie stanowisko alternatywne. (...)”

Projekt sprawozdania końcowego został przyjęty przez Komisję w kwietniu 1997 roku. Według skarżącego kilka tygodni później Rada otrzymała od organu nadrzędnego, Departamentu Zasobów Morskich i Naturalnych, instrukcje nakazujące wprowadzenie istotnych zmian w projekcie. Ponieważ skarżący był przeciwny wprowadzeniu tych zmian, uznał, że jego współpraca z Radą stała się niemożliwa i złożył wypowiedzenie.

Około roku później sprawozdanie zostało opublikowane. Według skarżącego wprowadzono w nim bardzo istotne zmiany. Główne wnioski sprawozdania zostały bądź usunięte, bądź zanegowane bądź też ich wymowa została osłabiona. Skarżący uznał, że umowa nie zezwalała na wprowadzanie takich zmian. Stwierdził, że do tej pory nie wyjaśniono tego, co zaszło.

8 maja 2002 r. skarżący zwrócił się do Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich (skarga 836/2002/GG). Decyzją z 27 maja 2002 r. Rzecznik poinformował skarżącego, że nie jest w stanie rozpatrzyć jego skargi, ponieważ skarżący nie podjął jeszcze właściwych kroków w celu wyjaśnienia sprawy przed Komisją.

Skarżący zwrócił się więc 13 czerwca 2002 r. do Dyrektora Generalnego DG ds. Rybołówstwa Komisji Europejskiej z prośbą o wyjaśnienia. Do września 2002 roku, t.j. do momentu, kiedy skarżący zdecydował się ponownie skierować sprawę do Rzecznika, nie otrzymał on od Komisji ani odpowiedzi ani potwierdzenia otrzymania jego pisma.

W swej kolejnej skardze (1574/2002/GG) skarżący skrytykował przede wszystkim fakt, iż (1) Komisja zezwoliła Radzie na wprowadzenie istotnych zmian w projekcie sprawozdania, który został przyjęty przez Komisję, oraz że (2) Komisja nie odpowiedziała na jego pismo z 13 czerwca 2002 r., w którym zwrócił się on z prośbą o wyjaśnienie, dlaczego zezwolono na wprowadzenie tych zmian.

W swoich uwagach dotyczących tej skargi Komisja przyznała, że nie zdarza się to często, ale jednak mają miejsce przypadki, w których sprawozdanie końcowe różni się od jego projektu, mimo iż

ten ostatni został zaakceptowany przez Komisję. Zdaniem Komisji ostatecznie to obowiązkiem zleceniobiorcy (t.j. Rady) było przedłożenie sprawozdania końcowego w formie, jaką uznał za właściwą. Komisja dodała, że nie chciała ingerować w ten proces.

W decyzji dotyczącej skargi 1574/2002/GG Rzecznik doszedł do wniosku, iż stanowisko Komisji, według którego to zleceniobiorca był odpowiedzialny i obowiązany do przedłożenia sprawozdania końcowego w formie, jaką uznał za właściwą, wydaje się uzasadnione, a co za tym idzie, nie stwierdzono przypadku niewłaściwego administrowania w związku z tym aspektem skargi. Rzecznik wystosował jednakże uwagę krytyczną wobec braku odpowiedzi ze strony Komisji na pismo skarżącego.

Nowa skarga

W piśmie przedłożonym w kwietniu 2003 r. skarżący zwrócił się do Rzecznika z prośbą o ponowne rozpatrzenie decyzji w sprawie skargi 1574/2002/GG pod kątem kwestii głównej. Pismo skarżącego potraktowano więc jako nową skargę.

W skardze tej skarżący podniósł, iż sprawozdanie końcowe było ocenzone wersją projektu tego sprawozdania. Na poparcie swojego stanowiska skarżący przytoczył w szczególności, że w projekcie sprawozdania końcowego stwierdzono, iż pobrano próbki z 17 ton ryb nadjedzonych przez foki, podczas gdy w odpowiedniej części sprawozdania końcowego zawarto jedynie wniosek, iż straty w rybach można przypisać dużym drapieżnikom, takim jak foki czy kongery. Zdaniem skarżącego nie istniał żaden naukowy dowód na to, iż jakiegokolwiek inne zwierzę poza fokami powoduje te straty, natomiast wniosek, że to właśnie foki są przyczyną strat, jest bardziej niż uzasadniony. Skarżący argumentował, że wymowa projektu sprawozdania końcowego mogłaby wzbudzić kontrowersje i dlatego właśnie wnioski sprawozdania zostały zmienione w jego wersji ostatecznej.

Skarżący przedłożył znaczną ilość dokumentów na poparcie swojego stanowiska. Niektóre z tych dokumentów otrzymano od Komisji w odpowiedzi na prośbę o udostępnienie kopii całej korespondencji dotyczącej rzeczony umowy, a prowadzonej przez Komisję i Radę między kwietniem 1997 r. a datą przyjęcia przez Komisję sprawozdania końcowego w 1998 r. Po raz pierwszy skarżący załączył również kopię projektu sprawozdania końcowego oraz jego wersji ostatecznej.

Analiza powyższych dokumentów wykazała co następuje:

W piśmie do Komisji z 2 czerwca 1993 r., dotyczącym planowanego projektu badawczego, skarżący stwierdził: „Mylna interpretacja danych przez grupy protekjonistów jest bardzo prawdopodobna, biorąc pod uwagę ich wcześniejszą działalność.” Z programu Rady dotyczącego tego projektu wynikało, iż liczy ona na to, że „szkodnicy powodujący straty w rybach w sieciach skrzelowych zostaną jednoznacznie wskazani”.

28 marca 1994 roku Komisja ds. Rolnictwa, Rybołówstwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich Parlamentu Europejskiego przedłożyła sprawozdanie o współzależnościach między fokami a połowem ryb (A3-0186/94). Odnośna propozycja rezolucji wzywała do przeprowadzenia badań nad współzależnością ssaków morskich i rybołówstwa, oraz do utworzenia „bezpłatnego organu, niepodatnego na naciski ze strony grup chroniących swe żywotne interesy, w celu stworzenia naukowego programu ramowego, podejmującego zagadnienie współzależności ssaki morskie/rybołówstwo w wodach europejskich”. Pogratulowano w niej też Komisji niedawnego przyjęcia projektu badawczego, o którym mowa w rzeczony skardze. Parlament Europejski przyjął tę rezolucję 6 maja 1994 roku.⁷⁷

Wyjaśnienia zawarte we wspomnianym wyżej raporcie zawierają następujące stwierdzenia: „Istnieją dowody, z których wynika, iż protekjonistyczne poglądy organizacji pozarządowych wpływały na ewaluację wyników badań naukowych dotyczących współzależności ssaki morskie/rybołówstwo w ciągu dwóch ostatnich dekad. (...) Sprawa rybołówstwa była w większości pomijana a projekty badawcze skupiały się niemal wyłącznie na wpływie rybołówstwa na ssaki morskie, a nie odwrotnie. W praktyce skutki tego były porównywalne do naukowej cenzury. (...) Najjaskrawiej cenzura ta widoczna jest w zakresie współzależności foki/rybołówstwo. (...)”.

16 grudnia 1996 roku skarżący poprosił o przedłużenie terminu przedłożenia sprawozdania końcowego z końca 1996 r. na koniec lutego 1997 r. W odpowiedzi z 14 stycznia 1997 r. Komisja przychyliła się do tej prośby, wyznaczając termin złożenia projektu sprawozdania końcowego na „nie później niż koniec lutego 1997 roku”.

Przedkładając Komisji 4 marca 1997 r. projekt sprawozdania końcowego skarżący zaznaczył, że konieczne może się jeszcze okazać „wprowadzenie niewielkich zmian”. W faksie datowanym na 21 maja 1997 r. skarżący wyjaśnił, że w projekcie sprawozdania końcowego znalazło się „wiele błędów drukarskich i gramatycznych”, które chciałby skorygować w wersji ostatecznej sprawozdania. W piśmie z 20 sierpnia 1997 roku skarżący powiadomił Komisję, iż nie będzie „już teraz wprowadzał żadnych poprawek do projektu sprawozdania końcowego, który został przyjęty przez Komisję przed pięcioma miesiącami”.

W piśmie do Rady, z 15 grudnia 1997 roku, Komisja podkreśliła, że projekt sprawozdania końcowego został przez nią zaakceptowany i przyjęty jako satysfakcjonujący. Komisja dodała jednakże, że wciąż oczekuje na ostateczne rozliczenie kosztów, bez którego nie może ona dokonać końcowych płatności ani zamknąć dokumentacji finansowej projektu.

7 stycznia 1998 roku Rada podała w odpowiedzi, iż ma nadzieję, że uda jej się skompletować dokumentację dotyczącą rozliczeń kosztów do połowy lutego. Dodała również, że jest w trakcie wprowadzania „poprawek do sprawozdania końcowego, wspomnianych w faksie z 21 maja poprzedniego roku”.

W odpowiedzi z 9 stycznia 1998 r. Komisja przyjęła do wiadomości deklarację Rady, że dostarczy ona ostateczne rozliczenie kosztów projektu w następnym miesiącu.

1 kwietnia 1998 r. Rada przedłożyła Komisji ostateczne rozliczenie kosztów.

28 kwietnia 1998 r. Rada przesłała Komisji „ostateczną wersję sprawozdania końcowego” dotyczącego rzeczonego projektu.

Skarżący również przedłożył formularz z nagłówkiem „Certificat de dépôt et attestation de service fait d'une étude ou enquête effectuée pour la Commission”. Formularz ten zawierał dane administracyjne, dotyczące projektu badawczego, przygotowywanego przez Radę. Stempel i podpis właściwego organu Komisji („Bureau Enregistrement des Etudes”) nosiły datę 17 czerwca 1997 r. Punkt G formularza dotyczył kwestii, czy wyniki badań mogą być rozpowszechnione poza obrębem Komisji. Zaznaczono odpowiedź „tak” („oui”).

W związku z tym w nowej skardze skarżący zarzucił Komisji, że (1) zaniedbała zbadania powodów, dla których Rada wprowadziła zmiany, oraz że (2) nie powinna była w ogóle na takie zmiany zezwalać.

Skarżący wyraził nadzieję, że otrzyma przeprosiny za to, co zaszło, jak również zapewnienie, że dołoży się wszelkich wysiłków, aby podobna sytuacja już się nie powtórzyła.

DOCHODZENIE

Opinia Komisji

Opinia Komisji zawierała następujące uwagi:

Nawet jeśli można podnosić, że Komisja nie powinna była zaakceptować opartych na błędnych przesłankach i nieudokumentowanych wniosków naukowych, to nie można zrównywać tego z przypadkiem niewłaściwego administrowania.

Jak wyjaśniono w odpowiedzi Komisji na skargę 1574/2002/GG, głównym kryterium, od którego zależy przyjęcie bądź odrzucenie sprawozdania, czy będzie to jego projekt, czy też wersja ostateczna, jest to, czy przestrzegano warunków umowy. Tak też postępowano w omawianym przypadku. Jeśli tylko Komisja stwierdziłaby niedociągnięcia w naukowej analizie wyników projektu, prowadzonego w ramach umowy, poczyniono by stosowne uwagi, a zleceniobiorcę wezwano by do wniesienia poprawek. Jednakże taka konieczność nie zaszła w powyższym przypadku, ani w projekcie sprawozdania, ani w jego wersji ostatecznej. Jeśli zleceniobiorca chciał w sprawozdaniu końcowym wprowadzić zmiany do wniosków wpływających z analizy naukowej, powinien mieć i miał do tego prawo.

Jeśli chodzi o kwestie dotyczące umowy, po zapoznaniu się z kopią umowy oraz załączonymi do niej aneksami nie dopatrzonego się podstaw do „zapobieżenia przez Komisję temu co się stało”⁷⁸ Jeśli chodzi o kwestie proceduralne, to nie zdarza się to często, ale jednak znane są przypadki, kiedy sprawozdanie końcowe różniło się od jego projektu, nawet jeśli ten ostatni został już przyjęty przez Komisję. Ostatecznie to zleceniobiorca jest odpowiedzialny i obowiązany przedłożyć sprawozdanie końcowe w formie, jaką uważa za właściwą. Komisja nie chciała ingerować w ten proces.

Nie miała ona również podstaw do odrzucenia sprawozdania końcowego, czy to z powodu niedociągnięć merytorycznych, czy też z jakichkolwiek innych przyczyn nie wynikających z nie wywiązania się z warunków umowy.

Poza tym obszerna dokumentacja uzupełniająca, dostarczona przez skarżącego, odwoływała się do możliwych czy też domniemanych współzależności między różnymi jednostkami administracyjnymi i rządowymi w Irlandii, na które Komisja nie miała wpływu, oraz do rozbieżności w interpretacji danych między skarżącym a osobą odpowiedzialną za ostateczną wersję sprawozdania końcowego oraz za sprawozdanie Parlamentu Europejskiego, których treść nie była dla Komisji wiążąca.

Uwagi skarżącego

W swych uwagach skarżący podtrzymał zarzuty swej skargi i zawarł następujące spostrzeżenia:

Urządnik Komisji odpowiedzialny za projekt był wielokrotnie informowany telefonicznie między majem a wrześniem 1997 r. o ingerencjach w rzeczony projekt. W piśmie do wyżej wspomnianego urzędnika z 3 listopada 1997 r.⁷⁹ skarżący powiadomił go, że odkrył, iż ministerstwo ma zamiar ocenzurować treść sprawozdania końcowego przed jego publikacją.

W piśmie z 11 sierpnia 2003 r. skarżący we wnioskach końcowych stwierdził, że pierwotnie oczekiwał przeprosin i zapewnienia, że podobny przypadek nie będzie więcej miał miejsca, obecnie jednakże chciałby doprowadzić do opublikowania oryginału projektu sprawozdania końcowego wraz z oficjalnym wyjaśnieniem powodów tej publikacji. Oczekiwał on przynajmniej oczyszczenia go z zarzutów, po tym jak odmówił brania udziału w cenzurze naukowej oraz odzyskania swojej reputacji.

Jednakże w kolejnym piśmie z 17 sierpnia 2003 r. skarżący wyjaśnił, iż po namyśle zdecydował się poczekać na wynik dochodzenia prowadzonego przez Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich.

DOCHODZENIE UZUPEŁNIAJĄCE

Po uważnym rozpatrzeniu opinii Komisji oraz uwag skarżącego uznano, iż konieczne jest przeprowadzenie dochodzenia uzupełniającego. Pismem z 8 września 2003 r. Rzecznik zwrócił się do Komisji z prośbą o udostępnienie mu jej dokumentacji w tej sprawie.

poprzedni przypis).

⁷⁷ Dz.U. z 1994 r. Nr C 205, str. 553.

⁷⁸ Jest to nawiązanie do skargi 1574/2002/GG.

8 października 2003 r. biuro Rzecznika zapoznało się z dokumentacją Komisji. Urzędnicy Komisji odpowiedzialni za tę dokumentację wyjaśnili, że po zamknięciu akt danego projektu nie wszystkie dokumenty są gromadzone w archiwum. Dlatego też dokumentacja nie zawierała projektu sprawozdania końcowego, który został zastąpiony jego wersją ostateczną. Urzędnicy Komisji wyrazili również pogląd, iż z pewnością przeprowadzono rozmowy telefoniczne między Komisją a zleceniobiorcą, w których Komisja prosiła o przedłożenie sprawozdania końcowego. Niemniej jednak dokumentacja nie zawierała poświadczenia, że takie rozmowy rzeczywiście miały miejsce.

Dokumentacja Komisji, badana przez biuro Rzecznika, zawierała odręcną notatkę z datą „18 marzec”, najprawdopodobniej autorstwa O., który w tym czasie pracował w Dyrekcji Generalnej ds. Rybołówstwa. Mimo iż w notatce tej nie podano wprost jej tematu, wydaje się prawdopodobne, że jej treść nawiązywała do projektu sprawozdania końcowego.⁸⁰ Z notatki można wywnioskować, że jej autor uważał, iż wnioski płynące z tego sprawozdania mogą budzić kontrowersje.

DECYZJA

1 Uwagi wstępne

1.1 Rozpatrywana skarga dotyczy umowy (nr referencyjny PEM/93/06) zawartej między Irlandzką Radą Rybołówstwa Morskiego a XIV Dyrekcją Generalną Komisji Europejskiej (Rybołówstwo), w której Komisja podjęła się pokrycia części kosztów związanych z projektem badawczym „Fizyczna współzależność między fokami szarymi a osprzętem rybackim”. Skarżący, który w tym czasie pracował dla Rady jako naukowiec odpowiedzialny za projekt będący przedmiotem umowy, postawił zarzut, iż do projektu sprawozdania końcowego wprowadzono istotne zmiany w następstwie ingerencji ze strony innego organu irlandzkiej administracji, ówczesnego Departamentu Zasobów Morskich i Naturalnych, mimo iż projekt ten został już przyjęty przez Komisję.

1.2 Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich nie ma możliwości rozpatrywania skarg pod adresem instytucji i jednostek innych niż instytucje i jednostki Wspólnoty Europejskiej. Dlatego też nie mógłby rozpatrywać skargi przeciwko organowi władz irlandzkich. Obecna skarga jednakże skierowana jest przeciwko Komisji, tak więc poniższa decyzja odnosi się tylko do zarzutów przeciwko Komisji Europejskiej.

2 Zarzut, iż Komisja nie powinna była zezwolić na wprowadzenie zmian przez Radę

2.1 Skarżący podniósł, iż Komisja nie powinna była zezwolić na wprowadzenie zmian przez Radę. Według niego główne wnioski płynące z projektu sprawozdania końcowego, przedłożonego w marcu 1997 r. zostały bądź usunięte, bądź zanegowane bądź też ich wymowa została osłabiona w wersji ostatecznej tego sprawozdania, przedłożonej przez Radę w kwietniu 1998 r.

2.2 Komisja stoi na stanowisku, że w gestii zleceniobiorcy leży dostarczenie sprawozdania końcowego w formie, jaką uzna on za właściwą, a ona sama nie chce ingerować w ten proces. Nawet jeśli można podnosić, że Komisja nie powinna była zaakceptować opartych na błędnych przesłankach i nieudokumentowanych wniosków naukowych, to nie można zrównywać tego z przypadkiem niewłaściwego administrowania. Według Komisji, po zapoznaniu się z postanowieniami umowy nie dopatrzone się podstaw do zarzutów postawionych przez skarżącego.

2.3 Rzecznik stwierdził, iż Komisja nie zaprzeczyła zarzutowi skarżącego, dotyczącemu wprowadzenia istotnych zmian do projektu sprawozdania końcowego przyjętego przez Komisję.

2.4 Uznał on jednakże, jak już wyłożono w decyzji w sprawie skargi 1574/2002/GG, iż stanowisko Komisji, według którego to zleceniobiorca był odpowiedzialny i obowiązany do przedłożenia sprawozdania końcowego w formie, jaką uznał za właściwą, wydaje się być zasadne.

⁷⁹ Kopia powyższego pisma, które skarżący otrzymał od Komisji w odpowiedzi na jego prośbę o udostępnienie mu dokumentacji, została przedłożona Ombudsmanowi.

2.5 Wobec powyższego nie można stwierdzić przypadku niewłaściwego administrowania po stronie Komisji jeśli chodzi o rzeczony zarzut.

3 Zarzut zaniedbania przez Komisję zbadania powodów wprowadzenia zmian przez Radę

3.1 Skarżący zarzucił Komisji, że zaniedbała zbadania powodów, dla których Rada wprowadziła zmiany.

3.2 Komisja zaznaczyła, iż głównym kryterium dla przyjęcia bądź też odrzucenia sprawozdania, czy to jego projektu czy też wersji ostatecznej, jest to, czy przestrzegano warunków umowy. Tak też postępowano w omawianym przypadku. Jeśli tylko Komisja stwierdziłaby niedociągnięcia w naukowej analizie wyników projektu, prowadzonego w ramach umowy, poczyniono by stosowne uwagi a zleceniobiorcę wezwano by do wniesienia poprawek. Jednakże taka konieczność nie zaszła w powyższym przypadku, ani w projekcie sprawozdania, ani w jego wersji ostatecznej. Jeśli zleceniobiorca chciał w sprawozdaniu końcowym wprowadzić zmiany do wniosków wpływających z analizy naukowej, powinien mieć i miał do tego prawo.

3.3 Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich uznał, że do zasad dobrej administracji należy dotrzymanie konsekwencji w działaniu.⁸¹

3.4 W obecnej sprawie Komisja zbadła i przyjęła projekt sprawozdania końcowego w kwietniu 1997 r. W świetle postanowień rzeczony umowy oznaczało to, iż Rada nie powinna już była podejmować żadnych działań związanych z tym projektem badawczym, poza dostarczeniem ostatecznego rozliczenia kosztów.

3.5 Rzecznik uznał, że jeśli chodzi o obowiązek konsekwencji w działaniach Komisji, można wyróżnić dwie kwestie.

3.6 Po pierwsze, jeśli Komisja wciąż jeszcze oczekiwała na dostarczenie przez zleceniobiorcę sprawozdania końcowego, to można by się było spodziewać, że wyśle ona Radzie napomnienia do przedłożenia tego sprawozdania. Jednakże napomnienia, które Komisja wysłała, dotyczyły jedynie ostatecznego rozliczenia kosztów, a nie sprawozdania. Jest to tym bardziej godne uwagi, że (przedłużony) termin ostateczny do złożenia sprawozdania końcowego (koniec lutego 1997 r.) wtedy już dawno minął. Nawet jeśli miały miejsce (nieudokumentowane) rozmowy telefoniczne między Komisją a zleceniobiorcą, to Rzecznik uznał, że trudno uwierzyć, iż Komisja zaniedbała wysłania pisemnego napomnienia i po prostu czekała, aż sprawozdanie końcowe zostanie dostarczone, co nastąpiło w kwietniu 1998 r., ponad rok po przyjęciu jego projektu.

3.7 Po drugie, Komisja podkreśliła, że w przypadku stwierdzenia niedociągnięć w analizie naukowej wyników otrzymanych w ramach projektu badawczego, który był przedmiotem umowy, zleceniobiorca zostanie o nich poinformowany. Oznacza to, że Komisja bada sprawozdanie, sprawdzając, czy nie zawiera ono takich niedociągnięć, a nie ogranicza się jedynie do jego automatycznego zatwierdzenia. Kolejną kwestią, jaka wyłoniła się z dokumentacji przedstawionej Rzecznikowi, jest fakt, iż Komisja była świadoma tego, że (a) treść projektu sprawozdania końcowego mogła wzbudzić kontrowersje, (b) irlandzkie ministerstwo dążyło do ocenowania treści sprawozdania końcowego przed jego publikacją, (c) sprawozdanie końcowe zostało przedłożone ponad rok po przyjęciu przez Komisję jego projektu, oraz (d) wersja ostateczna sprawozdania końcowego zawierała istotne zmiany, jeśli porównać ją z projektem tego sprawozdania. W świetle powyższego należałoby się spodziewać, że Komisja starannie przeanalizuje sprawozdanie końcowe. Nic jednak nie wskazuje na to, aby Komisja przeprowadziła taką analizę po otrzymaniu sprawozdania w kwietniu 1998 roku.

3.8 Wobec powyższego Rzecznik stanął na stanowisku, że Komisja powinna była starannie zbadać sprawozdanie końcowe, zawierające istotne zmiany, a przedłożone w kwietniu 1998 r., ponad rok po przyjęciu przez nią projektu tego sprawozdania. Zaniedbując tego Komisja nie spełniła wymogu

⁸⁰ Notatka odnosi się do „logo UE na okładce”. W projekcie sprawozdania końcowego, przedłożonym 4 marca 1997 r. logo UE rzeczywiście pojawia się na okładce.

konsekwencji w działaniu. Był to więc przypadek niewłaściwego administrowania, w związku z czym Rzecznik poczynił poniżej uwagę krytyczną.

4 Roszczenia skarżącego

4.1 W swej skardze skarżący wyraził nadzieję, że otrzyma przeprosiny za to, co zaszło, jak również zapewnienie, że dołoży się wszelkich wysiłków, aby podobna sytuacja już się nie powtórzyła. W piśmie z 11 sierpnia 2003 r. skarżący we wnioskach końcowych stwierdził, że pierwotnie oczekiwał przeprosin i zapewnienia, że podobny przypadek nie będzie więcej miał miejsca, obecnie jednakże chciałby doprowadzić do opublikowania oryginału projektu sprawozdania końcowego wraz z oficjalnym wyjaśnieniem powodów tej publikacji. Oczekiwał on przynajmniej oczyszczenia go z zarzutów, po tym jak odmówił brania udziału w cenzurze naukowej, oraz odzyskania swojej reputacji.

4.2 Jednakże w kolejnym piśmie z 17 sierpnia 2003 r. skarżący wyjaśnił, iż po namyśle zdecydował się poczekać najpierw na wynik dochodzenia prowadzonego przez Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich.

4.3 Wobec powyższego Rzecznik uznał, iż nie ma potrzeby rozpatrywania roszczeń zgłoszonych pierwotnie przez skarżącego.

5 Wnioski końcowe

Na podstawie dochodzenia Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w rzeczonyj sprawie konieczne stało się wystosowanie następującej uwagi krytycznej:

Rzecznik uznał, że Komisja powinna była przeanalizować sprawozdanie końcowe, zawierające istotne zmiany, a przedłożone w kwietniu 1998 r., ponad rok po przyjęciu przez nią projektu tego sprawozdania. Zaniedbując tego Komisja nie spełniła wymogu konsekwencji w działaniu. Stanowi to przypadek niewłaściwego administrowania.

Biorąc pod uwagę, że ten aspekt sprawy dotyczył postępowania odnoszącego się do zdarzeń z przeszłości, nie uznano za właściwe staranie się o polubowne rozwiązanie sprawy. W związku z powyższym Rzecznik zamknął sprawę.

ZARZUT NIEUDZIELENIA ODPOWIEDZI NA PYTANIA DOTYCZĄCE SPECYFIKACJI PRZETARGOWEJ

Decyzja dotycząca skargi 949/2003/IJH przeciwko Komisji Europejskiej

W maju 2003 r. do Rzecznika wpłynęła skarga złożona w imieniu firmy dotycząca opublikowanego przez Komisję przetargu na usługi tłumaczeniowe (AO2003), ogłoszonego w dniu 17 kwietnia 2003 r.

Reasumując, skarżący przedstawia istotne dla sprawy fakty w następujący sposób:

Skarżący uznał, że specyfikacja przetargowa nie była sformułowana dostatecznie jasno jeśli chodzi o dokumentację pomocniczą, jaką zobowiązany był przedłożyć oferent, a informacje na ten temat zawarte na stronie internetowej Komisji w części FAQ⁸² jeszcze bardziej zaciemniały tę kwestię. W związku z powyższym skarżący wysłał wyznaczonej osobie kontaktowej kilka e- maili z prośbą o wyjaśnienie tych nieścisłości. Niestety nie otrzymał on jakiegokolwiek zadowalającej odpowiedzi.

Skarżący dołączył do swojej skargi kopie e- maili przesłanych do Komisji z prośbą o wyjaśnienie jego wątpliwości. Z owych e- maili można wywnioskować, że zarzucana nieścisłość pomiędzy specyfikacjami przetargowymi a FAQ na stronie internetowej dotyczyła różnicy w zakresie dokumentacji pomocniczej, którą należało uwierzytelnić.

Skarżący zarzuca, co następuje:

- (i) Strona FAQ Komisji zawierała informacje niejasne a wręcz niespójne z tymi, które podają specyfikacje przetargowe;
- (ii) Komisja nie udzieliła mu odpowiedzi na pytania dotyczące specyfikacji przetargowych.

DOCHODZENIE

Opinia Komisji Europejskiej

Opinia Komisji zawierała następujące uwagi:

W jednym ze swoich e- maili wysłanych do Komisji skarżący zadał następujące pytanie dotyczące podwykonawców: „Czy do celów przetargowych jesteśmy zobowiązani przesłać uwierzytelnione / poświadczane notarialnie dane osobowe każdego tłumacza, z którego usług będziemy korzystać dla potrzeb danego projektu? W ramach naszego ubiegania się o udzielenie zamówienia moglibyśmy dokonać przeglądu naszej procedury doboru odpowiednich tłumaczy i poświadczyć pod przysięgą lub uwierzytelnić, że wszyscy nasi tłumacze pracujący nad projektem dysponują minimalnymi wymaganymi kwalifikacjami zawodowymi. Czy to wystarczy? Moglibyśmy również przesłać informację na temat tłumaczy, których najprawdopodobniej zatrudnilibyśmy przy projekcie, ale czy i ona powinna zostać poświadczona?” Skarżący chciał się również dowiedzieć, jaki stosunek prawny będzie łączyć podwykonawców jego firmy z Komisją. Zdaniem skarżącego powyższa informacja nie wynikała jasno z dostępnych materiałów.

Specyfikacje przetargowe, a konkretnie punkt 2.3.3.2, były sformułowane jednoznacznie jeśli chodzi o ewentualne wymagania. Nie wymagano uwierzytelnienia dokumentów dotyczących zatrudnionych pracowników czy podwykonawców. Potwierdzała to strona internetowa FAQ, w postaci odpowiedzi na następujące pytania: „Czy konieczne jest również uwierzytelnianie kserokopii dyplomów naukowych? Czy należy również uwierzytelnić obie kopie oferty przetargowej? Przez kogo powinny być one uwierzytelnione? W odpowiedzi stwierdzano między innymi, że „w przeciwieństwie do innej dokumentacji pomocniczej, kopie dyplomów naukowych nie muszą być uwierzytelnione.” Poza tym punkt 2.3.3.2 stanowił, że „główny zleceniobiorca w każdym przypadku obejmuje wyłączną odpowiedzialność za wykonanie zlecenia”.

Skarżący ponadto poczynił uwagi co do samego wymogu dostarczenia uwierzytelnionych kopii, a w szczególności co do odpowiedzi na jedno z pytań FAQ, brzmiącej „w przeciwieństwie do pozostałych pozycji dokumentacji pomocniczej, kopie dyplomów naukowych nie muszą być uwierzytelnione. Należy przedłożyć jeden egzemplarz oryginału oferty, zawierający oryginały dokumentów lub ich kopie poświadczane za zgodność z oryginałem. Należy dołączyć dwie zwykłe kopie oryginału oferty i jej załączników. Uwierzytelnienia powinien dokonać uprawniony urzędnik, np. notariusz lub adwokat. Niedopuszczalne jest własnoręczne poświadczanie dokumentów przez ich posiadacza. Skarżący uznał tę odpowiedź za dwuznaczną, zastanawiając się, które z dokumentów uwierzytelnionych lub oryginalnych należało dołączyć do oferty, skoro egzemplarze dyplomów nie musiały być uwierzytelnione.

Specyfikacja przetargowa została sformułowana jednoznacznie. Punkt 2.1.1 wyliczał sześć możliwych powodów dających podstawę do wykluczenia z udziału w przetargu. Odpowiedź na stronie FAQ wyraźnie odwoływała się do tego punktu specyfikacji przetargowej, który jednoznacznie wymieniał dokumenty do dostarczenia w formie oryginału lub uwierzytelnionej kopii.

Skarżący zapytał ponadto, czy oświadczenie złożone pod przysięgą przed notariuszem wystarczy, aby udowodnić, że jego firma nie znajduje się w stanie likwidacji lub nie dotyczy jej procedura upadłościowa, jako że nie udało się mu uzyskać w Wielkiej Brytanii zaświadczenia o dobrym prowadzeniu zawodowym.

Odpowiedź na to pytanie zawierało ostatnie zdanie punktu 2.1.1 specyfikacji przetargowej, brzmiące: „ w przypadku, gdy w państwie, którego sprawa dotyczy, nie wydaje takich świadectw, można je zastąpić oświadczeniem pod przysięgą lub oświadczeniem oferenta o charakterze uroczystym, złożonym przed organem prawnym lub administracyjnym albo notariuszem w kraju, w którym znajduje się firma”.

W formie ogólnego komentarza co do zarzutu braku odpowiedzi na pytania, Komisja następnie zauważa, że natura relacji pomiędzy oferentami a organem zamawiającym została opisana w rozdziale 1.12 specyfikacji przetargowej⁸³. Ponieważ wszystkie odpowiedzi na pytania skarżącego można znaleźć w specyfikacji przetargowej, strona internetowa FAQ dostarcza dodatkowych szczegółów rozwiewających pozostałe wątpliwości, a ponieważ żaden z oferentów nie zgłosił podobnych zastrzeżeń do wątpliwości skarżącego, nie podjęto żadnego działania. Takie podejście było zgodne z wytyczną, by odstępować od praktyki udzielania odpowiedzi na wszystkie kierowaneapytania, na rzecz zapewnienia wszystkim oferentom równych szans na starcie.

Uwagi skarżącego

Skarżący przedłożył, w skrócie, następujące uwagi:

Fakt, iż punkt 2.3.3.2 specyfikacji przetargowej nie zawiera żadnych informacji na temat wymagań uwierzytelnienia dokumentów pracowników lub podwykonawców niekoniecznie oznacza, że nie wymaga się takich dokumentów, skoro podobne wymaganie sugerowane jest w innym miejscu. Odpowiedź na jedno „często zadawane pytanie” brzmiała: „w przeciwieństwie do pozostałych pozycji dokumentacji pomocniczej, kopie dyplomów naukowych nie muszą być uwierzytelniane. Należy przedłożyć jeden egzemplarz oryginału oferty, zawierający oryginały dokumentów lub ich kopie poświadczone za zgodność z oryginałem”. Jedną z interpretacji tego zestawienia, co do którego można by się domagać wyjaśnienia, to uznanie, że w przypadku dyplomów naukowych wymagane są wyłącznie oryginały, a nie uwierzytelnione kopie.

Ponadto, punkt 2.1.1 specyfikacji przetargowej brzmiał niejednoznacznie, gdyż ostatnie zdanie wyraźnie odnosiło się ponownie do zdania poprzedniego, które z kolei odnosiło się wyłącznie do podpunktu (d): „oferent zobowiązany jest również dostarczyć dowód wypełnienia tych obowiązków w formie uzyskanego niedawno świadectwa”. W żadnym wypadku nie było jasnym, czy ta alternatywna metoda dowodowa dotyczyła także podpunktów (a), (b) i (e), a odpowiedzi na pytanie skarżącego nie dało się w żaden sposób wywnioskować ze sformułowania tego paragrafu. Ponadto, kolejna specyfikacja przetargowa Komisji zawierała jednak wyjaśnienie, do których podpunktów punktu 2.1.1 odnosiło się ostatnie jego zdanie.

Wreszcie, uzasadnienie nieudzielenia odpowiedzi na pytania skarżącego, przedłożone przez Komisję, że żaden z innych oferentów nie zadał podobnych pytań, oraz że jej praktyka była zgodna z zasadą zapewnienia wszystkim oferentom równych szans na starcie, jest absurdalne. Z faktu opublikowania wyjaśnień nie wynikałoby dla skarżącego żadna przewaga w stosunku do innych oferentów; przeciwnie: wszyscy w równym stopniu mogliby z nich skorzystać.

Rzecznika Praw Obywatelskich (<http://www.euro-ombudsman.eu.int>).

⁸² To znaczy na stronie udzielającej odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania.

⁸³ Rzecznik uznaje przywołanie rozdziału 1.12 jako odniesienie do tej części rozdziału, która stanowi: “Jakikolwiek kontakt oferentów z organem zamawiającym dotyczący niniejszego przetargu jest zabroniony, z wyjątkiem szczególnych okoliczności oraz pod następującymi warunkami: (a) przed datą zamknięcia przyjmowania ofert: - z inicjatywy oferentów: Komisja może jedynie udzielić zainteresowanym stronom dodatkowych informacji wyłącznie w celu wyjaśnienia natury umowy. /.../ Od potencjalnych oferentów wymaga się przedłożenia ich pytań wyłącznie przez e- mail [wyznaczonej] osobie.

DECYZJA

1 Zarzut nieczytelności i braku zgodności informacji umieszczonych na stronie FAQ (często zadawane pytania) ze specyfikacją istotnych warunków przetargu

1.1 Skarga dotyczy ogłoszonego przez Komisję zaproszenia do składania ofert przetargowych na usługi tłumaczeniowe (AO2003). Skarżący postawił zarzut, iż po porównaniu informacji zawartych na stronie internetowej FAQ oraz w specyfikacji istotnych warunków przetargu niejasnym stało się, czy wymagano przedłożenia uwierzytelnionych dokumentów dotyczących podwykonawców. Nie było również jasności co do dokumentów, których kopie powinny być uwierzytelnione, zwłaszcza, że nie wymagano poświadczenia kopii świadectw uzyskania stopni naukowych.

1.2 Komisja oświadczyła, że specyfikacja istotnych warunków przetargu była jednoznaczna w kwestii wymogu uwierzytelnionych kopii dokumentów. Ponadto odpowiedź na dotyczące tej kwestii pytanie, umieszczone na stronie FAQ, potwierdzała tylko to, co wynikało już jasno ze specyfikacji - mianowicie fakt, iż kopie świadectw potwierdzających uzyskanie stopnia naukowego nie musiały być uwierzytelniane, podczas gdy np. kopie zaświadczeń wymienionych w punkcie 2.1.1 specyfikacji istotnych warunków przetargu podlegały takiemu wymogowi.

1.3 Rzecznik zaznaczył, że informacje dotyczące dokumentów, które muszą być przedłożone wraz z ofertą przetargową, powinny być jasne i jednoznaczne, zwłaszcza że niekompletna oferta przetargowa w większości przypadków nie może zostać uzupełniona po upływie ostatecznego terminu jej złożenia. Jednakże po zapoznaniu się z pytaniem zamieszczonym na stronie FAQ oraz odpowiedzią na nie Rzecznik uznał, że informacje podane na stronie FAQ nie były ani niejasne, ani rozbieżne ze specyfikacją istotnych warunków przetargu. Wobec powyższego Rzecznik uznał, iż nie miał miejsca przypadek niewłaściwego administrowania ze strony Komisji w odniesieniu do tego aspektu omawianej skargi.

2 Zarzut braku odpowiedzi ze strony Komisji na zapytanie skarżącego

2.1 Skarżący zarzucił Komisji, że nie odpowiedziała na jego pytanie dotyczące specyfikacji istotnych warunków przetargu.

2.2 Komisja wyjaśniła, iż nie podjęła żadnych kroków, ponieważ odpowiedź na pytania skarżącego znaleźć można było we wspomnianej wyżej specyfikacji, a dodatkowo na stronie FAQ zamieszczono informacje uzupełniające. Komisja podniosła również, iż żaden inny oferent poza skarżącym nie zgłosił podobnych wątpliwości oraz że jej postępowanie podporządkowane było wytycznej, aby odchodzić od praktyki udzielania odpowiedzi na wszelkie zapytania na rzecz zapewniania wszystkim oferentom równych szans.

2.3 Rzecznik stwierdził po pierwsze, iż jego wnioski zawarte powyżej w punkcie 1.3 (np. o fakcie, że określone informacje dotyczące rzeczzonego zaproszenia do przetargu w danym kontekście nie mogły zostać uznane za niejasne czy rozbieżne) nie przesądzają, iż potencjalni oferenci nie mogą mimo to znaleźć uzasadnionego powodu do zwrócenia się z prośbą o dodatkowe wyjaśnienia. Rzeczywiście tekst punktu 1.12 specyfikacji istotnych warunków przetargu⁸⁴ mógł doprowadzić oferentów do przekonania, że Komisja odpowie na wszelkie pytania dotyczące specyfikacji oraz że równe szanse dla wszystkich będą zapewnione poprzez publikację tych odpowiedzi na stronie FAQ.

2.4 W odniesieniu do pytań postawionych przez skarżącego Rzecznik zauważył, że Komisja przesłała skarżącemu e-mail pouczający go, iż udzielono już na nie odpowiedzi w specyfikacji istotnych warunków przetargu oraz na stronie FAQ. Zdaniem Rzecznika była to właściwa reakcja na zapytanie skarżącego o stosunek prawny łączący podwykonawców jego firmy i Komisję, skoro informacje na ten temat można było z łatwością znaleźć w źródłach wymienionych przez Komisję. Ponadto, jeśli chodzi o interpretację punktu 2.1.1 rzeczony specyfikacji, skarżący najwyraźniej zwrócił się do Komisji z zapytaniem, czy oświadczenie pod przysięgą byłoby wystarczającym potwierdzeniem, że jego firma nie stoi u progu bankructwa. Dopiero w toku omawianego dochodzenia skarżący przeformułował swoje zapytanie tak, że dotyczyło ono teraz interpretacji

ostatniego zdania punktu 2.1.1 w odniesieniu do jego podpunktów. Rzecznik uznał za właściwą odpowiedź Komisji na pierwotne pytanie skarżącego, o treści, iż informacje, o które prosił skarżący, można wystarczająco łatwo znaleźć w punkcie 2.1.1, tak więc publikowanie nowej odpowiedzi na stronie FAQ byłoby zbyteczne.

2.5 Pytania skarżącego dotyczące podwykonawców nie odnosiły się jednakże wyłącznie do ewentualnego wymogu przedłożenia uwierzytelnionych kopii świadectw, o czym informowały odpowiedzi na stronie FAQ, do których odniosła się Komisja. Skarżący pytał również, streszczając, czy konieczne jest dostarczenie danych wszystkich możliwych tłumaczy/podwykonawców, czy też wystarczyłoby przedstawienie procedury doboru tych tłumaczy przez jego firmę. Rzecznik uznał, że w tym przypadku nie można stwierdzić, iż odpowiedź na to pytanie można łatwo znaleźć w rzeczonyj specyfikacji i na stronie FAQ. Co więcej, jeśli chodzi o pytanie skarżącego, jakie dokumenty w oryginale a jakie w formie uwierzytelnionej kopii miały zostać przedłożone, skoro kopie świadectw uzyskania stopni naukowych nie musiały być uwierzytelniane, Rzecznik uznał, że stwierdzenie Komisji, iż odpowiedź na to pytanie można znaleźć na stronie FAQ, nie jest zasadne⁸⁵.

2.6 Wobec powyższego Rzecznik uznał, iż na podstawie punktu 1.12 specyfikacji istotnych warunków przetargu⁸⁶ skarżący mógł zasadnie oczekiwać, że Komisja umieści odpowiedzi na jego dwa pytania na stronie FAQ. Do zasad dobrej administracji należy postępowanie zgodnie z zasadnymi oczekiwaniami, jakie Komisja wywołuje swoimi działaniami⁸⁷. Niespełnienie przez Komisję wymogu dostarczenia i opublikowania omawianych informacji stanowi więc przypadek niewłaściwego administrowania i Rzecznik zmuszony był wystosować w tej sprawie uwagę krytyczną.

3 Wnioski końcowe

Na podstawie dochodzenia Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w rzeczonyj sprawie konieczne stało się wystosowanie następującej uwagi krytycznej:

Na podstawie punktu 1.12 specyfikacji istotnych warunków umowy skarżący mógł zasadnie oczekiwać, że Komisja opublikuje odpowiedzi na dwa z jego pytań na stronie FAQ. Do zasad dobrej administracji należy postępowanie zgodnie z zasadnymi oczekiwaniami, jakie Komisja wywołuje swoimi działaniami⁸⁸. Niespełnienie przez Komisję wymogu dostarczenia i opublikowania omawianych informacji stanowi więc przypadek niewłaściwego administrowania.

Zważywszy, że ten aspekt sprawy dotyczył postępowania odnoszącego się do zdarzeń z przeszłości, nie uznano za właściwe dążenia do polubownego rozwiązania sprawy. Wobec powyższego Rzecznik zamknął sprawę.

Pytania winny być jasno i spójnie sformułowane oraz odnosić się do istotnych punktów specyfikacji. Należy je redagować w jęz. angielskim, francuskim lub niemieckim, a odpowiedzi na nie będą zamieszczone na stronie internetowej /.../ w tych trzech językach. /.../”

⁸⁴ Patrz przypis powyżej

⁸⁵ Odpowiedź brzmiała następująco: „W odróżnieniu od dokumentacji dodatkowej, kopie świadectw uzyskania stopni naukowych nie muszą być uwierzytelniane. Należy przedłożyć jeden egzemplarz oryginału oferty, zawierający oryginały dokumentów lub kopie, których zgodność z oryginałem została poświadczona. Dalsze dwie kopie mogą być zwykłymi kserokopiami oryginalnej oferty, łącznie z jej załącznikami. Uwierzytelnienia musi dokonać uprawniony do tego urzędnik, np. notariusz lub adwokat. Niedopuszczalne jest uwierzytelnianie dokumentów przez osobę, której one dotyczą.”

⁸⁶ Patrz przypis powyżej.

3.4.4 Komitet Ekonomiczno- Społeczny

ZARZUT DOSTARCZENIA PRZEZ SKARŻĄCEGO „MYLNYCH INFORMACJI” W POSTĘPOWANIU REKRUTACYJNYM

Decyzja w sprawie skargi 852/2003/OV przeciwko Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu

SKARGA

Okoliczności niniejszej skargi przedstawiają się następująco:

14 i 22 maja 2002 r. skarżący wniósł skargę do Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich (nr ref. 906/2002/OV) przeciwko Komitetowi Ekonomiczno- Społecznemu (w skrócie KES) z powodu anulowania postępowania w celu jego rekrutacji.

Skarżący brał udział w konkursie Parlamentu Europejskiego PE/86/A na asystenta- administratora ze znajomością języka angielskiego. Pismem z 29 lipca 1999 r. został on powiadomiony przez przewodniczącą służby Parlamentu, zajmującej się organizacją konkursów, że jego nazwisko nie znalazło się na liście rezerwowej. Skarżący wywnioskował jednakże z tego pisma, że wygrał konkurs. W styczniu 2002 r. złożył więc podanie o pracę w KES jako urzędnik. W lutym 2002 r. KES przedstawił mu ofertę pracy i skarżący poddał się badaniom lekarskim. Jednakże w marcu 2002 r. KES powiadomił skarżącego, iż nie może zatrudnić go na danym stanowisku, ponieważ nie przeszedł on pomyślnie konkursu Parlamentu Europejskiego i nie został wpisany na listę rezerwową. W maju 2002 r. skarżący wniósł skargę do Rzecznika, zarzucając KES, że bezpodstawnie anulował jego postępowanie rekrutacyjne.

16 grudnia 2002 r. Rzecznik zakończył swoje dochodzenie i doszedł do wniosku, iż nie zaszedł przypadek niewłaściwego administrowania ze strony KES. Kiedy skarżący w swych uwagach z 30 listopada 2002 r. postawił kolejne zarzuty, Rzecznik poinformował go o możliwości złożenia nowej skargi.

30 kwietnia 2003 r. skarżący odpisał Rzecznikowi składając kolejną skargę, która w skrócie zawierała następujące zarzuty:

W swojej opinii do skargi 906/2002/OV KES stwierdził, iż postępowanie w celu rekrutacji skarżącego wszczęto na podstawie „mylnej informacji dostarczonej przez skarżącego”. Podanie mylnej informacji stanowi poważne wykroczenie, ponieważ sugeruje świadome zatajenie bądź przeinaczenie faktów w celu wprowadzenia w błąd. Według skarżącego ten zarzut przeciwko niemu jest nieusprawiedliwiony, skoro działał on w dobrej wierze i z własnej inicjatywy dostarczył KES wszystkie potrzebne informacje, jakie posiadał. Co więcej, stawiając taki zarzut KES naruszył artykuł 12 („uprzejmość”) Europejskiego Kodeksu Dobrego Administrowania. KES powinien był uprzejmie zwrócić skarżącemu uwagę, iż jego działania opierały się na niefortunnym błędzie w zrozumieniu i przeprosić za brak wykrycia tego błędu.

Streszczając, skarżący wysunął zarzut, że stwierdzenie KES, iż podał on mylne informacje jest bezpodstawne i stanowi przypadek niewłaściwego administrowania. Domagał się on więc pisemnego odwołania powyższego stwierdzenia oraz również pisemnych przeprosin za niesłuszne podważanie jego osobistej uczciwości i rzetelności.

⁸⁷

zob. artykuł 10 Europejskiego Kodeksu Dobrej Praktyki Administracyjnej, przyjętego przez Parlament Europejski w rezolucji C5- 0438/2000 z 6 września 2001 r. (dostępny na stronie internetowej Rzecznika: <http://www.euro-ombudsman.eu.int>).

DOCHODZENIE

Opinia Komitetu Ekonomiczno-Społecznego

KES zauważył po pierwsze, iż w swojej decyzji z 16 grudnia 2002 r. Rzecznik doszedł do wniosku, że nie miał miejsca przypadek niewłaściwego administrowania ze strony KES, skoro skarżący nie został wpisany na listę rezerwową.

KES stwierdził następnie, że nie dopatrzono się ani sprzeczności, ani szkalowania czy też oskarżeń w sformułowaniach tekstu opinii KES w sprawie 906/2002/OV. Sformułowania te nie zawierały w żadnym wypadku oszczerstw.

Skarżący posłużył się podobieństwem semantycznym między „zaliczeniem konkursu” a „wygraniem konkursu” na dane stanowisko jako podstawą dla całej swej strategii obronnej w obu skargach wniesionych do Rzecznika. Strategia ta jest sprzeczna z przepisami artykułu 28d i 30 oraz aneksem III Regulaminu Pracowniczego. Skarżący nie był do końca szczery wobec urzędnika KES, który skontaktował się z nim jako pierwszy w celu wszczęcia procedury mianowania na stanowisko. Wykorzystywał on potencjalną dwuznaczność sformułowań: „zaliczyć konkurs na dane stanowisko” i „wygrać konkurs na dane stanowisko”, a osoba odpowiedzialna za jego rekrutację zrozumiała, iż został on wpisany na listę rezerwową. To skarżący był źródłem niekompletnej informacji, jaką otrzymał KES, musi on więc ponieść logiczne konsekwencje swojego niestosownego postępowania. KES nie starał się pod żadnym względem zdyskredytować skarżącego, ani szkalować jego opinii.

KES zauważył następnie, iż z proceduralnego punktu widzenia skarga w ogóle nie powinna być rozpatrywana, ponieważ a) skarżący wniósł ją w odpowiedzi na stanowisko KES po tym, jak uzyskane w wywiadzie ze skarżącym informacje okazały się niekompletne, a kwestia która się tu wyłania jest natury proceduralnej i musi być rozpatrywana jako część tego samego postępowania, które ma na celu wydanie decyzji w pierwotnej skardze, oraz ponieważ b) skarżący nie podjął wcześniej żadnych kroków administracyjnych w związku ze swoją nową skargą.

KES doszedł do wniosku, iż skarga powinna albo zostać uznana za niedopuszczalną albo zostać odrzucona.

Uwagi skarżącego

Skarżący podtrzymał swe zarzuty i przesłał dziewięć stron uwag, które można streścić następująco: Skarżący wyraził ubolewanie, że KES nie wykazał zamiaru spełnienia jego prośby o pisemne odwołanie zarzutu, iż podał on mylną informację oraz o pisemne przeprosiny. Podtrzymał on swe roszczenia i dodał, że jest otwarty na polubowne rozwiązanie sprawy. Skarżący miał nadzieję, że Rzecznik zważy na arogancję i brak szacunku, jaki wykazał KES pogarszając i tak już poważny konflikt.

Jeśli chodzi o kwestię dopuszczalności skarżący zauważył, że decyzja Rzecznika o rozpatrzeniu omawianej skargi jest całkowicie zgodna z interpretacją Rzecznika co do jego własnych procedur, według których w przypadku jakichkolwiek wątpliwości dotyczących kwestii, czy podjęto wcześniej kroki administracyjne, takie wątpliwości rozstrzyga się na korzyść skarżącego. Co więcej, fakty na których opiera się rzeczona skarga, były KES dobrze znane ze skargi 906/2002/OV.

Skarżący wielokrotnie powtarzał, że jego przekonanie, iż przeszedł pomyślnie konkurs otwarty PE/86/A było uzasadnione i nabyte w dobrej wierze, w oparciu o fakty dostępne mu w tym czasie. Działal więc on w dobrej wierze twierdząc w swoich pismach do KES, że pomyślnie przeszedł konkurs.

KES na żadnym etapie sprawy nie wycofał swojego zarzutu, iż skarżący dostarczył mu mylnych informacji, ani też nie podał żadnych faktów na jego poparcie. Zamiast tego KES pogorszył jeszcze sytuację twierdząc, iż skarżący nie był do końca prawdomówny wobec urzędników KES i wykorzystywał dwuznaczność sformułowań, w związku z czym to on sam był źródłem niekompletnej informacji podanej KES i dlatego powinien ponieść konsekwencje swego niestosownego postępowania. Te dodatkowe zarzuty są według skarżącego równie bezpodstawne

i bezzasadne jak zarzut, będący przedmiotem niniejszej skargi. KES ponownie próbował celowo zdyskredytować skarżącego rzucając na niego oszczerstwa.

Jeśli urzędnicy specjalizujący się w sprawach kadrowych doszli na podstawie kopii pism Parlamentu Europejskiego, dotyczących jego kandydatury, do wniosku, iż skarżący spełniał warunki do objęcia stanowiska jako urzędnik, to z pewnością można wybaczyć obywatelowi Unii Europejskiej nie posiadającemu szczegółowej wiedzy na temat procedur rekrutacyjnych instytucji unijnych, jeśli w dobrej wierze dochodzi do tego samego wniosku. Odpowiedzialność za znajomość procedur rekrutacyjnych spoczywa na instytucjach wspólnotowych, a nie na obywatelu. Skarżący czuje się zwolniony z odpowiedzialności osobistej ze względu na dostarczenie KES wszystkich potrzebnych informacji, popartych dokumentami.

DECYZJA

1 Dopuszczalność skargi

1.1 W swojej opinii KES podał w wątpliwość dopuszczalność skargi z dwóch powodów: a) w sprawie tej mamy do czynienia z zagadnieniami proceduralnymi, które muszą być rozpatrywane jako część tego samego postępowania, które ma doprowadzić do podjęcia decyzji w pierwszej skardze, oraz b) skarżący nie podjął kroków administracyjnych, które powinny poprzedzić ewentualne złożenie kolejnej skargi.

1.2 Artykuł 2.4 Statutu Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich⁸⁹ przewiduje, iż „skarga (...) musi być poprzedzona podjęciem odpowiednich kroków administracyjnych wobec instytucji i organów, których dotyczy”. W raporcie za rok 1995 Rzecznik stwierdził, mając na uwadze interpretację kryteriów dopuszczalności, że „przesadnie techniczne lub legalistyczne podejście do kwestii dopuszczalności skarg dotyczących możliwych przypadków niewłaściwego administrowania w instytucjach i organach wspólnotowych byłoby niewłaściwe.

Jeśli pojawia się jakakolwiek wątpliwość, czy wcześniejsza komunikacja między stroną skarżącą a instytucjami była wystarczająca, wątpliwość ta z reguły powinna być rozstrzygnięta na korzyść skarżącego. Jeśli skarga zostanie błędnie uznana za niedopuszczalną, prawa obywatela są zagrożone”.⁹⁰

1.3 Rzecznik zauważył, że zarzut będący przedmiotem omawianej skargi jest ściśle związany z kwestią rozpatrywaną w ramach dochodzenia w sprawie 906/2002/OV. Skarżący postawił ów zarzut po raz pierwszy w ramach swojej poprzedniej skargi, mianowicie w uwagach do opinii KES. KES został o tym poinformowany, gdy Rzecznik przesłał mu kopię swej decyzji z 16 grudnia 2002 r., w której wymieniony został zarzut będący przedmiotem niniejszej skargi.

1.4 Na podstawie powyższego Rzecznik uznał, że warunek uprzedniego podjęcia „odpowiednich” kroków administracyjnych w rzeczonej sprawie został spełniony. Wzywanie skarżącego do ponownego skontaktowania się z KES przed wniesieniem skargi do Rzecznika byłoby niewłaściwe i przesadnie legalistyczne. Skarga została więc uznana za dopuszczalną.

2 Stwierdzenie, że skarżący podał „mylne informacje” oraz roszczenie o odwołanie tego stwierdzenia

2.1 Skarżący postawił zarzut, że stwierdzenie KES w jego opinii co do skargi 906/2002/OV mówiące o tym, że skarżący podał mylne informacje, jest bezpodstawne i stanowi przypadek niewłaściwej administracji. Domagał się on więc pisemnego odwołania powyższego stwierdzenia

⁸⁸

zob. artykuł 10 Europejskiego Kodeksu Dobrej Praktyki Administracyjnej, przyjętego przez Parlament Europejski w rezolucji C5- 0438/2000 z 6 września 2001 r. (dostępny na stronie internetowej Rzecznika: <http://www.euro-ombudsman.eu.int>).

przez KES oraz również pisemnych przeprosin za niesłuszne podważanie jego osobistej uczciwości i rzetelności. Skarżący argumentował, iż działał w dobrej wierze.

2.2 KES stwierdza, że skarga powinna zostać odrzucona, ponieważ nie dopatrzonego się ani sprzeczności, ani szkalowania czy też oskarżeń w sformułowaniach tekstu opinii KES w sprawie 906/2002/OV. KES nie starał się pod żadnym względem zdyskredytować skarżącego. Skarżący wykorzystywał potencjalną dwuznaczność sformułowań, on sam był źródłem niekompletnej informacji dostarczonej KES, musi więc ponieść logiczne konsekwencje swojego niestosownego postępowania.

2.3 Rzecznik przypomniał, że podanie skarżącego o pracę w KES opierało się na następującym fragmencie pisma służb Parlamentu Europejskiego zajmujących się organizacją konkursów, z 29 lipca 1999 r., dotyczącym udziału skarżącego w konkursie otwartym PE/86/A: „Z przykrością informujemy, że nie mogliśmy wpisać Pana nazwiska na listę najbardziej odpowiednich kandydatów ponieważ, mimo iż uzyskał Pan w każdym z testów ilość punktów konieczną do zaliczenia ich, jak również wymagane 60 % punktów we wszystkich sprawdzianach pisemnych i ustnych, nie znalazł się Pan pośród 13 najlepszych kandydatów, do których musiano ograniczyć listę najbardziej odpowiednich kandydatów.” Jak stwierdzono wcześniej w decyzji Rzecznika z 16 grudnia 2002 r. dotyczącej skargi 906/2002/OV z tekstu tego - począwszy od „Z przykrością informujemy Pana” - jasno wynika, iż skarżący nie znalazł się w gronie osób, które wygrały konkurs. Przekonanie skarżącego, że wygrał konkurs i może ubiegać się o stanowisko w KES było więc błędne.

2.4 W swojej opinii dotyczącej skargi 906/2002/OV KES stwierdził, że skarżący podał „mylne” informacje. Rzecznik zauważył, że jednym z potocznych znaczeń słowa „mylny” jest „w sposób zamierzony niezgodny z prawdą”. W swojej opinii w omawianej sprawie KES nie przedstawił żadnych dowodów na to, że skarżący celowo podał nieprawdziwe informacje. W opinii tej KES mógł wycofać zarzuty i przeprosić za wszelkie sugestie, iż skarżący nie działał w dobrej wierze. Zamiast tego KES zawarł kolejne insynuacje o działaniu w złej wierze, nie podając argumentów, bowiem stwierdził, iż skarżący „uczynił potencjalne podobieństwo między dwoma pojęciami podstawą całej swej strategii obronnej”, „wykorzystywał potencjalną dwuznaczność sformułowań” i „musi teraz ponieść logiczne konsekwencje swego niestosownego postępowania”.

2.5 Jeśli instytucja lub organ wspólnotowy uznają, że działały właściwie i nie można im zarzucić niewłaściwego administrowania, to użyteczne byłoby, gdyby instytucja ta lub organ wyjaśniły swe działania i podały ich powody. Pomaga to zazwyczaj w zrozumieniu działań administracji. Niewłaściwe sformułowania tylko prowokują i przyczyniają się do powstawania negatywnej opinii o rzeczonych instytucjach administracji wspólnotowej w ogóle⁹¹. Powyższe stwierdzenia w opinii KES pokazują, że odpowiedział on w tonie odmiennym od tego, jakiego zazwyczaj używają instytucje i organy wspólnotowe w swych opiniach dla Rzecznika.

2.6 Zasady dobrej administracji wymagają, by instytucje utrzymywały poprawne i uprzejme kontakty z obywatelami. Jeśli zdarzy się pomyłka, która naraża na szwank prawa lub interesy obywatela, instytucja powinna za nią przeprosić i dołożyć starań, by usunąć jej negatywne skutki.⁹² W rzeczonyj sprawie KES nie dopełnił obowiązku uprzejmości. Stanowi to przypadek niewłaściwego administrowania, w związku z czym Rzecznik wystosował poniższą uwagę krytyczną.

3 Wnioski końcowe

Na podstawie dochodzenia Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w rzeczonyj sprawie konieczne stało się wystosowanie następującej uwagi krytycznej:

Zasady dobrej administracji wymagają, by instytucje postępowały poprawnie i uprzejmie w kontaktach z obywatelami. Jeśli zdarzy się pomyłka, która naraża na szwank prawa lub interesy obywatela, instytucja

⁸⁹ Decyzja Parlamentu Europejskiego w sprawie postanowień i ogólnych warunków wykonywania zadań przez Rzecznika Praw Obywatelskich, Dz.U. Nr 113 z 4 maja 1994 r., str. 15.

⁹⁰ Roczny sprawozdanie Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich z 1995 r., str. 20-21.

powinna za nią przeprosić i dołożyć starań by usunąć jej negatywne skutki.⁹³ W rzeczonyj sprawie KES nie dopełnił obowiązku uprzejmości. Stanowi to przypadek niewłaściwego administrowania.

Zważywszy, że ten aspekt sprawy dotyczył postępowania odnoszącego się do wydarzeń z przeszłości oraz biorąc pod uwagę stanowisko przyjęte przez KES w jego opinii w omawianej sprawie oraz sprawie 906/2002/OV, dążenie do polubownego rozwiązania problemu nie jest w tym przypadku stosowne. Wobec powyższego Rzecznik zamyka sprawę.

3.4.5 Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych

BEZPODSTAWNE ZARZUTY ŁAPOWNICTWA W STOSUNKU DO DZIENNIKARZA

Decyzja dotycząca skargi 1840/2002/GG przeciwko Europejskiemu Urzędowi ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych

Jest to krótkie streszczenie decyzji, która nie mogła zostać opublikowana w całości z powodu swych rozmiarów. Dotyczy ono tylko jednego aspektu sprawy, która zawierała także inne zarzuty. Pełny tekst decyzji w języku niemieckim i angielskim dostępny jest na stronie internetowej Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich:

<http://www.euro-ombudsman.eu.int/decision/en/021840.htm>

Skarżący to brukselski korespondent niemieckiego tygodnika „Stern”. Tygodnik ten opublikował dwa artykuły traktujące o zarzutach nieprawidłowości, postawionych przez urzędnika UE, Paula van Buitenena, i o związonym z nimi dochodzeniu prowadzonym przez Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF). Artykuły te opierały się na poufnych dokumentach zdobytych przez skarżącego. OLAF opublikował wkrótce potem notę prasową, informującą, iż „pewien” dziennikarz zdobył kilka dokumentów związanych z tym dochodzeniem oraz że Urząd zdecydował się wszcząć wewnętrzne śledztwo w sprawie, między innymi, zarzutu, iż rzeczony dokumenty zostały zdobyte poprzez „przekupienie urzędnika”. 4 kwietnia 2002 r. gazeta European Voice przytoczyła wypowiedź rzecznika OLAF, który stwierdził, iż OLAF „otrzymał prima facie dowody na to, że mogło dojść do przekupstwa”.

Skarżący uznał, że OLAF postąpił niewłaściwie upubliczniając w nocie prasowej i swych komentarzach w European Voice zarzuty łapownictwa, które musiały zostać odebrane jako skierowane przeciwko niemu i jego gazecie.

Podczas dochodzenia Rzecznika OLAF dowodził, iż decyzja o podaniu wiadomości o wszczęciu wewnętrznego dochodzenia została podjęta po wnikliwych rozważaniach. Biorąc pod uwagę poważne konsekwencje faktu, że urzędnik OLAFu mógł być odpowiedzialny za bezprawne ujawnienie poufnych informacji i danych osobowych, Dyrektor OLAFu zdecydował, by ogłosić publicznie i w jak najbardziej przejrzysty sposób, iż prowadzone jest dochodzenie w sprawie powyżej opisanego naruszenia prawa w celu wykrycia winnych i zapobieżenia takim wykroczeniom w przyszłości. Ponadto ze szczegółowych informacji, które otrzymał OLAF, można było wywnioskować, że przynajmniej w jednym przypadku doszło do przekazania urzędnikowi OLAF, lub innej instytucji unijnej, łapówki w celu uzyskania poufnych dokumentów. Dochodzenie mające wyjaśnić, czy rzeczywiście do tego doszło, było wciąż jeszcze w toku. OLAF wyjaśnił, że

⁹¹ Zob. Decyzja Rzecznika z 13 marca 2002 r. w dochodzeniu OI/1/2002/OV z własnej inicjatywy dotyczącym Europejskiego Centrum Kształcenia i Rozwoju Zawodowego (CEDEFOP), Roczny sprawozdanie Rzecznika za rok 2002, str. 204. Zob. także strona <http://www.euro-ombudsman.eu.int/decision/en/02oi1.htm>.

jego wzmianka o „pewnym” dziennikarzu była neutralna i nie odnosiła się do żadnej konkretnej osoby.

Po rozpatrzeniu opinii OLAF i uwag skarżącego Rzecznik stwierdził, że do zasad dobrej administracji należy dołożenie wszelkich starań przy podejmowaniu decyzji, aby zastosowane środki były adekwatne do celu, jaki mają osiągnąć. Organy administracji powinny zwłaszcza unikać ograniczania praw obywateli, jeśli ograniczenia te nie mają uzasadnienia w celach ich działań⁹⁴. Zasada powyższa powinna mieć zastosowanie nie tylko w samych decyzjach, ale we wszelkich działaniach administracyjnych. Odnosi się więc ona również do dystrybucji informacji.

Rzecznik w zasadzie przyjął z zadowoleniem fakt, iż OLAF zdecydował się postępować „w jak najbardziej przejrzysty sposób”. Takie podejście jest zgodne z obowiązkiem instytucji i organów UE podejmowania decyzji w sposób tak jawny, jak to tylko możliwe (Artykuł 1 Traktatu o Unii Europejskiej). Jednakże insynuowanie łapownictwa jest poważnym zarzutem, który łatwo może nadszarpać reputację dziennikarza. Taka insynuacja nie może być więc podawana do wiadomości publicznej bez dostatecznie poważnych poszlak, które mogłyby zostać poddane inspekcji na forum publicznym. Rzecznik uznał, że OLAF nie dowiódł, by opublikowanie podejrzeń o łapownictwo było konieczne w jego działaniach i adekwatne do zamierzonego celu. Rzecznik sformułował zatem dla OLAF następujące zalecenie wstępne, zgodnie z art. 3 ust. 6 Statutu Rzecznika.

OLAF powinien rozważyć odwołanie zarzutów łapownictwa, które zostały opublikowane i mogły łatwo zostać odebrane jako wymierzone przeciwko skarżącemu.

OLAF powiadomił Rzecznika, że przyjął jego zalecenie wstępne i zastosował się do niego publikując sprostowanie. Odnośny akapit tego sprostowania brzmi: „Dochodzenie OLAFu nie zostało jeszcze zakończone, ale na chwilę obecną Urząd nie uzyskał żadnych dowodów na to, że przekupstwo takie miało miejsce.”

Rzecznik przychylił się do stanowiska skarżącego, iż powyższe sprostowanie nie odpowiadało do końca wstępnemu zaleceniu Rzecznika. Zamiast wycofania zarzutów łapownictwa OLAF stwierdził jedynie, że „na chwilę obecną” nie posiada dostatecznych dowodów na ich potwierdzenie. W tych okolicznościach działania podjęte przez OLAF są wyraźnie niewystarczające do naprawienia skutków niewłaściwego administrowania.

Rzecznik uznał, że wystosowanie uwagi krytycznej mogłoby być stosownym zadośćuczynieniem dla skarżącego, dlatego też nie było wskazane w tej sprawie przedkładanie Parlamentowi Europejskiemu sprawozdania specjalnego.

Wobec powyższego Rzecznik zamknął sprawę poniższą uwagą krytyczną:

Poprzez stawianie zarzutów łapownictwa bez dostatecznych przesłanek, które mogłyby zostać poddane inspekcji na forum publicznym, OLAF wykroczył w swych działaniach poza środki właściwe do osiągnięcia zamierzonego przez Urząd celu. Stanowi to przypadek niewłaściwego administrowania.

⁹² Art. 12 ustęp 1 i Art. 12 ustęp 3 Europejskiego Kodeksu Dobrej Praktyki Administracyjnej.

⁹³ Art. 12 ustęp 1 i Art. 12 ustęp 3 Europejskiego Kodeksu Dobrej Praktyki Administracyjnej.

3.5 PROJEKTY ZALECEŃ PRZYJĘTE PRZEZ INSTYTUCJE

3.5.1 Rada Unii Europejskiej

RADA UDZIELA CZĘŚCIOWEGO DOSTĘPU DO ROCZNEGO SPRAWOZDANIA GRUPY DS. KODEKSU POSTĘPOWANIA

Decyzja dotycząca skargi 573/2001/IJH (poufnej) złożonej przeciwko Radzie Unii Europejskiej

SKARGA

Skargę złożył biegły księgowy. Na prośbę skarżącego zaklasyfikowano ją jako poufną, zgodnie z art. 2 ust. 3 Statutu Rzecznika.

Strona skarżąca zakwestionowała odmowę Rady udzielenia dostępu do dokumentu Rady 13563/00, stanowiącego drugie roczne sprawozdanie Grupy ds. Kodeksu Postępowania (w sprawie pakietu podatkowego) sporządzone dla Rady Ministrów ds. Gospodarki i Finansów (ECOFIN), na podstawie decyzji Rady 93/731. Rada odmówiła dostępu do dokumentu powołując się na art. 4 ust. 2 decyzji Rady 93/731, w celu ochrony poufności obrad Rady.

Rzecznik uznał, iż odmówienie przez Radę dostępu do dokumentu jest przykładem niewłaściwego administrowania, gdyż:

- (i) argumentacja Rady, iż nieudostępnienie owego dokumentu wynikało z troski Rady o zachowanie poufności jej obrad w sprawie rzezonego dokumentu, lub że ujawnienie go w poważnym stopniu zaszkodziłoby procesowi podejmowania decyzji przez Radę, była nieprawidłowa. Rzecznik zwrócił uwagę na fakt, że Rada nie wyjaśniła, w jaki sposób drugie roczne sprawozdanie Grupy ds. Kodeksu Postępowania różni się swym charakterem od pierwszego, które zostało opublikowane.
- (ii) Rada nie potrafiła ustosunkować się do kwestii częściowego dostępu do dokumentu. Według orzecznictwa Trybunału Rada jest zobowiązana, stosując decyzję 93/731 rozpatrzyć, czy nie powinno się udzielić częściowego dostępu do informacji nieobjętych wyjątkami⁹⁵. Częściowy dostęp jest wyraźnie przewidziany w art. 4 ust. 6 rozporządzenia 1049/2001.

Decyzją z dnia 17 czerwca 2002 r., zgodnie z art. 3 ust. 6 Statutu Rzecznika Europejskiego, Rzecznik skierował do Rady projekt zalecenia, by ponownie rozpatrzono wniosek, stosując rozporządzenie 1049/2001⁹⁶, które zastąpiło decyzję Rady 93/731.

Rzecznik był również zdania, iż rzezony dokument mógłby dotyczyć działalności ustawodawczej Rady oraz iż Rada powinna wziąć ten aspekt pod uwagę.

W swej szczegółowej opinii na temat projektu zalecenia Rada stwierdziła, że ust. 1- 4, 13, 14 i 24 dokumentu 13563/00 oraz punkty 1- 8 i 14- 16 załącznika nr 1 nie są objęte wyjątkiem i mogą zostać opublikowane. Co do pozostałej części dokumentu Rada postanowiła odmówić do niej dostępu na mocy art. 4 ust. 3, pierwszy akapit rozporządzenia 1049/2001.

⁹⁴ Zob. art. 6 Europejskiego Kodeksu Dobrej Praktyki Administracyjnej, dostępnego na stronie internetowej Rzecznika (<http://www.euro-ombudsman.eu.int>.)

⁹⁵ Sprawa C- 353/99 P, Rada Unii Europejskiej przeciwko Heidi Hautala, [2001] ECR I- 9565, ust.87.

Poza tym Rada dostarczyła szczegółowe wyjaśnienie na temat tego, pod jakim względem drugie sprawozdanie Grupy ds. Kodeksu Postępowania różni się swą zawartością i charakterem od pierwszego sprawozdania.

Rzecznik uznał, że w swej szczegółowej opinii Rada w adekwatny sposób ustosunkowała się do kwestii wspomnianych w projekcie zalecenia Rzecznika, oraz że w obecnym stanie prawa wspólnotowego argumentacja Rady w rozsądny sposób uzasadnia nieujawnienie dokumentu, mimo iż chodzi o dokument o charakterze ustawodawczym.

Rzecznik zamknął zatem tę sprawę na tej podstawie, że Rada podjęła odpowiednie kroki, aby wypełnić projekt zalecenia.

Pełny tekst projektu zalecenia znajduje się na: <http://euro-ombudsman.eu.int/recommen/en/010573>.

RADA UDOSTĘPNI KANDYDATOM ICH OCENIONE ARKUSZE EGZAMINACYJNE

Decyzja w sprawie skargi 2097/2002/GG oraz 2059/2002/IP przeciwko Radzie Unii Europejskiej

Skarga 2097/2002/GG

SKARGA

Skarżąca, obywatelka Niemiec, brała udział w konkursie Rady (Council/C/412) na stanowisko asystenta biurowego (kategoria C5) ze znajomością języka niemieckiego. Konkurs składał się z czterech części: dwóch testów wielokrotnego wyboru (A i B), pisemnego sprawdzianu przy użyciu komputera (C) oraz egzaminu ustnego (D). Sprawdzian pisemny podzielony był na trzy testy. W teście drugim (test b) kandydaci mieli opracować tekst na czysto, na podstawie około 45 wierszy maszynopisu, zawierającego odręczne poprawki i odnośniki oraz literówki i błędy gramatyczne. Za tekst ten można było otrzymać od 0 do 40 punktów. Zdobycie 24 punktów gwarantowało przejście do następnego etapu.

12 listopada 2002 r. Rada powiadomiła skarżącą, że otrzymała ona jedynie 18 punktów w teście C i dlatego nie zakwalifikowała się do egzaminu ustnego.

W piśmie z 20 listopada 2002 r. skarżąca poinformowała Radę, że nigdy wcześniej nie brała udziału w teście tego rodzaju i dodała, że ponieważ wciąż jest zainteresowana pracą w instytucjach unijnych, bardzo pomocne byłoby dla niej zapoznanie się z błędami, które uniemożliwiły jej osiągnięcie wymaganej liczby punktów. Skarżąca zwróciła się więc z prośbą o udostępnienie jej omawianego testu z zaznaczonymi błędami i oceną.

W odpowiedzi z 27 listopada 2002 r. Rada powiadomiła skarżącą, że Komisja Egzaminacyjna ponownie sprawdziła jej arkusze egzaminacyjne i potwierdziła swą pierwotną ocenę. Rada dodała, iż nie może niestety udostępnić skarżącej jej arkuszy egzaminacyjnych.

W skardze do Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich skarżąca podniosła, iż odmowa udostępnienia jej przez Radę jej ocenionych już arkuszy egzaminacyjnych jest nie do przyjęcia. Zaznaczyła, iż nie podano żadnych powodów takiej odmowy. Skarżąca dodała, że odmowa ta uniemożliwiała jej zrozumienie, dlaczego nie udało się jej zdać rzeczonych testu.

DOCHODZENIE

Opinia Rady

Opinia Rady zawierała następujące uwagi:

Zgodnie z artykułem 6 aneksu III Regulaminu Pracowniczego, procedury oceniania kandydatów przez Komisję Egzaminacyjną powinny być tajne. Jak wcześniej orzekł Trybunał Sprawiedliwości, utajnienie to zostało wprowadzone w celu zapewnienia Komisji Egzaminacyjnej niezależności i obiektywności w ocenianiu, zabezpieczając ją przed ingerencją i naciskami z zewnątrz. W konsekwencji przestrzeganie owej zasady niejawności jest nie do pogodzenia z upublicznianiem linii postępowania, przyjętych przez poszczególnych członków Komisji Egzaminacyjnej, jak również wszystkich innych okoliczności związanych z indywidualną oceną kandydata, bądź też jego oceną na tle pozostałych⁹⁷. Zasada ta, będąca nieodłączną cechą procedur oceniania przez Komisję Egzaminacyjną, uniemożliwiała również udostępnianie kryteriów oceniania testów konkursu, które to kryteria są z kolei integralną częścią procedury oceniania przez Komisję Egzaminacyjną osiągnięć kandydata na tle pozostałych aplikantów.⁹⁸

Obowiązek zachowania tajności działań Komisji Egzaminacyjnej uniemożliwia udostępnienie kandydatom wglądu do ich ocenionych już arkuszy egzaminacyjnych, ponieważ ujawniałoby to linie postępowania poszczególnych członków Komisji w zakresie oceny kandydatów.

Podanie ocen uzyskanych w poszczególnych testach było podstawą do odpowiedniego uzasadnienia oceny, na którym z kolei opierała się decyzja Komisji Egzaminacyjnej.

Uwagi skarżące

Nie otrzymano żadnych uwag ze strony skarżące.

PROJEKT ZALECENIA

16 kwietnia 2003 r. Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich, zgodnie z art. 3 ust. 6 Statutu Rzecznika, zwrócił się do Rady z następującym projektem zalecenia:

Rada Unii Europejskiej powinna umożliwić skarżącej wgląd w jej oceniony już arkusz egzaminacyjny.

Projekt tego zalecenia opierał się na następujących przesłankach:

1 Skarżąca, obywatelka Niemiec, brała udział w konkursie Rady (Council/C/412) na stanowisko asystenta biurowego (kategoria C5) ze znajomością języka niemieckiego. Po otrzymaniu wiadomości, że nie uzyskała wymaganej ilości punktów w jednym z testów pisemnych, zwróciła się do Rady z prośbą o udostępnienie jej ocenionego arkusza egzaminacyjnego. Rada prośbę tę odrzuciła. W skardze do Rzecznika skarżąca wyraziła pogląd, iż odmowa taka jest nie do przyjęcia.

2 W swojej opinii Rada wskazała na fakt, iż zgodnie z artykułem 6 aneksu III Regulaminu Pracowniczego działania Komisji Egzaminacyjnej powinny być tajne, a utajnienie to zostało wprowadzone w celu zapewnienia Komisji Egzaminacyjnej niezależności i obiektywności w jej ocenach. Według Rady obowiązek zachowania tajności działań Komisji Egzaminacyjnej uniemożliwia jej udostępnienie kandydatom ich ocenionych już arkuszy egzaminacyjnych, ponieważ ujawniałoby to linie postępowania poszczególnych członków Komisji w zakresie oceny kandydatów.

⁹⁶ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1049/2001 z dnia 30 maja 2001 r. w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji, Dz. U.L 145/43 2001 r.

⁹⁷ Sprawa 89/79 Bonu przeciwko Radzie, Zb. Orz. 1980, str. 553, ust. 5.

3 Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich rozpatrywał wcześniej przypadki związane z dostępem kandydatów do ich własnych arkuszy egzaminacyjnych już po ich ocenie, w sprawach Komisji Europejskiej⁹⁹ i Parlamentu Europejskiego¹⁰⁰.

4 18 października 1999 r., na podstawie swego dochodzenia dotyczącego procedur rekrutacyjnych w Komisji Europejskiej, Rzecznik przedstawił Parlamentowi Europejskiemu¹⁰¹ sprawozdanie specjalne, zawierające następujące uwagi:

Nie znany jest Rzecznikowi żaden przepis prawa wspólnotowego ani orzecznictwa organów sądowniczych UE, który zabraniałby Komisji umożliwienia kandydatowi, który brał udział w egzaminie pisemnym, wglądu do jego arkusza egzaminacyjnego już po jego ocenie. Artykuł 6 aneksu III Regulaminu Pracowniczego przewiduje, że „procedury oceniania kandydatów przez Komisję Egzaminacyjną powinny być tajne”. Narady Komisji Egzaminacyjnej muszą więc pozostać niejawne, ale niekoniecznie wynika z tego, że kandydat nie może mieć wglądu do swojego arkusza egzaminacyjnego po jego ocenie.

Główny argument przytaczany przez Komisję jako uzasadnienie swojej odmowy dotyczy istoty procedury rekrutacyjnej. Według Komisji Europejskiej Komisja Egzaminacyjna ocenia każdego kandydata porównując jego wyniki z wynikami pozostałych kandydatów w tym samym konkursie. Taki tryb oceny sprawia, zdaniem Komisji Europejskiej, że udostępnienie arkusza egzaminacyjnego z naniesioną oceną niczemu nie służy, skoro odzwierciedla on tylko opinię osoby, która nie знаła wyników pozostałych kandydatów.

Jednakże możliwość przeanalizowania swojego arkusza egzaminacyjnego wraz z jego oceną przynosi kandydatowi pewne korzyści. Po pierwsze uzyskuje on możliwość uświadomienia sobie swoich błędów a tym samym poprawienia się w przyszłych sprawdzianach. Po drugie wzrasta w ten sposób zaufanie kandydata do administracji unijnej. Jest to ważny aspekt, ponieważ szeroko rozpowszechniona jest najwyraźniej opinia, że testy nie zawsze są przez Komisję właściwie oceniane, a czasem nawet nie są oceniane w ogóle. Po trzecie, w przypadku, gdy kandydat ma poczucie, że został oceniony błędnie, będzie dysponował konkretnymi podstawami do dochodzenia swoich racji, jeśli wcześniej zapozna się z oceną swojego arkusza egzaminacyjnego. W każdym przypadku to obywatel, który zwrócił się z prośbą o informację, a nie organ administracji, powinien mieć możliwość ocenienia, czy informacja ta jest dla niego przydatna.

Komisja odwołuje się również do przeszkód natury administracyjnej i finansowej, związanych z udostępnianiem arkuszy egzaminacyjnych. Rzecznik jest jednak przeświadczony, że urzędnicy Komisji byłiby w stanie udostępnić rzeczne arkusze w sposób, który minimalizowałby koszty tej procedury, zwłaszcza, że mało prawdopodobne jest, aby wszyscy kandydaci chcieli zapoznać się ze swoimi arkuszami egzaminacyjnymi po ich ocenie.

(...)

Komisja podkreśliła również zasadnie, że działalność Komisji Egzaminacyjnej podlega kontroli sądowej ze strony organów sądowniczych UE. Oznacza to wszakże, iż wątpliwości, które można by z łatwością wyjaśnić, gdyby kandydat miał wgląd do swoich arkuszy egzaminacyjnych z ich oceną, będą musiały być rozpatrywane przed sądem. Rzecznik uznał, że byłoby to dla kandydatów nad wyraz niedogodne. Z drugiej strony zapewnienie dostępu do ocenionych arkuszy egzaminacyjnych prawdopodobnie rozwiązałoby wiele wątpliwości przy minimum wysiłku i czasu.

(...)

Jak to potwierdził Traktat Amsterdamski obowiązek podejmowania decyzji tak jawnie, jak to tylko możliwe, stanowi jedną z podstawowych zasad prawa administracyjnego Wspólnot Europejskich. Co więcej, należy zrobić wszystko, aby obywatele odnosili pozytywne wrażenie przy pierwszym kontakcie z instytucjami wspólnotowymi. Obywatele, którzy chcieliby pracować w instytucjach wspólnotowych, wyrabiają sobie o nich bardzo złe zdanie, jeśli bez odpowiedzi pozostają ich wątpliwości, czy zostali sprawiedliwie i poprawnie ocenieni. Aby je rozwiązać istotne jest, by każdy kandydat miał możliwość wglądu do kopii swojego arkusza

⁹⁸ Sprawa C- 254/95 Parlament Europejski przeciwko Innamorati, Zb. Orz. 1996, str. I- 3423, ust. 29.

⁹⁹ dochodzenie z inicjatywy Rzecznika nr 1004/97/(PD)/GG.

¹⁰⁰ Skargi 457/99/IP, 610/99/IP, 1000/99/IP i 25/2000/IP.

egzaminacyjnego, zawierającego już ocenę. Możliwość ta nie koliduje w żaden sposób z wymogiem, by procedury oceniania kandydatów przez Komisję Egzaminacyjną były tajne, ponieważ nie dotyczy ona narad Komisji Egzaminacyjnej, podczas których ocenia się osiągnięcia kandydata w odniesieniu do pozostałych aplikantów. Dlatego też zaniedbanie przez Komisję modyfikacji jej procedur administracyjnych w celu umożliwienia każdemu kandydatowi dostępu do jego ocenionych już arkuszy egzaminacyjnych wydaje się stanowić przypadek niewłaściwego administrowania.

5 Po rozpatrzeniu powyższego Rzecznik przedstawił Komisji zalecenie, według którego powinna ona przy kolejnych konkursach, najpóźniej od 1 lipca 2000 r., umożliwić kandydatom wgląd do ich własnych arkuszy egzaminacyjnych, na ich prośbę. Pismem z 7 grudnia 1999 r. Przewodniczący Komisji Europejskiej powiadomił Rzecznika, że Komisja przyjęła jego zalecenie.

6 17 listopada 2000 r. Parlament Europejski przyjął rezolucję¹⁰², w której zaaprobował sprawozdanie specjalne Rzecznika i pogratulował Komisji pozytywnego odniesienia się do zalecenia tego ostatniego. Parlament wyraził również nadzieję, że „także pozostałe organy i instytucje europejskie pójdą za przykładem Komisji”.

7 17 lipca 2000 r. Rzecznik przedłożył Parlamentowi Europejskiemu projekt zaleceń, w których zasugerował, aby Parlament zapewnił skarżącym możliwość wglądu do ich arkuszy egzaminacyjnych zawierających ocenę. 27 listopada 2000 r. Parlament poinformował Rzecznika o przyjęciu zasady, iż kandydaci powinni mieć dostęp do kopii swoich arkuszy egzaminacyjnych po ich ocenie oraz podał, w jaki sposób ma zamiar wprowadzić zalecenia Rzecznika w życie¹⁰³.

8 Argumenty przedstawione przez Radę w omawianej sprawie nie odnoszą się do jakiś szczególnych cech konkursów organizowanych przez Radę, które odróżniałyby je od konkursów przeprowadzanych przez Parlament Europejski czy Komisję. Rzecznik stanął więc na stanowisku, że rozważania zawarte w jego raporcie specjalnym, dotyczącym procedur rekrutacyjnych w Komisji, mają również zastosowanie (mutatis mutandis) do konkursów organizowanych przez Radę.

9 Wobec powyższego Rzecznik uznał odmowę Rady udostępnienia skarżącej jej ocenionego arkusza egzaminacyjnego za przypadek niewłaściwego administrowania.

Szczegółowa opinia Rady

W swojej opinii szczegółowej Rada poinformowała Rzecznika, iż zdecydowała się przyjąć projekt zalecenia i umożliwić skarżącej dostęp do jej ocenionego arkusza egzaminacyjnego. Kopia tego arkusza, jak również jego ocena przez Komisję Egzaminacyjną miały zostać wysłane skarżącej jeszcze tego samego dnia.

Rada stwierdziła, że w świetle Regulaminu Pracowniczego oraz ostatnich wyroków Sądu Pierwszej Instancji w sprawie T- 72/01¹⁰⁴, ujawnienie tych dokumentów nie może być postrzegane jako naruszenie zasady niejawności, będącej nieodłączną cechą procedury Komisji Egzaminacyjnej.

Uwagi skarżącej

Ze strony skarżącej nie otrzymano żadnych uwag do szczegółowej opinii Rady.

¹⁰¹ Dz.U. C 371 z 1999 r., str. 12.

¹⁰² Dz. U. C 223 z 2001 r., str. 352, 368.

¹⁰³ Zob. decyzja Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich z 11 maja 2001 r. dotycząca skarg 457/99/IP, 1000/99/IP oraz 25/2000/IP, dostępne na stronie internetowej Rzecznika (<http://www.euro-ombudsman.eu.int>).

DECYZJA

1 Odmowa udostępnienia arkusza egzaminacyjnego po jego ocenie

1.1 Skarga dotyczyła odmowy Rady umożliwienia skarżącej wglądu do jej ocenionego już arkusza egzaminacyjnego z konkursu Rady (Council/C/412) na asystentów biurowych (kategoria C5) ze znajomością języka niemieckiego.

1.2 16 kwietnia 2003 Rzecznik zwrócił się do Rady, zgodnie z artykułem 3 ust. 6 Statutu Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich, z projektem zalecenia, według którego Rada powinna zezwolić skarżącej na wgląd do jej ocenionego już arkusza egzaminacyjnego.

1.3 W swojej opinii szczegółowej Rada poinformowała Rzecznika, iż zdecydowała się przyjąć projekt zalecenia i umożliwić skarżącej dostęp do rzeczzonego arkusza.

2 Wnioski końcowe

2.1 Po przeprowadzeniu dochodzenia Rzecznik stwierdził, że Rada przyjęła jego projekt zalecenia a środki przez nią podjęte są zadowalające.

2.2 W związku z tym Rzecznik zamknął sprawę.

Skarga 2059/2002/IP

Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich wystosował do Rady Unii Europejskiej ten sam projekt zalecenia w sprawie 2059/2002/IP. Szczegółowa opinia Rady i jej decyzja brzmiały następująco:

Szczegółowa opinia Rady

W swojej szczegółowej opinii Rada podkreśliła, że w następstwie projektu zalecenia, przedłożonego przez Rzecznika wcześniej w podobnej sprawie (skarga 2097/2002/GG), 17 września 2003 r. Sekretariat Generalny Rady ustanowił nowe reguły w związku z udostępnianiem kandydatom ich ocenionych arkuszy egzaminacyjnych. Reguły te miałyby zastosowanie do wszystkich, zarówno wewnętrznych jak i zewnętrznych, konkursów organizowanych przez Sekretariat.

Kandydaci biorący udział w konkursach publikowanych począwszy od 1 września 2003 r. mieliby prawo otrzymać kopię ich arkuszy egzaminacyjnych, a w przypadku testów pisemnych także kopię arkusza z oceną kandydata, dokonaną przez Komisję Egzaminacyjną. W przypadku konkursów zorganizowanych przed 1 września 2003 r. odnośne reguły stanowiły, iż kandydaci, którzy się o to zwrócili, mieli prawo do otrzymania kopii ich własnych arkuszy egzaminacyjnych wraz z arkuszem ocen, jeśli Komisja Egzaminacyjna taki arkusz wystawiła.

W omawianej tu sprawie Rada zdecydowała się zezwolić skarżącemu na dostęp do jego arkusza egzaminacyjnego. Jeśli chodzi o udostępnienie kryteriów oceny, Rada podkreśliła, że zostały one wymienione w punkcie VI.A.d) ogłoszenia o konkursie, oraz że Komisja Egzaminacyjna nie wystawiła arkusza ocen. Rada zadeklarowała, że kopia arkusza egzaminacyjnego skarżącego, wraz z kopią ogłoszenia o konkursie, zostaną wysłane do skarżącego jeszcze tego samego dnia.

Uwagi skarżącego

5 listopada 2003 r. biuro Rzecznika skontaktowało się telefonicznie ze skarżącym w celu powiadomienia go o odpowiedzi Rady oraz upewnienia się, czy uważa on tę odpowiedź za satysfakcjonującą. Skarżący pogratulował Rzecznikowi rezultatu jego dochodzenia i osiągniętych efektów.

DECYZJA

1 Odmowa udostępnienia ocenionego arkusza egzaminacyjnego oraz kryteriów oceny

1.1 Skarżący zwrócił się z prośbą o wgląd do kopii jego ocenionego już arkusza egzaminacyjnego w konkursie Rady (Council/A/394) oraz o podanie mu kryteriów oceny stosowanych przez Komisję Egzaminacyjną przy ocenianiu testów. Rada odmówiła spełnienia tej prośby. Skarżący złożył więc skargę do Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich.

1.2 8 lipca 2003 r. Rzecznik zwrócił się do Rady, zgodnie z artykułem 3 ust. 6 Statutu Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich, z projektem zalecenia, według którego Rada powinna zezwolić skarżącemu na wgląd do jego ocenionego już arkusza egzaminacyjnego, jak również podać mu kryteria oceny, stosowane przez Komisję Egzaminacyjną.

1.3 W szczegółowej opinii Rada poinformowała Rzecznika, iż zdecydowała się przyjąć jego projekt zalecenia.

Rada wskazała na fakt, iż 17 września 2003 r. jej Sekretariat Generalny ustanowił nowe reguły udostępniania kandydatom kopii ich ocenionych arkuszy egzaminacyjnych. Reguły te miałyby zastosowanie do wszystkich, zarówno wewnętrznych jak i zewnętrznych, konkursów organizowanych przez Sekretariat.

Kandydaci biorący udział w konkursach publikowanych począwszy od 1 września 2003 r. mieliby prawo otrzymać kopię ich arkuszy egzaminacyjnych, a w przypadku testów pisemnych także kopię arkusza z oceną kandydata, dokonaną przez Komisję Selekcijną. W przypadku konkursów zorganizowanych przed 1 września 2003 r. odnośne reguły stanowiły, iż kandydaci, którzy się o to zwrócili, mieli prawo do otrzymania kopii ich własnych arkuszy egzaminacyjnych wraz z arkuszem ocen, jeśli Komisja Selekcyjna taki arkusz wystawiła.

1.4 Odnośnie sprawy skarżącego Rada powiadomiła Rzecznika, że kopia jego arkusza egzaminacyjnego oraz kopia ogłoszenia o konkursie zostaną przesłane skarżącemu jeszcze tego samego dnia. Rada wyjaśniła, iż ponieważ kryteria oceny stosowane przez Komisję Selekcijną zostały podane w punkcie VI.A.d) ogłoszenia o konkursie, Komisja ta nie wystawiła osobnego arkusza ocen.

2 Wnioski końcowe

2.1 Po przeprowadzeniu dochodzenia Rzecznik stwierdził, że Rada przyjęła jego projekt zalecenia, a środki przez nią podjęte w celu wprowadzenia tego projektu w życie są zadowalające.

2.2 Wobec powyższego Rzecznik zamknął sprawę.

3.5.2 Komisja Europejska

POPIERANIE PRZEZ KOMISJĘ DOBREJ ADMINISTRACJI SZKÓŁ EUROPEJSKICH

Decyzja dotycząca skargi 845/2002/IJH przeciwko Komisji Europejskiej

SKARGA

W maju 2002 r. Pani L. złożyła do Rzecznika Praw Obywatelskich skargę w imieniu własnym oraz około 50- osobowej grupy rodziców dzieci uczęszczających do Szkół Europejskich w Brukseli.

Skarga dotyczy przydzielenia miejsc w tych szkołach w roku szkolnym 2002- 2003, wniesionych kolejno odwołań oraz mechanizmu koordynacji pomiędzy poszczególnymi szkołami.

Streszczając, skarżący podali w swojej opinii następujące argumenty:

Miejsca dostępne w nowym oddziale szkoły podstawowej w Ixelles zostały przydzielone uczniom, którzy do tej pory uczęszczali do dwóch istniejących oddziałów szkoły podstawowej, na podstawie dwóch różnych zestawów kryteriów ustalonych przez pierwotną szkołę, zastosowanych jednostronnie i bez zachowania zasady przejrzystości. Wpłynęło przeszło 200 odwołań; niektórych spośród nich wciąż nie rozpatrzono do dnia złożenia niniejszej skargi.

Mechanizm koordynacji pomiędzy szkołami w Brukseli jest nieodpowiedni nawet dla najbardziej podstawowych zadań, jak uzgodnienie pomiędzy trzema szkołami wspólnych wakacji i wolnych dni.

Pod tym względem funkcjonowanie szkół zaprzecza podstawowym zasadom dobrej administracji i narusza art. 41 Karty Praw Podstawowych. Poza tym naruszono art. 24 ust. 2 Karty, stanowiący, że „We wszystkich działaniach dotyczących dzieci, podejmowanych zarówno przez władze publiczne, jak i instytucje prywatne, przede wszystkim należy się kierować najlepiej pojętym interesem dziecka”. Pierwszym kryterium rozdzielania dzieci pomiędzy szkołami były możliwości pomieszczenia ich w trzech szkołach, co ustalono z góry, bez uwzględnienia potrzeb dzieci lub preferencji ich rodziców.

Skarżący skontaktowali się z Komisją, która jest członkiem Rady Nadzorczej i której obowiązkiem jest ochrona praw i interesów swojego personelu. Skarżący nigdy nie uzyskali wyczerpującej odpowiedzi lub wyjaśnienia od dyrekcji Szkół Europejskich, Rady Nadzorczej lub od Komisji.

Skarżący wyrażają obawę, że podobny bezład będzie się utrzymywał, gdy w przyszłości w Brukseli powstanie czwarta Szkoła Europejska .

Streszczając, skarżący twierdzą, że funkcjonowanie Szkół Europejskich narusza art. 24 ust. 2 oraz art. 41 Karty Praw Podstawowych, oraz że mechanizmy koordynacji działań pomiędzy szkołami są nieprawidłowe.

Skarżący proszą Rzecznika, by uczynił wszystko co w jego mocy, aby zapewnić:

- pilne rozwiązanie problemu przy zachowaniu najlepiej pojętego interesu dzieci, których dotyczy sprawa;
- przeprowadzenie dokładnego dochodzenia na najwyższym szczeblu;
- wszechstronny przegląd administrowania Szkół Europejskich, w celu zapewnienia w przyszłości funkcjonowania ich według takich samych standardów dobrego zarządzania i dobrej administracji, jakie stosują się do pozostałych instytucji UE i aby, kierowano się najlepiej pojętym interesem dzieci we wszystkich działaniach ich dotyczących, zgodnie z art. 24 ust. 2 Karty.
- uznanie wszystkich odwołań, nawet gdyby to rozwiązanie wymagało podzielenia części klas na dwie;
- sprawdzenie rozdziału środków finansowych pomiędzy szkołami;
- ustanowienie jasnego i przejrzystego systemu przydzielenia dzieci do szkół, w celu uniknięcia ewentualnego przenoszenia ich do innych w podobnych warunkach.

DOCHODZENIE

Rozpatrując wcześniejsze skargi przeciwko Szkołom Europejskim Rzecznik przyjął punkt widzenia, iż szkoły nie są instytucjami lub organami wspólnotowymi, ale że Komisja w pewnym stopniu odpowiada za ich funkcjonowanie, ponieważ jest reprezentowana w ich Radzie Nadzorczej

i przyczynia się w dużym stopniu do ich finansowania. Rzecznik uważa, iż odpowiedzialność Komisji nie obejmuje kwestii dotyczących wewnętrznego zarządzania w szkołach.

Dlatego też Rzecznik zwrócił się do Komisji o wydanie opinii w sprawie niniejszej skargi.

Opinia Komisji

Streszczając, opinia Komisji zawierała następujące punkty:

Przeniesienie pewnej liczby uczniów do innej ze Szkół Europejskich w Brukseli wynikało nieuchronnie z dwóch powodów. Po pierwsze - decyzji Rady Nadzorczej, aby otworzyć trzecią szkołę w Ixelles, w celu odciążenia szkół w dzielnicach Uccle i Woluwe, które były wówczas szczególnie przepełnione; po drugie - potrzeby tymczasowego przemieszczenia części uczniów ze szkoły w Uccle do szkoły w Woluwe, ze względu na szeroko zakrojone prace remontowo - budowlane.

Decydując o rozdzieleniu sekcji językowych pomiędzy trzy szkoły, Rada Nadzorcza kierowała się potrzebą przestrzegania podwójnej zasady, „równowagi odległości” oraz racjonalnego wykorzystania środków finansowych. Ani razu nie zdarzyło się, by decyzją dyrekcji szkół doszło do przeniesienia uczniów w trakcie semestru.

W celu lepszego kierowania przenosinami do szkół, przedstawicielstwo Rady Nadzorczej ustanowiło grupę koordynującą zarządzanie trzema brukselskimi szkołami, w której to grupie reprezentowani byli dyrektorzy szkół, nauczyciele oraz komitety rodzicielskie.

Według informacji dostarczonych Komisji, w pierwszej kolejności brano pod uwagę preferencje rodziców, lecz ograniczenia narzucone przez strukturę organizacji szkół oraz potrzeba optymalnego wykorzystania dostępnych środków finansowych sprawiły, iż sprostanie oczekiwaniom i wymaganiom wszystkich rodzin okazało się niemożliwe. Według Szkół trudno uzasadnić rozdzielenie sekcji językowych lub klas w jednej szkole, jeśli odpowiadające im sekcje i klasy w innej szkole były dosłownie puste.

Szkoła argumentuje, że rozpatrując indywidualne przypadki kierowano się kryterium posiadania rodzeństwa w wieku szkolnym, odległości szkoły od domu oraz chęci stworzenia równych liczebnie klas w trzech szkołach. Decyzje dyrektorów odnośnie rozmieszczania uczniów oparte były na informacji dostarczonej szkołom przez rodziców na temat rodzeństwa w wieku szkolnym oraz położenia domu rodzinnego.

Komisja jest świadoma faktu, iż wpłynęła znacząca ilość skarg. Każda ze skarg została rozpatrzona indywidualnie w obrębie poszczególnych szkół przez komisję, w której zasiadali członkowie Rady Administracyjnej oraz przedstawiciele rodziców. Poważna ilość skarg została podtrzymana.

W odpowiedzi na wniosek strony skarżącej Komisja poczyniła następujące uwagi:

- 1 Zastosowana procedura i kryteria stosowane przez szkołę przy przeniesieniu uczniów, wraz z możliwością odwołania się od nich sugerują, że kierowano się najlepiej pojętym interesem uczniów i jak tylko to było możliwe, brano go pod uwagę.
- 2 Podczas zebrania w dniach 21- 23 marca 2002 r. Rada Nadzorcza zapoznała się ze sporządzonym przez jej przedstawicieli sprawozdaniem pt.: „Podział uczniów przedszkola, szkoły podstawowej, gimnazjum oraz liceum pomiędzy Szkoły I, II i III w Brukseli”. Komisji nie powiadomiono o jakichkolwiek nieprawidłowościach zaistniałych w tym względzie.
- 3 Zasady zapisane w Karcie Praw Podstawowych, a w szczególności art. 24 ust. 2 oraz art. 41 w pełni stosują się do Szkół Europejskich i są dla nich wiążące. Zasady te stosują się również do planowanej reformy szkół.
- 4 Zgodnie z informacją dostarczoną Komisji, szkoły dołożyły wszelkich starań, by w pierwszym rzędzie kierować się preferencjami rodziców. Rzeczywiście, od września 2002 r., starano się dostosować rozmieszczenie dzieci w klasach do przeniesień stanowisk, jak również

odstąpić w przypadku niektórych sekcji w roku szkolnym 2002/2003 od zasad obowiązujących przy łączeniu klas szkoły podstawowej. Pomimo tych wysiłków, nie można było zlekceważyć pewnych ograniczeń narzuconych przez strukturę szkolnej organizacji oraz potrzeby optymalnego wykorzystania dostępnych środków finansowych. Dzielenie sekcji lub klas w jednej szkole, podczas gdy odpowiadające im sekcje i klasy w innej były dosłownie puste, nie stanowiłoby przykładu dobrej administracji.

5 Jedynie Rada Nadzorcza posiada uprawnienia do decydowania o rozdziale środków finansowych pomiędzy różne Szkoły Europejskie. Powinna kierować się przy tym zasadami „równowagi odległości” oraz optymalnym wykorzystaniem dostępnych środków.

6 Udział komitetów rodzicielskich, zarówno w grupie koordynującej zarządzanie trzema brukselskimi szkołami, ustanowionej w celu sprawniejszego przenoszenia uczniów, jak i w komitetach odpowiedzialnych za rozpatrywanie skarg, jest dowodem na przejrzystość systemu. Taka przejrzystość powinna być zachowana przy przenoszeniu uczniów do szkół w przyszłości.

Uwagi strony skarżącej

Uwagi strony skarżącej sprowadzały się do następujących wniosków:

Strona skarżąca dostarczyła Komisji informacji i wniosła o jej interwencję u Rady Nadzorczej w imieniu dzieci i ich rodzin. Przedstawiciel Komisji powinien był zatem zapoznać się z problemem, zanim doszło do spotkania Rady Nadzorczej w dniach 21- 23 maja 2002 r. Rozdzielenie środków finansowych pomiędzy szkołami bez dokładnego zapoznania się z potrzebami dzieci stanowi jak najgorszy przykład administrowania.

Komisja argumentuje, iż jedynie Rada Nadzorcza ma uprawnienia do decydowania o przydzieleniu szkołom środków finansowych. Taka argumentacja świadczy o tym, że Komisja nie wyciągnęła żadnych wniosków i że odmawia wzięcia na siebie odpowiedzialności. Komisja dostarcza szkołom najwięcej pieniędzy i powinna stawiać potrzeby i interesy dzieci na pierwszym miejscu.

PROJEKT ZALECENIA

Decyzją z dnia 10 grudnia 2002 roku, zgodnie z art. 3 ust. 6 Statutu Rzecznika, Rzecznik skierował do Komisji projekt zalecenia. Tezy projektu zalecenia sprowadzają się do następujących punktów:

1 Przyznawanie miejsc w Szkole Europejskiej

Przypadek strony skarżącej

1.1 W maju 2002 r. pani L. złożyła w imieniu własnym oraz w imieniu około 50 innych rodziców dzieci uczęszczających do Szkół Europejskich w Brukseli skargę dotyczącą przydziału miejsc w roku szkolnym 2002- 2003, odwołań, jakie w jego konsekwencji wpłynęły, oraz mechanizmu koordynacji pomiędzy szkołami.

Streszczając, skarżący twierdzą, że funkcjonowanie Szkół Europejskich narusza art. 24 ust. 2 oraz art. 41 Karty Praw Podstawowych, oraz że mechanizmy koordynacji pomiędzy szkołami są nieprawidłowe. Skarżący proszą Rzecznika, by uczynił wszystko co w jego mocy, aby zapewnić:

- pilne rozwiązanie problemu przy zachowaniu najlepiej pojętego interesu dzieci, których on dotyczy;
- przeprowadzenie dokładnego dochodzenia na najwyższym szczeblu;
- dokładny przegląd administrowania Szkół Europejskich, w celu zapewnienia w przyszłości ich funkcjonowania według takich samych standardów dobrego zarządzania i dobrej administracji, jakie stosują się do pozostałych instytucji EU, i aby, zgodnie z art. 24 ust. 2 Karty, kierowano się najlepiej pojętym interesem dzieci we wszystkich działaniach ich dotyczących.

- uznanie wszystkich odwołań, nawet gdyby to rozwiązanie wymagało podzielenia części klas na dwie;
- przegląd rozdziału środków finansowych pomiędzy szkołami;
- ustanowienie jasnego i przejrzystego systemu przydzielenia dzieci do Szkół, w celu uniknięcia ewentualnego przenoszenia ich do innych w podobnych warunkach.

Argumentacja Komisji

1.2 Komisja oświadczyła, że zdaje sobie sprawę z ilości złożonych skarg rozpatrywanych indywidualnie i w wielu przypadkach podtrzymanych. Zastosowana procedura i kryteria stosowane przez Szkoły przy przeniesieniu uczniów, wraz z możliwością odwołania się od nich, sugerują, że kierowano się najlepiej pojętym interesem uczniów i - jak to tylko było możliwe - wzięto go pod uwagę.

Jedynie Rada Nadzorcza posiada uprawnienia, by decydować o rozdziale środków finansowych pomiędzy różnymi Szkołami. Powinna kierować się przy tym zasadami „równowagi odległości” oraz optymalnym wykorzystaniem dostępnych środków. Rada Nadzorcza rozpatrzyła sprawozdanie poświęcone tej kwestii i Komisji nie znane są w tym zakresie żadne nieprawidłowości.

Szkoły dołożyły wszelkich starań, by przede wszystkim wziąć pod uwagę i kierować się preferencjami rodziców. Dołożono starań, by dostosować rozdzielenie dzieci pomiędzy klasy, jednakże dzielenie sekcji lub klas w jednej szkole, podczas gdy odpowiadające im sekcje i klasy w innej były dosłownie puste, nie stanowiłyby przykładu dobrej administracji.

Zasady ustanowione w Karcie Praw Podstawowych, a w szczególności art. 24 ust. 2 oraz art. 41 w pełni stosują się do Szkół Europejskich i są dla nich wiążące. Zasady te stosują się również do planowanej reformy szkół.

Udział komitetów rodzicielskich, zarówno w grupie koordynującej zarządzanie trzema brukselskimi szkołami, ustanowionej w celu lepszego rozdzielenia uczniów pomiędzy nimi, jak również w komitetach odpowiedzialnych za rozpatrywanie skarg jest dowodem na przejrzystość systemu. Taka przejrzystość powinna być zachowana przy przenoszeniu uczniów w przyszłości.

Opinia Rzecznika

1.3 Rzecznik zauważa, że Szkoły Europejskie zostały stworzone przez Państwa Członkowskie, które w 1957 roku podpisały Statut Szkoły Europejskiej. W 1994 Państwa Członkowskie oraz Wspólnota Europejska podpisały Konwencję¹⁰⁵, która unieważnia i zastępuje Statut z 1957 roku. Konwencja weszła w życie 1 października 2002 r.

1.4 Rzecznik konsekwentnie przyjmuje punkt widzenia, iż szkoły nie są instytucjami lub organami wspólnotowymi, ale że Komisja w pewnym stopniu odpowiada za ich funkcjonowanie, ponieważ jest reprezentowana w ich Radzie Nadzorczej i przyczynia się w dużym stopniu do ich finansowania. Rzecznik uważa, iż odpowiedzialność Komisji nie obejmuje kwestii dotyczących wewnętrznego zarządzania Szkołami.

Odwołania

1.5 W kwestii odwołań od decyzji o przydzielaniu dzieci do szkół, Rzecznik jest zdania, że podejmowanie decyzji co do indywidualnych odwołań przekracza zakres odpowiedzialności Komisji i tym samym wykracza poza zasięg dochodzenia Rzecznika. Rzecznik zauważa, że Komisja potwierdziła podtrzymanie dużej ilości odwołań.

Karta Praw Podstawowych

1.6 W kwestii zarzutu o naruszenie Karty Praw Podstawowych, Rzecznik przyjmuje potwierdzenie Komisji, że prawo do dobrej administracji (art. 41) i prawa dziecka (szczególnie art. 24 ustęp 2¹⁰⁶) są wiążące dla Szkół Europejskich i stosują się również do ich przyszłej reformy. Rzecznik uznaje za powszechną zasadę, że przestrzeganie tych praw jest zgodne z równoczesnym uwzględnieniem skuteczności rozdziału środków finansowych pomiędzy szkoły. W niniejszym przypadku Rzecznik nie uważa, by jego dochodzenie przyniosło dowody na łamanie praw dziecka, gwarantowanych art. 24 ust. 2 Karty, zwłaszcza, że okazało się, iż wiele pierwotnych decyzji o przydziale dzieci do szkół zostało zmienionych pozytywnie rozpatrzonymi odwołaniami.

Prawo do dobrej administracji jest rozpatrzone poniżej.

Koordinacja i właściwe administrowanie

1.7 W kwestii zarzutu, że mechanizm koordynacji pomiędzy szkołami jest nieprawidłowy, Rzecznik przypomina, że wpłynęła duża liczba odwołań, z których wiele zostało przez Komisję podtrzymanych. Rzecznik uważa, że świadczy to o istnieniu skutecznego, reagującego na zażalenia systemu.

1.8 Jednocześnie Rzecznik zwraca uwagę na fakt, iż jeśli pewien zakres administrowania wywołuje nieprzeciętnie dużą ilość odwołań lub skarg, właściwym zwyczajem jest sprawdzenie, czy nie kryje on jakiegoś zasadniczego problemu, a jeśli tak, podjęcie kroków, by w przyszłości można mu było zaradzić. Stwierdzenie to jest prawdziwe zwłaszcza w obliczu faktu, że ogromna większość odwołań i skarg była uzasadniona.

1.9 Rzecznik również zwraca uwagę, iż Komisja reprezentuje Wspólnoty Europejskie, które w dużym stopniu finansują Szkoły Europejskie i które są sygnatariuszami Konwencji o Statucie Szkół z roku 1994. Rzecznik jest zdania, że do zakresu odpowiedzialności Komisji należy popieranie dobrej administracji w Szkołach Europejskich. Rzecznik uważa, że odpowiedź Komisji na fakty, które legły u podstaw niniejszej skargi, nie świadczy o pełnym zrozumieniu przez nią wagi tej odpowiedzialności. Takie zaniedbanie stanowi przykład niewłaściwego administrowania.

2 Wnioski

2.1 Z przyczyn wyjaśnionych powyżej Rzecznik uważa, że odpowiedź Komisji na fakty, które wywołały niniejszą skargę, nie świadczy o pełnym zrozumieniu przez nią jej odpowiedzialności za propagowanie nawyku dobrej administracji w Szkołach Europejskich.

2.2 Powyższe wnioski podnoszą kwestię wagi ogólnej, która nie umożliwia polubownego rozwiązania. Zatem Rzecznik sporządza następujący projekt zalecenia dla Komisji, zgodnie z art. 3 ust. 6 Statutu Rzecznika.

PROJEKT ZALECENIA

Komisja winna zdać sobie sprawę, że do jej odpowiedzialności należy propagowanie nawyku dobrej administracji w Szkołach Europejskich, i dlatego powinna przedsięwziąć konkretne działania zmierzające do wzięcia na siebie tej odpowiedzialności w przyszłości.

Szczegółowa opinia Komisji

Szczegółowa opinia Komisji sprowadza się do następujących uwag:

Decyzja o otwarciu nowej szkoły w Brukseli (B- III) oraz o podziale sekcji językowych (tak istniejących, jak i nowopowstałych) pomiędzy trzy szkoły (B- I, B- II, oraz B- III) została podjęta przez Radę Nadzorczą podczas jej zebrania w dniach 28 - 29 kwietnia 1998 r., przy uwzględnieniu

zasady zachowania „równowagi odległości” oraz racjonalnego wykorzystania dostępnych środków finansowych.

Rada Nadzorcza przydzieliła sześć sekcji językowych (duńską, niemiecką, grecką, angielską, hiszpańską i francuską) do szkoły B- I, osiem sekcji (niemiecką, fińską, francuską, włoską, niderlandzką, szwedzką i portugalską) do szkoły B- II i sześć sekcji (niemiecką, hiszpańską, francuską, włoską, i niderlandzką) do szkoły B- III.

Będąc członkiem Rady Nadzorczej Komisja zgodziła się bez zastrzeżeń z tą decyzją i w pełni bierze na siebie wynikającą z tego faktu odpowiedzialność.

Przenoszenie uczniów do szkół w wyniku rozdzielenia pomiędzy szkołami sekcji językowych oraz odbywających się w szkole B- I prac remontowych nie jest kwestią, którą winna zajmować się Rada Nadzorcza, ale gremia zwykle odpowiedzialne za wewnętrzne zarządzanie systemem.

Mimo iż kwestie zarządzania Szkołą Europejską nie leżą w uprawnieniach Komisji, śledziła jednak ona z uwagą postępy w tej dziedzinie. W obrębie Rad Administracyjnych danych szkół uwagę szefów nauczycieli zwrócił rozmiar problemu, co skłoniło ich do dołożenia wszelkich starań w celu znalezienia rozwiązania. Również na prośbę Komisji Rada Nadzorcza rozpatrzyła obraną przez szkoły procedurę i uznała ją za prawidłową.

Komisja ponownie zamierza zwrócić uwagę Sekretarza Generalnego Szkół Europejskich na fakt, by w przyszłości, zwłaszcza w momencie otwarcia czwartej szkoły w Brukseli, powzięto wszelkie konieczne działania, by zapewnić jak najbardziej optymalne warunki przeniesienia uczniów.

Uwagi skarżącego dotyczące szczegółowej opinii

Streszczając, uwagi strony skarżącej zawierały następujące wnioski:

Rodzice wyrażają swoją głęboką troskę trwającym procesem poszukiwań lokalizacji dla czwartej Szkoły Europejskiej w Brukseli. Prawdopodobnie w rozmowach z władzami belgijskimi ponownie nie bierze się pod uwagę nadrzędnego interesu dzieci. Komisja powinna interweniować w obronie interesu dzieci oraz swoich pracowników.

W trakcie rozpatrywania tej skargi stało się jednoznaczne, że kiedy tylko pojawia się problem dotyczący bezpośredniej odpowiedzialności Szkoły, rodzice nie mają środków pozwalających na kwestionowanie podjętych decyzji. Troskę budzi fakt, że struktury dotyczące dzieci nie odpowiadają przed nikim. Rodzice pragną uzyskać radę, jak rozwiązywać podobne problemy.

DECYZJA

1 Ocena szczegółowej opinii Komisji przez Rzecznika

1.1 Rzecznik przeprowadził dochodzenie w sprawie skargi dotyczącej przydziału miejsc w Szkołach Europejskich w Brukseli. Biorąc pod uwagę, że Komisja reprezentuje Wspólnoty Europejskie, które w dużej mierze finansują Szkoły Europejskie i które są sygnatariuszami Konwencji o ich statucie z roku 1994, Rzecznik przyjął punkt widzenia, że do odpowiedzialności Komisji należy propagowanie nawyku dobrej administracji w Szkołach Europejskich. Rzecznik uważa, że odpowiedź Komisji na fakty, które wywołały niniejszą skargę, nie świadczy o pełnym zrozumieniu wagi tej odpowiedzialności. Rzecznik przedkłada zatem następujący projekt zalecenia:

Komisja winna zdać sobie sprawę, że do jej odpowiedzialności należy propagowanie nawyku dobrej administracji w Szkołach Europejskich, i dlatego powinna przedsięwziąć konkretne działania zmierzające do sprostania tej odpowiedzialności w przyszłości.

1.2 W swej szczegółowej opinii Komisja podejmuje się zwrócić uwagę Sekretarza Generalnego Szkół Europejskich na fakt, by w przyszłości, zwłaszcza w momencie otwarcia czwartej szkoły w Brukseli, powzięto wszelkie konieczne działania, by zapewnić jak najbardziej optymalne warunki przenoszenia uczniów.

1.3 Rzecznik uważa, że w odniesieniu do istoty zagadnienia niniejszej skargi, Komisja odpowiedziała pozytywnie na projekt zalecenia, a tym samym podjęła odpowiednie kroki, by go wypełnić.

1.4 Rzecznik zgłasza ogólną troskę strony skarżącej dotyczącą zarządzania i odpowiedzialności Szkół Europejskich za jej działania. Rzecznik zamierza rozpatrzyć, czy nie rozpocząć z własnej inicjatywy dochodzenia w sprawie odpowiedzialności Komisji za propagowanie w szkołach nawyku dobrej administracji, zgodnie z Kartą Praw Podstawowych. Dalsza uwaga na ten temat jest poczyniona poniżej.

2 Wnioski

Rzecznik uważa, że Komisja podjęła odpowiednie kroki, by wypełnić projekt zaleceń. Tym samym Rzecznik zamyka sprawę.

UWAGA DODATKOWA

Rzecznik zamierza rozpatrzyć, czy nie rozpocząć z własnej inicjatywy dochodzenia w sprawie ogólnej odpowiedzialności Komisji za propagowanie w Szkołach Europejskich nawyku dobrej administracji, zgodnie z Kartą Praw Podstawowych.

DYSKRIMINACJA ZE WZGLĘDU NA PRZYNALEŻNOŚĆ PAŃSTWOWĄ PRZEZ PRZEDSIĘBIORSTWO TELEKOMUNIKACJI ORAZ PRAWO KONKURENCJI UNII EUROPEJSKIEJ

Decyzja w sprawie skargi 1045/2002/GG przeciwko Komisji Europejskiej

SKARGA

Skarżącym jest obywatel Niemiec, który studiował w Szwecji. Aby móc podłączyć się do sieci telefonicznej szwedzkiego przedsiębiorstwa telekomunikacyjnego Telia, wymagano od niego złożenia kaucji w wysokości 5 000 SEK (lub deklaracji szwedzkiego obywatela, że gwarantuje on taką sumę). Okazało się, że kaucji takiej żądano od wszystkich obcokrajowców nieposiadających szwedzkiego numeru osobowego. Skarżący uznał, że, biorąc pod uwagę, że obywatele szwedzcy nie muszą składać takich kaucji, jest to przypadek dyskryminacji, sprzeczny z artykułem 12 Traktatu WE.

Dnia 25 listopada 1998 r. skarżący złożył oficjalną skargę do przedstawicielstwa Komisji w Szwecji. Ta poinformowała skarżącego 2 grudnia 1998 r., że skarga została przekazana do Sekretariatu Generalnego w Brukseli.

Dnia 3 września 1999 r., w następstwie ponaglenia skarżącego z dnia 20 sierpnia 1999 r., Sekretarz Generalny Komisji poinformował skarżącego, że jego skargę zarejestrowano jako 99/4916 SG(99) A/9472/2.

W swej skardze przedłożonej Rzecznikowi Praw Obywatelskich w czerwcu 2002 r. skarżący twierdzi, że pomimo wysłania kilku dalszych ponagleń (z 12 czerwca 2000 r., 18 października 2000 r. i 18 listopada 2001 r.), Komisja nigdy nie poinformowała go o stadium rozpatrywania sprawy, ani o zamiarze wszczęcia postępowania przeciwko Szwecji o naruszenie przepisów Wspólnoty.

DOCHODZENIE

Opinia Komisji

Opinia Komisja zawierała następujące uwagi:

Komisja najpierw zasięgnęła opinii kilku swoich Dyrekcji Generalnych (ds. Rynku Wewnętrznego, ds. Wymiaru Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych, ds. Społeczeństwa Informacyjnego), aby sprawdzić, czy zarzucane działanie wynika bezpośrednio czy pośrednio z przepisów szwedzkiego prawa. Opiniowanie trwało do lata 2000 r., a jego rezultat powierzał, że Telia narzuciła wymóg, o którym mowa, z własnej woli.

Ponieważ przedmiotem sprawy było zaniechanie działań, Dyrekcja Generalna Komisji (DG) ds. Konkurencji rozpatrzyła następnie, czy złamano art. 82 Traktatu WE.

Dnia 25 sierpnia 2000 r. DG zwróciła się do Telii o dostarczenie wyjaśnień. W swej odpowiedzi z 25 września 2000 r. Telia wyjaśniła, że suma 5 000 SEK miała służyć zabezpieczeniu długów abonentów, z którymi Telia, wobec braku posiadania przez nich szwedzkiego numeru osobowego, mogłaby stracić kontakt w przypadku ich przeprowadzki. Komisja uznała, że wyjaśnienie to uzasadnia różnicę w traktowaniu posiadaczy szwedzkiego numeru osobowego i osób, które takiego numeru nie posiadają. W związku z powyższym Komisja zadecydowała zakończyć swoje dochodzenie.

W świetle takiego rozwiązania, od tego momentu sprawa ta nabrała mniejszej wagi, zwłaszcza, że DG ds. Konkurencji musiała rozpatrywać inne liczne sprawy dotyczące sektora telekomunikacji.

Ku ubolewaniu Komisji, powyższe okoliczności przyczyniły się do pewnego opóźnienia w poinformowaniu skarżącego o pierwszych wnioskach w związku z rozpatrywaniem jego skargi oraz o zamiarze Komisji zamknięcia sprawy.

Dnia 8 sierpnia 2002 r. Komisja przesłała skarżącemu pisemną odpowiedź na jego skargę. Ponadto, 5 sierpnia 2002 r. Komisja upewniła się telefonicznie, że skarżący otrzymał jej odpowiedź.

Uwagi skarżącego

W swych uwagach skarżący potwierdził, że otrzymał list Komisji z 8 sierpnia 2002 r. i przyjął do wiadomości, że główny cel jego skargi został osiągnięty. Skarżący zauważył jednakże, że list wprawił go w rozgoryczenie, gdyż pomimo jego wszystkich ponagleń wysłanych do Komisji, nie uznała ona za stosowne poinformować go wcześniej o wyniku dochodzenia. Jego zdaniem było to więcej niż „pewne opóźnienie” i nie można go uzasadnić brakiem personelu. Skarżący przyjął jednak do wiadomości ubolewanie Komisji i uznał jej przeprosiny.

Jeśli chodzi o samą treść sprawy, skarżący uznał, iż podane przez Komisję powody zamknięcia dochodzenia nie są przekonujące.

Zdaniem skarżącego sprawa dotyczy naruszenia art. 82 Traktatu WE. Uważa on, że wyjaśnienia złożone przez Telię nie przekonują o słuszności jej postępowania, zważywszy, że Telia była jednak w stanie ścigać swych dłużników za granicą. Skarżący przyznał, że mogłoby się to okazać trudniejsze, niż ściganie dłużników w samej Szwecji, nie uzasadnia to jednak jego zdaniem ich dyskryminacji. Gdyby Komisja zaakceptowała argumenty Telii, byłoby to sprzeczne z unijnymi staraniami o uproszczenie procedury egzekwowania praw w innych Państwach Członkowskich.

Skarżący zauważył również, że Telia mogłaby uciekać się do innych środków w celu obrony własnych interesów, na przykład prosząc obywateli innych krajów UE niż Szwecji o dostarczenie kserokopii dowodu tożsamości lub paszportu. Według niego taka informacja pomogłaby „namierzyć” dłużnika. Skarżący wyraził również wątpliwość, czy sam fakt posiadania szwedzkiego numeru osobowego ułatwia skontaktowanie się z dłużnikiem w przypadku, gdy ten przeprowadził się za granicę.

W związku z tym skarżący zwrócił się do Rzecznika z prośbą o poparcie jego skargi i przekonanie Komisji, by kontynuowała swoje dochodzenie.

STARANIA RZECZNIKA O OSIĄGNIĘCIE POLUBOWNEGO ROZWIĄZANIA

Po dokładnym rozpatrzeniu opinii i uwag Rzecznik uznał, że Komisja nie odpowiedziała w sposób wyczerpujący na zarzuty oskarżonego.

Propozycja rozwiązania polubownego

Art. 3 ust. 5 Statutu Rzecznika¹⁰⁷ zaleca Rzecznikowi dążenie, w miarę możliwości, do rozwiązania sporu z zainteresowaną instytucją, w celu wyeliminowania przypadku niewłaściwego administrowania oraz pozytywnego rozpatrzenia skargi. Tymczasowy wniosek Rzecznika brzmiał, że decyzja Komisji o zamknięciu sprawy na podstawie stwierdzenia, że podejście Telii było zasadne, stanowiła przykład niewłaściwego administrowania.

W związku z tym Rzecznik przedstawił Komisji następującą propozycję polubownego rozwiązania sprawy:

Komisja Europejska winna ponownie rozpatrzyć złożoną jej skargę.

Opinia Komisji

Opinia Komisji zawierała następujące uwagi:

Zgodnie z propozycją Rzecznika, Komisja rozpatrzyła kwestię w świetle nowych argumentów przedstawionych przez skarżącego. Postępowanie Telii miało w zamyśle upewnienie się, że jej klient był wypłacalny w momencie, gdy zawierała z nim umowę o założenie linii telefonicznej. Można było to osiągnąć na trzy sposoby: dostarczając numer osobowy, wpłacając kaucję lub przedkładając dowód zakupu mieszkania lub domu w Szwecji.

Szwedzki numer osobowy („personnummer”) otrzymuje każdy obywatel szwedzki oraz każdy obcokrajowiec zamieszkujący w Szwecji dłużej niż przez rok. Składa się na niego kilkanaście znaków, na podstawie których można odczytać wiek osoby oraz jej miejsce urodzenia. Numer ten służy identyfikacji osoby do celów administracyjnych. Używa się go dla potrzeb ubezpieczenia społecznego, ale nie tylko; tłumaczenie „numer osobowy” nie powinno utrudniać zrozumienia znaczenia terminu.

Z numeru korzystają urzędy podatkowe i instytucje prywatne w celu stworzenia finansowych baz danych. Sprawdzenie takich baz danych pozwala więc sprawdzić, czy dana osoba nie posiada niespłaconych długów. Jeśli osoba posiadająca „personnummer” życzyłaby sobie skorzystać z usług Telii, przedsiębiorstwo sprawdzałoby w bazie danych, czy petent nie posiada jakichś niespłaconych długów. Oczywiście dane finansowe były dostępne w tego typu bazie danych jedynie wówczas gdy szwedzkie organy administracyjne lub prywatne sprawdzały taką osobę od strony finansowej.

Praktyka Telii proszenia o numer osobowy, kaucję lub dowód zakupu mieszkania lub domu w Szwecji, była niezależna od narodowości petenta. Każdy obcokrajowiec, który mieszka i pracuje w Szwecji, posiada „personnummer”. Poza tym także Szwed niezamieszkały w kraju mógłby być poproszony o wpłacenie kaucji, gdyby przyjechał na krótko do Szwecji jako student. Mimo iż taka osoba posiada „personnummer”, żadna z informacji finansowych nie byłaby dostępna w bazie danych, gdyż taka osoba nie mieszkała w Szwecji.

Jak każdemu przedsiębiorstwu telekomunikacyjnemu, które zawiera umowę z nowym abonentem, Telii potrzebne były podstawowe dane o osobie oraz sposób dotarcia do niej w razie niepłacenia przez nią rachunków. Wiele przedsiębiorstw telekomunikacyjnych w Unii Europejskiej zabezpieczało się, prosząc o kserokopię dowodu tożsamości abonenta. Do tej praktyki uciekały się zwłaszcza agencje lub operatorzy, którzy woleli sprzedawać podłączenie telefoniczne w fizycznej obecności abonenta. Jednakże Telia była w innym położeniu. Z jednej strony, przedsiębiorstwo często sprzedawało abonament przez telefon, z drugiej zaś, słusznie pragnęło upewnić się o wypłacalności klienta w

¹⁰⁶

»Wszystkie działania dotyczące dzieci, zarówno podejmowane przez władze publiczne, jak i instytucje prywatne, należy podporządkować najlepszym interesom dziecka«.

momencie zawierania umowy. Dlatego też Telia nie prosiła o kserokopię dowodu tożsamości; w celu upewnienia się o wypłacalności klienta, przedsiębiorstwo prosiło natomiast klientów mających „personnummer” o ujawnienie go. W przypadku, gdy strona trzecia nie potwierdziła dostępu do informacji o zasobach finansowych klienta, lub gdy zabrakło dowodu na posiadanie przez niego nieruchomości, Telia żądała złożenia kaucji. W rzeczywistości Telia udzielała swym klientom nieograniczonego dostępu do linii telefonicznej pomiędzy zapłaceniem dwóch rachunków, to znaczy przez okres około trzech miesięcy, co zabezpieczało przed pozostawieniem rachunku niezapłaconego.

Praktyki operatorów telefonicznych w Europie co do warunków przydziału linii telefonicznej, sposobu fakturowania i okresu utrzymania linii i możliwości korzystania z niej mimo niepłacenia rachunków, znacznie się od siebie różnią. Inni operatorzy, tacy jak British Telecom czy France Telecom, również przewidują, że kaucje, podobne do tej, której zażądała Telia, są w niektórych przypadkach konieczne.

Zgodnie z systemem obowiązującym w Telii, całkowity i nieograniczony dostęp do linii był możliwy przez okres pięciu miesięcy od daty zapłacenienia ostatniego rachunku do czasu rzeczywistego zablokowania linii z braku uiszczenia opłat. Inni operatorzy ograniczali ten okres do trzech miesięcy, a niektórzy blokowali linię na połączenia zewnętrzne wkrótce po wykryciu przypadku niezapłacenia rachunku.

Telia ograniczyła wysokość kaucji z 5 000 SEK, obowiązujących w czasie, gdy skarżący zwrócił się do Komisji, do 3 000 SEK czyli równowartości 333 €. Ta suma okazuje się wystarczać do celu, w jakim się ją ściąga (333 € jako kaucja pokrywająca nieodpłatne korzystanie z linii przez pięć miesięcy).

Głównym powodem obowiązku dostarczenia „personnummer” (lub kaucji, albo też zaświadczenia o posiadaniu mieszkania) nie była chęć uniknięcia ryzyka dochodzenia swych praw w innych Państwach Członkowskich.

Wobec braku dyskryminacji lub nieuzasadnionej praktyki, Komisja uznała, że nie było wystarczających powodów, aby uzasadnić rozpoczęcie postępowania o naruszenie art. 82 Traktatu WE.

Uwagi skarżącego

W swych uwagach skarżący podtrzymał swoją skargę. Zarzucał, że wymagania Telii doprowadziły w rezultacie do pośredniej dyskryminacji osób bez szwedzkiego obywatelstwa, ponieważ w rzeczywistości mogli oni uzyskać „personnummer” dopiero po roku. Według skarżącego, ogólne zasady działalności gospodarczej Telii zakładały wymaganie od klienta kaucji, w przypadkach, które nie dawały powodów do zakładania, że klient nie zapłaci swych rachunków. Skarżący argumentował, że jeśli przyjmie się, iż postępowano w ten sposób w przypadku osób, które nie posiadały „personnummer”, Telia w rzeczywistości krzywdziła obywateli innych Państw Członkowskich.

W ocenie skarżącego, istnieje zasadnicza różnica między domaganiem się dostarczenia „personnummer”, a domaganiem się uiszczenia kaucji. W pierwszym przypadku wystarczał dowód wypłacalności, podczas gdy w drugim przypadku klient zobowiązany był dostarczyć Telii środki finansowe, nie otrzymując na dodatek odsetek.

Skarżący dodał, że porównanie z British Telecom i z France Telecom jest nieprzekonywujące, gdyż przedsiębiorstwa te nie dyskryminują w przypadkach gdy jest wymagana kaucja. Istnieją inni operatorzy telefoniczni, którzy w ogóle nie wymagają kaucji (jak Deutsche Telekom) lub żądają jej wyłącznie w przypadku zaistnienia problemów (jak Telekom Austria).

PROJEKT ZALECENIA

Na podstawie przedłożonych materiałów Rzecznik doszedł do wniosku, że niemożliwe jest osiągnięcie polubownego rozwiązania sprawy. Rzecznik sporządził zatem następujący projekt zalecenia dla Komisji, zgodnie z art. 3 ust. 6 Statutu Rzecznika.

Komisja Europejska winna ponownie rozpatrzyć złożoną jej skargę.

Szczegółowa opinia Komisji

Szczegółowa opinia Komisji zawierała następujące uwagi:

Co do treści złożonej do Komisji skargi, zaistniała różnica zdań pomiędzy opiniami skarżącego, Rzecznika i Komisji. Głównie zainteresowany, to znaczy Telia, nie uczestniczyła w wymianie korespondencji. Należało wyjaśnić, czy praktyka Telii stanowiła nadużycie pozycji dominującej w rozumieniu art. 86 Traktatu WE. Komisja postanowiła zatem formalnie rozpatrzyć tę kwestię na podstawie art. 82 Traktatu WE. Pozwoliłoby to stronom zainteresowanym (skarżącemu i Telii) na przedstawienie ich oceny co do wszystkich elementów niniejszej sprawy. W rezultacie Komisja, przed podjęciem ostatecznej decyzji, mogłaby ponownie rozpatrzyć wszystkie elementy niniejszej sprawy. Nowe podejście do sprawy nie powinno być rozumiane jako akceptacja przez Komisję uwag Rzecznika odnośnie treści sprawy.

W celu niezwłocznego rozpoczęcia postępowania, na mocy art. 82 Traktatu, skarga skarżącego zostanie przesłana Telii w przeciągu paru dni.

Komisja uznała, że takie rozwiązanie sprawy doskonale odpowiada zaleceniu Rzecznika, aby ponownie rozpatrzyć skargę wcześniej złożoną Komisji.

Uwagi skarżącego

1 czerwca 2003 r. skarżący poinformował telefonicznie biuro Rzecznika, że jest zadowolony z wyniku sprawy.

DECYZJA

1 Brak informacji dotyczący skargi złożonej u Komisji.

1.1 Skarżącym jest obywatel Niemiec, który studiował w Szwecji. Aby móc podłączyć się do linii telefonicznej przedsiębiorstwa telekomunikacyjnego Telia, zobowiązany był złożyć kaucję 5 000 SEK. Okazało się, że kaucji tej żądano od wszystkich obywateli nieposiadających szwedzkiego numeru osobowego. Skarżący uznał, że jest to przypadek dyskryminacji, sprzeczny z art. 12 Traktatu WE, biorąc pod uwagę, że obywatele szwedzcy nie muszą składać takich kaucji. Dlatego dnia 25 listopada 1998 r. skarżący złożył do Komisji formalną skargę. W swej skardze złożonej do Rzecznika Praw Obywatelskich w czerwcu 2002 r. skarżący twierdzi, że pomimo wysłania kilku dalszych ponagleń (12 czerwca 2000 r., 18 października 2000 r. i 18 listopada 2001 r.), Komisja ani razu nie poinformowała go o etapie postępowania w jego sprawie, ani czy zamierza ona rozpocząć postępowanie przeciwko Szwecji o naruszenie prawa Wspólnoty.

1.2 W swej opinii Komisja wyjaśniła sposób rozpatrywania przez nią skargi oraz wyraziła ubolewanie z powstałego opóźnienia w poinformowaniu o tym skarżącego. Według Komisji, skarżący został ostatecznie poinformowany listem z dnia 8 sierpnia 2002 r.

1.3 Jest dobrą administracyjną praktyką informowanie skarżących o stanie i wyniku rozpatrywanych skarg złożonych do Komisji. W przypadku niniejszej sprawy, zanim Komisja poinformowała skarżącego we wrześniu 1999 r., że jego skarga została formalnie zarejestrowana, minęło dziewięć miesięcy, a skarżący zdążył już wysłać jedno ponaglenie. Na żadne z trzech kolejno wysłanych ponagleń skarżący nie otrzymał odpowiedzi. Dopiero w sierpniu 2002 r., po otrzymaniu informacji, że skarżący zwrócił się do Rzecznika, Komisja wreszcie powiadomiła skarżącego o wyniku jego skargi. Biorąc pod uwagę okoliczności, Rzecznik uznaje, że podejście Komisji do obecnej sprawy

stanowi jasny przypadek niewłaściwego administrowania. Jednakże uwzględniając, że skarżący poinformował Rzecznika, iż przyjął przeprosiny Komisji, Rzecznik uważa, że nie ma podstaw, by kontynuować dochodzenie w odniesieniu do tego aspektu skargi.

2 Brak przeprowadzenia dochodzenia w sprawie skargi złożonej Komisji

2.1 W swoim liście do skarżącego oraz opinii przedłożonej Rzecznikowi Komisja zwróciła uwagę, że w trakcie swojego dochodzenia w sprawie ewentualnego naruszenia art. 82 Traktatu WE, zwróciła się ona do Telii o wyrażenie opinii na temat sprawy. Telia wyjaśniła, że wymagana kaucja miała na celu zabezpieczenia długów abonenta, z którym Telia, wobec braku szwedzkiego numeru osobowego, mogła stracić kontakt w przypadku jego przeprowadzki. Komisja zauważyła, że już wcześniej uznała to wyjaśnienie za uzasadniające różnicę w traktowaniu posiadaczy szwedzkiego numeru osobowego i osób bez takiego numeru.

W związku z powyższym Komisja zdecydowała zakończyć swoje dochodzenie.

2.2 W swych uwagach skarżący odniósł się krytycznie do tej decyzji uznając, że doszło do naruszenia art.82 Traktatu WE, ponieważ podejście Telii faworyzuje obywateli szwedzkich w stosunku do obywateli innych państw UE. Ponadto zwrócił uwagę na to, iż uzasadnienie działania Telii chęcią zabezpieczenia się przed utratą kontaktu ze swym dłużnikiem nie usprawiedliwia takiej dyskryminacji.

2.3 Rzecznik uznał, że tym samym skarżący przedstawił kolejny zarzut. Biorąc pod uwagę związek pomiędzy pierwotną skargą a kolejnym zarzutem, Rzecznik przyjął punkt widzenia, że powinien być on rozpatrywany w kontekście obecnego dochodzenia. Komisja miała możliwość ustosunkowania się do tego zarzutu w swej opinii do propozycji Rzecznika polubownego rozwiązania sprawy.

2.4 Rzecznik zauważa, że Komisja dysponuje dyskrecyjnymi uprawnieniami w odniesieniu do skarg o naruszenie wspólnotowego prawa konkurencji. Komisja może zatem zdecydować o zamknięciu sprawy, jeśli dojdzie do wniosku, że nie doszło do naruszenia prawa, albo jeśli uzna, że dochodzenie tego naruszenia nie leży w interesie Wspólnoty a raczej dotyczy kompetencji sądów lub władz krajowych. Rzecznik przyjmuje do wiadomości, że Komisja zamknęła obecną sprawę, gdyż była zdania, iż wobec braku dyskryminacji lub nieuzasadnionej praktyki, nie było wystarczających powodów, by uzasadnić rozpoczęcie dochodzenia o naruszenie art. 82 Traktatu WE. Te argumenty powinny zostać rozpatrzone.

2.5 W stosunku do swych potencjalnych klientów Telia czyni rozróżnienie pomiędzy osobami mającymi szwedzki numer osobowy („personnummer”) I tymi, którzy nim nie dysponują, oraz tymi, którzy nie posiadają domu lub mieszkania w Szwecji. Jak prawidłowo zwraca na to uwagę skarżący, takie rozróżnienie niesie za sobą poważne następstwa: podczas gdy w pierwszym przypadku wystarcza jedynie podanie „personnummer”, w drugim klient musi dostarczyć Telii środki finansowe. W przeciwieństwie do tego, co twierdzi Komisja, w wyniku takiego rozróżnienia dochodzi do pośredniej dyskryminacji ze względu na przynależność państwową. Komisja zauważa, że szwedzki numer osobowy („personnummer”) otrzymuje każdy obywatel szwedzki oraz każdy obcokrajowiec zamieszkujący w Szwecji dłużej niż przez rok. Oznacza to, że obywatele innych Państw Członkowskich UE, którzy nie pozostają w Szwecji dłużej niż rok (jak studenci), nie otrzymują „personnummer”. Ograniczając przywilej niestosowania się do obowiązku zapłacenia kaucji, Telia krzywdzi tym samym w nieunikniony sposób wszystkich obywateli innych Państw Członkowskich nieposiadających takiego numeru. Rozumowania takiego nie zmieniłby fakt (jeśli dałoby się takowy dowieść), iż taką kaucję musiałby uiścić obywatel Szwecji z miejscem zamieszkania poza Szwecją, gdyby jako student na krótko przyjechał do Szwecji. Aby zaistniała podstawa do zarzutu dyskryminacji ze względu na obywatelstwo, odnośny środek nie musi przynosić korzyści wszystkim obywatelom Państwa Członkowskiego, o które chodzi¹⁰⁸.

¹⁰⁷

Decyzja Parlamentu Europejskiego nr 94/262 z dnia 9 marca 1994 w sprawie postanowień i ogólnych warunków wykonywania zadań przez Rzecznika Praw Obywatelskich, Dz.U. L 113/15, 1994.

2.6 Rzecznik uważa, że żadnego z argumentów wysuniętych przez Komisję nie można uznać za wystarczający dla uzasadnienia różnicy w traktowaniu. Po pierwsze, wyjaśnienie Komisji, dlaczego Telia po prostu nie domaga się od swych potencjalnych klientów kserokopii dowodu tożsamości, jest nieprzekonywujące. Skoro ze względu na rzekome preferowanie przez Telię telefonicznej sprzedaży abonamentów niepraktyczne jest dostarczanie kserokopii (na papierze), trudno zrozumieć, dlaczego akceptowane są w takim razie świadectwa zakupu domu lub mieszkania w Szwecji. Po drugie, odrębna taktyka handlowa Telii (z dłuższymi, niż praktykują to inne przedsiębiorstwa, okresami między płaceniem poszczególnych rachunków) nie może oczywiście uzasadnić stawiania w niekorzystnym położeniu obywateli innych Państw Członkowskich. Po trzecie, obniżenie kaucji z 5 000 do 3 000 SEK pomniejsza co prawda krzywdę, którą ponoszą obywatele innych Państw Członkowskich, ale jej nie likwiduje. Po czwarte i co najważniejsze, Telia ma oczywiście prawo do zabezpieczania się przed niepłaceniem rachunków przez klientów, nie uzasadnia to jednakże stosowania systemu krzywdzącego obywateli innych Państw Członkowskich. Rzecznik uważa, iż istnieją możliwości osiągnięcia słusznego celu bez uciekania się do dyskryminujących środków. W tym kontekście warto zauważyć, że Komisja nie potrafiła znaleźć innego porównywalnego przedsiębiorstwa telekomunikacyjnego w Europie, które stosowałoby podobne praktyki jak Telia. Jak słusznie zauważył skarżący, przedłożone przez Komisję warunki British Telecom czy France Telecom nie łączą, bezpośrednio czy pośrednio, obowiązku dostarczenia kaucji z przynależnością państwową klienta.

3 Wnioski

3.1 Na podstawie dochodzenia z własnej inicjatywy Rzecznik sporządził projekt zalecenia, w którym proponuje Komisji ponowne rozpatrzenie skargi złożonej u niej przez skarżącego. W swej szczegółowej opinii Komisja poinformowała Rzecznika, że postanowiła rozpocząć formalne dochodzenie w sprawie naruszenia art. 82 Traktatu WE. Skarżący następnie poinformował Rzecznika, iż jest zadowolony z wyniku swojej sprawy.

3.2 Rzecznik uważa, że Komisja przyjęła tym samym jego projekt zalecenia oraz że kroki już podjęte lub które mają być podjęte wydają się zadawalające.

3.3 Tym samym Rzecznik zamyka sprawę.

3.6. SPRAWY ZAMKNIĘTE PO OTRZYMANIU SPECJALNEGO SPRAWOZDANIA

3.6.1 Parlament Europejski

PARLAMENT EUROPEJSKI GODZI SIĘ OPUBLIKOWAĆ NAZWISKA KANDYDATÓW, KTÓRZY WYGRALI NABÓR W DRODZE KONKURSU

Decyzja w sprawie skargi 341/2001/(BB)IJH przeciwko Parlamentowi Europejskiemu

Skarga dotyczyła odmowy Parlamentu Europejskiego udzielenia informacji skarżącemu, który wziął udział w otwartym konkursie, o nazwiskach i ocenach kandydatów, którzy go zdali.

Rzecznik sporządził projekt zalecenia, by w konkursach organizowanych w przyszłości Parlament Europejski informował w ogłoszeniu o konkursie, że nazwiska zwycięskich kandydatów zostaną podane do wiadomości publicznej.

Szczegółowa opinia Parlamentu nie zawierała jednoznacznej zgody na propozycję projektu zalecenia. Poza tym nie wskazywała ona, że w przyszłości Parlament będzie traktował kandydatów sprawiedliwie i zapewni spójność działań w stosunku do zobowiązania zachowania jawności w procesie rekrutacji. Rzecznik uznał więc, iż jego obowiązkiem jest sporządzenie w tej sprawie specjalnego sprawozdania.

W liście z 25 lutego 2003 r. Przewodniczący Parlamentu Europejskiego poinformował Rzecznika, iż Parlament przyjmuje zalecenie Rzecznika, by publikować listy z nazwiskami kandydatów, którzy zdali konkursy, oraz by informować o tym we wszystkich regulaminach konkursowych.

W świetle powyższego Rzecznik zamknął sprawę.

Pełny tekst specjalnego sprawozdania znajduje się na: <http://www.euro-ombudsman.eu.int/special/pdf/en/010341.htm>

3.6.2 Rada Unii Europejskiej

DOSTĘP DO DOKUMENTÓW RADY, W TYM DO OPINII JEJ DZIAŁU PRAWNEGO

Streszczenie decyzji w sprawie skargi 1015/2002/(PB)IJH oraz oświadczenie w sprawie skargi 1542/2000/(PB)(SM)IJH przeciwko Radzie Unii Europejskiej

Skarga 1015/2002/(PB)IJH

SKARGA

W maju 2002 r. duński członek Parlamentu Europejskiego złożył skargę przeciwko Radzie dotyczącą swego podania z dnia 3 grudnia 2001 r. o udostępnienie mu jej dokumentów, złożonego zgodnie z rozporządzeniem 1049/2001¹⁰⁹. Skarżący zwrócił się do Rady o udostępnienie mu siedmiu rodzajów dokumentów, z których trzy rodzaje stanowiły podstawę niniejszej skargi. Skarżący opisał je w następujący sposób:

- 1 pełna lista wszystkich komitetów i grup roboczych instytucji europejskich, w których zasiadają przedstawiciele Rady i/lub Państw Członkowskich, łącznie z listą ich członków;
- 2 lista tych osób, które w 2000 roku otrzymały zwrot kosztów podróży i/lub diety od Rady lub Państwa Członkowskiego w zamian za uczestniczenie w posiedzeniach instytucji europejskich;
- 3 pełną listą wszystkich posiedzeń Rady Ministrów i jej grup roboczych zajmujących się zasadą przejrzystości w Radzie Ministrów, jak również dokumenty robocze i sprawozdania, za okres podczas którego projekt rozporządzenia 1049/2001 o publicznym dostępie do dokumentów stanowił przedmiot dyskusji.

¹⁰⁸

Por. sprawa C- 281/98 Angonese [2000] ECR I- 4139 ust.41 oraz sprawa C- 274/96 Bickel i Franz [1998] ECR I- 7673 ust. 25. Zobacz również sprawę C- 43/95 Data Delecta przeciwko MSL [1996] ECR I- 4661 i sprawę C- 323/95 Hayes przeciwko

Dnia 17 stycznia 2002 r. Rada odpowiedziała na podanie skarżącego. Na wstępie stwierdziła, że rozporządzenie 1049/2001 odnosi się wyłącznie do istniejących dokumentów.

Co do pierwszego rodzaju dokumentów Rada poinformowała skarżącego, że listę deputowanych uczestniczących w każdym posiedzeniu Rady można uzyskać z publikacji prasowych ogłaszanych bezpośrednio po posiedzeniu. Rada przesłała mu również dokument zatytułowany: „Wyciąg z Międzyinstytucjonalnej Książki Telefonicznej - kto jest kim w Unii Europejskiej”. Zawiera on informacje o samej Radzie oraz najnowszą listę komitetów i grup roboczych zaangażowanych w przygotowanie pracy Rady.

Jeśli chodzi o drugi rodzaj dokumentów, Rada poinformowała skarżącego, że nie dysponuje takimi listami, że w rzeczywistości nie wypłaca diet delegatom, a koszty podróży zwraca wyłącznie na podstawie faktycznych wydatków i po przedłożeniu odpowiednich dokumentów.

W odpowiedzi na podanie o trzeci typ dokumentów, Rada przesłała, co następuje:

- listę posiedzeń Rady i organów przygotowujących jej posiedzenia (w tym wypadku Komitetu Stałych Przedstawicieli na szczeblu ambasadorów przy UE - COREPER II oraz Grupy Roboczej ds. Informacji), sporządzaną od 28 stycznia 2000 r., czyli od dnia, w którym Komisja wniosła propozycję rozporządzenia dotyczącego publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji.
- wszystkie dokumenty robocze i sprawozdania dotyczące posiedzeń Grupy Roboczej ds. Informacji, COREPER II oraz Rady, obejmujące całkowity okres negocjacji nad rozporządzeniem 1049/2001, z wyjątkiem następujących opinii działu prawnego Rady:
- dokumentu 7594/00 dotyczącego skutków, formy i zasięgu aktu;
- dokumentu 7184/01 dotyczącego przetwarzania dokumentów poufnych;
- dokumentu 8002/01, zawierającego projekty uwag natury prawnej.

Rada uzasadniła nieuwzględnienie owych opinii prawnych tym, iż ich udostępnienie mogłoby negatywnie wpłynąć na ochronę wewnętrznej porady prawnej Rady w rozumieniu art. 4 ust. 2 rozporządzenia 1049/2001, oraz tym, iż z braku konkretnych przyczyn wskazujących na fakt, że za ich ujawnieniem przemawia nadrzędny interes publiczny, Rada doszła do wniosku, że w ostatecznym rozrachunku interes ochrony wewnętrznej porady prawnej przeważa nad interesem publicznym wynikającym z ewentualnego ujawnienia dokumentów.

Rada dodała, iż poza liczbą i przedmiotem tych opinii prawnych, wyjątek dotyczy ich całej treści. Tym samym niemożliwym było udzielenie do nich częściowego dostępu, na podstawie art. 4 ust. 2 rozporządzenia 1049/2001.

Dnia 7 lutego 2002 r. skarżący złożył wniosek potwierdzający. W odniesieniu do listy komitetów i grup roboczych, stwierdził on, że informacje przesłane mu przez Radę były niezrozumiałe i uporządkowane w sposób uniemożliwiający rozróżnienie poszczególnych komitetów i grup roboczych oraz ich członków. Skarżący ponownie zgłosił prośbę o udostępnienie mu listy osób, którym w roku 2000 Rada lub Państwa Członkowskie wypłaciły zwrot kosztów podróży i/lub diety w zamian za uczestnictwo w posiedzeniach instytucji europejskich. Skarżący zwrócił się również z prośbą o uzasadnienie podstawy prawnej odmówienia mu dostępu do trzech opinii prawnych.

Rada odpowiedziała skarżącemu dnia 8 kwietnia 2002 r. Powtórzyła, że lista komitetów i grup roboczych, o którą prosił skarżący, nie istnieje. Dodała, że tworzenie takich list byłoby niemożliwe lub niezwykle kłopotliwe, zwłaszcza, że skład komitetów i grup roboczych ulega częstym zmianom.

Podobnie nie istnieje lista osób, które otrzymały diety, o którą prosił skarżący. Rada podkreśliła fakt, że zachowuje zasady rozsądnego zarządzania środkami finansowymi, a wypłata diet pozostaje pod ścisłą kontrolą Trybunału Obrachunkowego.

Co do trzech opinii prawnych Rada powtórzyła, że art. 4 ust. 2 rozporządzenia 1049/2001 wymaga, aby opinia wydana przez dział prawny Rady nie została ujawniona, chyba, że w ostatecznym rozrachunku, instytucja zgadza się z jej ujawnieniem dla dobra interesu publicznego. Rada stwierdziła, że interes publiczny nie wynika z faktu, iż opinie prawne, jak w tym przypadku, dotyczą przygotowania ustaw prawnych. Rada podtrzymała swą opinię, odwołując się do orzecznictwa wynikającego z poprzednio obowiązujących zasad publicznego dostępu do dokumentów.

Na podstawie powyższych uwag, skarżący zwrócił się do Rzecznika z następującymi zarzutami przeciwko Radzie:

1 Jest sprzeczne z zasadami dobrej administracji niesporządzenie przez Radę listy wszystkich komitetów i grup roboczych w instytucjach europejskich, w których zasiadają przedstawiciele Rady oraz Państw Członkowskich. Taka lista powinna zawierać nazwiska członków komitetów oraz grup roboczych.

2 Jest sprzeczne z zasadami dobrej administracji niesporządzenie lub niewyróżnienie przez Radę listy osób, które w roku 2000 otrzymały zwrot kosztów podróży i/lub diety od Rady lub Państw Członkowskich za uczestniczenie w posiedzeniach instytucji europejskich.

3 Rada nie miała racji, odmawiając skarżącemu dostępu do opinii prawnych, o które prosił. W szczególności, Rada złamała zasady publicznego dostępu do dokumentów, odmawiając skarżącemu dostępu do opinii prawnych na zasadzie uogólnienia, podczas gdy zasady wymagają jednostkowego rozpatrzenia każdego podania.

DOCHODZENIE

Opinia Rady

Opinia Rady w skrócie brzmiała następująco:

Lista komitetów i grup roboczych

Rozporządzenie 1049/2001 dotyczy wyłącznie istniejących dokumentów.

Jeśli zaangażowana w sprawę instytucja stwierdzi, że dany dokument nie istnieje, zakłada się prawidłowość takiego twierdzenia¹⁰⁹. Można odejść od takiego założenia, jeśli dojdzie do przedstawienia odpowiedniego i spójnego dowodu, co nie miało miejsca w przypadku tej sprawy.

Skarżący nie przedstawił żadnych argumentów, wskazujących na to, że do zasad dobrej administracji należałoby ustanowienie przez Radę takich list. W rzeczywistości Rada dysponuje listą organów przygotowujących jej posiedzenia. Lista ta jest publicznie dostępna w internecie i została przesłana skarżącemu. Odpowiada ona celom administracyjnym Rady oraz dostarcza obywatelom pełnego obrazu wszystkich komitetów i grup roboczych zaangażowanych w przygotowanie pracy Rady.

Wraz z publicznym rejestrem dokumentów taka lista umożliwia obywatelom kierowanie do odpowiednich komitetów i grup roboczych podać o udostępnienie specyficznych dokumentów.

Rada nie widzi potrzeby przechowywania list innych komitetów czy grup roboczych, których działania nie mają nic wspólnego z jej pracą i w których zasiadają przedstawiciele Państw Członkowskich.

Co do nazwisk delegatów zasiadających w organach przygotowujących posiedzenia Rady, skład grup roboczych ulega ciągłej zmianie z jednego na drugie posiedzenie, a czasem nawet w trakcie tego samego posiedzenia, jako że Państwa Członkowskie decydują o tym, którego delegata na nie posłać. Dlatego też przechowywanie pełnych i uaktualnionych list wszystkich uczestników stanowiłoby spore obciążenie administracyjne. Takie listy nie są ani potrzebne dla wewnętrznego

¹⁰⁹ Kronberger [1997] ECR I-1711.

funkcjonowania Sekretariatu Generalnego, ani nie zostało udowodnione, by zawierały jakiekolwiek informacje istotne dla interesu publicznego.

Listy osób otrzymujących diety

Rada powtórzyła swoje wcześniejsze stwierdzenie przedstawione skarżącemu. W opinii Rady, interes finansowy Wspólnot jest w wystarczającym zakresie chroniony istniejącymi przepisami i organami kontrolnymi. Dlatego, mając na uwadze zasady dobrej administracji, nie jest konieczne przechowywanie list, których domagał się skarżący.

Dostęp do opinii prawnych

Rada potwierdziła swoją opinię wyrażoną w odpowiedzi na wniosek potwierdzający skarżącego. Rzeczona opinia nie powinna w żaden sposób utrudniać jednostkowego rozpatrzenia poszczególnych dokumentów, w celu ustalenia, czy ich ujawnienie faktycznie mogłoby zaszkodzić interesom chronionym istniejącymi uregulowaniami specjalnymi, biorąc zwłaszcza pod uwagę udzielenie częściowego dostępu. Po ponownym rozpatrzeniu swej decyzji, Rada postanowiła udostępnić punkty od 1 do 10 dokumentu 7184/01 oraz wstęp i punkty od 1 do 2 dokumentu 7594/00.

Co do pozostałych części dokumentów, Rada potwierdziła odmowę udzielenia do nich dostępu, zawartą w swej odpowiedzi na wniosek potwierdzający skarżącego.

Opinia Rady została przekazana skarżącemu wraz z informacją o możliwości zgłoszenia do niej ewentualnych uwag. Do opinii Rady nie wpłynęły żadne uwagi.

Projekt zalecenia

Decyzją z dnia 27 marca 2003 r., Rzecznik skierował do Rady projekt zalecenia dotyczący trzeciego zarzutu przedstawionego przez skarżącego. Podstawy tego projektu zalecenia, złożonego zgodnie z art.3 ust.6 Statutu Rzecznika Praw Obywatelskich, były następujące:

- 1 Skarżący zarzuca Radzie bezpodstawne odrzucenie jego podania o udzielenie dostępu do opinii jej działu prawnego. Twierdzi, że Rada odmówiła mu wglądu do swych opinii prawnych wskutek łącznego ich potraktowania, podczas gdy zasady wymagają jednostkowego rozpatrzenia każdego podania.
- 2 Rada wysuwa argument, że art. 4 ust. 2 rozporządzenia 1049/2001 wymaga, aby opinia wydana przez dział prawny Rady nie została ujawniona, chyba że w ostatecznym rozrachunku instytucja zgadza się z jej ujawnieniem dla dobra interesu publicznego. W odpowiedzi na podanie skarżącego oraz jego wniosek potwierdzający, Rada przyjęła punkt widzenia, że odstąpienie od zasady stosuje się do pełnej treści trzech opinii prawnych, o których mowa: dokumentów 7594/00, 7184/01 i 8002/01. W swej opinii na temat odnośnej skargi, Rada uznaje, że jej stanowisko ogólne nie powinno utrudniać indywidualnego rozpatrzenia osobnych podań do poszczególnych dokumentów i stwierdza, że po ponownym rozpatrzeniu postanowiła udzielić częściowego dostępu do dokumentów 7594/00 i 7184/01.
- 3 Rzecznik zauważa, że odmowa publicznego dostępu do dokumentu 7594/00 stanowi również przedmiot innej złożonej do niego skargi przeciwko Radzie: 1542/2000/(PB)(SM)IJH. W tej sprawie Rzecznik sporządził projekt zalecenia dla Rady oraz, dnia 12 grudnia 2002 r., specjalne sprawozdanie adresowane do Parlamentu Europejskiego. Parlament Europejski nie ustosunkował się jeszcze do powyższego sprawozdania. W takich okolicznościach Rzecznik uważa, że dalsze dochodzenie w stosunku do niniejszej skargi nie jest uzasadnione. Zamierza on jednak poinformować Parlament Europejski, że Rada zgodziła się udzielić skarżącemu częściowego dostępu do dokumentu 7594/00.
- 4 Jeśli chodzi o pozostałe dwa dokumenty, Rzecznik przypomina, że wyżej wymieniony projekt zalecenia oraz specjalne sprawozdanie opierają się na założeniu, iż powinno się dokonywać rozróżnienia pomiędzy różnymi rodzajami opinii prawnych. Opinie wydawane w kontekście ewentualnego przyszłego postępowania sądowego są analogiczne z porozumiewaniem

się prawnika z klientem. Tym samym powinno się je wyłączyć z możliwości publicznego dostępu do nich zgodnie z art. 4 ust. 2 rozporządzenia 1049/2001. Opinie dotyczące projektów legislacyjnych natomiast powinny być udostępnione w zwykłym trybie wraz z zakończeniem procesu legislacyjnego. Powinny one zostać wyłączone z publicznego wglądu wtedy, gdy instytucja wykaże, zgodnie z art. 4 ust. 3 rozporządzenia 1049/2001, że ich ujawnienie poważnie zaszkodziłoby procesowi podejmowania decyzji, oraz że za ich ujawnieniem nie przemawia nadrzędny interes publiczny.

- 5 Z zastosowania powyższego rozróżnienia do niniejszej sprawy wynika, że dokumenty 7184/01 oraz 8002/01 są opiniami na temat projektów aktów prawnych, których proces legislacyjny już się zakończył. Rzecznik sporządził zatem projekt zalecenia, podobny do projektu sporządzonego w przypadku sprawy 1542/2000/(PB)(SM)IJH, zwracając się do Rady z prośbą o ponowne rozpatrzenie podania skarżącego, oraz o udzielenie mu dostępu do dokumentów 7184/01 i 8001/01, chyba że ma tu zastosowanie jedno lub więcej odstępstw od zasady dostępu przewidziane w drugim punkcie art. 4 ust. 2 rozporządzenia 1049/2001.

Szczegółowa opinia Rady

W swej szczegółowej opinii Rada poinformowała Rzecznika, że kwestia czy i pod jakimi warunkami opinie działu prawnego Rady dotyczące projektów legislacyjnych podlegają odstępstwom od zasady przewidzianym w rozporządzeniu 1049/2001, stanowi obecnie przedmiot postępowania sądowego przed Trybunałem Pierwszej Instancji (Sprawa T- 84/03, Maurizio Turco przeciwko Radzie). Tym samym Rada powstrzymała się przed udzieleniem swego komentarza na temat treści projektu zalecenia.

Szczegółowa opinia Rady została przesłana skarżącemu wraz z informacją o możliwości zgłaszania do niej ewentualnych uwag. Do opinii Rady nie wpłynęły żadne uwagi.

DECYZJA

1 Lista komitetów i grup roboczych

1.1 Skarżący zarzuca, że jest sprzeczne z zasadą dobrej administracji niesporządzenie przez Radę listy wszystkich komitetów i grup roboczych w instytucjach europejskich, w których zasiadają przedstawiciele Rady oraz Państw Członkowskich. Taka lista powinna zawierać nazwiska członków komitetów oraz grup roboczych.

1.2 Rada jest zdania, że nie ma ona potrzeby przechowywania list komitetów i grup roboczych, których działalność nie ma nic wspólnego z jej pracą. Rada przechowuje listę organów przygotowujących jej posiedzenia, co odpowiada jej celom administracyjnym. Lista ta dostarcza obywatelom pełnego obrazu wszystkich komitetów i grup roboczych zaangażowanych w przygotowanie pracy Rady, oraz, wraz z publicznym rejestrem dokumentów, umożliwia obywatelom kierowanie podań o udostępnienie konkretnych dokumentów. Jeśli chodzi o wymienienie na liście nazwisk delegatów, Rada stoi na stanowisku, że przechowywanie pełnych i uaktualnionych list byłoby niezwykle utrudnieniem, ponieważ skład grup roboczych ulega częstej zmianie. Takie listy nie są potrzebne do wewnętrznego funkcjonowania Sekretariatu Generalnego, ani też nie zostało udowodnione, by zawierały jakieś informacje istotne dla interesu publicznego.

1.3 Rzecznik powołuje się na ogólną zasadę dobrej administracji, zgodnie z którą obywatele powinni otrzymać informacje, o które występują.¹¹¹ Rzecznik zauważa, że Rada udzieliła części informacji, o którą zwracał się skarżący, w formie publicznie dostępnej listy organów przygotowujących jej posiedzenia. W opinii Rzecznika wyjaśnienie Rady, dlaczego nie zachowuje innych list, o udostępnienie których zwracał się skarżący, wydaje się rozsądne. Tym samym

dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji, 2001 Dz.U. 145 str. 43.

¹¹⁰

Sprawa T- 311/00, British American Tobacco przeciwko Komisji, wyrok z dnia 25 czerwca 2002 r., paragraf 35, oraz Sprawa

Rzecznik nie stwierdza dopuszczenia się niewłaściwego administrowania w odniesieniu do niniejszej skargi.

2 Lista osób otrzymujących diety

2.1 Skarżący zarzuca, że jest sprzeczne z zasadą dobrej administracji niesporządzenie lub nieujawnienie przez Radę listy osób, które w roku 2000 otrzymały zwrot kosztów podróży i/lub diety od Rady lub Państw Członkowskich za uczestniczenie w posiedzeniach instytucji europejskich.

2.2 Rada twierdzi, że nie wypłaca diet swym delegatom oraz że nie istnieje lista osób je otrzymujących. Rada utrzymuje, że interes finansowy Wspólnoty jest wystarczająco chroniony już istniejącymi przepisami oraz poprzez organy kontrolne, a tym samym nie leży koniecznie w interesie dobrego administrowania przechowywanie list, o udostępnienie których prosił skarżący.

2.3 Rzecznik zwraca uwagę, że skarżący odnosi się do kosztów podróży i diet wypłacanych przez Radę albo przez Państwa Członkowskie. Jeśli chodzi o zwrot kosztów podróży i wypłatę diet przez Państwa Członkowskie, Rzecznik nie jest świadom istnienia zasad czy przepisów, które wymagałyby od Rady przechowywania listy osób otrzymujących diety.

2.4 Jeśli chodzi o zwrot kosztów podróży przez Radę, Rzecznik zwraca uwagę na fakt, że Rada zaprzecza jakoby lista osób, którym są one zwracane, istnieje. Rzecznik przyznaje, że stworzenie takiej listy i jej publiczne udostępnienie przyczyniłoby się do poprawy odpowiedzialności instytucji przed obywatelami, umożliwiając tym ostatnim prowadzenie prawdziwie skutecznego monitoringu korzystania z pełnomocnictw udzielonych instytucjom Wspólnoty, a tym samym do wzrostu zaufania do ich administracji. Rzecznikowi nie są znane jednak jakiegokolwiek wiążące dla Rady przepisy czy zasady, które uzasadniałyby stanowisko, że niesporządzenie takiej listy dowodzi niewłaściwej administracji. Tym samym Rzecznik nie stwierdza niewłaściwego administrowania w odniesieniu do niniejszej skargi.

3 Dostęp do opinii prawnych

3.1 Skarżący zarzuca Radzie bezpodstawne odrzucenie jego podania o udzielenie dostępu do opinii Działu Prawnego Rady.

3.2 Z przyczyn przedstawionych powyżej, Rzecznik sporządził projekt zalecenia, zwracając się do Rady z prośbą o ponowne rozpatrzenie podania skarżącego, oraz o udzielenie mu dostępu do dokumentów 7184/01 i 8001/01, chyba że ma tu zastosowanie jedno lub więcej odstępstw od zasady dostępu przewidziane w drugim punkcie art. 4 ust. 2 rozporządzenia 1049/2001.

3.3 Rada wstrzymała się z komentarzem treści projektu zalecenia Rzecznika, ponieważ toczące się przed Trybunałem Pierwszej Instancji postępowanie sądowe (Sprawa T- 84/03, Maurizio Turco przeciwko Radzie) podnosi takie same wnioski interpretacyjne rozporządzenia 1049/2001. Zatem Rzecznik winien rozstrzygnąć, czy nie należałoby sporządzić specjalnego sprawozdania adresowanego do Parlamentu Europejskiego.

Rzecznik przypomina, że w specjalnym sprawozdaniu z dnia 12 grudnia 2002 r. dotyczącym sprawy 1542/2000/(PB)(SM)IJH Parlament Europejski został już poinformowany o stanowisku Rzecznika na temat niniejszej sprawy. Co więcej, Rzecznik zdaje sobie sprawę, że biorąc pod uwagę toczące się postępowanie sądowe w Sprawie T- 84/03, Komisja ds. Petycji Parlamentu Europejskiego postanowiła nie sporządzać sprawozdania w sprawie jego specjalnego sprawozdania.

Biorąc pod uwagę zaistniałą sytuację, Rzecznik uznał, że niewłaściwym byłoby sporządzanie kolejnego specjalnego sprawozdania, oraz że tym samym jakiegokolwiek dalsze dochodzenie w tej sprawie byłoby nieuzasadnione.

4 Wnioski końcowe

Na podstawie dochodzenia przeprowadzonego przez Rzecznika w tej sprawie, wydaje się, że nie było niewłaściwego administrowania po stronie Rady w odniesieniu do pierwszych dwóch

zarzutów skarżącego, a prowadzenie dalszego dochodzenia w przypadku trzeciego zarzutu nie byłoby uzasadnione. Tym samym Rzecznik zamyka sprawę.

Uwaga: w sprawie skargi 1542/2000/(PB)(SM)IJH

Jak wspomniano w powyższym streszczeniu, dnia 12 grudnia 2002 r. Rzecznik przedstawił Parlamentowi Europejskiemu specjalne sprawozdanie w sprawie 1542/2000/(PB)(SM)IJH, który również dotyczyło odmowy udzielenia przez Radę wglądu do opinii Działu Prawnego Rady.

Dnia 10 czerwca 2003 r. Rzecznik Praw Obywatelskich poinformował Komisję ds. Petycji Parlamentu Europejskiego o rozpoczęciu przed Trybunałem Pierwszej Instancji postępowania sądowego (Sprawa T- 84/03, Maurizio Turco przeciwko Radzie), dotyczącego tej samej kwestii natury prawnej, co jego specjalne sprawozdanie, czyli poprawnej interpretacji rozporządzenia 1049/2001 co do opinii działu prawnego na temat projektów legislacyjnych.

Biorąc pod uwagę tę informację Komisja ds. Petycji postanowiła nie sporządzać sprawozdania ustosunkowującego się do specjalnego sprawozdania Rzecznika.

Statut Rzecznika przewiduje, iż przedłożenie Parlamentowi Europejskiemu sprawozdania stanowi ostatni krok w dochodzeniu prowadzonym przez Rzecznika. Tym samym Rzecznik zamknął sprawę.

3.7 DOCHODZENIA PODJĘTE Z WŁASNEJ INICJATYWY PRZEZ RZECZNIKA

DOSTĘPNE ŚRODKI ODWOŁAWCZE DOTYCZĄCE POSTĘPOWANIA PRZETARGOWEGO

Decyzja dotycząca Komisji Europejskiej w sprawie dochodzenia OI/2/2002/IJH przeprowadzonego z własnej inicjatywy

PRZYCZYNY WSZCZĘCIA DOCHODZENIA

Podczas rozpatrywania skargi oferenta, którego ofertę odrzucono w trakcie postępowania przetargowego zorganizowanego przez Komisję¹¹², Rzecznika zaniepokoił fakt, że dostępne takim osobom środki prawne mogą być niewystarczające.

Wszczynając postępowanie z własnej inicjatywy, Rzecznik zauważył, że zgodnie z orzeczeniem Trybunału Sprawiedliwości z sprawie Alcatela:

Państwa Członkowskie są zobowiązane zapewnić, by decyzja poprzedzająca zawarcie umowy w postępowaniu przetargowym, co do wyboru oferenta, z którym zamawiający zawrze umowę, podlegała w każdym przypadku procedurze kontrolnej, w wyniku której składający ofertę może doprowadzić do unieważnienia decyzji w przypadku spełnienia określonych warunków i niezależnie od możliwości uzyskania odszkodowania po zawarciu umowy.¹¹³

T- 123/99, *IT's Corporation* przeciwko Komisji [2000] ECR II- 3269, paragraf 58.

¹¹¹ Zobacz art. 22 Europejskiego Kodeksu Dobrej Praktyki Administracyjnej, dostępnego na stronie internetowej Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich: <http://www.euro-ombudsman.eu.int>

Rzecznik zauważył również, że art. 56 (następnie zmieniony) Rozporządzenia Finansowego przewidywał co następuje:

Przy zawieraniu umów na kwotę równą lub przekraczającą próg zalecany dyrektywami Rady dotyczącymi koordynacji procedur zawierania umów na roboty publiczne, dostawy lub usługi, każda instytucja winna wypełniać te same obowiązki, jakie dyrektywy te nakładają na organy w Państwach Członkowskich.

Środki wykonawcze przewidziane w art. 139 winny zawierać odpowiednie dla tego celu przepisy.

W świetle powyższego, Rzecznik był zainteresowany, czy uniemożliwienie przez Komisję oferentom w organizowanym przez siebie postępowaniu przetargowym skorzystania z procedury rewizji, w rodzaju przewidzianej wyrokiem w sprawie Alcatel, nie stanowi przypadku niewłaściwego administrowania. Rzecznik zwrócił się więc do Komisji zapytaniem, czy w trakcie organizowanych przez nią przetargów przewidziana jest procedura rewizji, a jeśli nie, czy Komisja gotowa jest, i jak szybko, wprowadzić taką procedurę.

DOCHODZENIE

Opinia Komisji

Opinia Komisja sprowadzała się do następujących uwag:

Biorąc pod uwagę wyrok w sprawie Alcatel, Komisja przyznaje, że przed podpisaniem umowy uprawnieni urzędnicy zobowiązani są do bezzwłocznego poinformowania wszystkich oferentów i kandydatów w przetargu o charakterze decyzji o przyznaniu zamówienia w procedurze przetargu publicznego zgodnie z art. 56 obecnego Rozporządzenia Finansowego oraz z art. 105 nowego Rozporządzenia Finansowego, oraz zagwarantowania rozsądnego odstępu czasu przed podpisaniem umowy, w celu umożliwienia oferentom i kandydatom wystąpienia o podanie przyczyn przyznania zamówienia komu innemu oraz ewentualnego podważenia decyzji na drodze sądowej.

Komisja zobowiązała się zwrócić szczególną uwagę na praktyczny i organizacyjny aspekt takiej procedury, aby zapewnić jej terminowe stosowanie, biorąc pod uwagę dużą ilość zakupów dokonywanych corocznie przez Komisję na drodze przetargów publicznych (kilkaset) oraz czas ich trwania. Tym samym Komisja zamierza wypracować praktyczne rozwiązania, pozwalające na wejście procedury w życie z początkiem 2003 roku, oraz zastosowanie jej w trakcie nowych przetargów publicznych, które planuje się do tego czasu ogłosić.

Prośba Rzecznika o udzielenie dalszych informacji

Rzecznik z zadowoleniem przyjął pozytywną odpowiedź Komisji na dochodzenie podjęte przez niego z własnej inicjatywy oraz zwrócił się do Komisji o udzielenie mu szczegółowych informacji, co do praktycznych rozwiązań i postępowania, o którym wspomniano w jej opinii.

Ponadto Rzecznik zachęcił Komisję, by sprecyzowała, czy zamierza przewidzieć pozasądowe środki prawne na użytek oferentów, alternatywne do założenia sprawy sądowej.

Odpowiedź Komisji

Po potwierdzeniu otrzymania prośby Rzecznika pismami z dnia 1 i 14 kwietnia 2003 r., Komisja wysłała mu następujące dalsze spostrzeżenia:

Komisja wystosowała komunikat¹¹⁴, ustalający procedurę informowania wszystkich oferentów oraz uczestników przetargu publicznego o decyzji przyznania zamówienia zgodnie z art. 105 nowego

¹¹² Sprawa 1351/2001/(ME)MF, zamknięta decyzją z dnia 17 lutego 2003 r.

¹¹³ Sprawa C- 81/98, Alcatel Austria przeciwko Bundesministerium für Wissenschaft und Verkehr, [1999] ECR I- 7671, paragraf 43.

Rozporządzenia Finansowego.¹¹⁵ Komunikat ten przewiduje zachowywanie rozsądnego odstępu czasu pomiędzy ogłoszeniem decyzji a podpisaniem umowy, w celu umożliwienia oferentom dochodzenia szczegółowego uzasadnienia decyzji o przyznaniu zamówienia, a jeśli zajdzie potrzeba, dochodzenia środków prawnych przeciwko takiej decyzji (Komisja dołączyła do swej opinii egzemplarz komunikatu).

Komisja nie uznała za konieczne umożliwić oferentom zastosowania pozasądowych środków prawnych, uzasadniając to następującymi powodami:

- procedura uzgodniona w Komisji pozwoli oferentom zastosować skuteczne środki sądowe przeciwko decyzji udzielenia zamówienia publicznego;
- biorąc pod uwagę małą liczbę skarg obecnie wniesionych do Trybunału, potrzeba umożliwienia stosowania pozasądowych środków prawnych nie wydaje się uzasadniona;
- nie są dostępne ludzkie i materialne środki konieczne do zastosowania pozasądowych środków, tym bardziej że w przyszłości potrzeba ta może osiągnąć wymiar międzyinstytucjonalny.

DECYZJA

1 Procedury rewizji dostępne dla oferentów w postępowaniu przetargowym

1.1 Rzecznika zaniepokoiło, czy uniemożliwienie oferentom w postępowaniu przetargowym stosowania procedury rewizji, w rodzaju przewidzianej orzeczeniem Alcatel¹¹⁶, nie stanowi przypadku niewłaściwego administrowania. Rzecznik z własnej inicjatywy zwrócił się więc do Komisji z zapytaniem, czy w trakcie organizowanych przez nią przetargów przewidziana jest procedura rewizji, a jeśli nie, czy Komisja gotowa jest jak najszybciej wprowadzić taką procedurę.

1.2 Komisja przyznała, że w świetle powyższego orzeczenia, powinno się przewidzieć zachowanie rozsądnego odstępu czasu pomiędzy przyznaniem zamówienia a podpisaniem umowy, aby umożliwić oferentom i kandydatom dochodzenie przyczyn udzielenia zamówienia i możliwego zakwestionowania tej decyzji na drodze sądowej. Komisja oświadczyła, że pragnie wypracować praktyczne rozwiązania tak, aby wprowadzić w życie tego typu procedurę począwszy od 2003 r.

1.3 Rzecznik przyjął z zadowoleniem pozytywną odpowiedź Komisji i poprosił ją o szczegółowe informacje dotyczące praktycznych zasad zastosowania procedury. Zachęcił on jednocześnie Komisję do sprecyzowania, czy zamierza przewidzieć pozasądowe środki prawne na użytek oferentów, alternatywne dla założenia sprawy sądowej.

Odpowiedź Komisja została przeanalizowana w następnych punktach decyzji.

2 Komunikat Komisji z dnia 3 lipca 2003 r.

2.1 Komisja poinformowała Rzecznika, że dnia 3 lipca 2003 r. przyjęła komunikat¹¹⁷ w odpowiedzi na dochodzenie podjęte z jego własnej inicjatywy.

Rzecznik z uwagą zapoznał się z komunikatem Komisji ustalającym procedurę szybkiego informowania nie wybranych oferentów i kandydatów, ubiegających się o przyznanie zamówienia w postępowaniu przetargowym, umożliwiającą im skierowanie sprawy do sądu w celu zakwestionowania decyzji o przyznaniu zamówienia, zanim rzeczona umowa zostanie podpisana.

¹¹⁴ Komunikat Komisji COM(2003)395, końcowy (03.07.03). Procedura informowania kandydatów i oferentów, po przyznaniu zamówienia a przed podpisaniem samego kontraktu, w sprawie przyznania zamówień publicznych na drodze przetargu przez Komisję, zgodnie z art. 105 Rozporządzenia Finansowego.

¹¹⁵ Rozporządzenie Rady (WE/Euratom), nr 1605/2002 z 25 czerwca 2002 dotyczące Rozporządzenia Finansowego stosowanego w budżecie ogólnym Wspólnot Europejskich, 2002 Dz.U. L 248/1.

¹¹⁶ Sprawa C- 81/98, Alcatel Austria przeciwko Bundesministerium für Wissenschaft und Verkehr, [1999] ECR I- 7671.

Procedura ma zastosowanie do udzielenia zamówień objętych art. 105 Rozporządzenia Finansowego.¹¹⁸

2.2 Rzecznik zwraca uwagę na następujące główne elementy procedury:

W najkrótszym możliwym trybie po podjęciu decyzji o udzieleniu zamówienia, najpóźniej w przeciągu następnego tygodnia, zamawiający jednocześnie powiadamia listownie, faxem lub e-mailem wszystkich nie wybranych oferentów i kandydatów o tym, że ich oferta nie została przyjęta. Każdego z oferentów i kandydatów powiadamia się indywidualnie, i w każdym przypadku zostają wyszczególnione przyczyny, dla których oferta lub podanie nie zostały przyjęte, w postaci, na przykład, krótkiego lecz wyraźnego przytoczenia szczegółów decyzji o udzieleniu zamówienia.

Ponadto organ zamawiający informuje nie wybranych oferentów i kandydatów, iż umowa ze zwycięskim oferentem nie zostanie podpisana przed upływem dwóch tygodni kalendarzowych licząc od następnego dnia po wysłaniu wszystkim powiadomień. Poza tym należy dołączyć informację, iż przyczyny odrzucenia oferty lub podania mogą być uzyskane w odpowiedzi na wnioski przesłane listownie, faxem lub e-mailem. W przypadku wszystkich oferentów, których oferta przetargowa została dopuszczona do przetargu, powyższa informacja powinna zawierać szczegóły i opis obiektywnych korzyści wynikających z wyboru zwycięskiej oferty oraz nazwisko oferenta. Należy wreszcie dodać, że jeśli nie dojdzie do podpisania umowy ze zwycięskim oferentem lub jeśli ten się wycofa, organ zamawiający może dokonać rewizji swej decyzji, po czym może udzielić zamówienia innemu oferentowi, może zamknąć postępowanie przetargowe lub postanowić nie udzielać nikomu zamówienia.

Ponadto organ zamawiający informuje zwycięskiego oferenta o wysłaniu powiadomienia nie wybranym oferentom lub kandydatom o tym, że umowa nie może zostać podpisana przed upływem dwóch tygodni kalendarzowych licząc od dnia wysłania powiadomienia. Należy zastrzec poza tym, że organ zamawiający może:

- do czasu podpisania umowy, albo zrezygnować z przetargu, albo odwołać postępowanie przetargowe, bez możliwości ubiegania się przez oferentów lub kandydatów do przetargu o jakiegokolwiek odszkodowanie;
- zawiesić podpisanie umowy w celu dokonania dodatkowego rozpatrzenia ofert w okresie dwóch tygodni wspomnianych powyżej, jeśli jest to uzasadnione wnioskami lub uwagami nie wybranych oferentów, lub jakąkolwiek istotną informacją otrzymaną w tym okresie.

2.3 Rzecznik przyjmuje, że procedura opisana w komunikacie Komisji wydaje się umożliwiać nie wybranym oferentom lub kandydatom wszczęcie postępowania sądowego w celu zakwestionowania decyzji o przyznaniu zamówienia, oraz unieważnienie jej zanim zostanie podpisana właściwa umowa.¹¹⁹ Rzecznik zatem uznaje, że Komisja przedsięwzięła kroki, aby udostępnić oferentom w jej postępowaniu przetargowym możliwość skorzystania z procedury rewizji, w rodzaju przewidzianym wyrokiem w sprawie Alcatela, i że Komisja nie dopuściła się niewłaściwego administrowania.

2.4 Rzecznik zauważa, że komunikat Komisji nie przewiduje wyraźnie, iż nie wybrani oferenci i kandydaci będą informowani o możliwości wniesienia sprawy sądowej w celu zakwestionowania decyzji o udzieleniu zamówienia oraz unieważnienia jej zanim jeszcze podpisana zostanie właściwa umowa. Rzecznik zwraca uwagę na fakt, że według przyjętego przez Komisję Kodeksu Dobrej

¹¹⁷ Komunikat Komisji COM(2003)395, końcowy (03.07.03). Procedura informowania kandydatów i oferentów, po przyznaniu zamówienia a przed podpisaniem samego kontraktu, w sprawie przyznania zamówień publicznych na drodze przetargu przez Komisję, zgodnie z art. 105 Rozporządzenia Finansowego.

¹¹⁸ Ten artykuł dyrektywy o udzielaniu zamówień publicznych na dostawy, usługi i roboty ustala progi, które rozstrzygają o uwarunkowaniach co do ogłoszenia, wyboru trybu i odpowiadających im terminów, zgodnie z Rozporządzeniem Finansowym. Rzecznik zatem uznaje, że procedura ustalona przez komunikat ma zastosowanie do wszystkich form udzielania zamówień, które wchodzi w zakres progów wyznaczonych dyrektywą.

Praktyki Administracyjnej Personelu Komisji Europejskiej w kontaktach z Obywatelami¹²⁰, decyzje powinny odnosić się do możliwości wszczęcia postępowania sądowego zgodnie z art. 230 TWE. Rzecznik uważa, że udzielenie takiej informacji nie wybranym oferentom i kandydatom byłoby zgodne z zasadami dobrej administracji. Temu poświęca zatem poniższą uwagę.

2.5 Rzecznik jest zdania, że podstawy prawne nowej procedury wychodzą poza zasięg jego dochodzenia. Rzecznik jednakże zwraca uwagę na fakt, że Komisja powołuje się na art. 100 ust. 2 i art. 101 Rozporządzenia finansowego¹²¹ oraz art. 149 Regulaminu Wykonawczego¹²², jako podstawy prawnej.

3 Dostęp do dodatkowej procedury pozasądowej

3.1 Rzecznik zachęcił Komisję, by sprecyzowała, czy zamierza przewidzieć pozasądowe środki prawne na użytek oferentów, alternatywne dla założenia sprawy sądowej.

3.2 Komisja odpowiedziała, iż nie uważa za konieczne udzielić swym oferentom możliwości zastosowania pozasądowych środków prawnych, gdyż, między innymi, procedura przedstawiona w jej komunikacie z dnia 3 lipca 2003 r. umożliwi oferentom zastosowanie skutecznych środków sądowych przeciwko decyzji organu zamawiającego co do udzielenia zamówienia.

3.3 Rzecznik zauważa, że odpowienie orzeczenie Trybunału Sprawiedliwości wymaga stworzenia: procedury, podczas której składający ofertę może doprowadzić do unieważnienia decyzji [o udzieleniu zamówienia], jeśli zostały spełnione określone warunki. Rzecznik przypomina wniosek z powyższego akapitu 2.3, iż wydaje się, że procedura opisana w komunikacie Komisji umożliwi nie wybranym oferentom i kandydatom wniesienie sprawy sądowej w celu podważenia decyzji lub unieważnienia jej zanim właściwa umowa zostanie podpisana. Rzecznik jest zdania, że Komisja nie jest zobowiązana ustanawiać jednocześnie pozasądowych środków prawnych, a tym samym nie uznaje on decyzji Komisji o ich nieustanawianiu za przejaw niewłaściwego administrowania.

3.4 Aby uniknąć wszelkich wątpliwości Rzecznik podkreślił, że prowadzone przez niego dochodzenie nie ma mocy zawieszenia postępowania administracyjnego, a on sam nie może również unieważnić decyzji o przyznaniu zamówienia. Skarga do Rzecznika Praw Obywatelskich Unii Europejskiej nie stanowi zatem procedury rewizji w rodzaju przewidzianym wyrokiem w sprawie Alcatel.

4 Wnioski końcowe

Komisja podjęła kroki w celu udostępnienia oferentom w jej postępowaniu przetargowym możliwości skorzystania z procedury rewizji w rodzaju przewidzianym wyrokiem w sprawie Alcatel.¹²³ Tym samym Rzecznik nie znajduje niewłaściwego administrowania po stronie Komisji i zamyka dochodzenie podjęte z własnej inicjatywy.

DODATKOWE UWAGI

Rzecznik zauważa, że komunikat Komisji nie przewiduje wyraźnie, iż nie wybrani oferenci i kandydaci będą informowani o możliwości wniesienia sprawy sądowej w celu zakwestionowania

¹¹⁹ Wobec powyższego Rzecznik przypomina, że Regulamin Sądu Pierwszej Instancji (dostępny na stronie internetowej www.curia.eu.int) przewiduje możliwość skorzystania tak z tymczasowych środków jak i procedury przyspieszonej, oraz że na te procedury powoływał się oferent, któremu udało się uzyskać wyrok unieważniający decyzję Komisji o odrzuceniu jego oferty: Sprawa T-211/01, *Tideland Signal Ltd* przeciwko Komisji, [2002] ECR II-03781.

¹²⁰ Kodeks Komisji został włączony w formie aneksu do jej regulaminu. 2000 Dz.U. 308/26. Jest on również dostępny na stronie http://www.europa.eu.int/comm/secretariat_general/code/index_en.htm.

¹²¹ Rozporządzenie Rady (WE, Euratom), nr 1605/2002 z 25 czerwca 2002 dotyczące rozporządzenia finansowego stosowanego w budżecie ogólnym Wspólnot Europejskich, 2002 Dz. U. L 248/1.

¹²² Rozporządzenie Komisji (WE, Euratom) Nr 2342/2002 z 23 grudnia 2002 r. ustanawiające przepisy szczegółowe co do

decyzji o udzieleniu zamówienia oraz unieważnienia jej zanim jeszcze podpisana zostanie właściwa umowa. Rzecznik zwraca uwagę na fakt, że według przyjętego przez Komisję Kodeksu Dobrej Praktyki Administracyjnej Personelu Komisji Europejskiej w kontaktach z Obywatelami, decyzje powinny odnosić się, gdzie to wskazane, do możliwości wszczęcia postępowania sądowego zgodnie z art. 230 TWE. Rzecznik uważa, że udzielenie takiej informacji nie wybranym oferentom i kandydatom byłoby zgodne z zasadami dobrej administracji.

REJESTRACJA ZGŁOSZENIA NA KONKURS DROGĄ ELEKTRONICZNĄ - SKARŻĄCY Z PAŃSTWA PRZYSTĘPUJĄCEGO DO UE

Decyzja w dochodzeniu z inicjatywy Rzecznika OI/4/2003/ADB dotycząca Europejskiego Biura Doboru Kadr

DOCHODZENIE

Przyczyny dochodzenia

2 listopada 2003 r. skarżący, obywatel państwa przystępującego do Unii, zwrócił się do Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich ze skargą na warunki rejestracji zgłoszeń na otwarty konkurs EPSO/A/XX/03, organizowany przez Europejskie Biuro Doboru Kadr (EPSO) w celu stworzenia listy rezerwowej kandydatów na asystentów administratora. Jedynym sposobem rejestracji w tym konkursie było zgłoszenie się przez internet. Ostateczny termin rejestracji ustalono na 24 czerwca 2003 r. „na godz. 12.00 czasu brukselskiego”. Skarżący twierdził, że próbował zarejestrować się drogą elektroniczną 24 czerwca 2003 r., jednakże techniczne problemy z serwerem EPSO uniemożliwiły mu zgłoszenie się. 24 czerwca 2003 r. o 11.34 rano skarżący skontaktował się więc z biurem EPSO poprzez e-mail. Według skarżącego EPSO odpowiedziało mu o 12.41 po południu, stwierdzając, iż zgłoszenia poprzez e-mail nie mogą być brane pod uwagę oraz że EPSO miało pewne problemy ze swoim serwerem. Poinformowano skarżącego, że problemy te wkrótce powinny zniknąć i poradzono mu, aby „spróbował ponownie przed 12.00”.

Skarżącego taka odpowiedź nie zadowoliła i ponownie skontaktował się on z EPSO. EPSO potwierdziło swą wcześniejszą odpowiedź. Podkreślono w szczególności, iż kandydaci mieli dość czasu, aby zgłosić się do konkursu, a przez wzgląd na możliwe trudności techniczne zostali wyraźnie pouczeni, by nie czekać do ostatnich dni przed ostatecznym terminem. W odpowiedzi skarżący wniósł skargę do Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich.

Skarżący zarzucił EPSO, że w konkursie EPSO/A/XX/03 nie dopełniło ono obowiązku zapewnienia kandydatom możliwości dokonania obowiązkowej rejestracji drogą elektroniczną aż do momentu upływu terminu ostatecznego, przewidzianego w ogłoszeniu o konkursie. Skarżący stwierdził, iż mając na względzie przeszkodę techniczną, jaką napotkał, jego e-mail do EPSO powinien zostać potraktowany jako zgłoszenie.

Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską zakłada, iż do Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich skargę wnieść może „każdy obywatel Unii lub każda osoba fizyczna lub prawna, mająca miejsce zamieszkania lub statutową siedzibę w Państwie Członkowskim Unii.”

Zważywszy, że skarżący nie należy do żadnej z wymienionych wyżej kategorii, został on poinformowany przez Rzecznika, że Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich nie jest właściwą instancją do rozpatrywania jego skargi.

Jednakże biorąc pod uwagę wagę kwestii podniesionej przez skarżącego Rzecznik uznał, że wymaga ona zbadania. Zdecydował się zatem wszczęć w tej sprawie dochodzenie z własnej inicjatywy.

Informacje uzyskane dla potrzeb dochodzenia

27 listopada 2003 r. zwrócono się do EPSO z prośbą o przedłożenie opinii dotyczącej zarzutów i roszczeń zawartych w skardze.

Opinia EPSO

4 grudnia 2003 r. EPSO przesłało opinię dotyczącą skargi. Dyrektor EPSO poinformował Rzecznika, że skarga została poddana rewizji oraz że skarżący został zaproszony do wzięcia udziału w testach wstępnych, przewidzianych na 11 i 12 grudnia 2003 r.

Uwagi skarżącego

10 grudnia 2003 r. biuro Rzecznika skontaktowało się telefonicznie ze skarżącym. Podziękował on Rzecznikowi za jego starania i przekazał mu, że jest w pełni usatysfakcjonowany sposobem, w jaki EPSO uregulowało sprawę.

DECYZJA

1 27 listopada 2003 r. Rzecznik wszczął dochodzenie z własnej inicjatywy dotyczące postawy EPSO wobec zgłoszenia kandydata, który bezskutecznie próbował dokonać obowiązkowej rejestracji drogą elektroniczną w celu wzięcia udziału w konkursie otwartym dla obywateli państw przystępujących do Unii. Według kandydata nie mógł on zarejestrować się przed upływem terminu zgłoszeń z powodu problemów technicznych z serwerem EPSO. Odmówiono mu prawa udziału w konkursie, pomimo iż przed upływem terminu zgłoszeń powiadomił on EPSO o niemożności przeprowadzenia rejestracji elektronicznej i poprosił o potraktowanie jego wiadomości elektronicznej jako zgłoszenia na konkurs.

2 W swojej opinii EPSO powiadomiło Rzecznika, że w następstwie dochodzenia z jego własnej inicjatywy kandydat został zaproszony do wzięcia udziału w konkursie otwartym.

3 Biuro Rzecznika skontaktowało się z kandydatem telefonicznie. Potwierdził on, iż w celu uregulowania sprawy EPSO podjęło kroki, które w pełni go satysfakcjonują. Podziękował również Rzecznikowi za jego starania.

4 Rzecznik uznał, że EPSO podjęło odpowiednie kroki w celu rozwiązania kwestii i wobec powyższego zamyka sprawę.

3.8 ZAPYTANIA REGIONALNEGO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH

PRZEPISY WSPÓLNOTOWE DOTYCZĄCE REHABILITACJI OSÓB DOTKNIĘTYCH STWARDNIENIEM RÓZSIANYM

Decyzja o zapytaniu Q1/2003/IP

Dnia 19 maja 2003 r. Pan F., Regionalny Rzecznik Praw Obywatelskich Toskanii, Włochy, zwrócił się z zapytaniem do Rzecznika Praw Obywatelskich Unii Europejskiej zgodnie z procedurą przyjętą na konferencji dla rzeczników krajowych i podobnych organów, zorganizowanej we wrześniu 1996 r. w Strasburgu. Profesor B., Prezes Włoskiego Narodowego Stowarzyszenia Chorych na Stwardnienie

Rozsiane zwrócił się z prośbą o informację na temat przepisów obowiązujących we Wspólnocie dotyczących rehabilitacji osób cierpiących na stwardnienie rozsiane. Regionalny Rzecznik przesłał tę prośbę do Rzecznika Praw Obywatelskich Unii Europejskiej.

Dnia 23 czerwca 2003 r. Rzecznik przesłał egzemplarz zapytania Komisji i poprosił ją o udzielenie mu informacji na temat obowiązujących w tej dziedzinie przepisów wspólnotowych.

W odpowiedzi Komisja stwierdziła, że na mocy art. 152 Traktatu WE, Unia Europejska jest zobowiązana zapewnić wysoki poziom ochrony zdrowia publicznego poprzez uzupełnianie krajowych polityk, których celem jest poprawa zdrowia publicznego, poprzez zapobieganie chorobom i dolegliwościom ludzkim. Jednakże, zgodnie z ust. 5 art. 152, główna odpowiedzialność za opiekę zdrowotną, w tym problem rehabilitacji, leży w gestii Państw Członkowskich. Biorąc pod uwagę powyższe stwierdzenie, nie istnieją przepisy wspólnotowe dotyczące rehabilitacji osób dotkniętych stwardnieniem rozsianym oraz nie planuje się przygotowania takich przepisów.

Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich przedłożył Rzecznikowi Regionalnemu odpowiedź Komisji z informacją o możliwości ustosunkowania się do niej. Podczas rozmowy telefonicznej dnia 17 października 2003 r., pracownicy biura Rzecznika Regionalnego poinformowali biuro Rzecznika Europejskiego, iż Rzecznik Regionalny zapoznał się z odpowiedzią Komisji i kieruje swe podziękowanie do Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich za pomoc udzieloną w tej sprawie. Tym samym Rzecznik zamknął sprawę.

Podsumowanie

1 Wprowadzenie

2 Skargi złożone do Rzecznika

3 Decyzja po przeprowadzeniu
dochodzenia

4 Stosunki z innymi instytucjami
Unii Europejskiej

5 Stosunki rzecznika z podobnymi
instytucjami

6 Kontakty z obywatelami

Załączniki

4.1 PARLAMENT EUROPEJSKI

Dnia 27 lutego pan SÖDERMAN, w towarzystwie pana Oliviera VERHEECKE'A, spotkał się z lordem STOCKTONEM, deputowanym do PE, sprawozdawcą sprawozdania rocznego z działań Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w roku 2002. Wśród omawianych spraw znalazła się procedura z art. 226 WE, sytuacja Rzecznika w Państwach Członkowskich i Kandydackich, jak również współpraca Rzecznika z Komisją Petycji.

Dnia 3 marca pan SÖDERMAN odwiedził w ramach wizyty w Sztokholmie, Biuro Informacyjne Parlamentu Europejskiego oraz spotkał się z panem Christianem ANDERSSONEM, szefem Biura.

Dnia 24 marca w Brukseli pan SÖDERMAN przedstawił Komisji Petycji sprawozdanie roczne za rok 2002. W przemówieniu skierowanym do Komisji, Rzecznik z zadowoleniem wyraził się o współpracy, którą wykazały wszystkie instytucje. Pan SÖDERMAN przedstawił następnie przegląd najważniejszych, pomyślnie zakończonych dla obywateli spraw i podkreślił dziedziny, w których w jego opinii konieczne byłoby podjęcie dalszych działań i usprawnień.

Vitaliano Gemelli, przewodniczący Komisji Petycji Parlamentu Europejskiego, Jacob Söderman oraz Roy Perry, zastępca przewodniczącego Komisji w momencie przedstawiania Komisji Roczne sprawozdanie za 2002 r. Bruksela, Belgia, 24 marca 2003 r.

Przewodniczący i Wiceprzewodniczący Komisji, odpowiednio pan GEMELLI oraz pan PERRY, jak również lord STOCKTON, sprawozdawca sprawozdania rocznego za rok 2002, przekazali panu SÖDERMANOWI wyrazy uznania za jego pracę i osiągnięcia na stanowisku pierwszego Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich.

Dnia 25 marca Przewodniczący Parlamentu Europejskiego, Pat COX, wydał przyjęcie na cześć Rzecznika i jego pracowników. Spotkanie miało na celu podkreślenie zasług pana SÖDERMANA na tym stanowisku. Wśród trzydziestu przybyłych gości znaleźli się również przewodniczący grup politycznych oraz przewodniczący i członkowie Komisji Petycji. Pan COX wyraził słowa uznania dla pracy Rzecznika, w szczególności za przejrzystość, promocję dobrych stosunków pracy z Komisją Petycji PE oraz za zbliżenie Unii do obywateli.

wprowadzenia w życie rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 dotyczące rozporządzenia finansowego

Przewodniczący Komisji Petycji Parlamentu Europejskiego, pan GEMELLI, zaproponował kolację na cześć pana SÖDERMANA na dzień 25 marca w Brukseli. Członkom Komisji Petycji biorącym udział w tej kolacji, wśród których znaleźli się pan Roy PERRY, wiceprzewodniczący Komisji Petycji, oraz lord STOCKTON, sprawozdawca sprawozdania rocznego Rzecznika Praw Obywatelskich za rok 2002, towarzyszył pan João SANT'ANNA. Wszyscy obecni na spotkaniu deputowani do PE dziękowali panu SÖDERMANOWI za wysoką jakość pracy na stanowisku pierwszego Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich.

© Parliament Europejski

Pat Cox, przewodniczący Parlamentu Europejskiego i Jacob Söderman na przyjęciu dla uczczenia osiągnięć tego ostatniego jako Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich. Bruksela, Belgia, 25 marca 2003 r.

Dnia 2 kwietnia pan DIAMANDOUROS spotkał się z Sekretarzem Generalnym Parlamentu Europejskiego, Julianem PRIESTLEYEM. Podczas dyskusji pan PRIESTLEY wyraził w imieniu Parlamentu Europejskiego wolę efektywnej współpracy z Rzecznikiem oraz wsparcia w przyjęciu na płaszczyźnie międzyinstytucjonalnej kodeksu zawierającego zasady dobrej praktyki administracyjnej. Na spotkaniu obecni byli również pan Constantin STRATIGAKIS, szef gabinetu Sekretariatu Generalnego i pan Ian HARDEN, szef działu prawnego Rzecznika.

Dnia 10 czerwca w Brukseli pan DIAMANDOUROS przedstawił Komisji Petycji swoje priorytety pracy na stanowisku Rzecznika Praw Obywatelskich. W przemówieniu skierowanym do Komisji, Rzecznik pozytywnie ocenił rezultaty osiągnięte przez jego poprzednika, podkreślił kwestie związane z przygotowaniem do rozszerzenia i konsekwencje budżetowe tego faktu oraz zaznaczył proaktywną rolę Rzecznika w uświadamianiu obywatelom ich praw i drogi dochodzenia tych praw.

Przewodniczący Komisji Petycji, pan Vitaliano GEMELLI, podziękował panu DIAMANDOUROSOWI za prezentację. Następnie przemówili deputowani: lord STOCKTON, sprawozdawca sprawozdania Rzecznika za rok 2002, Rainer WIELAND, Eurig WYN, Roy PERRY oraz pan GEMELLI. Komisja przyjęła jednogłośnie sprawozdanie lorda STOCKTONA. Panu DIAMANDOUROSOWI towarzyszył pan Ian HARDEN, szef działu prawnego Rzecznika i pan Nicholas CATEPHORES, jego asystent.

Dnia 12 czerwca pan HARDEN brał udział w otwartych obradach zorganizowanych przez Komitet Wolności i Praw Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych Parlamentu Europejskiego, dotyczących stosowania rozporządzenia 1049/2001 o publicznym dostępie do dokumentów. Na spotkaniu przemawiali również: pani Hanja MAIJ-WEGGEN, deputowana, pan

Hans BRUNMAYR, zastępca Dyrektora Generalnego Dyrekcji Generalnej ds. Prasy i Komunikacji Rady Unii Europejskiej, pan Harald RØMER, zastępca Sekretarza Generalnego Parlamentu Europejskiego oraz pan Michael CASHMAN, deputowany, sprawozdawca Komisji.

Dnia 8 lipca pan DIAMANDOUROS złożył wizytę w instytucjach UE w Luksemburgu. Spotkał się z panem Gregorio GARZONEM CLARIANA, doradcą prawnym Parlamentu Europejskiego, jak również wyższymi rangą specjalistami prawnymi Parlamentu Europejskiego, np. panami Johannem SCHOO i Christianem PENNERĄ. Pan DIAMANDOUROS przedstawiał priorytety swojej pracy na stanowisku Rzecznika. Podczas spotkania doszło do wymiany poglądów na temat najważniejszych wspólnych kwestii, w tym również porozumienia o współpracy między Rzecznikiem a Parlamentem Europejskim. Panu DIAMANDOUROSOWI towarzyszył pan Ian HARDEN, szef działu prawnego.

Dnia 11 lipca pan DIAMANDOUROS spotkał się w Dublinie w Biurze Informacyjnym Parlamentu z Przewodniczącym Parlamentu Patem COXEM. Przedyskutowali oni cały szereg różnych kwestii, w tym również zbliżającą się Konferencję Międzyrządową (IGC).

Po tym spotkaniu Biuro Informacyjne w Dublinie zorganizowało w swojej siedzibie roboczy obiad, na którym pan DIAMANDOUROS rozmawiał z przedstawicielami Stowarzyszenia Dziennikarzy Europejskich. Spotkaniu przewodniczył pan James O'BRIEN, szef Biura Informacyjnego Parlamentu. Na obiedzie obecny był również pan Peter DOYLE, szef Przedstawicielstwa Komisji Europejskiej w Irlandii.

Dnia 24 września pana DIAMANDOUROSA odwiedził pan George KASSIMATIS, szef Biura Informacyjnego Parlamentu Europejskiego w Atenach. Podczas spotkania przedyskutowano wiele spraw, między innymi promocję instytucji Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w Grecji.

Dnia 25 września pan DIAMANDOUROS przedstawił na sesji plenarnej Parlamentu Europejskiego sprawozdanie roczne Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich za rok 2002. Debacie przewodniczył pan Renzo IMBENI, wiceprzewodniczący Parlamentu Europejskiego. W swoim przemówieniu pan DIAMANDOUROS zwrócił uwagę na ogromne osiągnięcia obywatelskie, których dokonał jego poprzednik - pan Jacob SÖDERMAN - obecny na sesji, podkreślił postępy w obsłudze skarg obywatelskich oraz w procedurach dochodzeniowych i wspominał o przygotowaniach do rozszerzenia Unii Europejskiej. Pan DIAMANDOUROS nakreślił następnie priorytety pracy Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w odniesieniu do projektu Konstytucji Europejskiej oraz podziękował Parlamentowi Europejskiemu za poparcie jego propozycji. Następnie głos zabrali: lord STOCKTON, sprawozdawca sprawozdania Rzecznika za rok 2002, pani Loyola DE PALACIO, Komisarz odpowiedzialna za kontakty z Europejskim Rzecznikiem Praw Obywatelskich, pan Vitaliano GEMELLI, przewodniczący Komisji Petycji Parlamentu Europejskiego, pani Astrid THORS, deputowana, oraz pan Jan DHAENE, deputowany (patrz również punkt 6.1)

Dnia 21 października, pan Enrico BOARETTO, ustępujący szef Sekretariatu Komisji Petycji, złożył wizytę panu DIAMANDOUROSOWI, by przedstawić swojego następcę, pana Josephusa COOLEGEMA.

4.2 KOMISJA EUROPEJSKA

Dnia 20 stycznia, pan SÖDERMAN zaprezentował na spotkaniu z szefami Przedstawicielstw Komisji w Państwach Członkowskich wyniki swojej pracy. Spotkanie miało miejsce w Brukseli a przewodniczył mu pan Jonathan FAULL, Dyrektor Generalny Dyrekcji Generalnej ds. Prasy i Komunikacji Komisji Europejskiej. Panu SÖDERMANOWI towarzyszył pan Ben HAGARD, zajmujący stanowisko specjalisty ds. komunikacji oraz pani Rosita AGNEW specjalista ds. prasy. Pan Ben HAGARD zaprezentował stronę internetową Rzecznika a pani Rosita AGNEW przedstawiła strategię komunikacyjną Rzecznika. Następnie pan SÖDERMAN odpowiedział na pytania

stosowanego w budżecie ogólnym Wspólnot Europejskich, 2002 Dz. U. L 357/1.

dotyczące jego pracy i doświadczeń na stanowisku pierwszego Rzecznika Praw Obywatelskich w Unii Europejskiej.

Dnia 2 kwietnia pan DIAMANDOUROS spotkał się z Komisarzami. Przewodniczący Komisji Europejskiej, pan Romano PRODI, powitał nowego Rzecznika i podkreślił zobowiązanie Komisji do otwartej współpracy oraz istotne znaczenie, jakie mają działania Rzecznika w tej kwestii. Komisarz ds. współpracy z Europejskim Rzecznikiem Praw Obywatelskich, pani Loyola DE PALACIO, podkreśliła wagę jaką Komisja przywiązuje do wyników dochodzeń i zaleceń wynikających zarówno ze skarg jak i bardziej ogólnych spraw podejmowanych przez Rzecznika z własnej inicjatywy. Pani DE PALACIO wyraziła również uznanie dla pracy pierwszego Europejskiego Rzecznika, pana Jacoba SÖDERMANA. Następnie pan DIAMANDOUROS nakreślił priorytety pracy Rzecznika, w tym przygotowania do rozszerzenia Unii oraz docieranie do obywateli celem informowania o ich prawach i formach egzekwowania tych praw. W dalszej wymianie poglądów swoje zdanie i pytania przedstawili Komisarze BOLKESTEIN, REDING, SCHREYER, VERHEUGEN oraz WALLSTRÖM. Na zakończenie pan DIAMANDOUROS podziękował członkom Komisji za deklarację woli rozszerzenia dobrej współpracy pomiędzy Rzecznikiem a Komisją.

Dnia 23 września pan David O'SULLIVAN, Sekretarz Generalny Komisji Europejskiej, złożył Rzecznikowi, panu DIAMANDOUROSOWI wizytę w jego biurze w Strasburgu. Przedyskutowano współpracę międzyinstytucjonalną, a pan O'SULLIVAN zaprosił pana DIAMANDOUROSA do wygłoszenia wykładu zblizającym się spotkaniu Dyrektorów Generalnych i szefów Służb Komisji.

Dnia 21 października pan DIAMANDOUROS spotkał się z panią Margot WALLSTRÖM, Komisarzem ds. Ochrony Środowiska. Głównym tematem dyskusji były mechanizmy dostępne obywatelom, którzy chcieliby wnieść skargę dotyczącą nieprzestrzegania przez Państwo Członkowskie europejskiego ustawodawstwa ds. ochrony środowiska, w szczególności wykorzystanie środków pozaprawnych.

Dnia 21 października pan DIAMANDOUROS spotkał się z panem Horstem REICHENBACHEM, Dyrektorem Generalnym ds. Personelu i Administracji. Pan REICHENBACH zaprezentował panu DIAMANDOUROSOWI postępy w kwestii planu Komisji, dotyczącego zreformowania Regulaminu Pracowniczego dla urzędników i innych pracowników UE.

Dnia 20 listopada pan DIAMANDOUROS wymienił poglądy z Dyrektorami Generalnymi oraz szefami Służb Komisji Europejskiej w Brukseli. Spotkaniu przewodniczył Sekretarz Generalny Komisji, pan David O'SULLIVAN. Pan DIAMANDOUROS nakreślił priorytety pracy na stanowisku Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich, a mianowicie: utrzymanie i zwiększenie potencjału biura Rzecznika na rzecz pomocy obywatelom, promocja przepisów prawnych, dobrej praktyki administracyjnej i przestrzegania praw człowieka oraz przekazanie wszystkim obywatelom informacji na temat ich praw i formach ich egzekwowania. Pan DIAMANDOUROS podkreślił również sprawy, które w szczególny sposób dotyczą naruszania procedur, rozwiązań ugodowych i prawa administracyjnego UE. Kwestią tym poświęcona była szeroka debata. Po spotkaniu pan DIAMANDOUROS odbył kolejną dyskusję z panem Enzo MOAVERO MILANESIM, zastępcą Sekretarza Generalnego Komisji Europejskiej. Panu DIAMANDOUROSOWI towarzyszył w tych rozmowach pan Ian HARDEN, szef działu prawnego oraz pan Nicholas CATEPHORES, jego asystent.

4.3 KONWENT EUROPEJSKI

Konwent Europejski został powołany w grudniu 2001 roku, zgodnie z postanowieniami Rady Europejskiej w Laeken, by przygotować drogę do kolejnej konferencji międzyrządowej. Celem

Konwentu było rozważenie najważniejszych kwestii wynikających z Deklaracji z Laeken, dotyczących przyszłości Unii Europejskiej, oraz znalezienie różnych możliwych rozwiązań.

W Konwencie wzięli udział przedstawiciele rządów i parlamentów krajowych Państw Członkowskich i Kandydackich, jak również przedstawiciele Parlamentu Europejskiego i Komisji Europejskiej. Podobnie jak w przypadku poprzedniego Konwentu przygotowującego projekt Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej, Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich otrzymał w Konwencie status obserwatora.

Pan SÖDERMAN wziął udział w sesji plenarnej Konwentu w dniach 20-21 stycznia, 27-28 lutego oraz 5 i 17-18 marca.

Dnia 23 stycznia pan SÖDERMAN przedłożył Konwentowi opracowanie dotyczące „Funkcjonowania instytucji” (CONV 505/03).

Dnia 27 lutego pan SÖDERMAN, w swoim przemówieniu na sesji plenarnej Konwentu, omówił kwestię przejrzystości, prawa do dobrej administracji oraz konieczności, przed którą stoi Unia Europejska, przystąpienia do porozumień międzynarodowych w przedmiocie ochrony i promocji praw człowieka.

Pan DIAMANDOUROS wziął udział w sesji plenarnej Konwentu w dniach 3-4 kwietnia, 24-25 kwietnia oraz 15-16 maja.

W dniu 24 kwietnia pan DIAMANDOUROS wygłosił przemówienie na sesji plenarnej Konwentu na temat „Życia demokratycznego w Unii”.

Dnia 28 kwietnia pan DIAMANDOUROS przedłożył Konwentowi opracowanie zatytułowane „Rezolucja przyjęta przez rzeczników krajowych i podobne instytucje w Państwach Członkowskich UE, IV Konferencja w Atenach, 7-8 kwietnia 2003 r.” (CONV 699/03) (patrz punkt 6.1).

Konwent zakończył prace w dniu 10 lipca 2003 r. Przemówienia i propozycje Rzecznika są dostępne na stronie internetowej Rzecznika i Konwentu.

4.4 TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

Dnia 20 marca pan SÖDERMAN złożył wizytę Prezesowi Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich, panu Gilowi Carlosowi RODRÍGUEZOWI IGLESIASOWI. Rzecznik przechodził z końcem marca 2003 roku na emeryturę, w związku z czym była to wizyta pożegnalna. Przewodniczący Trybunału wręczył Europejskiemu Rzecznikowi Praw Obywatelskich Medal 50-lecia Trybunału, z wypisanym na nim nazwiskiem pana SÖDERMANA. Pan RODRÍGUEZ przyznał ponadto, iż dokonano ważnego kroku tworząc Biuro Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich.

W ramach wizyty złożonej w instytucjach unijnych w Luksemburgu, w dniu 8 lipca, pan DIAMANDOUROS spotkał się z panem Gilem Carlosem RODRÍGUEZEM IGLESIASEM, przewodniczącym Trybunału Sprawiedliwości oraz panem Vassiliosem SKOURISEM, sędzią Trybunału. Panu DIAMANDOUROSOWI towarzyszył pan Ian HARDEN, szef działu prawnego.

4.5 SĄD PIERWSZEJ INSTANCJI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

Dnia 19 marca pan SÖDERMAN złożył wizytę Prezesowi Sądu Pierwszej Instancji, panu Bo VESTERDORFOWI, by pożegnać się ze względu na przejście na emeryturę pod koniec marca 2003 roku.

4.6 TRYBUNAŁ OBRACHUNKOWY

Dnia 19 marca pan SÖDERMAN złożył wizytę prezesowi Trybunału Obrachunkowego, panu Juan Manuel FABRA VALLÉSOWI, by pożegnać się ze względu na przejście na emeryturę pod koniec marca 2003 roku.

W ramach wizyt składanych w instytucjach unijnych w Luksemburgu w dniu 8 lipca, pan DIAMANDOUROS spotkał się z panem Juanem Manuelem FABRA VALLÉSEM, prezesem Trybunału Obrachunkowego oraz panem Ioannisem SARMASEM, członkiem Trybunału, by wymienić poglądy na szereg tematów, m.in. na temat przygotowań do rozszerzenia Unii. Panu DIAMANDOUROSOWI towarzyszył pan Ian HARDEN, szef działu prawnego.

4.7 EUROPEJSKI BANK INWESTYCYJNY

Dnia 8 lipca pan DIAMANDOUROS spotkał się w ramach wizyt składanych instytucjom unijnym w Luksemburgu z prezesem Europejskiego Banku Inwestycyjnego, panem Philippe MAYSTADTEM, który wystosował zapytanie, czy Rzecznik mógłby zająć się skargą dotyczącą działalności Banku poza Unią Europejską. Pan MAYSTADT poinformował Rzecznika o obawach zgłoszonych przez Parlament Europejski dotyczących braku mechanizmów obejmujących tego typu skargi, składane przez osoby nie zamieszkałe na obszarze Unii lub też nie będące jej obywatelami. Rzecznik wyjaśnił możliwości rozpoczęcia dochodzenia z własnej inicjatywy, stosowanego już w tego rodzaju przypadkach. Wyjaśnił on również jakie kompetencje posiada Komisja Petycji Parlamentu Europejskiego. Panu DIAMANDOUROSOWI towarzyszył pan Ian HARDEN, szef działu prawnego.

4.8 BIURO PUBLIKACJI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

Dnia 22 października Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich spotkał się z Dyrektorem Generalnym Biura Publikacji Wspólnot Europejskich, panem Thomasem CRANFIELDDEM i podpisał porozumienie ramowe o usługach, regulujące stosunki między Biurem Publikacji a Rzecznikiem oraz określające specjalne zasady dotyczące kontroli jakości, prawa autorskiego, terminów oraz oceny. Zarówno pan DIAMANDOUROS, jak i pan CRANFIELD podkreślili znaczenie przyszłej współpracy między swoimi biurami, mającej na celu jak najlepszą obsługę obywatela. Panu CRANFIELDOWI towarzyszył pan Serge BRACK, szef działu w Biurze Publikacji W uroczystości podpisania porozumienia uczestniczyli również pan Joao SANT'ANNA, pan Ben HAGARD, pani Murielle RICHARDSON, pan Nicholas CATEPHORES oraz pani Rosita AGNEW.

© Parlament Europejski

Nikiforos Diamandouros i Thomas Cranfield, Dyrektor Generalny Biura Urzędowych Publikacji Wspólnot Europejskich, podpisują ramowe porozumienie o poziomie usług. Strasburg, Francja, 22 października 2003 r.

Podsumowanie

1 Wprowadzenie

2 Skargi złożone do Rzecznika

3 Decyzja po przeprowadzeniu
dochodzenia

4 Stosunki z innymi instytucjami
Unii Europejskiej

5 Stosunki rzecznika z podobnymi
instytucjami

6 Kontakty z obywatelami

Załączniki

5.1 STOSUNKI Z RZECZNIKAMI KRAJOWYMI, REGIONALNYMI I LOKALNYMI UE

SZWECJA

Dnia 3 marca, w ramach wizyty w Sztokholmie, pan SÖDERMAN odwiedził Biuro Szwedzkiego Rzecznika, gdzie przedstawił pracownikom biura - w obecności szwedzkich rzeczników: pana Claesa EKLUNDHA, pani Kerstin ANDRÉ, pana Jana PENNLÖVA oraz pana Nilsa-Olofa BERGGRENA - prezentację przygotowaną w programie Powerpoint. Spotkanie koordynowane było przez urzędnika łącznikowego, panią Marianne VON DER ESCH. Europejskiemu Rzecznikowi Praw Obywatelskich towarzyszył jego asystent Juan MALLEA.

IV KONFERENCJA KRAJOWYCH RZECZNIKÓW PRAW OBYWATELSKICH I PODOBNYCH INSTYTUCJI UE, ATENY, GRECJA

IV Konferencja Krajowych Rzeczników UE i podobnych Instytucji pod tytułem „Rzecznicy Praw Obywatelskich a ochrona praw w Unii Europejskiej”, zorganizowana została wspólnie przez Europejskiego oraz Greckiego Rzecznika i odbyła się w Atenach w dniach 7 i 8 kwietnia (patrz punkt 6.1).

© Rzecznik Praw Obywatelskich Grecji

Uczestnicy 4. Konferencji Krajowych Rzeczników Praw Obywatelskich i Podobnych Instytucji w UE. Ateny, Grecja, 7 kwietnia 2003 r.

W dniach 30-31 października Grecki Rzecznik Praw Obywatelskich, pan Yorgos KAMINIS, złożył wizytę panu DIAMANDOUROSOWI w Strasburgu oraz wziął udział w całym szeregu spotkań z pracownikami Europejskiego Rzecznika. Podczas spotkań omawiano procesy i procedury postępowania dotyczące skarg obywateli oraz dochodzeń, jak również prasy i komunikacji z biurem Europejskiego Rzecznika. Panu KAMINISOWI towarzyszyła pani Kalliopi SPANOU oraz pan Andreas TAKIS, dwóch zastępców Rzecznika.

IV SPOTKANIE REGIONALNYCH RZECZNIKÓW UNII EUROPEJSKIEJ, WALENCJA, HISZPANIA

W dniach 9-11 kwietnia odbyło się w Walencji IV Spotkanie Rzeczników Regionalnych UE oraz podobnych Instytucji, sponsorowane przez Sindic de Greuges de Valencia, (Rzecznika Regionalnego). Wcześniejsze konferencje odbyły się w Barcelonie (1997), Florencji (1999) i Brukseli (2001). Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich reprezentowany był przez pana Joao SANT'ANNA oraz pana José MARTÍNEZA ARAGÓNA.

W konferencji wzięło udział ponad 80 uczestników, w tym Rzecznicy Regionalni oraz członkowie Komisji Petycji z Austrii, Belgii, Niemiec, Włoch, Hiszpanii oraz Zjednoczonego Królestwa.

Przemówienie inauguracyjne wygłosił pan Miró Pérez przewodniczący Parlamentu Regionalnego Walencji. Pan Bernardo DEL ROSAL, Rzecznik Walencji, zwrócił w mowie powitalnej uwagę na problematykę rozszerzenia Unii Europejskiej oraz podkreślił konieczność zacieśnienia współpracy między regionalnymi rzecznikami praw obywatelskich UE. Pan Sant'Anna podziękował w imieniu pana DiamandourosA wszystkim Regionalnym Rzecznikom i przedstawicielom Komisji Petycji za ponowne zorganizowanie tak owocnego zgromadzenia.

© Rzecznik Praw Obywatelskich Walencji

Uczestnicy 4. Spotkania Regionalnych Rzeczników Praw Obywatelskich i Podobnych Organów w UE. Walencja, Hiszpania, 10 kwietnia 2003 r.

W dniach 10 i 11 kwietnia zajęto się na sesji roboczej następującymi tematami: (i) przyszłość Europy, (ii) imigracja i azyl, (iii) ochrona środowiska oraz (iv) dostęp do dokumentów związanych z ochroną środowiska.

Pan SANT'ANNA wziął udział wspólnie z panem Bar CÉNDONEM, profesorem prawa konstytucyjnego na Uniwersytecie w Walencji oraz panem Antónem CANELLASEM w obradach okrągłego stołu na temat „Przyszłości Europy”. Pan MARTÍNEZ ARAGÓN wspólnie z panem Miguelem Anzelem LANESEM CLIMENTEM, doradcą do spraw ochrony środowiska w Biurze Rzecznika Praw Obywatelskich w Walencji oraz panią Marią Grazią VACCHINĄ, Rzecznikiem regionu Val d'Aosta we Włoszech, wzięli udział w obradach na temat „Ochrona środowiska w UE a rola regionalnych rzeczników”.

FRANCJA

Paryż

Dnia 14 maja pan DIAMANDOUROS spotkał się z francuskim Rzecznikiem, panem Bernardem STASI. Wzięli udział we wspólnej konferencji prasowej odbywającej się z okazji opublikowania sprawozdania rocznego za 2002 rok Rzecznika Praw Obywatelskich Republiki Francji.

Strasburg

Dnia 2 września, na zaproszenie Francuskiego Rzecznika pana Bernarda STASI, pan DIAMANDOUROS wziął udział w spotkaniu sieci współpracy rzeczników tzw. „Grande Région” (współpraca transgraniczna między sąsiadującymi regionami Francji, Niemiec, Belgii i Luksemburga). Gospodarzem spotkania był prefekt Bas-Rhin z prefektury w Strasburgu.

WŁOCHY

W ramach wizyty złożonej we Florencji, w dniach 12-16 czerwca, Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich odbył szereg spotkań z Regionalnym Rzecznikiem Toskanii oraz koordynatorem Rzeczników Regionalnych we Włoszech panem FANTAPPIÉ, jak również z wieloma regionalnymi i lokalnymi Rzecznikami z Włoch (patrz punkt 6.2).

IRLANDIA

W dniu 11 lipca pan DIAMANDOUROS, w towarzystwie pana Oliviera VERHEECKE’A oraz pani Rosity AGNEW, złożył wizytę Rzecznikowi Irlandii, pani Emily O’REILLY. Pan DIAMANDOUROS oraz pani O’REILLY przedyskutowali podczas spotkania wiele istotnych spraw, między innymi kwestię Karty Praw Podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, odszkodowań i rekompensat oraz funkcjonowanie sieci współpracy.

Podczas kolacji wydanej przez pana O’REILLY, pan DIAMANDOUROS spotkał się również z panem Kevinem MURPHY, byłym Rzecznikiem Irlandii oraz z panem Patem WHELANEM, Dyrektorem Generalnym biura i panem Michalem BROPHY, starszym urzędnikiem dochodzeniowym. Pan DIAMANDOUROS przekazał panu MURPHY słowa podziękowania za pomoc okazaną mu podczas tworzenia Greckiego Biura Rzecznika Praw Obywatelskich

SPOTKANIE PRZEWODNICZĄCYCH I ZASTĘPCÓW PRZEWODNICZĄCYCH KOMISJI PETYCJI Z NIEMIEC ORAZ RZECZNIKÓW Z NIEMIEC I KRAJÓW NIEMIECKOJĘZYCZNYCH W KILONII

Dnia 14 i 15 września Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich wziął udział w odbywającym się regularnie co dwa lata spotkaniu przewodniczących i zastępców przewodniczących Komisji Petycji z Niemiec oraz rzeczników z Niemiec i krajów niemieckojęzycznych. W tym roku spotkanie miało miejsce w Landtagu Szlezwika-Holsztyna w Kilonii. Spotkaniu przewodniczyła pani Marita SEHN, przewodnicząca Komisji Petycji niemieckiego Bundestagu. Panu DIAMANDOUROSOWI towarzyszyli pan Gerhard GRILL oraz pan Ben HAGARD, pracownicy Biura.

W konferencji uczestniczyli przewodniczący i zastępcy przewodniczących wszystkich Komisji Petycji z Niemiec (wraz z utworzoną w tym roku Komisją Petycji z Dolnej Saksonii) oraz czterech Rzecznicy Regionalni z Niemiec, jak również Rzecznicy z Austrii, Włoch (Południowego Tyrolu) i Szwajcarii. Obecni byli również pani KESSLER, członek Komisji Petycji Parlamentu Europejskiego oraz przedstawiciele Komisji Petycji z Luksemburga.

VIII OKRĄGŁY STÓŁ EUROPEJSKICH RZECZNIKÓW PRAW OBYWATELSKICH W OSLO

Dnia 3 i 4 listopada Rzecznik Praw Obywatelskich wziął udział w VIII spotkaniu Okrągłego Stołu Europejskich Rzeczników Praw Obywatelskich organizowanym w Oslo wspólnie przez Komisarza

Rady Europy ds. Praw Człowieka, pana Alvaro GIL-ROBLESA oraz Rzecznika Norwegii, pana Arne FLIFLETA. W trakcie spotkania rzecznicy z Państw Członkowskich Rady Europy oraz przedstawiciele innych instytucji zajmujących się ochroną praw człowieka dyskutowali nad wspólną problematyką. Panu DIAMANDOUROSOWI towarzyszył pan HARDEN, szef działu prawnego Rzecznika oraz pan MARTÍNEZ ARAGÓN, główny doradca prawny.

Konferencję otworzyli oficjalnie panowie FLIFLET i GIL-ROBLES w obecności Jego Wysokości Króla Norwegii HARALDA V. Pan DIAMANDOUROS przewodniczył pierwszej części sesji plenarnej, w czasie której zaprezentowano główne punkty tegorocznego Okrągłego Stołu. Najważniejszymi tematami były: dostęp do oficjalnych dokumentów, ochrona mniejszości, prawny status osób zatrzymanych w areszcie oraz właściwość kompetencyjna rzeczników i sądów.

© Landtag (parlament krajowy) Szlezwiku-Holsztynu

Uczestnicy spotkania przewodniczących i zastępców przewodniczących komisji petycji z Niemiec oraz rzeczników praw obywatelskich z Niemiec i krajów niemieckojęzycznych. Kilonia, Niemcy, 15 września 2003 r.

W ramach wizyty pan DIAMANDOUROS miał możliwość spotkania się z panem Álvaro GIL-ROBLESEM, Komisarzem Rady Europy ds. Praw Człowieka. Dyskusja koncentrowała się na znaczeniu przyszłej współpracy między tymi instytucjami, w nawiązaniu do ostatnich zaleceń Rady Europy nr 1615 (2003) odnoszących się do instytucji Rzecznika. Pan DIAMANDOUROS spotkał się również z panem FLIFLETEM, Rzecznikiem Norwegii, by omówić sprawy dotyczące obu instytucji.

DANIA

W ramach oficjalnej wizyty w Danii, złożonej między 5 a 7 listopada, pan DIAMANDOUROS spotkał się z Duńskim Rzecznikiem z ramienia Parlamentu i jego pracownikami (patrz punkt 6.2).

ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

W ramach oficjalnej wizyty w Londynie w dniach 23-24 listopada, pan DIAMANDOUROS spotkał się z Rzecznikiem Praw Obywatelskich z ramienia Parlamentu i Służby Zdrowia, Zastępcą Rzecznika oraz przewodniczącym Komisji Administracji Lokalnej (dla Anglii) i Rzecznikiem Praw Obywatelskich Władz Lokalnych (patrz punkt 6.2).

5.2 SIEĆ WSPÓŁPRACY

We wrześniu 1996 r. Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich stworzył sieć współpracy rzeczników i podobnych instytucji w Europie, aby wspierać swobodny przepływ informacji na temat prawa Wspólnoty i umożliwić przekazywanie skarg do instytucji, która byłaby najwłaściwszą do rozwiązania sprawy. Sieć składa się obecnie z 90 biur w 30 krajach europejskich. Należą do niej rzecznicy i podobne instytucje na poziomie ponadnarodowym, krajowym i regionalnym w Unii Europejskiej, a także rzecznicy i podobne instytucje krajowe w Norwegii, Islandii i krajach starających się o członkostwo w Unii Europejskiej.

Już w 1996 r. wszyscy krajowi rzecznicy lub podobne instytucje w Państwach Członkowskich UE wyznaczyły urzędnika łącznikowego, który miał stać się osobą kontaktową dla innych uczestników sieci współpracy. W maju 2003 r., po rezolucji przyjętej miesiąc wcześniej na IV Konferencji Rzeczników Praw Obywatelskich w Atenach, Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich zwrócił się do krajowych rzeczników z dziesięciu państw przystępujących do UE z prośbą o wyznaczenie swoich urzędników łącznikowych. Wszystkie dziesięć biur odpowiedziało pozytywnie na tę prośbę.

Sieć ta stale się rozwija i staje się efektywnym narzędziem współpracy dla rzeczników oraz ich pracowników. Następuje wymiana doświadczeń i dobrych praktyk poprzez regularnie ukazujący się biuletyn informacyjny, na forum elektronicznym i podczas spotkań.

BIULETYN INFORMACYJNY

W ubiegłych latach Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich regularnie wydawał biuletyn pod tytułem „Liaison Letter”, umożliwiając uczestnikom sieci współpracy wymianę informacji. W lipcu 2003 r. Rzecznik Europejski wraz z Europejskim Instytutem Ombudsmana, będącym częścią Międzynarodowego Instytutu Ombudsmana (IOI), reprezentowanym przez dr Hermana WUYTSA, wiceprzewodniczącego Europejskiego Instytutu Ombudsmana, podpisali porozumienie w sprawie połączenia „Liaison Letter” Rzecznika Europejskiego i biuletynu informacyjnego Europejskiego Instytutu Ombudsmana. Nowo powstała publikacja, zatytułowana „European Ombudsmen - Newsletter”, zajmuje się pracą uczestników sieci współpracy, stworzoną przez Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich i szerszą współpracą europejską pod auspicjami IOI. Wydawany w językach angielskim, francuskim, niemieckim, włoskim i hiszpańskim, biuletyn ten adresowany jest do ponad 400 biur na czterech poziomach - europejskim, krajowym, regionalnym i lokalnym. Pierwszy numer wspólnego biuletynu informacyjnego wydano w październiku 2003 r. i przedstawiono na Dorocznym Spotkaniu Europejskich Członków IOI z Prawem Głosu, które odbyło się w Nikozji, na Cyprze.

INTERNET

Pod koniec 2000 roku powstała internetowa wersja sieci współpracy urzędników łącznikowych, nazwana EUOMB, której celem było usprawnienie ich komunikacji. EUOMB składa się ze strony internetowej oraz internetowego forum, gdzie odbywają się interaktywne dyskusje i następuje ewentualna wymiana dokumentów. Do internetowego forum ma dostęp stu osiemdziesięciu użytkowników, głównie rzeczników krajowych i urzędników łącznikowych sieci współpracy.

W listopadzie 2001 r. powstała nowa część forum, zatytułowana „Ombudsman Daily News”. Ten elektroniczny dziennik umożliwia uczestnikom sieci zdobycie aktualnych informacji o działaniach rzeczników lub podobnych instytucji na obszarze całej UE i poza nią. W 2003 r. „Ombudsman Daily News” był publikowany każdego dnia roboczego, oferując swoim czytelnikom lekturę na temat ponad 1 000 nowych spraw. Obecnie większość uczestników sieci współpracy czyta dziennik regularnie, dzięki czemu są poinformowani o sposobach, w jakich inne instytucje zajęły się sprawami, z którymi oni też mogą mieć do czynienia.

SPOTKANIA

Aby umożliwić urzędnikom łącznikowym sieci współpracy częstsze konsultacje, co dwa lata organizowane są ich spotkania. Od roku 1996, w którym utworzono sieć współpracy, zorganizowane zostały cztery spotkania urzędników łącznikowych (w 1997 r. i 1998 r. w Brukseli oraz w 2000 r. i 2003 r. w Strasburgu).

Czwarte spotkanie urzędników łącznikowych zatytułowane „Europejska Informacja, Porada i Sprawiedliwość dla Wszystkich” odbyło się w dniach 1-2 grudnia, w siedzibie Parlamentu Europejskiego w Strasburgu. Celem spotkania było zapoznanie urzędników łącznikowych z wachlarzem odnośnych służb na poziomie UE, które ułatwiają rozpatrywanie skarg od obywateli na prawo Wspólnoty. W spotkaniu uczestniczyło dwudziestu siedmiu urzędników łącznikowych, w tym dziesięciu nowych z państw przystępujących do UE.

Uczestnicy 4. Spotkania Urzędników Łącznikowych. Strasburg, Francja, 1 grudnia 2003 r.

Rzecznik Europejski otworzył spotkanie, witając jego uczestników w Strasburgu i kreśląc cele, jakie stawia przed siecią współpracy. Następnie rozpoczęła się część 1, zatytułowana „Gdzie mogę zdobyć informacje o UE dla jej obywateli?”. Panie Gisela GAUGGEL-ROBINSON oraz Anna FINI z Komisji Europejskiej przedstawiły odnośne rodzaje źródeł informacji dostępnych na poziomie UE. Podczas części 2 omówiono temat „Kto udziela obywatelom porad dotyczących ich praw, zapisanych w prawie UE?”, a prezentacji dokonał dyrektor Europejskiej Akcji Obywatelskiej (ECAS), Tony VENABLES. Następnie szef departamentu prawnego w biurze Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich, Ian HARDEN, omówił zakres sądowych i pozasądowych środków prawnych w trakcie części 3 zatytułowanej „Jak obywatele mogą dochodzić sprawiedliwości w UE?”. Po każdej ze wspomnianych wyżej prezentacji urzędnik łącznikowy przedstawiał studium sprawy, ilustrując problemy obywateli w dochodzeniu swoich praw zapisanych w prawie Wspólnoty. Ostatnia prezentacja pierwszego dnia spotkania została przedstawiona przez Pana Nicholasa LEAPMANA z Komisji Europejskiej. Opisał on sieć współpracy SOLVIT, utworzoną w Dyrekcji Generalnej ds. Rynku Wewnętrznego.

Podczas drugiego dnia spotkania skupiono się na działaniu sieci współpracy urzędników łącznikowych i na jej usprawnieniu. Po ożywionej „burzy mózgów”, kilku urzędników łącznikowych przedstawiło przykłady dobrych praktyk wykorzystywanych w ich biurach w następujących dziedzinach: „Najlepsze wykorzystanie mediów”, „Wyzwanie wielojęzyczności” oraz „Sposoby angażowania grup marginesowych”. Te innowacyjne przykłady docierania do obywateli były niezwykle interesujące dla uczestników sieci współpracy.

Podczas spotkania zaistniało wiele możliwości bilateralnego omówienia przez urzędników łącznikowych tematów związanych z ich pracą. Wycieczka zorganizowana przez Europejskiego

Rzecznika Praw Obywatelskich, a także wspólne obiady i kolacje stworzyły urzędnikom warunki do omówienia kwestii zawodowych w mniej formalny sposób.

5.3 STOSUNKI Z RZECZNIKAMI KRAJOWYMI W PAŃSTWACH PRZYSTĘPUJĄCYCH DO UE

KONFERENCJA ZATYTUŁOWANA „OMBUDSMAN A PRAWO UNII EUROPEJSKIEJ”

W dniach 29-30 maja 2003 r. Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich, prof. Nikiforos DIAMANDOUROS, wziął udział w konferencji zatytułowanej „Ombudsman a prawo Unii Europejskiej”, zorganizowanej w Warszawie przez polskiego Rzecznika Praw Obywatelskich, prof. Andrzeja ZOLLA. W konferencji tej wzięli udział rzecznicy lub ich przedstawiciele z siedmiu (na dziesięć) krajów przystępujących do UE (Cypru, Czech, Estonii, Litwy, Malty, Polski i Węgier), a także z Azerbejdżanu, Holandii i Rumunii. Centrum na rzecz Badania Demokracji w Bułgarii (Centre for the Study of Democracy in Bulgaria) oraz turecka Komisja ds. Monitorowania Praw Człowieka (Human Rights Inquiry Commission) również wysłały swoich przedstawicieli. Inni uczestnicy konferencji to między innymi przedstawiciele: Biura Komisarza ds. Praw Człowieka Rady Europy, Biura Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców (UNHCR), Biura Programu Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju (UNDP), Biura Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka (ODIHR) OBWE oraz Przedstawicielstwa Komisji Europejskiej w Polsce. Profesorowi DIAMANDOUROSOWI towarzyszyli Panowie Gerhard GRILL i Ben HAGARD z Biura Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich.

Roel Fernhout, Rzecznik Praw Obywatelskich (RPO) Holandii, Zita Zamžickiene, Sejmowy RPO Litwy, prof. Elmira Suleymanova, Komisarz ds. Praw Człowieka z Azerbejdżanu, Rimante Šalaševiciute, Sejmowy RPO Litwy oraz Nikiforos Diamandouros na konferencji „Rzecznik Praw Obywatelskich a prawo Unii Europejskiej”. Warszawa, Polska, 30 maja 2003 r.

Konferencję otworzyły przemówienia dr Marka BOROWSKIEGO, marszałka Sejmu oraz prof. Longina PASTUSIAKA, marszałka Senatu. W pierwszej części konferencji polski Rzecznik Praw Obywatelskich, prof. ZOLL, wygłosił przemówienie zatytułowane „Prawa obcokrajowców ze szczególnym uwzględnieniem kwestii ich przybycia, pobytu, pozwoleń na pracę i azylu”. Podczas drugiej części autorem prezentacji, zatytułowanej „Dostęp do informacji publicznej jako

podstawowe prawo obywatelskie - ograniczenia i kontrowersje”, była Pani Tereza SAMANOVA z biura czeskiego Rzecznika Praw Obywatelskich. Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich wystąpił w części trzeciej, wygłaszając przemówienie zatytułowane „Rola Rzecznika Praw Obywatelskich w zapewnianiu rządów prawa i ochrony praw podstawowych w świetle prac Konwentu Europejskiego nad projektem Konstytucji dla Europy”. Na zakończenie wystąpił dr Jerzy ŚWIĄTKIEWICZ, zastępca polskiego Rzecznika Praw Obywatelskich, w przemówieniu zatytułowanym „Zakres ochrony praw człowieka i podstawowych wolności przez Rzecznika Praw Obywatelskich - teraźniejszość i przyszłość”.

SPOTKANIE Z WĘGIERSKIMI KOMISARZAMI PARLAMENTARNYMI

W ramach oficjalnej wizyty na Węgrzech w dniach 27-28 października, Pan DIAMANDOUROS spotkał się ze wszystkimi trzema komisarzami parlamentarnymi i ich pracownikami (patrz punkt 6.2).

SPOTKANIE Z MALTAŃSKIM RZECZNIKIEM PRAW OBYWATELSKICH

W dniach 9-11 grudnia, Pan DIAMANDOUROS spotkał się z maltańskim Rzecznikiem Praw Obywatelskich, Josephem SAMMUTEM oraz jego pracownikami, w ramach prowadzonej aktualnie kampanii informacyjnej w krajach przystępujących do UE (patrz punkt 6.2).

Podsumowanie

1 Wprowadzenie

2 Skargi złożone do Rzecznika

3 Decyzja po przeprowadzeniu
dochodzenia

4 Stosunki z innymi instytucjami
Unii Europejskiej

5 Stosunki rzecznika z podobnymi
instytucjami

6 Kontakty z obywatelami

Załączniki

6.1 NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA ROKU

WYBÓR

15 stycznia Parlament Europejski wybrał na stanowisko Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich prof. Nikiforosa DIAMANDOUROS, po tym jak Jacob SODERMAN, który pełnił tę funkcję od 1995 roku, zdecydował przejść na emeryturę. Profesor DIAMANDOUROS, który sprawował urząd pierwszego greckiego Rzecznika do chwili mianowania na stanowisko Rzecznika Europejskiego, objął nowe obowiązki 1 kwietnia 2003 roku.

Nikiforos Diamandouros w dniu swego wyboru na Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich. Strasburg, Francja, 15 stycznia 2003 r.

UROCZYSTE ZAPRZYSIĘŻENIE

Dnia 1 kwietnia Pan P. Nikiforos DIAMANDOUROS objął stanowisko Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich, składając uroczyste ślubowanie w siedzibie Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości. Prezes Trybunału, Gil Carlos RODRÍGUEZ IGLESIAS, powitał nowego Rzecznika i wyraził uznanie dla jego pracy na polu akademickim, administracyjnym i na rzecz praw obywatelskich.

W swoim przemówieniu do szacownych gości Pan DIAMANDOUROS podkreślił szczególne znaczenie trzech zadań, które postawił przed sobą obejmując urząd Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich: osiągnięcie poziomu wyznaczonego przez pierwszego Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich, Jacoba Södermana; stanie na czele instytucji rzecznika w historycznej chwili rozszerzenia UE; docieranie do obywateli, w celu poinformowania ich o przysługujących im prawach oraz możliwościach ich egzekwowania.

**EUROPEJSKI RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH W CZASIE UROCZYSTEGO
ZAPRZYSIĘŻENIA W EUROPEJSKIM TRYBUNALE SPRAWIEDLIWOŚCI**

Nikiforos Diamandouros w Europejskim Trybunale Sprawiedliwości. Luksemburg, 1 kwietnia 2003 r.

© Europejski Trybunał Sprawiedliwości

Jean-Pierre Puissechet, Gil Carlos Rodríguez Iglesias i Romain Schintgen podczas składania przez Europejskiego RPO uroczystej przysięgi przed Europejskim Trybunałem Sprawiedliwości. Luksemburg, 1 kwietnia 2003 r.

W uroczystości zaprzysiężenia uczestniczyli: Roy PERRY, deputowany do Parlamentu Europejskiego i wiceprzewodniczący Komisji Petycji Parlamentu Europejskiego; Christos ROZAKIS, wiceprzewodniczący Europejskiego Trybunału Praw Człowieka; Bernard STASI, francuski Rzecznik Praw Obywatelskich; Enrique MÚGICA HERZOG, hiszpański Rzecznik Praw Obywatelskich; Roel FERNHOUT, holenderski Rzecznik Praw Obywatelskich; Kerstin ANDRÉ, szwedzka Rzecznik Praw Obywatelskich; Pierre-Yves MONETTE, belgijski federalny Rzecznik Praw Obywatelskich oraz Paavo NIKULA, fiński Kanclerz Sprawiedliwości. Następujący pracownicy biura Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich również byli obecni na uroczystości: Ian HARDEN, João SANT'ANNA, Gerhard GRILL, Rosita AGNEW i Ben HAGARD.

IV KONFERENCJA KRAJOWYCH RZECZNIKÓW PRAW OBYWATELSKICH I PODOBNYCH INSTYTUCJI UE

Profesor P. Nikiforos DIAMANDOUROS wziął udział w IV Konferencji Krajowych Rzeczników Praw Obywatelskich i podobnych instytucji UE, która miała miejsce w Atenach (Vouliagmeni) w dniach 7-8 kwietnia. Konferencja nosiła tytuł „Rzecznicy Praw Obywatelskich a ochrona praw w Unii Europejskiej” i była zorganizowana wspólnie przez Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich wraz z greckim Rzecznikiem Praw Obywatelskich. Wcześniejsze konferencje odbyły się w Strasburgu (1996 r.), Paryżu (1999 r.) i Brukseli (2001 r.). Pracownicy biura Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich, Panowie HARDEN, HAGARD i VERHEECKE, również wzięli udział w tej konferencji.

© Rzecznik Praw Obywatelskich Grecji

Vitaliano Gemelli, przewodniczący Komisji Petycji Parlamentu Europejskiego, Kevin Murphy, RPO Irlandii, prof. Yorgos Kamini, RPO Grecji oraz Anna Diamantopoulou, członek Komisji ds. Zatrudnienia i Spraw Socjalnych UE, na 4. Konferencji Krajowych Rzeczników Praw Obywatelskich i Podobnych Instytucji w UE. Ateny, Grecja, 7 kwietnia 2003 r.

Ceremonii otwarcia dokonał Przewodniczący Parlamentu greckiego, Apostolos KAKLAMANIS. Po nim przemówienia wygłosił zastępca ministra Spraw Wewnętrznych, Administracji Publicznej i Decentralizacji, Stavros BENOS oraz Przewodniczący Komisji Petycji Parlamentu Europejskiego, Vitaliano GEMELLI.

Podczas porannej części, której przewodniczył nowo wybrany grecki Rzecznik Praw Obywatelskich, prof. Yorgos KAMINIS, przemówienie zatytułowane „Prawa socjalne w UE, ze szczególnym

uwzględnieniem swobody poruszania się obywateli UE i obywateli państw trzecich” wygłosiła Pani Anna DIAMANTOPOULOU, komisarz ds. Zatrudnienia i Spraw Społecznych. Sprawozdawcą był irlandzki Rzecznik Praw Obywatelskich, Kevin MURPHY.

Premier Grecji, Costas SIMITIS, wygłosił mowę podczas obiadu przed następną częścią konferencji. W uroczystości tej wzięli udział przedstawiciele greckich mediów.

© Rzecznik Praw Obywatelskich Grecji

Costas Simitis, premier Grecji i Nikiforos Diamandouros na 4. Konferencji Krajowych RPO i Podobnych Instytucji UE. Ateny, Grecja, 7 kwietnia 2003 r.

Podczas części popołudniowej sesji, której przewodniczył duński Rzecznik Praw Obywatelskich, Hans GAMMELTOFT-HANSEN, omawiano temat „Prawa obcokrajowców ze szczególnym uwzględnieniem kwestii ich przybycia, pobytu, pozwoleń na pracę i azylu”. Głównym prelegentem był polski Rzecznik Praw Obywatelskich, profesor Andrzej ZOLL, a sprawozdawcą fińska Rzecznik Praw Obywatelskich, Riitta-Leena PAUNIO.

Yorgos Kaminis, RPO Grecji, Riitta-Leena Paunio, Parlamentarny RPO Finlandii, Hans Gammeltoft-Hansen, RPO Danii, prof. Andrzej Zoll, RPO Polski, na 4. Konferencji Krajowych RPO i Podobnych Instytucji w UE. Ateny, Grecja, 7 kwietnia 2003 r.

Debata prowadzona następnego dnia poświęcona była tematowi „Prawa człowieka i prawa mniejszości”. Dyskusję rozpoczął francuski Rzecznik Praw Obywatelskich, Bernard STASI. Główne przemówienie wygłosił następnie Komisarz Rady Europy ds. Praw Człowieka, Alvaro GIL-ROBLES, który mówił o prawach mniejszości Romów w Państwach Członkowskich UE oraz w krajach przystępujących do UE. Po tej prezentacji odbyła się długa dyskusja. Sprawozdawcą był holenderski Rzecznik Praw Obywatelskich, Roel FERNHOUT.

Po debatach nastąpiło przyjęcie rezolucji przez krajowych rzeczników i podobne instytucje, po czym nowo wybrany Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich, prof. DIAMANDOUROS wraz z greckim Rzecznikiem Praw Obywatelskich wzięli udział we wspólnej konferencji prasowej.

Konferencja zakończyła się sesją podsumowującą. Przewodniczył jej Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich, a sprawozdawcy różnych części konferencji przedstawili swoje raporty.

DNI OTWARTE

Bruksela

Dnia 3 maja Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich uczestniczył w Dniach Otwartych, zorganizowanych w Brukseli przez Instytucje Europejskie. Stoisko Rzecznika znajdowało się w budynku Parlamentu Europejskiego, a jego całodzienną obsługę zapewnili pracownicy biura Rzecznika. Informacje o pracy Rzecznika były dostępne w 24 językach. Zorganizowano również konkurs, który polegał na rozpoznaniu nazwy „Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich” w sześciu różnych językach. Tego dnia budynek Parlamentu odwiedziło 12 000 osób.

Odwiedzający przy stanowisku Europejskiego RPO podczas Otwartych Dni w Brukseli (Belgia, 3 maja 2003 r.) i w Strasburgu, (Francja, 8 maja 2003 r.).

Strasburg

W dniach 8 i 9 maja biuro Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich uczestniczyło w Dniach Otwartych zorganizowanych przez Parlament Europejski w Strasburgu. Pan DIAMANDOUROS wziął udział w publicznej telekonferencji z Przewodniczącym Parlamentu Europejskiego, Patem COXEM oraz deputowaną do Parlamentu Europejskiego, Pervenche BERES. Materiały dotyczące pracy Rzecznika były rozdawane zwiedzającym w 24 językach. Zorganizowano też konkurs, który polegał na rozpoznaniu nazwy „Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich” w sześciu różnych językach. Pracownicy Rzecznika przez cały dzień odpowiadali na pytania zwiedzających. W trakcie Dni Otwartych budynek Parlamentu odwiedziło 15 000 osób.

SPRAWOZDANIE ROCZNE 2002

Sprawozdanie roczne Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich za rok 2002 zostało przedstawiony na sesji plenarnej Parlamentu Europejskiego, dnia 25 września 2003 r. Wiceprzewodniczący Parlamentu, Renzo IMBENI, który przewodniczył tej sesji, powitał Pana Jacoba SÖDERMANA, byłego Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich, który zajął miejsce na trybunie dla gości honorowych, a następnie oddał głos Panu DIAMANDOUROSOWI.

W swoim przemówieniu nowy Rzecznik wyraził uznanie dla Pana SÖDERMANA za stworzenie efektywnej i znanej instytucji. Podkreślił również osiągnięcia odchodzącego Rzecznika na rzecz europejskich obywateli i jego znaczący wkład w prace zarówno Konwentu, który przygotował projekt Karty Praw Podstawowych, jak i Konwentu Europejskiego. Pan DIAMANDOUROS oświadczył, że będzie opierał się na podwalinach stworzonych przez swojego poprzednika i blisko współpracował z krajowymi i regionalnymi rzecznikami obecnych Państw Członkowskich, jak również z krajów przystępujących do UE. Na zakończenie przemówienia podziękował też lordowi STOCKTONOWI za jego sprawozdanie oraz Komisji Petycji za ogromne i nieustające wsparcie. Przekazał również wyrazy wdzięczności Przewodniczącemu Parlamentu Europejskiego i komisarz DE PALACIO za ich przychylny stosunek do instytucji Rzecznika.

Przemawiając w imieniu Komisji Petycji, lord STOCKTON przedstawił swoje sprawozdanie na temat rocznego sprawozdania Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich i pogratulował jemu oraz jego współpracownikom pracy wykonanej w roku 2002. Inni mówcy, w tym deputowany Vitaliano GEMELLI (z ramienia Grupy Politycznej PPE-DE), deputowana Astrid THORS (z ramienia Grupy Politycznej ELDR), deputowany Jan DHAENE (z ramienia Grupy Politycznej Verts/ALE), a także komisarz Loyola DE PALACIO, wyrazili uznanie dla pracy i osiągnięć Rzecznika.

6.2 KONFERENCJE I SPOTKANIA

BELGIA

Bruksela

Dnia 28 stycznia Pan Olivier VERHEECKE wziął udział w konferencji zatytułowanej „Modele współpracy w rozszerzonej UE”, zorganizowanej wspólnie przez Narodowy Bank Belgii i Królewski Instytut Stosunków Międzynarodowych (RIIR). Konferencji tej przewodniczył Pan Viscount Etienne DAVIGNON, Przewodniczący RIIR, a jej otwarcia dokonał Pan Louis MICHEL, belgijski wicepremier i minister spraw zagranicznych. W pierwszej części konferencji, zatytułowanej „Współpraca w drugim i trzecim filarze UE” przemówienia wygłosili prof. Koen LENAERTS, sędzia w Sądzie Pierwszej Instancji Wspólnot Europejskich, Pan Antonio VITORINO, członek Komisji Europejskiej oraz Pan Alain LAMASSOURE, deputowany do Parlamentu Europejskiego i jego przedstawiciel w Konwencji.

Druga część konferencji dotyczyła tematu „Gospodarcze i społeczne aspekty zarządzania w rozszerzonej Europejskiej Unii Monetarnej”. Przemówienia wygłosili prof. Franklin DEHOUSSE, belgijski minister Finansów, Didier REYNDEERS, belgijski minister Spraw Społecznych i Emerytur, Frank VANDENBROUCKE, deputowany do Parlamentu Europejskiego i członek prezydium Konwentu Europejskiego, Klaus HÄNSCH, a także były premier Belgii i wiceprzewodniczący Konwentu, Jean-Luc DEHAENE. Spotkanie zamknęło przemówienie Pana Guy VERHOFSTADTA, premiera Belgii.

W dniu 21 stycznia w przedstawicielstwie Dolnej Saksonii przy UE, Pan SÖDERMAN wygłosił przemówienie zatytułowane „Czy Europa stanie się Europą obywateli?”. Wstępem do przemówienia były słowa sekretarza stanu dr Rainera LITTENA, pracownika Ministerstwa Sprawiedliwości

Dolnej Saksonii. Panowi SÖDERMANOWI towarzyszyli: Panie Vicky KLOPPENBURG i Rosita AGNEW oraz Pan Ben HAGARD.

Dnia 21 lutego Pan Olivier VERHEECKE wygłosił wykład zatytułowany „Rola Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w rozszerzonej Unii Europejskiej” podczas wspólnego szkolenia dla pracowników centrów informacji i współpracy europejskiej (Team Europe, Info Points Europe oraz Carrefours). Szkolenie to, zatytułowane „Rozszerzenie po szczycie w Kopenhadze - od 15 do 25 państw i jeszcze dalej”, zostało przygotowane przez Dyрекcję Generalną ds. Prasy i Komunikacji Komisji Europejskiej.

W dniu 25 lutego Pan SÖDERMAN wziął udział w konferencji zatytułowanej „Konwent Europejski a Karta Praw Podstawowych Unii Europejskiej”, zorganizowanej przez Centrum Polityki Europejskiej (European Policy Centre) w „Residence Palace” w Brukseli. Dyskusja dotyczyła głównie różnych możliwości włączenia Karty Praw Podstawowych do przyszłej Konstytucji.

Konferencji przewodniczył Pan Hywel Ceri JONES, przewodniczący zarządu European Policy Centre i on też otworzył dyskusję. Pan Jacob SÖDERMAN wygłosił przemówienie zatytułowane „Konwent, Karta i dostępne środki”, w którym podkreślił znaczenie zawarcia w projekcie Konstytucji różnych środków rekompensaty dostępnych dla obywateli, w przypadku gdy ich prawa zagwarantowane w prawodawstwie Wspólnoty zostaną naruszone. Głos zabrali również dyrektor Centrum Prawa Europejskiego na Uniwersytecie Panthéon Assas-Paris II, Jacqueline DUTHEIL DE LA ROCHERE i komisarz ds. Wymiaru Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych oraz Przewodniczący grupy roboczej ds. Karty w Konwencie Europejskim, Antonio VITORINO.

Dnia 6 marca Pan Gerhard GRILL wziął udział w symposium zatytułowanym „W kierunku europejskiej przestrzeni administracyjnej”, zorganizowanym przez Deutsche Hochschule für Verwaltungswissenschaften w Speyer wraz z Przedstawicielstwem Nadrenii-Palatynatu w Brukseli. Symposium odbyło się w siedzibie w/w przedstawicielstwa w Brukseli. W swoim wystąpieniu Pan GRILL omówił prawo do dobrej administracji oraz Europejski Kodeks Dobrej Praktyki Administracyjnej. Głos zabrali też prof. dr Hermann HILL, rektor Deutsche Hochschule für Verwaltungswissenschaften oraz prof. dr Karl-Peter SOMMERMANN, wykładowca Deutsche Hochschule für Verwaltungswissenschaften. W seminarium uczestniczyło około 70 osób.

Zrozumieć Europę - prawo obywateli UE do informacji

Dnia 3 kwietnia Pan DIAMANDOUROS wygłosił przemówienie na konferencji zorganizowanej przez Przyjaciół Europy (Friends of Europe), Europejską Akcję Obywatelską (ECAS), Komisję Europejską i Parlament Europejski. W konferencji uczestniczyło blisko 250 osób, w tym urzędnicy instytucji UE oraz przedstawiciele sektora publicznego i prywatnego Państw Członkowskich. Obecni byli również Pan Ian HARDEN i Pani Rosita AGNEW z Biura Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich. Konferencja składała się z trzech części, zatytułowanych odpowiednio: „Jak znaleźć równowagę między nadmiarem informacji a deficytem komunikacji?”, „Czy więcej informacji na temat polityki UE zrównoważy niedostatek demokracji?” oraz „Mocne i słabe strony kampanii informacyjnych o UE”. Pan DIAMANDOUROS zabrał głos w trakcie pierwszej części konferencji, kładąc nacisk na potrzebę dostarczania obywatelom konkretnych informacji poprzez, przykładowo, informowanie ich o przysługujących im prawach i sposobach ich egzekwowania. Stwierdził również, że rola Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich jest tutaj szczególnie istotna i dlatego powinna istnieć współpraca z jego krajowymi odpowiednikami, organizacjami pozarządowymi i mediami, służąca poszerzeniu wiedzy obywateli na temat przysługujących im praw.

Doroczna Konferencja Europejskiego Biura ds. Ochrony Środowiska

Pan Ian HARDEN wziął udział w dyskusji panelowej na temat projektu Konstytucji dla Europy podczas Dorocznej Konferencji Europejskiego Biura ds. Ochrony Środowiska, która odbyła się w Brukseli w dniu 16 października. Głównym prelegentem była komisarz Margot WALLSTRÖM. W dyskusji zabrali też głos deputowany do Parlamentu Europejskiego, Andrew DUFF oraz sekretarz stanu w szwedzkim ministerstwie Ochrony Środowiska, Krister NILSSON.

Komisja ds. Unii Europejskiej Brytyjskiej Izby Handlowej w Belgii

Dnia 2 grudnia, podczas obiadu przygotowanego przez Komisję ds. Unii Europejskiej Brytyjskiej Izby Handlowej w Belgii, Pan DIAMANDOUROS wygłosił przemówienie zatytułowane „Rzecznik Praw Obywatelskich w XXI wieku - cele i aspiracje”. W uroczystości uczestniczyło około 15 przedstawicieli firm prawniczych, konsultanci ds. Unii Europejskiej, europejskie służby informacyjne, firmy i stowarzyszenia doradzające w sprawach strategii politycznych. Panu DIAMANDOUROSOWI towarzyszyła Pani Elodie BELFY.

Europejskie Forum Organizacji Doradztwa Obywatelskiego

Dnia 5 grudnia Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich wygłosił kluczowe przemówienie na Europejskim Forum Organizacji Doradztwa Obywatelskiego w Brukseli. Tytuł przemówienia Pana DIAMANDOUROSA brzmiał „Prawa obywatelskie i sposoby rekompensaty a Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich”. Jego główne punkty dotyczyły praw i sposobów rekompensat otwartych dla obywateli Unii Europejskiej. Po przemówieniu Rzecznik odpowiadał na pytania słuchaczy. Ich tematyka była zróżnicowana - od skutków prawnie wiążącej Karty Praw Podstawowych, do pytania o kierunki ewoluowania instytucji Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w przyszłości. Panu DIAMANDOUROSOWI towarzyszyła Pani Rosita AGNEW, jego rzecznik prasowy, która uczestniczyła w obydwu dniach forum.

NIEMCY

Badenia-Wirtembergia

W dniach 11-12 lutego Pan SÖDERMAN odwiedził Badenię-Wirtembergię. W podróży tej towarzyszył mu Pan Gerhard Grill, główny doradca prawny w biurze Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich.

Po południu 11 lutego Rzecznik został powitany na Uniwersytecie w Tybindze przez prof. dr Martina NETTESHEIMA, dziekana wydziału prawa, prof. dr Hansa-Ludwiga GÜNTHERA oraz rektora uniwersytetu, prof. dr Eberharda SCHAICHA. Rzecznik wygłosił następnie przemówienie na temat swojej pracy przed audyencją złożoną z wykładowców, studentów i pracowników naukowych Uniwersytetu w Tybindze. Po przemówieniu wywiązała się żywa dyskusja.

Dnia 12 lutego Rzecznik dokonał prezentacji swojej pracy przed członkami Komisji ds. Petycji Parlamentu Badenii-Wirtembergii w Stuttgarcie, na regularnie odbywającym się spotkaniu tejże Komisji, a także odpowiadał na pytania jej członków. Przewodniczący Komisji, dr Jörg DÖPPER, zaprosił następnie Rzecznika Praw Obywatelskich na spotkanie z Panią Christą VOSSSCHULTE, zastępcą Rzecznika Parlamentu Badenii-Wirtembergii. Parlament Badenii-Wirtembergii wydał notę prasową (10/2003 z dnia 12 lutego 2003 r.), aby upamiętnić wizytę Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich.

Po południu tego samego dnia Rzecznik odwiedził Centrum Europejskie Badenii-Wirtembergii w Stuttgarcie, gdzie został powitany przez Pana Nielsa BUNJESA, organizatora wizyty.

Rzecznik udzielił też wywiadu gazecie Stuttgarter Zeitung, a następnie dokonał prezentacji swojej pracy przed grupą ekspertów i osób zainteresowanych z instytucji, grup i stowarzyszeń działających w Centrum Europejskim.

Wstęp do wykładu Rzecznika wygłosił prof. dr Hans TÜMMERS ze stuttgarckiego Instytutu Zarządzania i Technologii. Po ożywionej dyskusji, która miała miejsce po wykładzie, rzecznik wrócił do Strasburga.

Speyer

Dnia 31 marca Pan Gerhard GRILL wygłosił przemówienie otwierające pierwszy dzień konferencji „Europa-Forum Speyer IV”, którego tematem było prawo do dobrej administracji z perspektywy europejskiej. Pani Paulina TALLROTH, prof. dr David CAPITANT oraz prof. dr Ricardo GARCIA MACHO omówili ten sam temat z perspektywy swoich państw (tj. odpowiednio Finlandii, Francji i Hiszpanii). Konferencję zorganizowali prof. dr Siegfried MAGIERA oraz prof. dr Karl-Peter

SOMMERMANN z Deutsche Hochschule für Verwaltungswissenschaften w Speyer. W spotkaniu uczestniczyło około 60 pracowników służby cywilnej i innych urzędników z całych Niemiec.

FRANCJA

Strasburg

Dnia 13 lutego Pan SÖDERMAN wziął udział w obiedzie wydanym przez Prezydenta miasta Strasburga, Fabienne KELLER - pożegnalnym dla Rzecznika odchodzącego na emeryturę w kwietniu 2003r., a także powitalnym dla nowo wybranego Rzecznika, pana Nikiforosa DIAMANDOUROSA, który właśnie przebywał w Strasburgu z wizytą roboczą.

Dnia 27 maja Pan DIAMANDOUROS przyjął wizytę Pani Lucie LAVOIE, zastępcy Rzecznika Praw Obywatelskich kanadyjskiej prowincji Quebec. Tematem wizyty było omówienie przygotowań do VIII Konferencji Międzynarodowego Instytutu Ombudsmana, która miała odbyć się w Quebec City we wrześniu 2004 r.

Dnia 22 września ambasador Oguz DEMILRAP, turecki Stały Przedstawiciel przy Unii Europejskiej, złożył wizytę Panu DIAMANDOUROSOWI w jego biurze w Strasburgu. Omówiono szereg spraw, między innymi plany powołania instytucji Rzecznika Praw Obywatelskich w Turcji.

Dnia 21 października Pan DIAMANDOUROS wygłosił mowę na obiedzie roboczym tzw. „grupy kangurów” Parlamentu Europejskiego. Rzecznik został zaproszony na to spotkanie przez Pana Karla VON WOGAU, deputowanego do Parlamentu Europejskiego i Przewodniczącego „grupy kangurów” (parlamentarnej międzypartyjnej grupy na rzecz swobody przemieszczania się).

Po wprowadzeniu wygłoszonym przez lorda STOCKTONA, przewodniczącego temu spotkaniu, Pan DIAMANDOUROS poruszył w swoim przemówieniu rolę Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich jako obrońcy praw obywateli w państwach demokratycznych. W obiedzie uczestniczyło ponad 50 deputowanych do Parlamentu Europejskiego, a także urzędnicy UE, dziennikarze i przedstawiciele przemysłu i handlu.

Dnia 18 listopada Pan DIAMANDOUROS wygłosił wykład dla Stowarzyszenia Studentów z Instytutu Nauk Politycznych w Strasburgu, którego tematem była rola Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich jako obrońcy praw obywatelskich.

Rada Europy - seminarium szkoleniowe dotyczące mediów

W dniach 12-13 maja Pani Rosita AGNEW uczestniczyła w seminarium szkoleniowym dotyczącym mediów, zorganizowanym przez Radę Europy w Strasburgu.

Uczestnikami było około 50 pracowników Rady, a prowadzącymi - członkowie Biura Rzecznika Prasowego Rady Europy, mianowicie: były dziennikarz BBC, pan Alun DRAKE, oraz była brytyjska dziennikarka prasowa i radiowa, pani Cathy BURTON. Celem seminarium było przeszkolenie tych pracowników i ekspertów Rady, którzy w ramach swoich obowiązków w nasilającym się stopniu będą odpowiadali za bezpośrednie kontakty z dziennikarzami. Dodatkowym celem szkolenia było zapoznanie uczestników z zasadami pracy w mediach oraz przekazanie im umiejętności niezbędnych w relacjach z dziennikarzami. Uczestnicy szkolenia udzielali telewizyjnych i radiowych wywiadów, które służyły później za kanwę dyskusji i były podstawą do sformułowania porad służących polepszeniu wystąpień.

Rada Europy - spotkanie z ambasadorami państw UE i krajów do niej przystępujących

Dnia 28 maja Pan DIAMANDOUROS spotkał się ze Stałymi Przedstawicielami Państw Członkowskich UE oraz państw przystępujących do UE przy Radzie Europy. Ambasador Athanassios THEODORACOPOULOS, Stały Przedstawiciel Grecji przy Radzie Europy, zwrócił się do Rzecznika z prośbą o wygłoszenie przemówienia.

Pan DIAMANDOUROS odniósł się w swoim przemówieniu do kwestii demokracji i praw człowieka, Konwentu Europejskiego oraz roli Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich. W

trakcie ożywionej i frapującej dyskusji, która nastąpiła po przemówieniu Rzecznika, poruszono sprawę przejrzystości, demokracji i praw człowieka.

Paryż

Dnia 5 czerwca, podczas konferencji zatytułowanej „Instytucja Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich”, zorganizowanej w Paryżu przez Komisję Prawną i ds. Praw Człowieka Rady Europy, Pan HARDEN wygłosił wykład na temat zadań Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich związanych z prawami człowieka.

Epernay

Dnia 25 października Pan DIAMANDOUROS wygłosił wykład na Spotkaniach Europejskich w Epernay (Entretiens européens d'Epernay), na zaproszenie Pana Benarda STASI, francuskiego Rzecznika Praw Obywatelskich i Przewodniczącego Spotkań Europejskich w Epernay. Pan DIAMANDOUROS przemawiał na temat: „Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich i obywatele Europy jutra”.

SZWECJA

Sztokholm

3 i 4 marca pan Jacob SÖDERMAN złożył wizytę w Sztokholmie. Towarzyszył mu jego asystent pan Juan MALLEA.

3 marca pan SÖDERMAN został zaproszony na zebranie robocze w Kancelarii Rady Ministrów, w którym uczestniczyli również panowie Olle ABRAHAMSSON, Carl Henrik EHRENKRONA, Bosse HEDBERG, Henrik JERMSTEN, pani Helena JÄDERBLOM, pani Kristina SVAHN STARRSJÖ i pan Kenneth NORDLANDER. Obecni byli poza tym pan Christian ANDERSSON, przewodniczący Biura Informacji Parlamentu Europejskiego i pan Hans ALLDÉN, przewodniczący biura Komisji w Sztokholmie.

4 marca rano pan SÖDERMAN w towarzystwie pana Hansa ALLDÉNA spotkał się z Sekretarzem Stanu panem Danem ELIASSONEM w szwedzkim Ministerstwie Sprawiedliwości.

Następnie przedstawił on działalność Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich deputowanym trzech szwedzkich komisji parlamentarnych: Komisji ds. Konstytucji, której przewodniczy pan Gunnar HÖKMARK; Komisji ds. Unii Europejskiej, której przewodniczy pani Inger SEGELSTRÖM oraz Komisji Spraw Zagranicznych, której przewodniczy pan Berndt EKHOLM. Spotkanie odbyło się w sali obrad Parlamentu Szwecji.

Popołudniem 4 marca pan SÖDERMAN wziął udział w sympozjum w Aula Magna Uniwersytetu Sztokholmskiego zatytułowanym „Europa dla obywateli czy dla polityków?”. W sympozjum tym uczestniczyli również prof. Tommy MÖLLER, pan Göran MAGNUSSON, pan Göran LENNMARKER i pan Kenneth KVIST. Wydarzenie to, zorganizowane wspólnie przez Biuro Informacji PE i Sztokholmski Instytut Studiów Europejskich (SIEPS), poprowadził dziennikarz pan Ylva NILSSON. Po wykładzie Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich studenci zadawali pytania.

WŁOCHY

Florencja

Od 12 do 16 czerwca Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich odbył szereg spotkań we Florencji. Panu Nikiforosowi DIAMANDOUROSOWI towarzyszyła podczas nich pani Ida PALUMBO z biura Rzecznika.

12 czerwca pan Nikiforos DIAMANDOUROS został powitany we Florencji przez Regionalnego Rzecznika Praw Obywatelskich Toskanii i zarazem koordynatora działań włoskich regionalnych rzeczników praw obywatelskich, pana Romano FANTAPPIE. Wieczorem DIAMANDOUROS został

podjęty przez pana FANTAPPIE uroczystą kolacją, w której uczestniczył również przewodniczący biura pana FANTAPPIE i kilku jego pracowników.

13 czerwca rano Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich odbył szereg spotkań z przedstawicielami władz lokalnych i regionalnych. Spotkał się z przewodniczącym Rady Miasta, dr Alberto BRASCA, z Rzecznikiem Praw Obywatelskich Florencji, dr Francesco LOCOCCILO i z przewodniczącym Rady Regionu, panem Riccardo NENCINI.

Pan Nikiforos DIAMANDOUROS spotkał się następnie z kilkoma regionalnymi i lokalnymi rzecznikami. Przedstawił im zasady funkcjonowania biura Europejskiego RPO, zarysowując również ustalone przez biuro priorytety. Po wystąpieniu Rzecznika miała miejsce wymiana pytań i odpowiedzi.

Po południu pan Nikiforos DIAMANDOUROS spotkał się z uczestnikami 126-ego Bergedorfskiego Okrągłego Stołu, organizowanego przez Fundację Körbera. Wieczorem Rzecznik wziął udział w uroczystej kolacji wydanej przez Fundację.

14 i 15 czerwca Europejski RPO uczestniczył w obradach Okrągłego Stołu w „Villa la Fonte” w San Domenico di Fiesole. Tematem obrad, którym przewodniczył dr Richard von WEIZSÄCKER, była „Przyszłość demokracji w Europie”. Przewidziano trzy tury dyskusji. Pierwsza tura poświęcona była historycznemu i politycznemu rozwojowi rządów demokratycznych w Europie i ich regionalnemu i strukturalnemu zróżnicowaniu. Podczas drugiej tury toczono debatę o kryzysie, próbach reform i dostępnych środkach odnowy demokracji na szczeblu państwowym w perspektywie porównawczej. W trzeciej turze dyskusji analizowano perspektywy Unii Europejskiej jak również możliwości i granice ponadpaństwowej demokracji.

16 czerwca Europejski RPO spotkał się z Prezesem Europejskiego Instytutu Uniwersyteckiego we Florencji, prof. Yves'em MÉNY.

IRLANDIA

11 lipca pan Nikiforos DIAMANDOUROS wygłosił w Instytucie Europejskim w Dublinie przemówienie o „Roli Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich we wprowadzaniu w życie Karty Praw Podstawowych”. Następnie swoje przemówienie wygłosiła nowo mianowana krajowym Rzecznikiem Praw Obywatelskich Irlandii, pani Emily O'REILLY. W swoim pierwszym publicznym wystąpieniu po objęciu urzędu pani O'REILLY poruszyła kwestie prawa do dobrej administracji, dostępu do dokumentów i instytucji Rzecznika Praw Obywatelskich, widziane z perspektywy irlandzkiej.

Później tego dnia pan Nikiforos DIAMANDOUROS wraz z towarzyszącymi mu panem Olivierem VERHEECKE i panią Rositą AGNEW spotkali się z przewodniczącym Irlandzkiej Izby Reprezentantów, dr Rory'm O'HANLONEM, który jest również przewodniczącym Komisji Administracji Publicznej. Po spotkaniu pan DIAMANDOUROS został oprowadzony po siedzibie Izby Reprezentantów.

FINLANDIA

Od 6 do 10 września Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich pan Nikiforos DIAMANDOUROS brał w Finlandii czynny udział w szeregu spotkań, wykładów i imprez z udziałem mediów, będących częścią jego kampanii informacyjnej toczącej się w państwach członkowskich i przystępujących do Unii Europejskiej. Rzecznikowi towarzyszyli pani Benita BROMS i pan Ben HAGARD.

6 września pan DIAMANDOUROS spotkał się na obiedzie z Kanclerzem Sprawiedliwości Finlandii panem Paavo NIKULA i jego żoną Riittą. Dyskusja podczas spotkania toczyła się wokół podziału zakresu kompetencji między Rzecznikiem Praw Obywatelskich z ramienia Parlamentu a Kanclerzem Sprawiedliwości w Finlandii, współdziałania tych dwóch urzędów i ich zaangażowania w sprawy UE.

7 września pan Nikiforos DIAMANDOUROS wraz z małżonką spędzili cały dzień z pierwszym Europejskim Rzecznikiem Praw Obywatelskich, Jacobem SÖDERMANEM i jego żoną Raiją. Wszyscy czworo zwiedzili Ekenäs, nadmorskie miasto na zachodzie Finlandii, które było świadkiem wielu doniosłych wydarzeń historycznych, i jego okolice.

8 września rano pan Nikiforos DIAMANDOUROS złożył wizytę zastępcy Kanclerza Sprawiedliwości Finlandii, panu Jaakkowi JONKKA. Kanclerz i obecni na spotkaniu pracownicy jego biura przedstawili Rzecznikowi w skrócie działalność ich urzędu.

Nikiforos Diamandouros, Riitta Nikula, Paavo Nikula, Kanclerz Prawa (RPO) Finlandii oraz Magda Diamandouros. Helsinki, Finlandia, 6 września 2003 r.

Po zakończeniu tego wystąpienia pan Nikiforos DIAMANDOUROS przybliżył z kolei pracownikom biura Kanclerza działalność Europejskiego RPO. Później nastąpiła wymiana pytań i odpowiedzi, podczas której poruszono wiele kwestii ważnych dla obu stron.

Następnie Europejski RPO zjadł obiad w towarzystwie fińskich deputowanych do Parlamentu Europejskiego, mianowicie pani Ulpu IIVARI, pani Eiji-Riitty KORHOLA i pana Mattiego WUORI. Organizatorem tego obiadu i jego gospodarzem był pan Renny JOKELIN, przewodniczący helsińskiego Biura Informacji Parlamentu Europejskiego. Dyskutowano między innymi o kampanii informacyjnej Rzecznika w krajach przystępujących do Unii, o współpracy z rzecznikami krajowymi i stanowiskiem Rzecznika wobec projektu Konstytucji dla Europy.

Po obiedzie z deputowanymi do PE pan Nikiforos DIAMANDOUROS spotkał się z prezesem Sądu Najwyższego Finlandii i byłym sędzią Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości, panem Leifem SEVÓNEM. Podczas dyskusji poruszono temat kampanii informacyjnej po krajach przystępujących, współpracy z rzecznikami krajowymi i rozwojem instytucji rzecznika i podobnych organów w krajach przystępujących do UE.

Rankiem 9 września pan Nikiforos DIAMANDOUROS złożył wizytę w biurze Rzecznika Praw Obywatelskich z ramienia Parlamentu Finlandii. Rozpoczął ją od spotkania z Rzecznikiem Praw Obywatelskich z ramienia Parlamentu, panią Riittą-Leeną PAUNIO, jej dwoma zastępcami, panem Ikkiem RAUTIO i panem Petrim JÄÄSKELÄINENEM oraz rzeczniczką biura, panią Riittą LÄNSISYRJÄ. Pani Riitta-Leena PAUNIO przedstawiła działalność RPO z ramienia Parlamentu oraz podział obowiązków między nią i jej dwoma zastępcami. Dyskusja skupiła się wokół kwestii skarg dotyczących naruszeń prawa wspólnotowego, rozpatrywanych przez RPO z ramienia Parlamentu.

Na zakończenie wizyty Nikiforos DIAMANDOUROS przybliżył urzędnikom biura RPO z ramienia Parlamentu działalność Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich. Wyjaśniał funkcjonowanie jego biura i przyjęte priorytety. Później nastąpiła wymiana pytań i odpowiedzi, podczas której poruszono wiele ważnych dla obu stron kwestii.

Po obiedzie pan Nikiforos DIAMANDOUROS spotkał się z panem Timo MÄKELÄ, przewodniczącym Przedstawicielstwa Komisji Europejskiej w Finlandii. Podczas dyskusji poruszono między innymi kwestie działalności Przedstawicielstwa, dostępu do dokumentów, sieci SOLVIT i systemu EUROJUS. Pod koniec spotkania Europejskiemu RPO przedstawiono fińskiego prawnika EUROJUSU, pana Juri KAINULAINEN.

Riitta-Leena Paunio, Parlamentarny RPO Finlandii, Nikiforos Diamandouros oraz Paavo Lipponen, Rzecznik Parlamentu Finlandii. Helsinki, Finlandia, 10 września 2003 r.

Wieczorem tego dnia pani Riitta-Leena PAUNIO wydała uroczystą kolację na cześć państwa DIAMANDOUROS. Uczestniczyli w niej również: pierwszy Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich pan Jacob SÖDERMAN wraz z małżonką Raiją, prezes Sądu Najwyższego pan Leif SEVÓN, prezes Najwyższego Sądu Administracyjnego pan Pekka HALLBERG, Kanclerz Ministerstwa Sprawiedliwości pani Kirsti RISSANEN, Sekretarz Generalny Parlamentu Finlandii pan Seppo TIITINEN, dyrektor Instytutu im. Jeana Monneta na Uniwersytecie w Turku prof. Esko ANTOLA oraz zastępcy RPO z ramienia Parlamentu pan Ikka RAUTIO i pan Petri JÄÄSKELÄINEN.

10 września pan Nikiforos DIAMANDOUROS spotkał się z rzecznikiem Parlamentu Finlandii panem Paavo LIPPONENEM. RPO z ramienia Parlamentu pani Riitta-Leena PAUNIO była również obecna na spotkaniu.

Następnie Europejski RPO spotkał się z premierem Finlandii panem Mattim VANHANENEM. Nikiforos DIAMANDOUROS opowiedział premierowi pokrótce o działalności Europejskiego RPO i przedstawił swoje dwie propozycje poprawek do projektu Konstytucji dla Europy.

Podczas obiadu DIAMANDOUROS rozmawiał z dyrektorem ds. projektów badawczych w Centrum Studiów Europejskich Wydziału Politologii Uniwersytetu w Helsinkach, panią Teiją TIILIKAINEN. Tematem rozmowy były możliwości podjęcia przez Centra Studiów Europejskich, samodzielnie lub we współpracy z innymi, kroków na rzecz stworzenia seminariów dotyczących odpowiedzialności

za przestrzeganie zasad demokracji w szerokim tego słowa znaczeniu lub urzędu Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w szczególności.

N. Diamandouros i Matti Vanhanen, premier Finlandii. Helsinki, Finlandia, 10 września 2003 r.

Po spotkaniu z panią TIILIKAINEN, pan DIAMANDOUROS wygłosił w Centrum Studiów Europejskich wykład otwarty pt. „Prawa Obywatela, sposoby rekompensaty i urząd Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich”. Wykładu wysłuchało ponad 50 osób reprezentujących szeroki wachlarz środowisk, w tym studenci Uniwersytetu w Helsinkach, przedstawiciele organizacji pozarządowych i urzędnicy fińskich ministerstw, pełniący funkcje doradcze dla obywateli w kwestiach Unii Europejskiej.

WIELKA BRYTANIA

Seminarium w University College w Londynie

9 września Ian HARDEN poprowadził seminarium w Instytucie Prawa Konstytucyjnego University College w Londynie na temat publicznego dostępu do informacji i dokumentów będących w posiadaniu instytucji unijnych. Seminarium przewodniczył prof. Patrick BIRKINSHAW z Uniwersytetu w Hull, a uczestniczył w nim między innymi dyrektor Instytutu Prawa Konstytucyjnego, prof. Robert HAZELL.

Londyn

23 i 24 listopada Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich odbył w Londynie szereg spotkań i wygłosił serię wykładów.

23 listopada pan Nikiforos DIAMANDOUROS spotkał się z prof. Rogerem JOWELLEM, dyrektorem Centrum Społecznych Studiów Porównawczych Uniwersytetu Miasta Londyn w celu omówienia sposobów badania reakcji konsumenckich w ramach działalności Europejskiego RPO.

24 listopada pan Nikiforos DIAMANDOUROS spotkał się z Rzecznikiem Praw Obywatelskich z ramienia Parlamentu i Służby Zdrowia, pania Ann ABRAHAM, z jej zastępcą panem Trish LONGDON i z panem Tony'm REDMONTEM, przewodniczącym Komisji Administracji Lokalnej (dla Anglii) i Rzecznikiem Praw Obywatelskich Władz Lokalnych. Podczas spotkania poruszono między innymi kwestie zwiększania się roli RPO z ramienia Parlamentu i Służby Zdrowia w Wielkiej Brytanii oraz współpracy między biurami rzeczników.

Po obiedzie pan Nikiforos DIAMANDOUROS przedstawił pokrótce urzędnikom biura RPO z ramienia Parlamentu i Służby Zdrowia działalność Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich. Wyjaśniał funkcjonowanie jego biura i przyjęte przez nie priorytety. Później nastąpiła wymiana pytań i odpowiedzi, podczas której poruszono wiele ważnych dla obu stron kwestii. Późnym popołudniem pan DIAMANDOUROS spotkał się z byłym Rzecznikiem Praw Obywatelskich z ramienia Parlamentu i Służby Zdrowia, Sir Michaeliem BUCKLEYEM.

Po odbyciu spotkania z członkami zarządu Athens College w Centrum Helleńskim w Londynie pan Nikiforos DIAMANDOUROS zakończył dzień wygłoszeniem uroczystego wykładu pt. „Rzecznik Praw Obywatelskich jako narzędzie pociągania do odpowiedzialności w nowoczesnej demokracji” dla absolwentów Athens College z roku 2003. Po wykładzie wydano przyjęcie.

ESTONIA

Tallin

Od czwartku 11 do piątku 12 września Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich pan Nikiforos DIAMANDOUROS brał w Estonii czynny udział w szeregu spotkań, wykładów i imprez z udziałem mediów, będących częścią jego kampanii informacyjnej toczącej się w państwach członkowskich i mających przystąpić do Unii Europejskiej. Towarzyszyli mu pani Benita BROMS i pan Ben HAGARD.

(Po lewej) N. Diamandouros i Juhan Parts, premier Estonii. (Po prawej) N. Diamandouros i Arnold Rüütel, prezydent Estonii. Tallin, Estonia, 11 września 2003 r.

11 września 2003 r. rano Nikiforos DIAMANDOUROS spotkał się z panem Allarem JÕKS, Kanclerzem Prawa (Rzecznikiem Praw Obywatelskich) Estonii i dyrektorem jego biura, panią Egle KÄÄRATS. Pan JÕKS i pani KÄÄRATS przedstawili przegląd działalności Kanclerza Prawa. Podczas dyskusji omawiano toczącą się kampanię informacyjną Europejskiego RPO, współpracę między rzecznikami i podobnymi organami w Europie, językową różnorodność w biurze Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich i skutki rozszerzenia UE dla tego urzędu.

Następnie Europejski RPO udał się na spotkanie z premierem Estonii panem Juhanem PARTS. Kanclerz Prawa Pan Allar JÕKS również w nim uczestniczył. Premier stwierdził, iż obywatele Estonii pragną poznać przysługujące im prawa, tak na szczeblu państwowym jak i wspólnotowym. Pan Nikiforos DIAMANDOUROS przedstawił premierowi pokrótce działalność Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich i wyjaśnił cel toczącej się kampanii informacyjnej. Rozmawiano również o mającym odbyć się w Estonii w następnym tygodniu referendum w sprawie przystąpienia do Unii, o Karcie Praw Podstawowych i dwóch propozycjach poprawek Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich do projektu Konstytucji dla Europy.

Po południu pan Nikiforos DIAMANDOUROS spotkał się z prezydentem Estonii panem Arnoldem RÜÜTELEM. W spotkaniu tym uczestniczył również Kanclerz Prawa pan Allar JÕKS. Pan DIAMANDOUROS przedstawił prezydentowi pokrótce działalność Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich i wyjaśnił cel toczącej się kampanii informacyjnej. Prezydent mówił o szeregu wyzwań stojących przed Estonią i jego poglądach na przyszłość kraju. Europejski Rzecznik przedstawił swoje dwie propozycje poprawek do projektu Konstytucji dla Europy.

N. Diamandouros, Benita Broms, Allar Jõks, Kanclerz Prawa (RPO) Estonii oraz Egle Käärats, dyrektor Biura Kanclerza Prawa. Tallin, Estonia, 11 września 2003 r.

W piątek 12 wrześniarano pan Nikiforos DIAMANDOUROS spotkał się z przewodniczącym Delegacji Komisji Europejskiej w Estonii, panem Johnem KJAEREM. Dyskutowano między innymi o toczącej się kampanii informacyjnej Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich, najskuteczniejszych sposobach dystrybucji informacji wśród obywateli w krajach przystępujących do EU oraz obecnej i przyszłej strukturze biur Komisji Europejskich w tych krajach.

W czasie piątkowego obiadu pan Nikiforos DIAMANDOUROS wygłosił w Bibliotece Narodowej Estonii otwarty wykład pt. „Demokracja, odpowiedzialność za przestrzeganie jej zasad a instytucja Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich”. Wysłuchało go ponad 130 osób reprezentujących szeroki wachlarz środowisk, w tym studenci z Uniwersytetu w Tallinie, przedstawiciele organizacji pozarządowych, urzędnicy estońskich ministerstw i działacze z obu stron kampanii, prowadzonej w związku z zaplanowanym na następny weekend referendum w sprawie przystąpienia do UE.

Po południu tego dnia pan Nikiforos DIAMANDOUROS pokrótce przedstawił Kanclerzowi Prawa działalność Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich. Wyjaśnił zasady funkcjonowania jego biura i przyjęte przez nie priorytety. Potem nastąpiła wymiana pytań i odpowiedzi, podczas której poruszono wiele kwestii ważnych dla obu stron.

HISZPANIA

18 września pan Nikiforos DIAMANDOUROS udał się z wizytą do Barcelony, co było częścią jego wysiłków w celu popularyzacji instytucji Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich wśród obywateli UE.

Pan DIAMANDOUROS spotkał się z Regionalnym Rzecznikiem Praw Obywatelskich Katalonii, panem Antonim CAÑELLASEM, z którym omawiał sposoby rozbudowania współpracy między ich urzędami i jak najskuteczniejszego działania dla dobra obywateli. Pan DIAMANDOUROS miał również okazję do nieformalnej wymiany opinii z kilkoma współpracownikami Regionalnego Rzecznika Praw Obywatelskich.

Jednym z punktów wizyty Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich było wygłoszenie przemówienia inauguracyjnego na VI Hiszpańskim Kongresie Politologicznym na Uniwersytecie

w Barcelonie. W przemówieniu tym pan Nikiforos DIAMANDOUROS podkreślił kluczową rolę, jaką instytucja rzecznika praw obywatelskich odgrywa w nowoczesnej demokracji przy pociąganiu służb publicznych do odpowiedzialności. Wśród słuchaczy przemówienia znaleźli się zastępcy rektorów trzech uniwersytetów w Barcelonie jak również kilku członków rządu Katalonii.

TUNEZJA

Trzeci Kongres Statutowy Stowarzyszenia Frankofońskich Rzeczników Praw Obywatelskich

14 i 15 października pan Nikiforos DIAMANDOUROS w towarzystwie pana Oliviera VERHEECKE'A wziął udział w „Trzecim Statutowym Kongresie Stowarzyszenia Frankofońskich Rzeczników Praw Obywatelskich” (3ème Congrès Statutaire de l'Association des Ombudsmans et Médiateurs de la Francophonie - AOMF), który odbył się w Yasmine Hammamet w Tunezji. Temat przewodni Kongresu: „L'Ombudsman/Médiateur, acteur de la transparence administrative”.

Oficjalna inauguracja miała miejsce 14 października rano, a dokonał jej pan Béchir TEKKARI, tunezyjski Minister Sprawiedliwości i Praw Człowieka. Podczas inauguracji głos zabrali również: pani Alifa FAROUK, Rzecznik Praw Obywatelskich Republiki Tunezji, pan Bernard STASI, przewodniczący AOMF i Rzecznik Praw Obywatelskich Francji, pani Maria Grazia VACCHINA, Sekretarz Generalny AOMF i Regionalny Rzecznik Praw Obywatelskich Valle d'Aosta we Włoszech oraz pan Daniel JACOBY, członek honorowy AOMF.

Na pierwszym posiedzeniu Kongresu pan Nikiforos DIAMANDOUROS wygłosił wykład pt. „Le Médiateur européen, les droits fondamentaux et la future Constitution pour l'Europe”. Swoje przemówienia wygłosili również: pan Hatem BEN SALEM, Sekretarz Stanu do Spraw Zagranicznych i pani Alifa FAROUK.

Podczas posiedzenia popołudniowego głos zabrali: pan Daniel JACOBY, pan Anton CANELLAS, Regionalny Rzecznik Praw Obywatelskich Katalonii i Nourreddine pan BEN FARHAT, Dyrektor Generalny Centrum Informacji o Instytucjach Pozarządowych (IFADA).

Wieczorami 14 i 15 października reprezentacja Kongresu złożyła kolejno wizytę oficjalną panu Mohamedowi GHANNOUCHI, premierowi Republiki Tunezji, i panu Mondherowi ZENAÏDI, Ministrowi Turystyki i Handlu.

CYPR

Od 9 do 10 października Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich brał udział w międzynarodowej konferencji „Przeobrażenia instytucji rzecznika praw obywatelskich w Europie” w Nikozji na Cyprze. Konferencja została zorganizowana przez Komisarza ds. Administracji na Cyprze, panią Elianę NICOLAOU, a uczestniczyło w niej ponad 40 osób z 25 krajów. Podczas konferencji odbyło się również doroczne spotkanie członków z prawem głosu europejskiego oddziału Międzynarodowego Instytutu Rzecznika Praw Obywatelskich. Przewodniczył mu dr Herman WUYTS, regionalny zastępca przewodniczącego oddziału europejskiego Instytutu. Europejskiemu Rzecznikowi Praw Obywatelskich towarzyszyli pan Ian HARDEN i pani Rosita AGNEW.

Konferencję zainaugurował Prezydent Republiki Cypru, pan Tassos PAPADOPOULOS. Pan Nikiforos DIAMANDOUROS wygłosił na konferencji przemówienie na temat „Roli rzeczników praw obywatelskich we wprowadzaniu w życie Karty Praw Podstawowych UE”. Rzecznik Praw Obywatelskich z Królestwa Niderlandów pan Roel FERNHOUT i Rzecznik Praw Obywatelskich z Królestwa Belgii dr Herman WUYTS mówili kolejno o „Roli rzecznika w ochronie praw socjalnych” i „Wspieraniu i umacnianiu instytucji rzecznika - podejściu praktycznym”.

© Komisarz Administracyjny Cypru

Dr Herman Wuyts, regionalny wiceprzewodniczący europejskiego oddziału IOI, Eliana Nicolaou, Komisarz Administracyjny (RPO) Cypru, Arne Fliflet, Parlamentarny RPO Norwegii, Kerstin André, Parlamentarny RPO Szwecji, Nikiforos Diamandouros, Joseph Sammut, RPO Malty oraz Roel Fernhout, RPO Holandii, podczas konferencji „Przeobrażenia instytucji rzecznika praw obywatelskich w Europie”.
Nikozyja, Cypr, 9 września 2003 r.

WĘGRY

Od 27 do 28 października Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich Pan P. Nikiforos DIAMANDOUROS brał czynny udział w szeregu spotkań, wykładów i imprez z udziałem mediów na Węgrzech, w ramach swojej kampanii informacyjnej toczącej się w państwach członkowskich i przystępujących do UE. Podczas wizyty Europejskiemu Rzecznikowi towarzyszyli pan Alessandro DEL BON i pani Rosita AGNEW.

27 października rano pan Nikiforos DIAMANDOUROS spotkał się ze wszystkimi trzema komisarzami parlamentarnymi, mianowicie panem Barnabássem LENKOVICSEM (Komisarzem Parlamentarnym ds. Praw Obywatelskich), panem Jenő KALTENBACHEM (Komisarzem Parlamentarnym ds. Praw Mniejszości Narodowych i Etnicznych) i panem Attilą PETERFALVI (Komisarzem Parlamentarnym ds. Ochrony Danych Osobowych i Wolnego Przepływu Informacji), jak również z zastępcą Komisarza Parlamentarnego ds. Praw Obywatelskich, panem Albertem TAKACSEM. W spotkaniu uczestniczyła również dyrektor biura Komisarza ds. Praw Obywatelskich pani Erzsébet WOLF. Kwestiami poruszonymi podczas rozmów były między innymi prawa mniejszości, pozasądowe rozstrzygnięcie sporów oraz mandat Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich.

Pan Nikiforos DIAMANDOUROS przedstawił następnie współpracownikom Komisarzy Parlamentarnych działalność Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich. Wyjaśnił funkcjonowanie jego biura i przyjęte przez nie priorytety. Po tej prezentacji nastąpiła wymiana pytań i odpowiedzi, podczas której poruszono kwestię stanowiska Europejskiego Rzecznika wobec przejrzystości procedur i odsetka skarg dotyczących jej braku. Pani Rosita AGNEW opisała następnie sieć łączności w biurze Rzecznika i narzędzia używane przy wymianie danych.

Europejski RPO spotkał się w dalszej kolejności z zastępcą rzecznika Zgromadzenia Narodowego panem László MANDUREM. W spotkaniu wzięli również udział pan LENKOVICS, pan PETERFALVI i pani Eva LISTAR (odpowiedzialna za kontakty z Parlamentem). Pan Nikiforos DIAMANDOUROS przybliżył słuchaczom działalność Europejskiego Rzecznika Praw

Obywatelskich i wyjaśnił cel toczącej się kampanii informacyjnej. Spotkanie zakończyło się krótką dyskusją nad projektem Konstytucji dla Europy, podczas której pan DIAMANDOUROS przytoczył pełny wachlarz procedur dostępnych obywatelom w celu obrony ich praw.

Po południu pan Nikiforos DIAMANDOUROS złożył wizytę rektorowi Uniwersytetu Eötvös Loránd i dziekanowi Wydziału Prawa. Rektor, prof. dr Istvan KLINGHAMMER, powitał Rzecznika i przedstawił mu pokrótce historię Uniwersytetu, najstarszego i największego na Węgrzech. Pan DIAMANDOUROS wyjaśnił powody swej wizyty na Węgrzech i zakres obowiązków związanych z pełnioną przez niego funkcją. Następnie wygłosił on na Uniwersytecie wykład otwarty pt. „Demokracja, odpowiedzialność za przestrzeganie jej zasad a instytucja rzecznika”. Wykładu wysłuchało ponad czterdzieści osób, głównie studentów i wykładowców uniwersytetu.

Wieczorem pan Barnabás LENKOVICS podjął pana Nikiforosa DIAMANDOUROSA uroczystą kolacją. Uczestniczyli w niej również profesorowie Judith SANDOR i Gabor TOKA z Uniwersytetu Środkowoeuropejskiego. Dyskusja skupiała się na kwestii najistotniejszych skarg, rozpatrywanych przez węgierskich Komisarzy Parlamentarnych, w tym sprawy dotyczącej prawa do życia oraz aktualnego problemu segregacji w szkołach.

28 października Europejski RPO odbył spotkanie z premierem Węgier panem Péterem MEDGYESSYM, podczas którego przybliżył mu swoją działalność i cel toczącej się kampanii informacyjnej. Potwierdził on zaangażowanie Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w utrzymanie różnorodności językowej w rozszerzonej Unii Europejskiej. Nawiązał również do zagadnienia mniejszości etnicznych i projektu Konstytucji dla Europy. Premier z zadowoleniem przyjął fakt podjęcia tych tematów przez Rzecznika, ponieważ na Węgrzech przywiązuje się do nich wielką wagę.

Pan Nikiforos DIAMANDOUROS spotkał się następnie z panem László SZASZFALVIM, przewodniczącym Komisji ds. Praw Człowieka, Mniejszości i Religii. Pan SZASZFALVI przedstawił Rzecznikowi zadania swej Komisji, która ma zamiar dokonać wkrótce rewizji Aktu w sprawie Mniejszości. Spotkanie zakończyło się dyskusją nad problemem mniejszości Romów i potrzebie wsparcia grup do tej pory poszkodowanych.

Po obiedzie, którego gospodarzem był pan Jenő KALTENBACH, pan Nikiforos DIAMANDOUROS wygłosił przemówienie na międzynarodowej konferencji zatytułowanej „Konstytucja dla Europy - Wizja Europy”. Konferencja ta została zorganizowana przez kancelarię premiera. Wzięło w niej udział ponad 50 osób pod przewodnictwem przedstawiciela rządu węgierskiego do Konwentu UE, pana Pétera BALAZS.

Po wystąpieniu pan Nikiforos DIAMANDOUROS rozmawiał z panem Jenő KALTENBACHEM i dwoma jego współpracownikami na temat mniejszości na Węgrzech i znaczenia ochrony ich praw. Dyskutowano o rodzajach działań, w jakie angażują się członkowie mniejszości oraz nad kwestią segregacji.

DANIA

Od 5 do 7 listopada Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich brał w Danii czynny udział w szeregu spotkań, wykładów i imprez z udziałem mediów. Towarzyszyli mu pan José MARTÍNEZ ARAGON i pan Nicholas CATEPHORES. Wszystkie opisane poniżej wydarzenia miały miejsce w Kopenhadze.

5 listopada Rzecznik rozpoczął dzień wizytą u pana Sorena SØNDERGAARDA, dyrektora duńskiego Biura Informacji Parlamentu Europejskiego i jego zastępcy pana Henrika GERNER HANSENA. Rozmawiano między innymi o aktualnej sytuacji politycznej w Danii.

Pan DIAMANDOUROS spotkał się następnie z przedstawicielami organizacji pozarządowych i Przedstawicielstwa Komisji Europejskiej w Danii, z którymi dyskutował o roli i działalności Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich.

Po tym spotkaniu pan DIAMANDOUROS zjadł obiad w siedzibie Przedstawicielstwa w towarzystwie zastępcy przewodniczącego Przedstawicielstwa pana Thomasa CHRISTENSENA i przewodniczącego Działu ds. Kontaktów z Mediami pana Michaela VEDSØ. Poruszono między innymi kwestię duńskiego stanowiska wobec Unii Europejskiej.

Po południu pan DIAMANDOUROS wziął udział w spotkaniu Komisji Prawnej Parlamentu Danii, na którym duński Parlamentarny Rzecznik Praw Obywatelskich, pan Hans GAMMELTOFT-HANSEN, przedstawił swoje sprawozdanie roczne.

Dzień zakończył się spotkaniem w Europejskiej Agencji Ochrony Środowiska z jej dyrektorem naczelnym, profesorem Jacqueline McGLADE. Omawiano zagadnienia przekrojowe, takie jak skutki reform kadrowych w instytucjach unijnych i współpraca nad Kodeksem Dobrej Praktyki Administracyjnej. W spotkaniu uczestniczyli również panowie Gordon McINNES, Jef MAES i Jeff HUNTINGTON z Agencji.

6 listopada pan Nikiforos DIAMANDOUROS udał się z wizytą do Kancelarii Premiera na spotkanie z panem Nilsem BERNSTEINEM, Stałym Sekretarzem Kancelarii. Dyskutowano między innymi proponowane przez pana DIAMANDOUROSA poprawki do projektu Konstytucji dla Europy. Na spotkaniu tym Europejskiemu Rzecznikowi towarzyszył duński Parlamentarny Rzecznik Praw Obywatelskich pan Hans GAMMELTOFT-HANSEN.

Następnie pan DIAMANDOUROS udał się wraz z członkami Komisji Prawnej Parlamentu Danii na obiad do restauracji parlamentarnej. Obecni byli na nim również: posłanka pani Anne BAASTRUP, przewodnicząca Komisji Prawnej, poseł pan Morten BØDSKOV, posłanki panie Elisabeth ARNOLD i Margrete AUKEN oraz pan Hans GAMMELTOFT-HANSEN.

Nieco później tego dnia pan Nikiforos DIAMANDOUROS spotkał się z panem Friisem Arne PETERSENEM, Stałym Sekretarzem Ministerstwa Spraw Zagranicznych, w siedzibie tego ministerstwa. Omawiano między innymi proponowane przez Europejskiego RPO poprawki do projektu Konstytucji dla Europy. Również i na tym spotkaniu panu Nikiforosowi DIAMANDOUROS towarzyszył duński Parlamentarny Rzecznik Praw Obywatelskich.

7 listopada dzień rozpoczął się od spotkania z rzecznikiem Parlamentu Danii, panem Christianem MEJDAHL. Tematem rozmowy była działalność Europejskiego Rzecznika i perspektywy zorganizowania konferencji międzyrządowej. Także podczas tej wizyty panu Nikiforosowi DIAMANDOUROSOWI towarzyszył duński Parlamentarny Rzecznik Praw Obywatelskich.

W dalszej kolejności pan Nikiforos DIAMANDOUROS przedstawił pokrótce rolę i działalność Europejskiego RPO współpracownikom duńskiego Parlamentarnego Rzecznika Praw Obywatelskich w ich biurze. Wizytę zakończono wymianą poglądów z panem Hansem GAMMELTOFT-HANSENEM.

Następnie Europejski Rzecznik złożył wizytę kurtuazyjną w Przedstawicielstwie Komisji Europejskiej w Danii, gdzie spotkał się z urzędującym Dyrektorem Przedstawicielstwa, panem Peterem LINDVALDEM NIELSENEM.

Ukoronowaniem wizyty była uroczysta kolacja wydana przez duńskiego Parlamentarnego Rzecznika Praw Obywatelskich w restauracji parlamentarnej.

MALTA

Od 9 do 11 grudnia Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich brał czynny udział w szeregu spotkań, wykładów i imprez z udziałem mediów na Malcie, będących częścią jego kampanii informacyjnej toczącej się w państwach członkowskich i przystępujących do UE. Podczas całej wizyty Rzecznikowi towarzyszyli pan Ben HAGARD i pani Ida PALUMBO.

9 grudnia pan Nikiforos DIAMANDOUROS spotkał się z panem Ronaldem GALLIMORE, przewodniczącym Delegacji Komisji Europejskiej, w siedzibie Delegacji w Ta'Xbiex. W spotkaniu

uczestniczył również dyrektor maltańskiego Biura Informacji Parlamentu Europejskiego pan Ron EVERS. Dyskutowano między innymi o referendum w sprawie przystąpienia do UE, oczekiwaniach obywateli Malty wobec członkostwa i propozycjach kroków w celu upowszechnienia wśród obywateli informacji o działalności Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich. Pan EVERS oświadczył, że Biuro Informacji planuje wydanie broszury dotyczącej praw obywatelskich i rozpowszechnienie jej we wszystkich gospodarstwach domowych na Malcie na wiosnę 2004 roku.

Pan Nikiforos DIAMANDOUROS złożył następnie wizytę maltańskiemu Rzecznikowi Praw Obywatelskich panu Josephowi SAMMUTOWI i wyższym urzędnikom jego biura. Pan SAMMUT przedstawił pokrótce działalność RPO na Malcie. Podczas rozmowy poruszono kwestię sieci, jaką Rzecznik Praw Obywatelskich stworzył na Malcie aby zwiększyć dostępność i skuteczność swojego urzędu, użycia języka maltańskiego i respektowania stanowiska osób trzecich przy rozpatrywaniu skarg. Pan SAMMUT wyjaśnił, iż od dawna apeluje do Parlamentu o zwrócenie większej uwagi na jego działalność i ostatecznie powołano dwuosobową komisję, mającą się nią zająć.

Ostatnią wizytę tego dnia Europejski Rzecznik złożył Komisji Spraw Zagranicznych i UE w maltańskiej Izbie Reprezentantów. Przewodniczący Komisji Pan Michael FRENDO powitał pana Nikiforosa DIAMANDOUROSA, który następnie wygłosił przemówienie prezentujące działalność Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich i cel toczącej się kampanii informacyjnej. Podczas długiej i interesującej dyskusji, jaka wywiązała się po tym wystąpieniu, mówiono o współpracy między Europejskim Rzecznikiem Praw Obywatelskich i rzecznikami krajowymi oraz propozycjach poprawek do projektu Konstytucji dla Europy przedstawionych przez Europejskiego Rzecznika. Przewodniczący oświadczył panu Nikiforosowi DIAMANDOUROSOWI, iż spotkanie to jest wydarzeniem historycznym, ponieważ po raz pierwszy spotkanie Komisji zostało udostępnione szerokiej publiczności, poprzez transmisję na żywo w internecie.

Wieczorem tego dnia pan Joseph SAMMUT podjął Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich i jego współpracowników uroczystą kolacją. Obecnych było również kilkoro wyższych urzędników biura maltańskiego Rzecznika Praw Obywatelskich.

Michael Frendo, przewodniczący Komisji Spraw Zagranicznych i Europejskich Izby Reprezentantów Malty, członkowie Komisji i Nikiforos Diamandouros. Valletta, Malta, 9 grudnia 2003 r.

10 grudnia dzień rozpoczęto spotkaniem z dr Alfredem SANTEM, liderem opozycyjnej Partii Pracy na Malcie. W spotkaniu wzięli również udział rzecznik partii do spraw europejskich pan Evarist BARTOLO i rzecznik ds. Biura Rzecznika Praw Obywatelskich pan Adrian VASSALLO. Pan Nikiforos DIAMANDOUROS przybliżył obecnym działalność Europejskiego Rzecznika i wyjaśnił cel toczącej się kampanii informacyjnej. Rozmawiano potem o stosunkach między rzecznikami

krajowymi a Europejskim Rzecznikiem Praw Obywatelskich oraz o proponowanych przez tego ostatniego poprawkach do projektu Konstytucji dla Europy.

Członkowie organizacji Mini European Assembly i Nikiforos Diamandouros.
Valletta, Malta, 10 grudnia 2003 r.

Nieco później pan Nikiforos DIAMANDOUROS wygłosił przemówienie na posiedzeniu nadzwyczajnym Mini European Assembly, wiodącej organizacji pozarządowej na Malcie. Nosiło ono tytuł „Demokracja, przestrzeganie jej zasad a instytucja rzecznika”. Wystąpienia wysłuchało ponad 60 studentów, którzy po jego zakończeniu zwrócili się do Rzecznika z wieloma ciekawymi pytaniami.

Po obiedzie Europejski Rzecznik spotkał się z dr Joe BORG, Ministrem Spraw Zagranicznych Malty. Rzecznik Praw Obywatelskich Malty, Pan Joseph SAMMUT, również był obecny na spotkaniu. Pan Nikiforos DIAMANDOUROS przedstawił działalność Europejskiego Rzecznika i cel toczącej się kampanii informacyjnej. Dyskusja skupiła się wokół proponowanych przez Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich poprawek do projektu Konstytucji dla Europy.

Dr Edward Fenech Adami, premier Malty, Nikiforos Diamandouros
i Joseph Sammut, RPO Malty.
Valletta, Malta, 10 grudnia 2003 r.

Pan Nikiforos DIAMANDOUROS złożył następnie wizytę premierowi Malty, panu Edwardowi Fenechowi ADAMI. Uczestniczył w niej również Rzecznika Praw Obywatelskich Malty pan Joseph SAMMUT. Pan DIAMANDOUROS przybliżył słuchaczom działalność Europejskiego Rzecznika i cel toczącej się kampanii informacyjnej. Potwierdził on stałe zaangażowanie Europejskiego Rzecznika w utrzymanie różnorodności językowej w rozszerzonej Unii Europejskiej. Nawiązał również do

swoich propozycji poprawek do projektu Konstytucji dla Europy. Podkreślił poza tym znaczenie bliskiej współpracy między Europejskim Rzecznikiem Praw Obywatelskich a Rzecznikiem Praw Obywatelskich Malty.

Pan Nikiforos DIAMANDOUROS zakończył dzień wygłoszeniem otwartego wykładu w Aula Magna Uniwersytetu Malty. Tematem jego wykładu było „Budowanie Europy, w której centrum stoi dobro obywateli - rola Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich”. Wystąpieniu przewodniczył Rzecznik Praw Obywatelskich Malty pan Joseph SAMMUT a wysłuchało go ponad 70 osób. W czasie dyskusji po zakończeniu wykładu słuchacze zadali wiele ciekawych pytań.

GRECJA

Ateny

19 grudnia pan Nikiforos DIAMANDOUROS wziął udział w obradach okrągłego stołu, dotyczących „Greckiego systemu politycznego w obliczu wzmożenia imigracji i rasizmu” a zorganizowanych przez Helleńskie Centrum Studiów Europejskich i Grecki Naczelny Związek Pracy.

22 grudnia Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich uczestniczył w prezentacji greckiego wydania „Europejczyków”, autorstwa wybitnej profesor historii na Uniwersytecie Paris I, pani Helene AHRWEILER-GLYKATZI, która odbyła się pod auspicjami ateńskiego Biura Informacji Parlamentu Europejskiego.

22 grudnia pan Nikiforos DIAMANDOUROS wygłosił trzeci wykład doroczny w Helleńskiej Fundacji na rzecz Polityki Europejskiej i Zagranicznej zatytułowany „Demokracja, rządy prawa i instytucja rzecznika praw obywatelskich w krajach Europy Wschodniej i Południowo-Wschodniej: perspektywa europejska”.

6.3 INNE SPOTKANIA

Dnia 8 stycznia, pan Alessandro DEL BON wygłosił wykład przed grupą francuskich uczniów ze Szkoły Lucie Berger w Strasburgu na temat znaczenia i pracy Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich.

Dnia 14 stycznia pan SÖDERMAN przyjął w Strasburgu delegację sekretariatu Izby Parlamentu Królestwa Szwecji. Pan SÖDERMAN omówił swą pracę i osiągnięcia na stanowisku Europejskiego Rzecznika oraz odpowiedział na pytania uczestników delegacji.

Dnia 15 stycznia pan Gerhard GRILL wygłosił wykład na temat roli i specyfiki pracy Rzecznika dla około piętnastoosobowej grupy uczniów z Gustav-Heinemann-Gesamtschule z Essen przybyłych pod przewodnictwem Magrit THIMME-RICHARDT.

Dnia 22 stycznia pan José MARTÍNEZ ARAGÓN przemawiał przed grupą studentów z Instytutu Wyższych Studiów Europejskich z Uniwersytetu im. Roberta Schumana w Strasburgu na temat działalności Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich.

Dnia 10 lutego pan José MARTÍNEZ ARAGÓN omawiał pracę Rzecznika przed piętnastoosobową grupą deputowanych litewskich. Wykład ten odbył się w ramach programu „Ahead of the Game”, zmierzającego do przygotowania przyszłych deputowanych Parlamentu Europejskiego oraz funkcjonariuszy państw kandydujących do UE.

Dnia 11 lutego pan Ian HARDEN spotkał się z dwójką niemieckich studentów - panią Simone RUPPERETZ RAUSCH i panem Tobiasem AUBERGEREM, aby omówić rolę Rzecznika Praw Obywatelskich w dziedzinie przejrzystości. Studenci prowadzili badanie dla Deutsche Forschungsgemeinschaft, a ich projekt nosił tytuł „Rozwój praw i demokracji w Unii Europejskiej”.

Wywiad ich w głównej mierze skupiał się na zaangażowaniu Rzecznika w opracowaniu i wdrażaniu przepisów regulujących dostęp do dokumentów instytucji UE.

Dnia 11 marca pan GRILL wygłosił wykład na temat roli i działalności Rzecznika skierowany do około czterdziestoosobowej grupy studentów przybyłych z Nottingham, której przewodniczył pan Michael McKEEVER.

Dnia 3 kwietnia pan GRILL przemawiał na temat roli i działalności Rzecznika przed 60 uczestnikami 25 Europejskiego Seminarium Naukowego International Kolping Society. Seminarium przewodniczył pan Anton SALESNY.

Dnia 7 kwietnia pan GRILL wygłosił wykład na temat roli i działalności Europejskiego Rzecznika skierowany do około dwudziestoosobowej grupy fińskich gości Deputowanej Parlamentu Europejskiego pan Marjo MATIKAINEN-KALLSTRÖM.

Dnia 9 kwietnia pan GRILL wygłosił wykład na temat roli i działalności Rzecznika przed dwudziestoosobową grupą studentów Realschule Halstenbek, przybyłą pod opieką ich nauczyciela, pana Detlefa LAUA.

Dnia 23 maja odbył się wykład pana Oliviera VERHEECKE'A dla sześciu prawników biur rzeczników krajowych Kostaryki, Salwadoru, Gwatemali i Panamy oraz Komisji Reform Prawnych Tanzanii. Grupie przewodniczył profesor H. ADDINK z Instytutu Prawa Konstytucyjnego i Administracyjnego Uniwersytetu w Utrechcie. Pan VERHEECKE zrelacjonował rolę i działalność Rzecznika Praw Obywatelskich Unii Europejskiej, jego główne osiągnięcia od 1995 r., wkład w prace Konwentu na temat przyszłości Europy oraz jego zaangażowanie w ramach poszerzenia Unii Europejskiej. W następstwie przemówienia doszło do ożywionej dyskusji.

Dnia 26 maja, pan GRILL zabrał głos na temat znaczenia i działalności Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich przed 35 członkami stowarzyszenia Europa-Union Dortmund.

W dniu 2 czerwca pan GRILL wygłosił wykład na temat znaczenia i działalności Rzecznika skierowany do 30-osobowej grupy studentów z Staatliche Berufsschule Landsberg am Lech (Bawaria). Studentom towarzyszył opiekun, pan F. GRAF. W tym samym dniu, pan GRILL przemawiał również przed 50-osobową grupą stażystów z Komisji Europejskiej.

Dnia 4 czerwca pan GRILL wygłosił wykład na temat roli i pracy Rzecznika Praw Obywatelskich Unii Europejskiej przed 26 uczestnikami seminarium poświęconego równouprawnieniu kobiet i mężczyzn, a zorganizowanego przez Bildungswerk Sachsen z Deutsche Gesellschaft e.V. Uczestnikom konferencji towarzyszyła pani Elke FEILER z Bildungswerk Sachsen.

W dniu 18 czerwca pan GRILL wygłosił wykład na temat znaczenia i działalności Rzecznika skierowany do 30-osobowej grupy z Karl-Arnold-Stiftung z Königswinter w Niemczech.

Dnia 25 czerwca pan GRILL wygłosił wykład na temat znaczenia i działalności Rzecznika dla około 40-osobowej grupy praktykantów pedagogiki z Niemiec, w ramach ich wycieczki do Strasburga, zorganizowanej przez Europäische Akademie Bayern. Opiekunem wycieczki był dr Heike HOFFMANN z Europäische Akademie Bayern.

Dnia 8 lipca pan GRILL wygłosił wykład na temat znaczenia i działalności Rzecznika dla około 25 obywateli Niemiec, przybyłych w ramach seminarium zorganizowanego przez Arbeitnehmer-Zentrum Königswinter (AZK).

Dnia 10 lipca pan GRILL wygłosił wykład na temat znaczenia i działalności Rzecznika dla około 45 osobowej grupy praktykantów pedagogiki z Niemiec, w ramach ich wycieczki do Strasburga, zorganizowanej przez Europäische Akademie Bayern. Opiekunem wycieczki był dr Heike HOFFMANN z Europäische Akademie Bayern.

Tego samego dnia pan GRILL przemawiał przed 15-osobową grupą miejscowych polityków i dyrektorów z Niemiec, w ramach seminarium organizowanego przez Stätte der Begegnung e.V. we Vlotho (Niemcy). Opiekunem grupy był pan Johannes SCHRÖDER.

Dnia 15 lipca pan GRILL wygłosił wykład na temat znaczenia i działalności Rzecznika dla około 45 osobowej praktykantów pedagogiki z Niemiec, w ramach ich wycieczki do Strasburga, zorganizowanej przez Europäische Akademie Bayern. Opiekunem wycieczki była pani Heike HOFFMANN z Europäische Akademie Bayern.

Dnia 18 lipca pan GRILL wygłosił wykład na temat znaczenia i działalności Rzecznika dla około 40 członków parafii katolickiej z Dortmundu, przybyłych w ramach seminarium zorganizowanego przez Karl-Arnold-Stiftung (Königswinter). Tego samego dnia przemawiał on przed 51 członkami rady miejskiej z Friesenheim (Baden) oraz członkami ich rodzin. Uczestnikom wycieczki przewodniczył pan Klaus GRAS z Kehl.

Dnia 21 lipca pan GRILL wygłosił wykład na temat znaczenia i działalności Rzecznika przed 12-osobową grupą praktykantów pedagogiki z Starnberga oraz ich opiekunką, panią Gertrud GRUBER.

W dniu 24 września pan GRILL przemawiał na temat roli i pracy Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich przed około 40-osobową grupą uczniów szkoły średniej z Brühl (Niemcy), przybyłych pod opieką pana Carstena SCHÜBELERA. Organizatorem wyjazdu była Karl-Arnold-Stiftung w Königswinter, Niemcy.

Dnia 3 października pan GRILL wygłosił wykład na temat znaczenia i działalności Rzecznika dla około 35-osobowej grupy nauczycieli z Niemiec, w ramach ich wycieczki do Strasburga zorganizowanej przez Karl-Arnold-Stiftung (Königswinter). Opiekunem wycieczki był pan J. CLAUDIUS z Karl-Arnold-Stiftung.

Dnia 15 października pan GRILL wygłosił wykład na temat znaczenia i działalności Rzecznika dla około 35-osobowej grupy niemieckich żołnierzy, w ramach seminarium zorganizowanego przez Karl-Arnold-Stiftung (Königswinter).

Dnia 15 października, pani Tina NILSSON omówiła pracę Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich grupie studentów prawa z Århus University, Dania. Spotkanie odbyło się w Brukseli, a wykładowi towarzyszyły pytania ze strony uczestników.

Dnia 22 października pan GRILL wygłosił wykład na temat znaczenia i działalności Rzecznika dla około 30-osobowej grupy dyrektorów i inspektorów szkół z Niemiec, w ramach ich wycieczki do Strasburga zorganizowanej przez Regierung der Oberpfalz. Opiekunem wycieczki był pan Heribert STAUTNER.

Dnia 23 października, pan MARTÍNEZ ARAGÓN omawiał pracę Rzecznika z grupą działaczy politycznych ze Szwecji, przybyłych do Strasburga na zaproszenie grupy szwedzkich Socjaldemokratów w Parlamencie Europejskim.

W dniu 17 listopada pan GRILL wygłosił wykład na temat znaczenia i działalności Rzecznika dla około 15 obywateli niemieckich i jednego dziennikarza, przybyłych w ramach seminarium organizowanego przez Bildungswerk für Demokratie, soziale Politik und Öffentlichkeit (Düsseldorf). Opiekunem grupy była pani Wiltraud TERLINDEN.

Dnia 18 grudnia pan DIAMANDOUROS opisywał swoją pracę grupie lekarzy i studentów z Grecji, zaproszonych do Strasburga przez pana Dimitrisa TSATSOSA, Deputowanego Parlamentu Europejskiego. Pan DIAMANDOUROS skupił się w szczególności na roli rzeczników w inicjowaniu ochrony praw obywatelskich.

Dnia 18 grudnia, w ramach seminarium organizowanego przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych Francji oraz Centrum Studiów Europejskich w Strasburgu, pan GRILL wygłosił wykład na temat znaczenia i działalności Rzecznika dla grupy około 20 młodych dyplomatów z krajów akcesyjnych. Opiekunem grupy była pani Sarah KEATING.

6.4 KONTAKTY Z MEDIAMI

Dnia 13 stycznia, pan Philippe GELIE z magazynu Le Figaro przeprowadził telefoniczny wywiad z panem SÖDERMANEM. Wywiad dotyczył okresu siedmiu lat, podczas których pan SÖDERMAN piastował urząd Rzecznika, a w szczególności jego stosunków z instytucjami europejskimi.

Dnia 14 stycznia pani Maria MAGGIORE przeprowadziła wywiad z panem SÖDERMANEM dla programu Euronews. Celem programu było przybliżenie widzom pracy Rzecznika poprzez przedstawienie skarg, którymi się on zajmował. Pan SÖDERMAN opisał główne obszary swojej działalności oraz streścił najważniejsze osiągnięcia Rzecznika Spraw Obywatelskich.

W dniu 14 stycznia pani Melanie RAY z telewizji BBC przeprowadziła wywiad z panem SÖDERMANEM. Stanowił on fragment programu informacyjnego dotyczącego wyborów na stanowisko Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich.

Dnia 20 stycznia pan SÖDERMAN udzielił wywiadu panu Alainowi DEFAUX, dziennikarzowi Euroinfo, miesięcznika poświęconego przedstawicielstwu Komisji w Belgii. Pan DEFAUX pytał pana SÖDERMANA o jego doświadczenia jako pierwszego Rzecznika.

Dnia 23 stycznia, pani Alfonza SALAMONE przeprowadziła wywiad z panem SÖDERMANEM dla belgijskiego programu radiowego rozgłośni RTBF pt.: „Rond Point Schuman”. Celem wywiadu było wyjaśnienie, na czym polega służba pełniona przez Rzecznika Praw Obywatelskich na rzecz obywateli.

Dnia 10 lutego pan SÖDERMAN udzielił wywiadu panu Charliemu NILSSONOWI dla szwedzkiego dziennika Smålandstidningen. Pan NILSSON zapytał Rzecznika o jego wrażenia dotyczące instytucji wspólnotowych oraz jego pracy, polegającej na rozpatrywaniu skarg obywateli Unii Europejskiej.

Również dnia 10 lutego pan SÖDERMAN udzielił w Strasburgu wywiadu dla fińskiego magazynu poświęconego biznesowi Kauppalehti. Wywiad przeprowadzała brukselska korespondentka magazynu, pani Mirjami SAARINEN.

Dnia 11 lutego, Rzecznik udzielił wywiadu pani Sigrid BÖE ze szwedzkiego krajowego dziennika Dagens Nyheter. Pani BÖE zapytała Rzecznika o jego doświadczenie w rozpatrywaniu skarg obywateli oraz jego wrażenia co do poprawy funkcjonowania instytucji EU w czasie jego urzędowania.

Dnia 18 lutego, Rzecznik udzielił wywiadu panu Thorstenowi SCHÄFEROWI, korespondentowi niemieckiej agencji prasowej DPA w Brukseli. Pana SCHÄFERA interesował praca pana SÖDERMANA na stanowisku Rzecznika od 1995 roku oraz rodzaje skarg, jakie rozpatrywał.

Dnia 26 lutego pan SÖDERMAN udzielił wywiadu panu Denisowi MC GOWENOWI, redaktorowi wewnętrznego biuletynu informacyjnego Komisji Europejskiej, Commission en Direct. Pan MC GOWEN pytał Rzecznika o jego pracę od 1995 roku oraz o to, w jaki sposób poprawiło się administrowanie instytucji od tego czasu.

Dnia 27 lutego pan Jens REIERMANN, europejski redaktor duńskiego programu radiowego „Orientering” przeprowadził wywiad z panem SÖDERMANEM. Wywiad w głównej mierze skupił się na propozycjach skierowanych przez Rzecznika do Konwentu Europejskiego, a w szczególności na prawach człowieka i przejrzystości administracyjnej.

Dnia 3 marca, w ramach swej wizyty w Sztokholmie, pan SÖDERMAN udzielił wywiadu panu Lennartowi LUNDEBERGOWI, dziennikarzowi z tygodnika Kościoła Szwecji Kyrkans Tidning. Tego samego dnia wywiad z nim przeprowadził również pan Lars STRÖMAN dla Europa-Posten.

W dniu 4 marca odbyła się kolacja robocza, zorganizowana w Pressens-hus w Sztokholmie pod tytułem „Otwartość w Europie”. Poza redaktorami najważniejszych mediów oraz specjalistów zarządzania, w obiedzie uczestniczyli: panowie Nils FUNCKE, Anders AHLBERG, Per

HULTENGÅRD, Åke WREDÉN, Hans SCHÖIER, pani Kersti ROSÉN, pan Josefín SANDSTEDT, pan Anders R. OLSSON, pani Gunnel ARRBÄCK, pan Barbro FISCHERSTRÖM, pan Olof KLEBERG, pani Lena HÖRNGREN, pan Niklas EKDAL, pan Torbjörn VON KROGH, pan Jan STRID, pan Micke GULLIKSSON oraz pan Per HULTENGÅRD. Rzecznik wygłosił przemówienie na temat otwartości i dostępu do informacji.

W dniu 24 marca pan SÖDERMAN wydał w Brukseli obiad dla prasy, aby przedstawić roczne sprawozdanie oraz zamknąć swój okres urzędowania na stanowisku Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich. W obiedzie uczestniczyło piętnastu następujących dziennikarzy: pani Nicola SMITH z EPolitix, pani Lisbeth KIRK z EU Observer, pani Lorena GARCIA z Aqui Europa, pan Brian BEARY z European Report, pan Dirk DE WILDE z Belga, pani Heleen PAALVAST z Algemeen Nederlands Persbureau, pan Damian CASTANO z EFE, pani Cornelia BOLESCH z Süddeutsche Zeitung, pan Michael JUNGWIRTH z Kleine Zeitung, pan Henk VAN OOSTRUM z Het Financiële Dagblad, pan Rory WATSON z The Times, pani Marizandra OZOLINS z Tagblatt, pan Martin BANKS z European Voice, pan Brandon MITCHENER z The Wall Street Journal Europe oraz pan Ralph ATKINS z Financial Times. W obiedzie brali również udział pan Ian HARDEN, pan Olivier VERHEECKE, pan Ben HAGARD, pani Murielle RICHARDSON i pani Rosita AGNEW z biura Rzecznika. Za pomocą prezentacji przeźroczy przedstawiono w skrócie siedem lat urzędowania pana SÖDERMANA na stanowisku Rzecznika. Następnie miała miejsce wymiana pytań i odpowiedzi.

Dnia 25 marca ośmiu fińskich dziennikarzy uczestniczyło w śniadaniu wydanym przez Rzecznika dla prasy. W śniadaniu uczestniczyli: pan Marko RUONOLA i pan Tuomas SAVONEN z Fińskiej Agencji Informacyjnej, pani Anne AUTIO, pan Jonas JUNGAR oraz pan Jussi SEPPALA z YLE, pan Petteri TUOHINEN z Helsingin Sanomat, pani Maija LAPOLA z Turun Sanomat oraz pani Mirjami SAARINEN z Kauppalehti. W śniadaniu brali również udział pani Benita BROMS, pan Ben HAGARD, pani Murielle RICHARDSON i pani Rosita AGNEW z biura Rzecznika. Rzecznik zrelacjonował swoją pracę w minionych siedmiu latach, a następnie przedstawiono prezentację przeźroczy, obrazującą jego osiągnięcia. Po śniadaniu Rzecznik udzielił wywiadu panu Jussi SEPPALI z fińskiego radia oraz panu Petteri TUOHINEN z Helsingin Sanomat.

Dnia 2 kwietnia pan DIAMANDOUROS wraz z wice-przewodniczącym Komisji odpowiedzialnym za reformę administracyjną, panem Neilem KINNOCKIEM, wziął udział w konferencji prasowej. Pan KINNOCK powitał nowego Rzecznika na jego stanowisku oraz omówił decyzje przyjęte przez Komisję w następstwie zaleceń Rzecznika, sformułowanych w poprzednich latach. Pan DIAMANDOUROS podkreślił trzy główne obszary odpowiedzialności należące do niego jako do Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich, a mianowicie: kontynuację wysiłków swego poprzednika, zakończenie sukcesem procesu poszerzenia UE oraz informowanie obywateli o ich prawach. Następnie odpowiedział na pytania dziennikarzy dotyczące poszerzenia UE, sposobów poprawy wiedzy obywateli co do ich prawa składania skarg u Rzecznika oraz ewentualnego poszerzenia uprawnień Rzecznika.

Dnia 7 maja pan DIAMANDOUROS udzielił telefonicznego wywiadu pani Helen SEENEY dla anglojęzycznego serwisu Deutsche Welle Radio. Pytania dotyczyły mandatu i uprawnień Rzecznika Praw Obywatelskich Unii Europejskiej oraz sposobów propagowania idei europejskości dla szerokiej publiczności.

Dnia 12 maja pan Joshua ROZENBERG, redaktor działu prawnego Daily Telegraph, przeprowadził wywiad z panem DIAMANDOUROSEM. Zapytał Rzecznika, na ile opinia publiczna jest świadoma jego działalności, o jego idee dotyczące przyszłości Europy oraz o doświadczenia poprzedzające objęcie stanowiska Europejskiego Rzecznika.

Dnia 13 maja pan Martin BANKS, dziennikarz European Voice, przeprowadził wywiad z panem DIAMANDOUROSEM. Pana BANKSA szczególnie interesowało podejście Rzecznika do kwestii rozszerzenia Unii oraz to, w jaki sposób Rzecznik planuje pogłębić świadomość społeczną na temat jego pracy w krajach kandydujących. Ze względu na planowaną publikację jego życiorysu w powyższym magazynie, pan DIAMANDOUROS odpowiedział również na pytania dotyczące jego kariery zawodowej zanim został on Europejskim Rzecznikiem Praw Obywatelskich.

Dnia 20 maja Rzecznik udzielił wywiadu dla potrzeb programu radiowego Europe Magazine, którego emisję przewidziano w języku francuskim w Deutsche Welle. Dziennikarka pani Elisabeth CADOT zapytała Rzecznika o rodzaj skarg, które do niego wpływają, tempo prowadzenia dochodzenia w sprawie skarg oraz o uprawnienia Rzecznika.

Dnia 20 maja pan DIAMANDOUROS udzielił w Strasburgu wywiadu pani Marie-Claude HARRAER z Dernières Nouvelles d'Alsace. Dziennikarka zapytała Rzecznika o jego poprzednie doświadczenie na stanowisku Rzecznika Praw Obywatelskich Grecji oraz o pierwsze wrażenia na stanowisku Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w Strasburgu.

Dnia 30 maja, podczas konferencji pt.: „Rzecznik Praw Obywatelskich a prawo Unii Europejskiej” w Warszawie, Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich, prof. P. Nikiforos DIAMANDOUROS uczestniczył wspólnie z polskim Rzecznikiem, prof. Andrzejem ZOLLEM, w konferencji prasowej, na którą przybyło kilkunastu dziennikarzy. Omówiono powody zorganizowania konferencji oraz tematy dyskusji (zobacz punkt 5.4). Profesor DIAMANDOUROS omówił swą strategię współpracy z rzecznikami krajowymi w celu dotarcia do obywateli Europy oraz ogłosił, iż w nadchodzącym roku zamierza odwiedzić każde z państw kandydujących.

Dnia 15 lipca pan DIAMANDOUROS udzielił wywiadu dziennikarzowi austriackiemu, panu Tanselowi TERZIOGLU'OWI. Rzecznik omówił priorytety pełnionego przez siebie stanowiska oraz wyraził opinię na temat projektu Konstytucji dla Europy.

Również 15 lipca pan DIAMANDOUROS odbył dwa spotkania z brukselskimi korespondentami, aby omówić Konstytucję dla Europy, kwestię przejrzystości oraz rozszerzenie Unii Europejskiej. W pierwszym ze spotkań uczestniczyli dziennikarze agencji prasowych lub portali informacyjnych: pan Brian BEARY z European Report, pani Maria DAVIDSSON ze Szwedzkiej Agencji Prasowej, pani Honor MAHONY z EU Observer oraz pani Nicola SMITH z EUPolitix. Drugie spotkanie obejmowało korespondentów dzienników państwowych: pana Rory WATSONA z The Times, pana Michaela STABENOWA z Frankfurter Allgemeine Zeitung, panią Minnę NALBANTOGLU z Helsingin Sanomat oraz pana Johna PRIDEAUX z Financial Times.

Dnia 15 lipca pan DIAMANDOUROS udzielił wywiadu panu Alainowi DREMIERE z La Quinzaine Européenne. Celem wywiadu było nakreślenie krótkiej charakterystyki pracy Rzecznika. Pana DREMIERE szczególnie interesowały dotychczasowe doświadczenia Rzecznika oraz cele jakie stawia on sobie na zajmowanym stanowisku.

Dnia 8 września, w ramach wizyty w Finlandii, pan DIAMANDOUROS udzielił wywiadu panu Björn MÅNSSON dla szwedzkojęzycznego programu informacyjnego telewizji fińskiej TV4. Wywiad został wyemitowany tego samego dnia, podczas wiadomości wieczornych.

Dnia 9 września, pan DIAMANDOUROS uczestniczył w konferencji prasowej, której przewodniczył szef Przedstawicielstwa Komisji Europejskiej w Finlandii, pan Timo MÄKELÄ. Na konferencję przybyło ponad 20 dziennikarzy z agencji prasowych, prasy, telewizji i stacji radiowych. Pan DIAMANDOUROS omówił działalność Rzecznika Praw Obywatelskich, podkreślając zagadnienia dla niego priorytetowe oraz wyjaśnił cele swych podróży informacyjnych. Pytania zadawane przez dziennikarzy dotyczyły przejrzystości i dostępu do dokumentów, ilości skarg, której należy się rocznie spodziewać biorąc pod uwagę rozszerzenie Unii oraz projekt traktatu konstytucyjnego UE.

Po konferencji pan DIAMANDOUROS udzielił wywiadu panu Jouni MÖLSÄ dla czołowego fińskiego dziennika, Helsingin Sanomat, oraz panu Risto PAANANEN - dla Europa Magazine.

Dnia 10 września o godz. 7.15 pan DIAMANDOUROS udzielił na żywo wywiadu w najpopularniejszym programie porannym telewizji fińskiej MTV3. Pan DIAMANDOUROS udzielał wywiadu wspólnie z pierwszym Europejskim Rzecznikiem Praw Obywatelskich, panem Jacobem SÖDERMANEM. Poruszone podczas wywiadu kwestie dotyczyły osiągnięć pana SÖDERMANA oraz przyszłych priorytetów pana DIAMANDOUROSA, jako nowego Rzecznika.

Dnia 11 września, w ramach wizyty w Estonii, pan DIAMANDOUROS uczestniczył w konferencji prasowej, mającej miejsce w sali konferencyjnej Kanclerza Prawa Estonii. Konferencji prasowej przewodniczył Kanclerz Prawa Estonii, pan Allar JÕKS. Na konferencję przybyło około 10 dziennikarzy z agencji prasowych, prasy, telewizji i stacji radiowych. Pan DIAMANDOUROS omówił działalność Rzecznika Praw Obywatelskich, podkreślając zagadnienia dla niego priorytetowe oraz wyjaśnił cele swych podróży informacyjnych. Większość poruszonych przez dziennikarzy kwestii dotyczyła rozszerzenia Unii Europejskiej.

Allar Jõks, Kanclerz Prawa (RPO) Estonii
i N. Diamandouros przemawiają na konferencji prasowej.
Tallin, Estonia, 11 września 2003 r.

Po konferencji prasowej, pan DIAMANDOUROS udzielił wywiadu Kuku Raadio, największej prywatnej rozgłośni radiowej w Estonii oraz panu Andresowi PULVEROWI z trzeciej co do wielkości gazety regionalnej w Estonii, Virumaa Teataja.

Dnia 23 września Michele DE WAARD, europejski wydawca holenderskiego dziennika NRC Handelsblad, przeprowadziła wywiad z Rzecznikiem. Dotyczył on przede wszystkim funkcji pełnionych przez Rzecznika, Konstytucji dla Europy oraz rozszerzenia Unii Europejskiej.

Dnia 23 września, pan DIAMANDOUROS rozmawiał na temat sprawozdania Parlamentu Europejskiego dotyczącego działalności Rzecznika w 2002 roku z panami: Marko RUONALEM, przedstawicielem fińskiej agencji informacyjnej, Hendrikusem VAN OOSTRUMEM z Het Financieel Dagblad oraz Thomasem GACKIEM z Stuttgarter Zeitung. Podczas tego spotkania pan DIAMANDOUROS przedstawił swoją opinię na temat wagi zamieszczenia w tekście Konstytucji dla Europy wzmianki o pozasądowych środkach prawnych.

Dnia 22 października pan DIAMANDOUROS uczestniczył w kolacji dla 13 greckich dziennikarzy, która odbyła się w Strasburgu. Pan DIAMANDOUROS mówił o roli, jaką odgrywają rzecznicy w poprawie stosunków pomiędzy obywatelami a administracją publiczną. Kolację wydał ambasador Athanassios THEODORACOPOULOS, Stały Przedstawiciel Grecji przy Radzie Europy. Uczestniczyli w niej również pan Dimitris KOUSTAS, odpowiedzialny za kontakt z prasą przy Stałym Przedstawicielstwie Grecji przy Radzie Europy, oraz pan George KASSIMATIS, dyrektor Biura Informacyjnego Parlamentu Europejskiego w Atenach.

Dnia 23 października pan DIAMANDOUROS udzielił wywiadu panu Chrysostomosowi BIKATSIKOWI z greckiej telewizji państwowej "ET-1". Pan DIAMANDOUROS omówił rolę Rzecznika w społeczeństwie oraz prawa obywateli.

Dnia 23 października Europejski Rzecznik Praw zrelacjonował swą działalność 18 dziennikarzom z Finlandii, Szwecji, Islandii i Norwegii. Prezentacja stanowiła część ośmiodziesięciodniowego seminarium dziennikarskiego, zorganizowanego przez Skandynawskie Centrum Dziennikarskie w Århus. Podczas ożywionego spotkania Rzecznik odpowiadał na pytania dotyczące przejrzystości, dyskryminacji oraz relacji z innymi instytucjami.

W ramach swej wizyty na Węgrzech, dnia 23 października 2003 r., Rzecznik udzielił wywiadu pani Mercédesz GYÜKERI dla węgierskiego dziennika Magyar Hírlap. Pan DIAMANDOUROS odpowiedział na pytania co do roli Rzecznika Praw Obywatelskich w Unii Europejskiej, swych relacji z rzecznikami węgierskimi, projektu Konstytucji oraz problemów, jakim państwa kandydujące do członkostwa muszą sprostać, zanim wejdą do Unii.

Dnia 28 października Rzecznik udzielił wywiadu węgierskiej telewizji publicznej MTV. Korespondent telewizji MTV ds. parlamentarnych, pani BORBALA zapytała Rzecznika o zmiany, jakich spodziewa się on wraz z rozszerzeniem się Unii Europejskiej, o to, w jaki sposób zamierza rozpatrywać skargi obywateli węgierskich, o ilość i rodzaj otrzymywanych skarg oraz o Kodeks Dobrej Praktyki Administracyjnej. Następnie Rzecznik udzielił wywiadu korespondentowi spraw zagranicznych telewizji MTV, panu Robertowi NEMETHOWI, który pytał go o rzeczników krajowych w Państwach Członkowskich Unii Europejskiej oraz w Państwach Kandydujących, o problem niewłaściwego administrowania oraz sposób rozpatrywania skarg.

Nikiforos Diamandouros udziela wywiadu telewizji MTV Węgry.
Budapeszt, Węgry, 28 października 2003 r.

Tego samego dnia pan DIAMANDOUROS udzielił następujących dwóch wywiadów - pierwszego dziennikarzowi panu Béli FINCZICZKI z węgierskiego tygodnika HVG, a następnego - dla pana László SZOCSA z dziennika Népszabadsag. Wywiady koncentrowały się wokół zmian w pracy Rzecznika wraz z poszerzeniem Unii Europejskiej.

Po południu Rzecznik uczestniczył w konferencji prasowej, której przewodniczył pan LENKOVICS, węgierski Komisarz Parlamentarny ds. Praw Obywatelskich. W konferencji prasowej brało udział około 20 osób. Pan DIAMANDOUROS omówił działalność Rzecznika Praw Obywatelskich, podkreślając zagadnienia dla niego priorytetowe oraz wyjaśnił cele swych podróży informacyjnych. Pan LENKOVICS pogratulował mu wystąpienia, porównując pracę Rzeczników Europejskiego i Węgierskiego.

Barnabás Lenkovics, węgierski Komisarz Parlamentarny ds. Ochrony Praw Obywatelskich, N. Diamandouros oraz Jenő Kaltenbach, węgierski Komisarz Parlamentarny ds. Ochrony Praw Mniejszości Narodowych i Etnicznych przemawiają za konferencji prasowej. Budapeszt, Węgry, 28 października 2003 r.

Dnia 14 listopada, pani Rosita AGNEW, rzeczniczka prasowa biura Rzecznika, udzieliła wywiadu niemieckiej studentce pani Corneli METZIG. Pani AGNEW odpowiedziała na pytania dotyczące polityki komunikacyjnej Rzecznika oraz swej roli jako rzecznika prasowego. Wywiad pani METZIG związany był z pisaniem artykułu na konkurs dla młodych dziennikarzy.

Dnia 17 listopada Rzecznik spotkał się z niemieckim producentem filmowym, panem Leo LINDEREM, aby omówić projekt nakręcenia filmu edukacyjnego, zatytułowanego „Przewodnik po Europie”. Stanowiłby on próbę zaprezentowania pracy Rzecznika Praw Obywatelskich, w celu uzmysłowienia obywatelom europejskim dróg, jakimi mogą dochodzić swoich interesów.

Dnia 18 listopada Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich udzielił wywiadu panu Koosowi VAN HOUDTOWI w związku z artykułem, który miałby się ukazać w holenderskim magazynie Binnenlands Bestuur. Wywiad dotyczył takich kwestii jak demokracja, rola Rzecznika, reforma administracyjna i przejrzystość.

Dnia 18 listopada pan DIAMANDOUROS udzielił serii wywiadów na temat roli Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich dla greckich dziennikarzy: pani Alexandry ANASTASOPOULOU z greckiej telewizji kablowej „Kanali Voulis”, pani Alexandry CHRISTAKAKI z greckiej telewizji państwowej „NET” oraz panu Ioannisa PAPADIMITRIOU z greckojęzycznego radia w Niemczech.

Dnia 24 listopada pan DIAMANDOUROS udzielił wyczerpującego wywiadu na temat swojej pracy pani Metcie TSIKRIKA z greckiej sekcji Światowego Serwisu BBC.

Dnia 9 grudnia kilkoro dziennikarzy rozgłośni telewizyjnych, radiowych oraz prasowych relacjonowało przybycie Europejskiego Rzecznika na Maltę. Podczas swej wizyty, pan DIAMANDOUROS udzielił szeregu wyczerpujących wywiadów dla, między innymi, dziennika the Times of Malta, portalu informacyjnego di-ve news, programu telewizyjnego L-Ewropej oraz programu „Mill-Ewropa,, Radia 101’s.

Dnia 11 grudnia, pan DIAMANDOUROS przewodniczył konferencji prasowej w siedzibie Delegacji Komisji Europejskiej w Ta’Xbiex. Na konferencję prasową przybyło około 10 dziennikarzy z maltańskiej telewizji, rozgłośni radiowych i prasy.

Dnia 11 grudnia, pani Sarah TALVARD przeprowadziła wywiad z panią Rositą AGNEW, rzeczniczką prasową Europejskiego Rzecznika, na temat polityki informacyjnej. Dziennikarkę, piszącą w ramach swoich studiów pracę na temat obywatelstwa, interesowały cele polityki informacyjnej Rzecznika oraz narzędzia ich wdrażania.

Nikiforos Diamandouros przemawia na konferencji prasowej.
Ta'Xbiex, Malta, 11 grudnia 2003 r.

6.5 INFORMACJA ON-LINE

Rok 2003 ugruntował obecność Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w internecie. Na oficjalnej stronie Rzecznika przybyło szereg informacji, a niektóre z jej części zostały poszerzone.

Komunikacja przez e-mail

W kwietniu 2003 roku na stronie Rzecznika umieszczono dostępny w dwunastu językach formularz, pozwalający na wnoszenie skarg drogą elektroniczną. Od tego momentu zaczęła rosnąć liczba skarg napływających w ten sposób. W 2003 r., prawie połowę wszystkich skarg otrzymanych przez Rzecznika stanowiły skargi złożone przez internet, w liczbie nieznacznie większej w porównaniu z rokiem 2002. Dla porównania, w roku 2001 tylko jedną trzecią liczby wszystkich skarg złożono przez internet, w 2000 r. - jedną czwartą, a w 1999 r. - zaledwie jedną szóstą.

W 2003 r. na adres e-mailowy Rzecznika wpłynęło przeszło 2 500 próśb o udzielenie informacji. Stanowi to ilość mniejszą niż w roku 2002, kiedy to otrzymano 3 717 takich próśb, jeśli jednak odjąć od tej cyfry e-maile grupowe, na które odpowiadano w obu latach (1 600 e-maili dotyczących zatonięcia tankowca Prestige w 2002 r.), liczba wysłanych odpowiedzi indywidualnych nadal wynosi 2 000.

W początku 2003 r. Rzecznik otrzymał przeszło 300 e-maili od obywateli UE, w związku z dotacjami udzielonymi hodowcom byków przeznaczonych do walki. Chociaż kwestia ta wybiegała poza mandat Rzecznika, odpowiadano na każdy e-mail, w którym autor poruszył możliwość wniesienia petycji do Parlamentu Europejskiego.

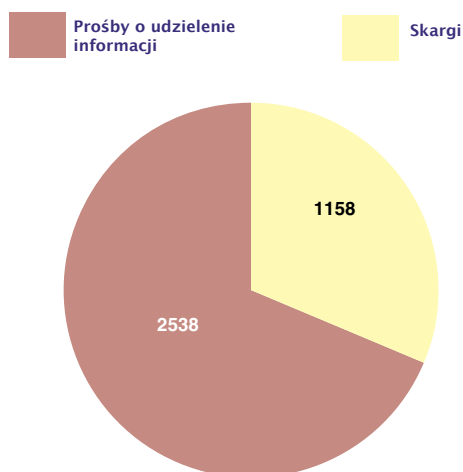

Rozwój strony internetowej

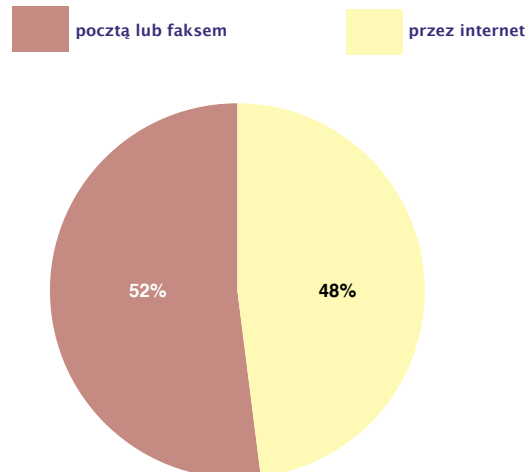
Przez cały rok 2003 oficjalna strona internetowa Rzecznika ulegała zmianom mającym uwzględnić rozszerzenie Unii Europejskiej w 2004 r. Stronę przeprogramowano w taki sposób, aby umożliwić zapisanie znaków graficznych nowych języków urzędowych Unii Europejskiej oraz stworzono nowe strony w nowych językach. W grudniu 2003 r. na oficjalnej stronie Europejskiego Rzecznika pojawiła się nowa, dostępna w 11 językach sekcja, poświęcona dochodzeniu wszczętemu z własnej inicjatywy w sprawie integracji osób niepełnosprawnych w Komisji Europejskiej.

W celu zagwarantowania pojawiania się jak najbardziej aktualnych informacji na oficjalnej stronie Rzecznika, jego Biuro przez cały rok 2003 brało udział w pracach Międzyinstytucjonalnego Komitetu ds. Edycji Internetowej (CEiii). Ponadto pracownicy Biura Rzecznika uczestniczyli w roku 2003 w pracach Komitetu ds. Edycji Internetowej Parlamentu Europejskiego.

Odpowiedzi udzielone na e-maile otrzymane w 2003 r.

Proporcja skarg otrzymanych przez internet w 2003 r.

Wzrost liczby skarg nadesłanych przez internet

Podsumowanie

1 Wprowadzenie

2 Skargi złożone do Rzecznika

3 Decyzja po przeprowadzeniu
dochodzenia

4 Stosunki z innymi instytucjami
Unii Europejskiej

5 Stosunki rzecznika z podobnymi
instytucjami

6 Kontakty z obywatelami

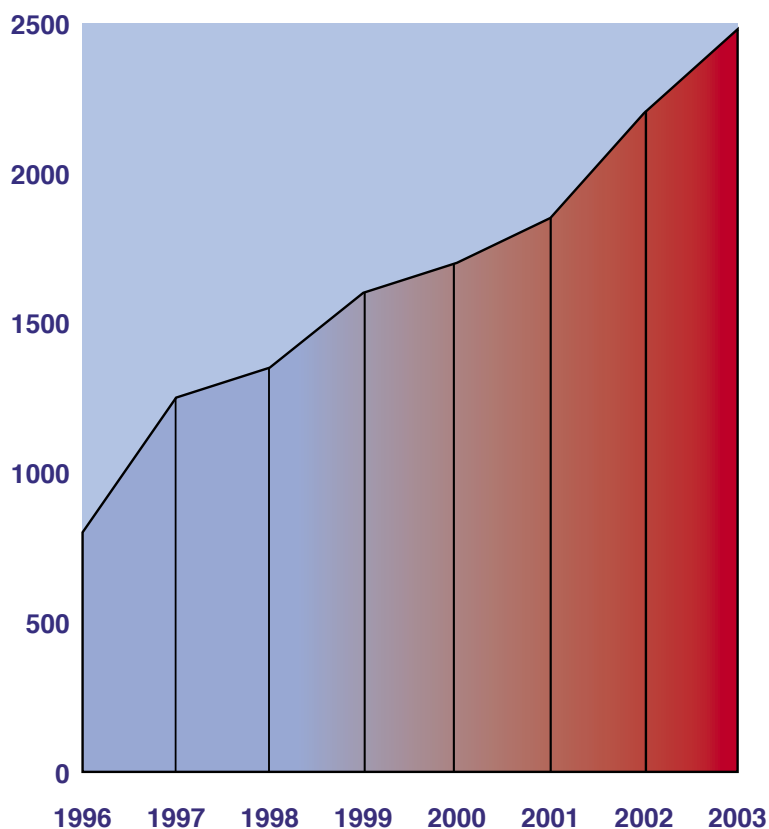
Załączniki

A DANE STATYSTYCZNE DOTYCZĄCE DZIAŁALNOŚCI EUROPEJSKIEGO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH W ROKU 2003

1 SPRAWY ROZPATRYWANE W ROKU 2003

1.1	OGÓLNA LICZBA SPRAW W ROKU 2003	2611
	– skargi i dochodzenia, niezamknięte z dniem 31.12.2002 r.	170 ¹
	– skargi otrzymane w roku 2003	2436
	– własne inicjatywy Rzecznika	5

Wzrost liczby skarg w latach 1996–2003

¹²³

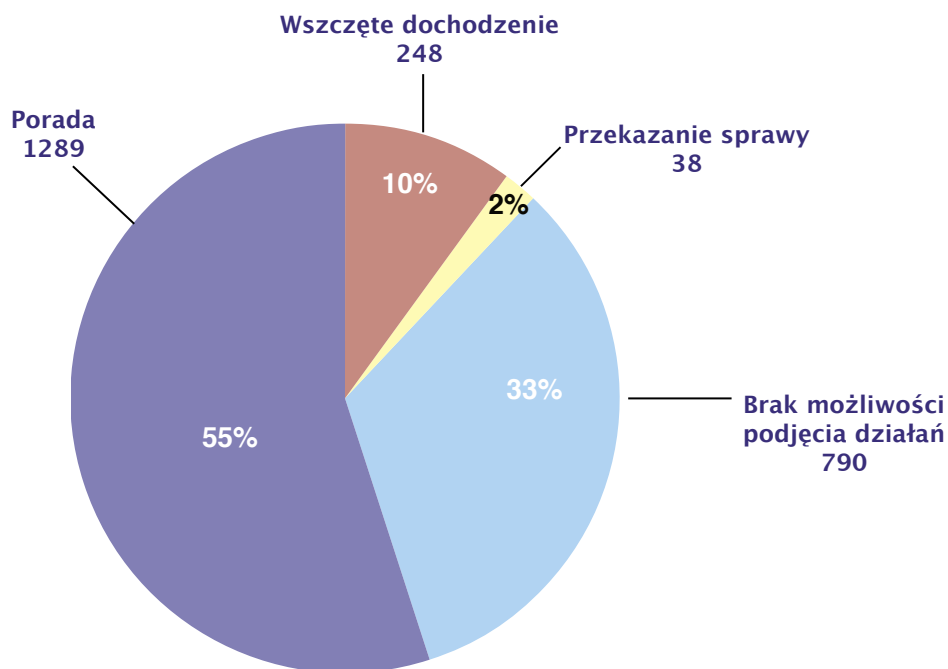
Sprawa C- 81/98, Alcatel Austria przeciwko Bundesministerium für Wissenschaft und Verkehr, [1999] ECR I- 7671, paragraf

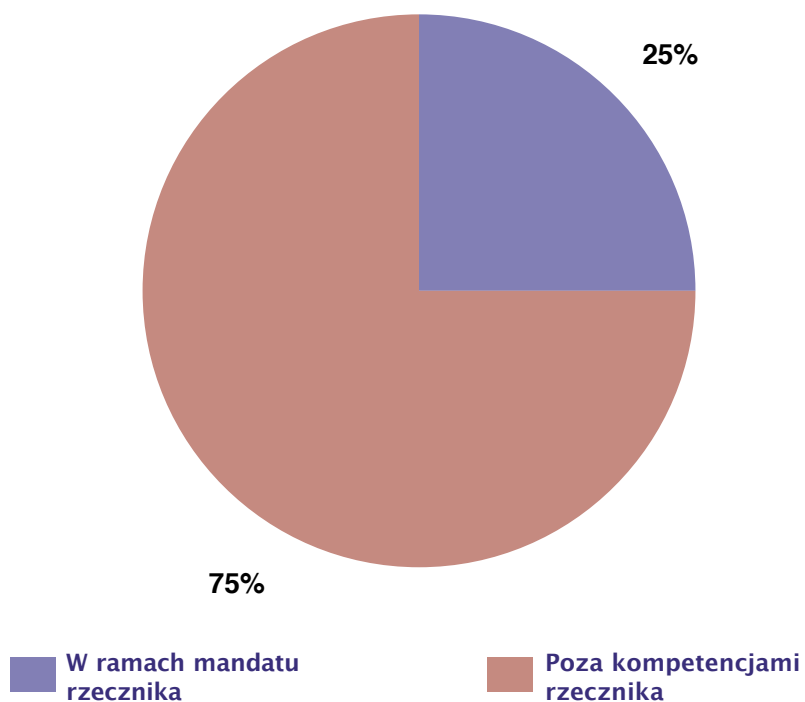
1.2 ZAKOŃCZONA PROCEDURA BADANIA DOPUSZCZALNOŚCI95%

1.3 ANALIZA SKARG

1.3.1 Według rodzaju działań podjętych przez Rzecznika na rzecz skarżących

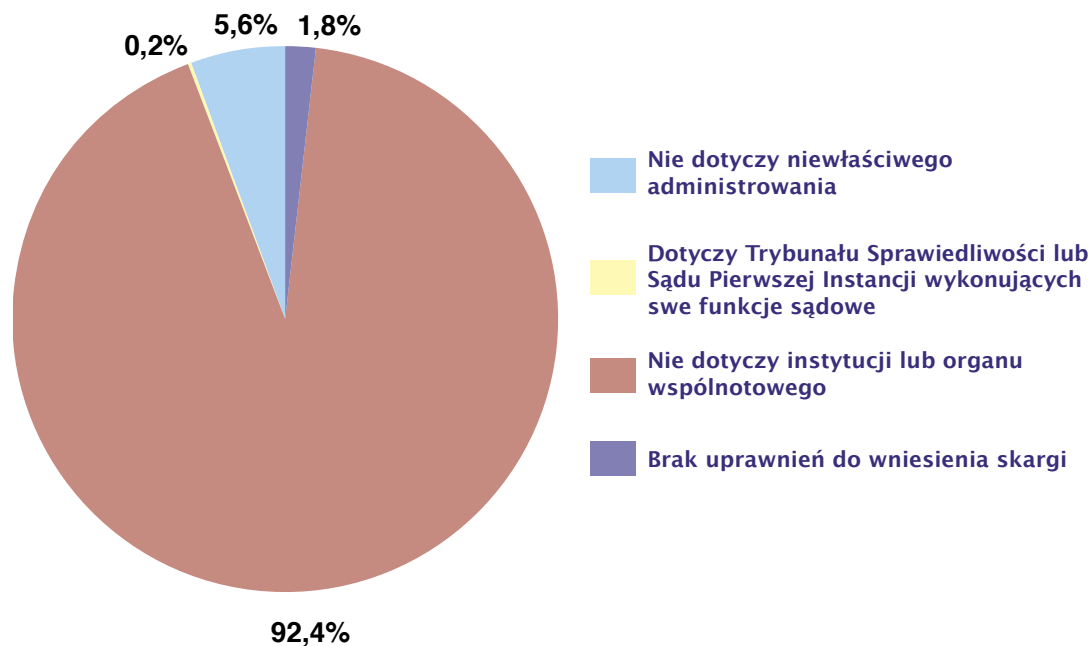

1.3.2 Według obszarów kompetencji Rzecznika

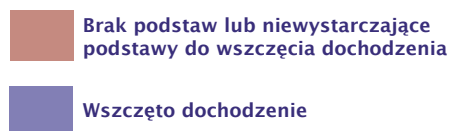
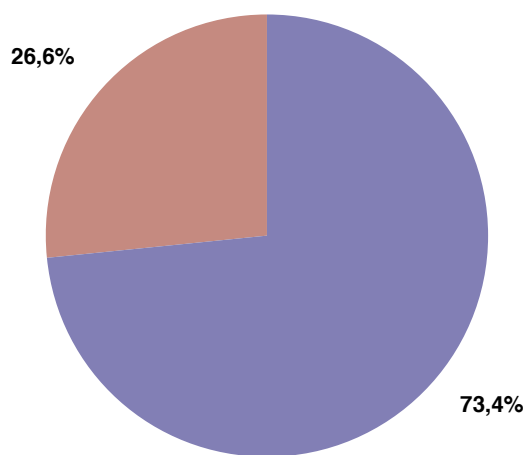

POZA KOMPETENCJAMI RZECZNIKA

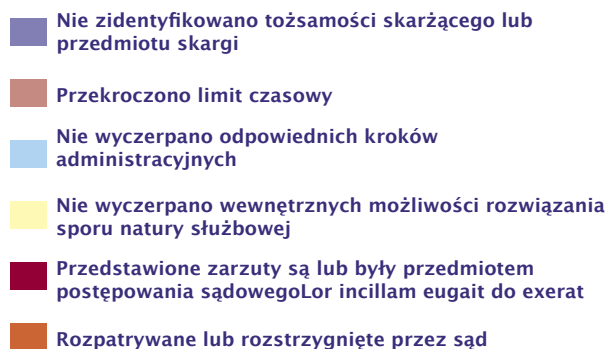
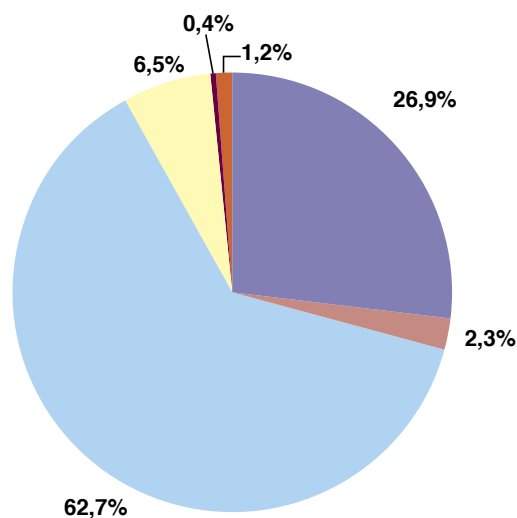

W RAMACH MANDATU RZECZNIKA

- Skargi spełniające kryterium dopuszczalności

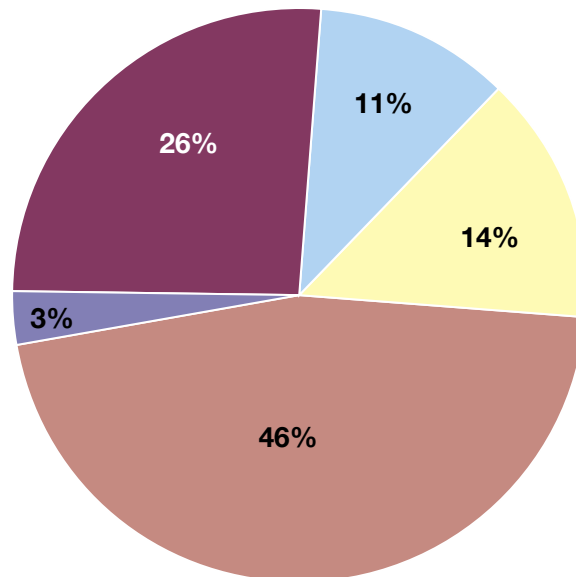

- Skargi niespełniające kryterium dopuszczalności

2 PRZEKAZANIE SKARGI I UDZIELENIE PORADY

Doradzono skontaktowanie się z krajowym lub regionalnym rzecznikiem lub wysłanie petycji do Parlamentu (616)

Doradzono skontaktowanie się z Komisją Europejską (189)

Doradzono wysłanie petycji do Parlamentu Europejskiego (143)

Doradzono zwrócenie się do innych organów (341)

Przekazanie sprawy (38)

Do Parlamentu Europejskiego (6)

Do Komisji Europejskiej (7)

Do krajowego lub regionalnego Rzecznika Praw Obywatelskich (25)

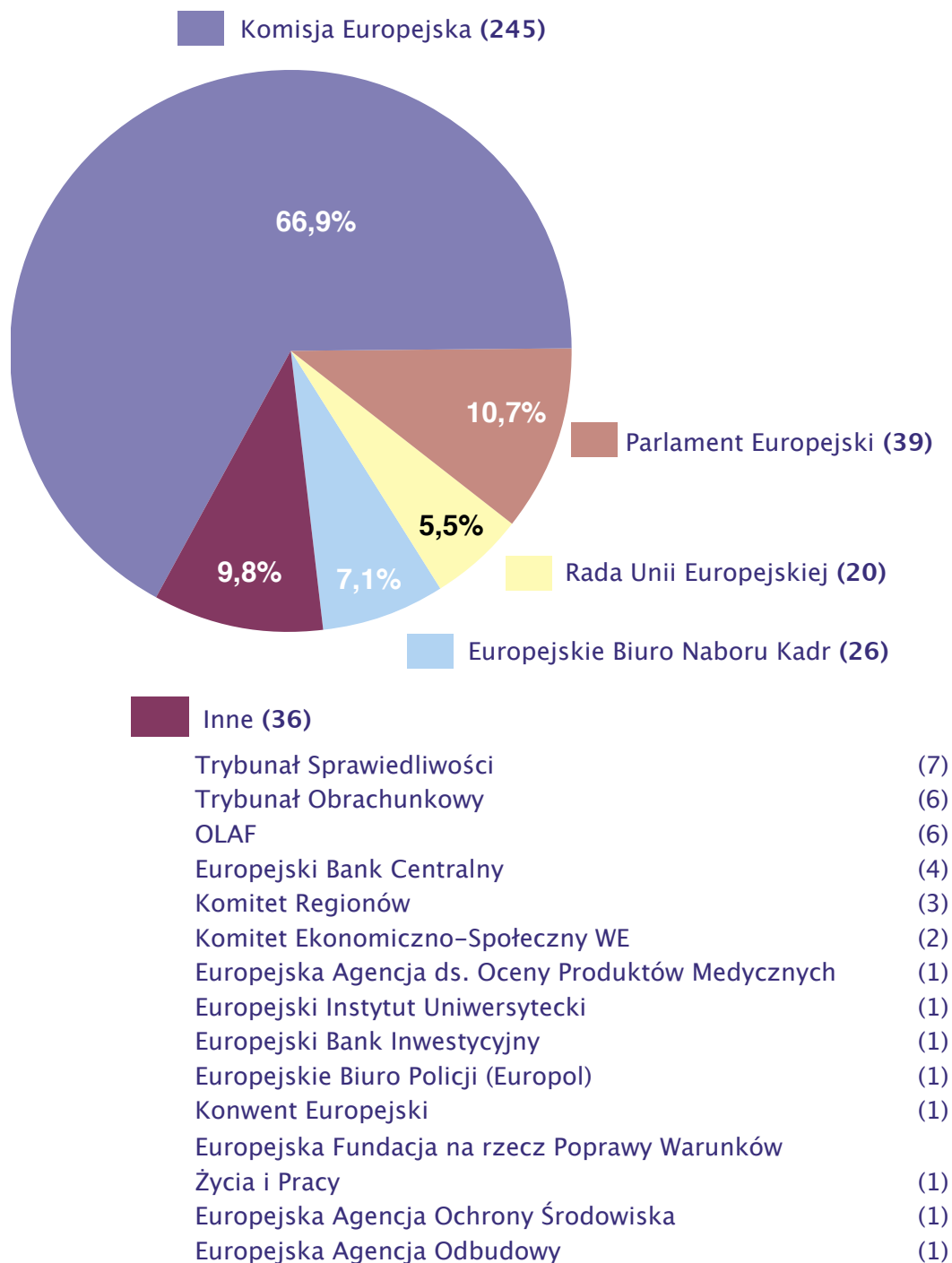

3 DOCHODZENIA PROWADZONE W 2003 R.

363

W 2003 r. Rzecznik prowadził 363 dochodzenia, z czego 253 zostały rozpoczęte w 2003 r. (pięć podjętych z własnej inicjatywy), a 110 nie zostało zakończonych przed 31.12.2002 r.

3.1 INSTYTUCJE I ORGANY PODLEGAJĄCE DOCHODZENIU²

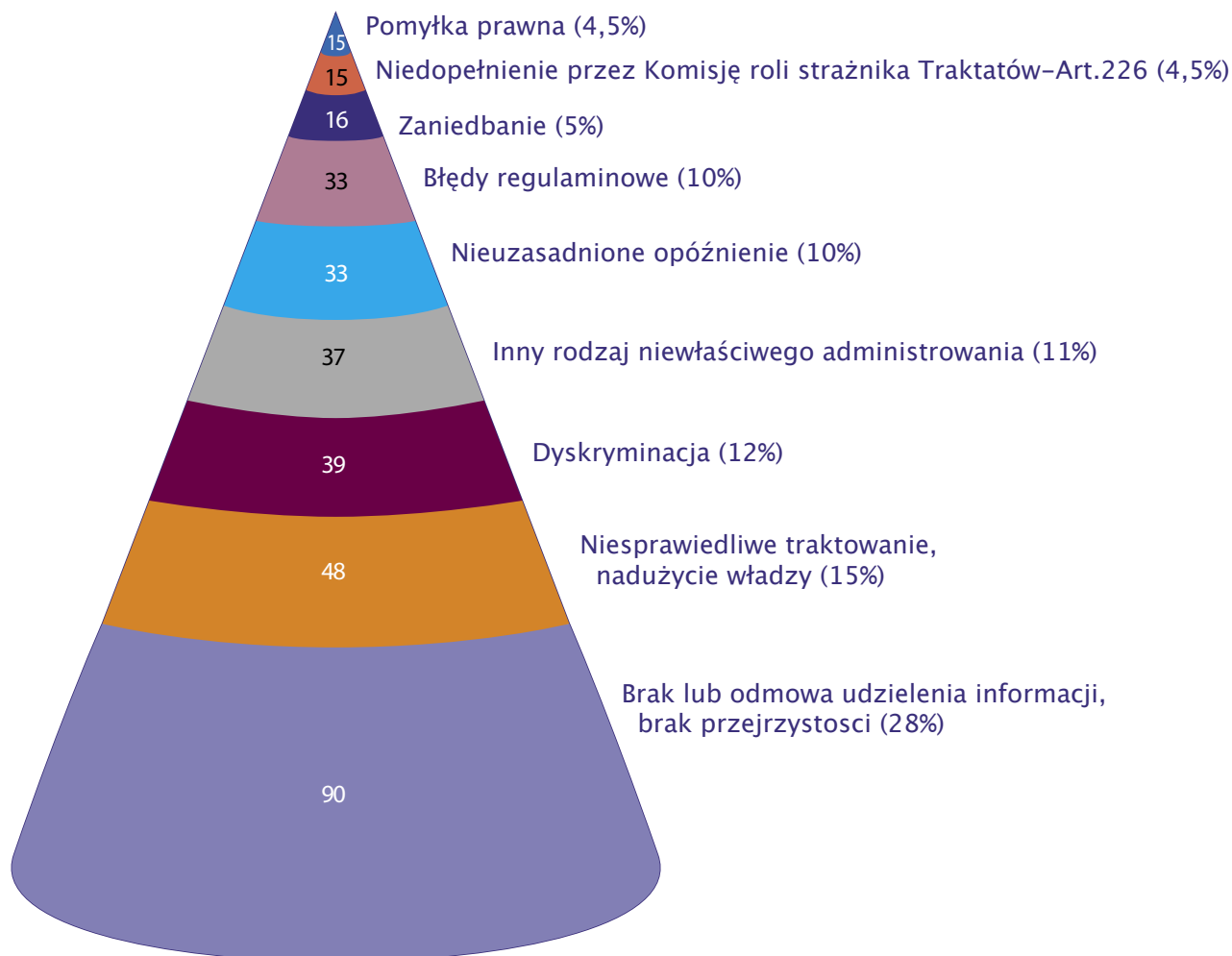

¹ w tym 109 dochodzeń, poza jednym wszczętym z własnej inicjatywy Rzecznika.

3.2 ZARZUTY DOTYCZĄCE ZŁEGO ADMINISTROWANIA

(W niektórych sprawach zarzuty dotyczą dwóch rodzajów złego administrowania)

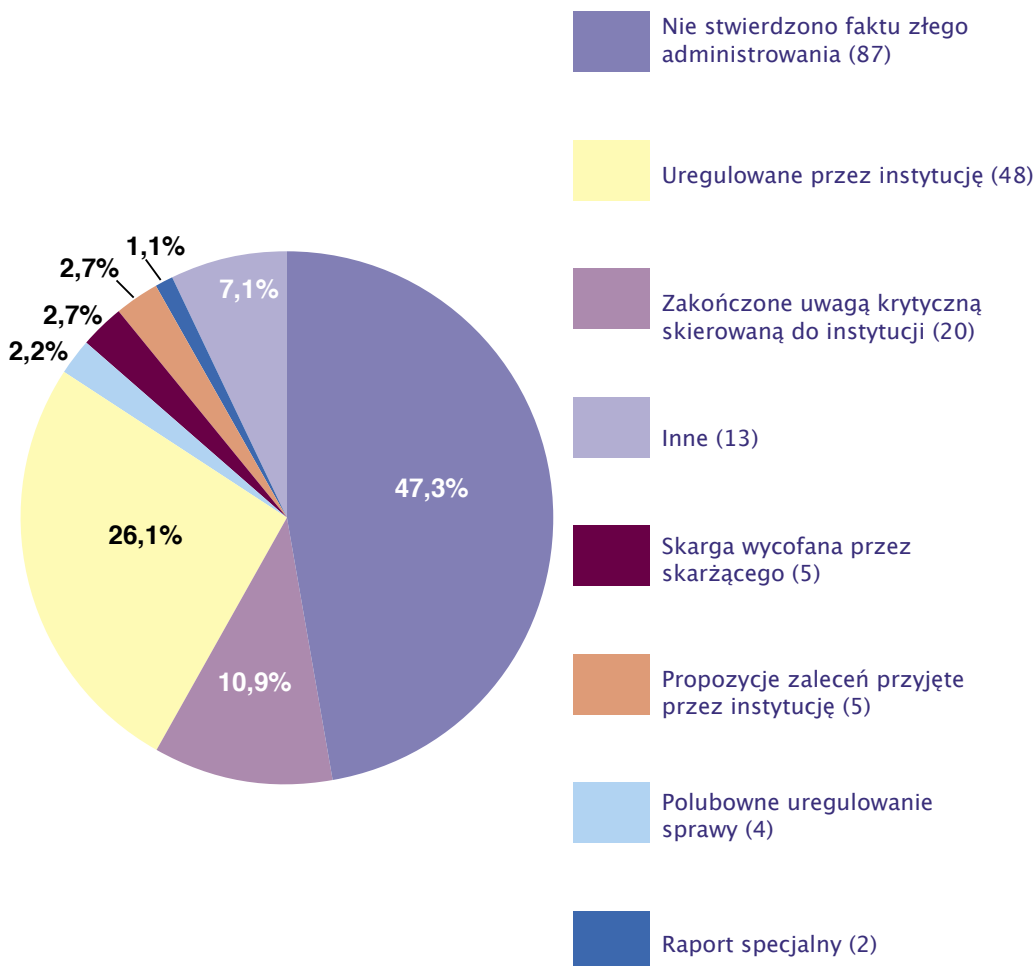
3.3 PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ POLUBOWNYCH ORAZ PROJEKTY ZALECEŃ Z ROKU 2003

- propozycje rozwiązań polubownych	18
- projekty zaleceń	9

3.4 DOCHODZENIA ZAKOŃCZONE PODJĘCIEM ODPOWIEDNIO UZASADNIONEJ DECYZJI³..... 180

(Dochodzenie może zostać zamknięte z jednego lub więcej z niżej wymienionych powodów)

4 ANALIZA POCHODZENIA SKARG ZAREJESTROWANYCH W ROKU 2003

4.1 POCHODZENIE SKARGI

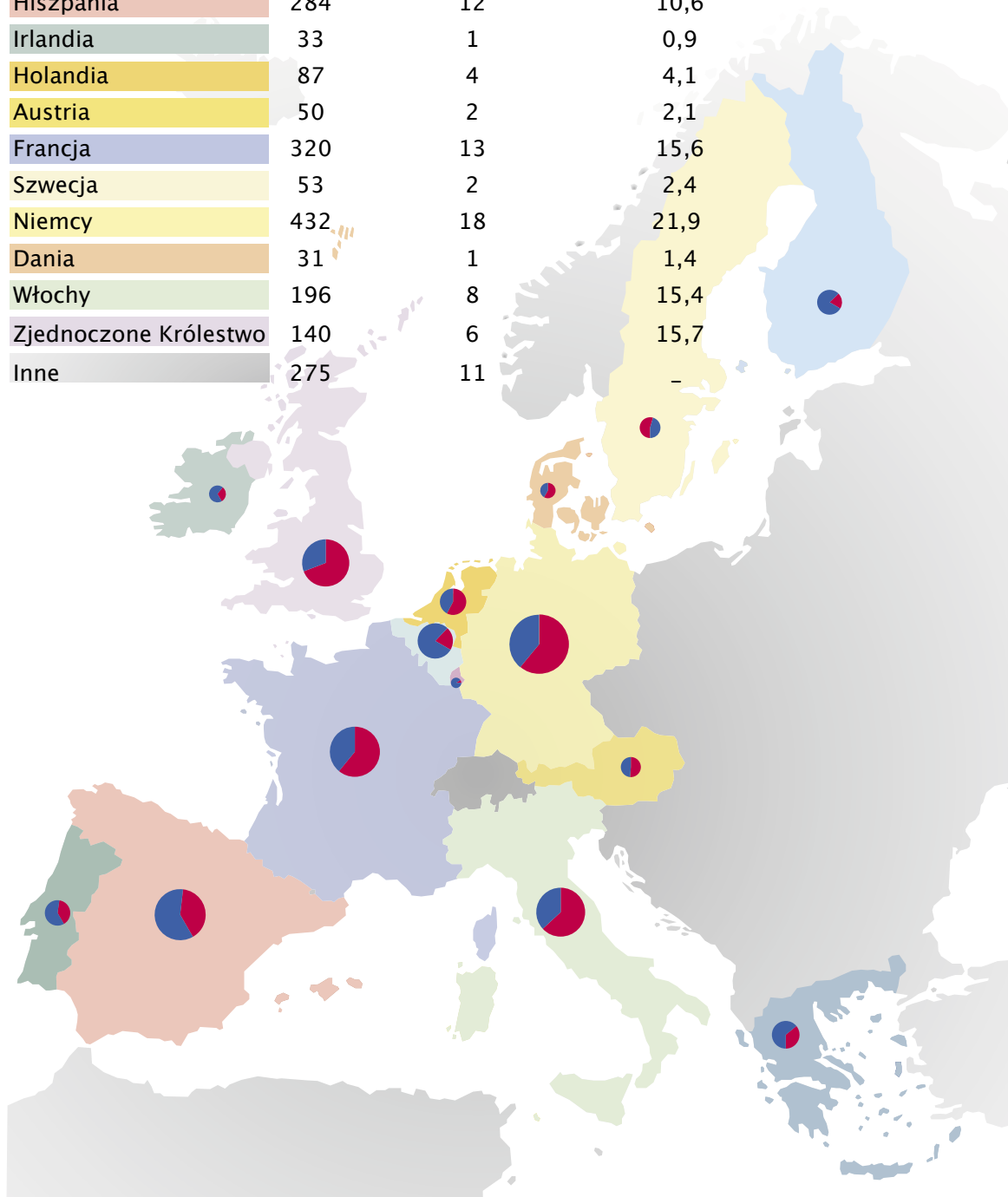

² Niektóre sprawy dotyczą dwóch lub więcej instytucji lub organów.

4.2 ANALIZA POCHODZENIA GEOGRAFICZNEGO SKARG

Kraj	Liczba skarg	 % skarg	 % ludności UE
Luksemburg	38	2	0,1
Finlandia	88	4	1,3
Belgia	199	8	2,7
Portugalia	110	5	2,6
Grecja	100	4	2,8
Hiszpania	284	12	10,6
Irlandia	33	1	0,9
Holandia	87	4	4,1
Austria	50	2	2,1
Francja	320	13	15,6
Szwecja	53	2	2,4
Niemcy	432	18	21,9
Dania	31	1	1,4
Włochy	196	8	15,4
Zjednoczone Królestwo	140	6	15,7
Inne	275	11	-

B BUDŻET EUROPEJSKIEGO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH

Niezależny budżet

Według Statutu Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich początkowo jego budżet stanowił część rozdziału I (Parlament Europejski) ogólnego budżetu Unii Europejskiej.

W grudniu 1999 r. Rada zdecydowała, że budżet Rzecznika powinien być niezależny. Od 1 stycznia 2000 r.⁴ budżet Rzecznika stanowi oddzielną część ogólnego budżetu Unii Europejskiej (rozdział VIII-A).

Struktura budżetu

Budżet Rzecznika zawiera trzy tytuły. Tytuł I obejmuje płace, dodatki oraz inne koszty związane z personelem. W tym tytule opisane są też koszty delegacji, w których bierze udział Rzecznik i jego personel. Tytuł II dotyczy budynków, wyposażenia i innych kosztów eksploatacji. Tytuł III zawiera tylko jeden rozdział, na podstawie którego płacone są składki członkowskie w międzynarodowych stowarzyszeniach rzeczników praw obywatelskich.

Współpraca z Parlamentem Europejskim

W celu uniknięcia niepotrzebnego dublowania personelu administracyjnego i technicznego Rzecznik korzysta z usług Parlamentu Europejskiego lub z jego pośrednictwa. Obszary, w których Rzecznik korzysta, w mniejszym lub większym stopniu, z usług Parlamentu to:

- sprawy związane z personelem, takie jak podpisywanie umów, wynagrodzenia i ubezpieczenie społeczne ;
- kontrola finansowa i księgowość ;
- przygotowanie i częściowe wykonanie budżetu opisanego w tytule I ;
- tłumaczenia ustne i pisemne oraz druk ;
- ochrona;
- informatyka, telekomunikacja i zajmowanie się korespondencją.

Dzięki współpracy pomiędzy Rzecznikiem i Parlamentem Europejskim udało się poczynić znaczne oszczędności w budżecie Wspólnoty, uniknięto też znacznego zwiększenia ilości personelu administracyjnego.

Jeśli usługi dla Rzecznika powodują dodatkowy, bezpośredni wydatek Parlamentu Europejskiego, obciąża się nim wspólne konto. Największe pozycje po stronie wydatków na Rzecznika obejmują koszty biur i tłumaczy.

Budżet na 2003 r. zawierał zryczałtowany koszt na pokrycie wydatków Parlamentu Europejskiego ponoszonych z tytułu świadczenia usług Rzecznikowi, wyłącznie w zakresie konsumpcji czasu personelu Parlamentu, co związane jest na przykład z zajmowaniem się umowami personelu, wynagrodzeniami, dodatkami oraz całym zakresem usług informatycznych.

Współpraca między Parlamentem i Rzecznikiem zapoczątkowana została po podpisaniu 22 września 1995 r. Porozumienia Ramowego, uzupełnionego o Porozumienia o Współpracy Administracyjnej oraz Współpracy Finansowej i Budżetowej, podpisane 12 października 1995 r.

W grudniu 2000 r. Rzecznik i Przewodniczący Parlamentu podpisali porozumienie na rok 2000, automatycznie odtąd odnawiane, uaktualniające poprzednie porozumienia o współpracy, z uwzględnieniem zasłanych zmian.

³ W tym dwa wszczęte z własnej inicjatywy Rzecznika.

Budżet na rok 2003

Plan dla instytucji Rzecznika w 2003 r. zakładał 31 etatów.

Suma dostępnych w budżecie Rzecznika środków wynosiła 4 438 653 euro. Tytuł I (wydatki na personel) wynosił 3 719 727 euro. Tytuł II (budynki, wyposażenie i różne koszty eksploatacji) opiewał na 715 926 euro. Tytuł III (wydatki wynikające z wykonywania zadań instytucji) opiewał na 3 000 euro.

Poniższa tabela zawiera wydatki faktycznie poniesione w 2003 r.

Tytuł I	€	3.415.448,87
Tytuł II	€	634.877,91
Tytuł III	€	2.161,49
Suma	€	4.052.488,27

Dochód pochodzi przede wszystkim z potrąceń z płacy Rzecznika i jego personelu. Całkowity otrzymany w 2003 r. dochód, w odniesieniu do skali otrzymanych funduszy, wynosił 434 833 euro.

Budżet na rok 2004

Budżet na rok 2004, przygotowany na przestrzeni roku 2003, przewiduje 38 etatów, co oznacza stworzenie siedmiu nowych stanowisk w porównaniu z rokiem 2003. Wzrost liczby pracowników motywowany jest mającym wkrótce nastąpić rozszerzeniem Unii Europejskiej oraz zapotrzebowaniem na personel znający zarówno języki jak i systemy prawne nowych Państw Członkowskich.

Suma środków przeznaczonych na 2004 r. wynosi 5 684 814 euro. Tytuł I (wydatki na personel) opiewa na 4 811 846 euro. Tytuł II (budynki, wyposażenie i różne koszty eksploatacji) opiewa na 869 986 euro. Tytuł III (wydatki wynikające z wykonywania zadań instytucji) opiewa na 3 000 euro.

Przewidziany budżetem dochód wyniesie w 2004 r. 513 764 euro.

C PERSONEL

EUROPEJSKI RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

JACOB SÖDERMAN

(do 31 Marca 2003 r.)

P. NIKIFOROS DIAMANDOUROS

(od 1 kwietnia 2003 r.)

SEKRETARIAT EUROPEJSKIEGO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH

Nicholas CATEPHORES

Asystent Rzecznika
Tel. +33 3 88 17 2383

Eleni-Anna GALATIS

Sekretarz Rzecznika
Tel. +33 3 88 17 2528

DEPARTAMENT PRAWNY

Ian HARDEN

Szef Departamentu Prawnego
Tel. +32 2 284 3849
Tel. +33 3 88 17 2384

Maria ENGLESON

Prawnik
(do 31.08.2003)

Murielle RICHARDSON

Asystent Szefa Departamentu Prawnego
Tel. +33 3 88 17 2388

Marjorie FUCHS

Prawnik
Tel. +33 3 88 17 4078

Elodie BELFY

Asystent Prawny (od 01.01.2003)
Tel. +32 2 284 3901

Gerhard GRILL

Główny Doradca Prawny
Tel. +33 3 88 17 2423

Peter BONNOR

Prawnik
(do 31.03.2003)

Marta HIRSCH-ZIEMBINSKA

Główny Doradca Prawny (od 01.10.2003)
Tel. +33 3 88 17 2746

Benita BROMS

Szef przedstawicielstwa w Brukseli
Główny Doradca Prawny
Tel. +32 2 284 2543

Andrea JANOSI

Główny Doradca Prawny (od 01.10.2003)
Tel. +33 3 88 17 2429

Alessandro DEL BON

Prawnik
Tel. +33 3 88 17 2382

Vicky KLOPPENBURG

Prawnik (do 31.03.2003)

José MARTÍNEZ ARAGÓN

Główny Doradca Prawny
Tel. +33 3 88 17 2401

Sigyn MONKE

*Prawnik
(do 31.03.2003)*

Ida PALUMBO

*Prawnik
Tel. +33 3 88 17 2385*

Olivier VERHEECKE

*Główny Doradca Prawny
Tel. +32 2 284 2003*

Fotini AVARKIOTI

Stażysta (do 22.07.2003)

Liv-Stephanie HAUG

*Stażysta (od 01.09.2003)
Tel. +33 3 22 17 2402*

Verónica JIMENEZ-VALLEJO

Stażysta (od 01.02.2003 do 23.12.2003)

Tina NILSSON

*Stażysta (od 01.02.2003 do 23.12.2003)
Tel. +32 2 284 14 17*

Pagona-Maria REKAITI

*Stażysta (od 01.09.2003)
Tel. + 32 2 284 3897*

Tea SEVON

Stażysta (do 01.04.2003)

DEPARTAMENT FINANSOWO-ADMINISTRACYJNY**João SANT'ANNA**

Szef Departamentu Finansowo-
Administracyjnego
Tel. +33 3 88 17 5346

Félicia VOLTZENLOGEL

Sekretarz Szefa Departamentu
Finansowo-Administracyjnego
Tel. +33 3 88 17 2394

Rosita AGNEW

Rzecznik Prasowy
Tel. +33 3 88 17 2408

Séverine BEYER

Sekretarz
Tel. +33 3 88 17 2393

Evelyne BOUTTEFROY

Sekretarz
Tel. +33 3 88 17 2413

Rachel DOELL

Sekretarz
Tel. +33 3 88 17 2398

Jean-Pierre FEROU MONT

specjalista ds finansowych
(od 15.10.2003)
Tel. +33 3 88 17 2542

Isabelle FOUCAUD-BOUR

Sekretarz
Tel. +33 3 88 17 2391

Ben HAGARD

Specjalista do spraw komunikacji
internetowej
Tel. +33 3 88 17 2424

Alexandros KAMANIS

Specjalista do spraw finansowych
Tel. +33 3 88 17 2403

Isgouhi KRIKORIAN

Sekretarz
Tel. +33 3 88 17 2540

Gaël LAMBERT

Specjalista do spraw informatyki
(od 01.09.2003)
Tel. +33 3 88 17 2399

Isabelle LECESTRE

Sekretarz (do 30.06.2003)

Juan Manuel MALLEA

Asystent Rzecznika
(od 01.01.2000 do 31.03.2003)
Sekretarz (od 01.04.2003)
Tel. +33 3 88 17 2301

Charles MEBS

Asystent biurowy
Tel. +33 3 88 17 7093

Elizabeth MOORE

Sekretarz
Pracownik pomocniczy (do 31.10.2003)
Pracownik czasowy (od 01.11.2003)
Tel. +32 2 284 6393

Dace PICOT-STIEBRINA

Asystent do spraw komunikacji (od
01.11.2003)
Tel. +33 3 88 17 4080

Véronique VANDAELE

Specjalista do spraw finansowych
Pracownik czasowy (do 16.10.2003)
Pracownik pomocniczy (od 03.12.2003)
Tel. +32 2 284 2300

D INDEKS DECYZJI

1 WEDŁUG NUMERU SPRAWY

2000

1542/2000/(PB)(SM)IJH204

2001

0341/2001/(BB)IJH.....203

0573/2001/IJH184

1351/2001/(ME)(MF)BB.....152

1826/2001/JMA45

2002

0221/2002/ME158

0548/2002/GG122

0647/2002/OV51

0648/2002/IJH142

0659/2002/IP.....54

0845/2002/IJH190

1015/2002/(PB)IJH.....204

1045/2002/GG197

1141/2002/GG99

1166/2002/(SM)IJH.....127

1237/2002/(PB)OV159

1256/2002/GG57

1358/2002/IP.....59

1365/2002/OV61

1402/2002/GG130

1437/2002/IJH64

1523/2002/GG162

1536/2002/OV72

1565/2002/GG136

1625/2002/IJH95

1753/2002/GG74

1795/2002/IJH43, 89

1840/2002/GG182

1915/2002/BB116

1939/2002/IJH82

1960/2002/JMA108

2024/2002/OV103

2059/2002/IP.....185

2097/2002/GG185

OI/2/2002/IJH210

2003

0172/2003/IP.....75

0205/2003/IJH110

0207/2003/OV114

0324/2003/MF79

0342/2003/IP.....106

0406/2003/(PB)IJH.....41

0754/2003/GG167

0852/2003/OV178

0949/2003/IJH174

1117/2003/GG87

1173/2003/(TN)IJH.....112

1200/2003/OV148

OI/4/2003/ADB.....215

Q1/2003/IP216

2 WEDŁUG RODZAJU SKARGI

Rolnictwo (WPR – Wspólna Polityka Rolna)

0205/2003/IJH110

Prawa Obywateli

0845/2002/IJH190

1402/2002/GG130

1753/2002/GG74

1117/2003/GG87

Polityka Konkurencji

0648/2002/IJH142

1045/2002/GG197

Umowy

0548/2002/GG122

1141/2002/GG99

1256/2002/GG57

1565/2002/GG136

1625/2002/IJH95

1960/2002/JMA108

1915/2002/BB116

OI/2/2002/IJH210

0205/2003/IJH110

0754/2003/GG167

0949/2003/IJH174

1173/2003/(TN)IJH112

Współpraca w dziedzinie wspierania rozwoju

1351/2001/(ME)(MF)BB152

Polityka gospodarcza i monetarna

1939/2002/IJH82

Ochrona środowiska

1826/2001/JMA45

Swobodny przepływ towarów

0659/2002/IP54

1237/2002/(PB)OV159

Instytucje

1625/2002/IJH95

1840/2002/GG182

2024/2002/OV103

Różne

0845/2002/IJH190

2024/2002/OV103

OI/2/2002/IJH210

Dostęp do dokumentów

1542/2000/(PB)(SM)IJH204

0573/2001/IJH184

0648/2002/IJH142

1437/2002/IJH64

1015/2002/(PB)IJH204

1795/2002/IJH43

1795/2002/IJH89

1939/2002/IJH82

Ochrona zdrowia

Q1/2003/IP216

Badania naukowe i technologia

0221/2002/ME158

1625/2002/IJH95

Sprawy personalne**- Rekrutacja**

0341/2001/(BB)IJH.....	203
0647/2002/OV	51
1365/2002/OV	61
1523/2002/GG	162
1536/2002/OV	72
2059/2002/IP.....	185
2097/2002/GG	185
0207/2003/OV	114
0324/2003/MF	79
0406/2003/(PB)IJH.....	41
0852/2003/OV	178
OI/4/2003/ADB.....	215

- Inne kwestie

1166/2002/(SM)IJH.....	127
1358/2002/IP.....	59
1625/2002/IJH	95
0172/2003/IP.....	75
0342/2003/IP.....	106
1200/2003/OV	148

Przepisy podatkowe

1237/2002/(PB)OV	159
------------------------	-----

3 WEDŁUG RODZAJU ZARZUTÓW DOTYCZĄCYCH NIEWŁAŚCIWEGO ADMINISTROWANIA

Nadużycie władzy

1166/2002/(SM)IJH.....127

Nieuzasadniona zwłoka

0548/2002/GG122

1141/2002/GG99

1256/2002/GG57

1625/2002/IJH95

1173/2003/(TN)IJH.....112

Dyskryminacja

0647/2002/OV51

0659/2002/IP.....54

1045/2002/GG197

1358/2002/IP.....59

1365/2002/OV61

1523/2002/GG162

1536/2002/OV72

Niewypełnienie obowiązków

1237/2002/(PB)OV159

Naruszenie prawa do obrony

1200/2003/OV148

Brak lub odmowa udzielenia informacji

1542/2000/(PB)(SM)IJH204

0341/2001/(BB)IJH.....203

1237/2002/(PB)OV159

1437/2002/IJH64

1015/2002/(PB)IJH.....204

1402/2002/GG130

1625/2002/IJH95

1915/2002/BB116

1939/2002/IJH82

2024/2002/OV103

0207/2003/OV114

0324/2003/MF79

0342/2003/IP.....106

1117/2003/GG87

Brak przejrzystości

0221/2002/ME158

0845/2002/IJH190

1565/2002/GG136

1753/2002/GG74

1795/2002/IJH43

1795/2002/IJH89

2059/2002/IP.....185

2097/2002/GG185

Błąd co do prawa

0573/2001/IJH184

0648/2002/IJH142

1795/2002/IJH43

1795/2002/IJH89

0949/2003/IJH174

Zaniedbanie

1826/2001/JMA45

1960/2002/JMA108

Błędy regulaminowe

1351/2001/(ME)(MF)BB.....152

0221/2002/ME158

0647/2002/OV51

0845/2002/IJH190

1166/2002/(SM)IJH.....127

1915/2002/BB116

OI/2/2002/IJH210

0172/2003/IP.....75

0406/2003/(PB)IJH.....41

OI/4/2003/ADB.....215

Uzasadnienie decyzji

1542/2000/(PB)(SM)IJH	204
0573/2001/IJH	184
0647/2002/OV	51
0648/2002/IJH	142
2024/2002/OV	103
0207/2003/OV	114
1200/2003/OV	148

Inne rodzaje złego administrowania

1351/2001/(ME)(MF)BB	152
0205/2003/IJH	110
0754/2003/GG	167
0852/2003/OV	178

Niesprawiedliwe traktowanie

0845/2002/IJH	190
1840/2002/GG	182
0205/2003/IJH	110
0852/2003/OV	178

E PROCEDURA WYBORU EUROPEJSKIEGO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH

Postanowienia prawne

Artykuł 195 (2) WE stanowi, że „Rzecznik Praw Obywatelskich jest mianowany po każdych wyborach do Parlamentu Europejskiego na okres jego kadencji. Rzecznik Praw Obywatelskich może być mianowany ponownie.”

Regulamin wewnętrzny Parlamentu Europejskiego omawia szczegółowo procedurę wyboru Rzecznika:

Artykuł 177

“1. Na początku każdej kadencji przewodniczący, natychmiast po swoim wyborze lub w przypadkach przewidzianych w ust. 8, wzywa do zgłaszania kandydatur na Rzecznika Praw Obywatelskich i ustala termin ich składania. To wezwanie jest publikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

2. Kandydatury muszą mieć poparcie co najmniej trzydziestu dwóch deputowanych wywodzących się z co najmniej dwóch Państw Członkowskich.

Każdy deputowany może udzielić poparcia tylko jednej kandydaturze.

Do kandydatury powinny być dołączone wszelkie dokumenty pozwalające na upewnienie się, że kandydat spełnia warunki określone w Statucie Rzecznika Praw Obywatelskich.

3. Kandydatury są przekazywane właściwej komisji, która może wnioskować o przesłuchanie zainteresowanych.

Przesłuchania te są otwarte dla wszystkich deputowanych.

4. Alfabetyczna lista dopuszczonych kandydatur przedkładana jest następnie Parlamentowi do głosowania.

5. Głosowanie ma charakter tajny, a wyboru dokonuje się większością oddanych głosów.

Jeśli żaden kandydat nie zostanie wybrany w ciągu dwóch pierwszych tur głosowania, do następnej przechodzą dwaj kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów w drugiej turze.

W razie jednakowej ilości otrzymanych głosów wybrany zostaje kandydat najstarszy wiekiem.

6. Przed otwarciem głosowania przewodniczący upewnia się, że obecna jest co najmniej połowa deputowanych do Parlamentu.

7. Powołany kandydat jest niezwłocznie wzywany do złożenia ślubowania przed Europejskim Trybunałem Sprawiedliwości.

8. Z wyjątkiem przypadków zgonu lub odwołania Rzecznik Praw Obywatelskich sprawuje swój urząd do momentu przejścia obowiązków przez jego następcę.

Wybór Rzecznika w roku 2003

Parlament Europejski opublikował wezwanie do składania kandydatur w Dzienniku Urzędowym 7 września 2002 r.⁵, wyznaczając 3 października 2002 r. jako ostateczny termin wysyłania zgłoszeń.

21 października 2002 r. przewodniczący Parlamentu Europejskiego powiadomił Komisję Petycji, że otrzymano 17 zgłoszeń.

25 i 26 listopada 2002 Komisja Petycji zorganizowała publiczne przesłuchania siedmiu kandydatów, których zgłoszenia zostały dopuszczone. Byli to pan Georgios ANASTASSOPOULOS, pan P. Nikiforos DIAMANDOUROS, pan Giuseppe FORTUNATO, pan Xabier MARKIEGI, pan Pierre-Yves MONETTE, pan Roy PERRY i pan Herman WUYTS.

⁴ Rozporządzenie Rady 2673/1999 z dnia 13 grudnia 1999 r. Dz.U. L 326/1.

Pan ANASTASSOPOULOS i Pan MARKIEGI wycofali swoje kandydatury 9 stycznia 2003 r.

15 stycznia 2003 r. P.Nikiforos DIAMANDOUROS został wybrany na Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich na sesji plenarnej w Strasburgu uzyskując w drugiej turze głosowania 294 głosy na 535.

Decyzja o wyborze pana DIAMANDOUROSA na Rzecznika do końca kadencji Parlamentu w 2004 r. została opublikowana w Dzienniku Urzędowym 8 marca 2003 r.⁶

Szczegółowe informacje o wyborze Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich można znaleźć na stronie internetowej Parlamentu: http://www.europarl.eu.int/comparl/peti/election/default_en.htm.

⁵ Dz.U. C 213/10, 2002 r.

JAK SKONTAKTOWAĆ SIĘ Z EUROPEJSKIM RZECZNIKIEM PRAW OBYWATELSKICH

POCZTĄ

Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich
1, avenue du Président Robert Schuman
B.P. 403
67001 Strasbourg Cedex
France

TELEFONICZNIE

+33 3 88 17 2313

FAKSEM

+33 3 88 17 9062

POCZTĄ ELEKTRONICZNĄ

euro-ombudsman@europarl.eu.int

STRONA INTERNETOWA

<http://www.euro-ombudsman.eu.int>

⁶ Dz.U. L 065/26, 2003 r.

Uzrząd Publikacji

Publications.eu.int

ISBN 92-95010-97-3

9 789295 010970

www.euro-ombudsman.eu.int